mtatkki
Hungarian Academy of Sciences
Centre for Social Sciences
Institute for Minority Studies

A PDF fájlok elektronikusan kereshetőek.

A dokumentum használatával elfogadom az Europeana felhasználói szabályzatát.

MAGYAR-ZSIDÓ

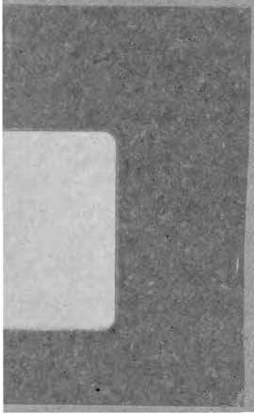
OKLEVÉLTÁR

XVIII. KÖTET

1290—1789

SZERKESZTETTE ÉS KIADTA

SCHEIBER SÁNDOR

BUDAPEST

1980

MAGYAR - ZSIDÓ
OKLEVÉLTÁR
XVIII. KÖTET

MONUMENTA

HUNGARIAE JUDAICA

TOMUS XVIII
1290—1789

ADIUVANTIBUS
J. HÁZI ET M. SZILÁGYI

REDEGIT ET EDIDIT
ALEXANDER SCHEIBER

BUDAPESTINI
1980

MAGYAR–ZSIDÓ

OKLEVÉLTÁR

XVIII. KÖTET
1290—1789

HÁZI JENŐ ÉS SZILÁGYI MIHÁLY
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

SZERKESZTETTE ÉS KIADTA
SCHEIBER SÁNDOR

Magyar Tudományos Akadémia
A. 5604
HEBRAISZTIKA TANSZÉK KÖNYVTÁR
Budapest

BUDAPEST
1980

Megjelenik
a Memorial Foundation for Jewish Culture
költségén

ISSN 0133—9648

A MAGYAR IZRAELITÁK ORSZÁGOS
KÉPVISELETÉNEK KIADÁSA

ELŐSZÓ

ÚJABB HÉBER FORRÁSOK A KÖZÉPKORI MAGYAR ZSIDÓSÁG TÖRTÉNETÉRE

I. A középkori soproni zsidóság Salom Neustadt héber irataiban

A középkori soproni zsidóság belső életére alig van adatunk, mert a hitközség irattára 1526-ban elpusztult. Ezért kell örülnünk minden ilyen értesítés felbukkanásának.

Salom b. Izsák Zekl Neustadt rabbi volt Bécsben, majd Bécsújhelyen. Az utóbbi helyen halt meg 1413 után, de mindenesetre még az 1420-as tragédia (gezéra) előtt. Családi körülményeiről érdemes feljegyezni, hogy két testvére volt. Az egyik R. Juda, aki valószínűleg Sopronban lakott, a másik R. Jóna, akit soproni oklevél „maister Jona von der Neustat" néven említ (MZsO. I. No 57.). Salom sűrűn idéz tőle (No. 135., 144., 400., 450., 483.). Juda fia Neszil (No. 177., 249., 264., 404.), Jóna két fia: Wolf és Hirs.

Leghíresebb tanítványai: Jákob Mölln és Eizik Tyrnau. Többször említi Merklt Marburgból.

Művei öt és fél évszázadig hevertek kiadatlanul. Egy moszkvai és két oxfordi kézirat alapján most láttak napvilágot.[1]

Számos soproni vonatkozásuk van. Hadd utaljak rájuk, hogy beépülhessenek a soproni zsidóság középkori történetébe.

1. 67. No. 139. Judl, Zekl veje, Bécsújhelyről Sopronba küld marhahúst feldarabolva. A rabbiségi pecsét levált róla. E rituális kérdésben R. Salom döntést hoz.

2. 80. No. 197. Merkl elmondja R. Salomnak R. Méir soproni rabbi döntését. A peszáchi őrölt zsák lisztet letakarták egy abrosszal. Ehetnek rajta Peszáchkor, ha lerázzák. R. Salom nem helyesli. Ki kell mosni az abroszt. R. Méir személyéről tudunk.[2] Szokatlan, hogy a helyi rabbival szemben ellenvéleményt nyilvánít.

3. 98. No. 264. Merkl megérkezett Sopronból pénteken s megkérdeztette, hogy kell-e gyászolnia sógornőjét, aki csütörtökön halt meg. Salom döntött: A zsinagógában az első szombaton más helyre kell ülnie. Ennyi az egész. Így gyászolt Salom maga is, amikor testvére fiának, Neszilnek felesége meghalt Sopronban. A rákövetkező szombaton ünneplő ruhában maradt.

4. 114. No. 325. Merkl írt Sopronból R. Salomnak egy vallástalanságából megtért dolgában. A válasz (egy bizonyos József Liebl elleneben): vissza kell fogadni a közösségbe.

5. 146. No. 438. R. Nehóráj Sopronból egy hordó borral elindult Bécsújhelyre. Közben meghált egy faluban. Egy nemzsidó késsel beleszúrt a hordóba. Nehóráj jöttére kihúzta kését és elfutott. A nyíláson át természetesen a földre folyt a bor egy része. Elmondta ezt Bécsújhelyen Wolf b. Jónának — a rabbi unokaöccsének —, akinek a bort hozta. Megkérdezték R. Salomot s ő a maradék bort rituális szempontból élvezhetőnek nyilvánította.

6. 148. No. 443. Merkl elment Sopronból és holmiját, valamint kulcsát egy asszonynál hagyta. A szobában volt egy láda, benne Mósenek és vejének, R. Binusnak — Merkl testvérének — holmija. Binus meghalt. Merkl hazatérte után a hagyaték körül bonyodalom támadt, amelyben Móse képviselte unokája érdekeit. R. Salom döntött.

7. 154. No. 466. Merkl elmondotta a soproni Meír döntését a peszáchi tésztáról. R. Salom ellenvéleményt jelentett be.

8. 173. No. 546. Rituális vágással kapcsolatban két metsző — Chajjim Neunkirchenből és Salom Sopronból — nyilatkozott. R. Salom helybenhagyta.

9. Még van egy adatunk, ez azonban Esztergommal kapcsolatos (137. No. 402.). Egy asszony Lengyelországból intézett kérdést R. Salomhoz. Esztergomban (*Sztrijgom*) a pogrom idején, ama bizonyos szombaton megölte gyermekeit. Ő maga elmenekült. Lehet-e vezekelnie? A rabbi válasza: Nincs szükség vezeklésre. Helyesen cselekedett. Ez talán az 1349-es „fekete halál"-ra vonatkozik, amikor nyomában nagy zsidóüldözés támadt szerte Európában. Az esztergomi esetre vannak párhuzamok. Inkább maguk végeztek övéikkel, mintsem végignézték volna lemészárlásukat. Kohn Sámuel nem tud ilyen zsidóüldözésről Magyarországon.[3] Mindenesetre nem maradt fenn forrás. Most felbukkant.

Két művelődéstörténeti adatot jegyzünk fel még. R. Salom említi először a „Jahrzeit", a halálozási évforduló megörökítését (152. No. 457.) és hogy Újesztendő előtt írásban köszöntik egymást (153. No. 463.).

II. A bazini mártírok megörökítése

Az eladósodott Bazini és Szentgyörgyi grófok 1529-ben vádat koholnak a bazini (Pösing, ma Pezinok, héberül: *Bizung, Bizungin, Pizing*) zsidók ellen és Szivák 13-án, május 21-én, máglyára küldik őket, majd röpiratban mondják el a kínpadra hurcolt zsidók állítólagos vallomásait.[4]

A röpirat 30 mártírról beszél. A krakkói Házkára-könyvbe 24-nek került be a neve.[5]

Joselman (Josel) Rosheim Héber Naplójában beszámol a bazini tragédiáról. 36 áldozatot említ.[6]

A prágai Zsidó Múzeumban most két kézirat került elő erre vonatkozóan. Mindkettő Házkára-könyv. Az első, amely a nachodi hitközség számára készült a XVII. században (Ms. 24.), nevek nélkül említi a bazini zsidókat.[7] A második, amely Kolinba iratott 1672-ben (Ms. 64.), felsorolja a nevüket is, számszerint 31-et.[8]

A múlt század kilencvenes éveinek elején vasútépítésnél napvilágra került az elégetett áldozatok megszenesedett hamva is.

Az alábbiakban közzétesszük a két szöveget. A kéziratok fotóját Prof. V. Sadeknek (Prága) köszönjük.

Jegyzetek

[1] Decisions and Customs of Rabbi Shalom of Neustadt. Ed. *S. J. Spitzer*. Jerusalem, 1977.
[2] *Pollák Miksa:* A zsidók története Sopronban. Budapest, 1896. 92.
[3] *Kohn Sámuel:* A zsidók története Magyarországon. Budapest, 1884. 128—129.
[4] *I. Hubay:* Feuilles volantes, gazettes et pamphlets hongrois ou relatifs à la Hongrie, conservées à la Bibliothèque Nationale de Budapest 1480—1718. Budapest, 1948. 26. No. 95.
[5] *D. Kaufmann*, MGWJ. XXXVIII. 1894. 426—429; *Scheiber Sándor:* Héber kódexmaradványok magyarországi kötéstáblákban. Budapest, 1969. 54—58; *uő.*, JJS. XXIII. 1972. 191.
[6] *J. Kracauer*, REJ. XVI. 1888. 90.
[7] *V. Sadek—J. Šedinová*. Judaica Bohemiae. XIII. 1977. 78—79.
[8] Ui. 88—89.

A. Ms. Praha, No. 24, p. 6a

יזכור אלהים נשמתם של הקדושים והטהורים של
ביזונג השרופים על יחד השם הגדול והנורא. בשכר
זה תהא נפשותם צרורות בצרור החיים עם שאר צדיקים
שבגן עדן ונאמר אמן:

B. Ms. Praha, No. 64, pp. 7b—8b

הזכרות קדושים נזירות ביזונגין
שהיתה בעו"ה ביום הששי יוד גימל
סיון רפ"ט לפ"ק

יזכור אלהים נשמתם של הקדושים והטהורים של ביזונגן
הישרופים על יחד השם הגדול והנורא
הר"ר שלום הנקרא וויבל
ור' יהודא בר יעקב הכהן
והחזן ר' יצחק בר יקותיאל הלוי
ור' דוד בר שמואל הלוי
ור' פנחס בר יחזקיה
ור' יונה בר זכריה
ור' יעקב בר אשר הנקרא קאפלמן
ור' בנימן בן מהר"ר מרדכי
ור' ישראל שמואל בר יצחק
ור' יעקב בר יצחק יונה
ור' דוד בר שלמה
ור' אברהם בר ירחמיאל
ור' מנחם בר משולם

ומרת יאכנט בת ר' משה
ובתה מרת הענדל
ובת ר' שמואל
דבורה בת ר' משה
ובתה מרת טוחה
ובת ר' יונה
וסולקה בת ר' משה אשת ר' קאפילמן
רחל בת ר' יצחק
יוכבד בת ר' חנניא
ובתה חיא
ובת ר' בנימן
דבורא בת ר' מנחם
יודית
ואחותה דבורה
ומינדל אלמנה
ובת ר' שמואל
גיטל בת ר' אברהם
פרייידל בת ר' מרדכי

זכרונם לברכה

עם כל הקדושים אנשים ונשים הנקובים בשמותם לעיל בעבור שעמדו בנסיון והקריבו נפשם על יחוד השם הגדול והנורא ובאו לשרפת אש וקדשו את שמו ברבים בעבור זה תהא* נשמתם צרורה בצרור החיים עם נשמתיהם של אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה ועם שאר צדיקים וצדקניות שבג"ע ונאמר אמן:

* נכ"י שתי פעמים.

A jelen kötet anyagát a következők szolgáltatták: *Házi Jenő* a bécsi Hofkammerarchív, a Sopronmegyei Levéltár, a Soproni városi Levéltár és Kőszeg város Levéltára okleveleit kutatta fel és másolta; *Szilágyi Mihály* a Tolna megyei Levéltárét; *Érszegi Géza* az Országos Levéltárból közölt középkori okleveleket. A héber forrásokat *Scheiber Sándor*, a nyomtatott anyagot *Dán Róbert* szolgáltatta.

Hálával tartozunk a *Memorial Foundation for Jewish Culture*-nak, hogy fedezte a jelen kötet kutatása és kiadása költségeit.

1979. XII. 21.

SCHEIBER SÁNDOR

BEVEZETÉS

ZSIDÓK A HÓDOLTSÁGKORI TÖRÖK FORRÁSOKBAN

A korábbi elképzelések szerint 1541-től a török megszállás alá került magyar területeken élő zsidóság fokozatosan eltávolodott az ország Habsburg uralom alatti részétől.[1] A legújabb kutatások ezt az elképzelést módosították. Mikor Szulejmán szultán 1541-ben Buda várát és az ország középső részét megszállta, a korábban itt élő zsidók igyekeztek biztosítani megmaradásukat. Szulejmán szultán a Buda városában lakó zsidók egy részét, valószínűleg az ötvösöket, aranyműveseket, s más kézműveseket kitelepítette Isztambulba, viszont az ittmaradóknak biztosította a szabad lakhatást. A háborús időkben a zsidók számára így Buda, illetve az ott kialakított „zsidó városnegyed" (mahalle-i jahudijan) jelentette a legbiztosabb lakóhelyet[2]. Ezért, ahogy erről forrásaink is vallanak, a többi hódoltsági városból Budára költöztek. Budára pedig a törökök a Balkán félszigetről, valószínűleg Edirnéből, talán Szalonikiből telepítettek be zsidókat.[3] Így már az 1540-es években Budán egy olyan zsidó közösség alakult ki, amelynek tagjai különféle helyekről kerültek ide, de saját korábbi társaik közül sokan Isztambulba, Edirnébe s más városokba települtek át.[4] A budai zsidóság azonban társadalmi összetevődésében is megváltozott a török hódítás következtében. Kézműveseit elvesztve, valószínűleg csupán a törökök által támogatott, nekik előnyös foglalkozást űzhettek.[5]

Szimcha ben Gerson ha-Kohen belgrádi rabbi 1657-ben apja kéziratából, amely talán 1600 körül készült, a hódoltsági területen élő zsidókról megemlíti, hogy Buda, Székesfehérvár, Vác, Gyöngyös, Pásztó és Tata helységekben váltottak

[1] *Kohn Samuel*, Héber kútforrások és adatok Magyarország történetéhez; Történelmi Tár, IV. rész, 1880., Budapest 1880, 554. l.

[2] *Karácson Imre—Thallóczy Lajos—Kresmarik János—Szekfű Gyula*, Török—Magyar Oklevéltár, 1553—1789, Budapest 1914, 313. l. említi az 1699-ben Belgrádban létező zsidó városrészt, tehát Budához hasonlóképpen megvolt a török területen mindenhol a vallásközösségek önigazgatása.

[3] *Mordtmann, J. H.*, Adalék Buda 1526-iki elfoglalásához; KMTI Közleményei, 3. füzet, Budapest—Konstantinápoly 1918, 3—4. l., valamint *Velics A.—Kammerer E.*, Magyarországi török kincstári defterek, I. Budapest, 1888, 28. l. és uo. II. köt. 10. l.

[4] *Káldy-Nagy Gyula*, A budai zsidók négy törökkori összeírása; M.Zs.O. XVI. Szerk.: *Schelbert Sándor*, Budapest 1974, 8—10. l.

[5] *Mordtmann* 1918, i. m. 3—7. l.

ki házasságleveleket. Ebben az időszakban a valószínűsíthetően zsidók által is lakott helységek számát forrásaink segítségével tovább bővíthetjük.[6]

Kutatásaink rendelkezésére két török forráscsoport megvizsgálása szolgált. Az egyik a török vámnaplók feljegyzéseiben mindig külön „zsidó" (jahudi) szóval megkülönböztetett nevek kigyűjtése volt. A nevek kigyűjtése után ezeket is két csoportra oszthattuk fel, a török vámkezelésben szolgáló zsidó tisztviselőkre és a vámoknál árut elvámoltatókra. A fentiek elvégzése után megállapíthatjuk, hogy zsidó kereskedők a budai, székesfehérvári, váci és tolnai vámoknál kerültek feljegyzésre. A török szolgálatban a vámkezelésben tevékenykedő zsidókról pedig Budán, Vácon, Tolnán, Pakson, Bátán, Ráckevén, Solt-Révfalun, Foktőn, Szegeden és a Szerémségben készültek feljegyzések. Azonban itt meg kell jegyeznünk, hogy az eddig ismert összes török vámnaplók közül kutatásaink többet nem érintettek. A másik török forráscsoportot a különböző adóösszeírások jelentik, de ezek közül már többet közöltek.[7]

A továbbiakban a fenti forrásokban feljegyzett helységek szerint tekintjük át a zsidókról készített török feljegyzéseket. A török hódoltság kezdetén már — ahogy említettük — sajátos körülmények folytán Buda, illetve a budai zsidó városnegyed jelentősége megnőtt. Az újonnan betelepülők új kapcsolatokat is hoztak magukkal, ezek közül a legjelentősebb az isztanbuli és edirnei családok hatása lehetett. A török megszállás után itt kialakított budai tartomány (vilajet-i Budin) pénzügyeit intéző kincstára (defterhane) az 1543/45. évi elszámolásában említi meg, hogy Oszmán ben Urham által az edirnei vámjövedelemből kezén maradt összeget, korábban, 1541. aug. 19-én kelt nyugtája értelmében Szamszun zsidó 1543 után Budán térítette meg. Az összeg 21 180 török akcsa (a.m. 23 600 magyar ezüst dénár) volt, ami az ügyletet jelentőssé teszi.[8] Feltételezi, hogy korábban Edirnében élő zsidó pénzemberek közül néhány már a legkorábbi 1540-es években Budára települt át. A budai és pesti gyertyaöntőház (szem'hane) és pénzváltóház (szarafijje) 1542 júliusában Musza ben Baliko szendrői és Zakarja Dobosz isztanbuli zsidó bérleti vállalkozásába került. Zakarja Doboszról elmondja a feljegyzés, hogy Isztanbulban a szultáni hász-birtokán levő fürdőkről elnevezett városnegyedben lakik. Említett vállalkozók a fenti kincstári jövedelmek kezelését három évre vállalták 51 000 akcsa évi bevétel biztosításával, amelyre vagyonukkal kezeskedtek.[9]

A budai és pesti piaci helypénzek (ihtiszab), a bírósági idézés illetéke (ihzarijje), a boza (sör) árulás, a bírkafejárulás, a révpénzek, a borárusítás és a városkapuk illetéke és a gyertyaöntés kincstári kezelésére kialakított pénzügyi hivatal

[6] *Kohn* 1880, i. m. 554. l.
[7] *Káldy-Nagy* 1974, i. m. 7—10. l.
[8] *Velics A.—Kammerer E.* 1888, i. m. I. köt. 28. l.
[9] *Uő.* 1890, i. m. II. 10. l. és *Jakob von Betzek*, Gesandtschaftsreise nach Ungarn und die Türkei im Jahre 1564/65: Hrs. von *Karl Nehring*. München 1979, 55 l. említi „Daniel Meirln" kereskedőt, aki az isztanbuli Galata városnegyedtől a komáromi határállomásig jár, s Belgrádtól felfelé a Dunán hét sajkája közlekedik. 1565. szept. 22-én Tolna városában csatlakozott a hazafelé tartó császári követség szekerkonvojához, mivel németül is jól beszélt.

(muqataa) vezetését 1556. augusztus 8-tól Szalimun jahudi több társával vette át három évre. Az általa beszedett jövedelmekről több elszámolás maradt fent, s így megállapíthatóvá vált, hogy 1558. július 16-tól 1559. január 9-ig terjedő időszakban ténylegesen 317 747 akcsát fizetett be a budai defterhánéba. Török szolgálatban Szalimun jahudinak napi 7 akcsa (a.m. 14 magyar dénár) illetménye volt. Szalimun jahudi a fenti jövedelmet jövedelemkezelőként (ámil) fizette be. A török pénzügyi naplók feljegyzései szerint több társával együtt végezték a megjelölt kincstári jövedelmek kezelését. Mindig Szalimun jahudi fizette be részletekben a befolyt pénzeket, ezért feltételezhetjük, hogy Budán az egyik legjelentősebb tőkével rendelkező vállalkozó volt.[10]

A török szultáni hász-birtokok és minden más kincstári jövedelem kezelésére a budai defterhán irányítása alatt vállalkozók bizonyos helységek bizonyos jövedelemágait rendszerint három évre vállalták el. Az így kialakított időszakonkénti pénzügyi hivatalok (muqataa) vezetői a „vállalkozó biztosok" (emin-i mültezim) voltak, de az egyes jövedelmi ágak élén amilok, vagy mint a budai Szalimun jahudi esetében is láttuk, ezek felett egy főjövedelemkezelő (bas amil) is működött. Valamennyi pénzügyi tisztviselő török állami illetményt kapott, de az előre elvállalt jövedelembevételezésre kezeseket kellett kiállítaniuk. A kincstári jövedelmekkel a feljegyzések szerint mindig utólagosan számoltak el és így is fizették be több részletben. A Szalimun jahudiról 1558—1559. évből fennmaradt 44 török feljegyzés, a fentiek ismeretében, megerősíti azt az elképzelést, hogy a budai defterhán elégtelen pénzügyi helyzetében Szalimun jahudihoz hasonló tőkével rendelkező kereskedők működésének bekapcsolását elősegítette.[11] Így kerülhetett sor Szalimun jahudi és több más budai kereskedő török pénzügyi tisztviselői működésére is. A budai török kincstár egészen az 1560-as évekig évenként több milliós hiányt mutatott, a fenti módon kísérelhették meg a hiány fedezetének biztosítását.[12]

1556 március közepén szintén budai és pesti jövedelemkezelőként Szimon zsidó került feljegyzésre.[13] További működéséről Solt-Révfalun néhány évvel később értesülhetünk. Kelemen zsidó Budán 1558. szeptember 14-től a boradók kezelésére kialakított pénzügyi hivatal (muqataa) jövedelemkezelője (amil) lett, s működéséről két feljegyzés maradt. Ezekből megtudhatjuk, hogy Szalimun jahudi főjövedelemkezelő egyik társa volt.[14]

A budai és pesti pénzügyi hivatalok közül a kikötőjövedelmeket kezelő „vállalkozó biztos" (emin-i mültezim) 1600. augusztus 12. és 1601. szeptember 13. közötti időszakban Musza zsidó volt. Musza fenti időszakban végzett jövedelemkeze-

[10] *Uő.* 1888, i. m. 1. 117. l.
[11] *Fekete Lajos—Káldy-Nagy Gyula*, Budai török számadáskönyvek, 1550—1580, Budapest 1962, 282., 286., 291., 294., 295., 304., 305., 320., 323., 325., 327., 334., 336., 338., 339., 344., 345., 348., 349., 350., 352., 355., 356., 358., 361., 363., 364., 367., 394., 415., 417., 432., 446. l.
[12] Uo. 1962, i. m. 611. l.
[13] *Velics A.—Kammerer E.* 1888, II. 243. l.
[14] *Fekete L.—Káldy-Nagy Gy.* 1962, 326. és 328. l.

léséből a budai defterhánéba összesen 35 580 akcsát fizetett be, négy részletben. Musza nagyon valószínű, hogy azonosítható azzal a budai kereskedővel, aki az 1590-es években többször is jelentős árutételeket vámoltatott el.[15]

Szalimun jahudival együtt fordul elő Szinán, mint a budai és pesti török pénzügyi hivatal (muqataa) jövedelemkezelője, 1559. december 10.—1560. február 8. közötti néhány hetes időszakban három feljegyzésben. Ketten, mint jövedelemkezelők, a fenti időszakban mintegy 35 000 akcsa nagyságú bevételt fizettek be a budai defterhánéba.[16]

A budai zsidók kereskedéséről Kohen Efraim budai rabbi 1667 után elmondja, hogy hajón járnak Eszékre a vásárba. Ez a feljegyzés már egy általános gyakorlatot mutat be.[17] A budai zsidók kereskedésének eddig ismert legjelentősebb forrása a budai török vámnaplók feljegyzése, amely a személyneveket, az árufajtákat és a vámösszeget rögzítette. A budai török vámnaplók 1550., 1551., 1571., 1572., 1573., 1574., 1579. és 1580. évekből hiányosan maradtak fent. Közülük többnél csupán három-négy értékelhető hónap napról-napra haladó vámbejegyzései fordulnak elő. Ennek ellenére forrásértékük következtében adataikat, melyek hozzájárulnak a budai zsidóság jobb megismeréséhez, a következőkben részletesen ismertetjük.

Az 1551—1580. közötti időszakban készült eddig ismert budai török vámnaplók feljegyzéseiben a zsidók 40 különböző személynéven 153 alkalommal vámoltattak. Az egyes személynevek viszont több személyre is vonatkozhatnak, s a vámoltató kereskedők azonos nevekkel többször megjelenhettek. Egyetlen XVII. századi adattal rendelkezünk, ami budai zsidó kereskedőre vonatkozik.[18]

A személyazonosságuk és jelentőségük értékelése végett a budai török vámnaplókban feljegyzett vámoltató zsidók személyneveit, előfordulásuk időpontját, megvámolt árucikkeiket és a kifizetett vámösszegeiket külön névjegyzékben mutatjuk be. (Ld. I. Függelékben) A budai török vámnaplók általunk bemutatott zsidó névjegyzékében 153 név került felsorolásra, ebből négy esetben ketten-ketten közösen vámoltattak.[19] Ha az említett névjegyzékhez még hozzátesszük az 1580/81. évben elkészített török fejadójegyzékben Budán feljegyzett zsidó adófizetőképes családfők és felnőtt fiaik és testvéreik névsorát, a budai zsidóság személyazonosítása az 1570-es években részben megoldhatóvá válik. (Ld. II. Függelékben) Az 1580/81. évi fejadójegyzékben 64 adófizetőképes családfő kéttagú személyneve szerepel, viszont az 1570-es években feljegyzett vámoltató zsidók rendszerint egytagú személyneveiken fordulnak elő. A török vámnaplókban feljegyzett egytagú személynevek szinte mindegyike előfordul a fejadójegyzékben szereplő kéttagú

[15] *Velics A.—Kammerer E.* 1890, II. 699., 706—707. l.
[16] *Fekete L.—Káldy-Nagy Gy.* 1962, i. m. 455—456., 463. l.
[17] *Kohn* 1880, 556. l.
[18] *Fekete L.—Káldy-Nagy Gy.* 1962, i. m. 650. l. a jahudi mutatószónál kigyűjtött adatok alapján végeztük el felmérésünket.
[19] Uo. 1962, i. m. 650. l.

személynevek egyik nevében, de mint a két névjegyzékben marad néhány név, ami a másikban nem helyezhető el. A budai török vámnaplókban 41 zsidó (jahudi) személynév mellé írták ki: „budai", tehát ennyien feltételezhetően kereskedéssel foglalkoztak. Ezenkívül egy esetben nikebolui (Nikopol) megjelöléssel is találkozhatunk, ami a dunai kereskedelmi forgalomra utalhat. A többi vámnaplóba feljegyzett 111 személynév mellett semmiféle utaló jelzés sincs. Ezek jelentős része vagy a budaiak többszöri előfordulásából került ki, azon esetben, ahol a személynevek azonosak, vagy Budára a török belső területekről rendszeresen feljáró kereskedők előfordulásait jelzi. Az 1580/81. évi budai fejadójegyzékben két földrajzi utalás szerepel; az egyik „Esztergomi Zodel", a másik „Kuvini Papasz" nevében fordul elő. Ez a két név esetleg Esztergomból, illetve Ráckevéről Budára beköltözőkre utalhat.[20]

A budai török vámnaplók feljegyzéseiből 1571., 1572., 1573. és 1580. évből rendelkezünk értékelhető adatokkal. Ezekben az években havi bontásban tudjuk bemutatni az összes vámbevételek arányában szereplő zsidó vámoltatók vámösszegeit, s ennek az összes áruforgalomból származó bevételhez viszonyuló százalékát.

1. táblázat

AZ ÖSSZES BUDAI FORGALOM ÉS A ZSIDÓK 1571. ÉVI FORGALMÁNAK MEGOSZLÁSA

1571	Összes forgalom		Zsidók forgalma	
	török akcsában	százalékban	török akcsában	százalékban
Április	41 481½	100%	4 200	10,11%
Május	36 403½	100%	3 500	12,06%
Június	42 332½	100%	250	1,40%
Július	38 720	100%	950	4,07%
Augusztus	42 198	100%	4 500	9,30%
Szeptember	52 172½	100%	2 575	5,02%
Október	58 223½	100%	4 350	10,30%
November	74 602	100%	3 200	5,30%

A zsidók az összes forgalomhoz viszonyított százalékos és átlagos évi aránya 1571-ben 7,00% volt. Egyes hónapokban a tíz százalékos arányt is felülmúlták. Ennek jelentősége azért is kiemelhető, mivel létszámuk legkevesebb 41—65 budainak nevezett családfővel határozható meg. Ez egyben azt is jelenti, bizonyos családfők állandóan kereskedéssel foglalkoztak, s a budai török vámnál szinte havonta vámoltattak. Később is látni fogjuk, hogy a kereskedelmi forgalom minden évben a tavaszi és őszi hónapokban ér el emelkedő szintet, s közben nyáron általában stagnál.

[20] *Velics A.—Kammerer E.* 1890, i. m. 532. l.

2. táblázat

AZ ÖSSZES BUDAI FORGALOM ÉS A ZSIDÓK 1572. ÉVI FORGALMÁNAK MEGOSZLÁSA

1572	Összes forgalom		Zsidók forgalma	
	török akcsában	százalékban	török akcsában	százalékban
Január	3 825	100%	700	18,30%
Február	11 105	100%	400	3,70%
Március	35 353	100%	500	1,60%
Április	55 739	100%	—	—
Május	59 403	100%	3 070	5,10%
Június	28 065	100%	1 050	3,60%

A zsidók az összes forgalom arányában 1572-ben évi átlagban 6,38%-os részvételt mutatnak ki. Észrevehető, hogy ebben az évben az egész budai vámforgalom kissé visszaesett, s ezt tükrözi a zsidók részvételi aránya is.

3. táblázat

AZ ÖSSZES BUDAI FORGALOM ÉS A ZSIDÓK 1573. ÉVI FORGALMÁNAK MEGOSZLÁSA

1573	Összes forgalom		Zsidók forgalma	
	török akcsában	százalékban	török akcsában	százalékban
Február	5 825	100%	1 300	22,80%
Március	41 987½	100%	5 850	14,00%
Április	43 238½	100%	—	—
Május	37 767	100%	5 400	14,10%
Június	28 642½	100%	6 700	22,50%
Július	36 597½	100%	4 150	11,40%
Augusztus	30 107	100%	2 225	7,50%
Szeptember	32 920	100%	1 870	5,70%
Október	44 516	100%	12 600	28,11%
November	52 540	100%	26 200	49,71%
December	5 075	100%	500	11,50%

A zsidó vámoltatók részvételi aránya az összes forgalomhoz viszonyítva 1573-ban évi átlagban 17,07%-os volt. Ez mintegy háromszorosa az előző évinek, ami a kereskedelmi forgalom ugrásszerű változásait mutatja.

Az összes forgalom arányában a zsidók forgalma 1580-ban elérte évi átlagban a 13,74%-t, ami bizonyos csökkenést mutat az 1573. évi részvételi arányhoz hasonlítva. Ha azonban figyelembe vesszük a pénz értékének folyamatos hanyatlását és ezzel kapcsolatban a vámösszegek mintegy 30%-os, valamint az egyes árucikkek

[21] *Fekete L.—Káldy-Nagy Gy.* 1962. i. m. 561. l. szereplő összes forgalomról készült havi kimutatásokat használtuk fel.

4. táblázat

AZ ÖSSZES BUDAI FORGALOM ÉS A ZSIDÓK 1580. ÉVI FORGALMÁNAK MEGOSZLÁSA

1580	Összes forgalom		Zsidók forgalma	
	török akcsában	százalékban	török akcsában	százalékban
Január	16 948	100%	1 037	13,94%
Február	20 207	100%	1 050	31,81%
Március	38 598	100%	4 623	11,86%
Április	56 392½	100%	902	2,54%
Május	39 471	100%	3 520	12,17%
Június	28 905	100%	3 741	11,00%
Július	34 020	100%		
Augusztus	49 894	100%	1 575	3,16%
Szeptember	20 202	100%	—	—
Október	51 748	100%	14 955	28,94%
November	19 277	100%	1 900	10,14%

árának emelkedését, az 1571—1580 közötti időszakban a Budán áthaladó áruforgalom általános csökkenését gyaníthatjuk.[22] Ebben a folytonosan változó áruforgalomban a budai zsidók forgalmi aránya az 1570-es években átlagosan mintegy

5. táblázat

A ZSIDÓK ÁLTAL VÁMOLTATOTT ÁRUCIKKEK FORGALMÁNAK MEGOSZLÁSA 1550—1580 KÖZÖTT

Árucsoportok	Árucikkek előfordulása
I. Élelmiszerfélék:	liszt 1-szer, bor 4-szer, pálinka 1-szer, zsiradék 2-szer, méz 2-szer, bors 36-szor, gyömbér 2-szer, gesztenye 1-szer, mák 1-szer, szegfűszeg 1-szer. Összesen: 51-szer.
II. Szövetfélék:	ruhanemű (eszbáb) 44-szer, tarisznya (torba) 3-szor, szövet (metaa) 6-szor, aba 9-szer, bélés vászon (bagazia) 7-szer, vászon 5-ször, len 3-szor, gyapot (pembe) 4-szer, rövidáru (hurdevát) 4-szer, süveg 10-szer, Összesen: 86-szor.
III. Bőrfélék:	marhabőr 2-szer, kikészített báránybőr (mesin) 6-szor, papucs és saru 2-szer, hódbőr 1-szer, ammóniák (nisadir) 2-szer, szappan 1-szer. Összesen: 13-szor.
IV. Fémfélék:	magyar kés 44-szer, borotva 4-szer, ón 26-szor, réz 10-szer, drót 2-szer, Összesen: 86-szor.

[22] Uo. 1962. i. m. 562. l.

10%-os volt. A török vámnaplók alapján megismerhető kereskedelmi forgalomban valójában milyen árucikkek szerepeltek, s ezekből a budai zsidók fenti árufogalmát mely árucikkek határozták meg, azt az árucikkek minőségi összetételéből tudhatjuk meg. A zsidókra vonatkozó 153 török vámfeljegyzés összesen 246 alkalommal előforduló 31 féle árucikk megvámolását őrzi.

A négy árucsoportra bontott árucikkek közül a legtöbbször a ruhanemű szerepelt a zsidók által elvámoltatott árucikkek között. A ruhanemű (eszbáb) délről jött Budára, amely kelmét és készruhát egyformán jelentett. Nagy csomók és bálák szerint vámolták el. A ruhaneműt és a magyar kést egyformán 44 alkalommal vámolták el. A borsot, különböző mértékek szerint — 26 alkalommal említik feljegyzéseink, amely azért olyan jelentős adat, mivel leggyakrabban a ruhaneművel együtt szerepel, s így biztosan meghatározhatjuk az útirányát is. A bors és a többi fűszerek délről a török területek belsejéből kerültek Budára, amíg a magyar kés Stájerországból származott.[23]

Az ón és a réz valószínűleg nyugatról került Budára, mivel mindig a süveggel és a késsel együtt szerepel, amelyekről viszont biztosan tudjuk, hogy nyugati exporttermékek voltak. A budai török vámnaplókban szereplő összes árucikkek közül a bors és a többi fűszerfélékről megállapíthatjuk, hogy szinte teljes egészében Budán a zsidók vámoltatták el. A többi árucikk közül a ruhanemű még olyan termék, ami jellegzetesen a zsidó vámoltatóknál fordult elő legnagyobb számban, s a többi árucikk forgalmához viszonyítva. Az árucikk kereskedelmében kialakult bizonyos útirányok szerint az elvámolt áruk szerint meghatározhatjuk, hogy nyugatról, vagy délről jött-e Budára a kereskedője. Ahogy a fentiekben is említettük, bizonyos árucikkekkel, bizonyos számú budai zsidó kereskedő folyamatosan járt a Dunán Pozsonyig és le Belgrádig, s árujukat mindig Budán cserélték ki. Ezért sem látjuk megalapozottnak azt a feltételezést, hogy 1541 után a török megszállás alá került zsidóság eltávolodott volna az ország nyugati részén élőktől.[24]

A nyilvánvalóan nyugati eredetű árucikkek előfordulása a budai török vámnál megjelenő zsidóknál a 246 vámolási alkalomból 110 esetben biztosan kimutatható, s így jelentősége is olyan nagy, hogy feltétlenül Pozsonyig, s esetleg Bécsig is felmentek értük. A zsidók a hivatásos kereskedők mellett Budán más foglalkozási ágakban is említésre kerültek. Az 1580/81. évi fejadójegyzék két kiáját is megemlíti. A török „kiája, vagy kethüda" szó a zsidó városnegyed (mahalle-i jahudujan) elöljárójának a címét jelentette. A fejadójegyzékben szereplő Jakob kiája, nyilvánvalóan a leköszönő, a Saul kiája az éppen kinevezett elöljárót képviselte. Erre következtetünk Saul kiája neve mellé írott feljegyzésből, hogy adómentességét már feljegyezték.

[23] *Vass Előd*, Vác 1560. évi vámnaplói; Studia Comitatensia 3. köt., Szentendre, 1975. 142—143. l.

[24] *Káldy-Nagy Gyula*, Statisztikai adatok a török hódoltsági terület nyugat felé irányuló áruforgalmáról 1560—1564-ben. Történelmi Statisztikai Szemle, XI. Budapest, 1968. 43—44. l. világosan meghatározza a nyugati árucikkeket

Az adómentesség az elöljáróknak járt, s mindig a sorrakerülő élvezte. Ugyanez a fejadójegyzék három rabbit említ: Mózest, Dávidot és Ábrahámot. Ezek talán a Budán élő spanyol, — szíriai — és német zsidók vallási vezetői lehettek.[25] Érdekes megemlíteni, hogy öt „Meir" nevű személy is élt Budán, akinek a neve „templomszolgát" jelentett, noha valószínű nem mindegyikük szolgált ott. Két mészáros került említésre: Kohen és Dávid Mózes, akik feltehetőleg a rituális vágást is végezték. Az értelmiséget két orvos, Mózes és Ábrahám képviselte. Rajtuk kívül még egy üveges, Jozef, foglalkozott önálló hivatással. A felsoroltak a 64 családfőből tizet jelentettek, s a többi 54 foglalkozása nincs megnevezve, így őket bátran tarthatjuk az ismertetett mértékű és összetételű kereskedelem lebonyolítóinak, vagy alkalmi vállalkozóknak, s török pénzügyi tisztviselőknek, ahogy róluk már megemlékeztünk.

6. táblázat

A BUDAI ZSIDÓK LÉTSZÁMÁNAK MEGOSZLÁSA 1546—1633 KÖZÖTT[26]

Év	Fejadót fizető családfők	Adót nem fizetők létszáma	Fiú vagy testvér	Összes létszám
1546	50	311 (?)	27	511
1559	40	238 (?)	?	407
1562	49	?	53	490 (?)
1580	64	?	20	640 (?)
1590	103	?	?	1030 (?)
1627	11	?	?	110 (?)
1633	20	?	?	200 (?)

Az 1559. évi török adóösszeírás külön feljegyzése a következőképpen számolja be a budai zsidók létszámának alakulásáról: „... A régi (1546.) összeírtak száma 511 (közülük) meghalt 342, jelen van 169, az újonnan jöttek száma 238..."[27] Az 1546. évi és az 1562. évi fejadót fizető családfők létszámának közel tízszeresében adja meg a feljegyzés a zsidók összes létszámát. Ez megmagyarázható, a fenti feljegyzésben szereplő jelentős halálozási számmal, s az újonnan jöttek három éves adómentességével. Mindenképpen rendkívül nagy és gyors népességmozgással számolhatunk az 1546 utáni időszakban. Igen magas a megszököttek száma is.

[25] *Scheiber Sándor*, Egy budai Mendel Nürnbergben. Tanulmányok Budapest Múltjából. XIX. Budapest, 1972, 79—86. l. említi a török hódoltság elején a mai Táncsics utcai zsidónegyedet, s a korábbi zsidó prefektúrát. Talán valami ehhez hasonlónak lehet elképzelni a budai kiaja szerepét.

[26] A 6. táblázathoz felhasznált források: *Káldy-Nagy Gyula* 1974, i. m. 7—10. l., valamint *uő.*, A budai szandzsák 1559. évi összeírása. Budapest, 1977. 39—40. l. és még *Velics A.—Kammerer E.* 1890. II. 710. és 729. l.

[27] *Káldy-Nagy Gy.* 1977. i. m. 40. l.

akik valószínűleg a török betelepítés következtében kerültek Budára, s valami oknál fogva ismeretlen helyre szöktek.[28]

A fejadót fizető családfők számának alakulása szerint a megjelölt időszakban a legtöbb adófizető 1590-ben volt. Semmi olyan utalással nem rendelkezünk, hogy ebben az időben is biztosan állíthatnánk: egy adófizetőre tíz lélek esik, mint ahogy ezt 1546-ban és 1559-ben láttuk. Azonban valószínűleg hasonló helyzettel kell számolnunk 1590-ben is, ami egyezer fő körüli létszámot jelentene. Ez a megállapítás az 1580/81. évi fejadójegyzék adatai alapján felvázolt helyzetet részben megváltoztatja, mivel jelentős létszámú adót nem fizető tömegről semmi adatot nem közöl. Az 1570-es évek időszakában feldolgozott budai kereskedelem lebonyolítóinak személyazonosítását azért is olyan nehéz teljesen elvégezni, mivel az újabb forrásokból kiderül, a vámnál megforduló személyek jelentős része az adóösszeírásokban nem szerepel: vagy adófizetőképtelennek jelentette magát, vagy adómentességet élvezett.

Vácon legkorábban 1546. okt. 19-én szerepel Szulejmán jahudi, aki akkor ott nyolc kis hordó bor után fizetett vámot.[29] Jakob jahudi Vácon 1558. okt. 27-én két hordó borát vámoltatta meg.[30] A váci vám forgalma a dunai vámhelyek között mindaddig közepesnek volt mondható, amíg vezetését 1559. ápr. 24-én Mahmud szilahdár emin és Szalimun jahudi jövedelemkezelő (amil) nem vette át. A forgalom ekkor az 1558. évi 459 819 akcsáról 1560-ra 1 985 421 akcsára emelkedett, mivel a váci pénzügyi hivatalhoz (muqataa) újabb jövedelemágakat csatoltak. 1560. febr. 10. és 1560. júl. 1. közötti időszakban Szalimun jahudi jövedelemkezelő tizenegy részletet fizetett be a budai kincstárba, mintegy 378 165 akcsa, azaz 765 330 magyar dénár értékben.[31]

1560. nov. 9-én a váci vámnál Jozef jahudi hét hordó bort, s nov. 14-én pedig Oszmán jahudi egy kis hordó kést vámoltatott[32]. A váci bírósági idézés illetékének (ihzarijje) jövedelméből 1561. aug. 4-én Vácon Iszmail jahudi 100 akcsát fizetett be. Ehhez tudni kell azt, hogy a bírósági idézés illetékének jövedelme szintén a váci pénzügyi hivatal (muqataa) egyik jövedelemága volt, s mint ilyen feltehetően Iszmail jahudi kezelésében volt[33]. Az 1570 körüli váci török házösszeírás feljegyzései között szerepel a „Zsidó utca városnegyed" (mahalle-i Zsidó ucsa), amely közvetlenül az egykori püspökvárból a Dunához vivő kis utca elnevezése volt.[34] 1573. szept. 5-én a budai vámnál „a váci jahudi" 14 denk különféle ruhaneműt vámol-

[28] Uo. 39—40. l.
[29] *Vass Előd*. Vác 1546. évi vámnaplói. Kézirat.
[30] *Uő*. Kézirat.
[31] *Fekete L.—Káldy-Nagy Gy*. 1962. i. m. 465. l.
[32] *Vass Előd*. Türkische Beiträge zur Handelgeschichte der Stadt Vác (Waitzen) aus dem 16. Jahrhundert. Acta Orientalia ASH. XXIV. Budapest. 1971. 31—33. l.
[33] *Vass Előd*. Vác 1561. évi vámnaplói. Kézirat.
[34] *Fekete Lajos*. A törökkori Vác egy XVI. századi összeírás alapján. Budapest. 1942. 10—11. l.

tatott el, mintegy 900 akcsa értékben. Ez a feljegyzés, több más utalással együtt valószínűsíti, hogy Vácon a török hódoltság alatt néhány zsidó család is élt.[35]

Szegeden 1600. aug. 12-én Izsák jahudi, a régi szegedi pénzügyi hivatal (muqataa) megbízott vezetője (emin-i mültezim), korábbi bevételének egy részletét egyenlíti ki.[36] Zsidók Szegeden való szerepléséről más adattal nem rendelkezünk, de a szegedi piaci körzethez tartozó Szeremség területén megszervezett pénzügyi hivatalt (muqataa) 1601. ápr. 1-én Jakob jahudi irányítása alatt volt.[37]

A székesfehérvári vámnaplók 1543. szept. 20. és 1544. március 1. között napról-napra vezetett feljegyzéseiben a legelső adatok között szerepel, 1543. szept. 20-án: „Borbás és Izrael jahudi 8 szekrény után fizetett 84 akcsa vámot". „Nikola és Menahem jahudi abaposztóért fizetett 150 akcsa vámot". „Juszuf, András és Izrael jahudi 8 szekrény után 84 akcsa vámot fizetett". „Izsák jahudi fenyőfa után 30 akcsa vámot adott." Ez a négy feljegyzés kétségtelenül arra utal, hogy Székesfehérváron zsidók lakhattak.[38] A székesfehérvári régi és új boltok török jegyzékében 1544. febr. 1-én kelt feljegyzés szerint Ábrahám jahudi két régi boltja is összeírásra került.[39] Az előbbi megállapítást, az újabb adat még jobban valószínűsíti. Jakob jahudi jövedelemkezelő (amil) neve a székesfehérvári pénzügyi hivatal tisztviselőjeként 1547. szept. 26-án szerepel.[40] A székesfehérvári pénzügyi hivatal (muqataa) 1582. ápr. 24. és 1583. máj. 20. közötti évben vezetett vámnaplójának feljegyzése alapján ekkor Atala jahudi vezette (emin-i mültezim) a vámkezelést.[41] Alig egy évvel később, az 1584. máj. 4. és 1585. ápr. 29. közötti évben, a székesfehérvári pénzügyi hivatal vezetőjeként még mindig Atala jahudi szerepel.[42] Ábrahám jahudi a székesfehérvári pénzügyi hivatal vezetőjeként 1600. máj. 3-án 96 070 akcsa értékű jövedelembevételt számolt el.[43] Ugyancsak Ábrahám jahudi 1601. szept. 14-én kelt elszámolásában 55 665 akcsa részletbevételt fizetett be.[44] Adataink meggyőzően bizonyítják, hogy az 1543—1601 közötti időszakban Székesfehérváron laktak zsidók, s még további adatokra számíthatunk, ha a fenti forrásaink teljes szövegközlésre kerülnek.

Ráckevén Ibn-i Jáfesz jahudi 1556. aug. 2-tól került a „Kuvin szigeti" pénzügyi hivatal jövedelemkezelői (amil) tisztségébe. 1558. máj. 24. és 1560. jún. 2. közötti időszakban a ráckevei pénzügyi hivatal (muqataa) elszámolásaiban 17 alkalommal mintegy 150 908 akcsát forgalmazott. Ennek az összegnek csupán egy részét törlesztette a budai kincstárnak, 1558. szeptemberében váratlanul Bel-

[35] *Kohn* 1880. i. m. 554. l.
[36] *Velics A.—Kammerer E.* 1890. i. m. II. 698. l.
[37] Uo. II. 696. l.
[38] Uo. II. 15. l.
[39] Uo. II. 23. l.
[40] Uo. II. 71. l.
[41] Uo. II. 559. l.
[42] Uo. II. 632. l.
[43] Uo. II. 702. l.
[44] Uo. II. 708. l.

grádba szökött.[45] Ekkor a budai kincstár pénztári naplójának feljegyzése szerint: „a pesti azabok kosztpénzére, akik sajkával Sábán csaussal együtt Belgrádba mentek, hogy elhozzák Ibn-i Jáfesz jahudit a Kuvin szigeti ámilt", 20 akcsát fizettek ki.[46] Ibn-i Jáfesz jahudit pénzügyi hivatalából leváltották, de hátralékát ki kellett fizetni. Kezesei között találjuk 1559. jún. 6-án kelt kincstári feljegyzésben a budai Baruh jahudit, aki 118 török aranyat és 3 magyar aranyat adott át törlesztésre.[47] Ibn-i Jáfesz talán belgrádi származású volt, azért kísérelte meg az adósság elől oda menekülni. Visszahozatala után budai zsidóktól és török katonáktól vett fel törlesztésre kölcsönöket, s így teljesen elkötelezte magát. További sorsával Tolnán ismerkedhetünk meg. Ráckevén zsidók megtelepedéséről más adat nem szól.

A solt-révfalui kikötő révjövedelmét kezelő pénzügyi hivatal irányítója (emin-i mültezim) 1560. jan. 28. és 1562. febr. 4. között Szimon jahudi volt. Talán azonos a budai és pesti jövedelemkezelő (amil) Szimon jahudival, aki ott 1556 márciusában szerepel.[48] A budai kincstár feljegyzése szerint 1560. máj. 19-én Mahmud szilahdár emin-i mültezim és Szalimun jahudi amil 1559. ápr. 24-től illetékes foktői kikötői marhavám bevételéből Benedek bírótól 1362 és fél akcsát fizettek be. Ez a feljegyzés bizonyítja, hogy Szalimun jahudi a váci pénzügyi hivatalnál tulajdonképpen főjövedelemkezelő (basamil) volt, s az egyes jövedelemágakat másokkal kezeltette.[49] A foktői kikötő vámbevételét is 1559. ápr. 24-től a váci pénzügyi hivatal vette át, s így került Szalimun jahudi irányítása alá. Nagyon valószínűnek tartjuk, hogy a korábbi budai és pesti pénzügyi hivatal főjövedelemkezelőjeként megismert Szalimun és az utóbbi azonos személy volt. Ez pedig a budai zsidók vidéki vállalkozását bizonyítja.

A paksi muqataa jövedelemkezelőjeként Ibn-i Jáfesz jahudi 1555. nov. 30. és 1557. febr. 9. közötti időszak bevételeiből a budai kincstárba 4020 akcsát fizetett be.[50] Ibn-i Jáfesz jahudi 1558. máj. 28. és 1558. jún. 6. közötti időszakban három alkalommal mintegy 50 000 akcsát adott át a budai kincstárba.[51] Valószínűleg ugyanaz a személy, mint a ráckevei jövedelemkezelő (amil), s egy időben mind a két helyen hivatalt vállalt. Ibn-i Jámin és Kálmán budai zsidók 1567. jún. 21. és 1567. nov. 16. közötti időszakban a paksi vámbevételekből a budai kincstárba 1 013 000 akcsát fizettek be.[52] Ugyanebben az időben mindketten a tolnai pénzügyi hivatal vezetését is ellátták.

[45] *Fekete Lajos—Káldy-Nagy Gyula* 1962, i. m. 286., 287., 294., 297., 329., 336., 383., 384., 395., 401., 455., 457., 460., 466., 481., 483., 511. l.
[46] Uo. i. m. 321. l.
[47] Uo. i. m. 386. l.
[48] *Velics A.—Kammerer E.* 1890, i. m. II. 246. l.
[49] *Fekete L.—Káldy-Nagy Gy.* 1962, i. m. 505. l.
[50] Uo. i. m. 292. l.
[51] Uo. i. m. 294., 309. és 326. l.
[52] *Velics A.—Kammerer E.* 1890, i. m. II. 342. l.

Tolnán zsidók megtelepedéséről az 1550-es évektől rendelkezünk adatokkal.[53] 1553. ápr. 4-én Élijás jahudi a tolnai vámnál két denk vásznat vámoltatott el.[54] Ibn-i Jáfesz jahudi 1558. szept. 28-tól a tolnai muqataa jövedelemkezelője lett, annak ellenére, hogy a ráckevei jövedelemkezelésről tíz nappal korábban leváltották. Feltételezzük, hogy személye azonos a korábban megismert ráckevei ámiléval, aki megszökött adósságaitól, de visszahozták.[55] Kaleman (Kálmán) jahudi a tolnai muqataa jövedelemkezelőjeként 1559. szept. 2-án a budai kincstárba 1558. szept. 29-től esedékes részletként 13 000 akcsát fizet be. A tolnai pénzügyi hivatal egyik jövedelemága a révpénzek bevétele volt. Ezek bevételéből egy részletet Baruh jahudi fizet be 1559. szept. 3-án a budai kincstárba. Adataink szerint Baruh személye azonos a korábban a ráckevei Ibn-Jáfesz kezesei között szereplőével, akiről pedig az szerepelt a feljegyzésben, hogy budai.[56] Kaleman ben Áser jahudi tolnai jövedelemkezelő (amil) 1559. szept. 14. és 1560. febr. 19. között négyszer szerepel a budai kincstár feljegyzéseiben. Nevét legtöbbször csak Kaleman (Kálmán) alakban használják, róla is tudjuk, hogy budai volt.[57] A budai kincstár pénztári naplóinak feljegyzéseiből megtudhatjuk, az 1560. júl. 1-én kelt feljegyzésből, hogy Mahmud szilahdar és Szalimun jahudi 1559. ápr. 24-től a tolnai pénzügyi hivatal kikötőjének szarvasmarha vámbevételi jövedelemágát is saját kezelésükbe vették.[58] Szalimun jahudiról tudjuk már, hogy budai. A budai tartományba (vilayet) tartozó szekszárdi szadzsákban levő tolnai kincstári jövedelmek kezelői Ibn-jamin és Kálmán jahudik lettek 1567. jún. 21-től három évre 1 842 000 akcsa bevétel ígéretével. Csupán 1567. nov. 16-ig maradtak.[59] Az említett tolnai zsidók közül sokan budaiak voltak, s így forrásainkból a tolnaiakra több adatot nem kapunk.

A bátai pénzügyi hivatal kezelését 1557. ápr. 27. és 1560. ápr. 23. között Salamon jahudi vette át. A szarvasmarha átkelés kivételével a többi jövedelemágra három évre 720 ezer akcsa bevételezését ígérte meg.[60] 1560. máj. 30-án Budán kelt feljegyzés szerint Mahmud szilahdar és Szalimun jahudi már 1559. ápr. 24-től átvette a bátai révpénzek kezelését, s azóta a kincstárba 2300 akcsát fizetett be. 1560. szept. 24-én pedig Szalimun jahudi és Isztepán 15 500 akcsát adtak a bátaszéki párkány lovasainak előlegként a zsoldjukra. Ebből a feljegyzésből tudjuk meg, hogy Szalimun jahudi 1560. ápr. 19-től a bátai muqataa jövedelemkezelője is lett.[61]

[53] *Szilágyi Mihály*, Társadalmi és gazdasági viszonyok a Duna mentén a török hódoltság korában. Tanulmányok Tolna megye történetéből. VIII. Szekszárd. 1978, 65—67. l. részletesen tárgyalja a tolnai zsidókra vonatkozó adatokat.

[54] *Vass Előd*, Tolna 1553. évi vámnaplói. Kézirat.

[55] *Fekete L.—Káldy-Nagy Gy.* 1962, i. m. 426. l.

[56] Uo. i. m. 426—427. l.

[57] Uo. i. m. 432., 446., 467. és 471. l.

[58] Uo. i. m. 522. l.

[59] *Velics A.—Kammerer E.* 1890. II. 341. l.

[60] Uo. i. m. II. 191. l.

[61] *Fekete L.—Káldy-Nagy Gy.* 1962, i. m. 510. és 540. l.

FÜGGELÉK

1.

A BUDAI TÖRÖK VÁMNAPLÓK ZSIDÓNÉVJEGYZÉKE

1. Ábrahám jahudi, 1550. nov. 30.; ruhanemű és egyéb; 5 akcsa,
Ábrahám jahudi, 1551. jan. 6.; 15 hordó bor vámja 187 és fél akcsa,
Ábraim jahudi, 1571. szept. 24.; 2 denk vászon, 2 denk gyapot, vámja 300 akcsa,
Ábram jahudi, 1573. ápr. 22.; 1 denk ruhanemű és 1 denk bors vámja 200 akcsa,

5. Ábraim budai jahudi, 1573. máj. 8.; 3 denk ruhanemű vámja 250 akcsa,
Arszlán jahudi, 1571. máj. 15.; 13 denk különféle ruhanemű vámja 1500 akcsa,
Arszlán budai jahudi, 1571. aug. 21.; 10 denk ruhanemű és 10 denk bors 1500 akcsa
Arszlán budai jahudi, 1571. szept. 24.; 16 denk bors vámja 1600 akcsa,
Arszlán jahudi, 1571. okt. 3.; 10 hordó kés, valamennyi ón és drót vámja 800 akcsa,

10. Arszlán jahudi, 1571. nov. 16.; 3 hordó kés, 3 hordó ón, és egy hordó drót vámja 400 akcsa,
Arszlán jahudi, 1572. jan. 1.; 5 hordó kés vámja 350 akcsa,
Arszlán budai jahudi, 1572. jún. 9.; 800 darab tarisznya vámja 100 akcsa,
Arszlán budai jahudi, 1573. máj. 29.; 19 hordó kés, 25 mázsa réz, valamennyi ón vámja 1550 akcsa,
Arszlán jahudi, 1573. júl. 19.; 9 denk bors, 8 denk bagazia és 5 denk len vámja 3000 akcsa,

15. Arszlán jahudi, 1573. aug. 21.; 5 hordó kés vámja 375 akcsa,
Arszlán jahudi, 1580. jan. 7.; 1 denk ammóniák vámja 100 akcsa,
Arszlán jahudi, 1580. júl. 17.; 6 denk szekfüszeg és bors vámja 425 akcsa,
Aszaf jahudi, 1551. ápr. 13.; magyar kés, borotva és rövidáru vámja 190 akcsa,
Atala jahudi, 1580. márc. 15.; 4 hordó kés vámja 600 akcsa,

20. Dávid jahudi, 1580. ápr. 29.; 10 hordó kés, ón és süveg vámja 570 akcsa,
Hajm jahudi, 1551. jan. 6.; 4 hordó bor vámja 50 akcsa,
Hajim jahudi, 1571. okt. 25.; 4 denk különféle ruhanemű vámja 400 akcsa,
Hajim jahudi, 1573. jún. 15.; 12 denk különféle ruhanemű vámja 1400 akcsa,
Hajim jahudi, 1579. nov. 30.; 16 mancse ón (...) vámja 570 akcsa,

Hajim jahudi, 1580. júl. 31.; Ld. Musza
Harun jahudi, (1625—1645); 5—6 ezer akcsa értékű mák (afium),[62]
Ibrahim jahudi, 1572. máj. 31.; 1 denk bors vámja 180 akcsa,
Ibrahim jahudi, 1573. okt. 12.; 40 mázsa ón, 2 hordó kés vámja 1500 akcsa.
Ibrahim jahudi, 1580. okt. 23.; 19 hordó bor vámja 212 és ½ akcsa,

Iszhak budai jahudi, 1571. máj. 15.; 17 denk ruhanemű vámja 2000 akcsa,
Izsák budai jahudi, 1571. okt. 3.; 6 denk bors és 12 denk különféle ruhanemű vámja 2000 akcsa,
Iszhak jahudi, 1571. okt. 25.; 4 denk különféle ruhanemű vámja 400 akcsa,
Iszhak jahudi, 1571. nov. 16.; 2 hordó kés, 3 hordó ón és 1 hordó süveg vámja 400 akcsa,
Iszhak budai jahudi, 1572. máj. 31.; 1 denk bors és 1 denk vászon vámja 250 akcsa,

Iszhak budai jahudi, 1572. jún. 9.; 4 denk bors és 1 denk ruhanemű vámja 800 akcsa,
Iszák budai jahudi, 1573. febr. 10.; 9 denk ruhanemű és 2 denk bőr vámja 900 akcsa,
Iszhak jahudi, 1573. márc. 2.; 2 hordó kés vámja 200 akcsa,
Iszhak nikebolui jahudi, 1573. márc. 29.; 2 denk bors vámja 250 akcsa,
Iszhak jahudi, 1573. máj. 4.; másfél mázsa ón vámja 50 akcsa,

Iszák budai jahudi, 1573. máj. 29.; 9 hordó kés és 2 hordó süveg vámja 1000 akcsa,
Iszhak budai jahudi, 1573. okt. 9.; 27 denk ruhanemű, 18 denk bors, 3 denk papucs és saru és egy denk vászon vámja 4000 akcsa,
Iszák jahudi, 1579. nov. 30.; 5 hordó kés és 65 máncse ón vámja 880 akcsa,
Iszák jahudi, 1580. márc. 15.; egy mancse ón vámja 100 akcsa,
Iszmail jahudi, 1550. dec. 26.; ruhanemük és rövidárúk vámja 500 akcsa,

Iszmail jahudi, 1551. ápr. 13.; kés, borotva és rövidáru vámja 190 akcsa,
Iszmail jahudi, 1573. febr. 27.; 4 hordó kés, valamennyi ón vámja 400 akcsa.
Iszmail jahudi, 1573. jún. 15.; 10 denk különféle ruhanemű vámja 1200 akcsa,
Iszrail jahudi, 1571. okt. 3.; 2 denk abaposztó és egy denk gyapot vámja 250 akcsa,
Iszrail jahudi, 1573. jún. 12.; egy hordó kés vámja 100 akcsa,

Iszrail budai jahudi, 1573. szept. 28.; 3 denk különféle ruhanemű és valamennyi gyömbér vámja 450 akcsa,
Iszrail jahudi, 1580. okt. 23.; 6 denk kikészített bárányból és abaposztó vámja 270 akcsa,
Iszrail jahudi, 1580. okt. 30.; 24 denk áru vámja 1625 akcsa,
Ilja (=Élija), 1580. okt. 30.; Muszával együtt 6 denk áru és len vámja 365 akcsa,
Jahja budai jahudi, 1572. máj. 31.; 7 denk ruhanemű és 3 denk bors vámja 1200 akcsa,

[62] *Fekete Lajos*, Türkische Schriften aus dem Archive des Palatins Nikolaus Esterhazy. Budapest. 1923. 410. l.

55. Jahja jahudi, 1573. ápr. 15.; 2 hordó kés vámja 200 akcsa,
Jahja budai jahudi, 1573. ápr. 22.; 18 denk gyömbér, valamennyi bor és ruhanemű 2000 akcsa,
Jahja budai jahudi, 1573. jún. 15.; 50 denk bors és 4 denk ruhanemű vámja 4000 akcsa,
Jahja budai jahudi, 1573. júl. 6.; 16 denk bors vámja 1000 akcsa,
Jahja jahudi, 1573. aug. 22.; 3 hordó kés vámja 250 akcsa,

60. Jahja budai jahudi, 1573. szept. 10.; 10 hordó kés vámja 500 akcsa,
Jahja Juzsa Kevekeszi (?) budai jahudi, 1573. nov. 8.; 15 denk ruhanemű vámja 1400 akcsa,
Deli Jahja budai jahudi, 1573. nov. 8.; 49 denk ruhanemű és bors vámja 3500 akcsa,
Deli Jahja budai jahudi, 10 denk bors, 6 denk ruhanemű és bagazia vámja 1500 akcsa,
Jákob jahudi, 1550. dec. 5.; 10 kila liszt vámja 5 akcsa,

65. Jákob jahudi, 1571. jún. 12.; 3 denk kikészített bárányból vámja 250 akcsa,
Jákob budai jahudi, 1571. nov. 18.; 40 tömlő zsiradék vámja 400 akcsa,
Jakob jahudi, 1572. máj. 7.; 2 denk ruhanemű vámja 290 akcsa,
Jakob budai jahudi, 1573. máj. 19.; 20 denk bors 1000 akcsa,
Jakob jahudi, 1573. máj. 25.; egy hordó kés vámja 50 akcsa,

70. Hodzsa Jakob budai jahudi, 1573. nov. 8.; 44 denk ruhanemű vámja 4000 akcsa,
Hodzsa Jakob budai jahudi, 1573. nov. 13.; 4 hordó kés és 16 mázsa réz vámja 300 akcsa,
Hodzsa Jakob budai jahudi, 1574. jan. 8.; 4 denk ruhanemű vámja 250 akcsa,
Jakob jahudi, 1580. jan. 14.; egy denk abaposztó és egy denk len vámja 62 és fél akcsa,
Jakob jahudi, 1580. ápr. 17.; 2 hordó kés, ón és (...) vámja 1250 akcsa,

75. Jakob jahudi, 1580. aug. 31.; 8 láda szappan vámja 175 akcsa,
Jakob jahudi, 1580. okt. 18.; 3 hordó bor és egy hordó süveg vámja 107 és fél akcsa,
Jakob jahudi, 1580. okt. 19.; Muszával együtt 9 hordó kés, 40 mancse réz, 37 mancse ón, 60 köteg borotva vámja 2900 akcsa,
Jaszif jahudi, 1571. ápr. 7.; 5 denk különféle ruhanemű, 5 denk bors és 3 denk gyapotfonal vámja 1800 akcsa,
Jaszif budai jahudi, 1571. szept. 24.; 8 denk bors vámja 600 akcsa,

80. A másik Jaszif budai jahudi, 1571. szept. 24.; egy denk abaposztó vámja 75 akcsa,
Jaszif budai jahudi, 1571. okt. 3.; 3 denk különféle ruhanemű vámja 500 akcsa,
Jaszif budai jahudi, 1573. szept. 5.; 8 denk abaposztó és ruhanemű vámja 600 akcsa,
Jaszif jahudi, 1573. okt. 1.; 24 denk különféle ruhanemű vámja 1700 akcsa,
Juszuf jahudi, 1580. jan. 13.; 7 denk ruhanemű és abaposztó, 5 tömlő zsiradék és 30 hódbőr vámja 575 akcsa,

Juszuf jahudi, 1580. ápr. 13.; 300 marhabőr vámja 375 akcsa,
Juszuf jahudi, 1580. jún. 3.; 3 hordó kés (...) vámja 650 akcsa,
Juszuf jahudi, 1580. jún. 25.; 500 süveg és (...) ón vámja 300 akcsa,
Juszuf jahudi, 1580. jún. 30.; 3 denk áru vámja 255 akcsa,
Juszuf jahudi, 1580. nov. 1.; (...) kés, ón és réz vámja 1900 akcsa,

Juzsa budai jahudi, 1572. máj. 19.; 4 denk bors és 4 denk ruhanemű vámja 600 akcsa,
Juzsa Ábraim jahudi, 1573. márc. 29.; 23 denk bors és 10 denk bagazia vámja 3000 akcsa,
Juzsa jahudi, 1573. okt. 9.; 5 denk ruhanemű és 16 denk bors vámja 1900 akcsa,
Juzsa budai jahudi, 1573. nov. 22.; 8 denk bagazia és 18 denk bors vámja 2000 akcsa,
Józsa jahudi, 1580. ápr. 13.; Hüszejn janicsár hajóján 427 marhabőr és egy denk ammóniák vámja 628 akcsa,

Juzsa jahudi, 1580. máj. 25.; egy hordó kés, (...) és 8 mancse ón vámja 150 akcsa,
Juzsa jahudi, 1580. jún. 2.; egy denk posztó, egy hordó pálinka és 2 zsák gesztenye vámja 310 akcsa,
Juzsa jahudi, 1580. okt. 30.; 24 denk áru 3500 akcsa,
Kösze jahudi, 1572. jan. 1.; 2 hordó kés vámja 150 akcsa,
Kösze jahudi, 1572. máj. 19.; 4 denk bors és 2 denk ruhanemű vámja 550 akcsa,

Liber jahudi, 1580. jan. 6.; 3 denk bors vámja 300 akcsa,
Manasz jahudi, 1580. mácr. 15.; 50 darab ón és 25 darab réz rúd vámja 350 akcsa,
Meir jahudi, 1573. aug. 5.; 1000 kés vámja 100 akcsa,
Majir v. Meir jahudi, 1580. okt. 19.; egy hordó kés, 2 hordó ón vámja 1858 akcsa,
Menasz jahudi, 1571. nov. 10.; 22 denk különféle ruhanemű vámja 2000 akcsa,

Menasz jahudi, 1572. jan. 30.; 4 denk vászon vámja 200 akcsa,
Menasz budai jahudi, 1572. márc. 26.; 4 denk különféle ruhanemű vámja 250 akcsa,
Menasz jahudi, 1573. máj. 29.; 5 hordó kés vámja 400 akcsa,
Menasz budai jahudi, 1573. júl. 7.; 2 denk ruhanemű vámja 150 akcsa,
Menasz jahudi, 1573. aug. 26.; 6 denk különféle ruhanemű és 6 denk bors vámja 1000 akcsa,

Menasz jahudi, 1573. okt. 9.; 10 denk ruhanemű, 2 denk papucs és saru, 4 denk bors vámja 1500 akcsa,
Mentes jahudi, 1580. ápr. 13.; 51 mancse ón vámja 1450 akcsa,
Mufin jahudi, 1580. máj. 12.; 10 denk bors vámja 752 akcsa,
Musza jahudi, 1551. ápr. 23.; valamennyi ruhanemű és rövidáru vámja 500 akcsa,
Musza jahudi, 1571. ápr. 9.; 15 denk különféle ruhanemű vámja 2000 akcsa,

Musza budai jahudi, 1571. aug. 21.; Ibrahimmal együtt 25 denk különféle ruhanemű és 10 denk bors vámja 4500 akcsa,
Musza budai jahudi, 1572. jún. 9.; 2 denk kikészített bárányból vámja 150 akcsa,
Musza jahudi, 1573. máj. 29.; 13 hordó kés vámja 1100 akcsa,
Muszi jahudi, 1573. aug. 5.; 1000 süveg, 2 hordó kés vámja 500 akcsa,
Musza jahudi, 1573. okt. 12.; 2 hordó kés vámja 200 akcsa,

Kara Musza jahudi, 1573. okt. 24.; 4 hordó kés és 20 mázsa réz vámja 350 akcsa,
Kara Musza budai jahudi, 1573. nov. 8.; 44 denk ruhanemű és bors vámja 4000 akcsa,
Kara Muszafa budai jahudi, 1573. nov. 22.; 50 denk bors és 6 denk bagazia vámja 5500 akcsa,
Kara Musza budai jahudi, 1573. dec. 1.; 100 mázsa réz vámja 500 akcsa,
Kara Musza jahudi, 1579. nov. 26.; 2 hordó süveg vámja 200 akcsa,

Kara Musza jahudi, 1579. nov. 30.; 4 hordó ón és kés, 6 mancse réz vámja 950 akcsa,
Musza jahudi, 1580. jún. 30.; 2 denk abaposztó és 180 darab bárányból vámja 175 akcsa,
Muszi jahudi, 1580. júl. 17.; 13 denk bors vámja 950 akcsa,
Musza jahudi, 1580. júl. 31.; 22 denk áru vámja 1366 akcsa,
Kara Musza jahudi, 1580. júl. 31.; 20 denk áru vámja 1000 akcsa,

Musza jahudi, 1580. aug. 31.; 18 denk abaposztó, kikészített bárányból és bagazia vámja 1100 akcsa,
Muszi jahudi, 1580. okt. 19.; 6 mancse réz vámja 28 akcsa,
Kara Musza jahudi, 1580. okt. 19.; 15 hordó kés és 2 hordó ón vámja 1858 akcsa,
Naftali budai jahudi, 1572. márc. 26.; 4 denk gyapotfonal vámja 250 akcsa,
Natan jahudi, 1551. jan. 6.; 7 hordó méz vámja 300 akcsa,

Naszan budai jahudi, 1573. nov. 22.; 17 denk ruhanemű és 25 denk bors vámja 4000 akcsa,
Noah jahudi, 1573. okt. 24.; 2 hordó kés és 800 süveg vámja 300 akcsa,
Noah jahudi, 1580. aug. 31.; 3 denk bagazia vámja 300 akcsa,
Orszlán jahudi, 1551. jan. 6.; 5 hordó méz vámja 250 akcsa,
Papaz jahudi, 1571. júl. 21.; 8 mázsa ón és 4000 kés vámja 300 akcsa,

Papaz jahudi, 1571. júl. 29.; 4 denk különféle ruhanemű vámja 400 akcsa,
Sában jahudi, 1571. ápr. 23.; 400 süveg vámja 400 akcsa,
Sában budai jahudi, 1571. júl. 9.; 2 denk bors, 5 tekercs kikészített bárányból vámja 250 akcsa,
Simon budai jahudi, 1573. szept. 6.; 2 denk ruhanemű és 900 darab tarisznya vámja 180 akcsa,
Szimon jahudi, 1551. jan. 6.; 6 hordó bor vámja 75 akcsa,

145. Szulejmán budai jahudi, 1573. szept. 5.; egy denk abaposztó vámja 140 akcsa,
Szulejmán jahudi, 1573. okt. 12.; egy hordó süveg vámja 150 akcsa,
Szolimán jahudi, 1580. jún. 3.; 30 és fél mancse réz, másfél hordó kés és egy mancse ón, 110 köteg kés vámja 580 akcsa,
Todér jahudi, 1572. febr. 1.; 4 denk bors vámja 400 akcsa,
Todoroz jahudi, 1580. ápr. 17.; 5 hordó kés, ón és bádog vámja 350 akcsa,

150. Todoroz jahudi, 1580. okt. 19.; 10 hordó kés és két hordó ón vámja 1858 akcsa,
Zodel jahudi, 1580. jún. 3.; 6 hordó kés és 2 hordó süveg vámja 750 akcsa,
Zodel jahudi, 1580. jún. 24.; 4 hordó kés, és 2 hordó ón vámja 500 akcsa,

153. Zodel jahudi, 1580. okt. 20.; 22 mancse ón vámja 748 akcsa.

II.

A BUDAI SZANDZSÁK FEJADÓ (DZSIZJE) JÖVEDELMEINEK DEFTERE 1580. FEBR. 16.—1581. FEBR. 3.

Buda város fejadó (dzsizje) jövedelmei: *A zsidók testülete* (Dzsema'at-i jahudijan)

Izrael Ábrahám, Hajim Dávid, Arszlán Áron, Nátán Szuha, Mózes Eleazar, Jakob kiája, Hajim Arszlán, Szimcha Banek, fia Arszlán, fia Hajim, Hajim Mózes fia Izsák, Hajim Hiszkija, testvére Simon, Mózes pap (rabbi), József Ábrahám, apja Mózes, fia Izsák, Arszlán Monachem, Meir Simon, Monachem Arszlán, Meir fia Simon, testvére József, Mardohéj Simon, Mózes Hajim, Meir Mózes, testvére Saul, Kohen mészáros, Abdullah Ábrahám, fia Mózes, Gerson Mózes, József üveges, Izsák Mardohéj, fia Mardohéj, Mózes Éliás, fia Éliás, Ábrahám Eljakim, József Mózes, fia Meir, fia Mózes, Dávid Mózes mészáros, Mózes orvos, Ábrahám orvos, fia Izrael, Ábrahám József, apja Jákob, Áron Mózes, Samuel József, Arszlán József, Ábrahám Sámson, Sámson Izsák, Hajim Sámson, Jakob Arszlán, fia Arszlán, fia Hajim, Efraim Dániel, Mózes Hajim, Jakob Hajim, Kara Naftali, Ábrahám József, fia József, Sámuel József, Papasz Hajim, Dávid pap (rabbi), Noáh Salamon, Áser Salamon, Jakob Izrael, Izrael Áser, fia Mózes, Aszaf (?) Ábrahám, Meir Salamon, Matesz Kohen, Eleazar Dávid, Hajim Dávid, József Kálmán, Ábrahám Izsák, Esztergomi Zodel, Kuvini Papasz, Mózes Todorosz, fia Todorosz, Sámuel Mózes, fia Mózes, Áron József, Saul kiája, Ábrahám pap (rabbi).
64 adófizető (hane).

Megjegyzés: Saul kiája mellé az a bejegyzés került, hogy szolgálatáért a defterből törölték, vagyis adómentes lett.

TÖRÖK SZÓJEGYZÉK

Akcsa — török váltópénz, körüm nagyságú ezüst érme, 1550 körül két magyar dénárt ért,
Amil — jövedelemkezelő a török pénzügyi hivataloknál, Ld. Muqataa
Bagazia — bélésnek való vászonanyag,
Boza — kölesből, árpából érlelt sör,
Defter — füzet, adójegyzék,
Defterhane — a török kincstár neve, mivel ott őrizték a deftert,
Denk — batyu, csomag, fél lóteher fogalmával azonos török mérték,
Dzsizje — a fejadó, harács, forint-adó török neve,
Emin-i mültezim — vállalkozó biztos, a török pénztári hivatal vezetője, Ld. Muqataa
Eszbáb — ruhanemű török neve,
Hurdevat — rövidáru,
Ihzarijje — a bírói idézés illetéke,
Jahudi — a zsidót jelentő török szó,
Kiája — a budai zsidó közösség elöljárójának török neve,
Mahalle — városnegyed,
Mancse — a mázsa változata,
Mázsa — kb. 50 kg súly
Metaa — áru, szövetáru,
Mesin — kikészített báránybőr,
Muqataa — a török pénzügyi hivatal bizonyos adó-, és illetékbevételek kezelésére
Nisadir — ammóniák
'embe — gyapot,
Szarafijje — pénzváltó,
Szem'hane — gyertyaöntőház,
Torba — tarisznya,
Vilajet — a szandzsáknál nagyobb török közigazgatási területegység, tartomány,

VASS ELŐD

OKLEVÉLTÁR

XVIII. KÖTET

1290—1789

Löwinger Sámuel professzor
emlékének

1.

1360 körül. Nagy Lajos király a zsidókat számüzi az országból.

Ő ugyanis mint a hitnek buzgó előharcosa szerette volna a zsidókat is megnyerni Krisztusnak és a katholikus vallásra téríteni, de szándékát maguknak a zsidóknak megátalkodott makacssága miatt nem tudta keresztül vinni. Ezért aztán az egész Magyarországon levő összes zsidókat elbocsátotta és megparancsolta, hogy kergessék ki őket. Javaikat és telhetetlen uzsoráskodásaik útján összeharácsolt vagyonukat nem akarta magáévá tenni, sem elvenni tőlük, mert ezt megvetette, mint a piszkos sarat. Így aztán mind kitakarodtak Magyarországból Ausztriába és Csehországba és elszéledtek.

Közölve: Gombos Ferenc Albin, Középkori krónikások V. kötet. *Dékán Kálmán* magyar fordításában: Küküllei János: Nagy Lajos király viselt dolgairól 147.

Ezt az eseményt a MZSO. V/1. 18. sorszám alatt Turóczi János krónikája alapján közli. Mivel Küküllei az elsőrendű forrás, ezért véltem szükségesnek az ismételt leközlést.

Dékán Kálmán a zsidóknak Magyarországból történt kiüzetését kapcsolatba hozza az 1348-ban fellépett ún. fekete halál járvánnyal. Valószínüleg ez szolgálhatott indítóokul. A kiüzetés évét pontosan nem tudjuk, de mivel Nagy Lajos király Pozsonyban a kiűzött zsidók zsinagógáját 1361-ben orvosának, Ferenc mesternek adományozta, ebből következtetjük, hogy az 1360 körül történhetett (MZSO. V/1. 19. sorszám).

Tudjuk, hogy Sopronban a Szent György kápolna felépítése, amelyet az újkorban az ide betelepített jezsuiták templomma alakítottak át, szoros kapcsolatban áll a soproni zsidók ekkori kiüzésével. Lásd bővebben *Házi:* Sopron középkori egyháztörténete 215.

2.

1362. július 9. Bécs. Isserl soproni származású bécsi zsidó és neje, Niechel, szőllejüket, amely Matzleinsdorfban fekszik, a Heiliger Geist-ről nevezett bécsi kórház szolgálatában álló molnárnak, Andrásnak 5 font dénárért eladják.

Izzerl, der Jud von Odenburch *und* Niechel, *seine Hausfrau, verkaufen mit Handen ihres Bergherrn* hern Niclas von Eslarn, hern Jacobs sun von Eslarn, *eine halbe Hofstatt Weingarten, die ihnen* für hauptgut und für gesuch verstanden ist von Ruegern dem Ungerlein und Kathrein, siner hausvrowen, *gelegen* in der Langen gassen bei Meczleinsdorf zenast Ulreichs weingarten des Zerrenchitels, *von dem man* fümfthalben denaren ze perchrecht *und* ze voitrecht, den geistlichen vrowen dacz sand Chlarn ze Wienne 7 schillingh den. *zu Ueberzins dient, um 5 lb. den.* Andren, der Heiligengeister müllner ze Wienne *und seiner Hausfrau,* Margreten.

Besiegelt mit den Siegeln: 1., des Bergherrn, 2., bruder Michels, schaffer des hauses dacz dem Heiligengeist auf der Widem ze Wienne. — ze Wienne, des nasten phinztages vor sand Veits tag.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien, II. Abteilung I. Band nr. 601.

Bizonyosnak látszik, hogy *Isserl* soproni származású bécsi zsidó *Niechel*-nek említett felességével együtt, akinek nevével, miként a fentebb közölt feljegyzés bizonyítja, már 1362-ben találkozunk és akinek nevét 1388-ig bezárólag még 21-szer említik, a legrégebbi névleg ismert soproni zsidónak tekinthetjük. Kétségtelenül Nagy Lajos királyunknak említett kiutasító rendelete alapján hagyta el Sopron városát és aki Bécsben annyira feltalálta magát, hogy amikor már visszatérhetett volna Sopronba, ezzel a lehetőséggel nem élt, hanem Bécsben maradt és ott élte le életét. Mindezt *Lesler* és *Hendel* soproni származású bécsi zsidókról már nem merjük állítani. Lesler zsidó neve az 1375—1387. közötti években e kötetben 3-szor, míg Hendel zsidó neve csupán egyszer, 1388-ban fordul elő, így ők tehát aligha Nagy Lajos királyunk kiutasítása miatt távoztak Sopronból, hanem talán inkább Isserl zsidó személye csábította őket Bécsbe.

3.

1369. december 5. Dechkenschaden Herword fiai: György és Herword bécsi polgárok a Haarmarkt-on fekvő házukat 373 font dénárért eladják a budai származású Scheftl zsidó fiának, Jakabnak, valamint Hesskmannak és Libmannak.

Gregorius *(sic!)*[1] filius Herwordi Dechkenschaden pie memorie vendidit loco sui et loco fratris sui, dictus Herwardus, domum sitam an den *(sic!)* Harmarcht in acie penes Waghaws hinden an dem Ratgezzelein, servit ad Sanctum Larencium 6 ½ talenta, Jacobo judeo filio Scheftlini de Oven et Hezzkmann et Libmann... pro 373 talentis ... Facta vendicio in vigilia Nycolai 69-o.

Summa 14 solidi 26 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien, III. Abtheilung I. Band: Die ältesten Kaufbücher (1368—1388.) nr. 224.

[1] helyesen: *Georgius*

4.

1371. január 22. Schindler Lipót bécsi polgár és neje, Ágnes, a Werdertar előtt levő házukat 16 font dénárért eladják Isserl soproni származású bécsi zsidónak.

Lewpoldus schindler, Agnes uxor ... vendiderunt domum eorum sitam ante portam Insularum penes domum Nicolai Rokkenueint, servit ad Sanctum Spiritum I talentum, sicud litera sonat, et est tercia pars unius domus, Yzzerlino judeo de Odenburga ... pro 16 talentis ... facta vendicio feria quarta ante Conversionem sancti Pauli 71^{-a}.

Summa 32 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abtheilung I. Band: Die ältesten Kaufbücher (1368—1388.) nr. 308.

5.

1371. december 22. Isserl soproni származású bécsi zsidó és örökösei a Walichstrasse-n levő házukat 19½ font dénárért eladják Meusel Frigyes bécsi szabónak és nejének, Kunigundának.

Izerl judeus de Ödenburga, sui heredes, vendiderunt domum eorum sitam in der Walchstrazz penes domum Veleiz fistulatoris, servit dominis ad Minores 5½ solidos, pro 20 talentis minus ½ talento Fridrico Mewsel sartori, Chunigundi uxori... facta vendicio feria secunda ante nativitatem Domini 71^{-a}.

Summa 38 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abtheilung I. Band: Die ältesten Kaufbücher (1368—1388.) nr. 395.

6.

1372. február 3. Isserl soproni származású bécsi zsidó és örökösei a Kartner kapu előtt fekvő házukat 7 font dénárért eladják Leigeb Henriknek és nejének, Annának.

Izzerl judeus de Odenburga et sui heredes vendiderunt domum eorum sitam ante portam Karinthianorum, que fuit Henrici Weinstainer an der Mietstat, quam obtinuit ante[1] summam suam cum usura, pro 7 talentis Henrico Leigeb, Anna uxori ... servit ad Sanctum Jacobum ½ talentum, Nicolao Wirsinge 24 denarios expediendos super (festum) Martini... facta vendicio in die Blasii 72^{-o}.

Summa 14 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abtheilung I. Band: Die ältesten Kaufbücher (1368—1388.) nr. 403.

[1] So! in Anlehnung an deutsches vor statt für.

7.

1372. június 28. Isserl soproni származású bécsi zsidó és örökösei Scheffstrasse-n fekvő házukat 20 font dénárért eladják Gündel Detre bécsi polgárnak és nejének, Katalinnak.

Izzerl de Ödenburch judeus sui heredes vendiderunt domum eorum sitam in strata Nauium penes domum Seifridi Gunser, servit ad Sanctum Lazarum infirmis 3 talenta, (quam obtinui) ante debitum meum pro 42 talentis sine usura, sicut liber fundi sonat et litera, que domus fuit Henrici Sleiffer, pro 20 talentis Dietrico Gündel, Katherine uxori... actum in vigilia Petri et Pauli apostolorum 72⁻°.

Summa *48* denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abtheilung 1. Band: Die ältesten Kaufbücher (1368—1388.) nr. 439.

8.

1373. február 6. Becsújhelyi János bécsi polgár és neje, Katalin, 21 font dénárt Scheftel budai származású zsidó fiától, Jekeltől kölcsön vesznek és zálogul lekötik az Unter den Spenglern fekvő házukat.

Johannes de Noua Ciuitate, Katherina uxor, eorum heredes obligaberunt domum eorum sitam vnter den Spenglern penes domum Chunradi Flochlein, servit Dethunicis dominis 1 talentum, Jeclino iudeo, filio Scheftlini de Buda, pro 21 talentis super Martini... Actum in die sancte Dorothee 73.

Unmittelbar an die Datumzeile anschliessend folgender Zusatz von derselben Hand: Post hoc usura 3 denarii super talentum.

Darunter von später Hand: In hoc expedivit 12 libras in vigilia Omnium Sanctorum.

Summa: 42 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3028.

9.

1373. február 6. Meinhart bécsi nyílgyártó és neje, Margit, 18 font dénárt kölcsön vesznek Scheftel budai származású zsidó fiától, Jakabtól, kinek zálogul lekötik a Langenkeller nevű ház szomszédságában fekvő házukat.

Meinhart pheilsniczer, Margareta uxor eorum heredes obligaverunt domum eorum sitam penes domum, dicitur im Langen cheler, servit Dethunicis dominis 10 solidos, Trollin pheilsnicherinn 1 talentum, Jacobo iudeo, filio Scheftlini de Buda pro 18 talentis, 9 super Georii, 9 super Johannis baptiste... Actum in die sancte Dorothee 73.

Unmittelbar an die Datumzeile anschliessend folgender Zusatz von derselben Hand: Post hoc usura 3 denarii (per) septimanam.

Hierauf folgender Nachtrag von späterer Hand: Dedit 9 talenta in die sancti Georii, tenetur omnibus computatis 4 talenta super Johannis baptiste... Actum in die sancti Viti 73 *(1373 Juni 15.)*
Summa 36 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3029.

10.

1373. augusztus 22. Scheftl budai zsidó fia, Scheftl bécsi zsidó Petczich Ulrik bécsi polgárnak Kienmarkt-on fekvő házát 20 font 5 solidus dénár erejéig tilalom alá veszi.

Schaeftl iudeus, filius Schaeftlini de Wuda, recepit unam domum in ain verpot Vlrici Petczich et iacet in Foro pini ex opposito Sancti Ruperti et medium torcular ibidem di überteurung et servit 20 libras 6 solidos denariorum, sicut in libro obligacionis scriptum est[1]... Actum secunda feria ante festum Bartholomei 73.
[Summa 72 denarii[2]] nichil, non dedit

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung II. Band: Verbotbuch (1373—1399.) nr. 2951.

11.

1373. november 15. Glacz Simon bécsi polgár és neje, Wendelmut, 31 font dénárt kölcsön vesznek Scheftel budai származású zsidó fiától, Jakabtól, kinek zálogul lekötik a nyergesek táján meglevő házukat.

Simon Glacz, Wendelmuet uxor, eorum heredes obligaverunt di überteuerung supra Nicolaum Drotlauf über di 72 phunt Winner den. supra domum eorum sitam sub Sellatoribus penes domum Elysabeth Wisingerinn ante 31 libras Jacobo Schaeftlino ludeo et suis heredibus, supra Nativitatem Christi proxime venturam. Si non, tunc amplius pro usura 3 denarios omni septimana... Obligacio facta tercia feria post festum sancti Martini 73 anno.
Summa 62 denarii.[3]

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3086.

[1] Der korrespondierende Satzeintrag stand in dem älteren Satzbuche (vor 1373), welches verloren gegangen ist.
[2] Von derselben Hand gestrichen.
[3] Gebührenzeile von derselben Hand später nachgetragen.

12.

1374. február 9. Gündel Detre bécsi polgár és neje, Margit, a Scheffstrassen-n fekvő házukat 44 font dénárért eladják Reisner Frigyes bécsi polgárnak és nejének, Margitnak. Ezután a ház után Isserl soproni származású zsidónak évi 2½ font dénár kamatot kell fizetni.

Dietreich Gündl, Margareta uxor... vendiderunt domum eorum sitam in strata Nauium prope Seifridi Günser, servit ad Sanctum Lazarum 3 libras denariorum, Ysserlino judeo de Odnwurga 2½ libras denariorum, pro 44 libris denariorum Fridrico Reisner, Margarethe uxori sue... vendicio facta quinta feria post festum sancte Dorothee 74.

Summa 88 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abtheilung I. Band: Die ältesten Kaufbücher (1368—1388.) nr. 563.

13.

1374 november 8. Maysel Konrád bécsi polgár és neje, Katalin, 57 font dénárt kölcsön vesznek Isserl soproni származású zsidótól, kinek zálogul lekötik a Hoher Markt-on levő házukat.

Chunradus Maysel, Katherina uxor, eorum heredes obligaverunt domum eorum sitam in antiqui Foro carbonum prope domum Michaelis Fücsl,[1] servit ad Hospitale civium 10 solidos denariorum, ad Sanctum Spiritum ½ libram denariorum et ad Teonicos[2] I libram denariorum, Christoforo de Wulczendarf 3 solidos, Vlrico Rözzl 60 denarios ex parte Pollonis, ante 57 libras denariorum Ysserlino iudeo de Odnwurga et suis heredibus, supra festum Epyphanie domini proxime venturum... Actum quarta feria proxima ante festum Martini 74or.

Summa 3 solidi 24 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/I (1373—1388.) nr. 3175.

14.

1375. március 23. Heiligenstadti János bécsi polgár és neje, Anna, 7 font dénárt kölcsön vesznek Lesier soproni származású zsidó fiától, Haidgimtól, kinek zálogul lekötik a Hoher Markt-on levő házukat.

Janns de Sancto Loco,[3] Anna uxor, eorum heredes obligaverunt domum eorum sitam in Alto foro prope Saythaws, servit supra altare sancti Johannis in capella beate Virginis Marie in Littore 4 libras denariorum, ante 7 libras Haydgim,

[1] helyesen: *Fuchsel.*
[2] Sic! helyesen: *den Deutschen Herren.*
[3] azaz *Heiligenstadt.*

filio Lesier[1] et suis heredibus, pro usura cottidiana de qualibet libra 3 denarios... Actum sexta feria ante festum Annunciacionis Marie 75.

Unmittelbar an die Datumzeile anschliessend von derselben Hand: Sighardus.

Summa 14 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/I (1373—1388.) nr. 3209.

15.

1375. május 15. Maisel Konrád bécsi polgár és neje, Katalin, 4 font dénárt vesznek kölcsön Isserl soproni származású zsidótól és zálogul lekötik a Szent Pongrác kápolna mögötti házukat.

Chunradus Maisel, Katherina uxor eorum heredes obligaverunt domum eorum sitam retro Sanctum Pangracium prope domum Henrici Flekch ante 4 libras denariorum Izzerlino iudeo de Ödnwurga et Jaeklino iudeo de Villach, pro usura cottidiana de qualibet libra 3 denarios... Actum tercia feria post festum sancti Pangracii 75.

Summa nulla ex parte prioris.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/I (1373—1388.) nr. 3222.

16.

1375. július 13. Maisel Konrád bécsi polgár és neje, Katalin, 45 font dénárt kölcsön vesznek Isserl soproni származású zsidótól és zálogul lekötik neki a Hoher Markt-on levő házukat.

Chunradus Maysel, Katherina uxor, eorum heredes obligaverunt domum eorum sitam in antiquo Foro carbonum prope domum Michaelis Fvchsl, servit ad Hospitale civium 10 solidos denariorum, ad Sanctum Spiritum ½ libram denariorum et ad Teotonicos 1 libram denariorum, Christoforo de Wulczendorf 3 solidos denariorum, Vlrico Rözzl 60 denarios ex parte Pollonis, ante 45 libras denariorum Ysserlino iudeo de Odenwurga et suis heredibus, pro usura cottidiana de qualibet libra 3 denarios omni septimana... Actum sexta feria post festum sancte Margarethe 75.

Summa vacat ex parte prioris.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/I (1373—1388.) nr. 3235.

[1] *Lesier* soproni származású zsidó volt.

17.

1375. december 19. Isserl soproni származású bécsi zsidó és örökösei a Kärntnerstrasse-n fekvő házukat 8 font dénárért eladják Chuntter Miklós bécsi polgárnak és nejének, Ágnesnak.

Izzerl judeus de Odenwurga sui heredes vendiderunt domum eorum sitam in strata Karinthianorum prope domum Fridrici sutoris, quam ei resignavit Petrus Schönnawer et servit ad Hospitale civium $^1/_2$ libram denariorum et ad Sanctum Spiritum 60 denarios, pro 8 libris denariorum Nicolao chvnter, Agneti uxori sue... actum quarta feria ante festum sancti Tome apostli 75^{-o}.

Summa 16 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abtheilung I. Band: Die ältesten Kaufbücher (1368—1388.) nr. 738.

18.

1376. december 5. Scheftl budai származású zsidó fia, Jekl bécsi zsidó, a neki lekötött és Bäckerstrasse-n fekvő házát 105 font dénárért eladja Provis Konrád bécsi polgárnak és nejének, Walpurgának.

Jaekl Schaeftl judeus, filius Schäftlini de Wuda, vendidit domum sitam in strata Pistorum cum marstallo,[1] que ei obligata fuit, prope domum Johannis de Tirna, que dicitur Marstal, servit ad Sanctum Steffanum $7^1/_2$ libras denariorum, ad Sanctum Nicolaum $7^1/_2$ libras denariorum, pro 105 libris denariorum Chunrado Provis, Walpurgi uxori sue... Actum in vigilia sancti Nicolay confessoris 76.

Summa 7 solidi denariorum.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung I. Band: Die ältesten Kaufbücher (1368—1388.) nr. 842.

19.

1376. december 23. Isserl soproni származású bécsi zsidó és örökösei a Weidenstrasse-n fekvő házukat 2 font 3 solidus dénárért eladják Ulrik bécsi pinceszolgának és nejének, Adélhaidnak.

Izzerlinus judeus de Ödenwurga, sui heredes vendiderunt domum eorum, que obligata fuit eis, sicut liber obligacionis sonat, sitam ante portam Lignorum in Weidnstrazz prope domum Hindersich vistulatoris, servit ad Hospitale civium 8 denarios, pro 2 libris 3 solidis denariorum Vlrico chellerchnecht, Alhaidi uxori sue... actum tercia feria post festum sancti Tomi apostoli 76^{-o}.

Summa 4 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abtheilung I. Band: Die ältesten Kaufbücher (1368—1388.) nr. 850.

[1] Die beiden letzten Worte von derselben Hand am linken Rande des Blattes nachgetragen und durch ein Zeichen zu dieser Stelle eingeschaltet.

20.

1377. április 3. Hadersdorfi János bécsi polgár és neje, Margit, 3 font dénárt kölcsön vesznek Isserl soproni származású zsidótól, kinek zálogul lekötik a Graben-en fekvő házukat.

Johannes de Haedresdarf, Margaretha uxor, eorum heredes obligaverunt domum eorum sitam in Profundo[1] valle prope domum Stigsvaerl, servit ad Hospitale civium ½ libram denariorum, ante 3 libras denariorum, pro usura cottidiana 3 denarios de qualibet libra denariorum, Yzzerlino iudeo de Ödnwurga suis heredibus... Actum sexta feria ante (festum sancti)[2] Ambrosii 77.
Summa 6 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien, III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3399.

21.

1377. április 19. Drosendorfi származású Zwickstein Fülöp bécsi polgár és neje, Kunigunda, 3 font dénárt vesznek kölcsön Isserl zsidótól, aki Sopronból költözött Bécsbe és akinek zálogul lekötik a Graben-en fekvő házukat.

Philippus Czwikchstain de Drosendarf, Chunigundis uxor obligaverunt domum eorum sitam in Profundo[3] valle penes domum Stichsvarl, servit ad Hospitale civium ½ libram denariorum, ante 3 libras denariorum, pro usura cottidiana de qualibet libra 3 denarios, Yzzerlino iudeo de Ödnwurga... Actum dominica die ante festum sancti Georii 77.
Summa 6 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3405.

22.

1377. július 28. Isserl soproni származású bécsi zsidó (és az örökösei) a Werdertor előtt fekvő házuknak egyharmadrészét 12 font bécsi dénárért eladják Tummetörl Konrád bécsi polgárnak és nejének, Agnesnek.

Izzerl judeus de Ödenwurga [Lücke][4] vendiderunt terciam partem domus eorum sita(m) ante portam Insulorum prope domum Nicolay Rokkenveint cum omnibus attinentibus et cum juribus, sicut antiqua litera vendicionis sonat, et ser-

[1] Sic! in Anlehnung an das Genus des deutschen Wortes Graben.
[2] In der Vorlage ausgelassen.
[3] Sic! in Anlehnung an das Genus der deutschen Bezeichnung in Tiefen Graben.
[4] Der Rückschluss auf eine der Flüchtigkeit des eintragenden Amtsschreibers zur Last fallende Lücke an dieser Stelle ergibt sich aus dem Plural des Prädicatverbums und des von partem domus abhängigen Pronomens.

vit integra domus I libram denariorum ad Sanctum Spiritum et predicta tercia pars domus servit 3 solidos denariorum, pro 12 libris denariorum Chunrado Tvmmetörl, Angneti uxori sue... actum tercia feria post festum sancti Jacobi 77.

Summa 24 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abtheilung I. Band: Die ältesten Kaufbücher (1368—1388.) nr. 933.

23.

1377. július 30. Tümmetörl Konrád bécsi polgár és neje, Ágnes, In dem Werde fekvő házukat 12 font dénárért eladják fele részben Reschel János bécsi polgárnak és fele részben Isserl soproni származású zsidónak.

Chunradus Tvmmetörl, Angnetis *(sic!)* uxor vendiderunt 12 solidos denariorum redditus supra domum eorum sitam ante portam Insularum prope domum Nicolay Rokkenveint, servit 3 solidos denariorum ad Sanctum Spiritum, pro 12 libris denariorum Johanni Reschlino et suis heredibus mediam partem, Izzerlino iudeo de Ödenwurga suis heredibus mediam partem[1]... Actum quinta feria ante festum sancti Steffani prothomartiris 77.

Summa 24 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3428.

24.

1378. május 19. Miklós ijgyártó fia, Mihály ijgyártó és bécsi polgár, 7 font dénár kölcsönt vesz fel Isserl soproni származású zsidótól, akinek zálogul leköti a Bognerstrassé-n fekvő házát.

Idem Michahel arcutor, filius Nicolai arcutatoris, obligavit die ubertewrung ultra Josephen iudeum de Perchtoltstolf et Helle iudeam super domum suam sitam in der Pognerstrazze prope domum magistri Michahelis, servit ad Sanctum Laurencium I libram denariorum et ad Theotonicos I libram denariorum, ante 7 libras denariorum, super festum sancti Johannis baptiste 3 libras, super festum Nativitatis beate Marie virginis 2 libras, super festum sancti Michahelis proxime (venturum) 2 libras, amplius pro usura 3 denarios, Isserlino de Odenburch suis heredibus... Actum feria quarta ante festum Vrbani 78-°.

Summa 14 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3530.

[1] Azonos kéztől áthúzva: *sicut litera sonat.*

25.

1380. október 26. Weisskopf Péter bécsi polgár és neje, Katalin, 12 font dénárt és azonkívül 32 forintot kölcsön vesznek Heschkel győri származású zsidótól, akinek zálogul lekötik a Wollzeileben fekvő házukat.

Petrus Weizchoph, Katherina uxor, obligaverunt domum eorum sitam in der Wollczeyl prope domum Andree Schuczenmaister, servit domino Nicolao Würffel 4 libras denariorum, ante 12 libras et 32 florenos, expediendo a festo Simonis et Jude apostolorum proxime venturo per annum, Heschklein iudeo de Rab suis heredibus, amplius pro usura de qualibet libra denariorum 3 denarios per ebdomadam... Actum feria sexta proxima ante festum Simonis et Jude apostolorum 80mo.
Summa 54 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien, III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3777.

26.

1380. november 24. Osvát bécsi aranyműves és polgár, valamint neje, Margit, 40 font dénárt kölcsön vesznek Heschkel győri származású zsidótól, akinek zálogul lekötik a Szent Péter temető körül fekvő házukat.

Oswaldus aurifaber, Margareta uxor obligaverunt domum eorum circa cymiterium sancti Petri prope domum Vlrici famuli Chettner, servit Johanni de Fürt 12 solidos denariorum, ante 40 libras denariorum, expediendo super Carnisbrivium proxime (venturum), amplius pro usura 3 obolos, Heschken *(sic!)* von Rab iudeo suis heredibus... Actum in vigilia sancte Katherine virginis 80mo.
Summa 80 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien, III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3782.

27.

1380. december 4. Konrád bécsi posztónyíró és polgár, valamint neje, Anna, kölcsön vesznek 8 font dénárt Heschkel győri származású zsidótól, kinek zálogul lekötik Unter den Tuchlauben felett fekvő házukat.

Chunradus rasor (pannorum), Anna uxor eorum heredes obligaverunt domum eorum sitam super Lubeis,[1] servit dominis de Camppi liliorum 2½ talenta denariorum, ante 8 libras denariorum, pro usura cottidiana de qualibet libra denariorum 2 denarios per ebdomadam, Heschklein iudeo de Rab suis heredibus... Actum in die sancte Barbare 80mo.
Summa 16 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien, III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3784.

[1] Sic! Másutt: *in Alto foro in Angulo in gradu* megjelölést olvashatunk.

28.

1380. december 25. előtt. Schober István osztrák tartományi jegyző és fia, István, 27½ font dénár kölcsönt vesznek fel Heschken győri származású zsidótól, akinek zálogul lekötik a bécsi Walichstrasse-n levő házukat.

Stephanus Schober scriptor provincialis Austrie et Stephanus filius suus obligaverunt domum eorum sitam in der Walichstrazze prope domum Nicolai sutoris, ante 27½ libras denariorum, super festum sancti Georii proxime ventur(um), amplius pro usura 3 denarios de qualibet libra per ebdomadam, Heschken de Rab iudeo suis heredibus... Actum[1] ante festum Nativitatis Christi 80 anno.
Summa 54 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1398.) nr. 3787.

29.

1381. január 23. Selman Ulrik bécsi polgár és neje, Margit, 12 font 40 dénár kölcsönt vesznek fel Heschken győri származású zsidótól, akinek zálogul lekötik a Szent Péter temető táján meglevő házukat.

Vlricus Selman, Margareta uxor obligaverunt domum eorum sitam circa cimiterium sancti Petri prope domum Oswaldi aurifabri, servit Chunrado Posch et Johanni Polcz 2½ talenta, ante 12 libras 40 denarios super festum sancti Jacobi proxime ventur(um), amplius pro usura 2 denarios de qualibet libra per ebdomadam, Heschken von Rab iudeo suis heredibus und alle dieweil und es der egenant Vlreich haben wil, sol er die vorgenanten phenning ye ain halbs iar das phunt alle wochen umb zwen haben... Actum feria quarta ante festum Conversionis sancti Pauli 80mo.
Gebührenzeile radiert.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1398.) nr. 3796.

30.

1381. május 13. Fraundorffer András bécsi polgár és neje, Mechtildis, 60 font dénár kölcsönt kapnak Heschkel győri származású zsidótól, akinek ennek fejében zálogul lekötik a Schottentor előtt levő házukat, szőlejüket és gyümölcsöskertjüket.

Andreas Vrowndorffer, Mechthildis uxor eorum heredes obligaverunt domum eorum, pomerium et vineam sitam ante portam Scotorum super stratam Alzze prope domum Vlrici Wechel, servit ad cappellam im Gewtt 18 denarios et obligaverunt 4 libras denariorum redditus, quas habent super domum Liechtchamrer sitam in

[1] Infolge der Flüchtigkeit des eintragenden Schreibers ist an dieser Stelle die Tagesbezeichnung ausgefallen.

Novo foro prope domum Chunradi Leringer et 7 solidos redditus super domum Vlrici Wechel ante 60 libras denariorum, expediendo super festum Nativitatis Christi proxime ventur(um), amplius pro usura 3 denarios de qualibet libra per ebdomadam, Heschklino iudeo de Rab auis heredibus... Actum feria secunda proxima post festum sancti Pangracii 81^{-mo}.

Summa ½ talentum denariorum.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3834.

31.

1381. július 4. György bécsi szalonnaárus és neje, Katalin, 14 font dénár kölcsönt vesznek fel Heschkel győri származású zsidótól, akinek zálogul lekötik a Hoher Markt-on levő házukat.

Gorig smerber, Katherina uxor eorum heredes obligaverunt domum eorum sitam in Alto foro prope domum Stephani Neczewger, servit Nicolao Stainer 3 libras, ante quatuordecem libras denariorum, super festum sancti Johannis baptiste proxime ventur(um), amplius pro usura 3 denarios de qualibet libra per ebdomadam, Heschklein iudeo de Rab suis heredibus... Actum in die sancti Vdalrici 81^{-mo}.

Summa 28 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3841.

32.

1381. július 4. Sliemer János bécsi polgár és neje, Kunigunda, 7 font dénárt kölcsön vesznek Isserl soproni származású zsidótól, akinek zálogul lekötik a Tiefer Grabenben fekvő házukat.

Johannes Sliemer, Chunigundis uxor obligaverunt domum eorum sitam im Tewffen graben prope domum Stichferl ante 7 libras denariorum super festum sancti Martini proxime venturum, amplius pro usura 3 denarios per ebdomadam de qualibet libra, Izzerlino iudeo de Odenburch suis heredibus... Actum feria quinta proxima post festum Petri et Pauli apostolorum 81^{-mo}.

Summa 14 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3842.

33.

1381. október 1. Sin Konrád bécsi kádár özvegye, Pericht, 26 font dénárt vesz fel kölcsön Heschkel győri származású zsidótól, akinek zálogul leköti a Kärntnertor közelében fekvő házát.

Pericht, Chunrats des Sins des pinter witib hat versaczt ir haus, das der egenant ir wirt ledichleich geschafft hat, als das statpuch sagt, und leyt bey Kernertor an dem ekke zenachst Jannsen haus des salczer und dint hincz der Himelporten 2 phunt und hern Hermann von Eslarn 4 phunt phenning. Dasselb haus hat si versaczt für 26 phunt umb tegleichen gesuch alle wochen 3 phenning, Heschklein dem juden von Rab und seinen erben... Acum feria tercia proxima post festum sancti Michahelis anno 81mo.

Summa 52 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3873.

34.

1381. november 8. Weisskopf Péter bécsi polgár és neje, Katalin, 41 font dénárt vesznek kölcsön Heschkel győri származású zsidótól és zálogul lekötik a Wollzeile-n fekvő házukat.

Petrus Weizzchöpph, Katherina uxor eorum heredes obligaverunt domum eorum sitam in der Wollzeil prope domum, que quondam fuit Andree Schuczenmaister, servit domino Nicolao Würffel 4 denarios, ante 41 libras denariorum a festo sancti Martini proxime venturo per annum, amplius pro usura 3 denarios per ebdomadam, Hetschlino iudeo de Rab suis heredibus... Actum feria sexta proxima ante festum sancti Martini 81mo.

Summa 82 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien: III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3882.

35.

1382. június 28. György bécsi szalonnaárus és neje, Katalin, 14 font dénár kölcsönt vesznek fel Heschkel győri származású zsidótól, kinek zálogul lekötik a Hoher Markt-on fekvő házukat.

Görg smerber, Katherina uxor obligaverunt domum eorum sitam in Alto foro prope domum Neczeuger, ante 14 libras denariorum super festum sancti Johannis baptiste proxime ventur(um), amplius pro usura 3 denarios, Heschklino iudeo suis heredibus... Actum in vigilia sanctorum Petri et Pauli apostolorum anno 82°.

Summa 28 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien, III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3936.

36.

1382. december 10. Mihály bécsi nyereggyártó és neje, Krisztina, Heschkel győri származású zsidótól 27 font dénárt vesznek fel kölcsön. Zálogul lekötik Kärtnerstrasse-n levő házukat.

Michahelus sellator, Christina uxor eorum heredes obligaverunt domum eorum sitam in strata Karinthianorum prope domum Johannis Gallici, servit Hermanno de Eslarn 4 libras et ad Celi portam 2 talenta, ante 27 libras denariorum, pro usura cottidiana de qualibet libra denariorum 1 denarium per ebdomadam, Heschklino iudeo de Rab suis heredibus... Actum feria quarta proxima post festum sancti Nicolai confessoris 82^{-o}.

Summa 54 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3970.

37.

1382. Maurlingi Mair Mihály bécsi polgár és neje, Anna, 8 font dénárt kölcsön vesznek Lieser soproni származású zsidótól, akinek zálogul lekötik a Kärntner kapu előtt fekvő házukat.

Martinus[1] Mair de Mawrling, Anna uxor, eorum heredes obligaverunt domum eorum sitam ante portam Karinthianorum prope domum Georii Pilichdorffer, servit Johanni Feikchestorffer 1 talentum denariorum, ante 8 libras, expediendo 4 libras denariorum super Carnisprivium et alteram partem super festum Pentecosten, amplius pro usura 3 denarios de qualibet libra[2] per ebdomadam, Lieser[3] genero Peltlinn, suisque heredibus... anno 82^{-o}.

Summa 15 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 3892.

38.

1383. február 27. Heschkel győri származású, bécsi zsidó, a Krugerstrasse-n annak a háznak tulajdonába lép, amely Sin András bécsi polgáré és kádáré volt.

Heschkel iudeus de Rab dedit nucz und gewer de domo sita in der Chruegstrazz prope domum Henrici Vilobeinander, que quondam fuit Andree Sin pinter ...Actum feria sexta proxima post festum sancti Mathie apostoli anno 83^{-o}.

Summa 72 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung II. Band: Gewerbuch B. (1373—1419.) nr. 2158.

[1] Az eredetiben tévedésből: *Michahelus* írva.
[2] Az eredetiben tévedésből *dr.* írva.
[3] Lieser soproni származású zsidó volt.

39.

1383. április 27. Horni Henrik bécsi polgár és neje, Margit, Heschkel győri származású zsidótól 11½ font dénár kölcsönt kapnak. Zálogul lekötik a weihenburgi házukat.

Hainricus de Horn, Margareta uxor obligaverunt domum eorum sitam in der Weichenpurch prope domum Seifridi de Neunburch ante 11½ talenta, expediendo super festum sancti Michahelis proxime ventur(um), amplius pro usura 3 denarios, Heschklino iudeo suis heredibus... Actum feria secunda post festum sancti Georii.[1]

Summa 22 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien: III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/I (1373—1388.) nr. 3993.

40.

1383. április 27. Pauch Osvát bécsi aranyműves és neje, Margit, a Szent Péter temető táján fekvő házukra Heschkel győri származású zsidótól 57 font dénár kölcsönt vesznek fel.

Oswaldus Pauch aurifaber, Margareta uxor eorum heredes obligaverunt domum eorum circa cymiterium sancti Petri prope domum Vlrici, servit Johanni de Fürt 12 solidos denariorum, pro 57 libris denariorum, expediendo super Medium quadragesimi proxime ventur (um),Heschklino iudeo de Rab suis heredibus, amplius pro usura de qualibet libra denariorum per ebdomadam 2 denarios... Actum feria secunda proxima post festum sancti Georii 83⁻°.

Summa 3 solidi 24 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/I (1373—1388.) nr. 3994.

41.

1383. június 26. Heschkel győri származású zsidó a Krugerstrasse-n levő házát 24 font dénárért eladja Gmach Péter bécsi kádárnak és polgárnak, valamint nejének, Kunigundának.

Heschkel judeus de Rab sui heredes vendiderunt domum eorum sitam in der Chruegstrazz prope domum Petri de Horn pro 24 libris denariorum Petro Gmach doleatori, Chunigundi uxori sue... Actum feria sexta proxima post festum sancti Johannis baptiste anno 83⁻°.

Summa 48 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung I. Band: Die ältesten Kaufbücher (1368—1388.) nr. 1554.

[1] Die Jahreszahl fehlt.

42.

1383. október 23. Singer Ulrik bécsi aranyműves és neje, Klára, házukra, amely Eslarn Hermann házával fekszik szemben, Heschkel győri származású zsidótól 42 font dénár kölcsönt vesznek fel.

Vlricus Singer aurifaber, Chlara uxor eorum heredes obligaverunt domum eorum sita(m) ex opposito Hermanni de Eslarn prope domum, que quondam fuit Velspergerinn, servit Johanni Polcz 11 solidos 27 denarios, ante 42 libras denariorum Hesklino iudeo de Jaurino, supra Mediam quadragesimam proxime ventur(am), amplius pro usura 3 denarios de qualibet libra... Actum (feria) sexta ante Symonis et Jude 83.

Summa 84 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 4024.

43.

1384. február 16. Prágai János bécsi polgár és övkészítő, valamint neje, Adelhaid, a Hoher Markt-on levő házukat, valamint ugyanott az elárusító bódéjukat 120 font dénárban elzálogosítják Heschkel győri származású zsidónak.

Johannes gürtlär de Prag, Alhaidis uxor... obligaverunt domum eorum sitam in Alto foro prope Schüchaws, servit ad Hospitale civium 18 solidos denariorum, et eciam institam sita(m) in Alto foro prope institam de Segenwerch ante 120 libras denariorum Hesklino judeo de Jaurino suis heredibus super festum sancti Mathie apostoli proxime venturu(m), amplius pro usura 3 denarios de qualibet libra, tali condicione... quantam pecuniam dabit predictus Johannes predicto judeo, hoc debet ei deualcare cum usura, sicut litera obligationis sonat... Actum tercia feria ante Carnisbrivium 84.

Summa 1 talentum denariorum.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung I. Band: Die ältesten Kaufbücher (1368—1388.) nr. 1621.

44.

1384. február 24. Buchfeller János bécsi polgár és neje, Kunigunda, kölcsön vesznek 4½ font dénárt Isserl soproni származású zsidótól, akinek zálogul lekötik a Tiefer Graben-ban levő házukat.

Janns Puchueler, Chunigundis uxor obligaverunt domum eorum sitam in Profundo valle prope domum Stichsvärl, servit ad Hospitale civium ½ libram denariorum, ante 4½ libras denariorum Yzzerlino iudeo de Ödnwürch suis heredibus, super festum sancti Cholomanni proxime venturum, amplius pro usura 3 denarios... Actum quarta feria ante Mathie apostoli 84.

Summa nulla propter priorem.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 4041.

45.

1384. március 23. Horni Henrik bécsi polgár és neje, Margit, weihenburgi házukra Heschkel győri származású zsidótól 11½ font dénár kölcsönt vesznek fel.

Hainricus von Horn, Margareta uxor obligaverunt domum eorum sitam in der Weichenpurch prope domum Seifridi de Neunburg, ante 11½ talenta, expediendo super festum sancti Egidii proxime ventur(um), amplius pro usura 3 denarios per ebdomadam, Heschken von Rab suis heredibus... Actum feria quarta post Letare anno 84-°.

Summa 22 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/I (1373—1388.) nr. 4045.

46.

1384. július 8. Heschkel győri származású, bécsi zsidó az Alserstrasse-n Fraundorffer András bécsi polgár házának, gyümölcsösének és emögött levő szőllejének birtokába lép.

Heschel von Rab hat gegeben nucz und gewer von Andres des Frowndorffer haus, pawmgarten und weingarten hinden daran, gelegen auf der Alsserstrazz zenechst Vlreichs haus des (Waechel)[1] und 7 schilling purchrechts auf desselben Vlreichs haus... Actum feria sexta proxima post festum sancti Vdalrici 84-to.

Summa 72 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung II. Band: Gewerbuch B. (1373—1419.) nr. 2172.

47.

1384. október 6. Günser Ulrik bécsi polgár és neje, Ágnes, két bécsi házukra Heschkel győri származású zsidótól 48 font dénár kölcsönt vesznek fel.

Vlreich Günser und Agnes sein hawsvrow habent versaczt ire zwai hawser ains gelegen vor Werdertor ze Wienn mitsampt dem gertlein zenest Jannsen haus des Stemestorffer und dint hern Nichlasen capplan Sand Kathrein altar dacz dem Dewtschen haws 3 phunt, so leyt daz ander in der Schefstrazz zenechst Nichlas haus des Dawchenslegels. Dieselben hawser habent si versaczt für 48 phunt Wienner phenning, ze richten von dem hewtigen tag über ein jar, furbas von iedem phunt alle wochen 3 phenning ze gesuch, Herschkleins dem juden von Rab und seinen erben... Actum feria quinta proxima post festum sancti Michahelis anno 84-°.

Summa 84 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/I (1373—1388.) nr. 4083.

[1] In der Vorlage ausgelassen.

48.

1385. március 15. Sandberger István bécsi polgár és szabó, valamint örökösei, 20 font dénárt kölcsön vesznek Heschkel győri származású zsidótól. Zálogul lekötik a Hoher Markt-on fekvő házukat.

Stephan Santperger sneider und sein erben habent versaczt ir haws am Hohenmarcht ze Wienne zenechst Andres haws des Swemmbleins und (dint) hincz hern Otten Haim 3 phunt 6 schilling und in der purger Spital 10 schilling... für 20 phunt Wienner phenning, halb ze richten von dem tag hewt uber ain jar und den andern halben tail auf die Weinachten schirist oder nach iedem tag 3 phenning von iedem phunt alle wochen ze gesuch, Heschklein dem juden von Rab und seinen erben... Actum feria quarta proxima post festum sancti Gregorii 80 quinto.

Summa 40 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung I. Band: Die ältesten Kaufbücher (1368—1388.) nr. 1745.

49.

1385. március 23. Jakab bécsi kádár és polgár, valamint örökösei, Scheffstrasse irányában fekvő házukat a korábban felvett 5 font dénáron kívül még további 3 font dénárban Isserl soproni származású zsidónak zálogba vetik.

Jacob pinter und sein erben habent versaczt ir haus uber die 5 phunt, die es emaln stet Izzerlein dem juden von Ödenburch und seinen erben, für 3 phunt, auf die Phingsten schirist oder furbas von idem phunt all wochen 3 phenning ze gesuch, und leit auch dasselb haus in der Schefstrazz zenechst dem Pretnagel, und dint dem von Rappach[1] 5 schilling... Actum feria quinta proxima ante diem Palmarum anno 80^{-0} quinto.

Summa 6 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 4120.

50.

1386. március 2. Horni Henrik bécsi polgár és neje, Margit, Weihenburghan levő házukra Heschkel győri származású zsidótól 10 font dénár kölcsönt vesznek fel.

Hainricus de Horn, Margareta uxor obligaverunt domum eorum sitam in der Weichenpurch prope domu(m) Luchner, ante 10 libras denariorum expediendo super festum sancti Egidii proxime ventur(um), amplius pro usura 2 denarios per ebdomadam, Heschklino iudeo de Rab suis heredibus... Actum feria sexta proxima ante Carnisbrivium anno 80^{-0} sexto.

Summa 20 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 4189.

[1] *Herr Heinrich von Rappach* értendő alatta.

51.

1386. július 3. Isserl, soproni származású, bécsi zsidó Reisner Frigyes bécsi polgárnak a Stubentor előtt fekvő házának tulajdonjogát megszerzi.

Izzerl iudeus de Odenburch dedit nucz und gewer de domo Fridrici Reisner sita ante portam Stubarum in strata Nauium prope domum Johannis hafner . . . Actum in vigilia Sancti Vdalrici 80-mo sexto.
Summa 72 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung II. Band: Gewerbuch B (1373—1419.) nr. 2204.

52.

1386. július 6. Jakab bécsi kádár és polgár bevallja, hogy Isserl soproni származású zsidónak a Stubentor előtt fekvő Scheffstrasse-ban levő házát 6 font dénárért megvette.

Jacob pintter hat bestet Izzerlein dem juden von Odenburg die 6 phunt Wienner phennig geltes, darumb er von demselben juden sein haws gechawfft hat vor Stubentor in der Schefstrazz zenachst Jannsen haws des hafner, sicut litera sonat . . . Actum feria sexta proxima post festum sancti Vdalrici 80-o sexto.
Summa 3 solidi 6 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 4217.

53.

1386. augusztus 29. Marstaler Tamás bécsi polgár és neje, Kunigunda, Kohlmarkt-on fekvő házukra Heschkel győri származású zsidótól 31 font 60 dénár kölcsönt vesznek fel.

Thomas Marstaler, Chunigundis uxor habent versaczt ir haws gelegen an dem alten Cholnmarcht ze Wienne zenechst des Füchssleins haws, und dint hincz Sand Michel I phunt. Dasselb haws habent si versaczt für 31 phunt 60 Wienner phenning, ze richten über ein halbs iare oder furbas von iedem phunt alle wochen 2 phenning ze gesuch, Heschklein dem iuden von Rab und seinen erben . . . Actum feria 4-a proxima ante festum sancti Egidii anno 86-o
Summa 62 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 4232.

54.

1387. január 24. Sandberger István bécsi polgár Wiltwerkerstrasse-n fekvő házára Heschkel győri származású zsidótól 20 font dénár kölcsönt vesz fel.

Stephanus Santperger sui heredes obligaverunt domum eorum sitam in der Wiltwercherstrazze in acie prope domum Andree Swemmbel, servit ad cappellam Ottenhaim 3 libras 6 solidos, ad Hospitale civium 10 solidos, ante 20 libras, expediendo per annum, amplius pro usura 2 denriaos, Heschklino iudeo de Rab suis heredibus...Actum in vigilia Conversionis sancti Pawli anno 87-°
Summa 40 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien, III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 4276.

55.

1387. február 24—március 2. közötti héten. Tesch Ulrik bécsi polgár és neje, Gertrud, a Stubentor előtt fekvő házukra Heschkel győri származású zsidótól 4 font dénárt kölcsön vesznek.

Vlricus Tesch, Getrudis uxor obligaverunt domum eorum sitam ante portam Stubarum in dem Grewtt, servit Margarete, Elisabet et Dorothee, pueris Chunradi sporer, 2 talenta denariorum, ante 4 libras denariorum, super festum sancti Michahelis proxime ventur(um), amplius pro usura 3 denarios, Heschklino iudeo de Rab suis heredibus... Actum in prima edbomada Quadragesime 87-°.
Summa 8 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 4290.

56.

1387. május 15. Menschein Mihály bécsi polgár és lánya, Anna, valamint neje, Katalin, a Kärntnertor előtt fekső házukat 12 font dénárért elzálogosítják Liesier soproni származású zsidónak.

Michel Menschein, Anna filia sua cum uxore Katherina obligaverunt domum eorum sitam ante portam Karinthianorum prope domum Cherffenhaubt, servit ad altare beate Marie virginis ad Sanctum Stephanum I talentum denariorum, ante 12 libras denariorum, supra festum sancti Georii proxime venturum, amplius pro usura 2 denarios, Liesier,[1] Patusch öhem von Perchtoltsdorf, suis heredibus... Actum in vigilia Ascensionis domini anno 87-°.
Summa 24 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien, III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 4316.

[1] *Liesier* soproni származású zsidó volt.

57.

1387. május 31. Haunold bécsi mészáros és neje, Ágnes, Preidenstrasse-n fekvő házukra Heschkel győri származású zsidótól 15½ font dénár kölcsönt vesznek fel.

Hawnoldus carnifex, Agneta uxor Martini Lantstrazzer filia sua, obligaverunt domum eorum sitam in der Preydenstrazze prope domum Johannis chuchenmaister, servit ad Sanctum Michahelem 4 libras denariorum, ante 15½ talenta, supra festum Nativitatis Christi proxime ventur(um), amplius pro usura 3 denarios, Heschklino iudeo suis heredibus... Actum feria sexta proxima post festum Pentecostes anno 87-o.

Summa 31 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 4319.

58.

1387. október 25. Fink Wilfing bécsi polgár és neje, Ágnes, a Szent Lőrinc kolostorral szemben fekvő házukra Heschkel győri származású zsidótól 34 font 5 solidus 10 dénár kölcsönt vesznek fel.

Wüllfingus Vinkch, Agnetis uxor, obligaverunt domum eorum sitam hinder der Rinkchmawr circa estuarium ex opposito claustrum Sancti Laurencii, servit super altare Sancte Crucis ad Celi portam 2 talenta denariorum, ante 34 libras 5 solidos 10 denarios, expediendo per medium annum, amplius pro usura 3 denarios de qualibet libra per ebdomadam, Heschklino iudeo de Rab suis heredibus... Actum feria 6-a proxima ante festum Simonis et Jude apostolorum 87-o.

Summa 60 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 4353.

59.

1388. január 10. Jakab bécsi kádár és polgár a Stubentor előtt Scheffstrasse-ban levő házát, amelyen Isserl soproni származású zsidónak 6 font dénárja van betáblázva, további 14 font dénárért zálogba veti Schalam bertoltsdorfi zsidónak.

Jacobus pintter sui heredes obligaverunt domum eorum sitam ante portam Stubarum in strata Navium prope domum Johannis hafner, servit Izzerlino iudeo de Ödenburg 6 libras denariorum, ante 14 libras denariorum, expediendo 4 libras super festum Pentecosten, ad sanctum Michahelem 5 libras et super festum sancti Martini proxime venturum 5 libras, amplius pro usura de qualibet libra per ebdomadam 2 denarios, Schalam iudeo de Perchtoltstorf suis heredibus... Actum feria sexta proxima ante festum sancti Antonii 88-o.

Summa 8 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/1 (1373—1388.) nr. 4371.

60.

1388. január 30. Fink Wilfing bécsi polgár és neje, Ágnes, kiknek háza el volt zálogosítva Heschkel győri származású zsidónak is, erre a házra Dratlauf Miklóstól 60 font dénár kölcsönt vesz fel.

Wülfing Vinkch und Agnes sein hawsvrowe habent versaczt die ubertewrung irs hawses gelegen hinder der Rinkchmawr bei der padstuben gegen Sand Larenczen chloster uber ze Wienne, uber Heschklein den juden von Rab, dem es emaln versaczt ist und dint auf des heiligen chrewcz altar hincz der Himelporten 2 phunt für 60 phunt Wienner phenning, auf sand Jörgen tag schirist, Nichlasen dem Dratlawf und seinen erben... Actum feria quinta proxima ante festum Purificacionis beate Marie virginis 88-°.

Summa ½ talentum denariorum.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/I (1373—1388.) nr. 4374.

61.

1388. április 1. Schebler István bécsi polgár és neje, Erzsébet, 4 font 5 solidus dénárt kölcsön vesznek Hendel soproni származású, bécsi zsidótól. Biztosítékul a Werdertor előtt fekvő házukat lekötik.

Stephanus Schebler, Elisabet uxor, obligaverunt domum eorum sitam ante portam Insularum in der Trench prope domum Werthaimer, servit Wolfhardo Jagenpair 3 solidos et Jeorio de Nustorf I talentum denariorum, ante 4 libras 5 solidos denariorum, super festum Nativitatis Christi proxime ventur(um), amplius pro usura 3 denarios, Hendel iudeo de Ödenburg... Actum feria quarta proxima post festum sancti Ruperti 88-°.

Summa 8 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/I (1373—1388.) nr. 4388.

62.

1388. november 2. Tesch Ulrik bécsi polgár és neje, Gertrúd, a Stubentor előtt fekvő házukat Heschken győri származású, bécsi zsidónak 6 font 60 dénárért elzálogosítják.

Der Tesch Vlreich und Gedrawt sein hawsvrow habent versaczt ir haus vor Stubentor im Grewt ze Wienn und dint Margreten und Dorothen und Elzbeten 2 phunt. Dasselb haus habent (sie) versaczt für 6 phunt 60 phenning, auf sand Michels tag schirist oder furbas von iedem phunt 3 phenning, Heschklein von Rab. Wer aber, das si die juden derselben 6 phunt 60 phenning icht bezalten vor dem egenanten sand Michels tag, so sol auf iedes phunt die unvergangen zeit alle wochen

8 phenning[1] abgezogen werden... Actum feria 2^a proxima post festum Omnium sanctorum 88°.

Summa nulla.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/I (1373—1388.) nr. 4411.

63.

1389. május 28. Heschken győri születésű, bécsi zsidó Horni Henrik bécsi polgár és neje, Margit, weihenburgi házára 10 font dénár kölcsönt ad.

Hainricus de Horn, Margareta uxor obligaverunt domum eorum in der Weichenpurch prope domum Lukchner ante 10 libras denariorum, pro usura cottidiana de qualibet libra 3 obolos, Heschken iudeo de Rab... Actum feria 6^a proxima post festum sancti Vrbani 89°.

Summa 20 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung III. Band: Das Satzbuch A/I (1373—1388.) nr. 4418.

64.

1395. október 7. Bécs. Heschkel győri származású, bécsi zsidó azt a Wallnerstrasse-n fekvő házat, amelyet követelése fejében bírói úton szerzett meg, a bécsi tanács színe előtt 23 font bécsi dénárért eladja Unger György bécsi selyemszövőnek és nejének, Katalinnak.

„Heschkel der jud von Rab ze Wienn" verkauft mit der Hand „hern Michels des Gewchramer" Bürgermeisters und Münzmeisters und Mitglied des Rathes der Stadt Wien ein Haus, das er der Frau Margaretbe, der Hausfrau weil. Christian des Seydennater, vor offenem Gerichte in der Bürgerschranne für eine Geldschuld „mit dem rechten anerlangt und inbehabt" hat, „gelegen in der Walichstrazz ze Wienn zenechst dem haus, daz weilnt Stephans seligen des Walichpekchen gewesen ist, davon man alle jar dint frawn Dorothen Wolfharts seligen wittiben des Poben zwelf schilling wienner phenning ze purkchrecht und nicht mer" um 23 Pfund Wiener Pfennige dem „erbern mann Jörgen dem Vnger dem Seydennater ze Wienn, frawn Kathrein seiner hawsfrawen und ir beider erben".

Siegler: Die Stadt Wien mit ihrem Grundsiegel und Stephan der Leyttner, Bürger zu Wien.

Datum: ... ze Wienn, ... des nachsten phinztags vor sand Cholmans tag.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. I. Abteilung II. Band nr. 1731.

[1] Ursprünglich stand im Texte *zwen*, dies wurde von späterer Hand gestrichen und um Zeilenrande *alle wochen acht* nachgetragen.

65.

1395. november 12. Heschkel győri származású, bécsi zsidó bírói ítélettel a Walichstrasse-n fekvő ház birtokába lép, amely előzőleg Seidennaterin tulajdona volt.

Heschkel von Rab der jud hat geben nucz und gewer von der Seydenaterynn haws in der Walichstrazze zenechst Stephanns haws des Walichpechen, daz er für haubtgut und gesuch behabt hat, sicut litera iudicis sonat... Actum feria sexta post festum sancti Martini anno 95-°.

Summa nulla propter iudicium.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien, III. Abteilung II. Band: Gewerbuch B (1373—1419.) nr. 2292.

66.

1398. december 4. Heschkel győri származású, bécsi zsidó és Sunlein zsidó örökösei Ennser Ulrik bécsi polgár két házát 136 font dénárért birtokukba veszik. Az egyik ház a Werdertor előtt, amíg a másik ház a Stubentor előtt fekvő Scheffstrasse-ban van.

Heskel jud von Rab an sein selbs stat und Czecherl Hetsleins sun des juden von Herczogenwurg an Sunleins des juden erben stat (haben geben nucz und gewer)[1] von Vlreichs des Ennser zwain hewsern, ains gelegen vor Werdertor ze Wienn und das ander in der Scheffstras vor Stubentor ze Wienn, die in fur 136 phunt unz auf den hewtigen (tag)[2] fur hawbtgut und gesuch verstanden sind... Actum in die sancte Barbare anno 98-°.

Summa 72 denarii.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien, III. Abteilung II. Band: Gewerbuch B (1373—1419.) nr. 2323.

67.

1400. november 18. Lust Tamás bécsi polgárnak Schefstrasse-n fekvő házára, amely egyébiránt már Heschkel győri származású, bécsi zsidó számára van lekötve, bírói ítélettel Grevenauer Györgynek 13 font 7 solidus dénár követelését is rátáblázzák.

Jorig der Grevenawer hat gegeben nucz und gwer von der uberteurung auf Thomans haws des Lust gelegen in der Schefstrazz zenechst des Reschen haws uber die geltschuld ha(u)btgut und gesuech, so es Hesklein dem juden von Rab stet, fur 14 phunt minner 30 phenning, so im der egenant Thomas schuldig ist, sicut litera iudicis sonat... Actum in octava sancti Martini anno quadringentesimo.

Summa nulla propter iudicium.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien, III. Abteilung II. Band: Gewerbuch B. (1373—1419.) nr. 2359.

[1] Bei der Reinschrift der Gewere vom Amtsschreiber übersprungen.
[2] Fehlt in der Vorlage.

68.

1400. december 10. Staindel Tibold, bécsi polgár, bírói ítélettel megszerzi magának Lust Tamás házát, amely a Schefstrasse-n fekszik és amelyet nemcsak Heschkel győri származású bécsi zsidónak, hanem egyúttal Greuenauer Györgynek járó adósság is terhel.

Tyebold der Staindel hat geben nucz und gwer von der uberteurung auf Thomans haws des Lusts gelegen in der Schefstrazz zenechst des Reschen haws uber die geltschuld, die Heskel von Rab der jud und Jorig der Greuenawer darauf habent, sicut litera iudicis sonat... Actum feria sexta proxima post festum Concepcionis beate virginis Marie anno quadringentesimo.

Summa nulla propter iudicium.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. III. Abteilung II. Band: Gewerbuch B. (1373—1419.) nr. 2362.

69.

1400 körül. Hírsch zsidó és testvérei Zillingdorfot (Sopron m.), amelyet a Fraknóiaktól vettek zálogba, átengedik Puchheim Albertnak. Adler 1887., 158., reg. (Puchheimer Index után.)

Kiadva: *Mályusz Elemér.* Zsigmondkori Oklevéltár. I. nr. 746.

70.

1402. december 28. Vlreich Rauhenworter Prespurkch-i bíró, Mert Protesser polgármester és der gesworen rat vnd die gancz gemain arme vnd reiche elismerik, hogy 704 gut rôt vngerisch gewegen gulden-nel tartoznak Albrecht vnd Philippen geprüder den Hwnczhaymner s kötelezik magukat, hogy az összeget a legközelebbi karácsonykor visszafizetik. Mulasztásuk esetére felhatalmazzák a hitelezőket, hogy minden károkat, amelyet utazással, levél- és követküldéssel, kereszténynél vagy zsidónál való kölcsönvétellel szenvednek, megvehessék rajtuk s követelésüket esküttel nélkül érvényesíthessék velük szemben. Biztosítékul lekötik in dem lande zu Vngern in der landes oder auser landes levő minden ingó és ingatlan vagyonukat, amelyet azok in steten, in merkchten, in dörffern letilthatnak, eladhatnak és elzálogosíthatnak. Kötelesek továbbá a hitelezők vagy megbízottjuk felszólítására, ha a visszafizetést elmulasztották, maguk közül kettőt két-két szolgával és négy lóval egy Haimburkch-i vendégfogadóba küldeni, ahol azoknak addig kell tartózkodniok, als einligung vnd laistüng recht ist, amíg a tőkét vissza nem fizették, a károkat pedig meg nem térítették. Kötelezettségüknek az oklevél bármely bemutatójával szemben eleget kell tenniök.

Kiadva: *Mályusz*, Zsigmondkori oklevéltár II. nr. 2144.

71.

1404. december 10. Bécs. Gerhart von Tyl (Til) purger ze Ofen elismeri, hogy Johan Pomel vnd Johan Haymbach paid purger ze Koln am Reyn-nak száz guter reynischer guldein-nel tartozik s kötelezi magát, hogy ezt az összeget, amely elhunyt atyja után terheli, fogott birák ítélete alapján a jövő évtől kezdve mindig Petronella-napon (máj. 31.) esedékes 12½ frtos részletekben visszafizeti. Mulasztása esetére felhatalmazza a hitelezőt, hogy a kárt, amelyet kereszténynél vagy zsidónál kölcsönvétellel szenved, megvehesse rajta. A tőke és kamatok biztosítékául lekötí in dem lannde ze Vngern vagy bárhol levő minden ingó és ingatlan vagyonát s megígéri, hogy mentesítést vagy hatalmat nem vesz igénybe. Az oklevelet, mivel nincs saját pecsétje, kérésére Jorig von Nicolspurkch és Hanns der Portner Wienn-i polgárok megerősítik pecsétjükkel.

Közölve: *Mályusz*, Zsigmondkori oklevéltár II. nr. 3528.

72.

1406. szeptember 14. Hartman Prespurch-i polgármester, Vlreich Rauhenworter, Hanns Lachwtel, Mert der Pratesser, der Wenig Hensel, Peter List, Niclas Hündler, Chunrad Kiczmagel ottani esküdtek elismerik, hogy Herman Haymbach purger zu Ch llen an dem Reyn vnd Hannsen seinem prueder tartoznak vmb gewant 624 új jó magyar frttal s kötelezik magukat, hogy az összeget Gyertyaszentelőkor (1407. febr. 2.) megadják. Mulasztásuk esetén a hitelezők figyelmeztetésére másnap egyikük köteles másodmagával és két lóval egy kijelölt Wienn-i vendégfogadóban megszállni s ott addig tartózkodni, als inligens vnd leystungs recht ist, amíg adósságuk kiegyenlítést nem nyert. Felhatalmazzák a hitelezőket, hogy minden károkat, amelyet kereszténynél vagy zsidónál való kölcsönvétellel, követküldéssel, utazással szenvednek, megvehessék rajtuk, a tőke és a kamatok biztosítására pedig lekötik in dem land ze Vngern vagy bárhol levő minden ingó és ingatlan vagyonukat. Az oklevelet a város pecsétjének felfüggesztésével erősítik meg.

Közölve: *Mályusz*, Zsigmondkori oklevéltár II. nr. 4986.

73.

1406. szeptember 14. Hartman Prespurch-i polgármester... (mint előző oklevélben) ottani esküdtek elismerik, hogy Jacob dem Walich pozsonyi polgárnak és feleségének: Kathrein-nek vmb gewant, das er von Herman dem Haymboch entlechet hat vnd vns das furbas zu grosser fudrung der ganczen stat geporget hat, tartoznak 515 guter newer vngerischer guldein-nal s kötelezik magukat... (ettől kezdve szószerint azonos az előző oklevéllel azzal a különbséggel, hogy a bécsi vendégfogadó helyett egy magyarországi van kijelölve.).

Közölve: *Mályusz*, Zsigmondkori oklevéltár II. nr. 4987.

1410. október 10. Bécs. Ernst Konrád bécsi polgár és neje, Anna, valamint édesanyja, Krisztina, 94 bécsi font dénárt kölcsönvesznek Schmolen zsidótól és feleségétől, Gnannától, olyan feltétellel, hogy amennyiben a legközelebbi Szent György napig nem fizetnék vissza, úgy minden font után heti 3 dénár kamatot fognak fizetni.

Chunrat der Ernst, burger ze wienn,... Ann sein hausfraw und... Kristein die Ernstin sein muter bekennen, Slomlein dem juden, Steussen ohaim des juden, Gnanna seiner hausfrawen,... vir und neunczig phunt wienner phenning schuldig zu sein, zahlbar zu sand Jorgen tag schirist kunftig. Im anderen Falle get furbas gesuch darauf auf ein igleich phunt drey wienner phennig all wochen. Aussteller haften mit ihrem gesamten Besitz für Erfüllung der Verpflichtungen, davon in denne der landesfurst, ir landmarschalch in Osterreich, oder we sein gewalt hat, an furbot und an klag phant antwurten sullen, wo sy darauf zaigent, wan sy des nach dem obgenanten tag nicht lenger enpern wellent. Die Forderung wird gegen dhainen freibrif nach gegenbrif, überhaupt gegen jeden urkundlichen und sonstwie rechtlichen Einspruch sichergestellt, selbst wenn Aussteller von der herschaft icht brif gegen in brechten, es wern freibrif, totbrif, gegenbrif oder wie die genant wern, zum Schaden des Geldes und gegen den Willen der Gläubiger, ee sy haubtguts und gesuchs gewert worden, übertragen sie ihre Ansprüche mit der Urkunde auf irgendwen sonst, so tritt dieser in das volle Recht der Gläubiger ein.

Siegler: der Aussteller und Konrad der Ynnawer, purger ze Wienn.

Der geben ist ze Wienn,... virczehenhundert jar darnach in dem zehenden ar, an freytag vor sand Kolmans tag.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. 1. Abteilung 10. Band nr. 18401.

Közölnünk kellett ezt az adóslevelet, mert csak ennek segítségével értjük meg, hogy Ernst Konrád bécsi polgár néhány évvel később miként szegődött el Sopron városába jegyzőnek.

Ernst Konrád tekintélyes bécsi polgár, akinek két háza is volt, amelyeket azonban Welichlein Jakab zsidó fiainak 200 font dénár kölcsöre terhelt. Hogy ezt az adósságát kifizethesse, Schmolen zsidótól és nejétől 94 font dénár kölcsönt vett fel, amelyet azonban már visszafizetni nem tudott, mire a zsidó 1412-ben beperelte. Ezt a pert a zsidó a most közölt adóslevél birtokában megnyerte, mire ez a két ház a zsidó birtokába ment át (l. a 75. számot!).

E bírói ítélet után Ernst Konrád annyira elvesztette fejét, hogy ellentétbe került a bécsi tanáccsal is, mire börtönbe vetették, ahonnét csak 1412. IX. 15-én szabadult ki egy kötelezvény kiállítása után.[1] Ezt követőleg Ernst Konrád azt tartotta tanácsosnak, ha távozik Bécs városából, azonban ekkor sem adta fel a harcot, hanem azt éveken át folytatta Bécsújhelyből, Bruck a/d Murból, Lánzsérról és végül Fraknóról minden eredmény nélkül.[2]

Időközben 1413. XI. 12-én V. Albert osztrák herceg is elfogató parancsot adott ki ellene[3], melynek birtokában kevésen múlott, hogy Angerfelder Rudolf bécsi polgármester emberei Traiskirchenben foglyul nem ejtették.[4]

Ennyi sikertelen kísérlet után Ernst Konrád, aki 1416. XI. 20-án Fraknón már a Nagymartoni család oltalmát élvezte, amikor Hammersbach Miklós jegyző 1416. X. 1. után kilépett Sopron város szolgálatából,[5] ennek utódjaként elszerződött Sopron városához, ahol haláláig, azaz 1450-ig bezárólag működött.

Ernst Konrádot tartjuk a középkorban Sopron város legkiválóbb jegyzőjének, akinek elévülhetetlen érdeme, hogy az írásbeliséget a legkülönfélébb területeken meghonosította, és így neki köszönhetjük Sopron város gazdag levéltárának megalapozását.

[1] Quellen zur Geschichte der Stadt Wien, II. Abteilung 2. Band nr. 1929.
[2] Uo. nr. 1937, 1946, 1998, 2048.
[3] Uo. nr. 1972.
[4] Uo. nr. 1998.
[5] Soproni Oklevéltár 1. rész 2. 201.

75.

1412. május 18. Bécs. Purkhartsberger Farkas bécsi városbíró Steuss zsidó panaszára annak 94 bécsi font dénár követelése és ezután számítható kamat biztosítására Ernst Konrád bécsi polgár két bécsi házát lefoglalja.

Wolfgang der Purkchartzperger, Stadtrichter zu Wien, beurkundet, dass vor ihm in der Bürgerschranne zu Wien, da er am offenem Gerichte sass, der Jud Steussen zu Wien... mit vorsprechen gegen Chunraden dem Ernst, Bürger zu Wien und Frau Anna, siner Hausfrau und Frau Kristein, seiner Mutter, um 94 Pfund Wiener Pfennige, welche sie seinen Kindern zahlen sollten und um alles daraufgegangene gesuech geklagt und angezeiget hat, auf die vbertewerung auf die zwei Häuser des Chunrad Ernst über die 200 Pfund Wiener Pfennige, welche die Smerl, Wenkel vnd Slomel, Jekkel Welichleins sün, die Juden, emaln darauf haben. Beide Häuser liegen nebeneinander, eines an dem Haarmarkt zu Wien zenechst dem haws das weilnt Paul des Pewrberger ist gewesen und das andere hinter dem Fleischmarkt daselbst zunächst dem Hause, das weiland Hannsen des Stainpekchen gewesen ist. Diese vbertewrung wird dem Kläger zugesprochen.

Siegler: Der Aussteller.

Datum: Geben ze Wien... des nächsten montags vor vnsers herren Auffart tag.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. I. Abteilung 4. Band nr. 4358. Ernst Konrádra vonatkozólag l. bővebben a 74. sorszám alatt elmondottakat.

76.

1553. április 20. Országh Magdolna levelében Batthyány Kristófnak azt írta, hogy kertje zsidókoporsó szabású.

. . . . . .

Vidám humor szólal hozzánk Országh Magdolna leveleiből. Egy alkalommal a kertjére büszke Batthyány Kristófnak azt írta, hogy a kertje zsidókoporsó szabású volna. Haragnéven vevén ezt Batthyány, Magdolna asszony így mentegette magát: „koporsó szabású töltéseket látván ott, azt hittem, valami rác szent fekszik ottan és hogy bücsú mián vagyon. Sokszor megkerültem, azt vélvén sok esztendeig tart a bücsú. Hányassa el kigyelmed, mert bizony nem nőnek meg ott a barackfák." (1553.)

. . . . . .

Takáts Sándor: A régi Magyarország jókedve. Második kiadás. Budapest. Az Athenaeum irod. és nyomdai Rt. kiadása. 18.

Takáts a nála megszokott felületességgel nem közli, hogy Magdolna asszony e levele hol található, csak sejtjük, hogy azt a Batthyány család körmendi levéltárában őrzik.

Takáts a Magyar Nagyasszonyok című kötetében annak 222—223. oldalain ismét foglalkozik e kérdéssel, ahol már nem felejtette el Magdolna asszony levele keltezésének és lelőhelyének közlését sem. Innét tudjuk, hogy Batthyány Kristóf igen megharagudott azért, hogy Magdolna asszony a kertjét zsidókoporsónak nevezte.

77.

1566. február 19. Királyi előterjesztés a pozsonyi országgyűlésen a zsidók megadóztatásáról.

Judei quoque itidem dicentur, ubi ubi et in quorumcunque bonis fuerint reperti.

. . . . . .

Közölve Magyar országgyülesi emlékek V. 35.
Ezt az előterjesztést 1567-ben a pozsonyi királyi kamara, 1569-ben Miksa király országgyülési propositiója, 1576-ban pedig ismét a pozsonyi királyi kamara megismétli anélkül, hogy ezek a javaslatok törvényerőre emelkedtek volna. Uo. 107. és 207., VI. 132.

78.

1567—1570. Mózes budai zsidó elrablása.

Amikor a budai basa a tizenhatodik században... hadba szállott, a várban lakó zsidókat és cigányokat is mindig magával vitte. A tizenhatodik században ugyanis Budán igen sok és jómódú zsidó kereskedő lakott. Ezeket a török nemcsak tűrte, de védte minden erejével. Ha kereskedésre indultak, katonaságot is adott mellékjük, ha követeléseik voltak, a török segített azokat behajtani. Az 1574-ik évben például Földessy István uram írja, hogy „volna majd harmincezer forinttal ide alá adós az Budán levő zsidóknak." S mivel fizetni nem tudott, a budai basa elzáratta őt.[1] A török idők diplomáciai iratai szerint a szultánt a legnagyobb harag fogta el, ha egy-egy budai zsidót a végbeliek megkárosítottak vagy bántalmaztak. S jaj volt ilyenkor a török fogságban sínlődő magyar vitézeknek!

A hadbaszálláskor a budai basa a zsidókat nemcsak azért vitte magával, hogy az adásban, vásártartásban és a kótyavetyézésben segítségére legyenek, más dolguk is volt ökigyelmüknek. A csatákban ugyanis és a lesvetéseknél az alkalmas helyen fölállított zsidóságnak és cigányságnak torkaszakadtából lármáznia és kiabálni kellett, hogy az ellenséget megtévessze. Akárhány tizenhatodik századi jelentésben olvassuk, hogy őkigyelmük ennek a föladatuknak becsülettel megfeleltek. A magyar végbeliek jól ismervén a töröknek ezt a szokását, minden áron a lármázó sereghajtók közelébe igyekeztek jutni. Egy-egy pénzes kereskedő nekik ugyanis többet ért a legkiválóbb bégnél is. Az elfogott kereskedőn ugyanis annyi sarcot vehettek, amennyit akartak. Aztán meg az ilyen kereskedők és kalmárok megfogása nem is járt oly veszedelemmel, mert hisz a fegyverforgatáshoz nem értettek. Mindössze csak a körülöttük levő török vitézeket kellett elteríteniök, aztán szabad volt a vásár.

Tisztesség adassék Szőcs (Zöch) Gergely uramnak, ő mint jámbor vitéz nemcsak ezt a szokást ismerte, hanem azt is tudta, hogy a budai zsidók között Mojzes a leggazdagabb. Erre a Mojzesre, vagyis inkább a pénzére vágyakozott Szőcs uram örökkön-örökké. De hát Mojzes urat a török is megbecsülte s bárhova indult bőrgyűjteni vagy adósokat látni, a basa jó erős kíséretet adott melléje. Szőcs Gergely uram egri huszár volt ugyan, de sokat ólálkodott Buda körül s így Mojzesnek min-

[1] Császári és király állami Levéltár. Bécs. Hungarica 1574.

den szokását, minden útját kitanulta. Miután ravasz fejében mindent bölcsen kigondolt, az 1567. év nyarán megjelent Forgách Simon borsodi főispán és egri főkapitány előtt és előadá neki, hogy a budai Mojzest akarja megfogni s a nyeresegen kész megosztozni. Mivel nagy summa pénzről volt szó, Forgách Simon az ajánlatot elfogadta s július 11-én Szőcs Gergely urammal megszerződött. „Ha ő — írja Forgách Simon — az budai Mojzest elhozhatja, valamibe megsarcol, harmadába annak megelégszünk. Az két részét neki engedjük. Ez köztünk való végzést igazán megálljuk és neki megtartjuk."[2]

Mivel a szegény Mojzes megfogásához huszárság is kellett, a dolgot a hadakozó tanácsnak is tudására kellett hozniok. Ez a bölcs kormányszék, amelyik csak úgy gyártotta a csatározások, lesvetések és a bajviadalok betiltására vonatkozó rendeleteket, most, hogy pénzszerzésről volt szó, azonnal beleegyezett Szőcs uram kalandjába, mindössze csak a megfelelő részesedést kötötte ki a maga számára.

Szegény Mojzes persze nem is álmodott róla, mi készül ellene, nem is sejté, hogy az ő ügyében még Forgách Simon főkapitány is Bécsbe utazott s ott a haditanáccsal tanakodott.[3]

Szőcs Gergely uram Forgách népéből kiválasztván a játszi és tanácsos elméjű huszárokat, hozzáfogott a munkájához. Észrevétlenül Buda vidékéhez jutván, Mojzes zsidót vagy maga csalta ki Ráckevére, vagy pedig megleste, mikor jön az oda. A mitsem sejtő Mojzes zsidó csakugyan kiindult Budáról s Ráckevén állt meg. Aztán nem látta őt többé senki. Szőcs Gergely uram ugyanis a maga furfangos huszárjaival ellopta őt s Eger váráig meg nem állt a drága portékával.[4]

Musztafa budai basa mikor megtudta, hogy a leggazdagabb zsidóját elloptak, nagy haragra gyulladt. Ki is hallott valaha ilyest? Békesség idején, a békés kereskedőket éjjel lopják el, ez már csak világos frigytörés? És azonnal panaszos levelet küldött Bécsbe s izibe kutatni kezdé, kik s hová vitték el a legpénzesebb zsidóját? Csakhamar megtudta, hogy Eger várában őrzik Mojzes zsidót. Erre aztán követelni kezdé szabadon bocsátását. Musztafa sürgetésére Bécsből csakugyan kérdést intéztek az egri kapitányhoz az ellopott zsidó ügyében. Onnét azonban az a válasz jött, hogy Mojzes nincs Egerben s ők nem is látták őt.

Az 1569. év február 9-én Musztafa újra megsürgette Mojzes elbocsátását. Biztosan tudom, — írja Bécsbe — hogy a Ráckevéről ellopott zsidót Eger várában rejtegetik. Nem fölséged, hanem az egri kapitány az oka, amiért idáig el nem bocsátották a szegényt. Kérem fölségedet, tegyen meg mindent, hogy a zsidót szabadon bocsássák.[5]

A király erre biztosokat küldött Egerbe, hogy Mojzes zsidót kiszabadítsák. De biz azok Mojzesnek hűlt helyét sem találták. Hogyan történhetett ez, maga Mojzes elmondja a királyhoz írt panaszos levelében.[6] Fölséged — írja Mojzes — kerestetett engemet, de Forgách Simonnak gondja volt rá, hogy engem elrejtsenek. S mikor ez megtörtént, megesküdött, hogy engem sohasem látott, rólam semmit sem hallott. Pedig az ő szolgáló vitézei loptak el engem Ráckevéről s ide Eger várába hurcoltak, ahol megkínoztak. Aztán egy Turucza (?) nevű váracskába vittek,

[2] A szerződés a Nemzeti Múzeumban, a Forgách-levéltárban van.

[3] Maga Forgách Simon jelenti ezt. Uo.

[4] Musztafa basa 1567. év őszén már panaszkodik a leveleiben az árus zsidó ellopása miatt.

[5] Császári és királyi állami Levéltár, Bécs. Turcica: Musztafa basa levele: „porro judeum, quem ex Raczkevi surripuerunt elapso anno, Agriae nunc persuasum et certissimum hactenus servari" etc.

[6] Uo. 1569. február 16.: „Ich armer gefangener jude Mojses Kaufmann" etc.

ahol Tiputi István nevű nemes elrejtett engem. Mikor fölséged emberei kerestek, engem ismét másuvá vittek. Majd meg visszahoztak Egerbe s én azt hívén, hogy fölséged emberei még itt vannak, éjjel-nappal ordítottam. Ennek az lett az eredménye, hogy láncot vetettek a nyakamba s olyan helyre vittek, ahonnét kiabálásom nem hallott föl. Karácsonykor végre Forgách elbocsátott. Embereivel egészen Fischament-ig kísértetett s onnét nem akartak Bécsbe bocsátani, nehogy fölséged tudomást szerezzen Forgách hamis esküjéről".

Eszerint Forgách végre mégis elbocsátotta Mojzes zsidót! Természetesen előbb jól megsarcoltatta őkigyelmét. S amikor Mojzes a rá vetett sarcot megfizette, nem volt többé oka őt tovább is fogva tartani. Mindez napnál világosabban kitűnik a budai basa leveléből. Ez ugyanis igen rossz néven vette a királytól, hogy Forgách Simonnak, aki Mojzest elrejtette, büntetés helyett nagyobb tisztet adott.[8] Panaszos szóval írja tehát Bécsbe, hogy Mojzes zsidó már itt van Budán. A jászberényi bíró fizette ki érte a 9000 forintnyi sarcot.[9]

Hogy ez a fizetés nem mese, hanem megtörtént dolog volt, arról már Szőcs Gergely, a vén huszár is írást állított ki. Az 1569. év június 22-én ugyanis ezt írja őkegyelme: „Én Szőcs Gergely vallom ezt az én levelem rendjibe, hogy az minemű zsidó Mojzes, az nagyságos Forgách Simon urammal kötött szerződés szerint, kinek nyolcezer forintban vagyon készpénzben sarcolása és két ezer forint áru marhába, az pénzből adok üneki ötezer forintot, négy ezeret az ü nagysága részére adom, azt egyik ezeret költségeiért. Az marhából adok másfél ezer forint árut. Ott fent ketten egyetemben igértünk az hadakozó tanácsnak ajándékon ezer forint árut. Az ötszáz forint árát ü nagysága részére adom. Mely dolog nagyobb bizonyságára adtam az én levelemet tulajdon kezem írásával és pecsétével Egren..."

Mivel Mojzes ellopatása a békesség idején történt, Musztafa budai basa természetesen visszakövetelte a Mojzes 9—10 ezer forintját. A követeléséhez azonban nem fűzött valami nagy reménységet, mert hiszen őkigyelme jól tudta, hogy ami egyszer a végbeli vitézek kezére került, azt ember többé ugyan nem látja. Aminthogy ez esetben is úgy történt...

Mikor az idő kinyílott s a vizek szépen alászálltak, a budai zsidók kereskedésre csakúgy kijártak, mint annakelőtte, de Mojzest soha többé nem látták köztük. Úgy látszik, azt tartotta, hogy elég volt a bőrét egyszer megváltania. Másodszor már nem kért belőle.

Mojzes váltságának híre hamar elterjedt a végházakban. A szegény vitézek bizony gyakran álmodtak az olyan pénzes kereskedő felől. S ha módját ejthették, lestek is a Budáról kijáró zsidókra. Hiszen megérdemelték a fáradságot, mert a zsidó kereskedők zsírosabb sarcot fizettek, mint a szegény végbeli törökök! Azonban a budai basák is résen voltak, s a maguk zsidait nem engedték oly könnyen más ember kezére. Nyáry uram rendkívüli követ jelenti például 1582-ben, hogy a palotai vitézek három budai zsidót elfogtak. Egy negyediket Ráckevéről loptak el s ez most Rueber kassai kapitány kezén van. A budai basa emiatt haragra lobbanván három keresztény embert karóba vonatott s azzal fenyegetőzik, hogy még hat keresztényt megölet a zsidókért! Én — írja Nyáry uram — kértem a basát, hogy ne míveljen ilyen kegyetlenséget. Rajta leszek, hogy az elfogott zsidókat elbocsássák.

[7] Forgách nem tett esküt, a biztosoknak csak annyit mondott, hogy Mojzes nincs Egerben, s akkor csakugyan nem volt ott.

[8] Az egri kapitányság helyett az ország hadnagyságát adta neki.

[9] Császári és királyi állami Levéltár. Bécs. Turcica 1570. március 31. A budai basa Miksához.

A Ruebernél levő zsidó ügyében — jelenti Nyáry — a szultántól már parancs jött a budai basához! Baj lesz ebből.[10] A zsidók különben hajlandók Rueber rabjáért kétszáz keresztény rabot adni, már t.i. olyan 40—50 talléros rabot!

Eszerint Rueber zsidója is megért tízezer tallért! Tehát bizonyos, hogy annak is nagyon gazdagnak kellett lennie. Nem csoda hát, hogy a budai basa annyira kardoskodott érette.

Takáts Sándor: A régi Magyarország jókedve. Második kiadás. Budapest, az Athenaeum irod. és Nyomdai Rt. kiadása, 206—212.

Takáts Sándornak ehhez a kis tanulmányához néhány kiegészítést kell csatolnom, amit annál inkább megtehetek, mivel Mózes budai zsidó elrablására vonatkozó iratok a MZSO. II. kötet 35—37., 43., 46—47. és 49—50. sorszámai alatt közölve vannak.

Ezek szerint Szőcs Gergely egri vitéz ráckevei születésű volt, és így olyan helyi ismeretekkel rendelkezett, ami neki Mózes budai zsidó elrablását lényegesen megkönnyítette. Amikor 1567. júl. 11-én e merész vállalkozásához Forgách Simon egri főkapitány engedélyét megszerezte, kettőjük között olyan megállapodás jött létre, hogy a várható sarc 1/3-a a főkapitányé lesz, míg 2/3-a az egri vitézt fogja megilletni. Az elszámolást 1569. jún. 22-én tették meg, amelyből megtudjuk, hogy Mózes zsidó váltságdíja 8000 forint volt készpénzben és 2000 forint áruban. Ebből Forgách Simon főkapitány készpénzben 4000 forintot és 500 forint értéket áruban kapott, míg költségei fedezésére — beleértve egy bécsi út kiadásait is — további egyezer forint illette meg, a bécsi hadi tanács tagjai között áruban egyezer forint értéket kellett kiosztani részint a hallgatásukért és beleegyezésükért, részint azért, hogy Miksa király haragjától úgy az egri főkapitányt, mint Szőcs Gergely egri vitézt megoltalmazták. Így Szőcs Gergely egri vitéznek a sarcból készpénzben 3000 forint, áruban pedig 500 forint érték maradt.

Takáts Mózes zsidó elrablását röviden munkáiban még két helyen is elbeszéli, úgymint Régi magyar kapitányok és generálisok című munkájának 202—203. oldalain és A török hódoltság korából című munkájának, mely a Genius kiadásban jelent meg, 310. oldalán.

79.

1576. március 7. Révay Mihály e napon Batthyány Boldizsárhoz írt levelében zsidó hírt közöl.

Révay Mihály 1576. március 7-én levelet írván Batthyány Boldizsárnak, jelenti, hogy hír szerint a lengyelek a törökkel féltökben megegyenesedtek. Ez — úgymond — zsidó hír.

Takáts Sándor: A régi Magyarország jókedve. Második kiadás. Budapest. Az Athenaeum irod. és nyomdai Rt. kiadása 251.

Takáts: Régi újsághírek c. tanulmányában többek között a híreknek különféle XVI. századi elnevezéseivel is foglalkozik. Így a hihetetlen hírt gyermekhírnek mondották. Ezzel egy sorban állt a tót hír. A török hírnél is rosszabbnak tartották a tatár hírt, míg a megbízható hírt bizony hírnek nevezték. A jó hír neve: aranyhír, ezzel szemben a hazug hír neve: cigányhír. Takáts — sajnos — a zsidó hír mai értelmével nem foglalkozik, de, úgy hiszem, aligha tévedek, amikor a zsidó hírt hitelterdemlő hírnek tekintem.

Takáts itt sem közli, hogy Révay levele hol található, de nem tévedek, amikor a Batthyány család körmendi levéltárára gondolok.

[10] Uo. Nyáry jelentése Ernő királyi herceghez kelet nélkül.

80.

1578. március 13. A pozsonyi országgyűlés első feliratában azokat a zsidókat és anabaptistákat, akiknek saját házuk van, kétszeres adóval kívánja megterhelni.

. . . . . .

Et quum in prioribus statutis regni omnia ad dicam pertinentia abunde comprehensa sint, superflui laboris esse videtur, et eadem toties repetere, sed potius convenit ea silentio approbare. Judaei tamen vel anabaptistae, proprias domus habentes, qui in Hungaria paucissimi sunt, quo citius emigrent, ad solvendam dicam et subeunda alia onera in duplo cogantur.

. . . . . .

1578. március 20. Rudolf király válasziratában hozzájárul ahhoz, hogy a zsidók kétszeres adót fizessenek.

. . . . . .

Judaeos autem, qui proprias domus habent, ad dicae solutionem aliaque onera duplo praestanda cogendos esse, maiestas sua benigne approbat.

. . . . . .

1578. április 13. 1578. évi törvény II. cikkely 3. §-ában szószerint megismétli az országgyűlés első feliratának a zsidók adózására vonatkozó részét.

Közölve Magyar országgyűlési emlékek VI. 240., 268. és 321. Ide vonatkozik a MZSO. II. 446. oldala is.

81.

1582. Nyáry István jelentése Ernő főhercegnek, hogy a palotai vitézek három szegény budai zsidót elfogtak.

. . . . . .

Nyáry Istvánnak már jelzett írásain kívül még egy maradt ránk. E kelet nélkül való jelentést valószínűleg Budáról küldte volt Ernő főhercegnek. A jelentés elején ő is megemlékezik Szinán nagyvezér durvaságairól. Aztán megírja, hogy a palotai vitézek három szegény zsidót fogtak el, akik a gazdagabb budai zsidók szolgái voltak. E három zsidó elfogatása miatt a budai pasa három-három keresztényt karóba vonatott s még hatot akart megöletni. Én — írja Nyáry — kértem a basát, ne cselekedjék ily hallatlan kegyetlenséget. Jó lenne a három rab-zsidót szabadon bocsátani. Az egyikük Ormándy Péter vicekapitány rabja, a másik kettő Kajdácsy nevű palotai vitézé. Egy zsidó Rueber generálisnál is raboskodik. Ennek testvérei parancsot hoztak a szultántól a budai pasához, melyben meghagyatik neki, hogy a nevezett zsidó elfogatása fejében hatvan kezes rabot végeztessen ki. Ám a zsidók szána-

lomtól indittatva elhatározták, hogy Rueber rabját kiváltják. És csakugyan az egyetlen rab-zsidóért kétszáz keresztény rabot ajánlottak fel.[1]

. . . . . .

Takáts Sándor: Régi idők, régi emberek. Második kiadás. Budapest. Az Athenaeum irodalmi és nyomdai Rt. kiadása. 107. oldal.

82.

1590. május 15. táján. Kalmár Tamás Kőszegen két udvartelek birtokába lép, ahonnét a Zsidó utcán át szabad ki- és bejárás van biztosítva. E telek elülső részét első nejével, Katalinnal vette meg Schneider Istvánnétól, míg a hátsó részt már a második nejével, Erzsébettel Kalmár Jánostól, végül a városfal melletti háznak harmadik nejével, Dorottyával jutott birtokába, amelyet Pramer Bertalantól vásárolt meg.

Thamasch Calmar hatt nutz vnnd gwer empfangen seines haus alhie neben Erharts Inckhofer haus gelegen vnnd vor alter zwo hofmarch gewesen vnnd durch dem hoff ein frey stras ist in vnnd aus der Judengassen, welches hauss dem vordern tail er mit seiner ersten hausfrauen Catherina selige von der Stephan Schneiderin erkhaufft vnnd erpaut, den andern hintern tail er mit seiner andern hauswirtin Elisabet selige von Janus Calmar erkhaufft, gleichsfalls des vnndern nechsten haus an die statmaur anligendt, welches er mit diser seiner hausfrauen Dorothea von Barthl Pramer frey ledig khaufft hat, hinfuro seinem nucz vnnd frumen damit zubetrachten, wie ime verlust vnnd der statt Gunss recht ist, doch des burgerlichen mitleidens vnuergriffen.

Kőszeg város levéltára, Grundbuch 88.
Ez a bejegyzés nincs keltezve. A közvetlenül utána következő bejegyzés viszont 1590. május 15-ről szól.
Ez a Judengasse azonos a mai Kelcz-Adelffy utcával, l. Vasi Szemle 1979. 76.

83.

1590. július 5. Kőszeg. Novák János szabó és neje, Katalin, Kőszegen a Zsidó utcában fekvő és Sambó Ambrusné szomszédságában fekvő ház tulajdonába lép. E ház felét bírói úton szerezte meg Szabó Andrástól, aki neki 80 tallér ral volt adósa, míg másik felét Szily Jánostól vette meg.

Janus Sabo Noak, er vndt sein hausswirttin Catharina stehet an nutz vndt gewehr [eines] hauses alhie in der Judengassen neben Sambo Ambrussin geleg[en], welches ehr halben thail von herrn Niclas Eissler vnderkauffler, als iem solches von wegen des Sabo Andreaschen geldtschulten durch [gericht] ordentlich geschätzt vndt eingeantwort worden per 80 taller, aige[nt]lich erkaufft, den andern halben thail aber vom Syly Januschen ke[uf]lichen an sich gebracht, vorthin seinen nutz vndt frumben darmit zu trachten, als ihme am besten gefellig vnd der

[1] Bécsi állami levéltár. Turcica. Nyáry jelentése: „sed caeteri judaei misericordia moti erga illum judaeum, qui est apud Rueberum, volunt redimere pro ducentis captivis Christianis" etc.

statt Guns recht ist, jedoch vnuorgriffen des burgerlichen mitleidens. Actum Guns, den 5. tag July anno 1590-isten.

Kőszeg város levéltára. Grundbuch 61

84.

1593. január 30. Rudolf király országgyűlési propositiójában a zsidók kétszeres megadóztatását javasolja.

. . . . . .

Judaei vero et anabaptistae, quo hominum genere patriam carere praestaret, duplum solvant.

. . . . . .

1593. március 8. Az országgyűlés negyedik feliratában azt javasolja, hogy a zsidók fejenkint 20 dénár adót fizessenek.

. . . . . .

Caeterum, ut ad subsidii exigendi modos redeatur, Valachos, Rascianos, Ruthenos, molitores, libertinos, carbonarios, Judaeos, Anabaptistas ad contribuendum cogendos esse statuunt ita, ut Valachi et Rutheni, molitores, libertini et alii juxta priores constitutiones, Judaei vero et Anabaptistae per capita censeantur. Et Anabaptistae duodecim denarios de singulis capitibus, Judaei vero 20 denarios solvant.

. . . . . .

1593. március 15. Mátyás főherceg Rudolf királyt tudósítja az országgyűlés folyásáról, így többek között a zsidók adózásáról.

. . . . . .

. . . vnd diszfalsz auch die Walachen, Raczen, Reüssen, müllner, Juden und widertauffer durch sy fürgeschlagnermassen in gebürlichs mitleiden gezogen. . .

. . . . . .

1593. március 20. Az 1593. évi országgyűlés IV. cikkelye szószerint megismétli a zsidók adójára nézve a negyedik felirat szövegét.

Közölve Magyar országgyűlési emlékek VIII. 50., 103., 109., 130. Ide vonatkozik a MZSO V/1. 450. sorszáma is.

85.

1594. június 12. Az esztergomi gyűlés VI. cikkelye szerint a zsidók és az anabaptisták minden hónapban fejenkint 25 dénár adót fizessenek.

. . . . . .

Art. VI. Judaei et Anabaptistae juxta priorem connumerationem quolibet mense per singulas personas et animas 25 denarios solvant. . .

. . . . . .

Közölve Magyar országgyűlési emlékek VIII. 186.

86.

1604. szeptember 15. Kőszeg. Csene György szabó és neje, Ilona, Kőszegen a Zsidó utcában levő és Baranyai Boldizsár szomszédságában fekvő ház tulajdonába lép. E ház előbb Dauchner Pálné birtokában volt, de most Baranyai Boldizsáré volt, akitől 192 magyar forinton vették meg.

Gerig Tschebe sabo, er vnd Ilona, sein eheliche hausswirtin, stehen an nutz vndt gewehr aines halben hauses alhie in der Judengassen neben Baranay Bodischars heusern gelegen welches hieuor der Paul Dauchnerin gewesen, an itz aber von dem Baranay Bodischar erkauft vmb 192 florin Vngrisch, vorthin ihren nutz vndt frumben darmit zubedrachten, wie ihnen verlust, jedoch vnuergriffen des burgerlichen mitleidens. Actum Güns, den 15. Septembris anno 1604.

Kőszeg város levéltára. Grundbuch 62.

87.

1625. II. Ferdinánd király ezévi decretuma XXVIII. cikkelyének 3. §-a intézkedik a zsidók és az anabaptisták adójáról.

. . . . . .

. . . judaei, anabaptistae, ne tamen per hoc regno incorporentur, . . . per vicecomites, judices nobilium et juratos assessores juxta consuetudinem conscientiose taxentur.

. . . . . .

Közölve *Kolosvári—Óvári:* Magyar törvénytár 254., 256.

88.

1627. október 24. Gyulafehérvár. Bethlen Gábor erdélyi fejedelem Erdélyre érvényes árszabályzatában többek között a török, görög és zsidó kereskedőktől behozandó kereskedelmi cikkek árát is megszabja.

Török, görög és zsidó kereskedőktől behozandó marhák limitatiója.

Az szkófium aranynak egész papirossát, ki negyedfél lót, adják négy forinton ötven pénzen.

Az szkófium ezüstnek papirossát négy forinton huszonöt pénzen.

Veres és tetszin viszált selyemnek litráját hat forinton ötven pénzen.

Egyéb mindenféle szinű viszált selyemnek litráját öt forinton hetvenöt pénzen.

Lótját penig 25 pénzen. *(NB. ezen sor egykorú kézírással van bejegyezve.)*

Viszálatlan selyemnek litráját öt forinton.

Veres, tetszin selyem önek lótját negyvenkét pénzen.

Egyéb, akármi szín selyem önek lótját negyven pénzen.

Törökországi egy jó öreg veres karmasint, szépet, két forinton huszonöt pénzen.

Középszerűt két forinton.
Annál kisebbet egy forinton nyolczvan pénzen.
Kék és szederjes karmasint hasonló áron.
Ugyan törökországi egy szép, öreg, sárga, jó karmasint két forinton.
Középszerűt egy forinton nyolczvan pénzen.
Annál is kisebbet egy forinton ötven pénzen.
Ugyan törökországi egy szép, öreg, veres, jó kordovánt egy forinton harminczkét pénzen.
Középszerűt egy forinton huszonöt pénzen.
Annál is kisebbet egy forinton tíz pénzen.
Egy jó öreg, szép, sárga kordovánt egy forinton huszonöt pénzen.
Középszerűt egy forinton tíz pénzen.
Annál kisebbet egy forinton.
Az feketéket hasonló áron.
Jó, öreg, akármi színü szattyánt ötven pénzen.
Alábbvalót negyven pénzen.
Törökországban csinált egy szép sárga karmasin csizmát három forinton.
Vereset pedig három forinton husz pénzen.
Egy szép és jó sárga papucsot és sólyát egy forinton huszonöt pénzen.
Vereset penig egy forinton harminczöt pénzen.
Egy szép veres karmasin kapczát egy forinton.
Sárgát penig kilenczvenöt pénzen.
Törökországban csinált egy jó sárga kordován csizmát két forinton.
Vereset penig két forinton tíz pénzen.
Feketét egy forinton ötven pénzen.
Egy jó veres kordován kapczát hatvan pénzen.
Sárgát penig ötven pénzen.
Veres szattyán kapczát harminczkét pénzen.
Sárgát penig huszonnyolcz pénzen.
Szép, jó jancsár patyolatnak, kinek vége tart harminczkét singet, végit huszonöt forinton, singit hetvenöt pénzen.
Közép jancsár patyolatnak, kinek vége tart huszonnégy singet, végit tíz forinton, singit negyven pénzen.
Szép, jó jancsár patyolatnak, kinek vége harminczkét singet tart, végét huszonöt forinton.
Igen szép és jó gyapottas patyolatnak, kinek vége huszonnyolcz sing, széli egy sing s egy fertály, végit hat forinton ötven pénzen.
Alábbvalónak, kinek vége huszonnégy sing, hat forinton, singit huszonöt pénzen.
Aranyas patyolatot, szépet, jót, kinek végi tizenhat singes, végit hat forinton, singit harmincznyolcz pénzen.
Annál alábbvalónak végét öt forinton, singit harminczkét pénzen.
Négyes patyolatot egy forinton husz pénzen.
Szerszélyű patyolatot, kinek tizenhárom, tizennégy singes végi, végit három forinton husz pénzen.
Zale patyolatnak *alias* keskeny, kinek vége tizenkét singes, végit két forinton.
Alábbvalónak egy forinton hatvan pénzen.
Egy jó sáhost hatvan pénzen.

Alábbvalót negyven pénzen.
Meszes vászonnak, az ki legjobb és szélesb, végit három forinton.
Annál alábbvalónak, kit bállal hoznak, végit két forinton.
Gyapottas jó jancsár vászonnak, ki huszonkét singes, végit két forinton ötven pénzen.
Singit tizenkét pénzen.
Annál alábbvaló, ugyan huszonkét singesnek végit két forinton.
Singit tíz pénzen.
Az jó bulya vászonnak singit harminczkét pénzen.
Alábbvalónak huszonnyolcz pénzen.
Annál is alábbvalónak huszonöt pénzen.
Hajtott és pálczás gyolcsnak az igen jovának, ki tizenkét singes, végit három forinton.
Singit huszonhat pénzen.
Alábbvaló hajtott és pálczás gyolcsnak végét két forinton ötven pénzen.
Singit huszonegy pénzen.
Karmasin gyolcsnak jovának végit két forinton, singit tizennyolcz pénzen.
Az igen vékony, keskeny bagaziának, kit papirosban árulnak, végit három forinton.
Brassai vékony bagaziának végét három forinton.
Köz bagaziának végét két forinton.
Alábbvalónak végét egy forinton hatvan pénzen.
Öreg mentére arannyal, ezüsttel szőtt, mentől szélesb, nagyobb száras gombot egy forinton.
Öreg száras aranyas vagy ezüstös, rojtos végü, vitéz-kötéses gombot hetvenöt pénzen.
Azonfélét, de valamivel kisebbet, hatvan pénzen.
Annál is kisebbet, ötven pénzen.
Mindenféle színü selyemből szött, egy öreg pár száras gombot harminczhárom pénzen.
Annál valamivel kisebbet huszonöt pénzen.
Annál is kisebbet husz pénzen.
Rojt nélkül szőtt öreg száras gombnak párját hatvan pénzen.
Annál valamivel kisebbet negyvenöt pénzen.
Annál is kisebbet harminczkét pénzen.
Dolmánra való öreg völgyes gombot öt pénzen.
Annál kisebbet négy pénzen.
Annál is kisebbet három pénzen.
Az jó temérdek török sinornak végét hetvenöt pénzen.
Annál alábbvalónak végit hatvan pénzen.
Egy persiai skárlát szőnyeget tizenhat forinton.
Egy asztalra való közönséges szőnyeget kilencz forinton.
Alábbvalót nyolcz forinton.
Egy jó öreg paplant, bagaziával szélesen megprémezettet, hét forinton.
Köz paplant öt forinton.
Paplan közepibe való tarka materiának az jovát két forinton ötven pénzen.
Annál alábbvalót két forinton.
Egy öreg szép jó dupla csujtárt tíz forinton.
Alábbvaló nyolcz forinton.

Annál is alábbvalót hat forinton.

Egy jó öreg csujtár czapragot két forinton ötven pénzen. Annál apróbbat két forinton.

Egy jó öreg dupla velenczét, kit kecsének hínak, hét forinton. Annál alábbvalót öt forint.

Köz kecsét három forinton.

Egy jó török kárpitot, kit kilimnak hínak, nagyot, vereset, hat forinton.

Tarkát öt forinton.

Valamivel kisebbet négy forinton.

Közönségest három forinton.

Egy öreg embernek dolmány alá való bagazia fosztánt egy forinton ötven pénzen.

Gyermeknek való jó fosztán dolmánt egy forinton ötven pénzen.

Kisebbet egy forinton huszonöt pénzen. Annál is kisebbet egy forinton.

Törökországi szines jó csemelyetnek végit hét forinton, singit hetven pénzen.

Annál alábbvalónak végit hat forinton, singit hatvan pénzen.

Ugyan odavaló tabitnak singit, az jovának, egy forinton.

Alábbvalónak hetvenöt pénzen.

Az igen jó moharnak végét három forinton negyven pénzen, singit harminczöt pénzen.

Alábbvalónak három forinton, singit harmincz pénzen.

Az veres, kék, zöld, sárga jó abának, végit öt forinton huszonöt pénzen.

Alábbvalónak négy forinton hetvenöt pénzen.

Annál is alábbvalónak négy forinton huszonöt pénz.

Senki fejér abát se véggel, se műben, minden marhájának elvesztése alatt, behozni ne merjen, mind az ki adja és az ki veszi, marhája elveszszen.

Fejér gyapot fonálnak fontját negyven pénzen.

Kék gyapot fonálnak fontját hatvan pénzen.

Veres gyapot fonálnak fontját ötvenen.

Mindenféle matásnak *(sic!)* végit hatvan pénzen.

Egy török bagaria öreg fekagyat, négy öreg boglárut, egy forint hetvenöt pénzen.

Annál valamivel kisebbet egy forinton ötven pénzen. Annál is kisebbet egy forinton.

Egy szép rezes egész szerszámot kantár módra török zabolával, posztóst, nyolcz forinton. Annál alábbvalót öt forinton.

Annál is alábbvalót négy forinton.

Egy lóra való szironyos egész szerszámot, kin boglár vagyon, rostos homlok elejét, szügyellője is rostos, hat forinton.

Ahoz hasonló, de annál valamivel alábbvaló keskeny bogláros egész szerszámot négy forinton huszonöt pénzen.

Boglár nélkül való egész szerszámot három forinton.

Egy bokor szép kengyel-vasat szalamiával ónozottat szíjastól két forinton.

Szíj nélkül való olyan kengyelt egy forinton husz pénzen.

Egy bokor kengyelszíjat, jót közele *(sic!)* bőrből készittettet hetvenöt pénzen.

Egy török hevedert, szépet, jót, közele bőrből béllettet, hetvenöt pénzen. Szíj nélkül való hevedert, jót, ötven pénzen.

Az papirosnak[1] kötését három forinton.
Egy koncz papirossat tizenhat pénzen.
Alábbvalónak konczát tíz pénzen.

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek VIII. 442—6.

89.

1631. A kolozsvári harmincadhivatal ez évi számadáskönyve szerint Kolozsvárra Nagy-Károlyból singvasat, szablyavasat, kardvasat, lengyel gyolcsot és zsidó vásznat hoztak be.

Közölve *Jakab Elek:* Kolozsvár története II. 627.

90.

1647. III. Ferdinánd király ezévi decretumának XXVI. cikkelye intézkedik a zsidók adófizetéséről, a XCI. cikkely 8. §-a pedig megismétli az 1630. évi törvény XV. cikkelyének azt a tilalmát, hogy zsidók vámhelyeket nem bérelhetnek.

. . . . . .

. . . judaei . . . per vicecomites, judices nobilium et alios potiores nobiles comitatuum juxta eorum juramentum, quo se ad administrandam justitiam obstrinxerunt, taxentur.

. . . . . .

Hoc loci renovatur art. XV. anni 1630. etc. l. MZSO. II. 446. oldalt

Közölve *Kolosvári—Óvári:* Magyar törvénytár 448., 450., 482.

91.

1648. március. Nagyenyed. A fejérmegyei rendek a gyulafehérvári országgyülésre küldött követeiknek többek között azt is utasításba adják, hogy a zsidó kereskedők másoktól külföldről behozott árut meg ne vásárolhassanak.

. . . . . .

2. Az fehérvári nemes atyánkfiai panaszolkodnak azon, hogy noha az zsidók assecurationalis levelek tartása szerént marhát tartoznának az országba behozni, de ahoz nem tartván magokat, ha mikor a sohordó ráczok, törökök és mások onnan alól holmi áru marhát hoznak fel eladni, a zsidók elejekbe mennek egy és két mélyföldnyire s tovább is, és olcsón tőlök megvevén és az városban behozván, ott majd az annyi áron adják el. Könyörgeni kell azon, hogy attól tiltassanak el az zsidók, ha marhát akarnak venni, menjenek magok ki az országból marhákért levelek tartása szerint, afféle marhát, kit mások hoznak bé, ne vehessék meg, hanem

[1] *A lapszélre nyomtatva:* Az papirosról.

adják ugyanazok el, az kik behozzák, evvel is ne drágodjék el az marhának az ára, hadd vehessen minden jutalmason ott az város afele ráczoktól, törököktől, mint azelőtt, alioquin ez mind az országbelieknek is, mind az városnak kárára vagyon.

. . . . . .

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XI. 471.

92.

1650. március 20. Gyulafejérvár. A gyulafejérvári országgyülésen hozott erdélyi törvények XXVII. cikkelye elrendeli, hogy a zsidók zsidó ruhában, a görögök pedig görög ruhában járjanak 200 forint bírság mellett. A zsidók felől a fejedelem tetszése szerint intézkedjék.

Articulus XXVII.

Sidó sidóruhát, görög görögruhát viseljen, magyar s katona köntösben ne járjon 200 forint bírság alatt. Ezen kívül a sidók állapotja urunk tetszésében.

Végeztük azt is egész országul, három nemzetül, accedálván az Nagyságod kegyelmessége is, hogy mind sidó mind görög tartson neme szerént való köntöst, ha ki penig magyar katona köntöst viselne, legyen kétszáz forint büntetések. Mivel pedig a sidóknak kevés haszna van az országban az fiscusnak, azokat az Nagyságod dispositiójában hagytuk, mi karban állatja őket.

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XI. 78.

93.

1653. március 15. Gyulafehérvár. II. Rákóczi György erdélyi fejedelem által elfogadott Approbata Constitutio V. Részének LXXXII. edictuma a zsidóknak megengedi, hogy Erdélyben szabadon kereskedhetnek, Gyulafehérvárott pedig zsellérekül letelepedhetnek.

ZSIDÓKRÓL.

Edictum LXXXII.

A zsidóknak ez országban való szabados kereskedések és az egy Fejérvárt lakhatások is sellérül megengedtetett, csakhogy a városok privilegiuminak, sem pedig egyéb rendeknek ne praejudicáljanak.

Közölve *Kolosvári—Óvári:* Magyar törvénytár. 1540—1848. évi erdélyi törvények 237.

94.

1657. szeptember 3—8. A szamosújvári partialis gyülés az erdélyi zsidókra száz tallér adót vet ki.

. . . . . .

Az zsidók száz tallért.

. . . . . .

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XIII. 527.

95.

1659. I. Lipót király ezévi decretumának LVII. cikkelye megismétli a zsidó vámosok eltávolításáról hozott 1657. évi törvény XXIX. cikkelyét és elrendeli, hogy amennyiben szükséges, úgy a végrehajtásra megyei, végső esetben pedig nádori karhatalom vétessék igénybe.

Articulus XXIX. anni 1655. de abolendis ubique locorum, etiam in liberis civitatibus et rectificandis siccis teloniis, amonitioneque judaeorum, prout etiam art. CIX. anni 1655. de teloniis per salinarios in fluvio Tybisco extra loca inductionum, eductionum et depositionum non solvendis, maneant, stricteque observentur.

§ 1. Tali declaratione, quod, si intra decursum unius anni a publicatione articulorum computandi, requisiti per dominum comitem palatinum commissarii in praecitato articulo XXIX. denominati vel in locum demortuorum per eundem nominandi non procederent aut per possessores teloniorum quoquo modo impedirentur, extunc executores per comitatus e medio sui et si necessum fuerit, ex vicinioribus quoque comitatibus ac ubi commode fieri poterit, statu quoque ecclesiastico denominati praemissos articulos effectuandi habeant facultatem.

§ 2. Si vero comitatus essent remissores eorundem articulorum, sicut et praesentis effectuatio, authoritate palatinali promoveatur.

. . . . . .

Közölve *Kolosvári–Óvári:* Magyar törvénytár 168

96.

1662. I. Lipót király ezévi decretumának XII. cikkelye többek között kimondja, hogy a felkelések költségeihez a zsidók is, akár van házuk, akár nincs, tartoznak hozzájárulni.

De illis, qui in pecunia ad expeditionem concurrere debeant.

. . . . . .

§ 1. Ut in talibus insurrectionibus ... judaei tam domos habentes, quam in alienis domibus residentes ... loco militum ab ipsis provenire debentium in pecunia per comitatus conscientiose taxentur ac tale ipsorum subsidium in militares comitatuum necessitates convertatur.

. . . . . .

§ 3. Taxationes porro hujusmodi sincere in comitatu referri et in protocollum comitatus scribi, ut suo tempore ab iis, qui easdem perceperint, sufficiens ratio et satisfactio per comitatum exigi possit ac debeat.

Kolosvári–Óvári: Magyar törvénytár 234

97.

1665. május 22. Gyulafehérvár. Az erdélyi országgyűlés ezévi törvényének XXX. cikkelyében a zsidókra személyenkint 5 tallér adót vet ki.

Articulus XXX.

Adófelvetésnek modalitása.

. . . . . .

Görögök és zsidók adjanak öt-öt tallért, exceptis kik Nagyságodnak adóznak, mely a szerént felvetett adót minden renden administrálják Szent István király napjára fogyatkozás nélkül, sub poena dupli, hogy az ország meg ne csalatkozzék, könyörögvén Nagyságodnak, legyen contentus vele. A görögökön, zsidókon és minden extraneus kereskedőkön praefectus atyánkfia exigáltassa az adót, ut supra, irremissibiliter, sub poena dupli.

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XIV. 123.

98.

1668. február 3. Beszterce. Az erdélyi országgyűlés ezévi törvényének XLII. cikkelyében megengedi az Erdélyben élő zsidóknak, hogy karmazsint és bagariát szabadon árusithatnak.

Articulus XLII.

A benn lévő zsidók karmazsint, bagariát szabadoson árulhassanak.

Kegyelmes urunk, praefectus atyánkfiától a benn levő zsidóknak supplicatiójokat leküldvén melyből értjük, hogy az idegen országból hozott karmazsint és bagariát városokon sokadalmoknak idején, sem penig gyülések alatt az erdélyi szijgyártó mesterek árulni meg nem engednék: végeztük azért, hogy ennekutána minden sokadalmokban és gyülések alatt szabadosan árulhassanak, őket meghaborgatni sub poena dupli articulari ne merészeljék.

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XIV. 334.

99.

1668. július 19. Radnót. Az erdélyi országgyűlés ezévi törvényének II. cikkelye intézkedik a görögök adójáról, amelyben bennfoglaltatik a zsidók adója is.

Articulus II.

A görögök adajáról.

Hogy az elmúlt beszterczei gyülésünkben a görögökre, örményekre, zsidókra in universum vetettünk volt kétezer tallérokat porta contentiójára, melyet administráljanak, mostan penig azon kétezer tallérnak megadását ilyen modalitással rendeltük tenni: amely görögök Szebenben szállást tartanak és eddig fiscus tárházában is adóztak, azok capitatim adjanak hat-hat tallért azon az adón kívül, amelyet fiscus tárházában szoktanak adni és egyéb terehviselést is a fejedelem számára subportálni ezután is immunisok ne legyenek, mely megírt hat-hat tallért

ugyanazon görögök bírája exigáljon és administráljon fide mediante porta contentatiójára a prefixus terminusra praefectus atyánkfia kezében. Kiknek ez szerént való adajokat computálván a mi héja leszen a kétezer tallérnak, annak exigálására Nagyságod kegyelmes dispositiójából egy alkalmatos ember vagy több rendeltetvén a több Erdélyben kereskedő görögökön, örményeken, zsidókon – ide nem értvén a Fogarasban megtelepedett görögöket, örményeket, mivel ezek contribuálnak, — ellimitalván értékek s kereskedések szerént kire mi eshetik, úgy hogy egészen kiteljék a kétezer tallér a megírt Szeben-szállás tartó görögök hat-hat tallér adójokkal együtt, igen szorgalmatosan az erre rendelendő ember exigálja s adminstrálja is suo tempore generalis perceptor atyánkfiai kezekben. Ezen adózásban penig ha ki armálista volna is vagy lenne is, immunis ne légyen, hanem egyenlőképen contribuáljon, ezekben penig se városbéliek, se nemesek, se egyéb privilegiumos helyek és faluk sub poena articulari ne patrocinálhassanak nékik: ha kik penig patrocinálnának nékik, de facto azon a személyeken exigálandó adót exclusis omnibus juridicis remediis az olyan párt tartók javaiból exigáljon az arra rendeltetett ember, ha kívántatik bracchiummal is, nem obstálván in hoc casu senkinek is nemesi és egyéb alkalmatosságbéli szabadsága.

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XIV. 346—7.

100.

1669. január 25. Gyulafehérvár. Az erdélyi országgyülés ezévi törvényének XXXII. cikkelye többek között a görögökre, örményekre, rácokra, zsidókra és egyéb nemzetbeliekre 2000 tallér adót vet ki.

Articulus XXXII.

Az adóról.

. . . . . .

Görögök, rácok, sidók, örmények és minden idegen nemzetek, kik e házában kereskednek, adjanak in universum tall. 2000, melyet magok egymás között igazítsanak el, azt penig ad 1. Maji adják bé generalis perceptor atyánkfia kezében: ebben penig mitigáltassék azoknak adajok, kik a fiscusnak más rendbéli adót is szoktanak adni: úgy mint hatvan számúan, akik mindjárt regestráltassanak és azok magok közé többeket semmi szín és praetextus alatt ne vegyenek. Ezek 600 tallért adjanak, mivel ezek uruknak ő nagyságának bizonyos summát is adnak s egyéb onusokat is supportálnak. Ezektől szedje fel a magok bírájok, a több részét e kétezer tallérnak szedje fel Horvát András a több görögökön, rácokon, sidókon, örményeken és minden idegen nemzeteken, kik amaz hatvan számúakon kívül vannak.

. . . . . .

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XIV. 401—2.

101.

1670. február 15. Gyulafehérvár. Az erdélyi országgyűlés ezévi törvényének XVI. cikkelyében többek között elrendeli, hogy a zsidók fejenkint öt tallér adót fizessenek.

Articulus XVI.

Az adónak módjáról.

.....

Az zsidók capitatim adjanak öt-öt tallért.

.....

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XV. 118.

102.

1675. november 25. Gyulafehérvár. Az erdélyi országgyülés ezévi törvényének XI. cikkelyében a Gyulafehérvárott lakó zsidóknak megengedi, hogy törökországi kereskedelmi árukkal szabadon kereskedhetnek.

Articulus XI.

Gyula-Fejérvárott lakó zsidók, hogy ez hazában minden helyeken Törökországbul hozot bélleséket, szíjszerszámokat és egyébféle minden török marhákat szabadoson árulhassanak úgy mindazonáltal, hogy felettébb való áron ne adják árujokat, amely beléseket s egyetmásokat tőlök elvettenek, azokat is restituálják sub poena flor. 200 communi voto concludáltuk.

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XVI. 225.

103.

1678. június 10. Gyulafehérvár. Az erdélyi országgyülés ez évben a zsidókra 100 tallér adót vet ki.

.....

Zsidókra (vetettünk) tallér. 100.

.....

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XVI. 532.

104.

1678. október 1. Gyulafehérvár. Az erdélyi országgyülés ezévi törvényének 1. cikkelyében megtiltja, hogy a görög, zsidó, örmény és egyéb idegen kereskedők a haza vásárokra bejövő külföldi kalmároktól a magokkal hozott készleteket megvegyék.

Articulus I.

Mivel kegyelmes urunk a görögök, sidók, örmények és egyéb idegen kereskedő rendek nem kevés expensát hoznak az haza fiainak avval is, hogy amely idegen kereskedő rendek valami marhát hoznak be, azoktól olcsón megvészik és drága

áron adják az haza fiainak, hogy ezért ennekutánna az olyan idegen kereskedő rendek más idegen kereskedő rendektől behozott marhát sem átaljában, sem singgel, sem fonttal sub poena articulari flor. 200 hung. faciente ne merészeljék megvenni, hanem azok, akik behozzák, szabadossan árulhassák, mint a többi görögök, toties quoties cselekednék, harminczados atyánkfia ha ott lészen, comperta rei veritate exequálja vagy exequáltassa, ha penig ott nem lészen, azon helybéli tisztek, ahol az ilyen dolog történik, szabadossan executiót tegyenek.

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XVI. 606.

105.

1685. március 24. Fogaras. Az erdélyi országgyülés ezévi törvényének VII. cikkelyében megismétli azt a korábbi tilalmát, hogy Erdélyben élő görög, zsidó és örmény kereskedők idegen kereskedők által külföldről behozott áruját megvásárolhassák.

Articulus VII.

Idegen kereskedő rendektől való vásárlás circumscribáltatik.

Noha kegyelmes urunk in constitutione regni 1678. mense Octob. emanáltatott art. I. meghatároztatott, hogy idegen kereskedő rendektől görögök, sidók s örmények nyereségre semminémü marhát sub poena flor. 200 ne vegyenek, mindazáltal mind ők, mind pedig más kereskedő rendek is abutálnak azon articulusinkkal nagy praejudiciumunkra. Nagyságod kegyelmes consensusából azért végeztük, hogy ennekutána se görög, se sidó, se örmény, sőt más egyéb ez hazabéli kereskedő rendek is az olyan idegen kereskedő rendektől semminémü marhát új nyereségre ne vegyenek és magok is valami praetextusok alatt olyan kereskedő rendeknek árujokat ne adják sub poena praespecificata, hanem vásárolhassanak az haza közönséges rendei tőlök magok szükségekhez képest szabadoson. Sőt azon idegen kereskedő rendeket holmi színes praetextusok alatt senki ne idegenítse s ne báborgassa azon poena alatt, mely ellen ha ki comperiáltatnék, fiscalis director vagy ha ő kegyelme elmulatná, ítélő mester atyánkfiai vétessék executióban, praecludált ez matériában is az inhibitio, contradictio és repulsio, ut supra.

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XVIII. 317.

106.

1687. augusztus 14. Radnót. Az erdélyi országgyülés ezévi törvényének I. cikkelyében többek között elrendeli, hogy a gyulafehérvári zsidók adó fejében kétszeresét adják annak, amit rendesen szoktak fizetni.

Articulus I.

Az ország adajáról.

. . . . . .

Kamaraispánok, sóvágók, udvarbírák, számtartók, máglások, harminczadosok, fő- és vicedézmások és a fejérvári sidók két-kétannyit adjanak, mint ordinarie szoktak adózni.

. . . . . .

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XIX. 186.

107.

1689. január 24. Segesvár. Az erdélyi országgyűlés ezévi törvényének II. cikkelyében a gyulafehérvári zsidókra 150 forint adót vet ki.

Articulus II.

Az adóról.

. . . . . .

Fejérvári zsidók fl. 150.

. . . . . .

Közölve Erdélyi országgyűlési emlékek XX. 159.

108.

1689. augusztus 5. Radnót. Az erdélyi országgyűlés ezévi törvényének I. cikkelyében a zsidókra 40 forint adót vet ki.

Articulus primus.

Az adóról.

. . . . . .

Zsidókra fl. 40.

. . . . . .

Közölve Erdélyi országgyűlési emlékek XX. 258.

109.

1689. december 19. Gyulafehérvár. Az erdélyi országgyűlés ezévi törvényének I. cikkelyében többek között a gyulafehérvári zsidókra 200 forint adót vet ki.

Articulus I.

Az adóról és mostani felvetett mindenféle contributiókról.

. . . . . .

Fejérvárott lakó zsidók magok birája által administráljanak flor. 200.

Közölve Erdélyi országgyűlési emlékek XX. 318.

110.

1690. május 13. A vámhivatal egy kimutatásban jelentse, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó ez év elejéig mennyi hajót és csajkát kölcsönzött ki, mit fizetett értük és ezekből mennyit adott vissza.

13. Maius 1690.

Wienn, Oppenhaimber.

Dass alhiesige kayserliche mauth vnd lahrenpacher ambt solle einen extract eingeben, was dem juden Samuel Oppenhaimber in verwichenen jahren bis zum

eingang des jezo lauffenden an schiffen vnd zillen mit vnd ohne die zueristung aus disem ambt gegeben worden, was sollte nach denn billich anschlag vnd gemainen verkhaufft in geldt austrag vnd wieuill er dauon mit der zugehör in das kayserliche veldtschiffambt zuruck gestelt habe.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 240.

111.

1690. május 13. Az udvari kamara arról értesíti a m. kir. kamarát, hogy Simon Hirschl és Jakab zsidók a vám és harmincad lefizetése ellenében Belgráddal kereskedhetnek.

13. Maius 1690.

Hierschl, Simon.

Erinderung an die königlichen hungrischen camer, das beeden juden Hierschl vnd Jacobo Simon gegen entrichtung der mauth vnd dreyssigist gebühr nach Belgrad zu handlen die verwilligung beschehen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 249—250.

112.

1690. május 13. A budai kamarai intézőség jelentse, hogy a budai kincstári hajómalmokból ezévi téli ellátásra mennyi mázsa lisztet lehet majd Budára, Esztergomba, Székesfehérvárra, Szigetre, Szolnokra, Szegedre és Egerbe küldeni. Azután a gabona tizedét miként tudták értékesíteni. Wilfersheimb a borkimérést szüntesse be és végül Oppenheimer Sámuel zsidóval közöljék a lisztellátásra szoruló helységek nevét.

13. Maius 1690.

Ofen, Gran, Stuellweissenburg, Sigeth, Zollnockh, Segedin, Erlau, Wilfershaimb, Oppenhaimber.

Antwurtt an die cameralinspection zu Ofen wegen aufrichtung der schiffmühlen alda vnd überlassung derselben der prouiandt verschaffung mit beuelch, das sye inspection berichten sollen, wieuill centen mehl sye diss jahr nacher Ofen, Grann, Stuellweissenburg, Sigeth, Zollnock, Segedin vnd Erlau zum winterlichen vorratth liefern khönne, auch wohin in specie das zehendt getraid wie theuer vnd wieuill verkhaufft worden. Vbrigens seye dem Wilffershaimb der weinschankh alda einzustöllen, es wehre auch dem juden Samuel Oppenhaimber aufgetragen worden, wan etwa von seithen der inspection die schiffmuhlen nit alsogleich könten verschaffet werden, solche diser orth baldt zu erzeigen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 262.

113.

1690. május 20. Az udvari kamara közli Oppenheimer Sámuel zsidóval, hogy Esztergom közelében elpusztult 788 mázsa zabot a javára irhatja, ezzel szemben azonban Hänl Fülöp leopoldstadti hajósmester kialkudott bérét fizesse meg.

20. Maius 1690.

Oppenhaimber, Prouiantweesen, Hänl.

Erinderung an juden Samuel Oppenhaimber, das geschlossen worden ihme dieenige 788 mezen habern, welche vnweith Grann auf einen schiff zu grundt gangen, in künfftiger rechnung passirn zu lassen, jedoch solle er den Phillipp Hänl burger vnd schöffmaistern in der Leopoldtstadt alhier, weillen ihme dessfals keine schuldt beygemessen worden khan, mit denn tractierten schifflohn befridigen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 250.

114.

1690. május 22. Az udv. kamara felszólítja Janinal bárót, hogy mivel Oppenheimer Sámuel zsidó a cseh rendek által megszavazott török adóból idáig csak 11000 ft-ot kapott kézhez, hasson oda, hogy legközelebb nagyobb összeghez jusson. A cseh kancellária hasonló felszólítást kap.

22. Maius 1690.

Janinal, Oppenhaimber, Böhaimb.

An herrn baron von Janinall, weillen der jud Samuel Oppenhaimber sich beschwerdt, das er es denn ihme auf die dissjährige Türckensteuer, wie zumahlen auch a conto des bewilligten militarischen quanti den herrn stände erthailten anweisungen im ersten nicht mehr als 11 mille fl., im andern aber gar nichts erhalten habe, alss würdt er herr baron ersuecht, damit an prouiandt vnd munition kain abgang erscheine, ihme juden widerumb mit aufbringung einer anticipation an die hand zu stehen.

Mehr.

Erinderung dessen an die löblichen königlichen Böhmischen hoffcanzley mit ersuechung darob zu sein, damit ihme juden von dem landt wenigst auf dasjehnige, was bisshero verfallen, die contentierung ohne langen aufschub gelaistet werde.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 254—255.

115.

1690. május 24. Házenberg belgrádi kamarai biztos tegyen javaslatot arra nézve, hogy a Belgrádban kereskedő nikolsburgi zsidókra a vámon kívül milyen nagyságú évi adót lehetne kivetni.

24. Maius 1690.

Nicolsburg.

Erinderung an camercommissarium zu Belgrad hern von Häzenberg, das zwar für dismahl dener juden von Nicolsburg gegen entrichtung der mauthge-

bühr mit wahren ihren handel vnd wandl zu Belgrad zu treiben die verwilligung beschehen seye, jedoch solle seine gemüethsmeinung hieryber einschicken, gegen wasfür einen jährlichen quanto disen juden neben mauthgebühren der orthen zu handeln weiters erlaubt werden könte.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 252.

116.

1690. május 24. Hazenberg belgrádi kamarai biztos néhány kérdésre adjon feleletet, igy többek között arra, hogy az ottani ólmot átengedjék-e Oppenheimer Sámuel zsidónak.

24. Maius 1690.
Griegischweissenburg, Oppenhaimber, Migli.
Verbschaidung an camercommissarium zu Belgrad herrn von Hazenburg, so die annembung des pleys vom juden Oppenheimber vnd was mitselbigen pley vorrath zu thun, 2-o die liferung des eysenwerkhs ins zeughauss allda, 3-o die erpauung eines schiffzeugs stadl vnd 4-o die einraumbung gewisser grundtstuck dem Marco Migli vnd was deme anhängig ist in einem vnd andern betreffendt.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 263.

117.

1690. május 26. Márkus és Natl Sámuel pozsonyi zsidók passzust kapnak a Magyarországon harcoló császári hadsereg számára történő bor és egyéb élelmiszer szállítására.

26. Maius 1690.
Pass, Marcus, Nätl.
Pass auf wein vnd andere victualien, so der Moyses Marcus vnd Samuel Nätl beede juden von Prespurg zur kayserlichen armee in Hungarn abführen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 244.

118.

1690. május 27. Oppenheimer Sámuel zsidó passzust kap 300 mázsa salétromnak Németországból Magyarországba való szállítására.

27. Maius 1690.
Pass, Oppenhaimber, Hungarn, Zeugwesen.
Pass auf 300 centen gewitterten sallitter, welchen der jud Samuel Oppenheimber zu ihre kayserlichen majestet aigens notturfft auss dem reich in Hungarn zu überbringen hat.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 254.

119.

1690. június 4. Oppenheimer Sámuel zsidót arra figyelmeztetik, hogy a 100 darab csajkát minél előbb szállítsa le.

4. Junius 1690.
Oppenheimber, Schöffweesen.
Anmahnung an juden Samuel Oppenheimber die in das kayserlichen veldtschiffambt zu lifern versprochene 100 zillen ohne lengern anstandt dahin abzugeben.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 276.

120.

1690. június 13. Oppenheimer Sámuel zsidó jelentse, hogy a megrendelt csajkákból már mennyit szállított le és hogy még mennyi van hátra.

13. Junius 1690.
Oppenheimber.
An juden Samuel Oppenheimber zuberichten, was an denen zu behueff des veldtschöffweesens angetragen zihln bereits gelifert, auch was aigentlich dauon noch zugewartten seye.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 292.

121.

1690. június 14. Az udvari kamara arról értesíti Hazenberg belgrádi kamarai biztost, hogy Lázár Mózes, valamint Izrael Márk és Salamon nikolsburgi zsidók az oltalompénz, a vám és harmincad megfizetése ellenében Belgrádon szabadon kereskedhetnek.

14. Junius 1690.
Nicolspurg.
An camercommissarium zu Belgrad herrn von Hazenberg die fürstliche Dietrichsteinische 3 juden von Nicolsburg Johann Lazarum Moyses, Marcum vnd Salomon Israel auf ein jahreszeit gegen erlegung des schutzgelts vnd bezahlung der mauth vnd 30-igist mit ihrer handlung zu toleriren.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 287.

122.

1690. június 23. Oppenhaimer Sámuel zsidó passzust kap saját használatára 50 akó bor szállítására.

23. Junius 1690.
Oppenheimber.
Pass auf 50 emer Oberländern wein, so der jud Samuel Oppenheimber zu aigner notturfft anhero abführen hat.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 308.

123.

1690. június 23. Simon Hirschl és Leff Tóbiás zsidók passzust kapnak 3 mázsa tört ezüstnek Magyarországból a bécsi pénzverdébe való szállítására.

23. Junius 1690.
Pass, Hierschl, Leff.
Pass auf 3 centen pruch silbern, welche der Hierschl Simon vnd Thobias Leff juden auss Hungarn anhero in das kayserlichen münzambt abführen lassen.

Hofkammerarchiv Bécs, 983. számú Regiszterkönyv 309.

124.

1690. június 26. Oppenheimer Sámuel zsidó szerződése, hogy még az idén 20 ezer mázsa lisztet szállít Belgrádba, zabból pedig annyit, amennyi szükséges.

26. Junius 1690.
Contract, Oppenheimber, Prouiantweesen, Griegischweissenburg.
Contract der kayserlichen hoffcamer an einem, dan dem juden Samuel Oppenheimber andern thails wegen der für an heyr nacher Belgrad in das aldaige magazin zu lifern habenden per 20 millia centen mehl vnd was an habern von nöthen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 311.

125.

1690. június 27. Oppenheimber Sámuel zsidó passzust kap általa összevásárolt ezüstnek a bécsi pénzverdébe való szállítására.

27. Junius 1690.
Pass, Oppenheimber.
Vmbgeferthigter pass auf silbern, so der jud Samuel Oppenheimber hin vnd wider erhandlet vnd anhero nacher Wien in das kayserlichen münzambt vberbringen hat.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 313.

126.

1690. július 14. Sámuel zsidó és társa passzust kap, hogy bort és egyéb élelmiszert szállíthat a Magyarországon küzdő császári hadsereg számára.

14. Julius 1690.
Pass, Samuel.
Pass auf wein vnd anderen victualien, welche der Samuel jud vnd dessen mitconsort zu behueff der kayserlichen armee in Hungarn abführen lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 347.

127.

1690. július 14. Ábrahám Simon és Frankl Jakab nikolsburgi zsidók engedélyt nyernek, hogy Morvaországból pálinkát, élelmet és egyéb dolgot szállíthatnak Magyarországba az ott küzdő császári hadsereg számára.

14. Julius 1690.
Pass, Abrahamb, Frankl.
Pass auf brandtwein, victualien vnd andere sachen, so der Simon Abrahamb vnd Jacob Frankl, beede juden von Nicolsburg auss Mähren in Hungarn zu behueff der alda stehenden armee abführen lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 347.

128.

1690. július 15. Fischhof Wolf zsidó passzusa alapján a bécsi pénzverdébe tört ezüstöt szállíthat.

15. Julius 1690.
Pass, Fischhoff.
Kayserliche pass auf vnderschidtlichen bruch vnd pagament silbern, welches der Wolff Fischhoff jud, münzliferant in der kayserlichen erbländern, aufzubringen vnd anhero in den kayserlichen münzambt zu lifern hat.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 348.

129.

1690. július 17. Parancs a hadi pénztár számára, hogy Oppenhaimer Sámuel zsidónak 91447 ft-ot fizessen ki a szállításai fejében.

17. Julius 1690.
Oppenheimber.
.....
Befelch ans veldtkriegszahlambt obige 91447 fl. zu erheben vnd dem liferanten juden Samuel Oppenhaimber zu bestreittung des transports erfolgen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 353.

130.

1690. július 18. Lázár János, Márkus Mózes és Izrael Salamon zsidók passzust nyernek, hogy Magyarországból 8 mázsa török eredetű ezüstöt a bécsi pénzverdébe szállíthatnak.

18. Julius 1690.

Pass, Lasarus, Marcus, Israel.

Pass auf 8 centen Türckischen silber, welches der Johan Lasarus, Moyses Marcus vnd Salomon Israel juden aus Hungarn anhero in dass kayserlichen münzambt lifern thuen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 357.

131.

1690. július 18. Simet Sámuel és Ingerl Jakab zsidók engedélyt kapnak ahhoz, hogy Magyarországon 3 mázsa ezüstöt összevásárolhatnak, amelyet a bécsi pénzverdébe kell szállítaniok.

18. Julius 1690.

Pass, Simet, Ingerl.

Pass auf 3 centen silber, welches der Samuel Simet vnd Jacob Ingerl, beede juden, in Hungarn erhandlen vnd in das alhiesige kayserlichen münzambt lifern thuen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 357.

132.

1690. július 21. Oppenheimber Sámuel zsidó jelentse, hogy a megrendelt 100 hajót leszállította-e és miként tudna még több hajót szerezni.

21. Julius 1690.

Oppenhaimber, Schoffweesen.

An juden Samuel Oppenhaimber zuberichten, ob die bei ihme bestelte 100 stuckh schiff würckhlich gelifert oder annoch zu lifern vnd wie ein mehrere anzahl dergleichen aufzubringen seye.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 375.

133.

1690. július 23. Ábrahám Simon és társa nikolsburgi zsidók passzusa, melynek birtokában bort, pálinkát és cukrot szállíthatnak a Magyarországon küzdő császári hadsereg részére.

23. Julius 1690.

Pass, Abrahamb.

Pass auf wein, prandtwein vnd zucker, so der Simon Abrahamb vnd dessen mitconsort, juden von Nicolspurg, zu behuff der kayserlichen armee in Hungarn abfuhren.

Hofkammerarchiv Bécs, 983. számú Regiszterkönyv 362.

134.

1690. július 25. Éliás Jakab zsidó engedélyt nyer ahhoz, hogy Belgrádban 2 mázsa tört ezüstöt vásárolhat a bécsi pénzverde részére.

25. Julius 1690.

Pass, Elias.

Pass auf 2 centen allerhandt pruchsilber, welches der Jacob Elias jud von Belgrad vnd der orthen anhero in der kayserlichen münzambt lifern thuet.

Hofkammerarchiv Bécs, 983. számú Regiszterkönyv 372.

135.

1690. július 27. Passzus Salamon Márkus pozsonyi zsidó részére, aki 3 mázsa tört ezüstöt szállít a bécsi pénzverdébe.

27. Julius 1690.

Pass, Salomon.

Pass auf 3 centen pruch vnd pagament silber, so der Salloman jud von Pressburg vnd dessen mitconsort anhero in das kayserliche münzambt lifern thuen.

Hofkammerarchiv Bécs, 983. számú Regiszterkönyv 370.

136.

1690. július 30. Passzus Salamon Márkus pozsonyi zsidó számára, aki a belgrádi császári katonaságnak ételt és italt szállít.

28. Julius 1690.

Pass, Salomon.

Pass auf victualien von speiss vnd tranckh, so der Marx Saloman judt von hier vnd Prespurg zu behueff der kayserlichen soldatesca nacher Belgrad abführet.

Hofkammerarchiv Bécs, 983. számú Regiszterkönyv 370.

137.

1690. július 29. Az udvari kamara arról értesíti a bécsi pénzverdét, hogy Salamon Márkus pozsonyi zsidó Belgrádból és Magyarországból 3 mázsa tört ezüstöt fog szállítani a pénzverdébe.

29. Julius 1690.

Wienn, Salomon.

Erinderung ans kayserlichen münzambt alhier zu Wienn, das dem Saloman juden von Prespurg sambt mitconsorten 3 centen pruch vnd pagament silber von Belgrad vnd auss Hungarn anhero nacher Wienn zu führen, jedoch mit condition die erlaubnuss gegeben vnd paz darauf erthaillet worden.

Hofkammerarchiv Bécs, 983. számú Regiszterkönyv 370—371.

138.

1690. augusztus 7. Parancs a beszterczebányai rézeladó intézőség részére, hogy a bányavárosoknak szállított 200 mázsa salétrom fejében Oppenheimer Sámuel zsidónak 5000 ft-ot fizessen ki.

7. Augusztus 1690.

Oppenhaimber, Hungarn.

Befelch an die Neusohlerische kupfer verkhauffs administration dem juden Samuel Oppenhaimber vmb die von ihme zu behueff der königlichen Hungarischen pergstätte geliferte 200 centen salitter, bis derselbe ihme wider in natura ersezt wurd, 5000 fl. zuentrichten vnd hernach von ihme Oppenheimber nach ersezung des salitters gedachte 5 mille fl. wider einzucassirn.

Hofkammerarchiv Bécs, 983. számú Regiszterkönyv 393.

139.

1690. augusztus 7. Az udvari kamara megparancsolja a glazi tartományi pénztárnak, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak élelmiszer és lőszer szállításai miatt fizessen ki 50000 ft-ot.

7. Augusztus 1690.

Glaz, Oppenhaimber, Zeügweesen, Prouiantweesen.

Befelch ans renndtambt zu Glaz dem juden Samuel Oppenhaimber wegen seinen in iüngst verflossenen jahren gethanen munitions vnd prouiandt liferungen aus daselbstig ertragnussen vnd jährlichen rendten 50 millia fl. abzustatten.

Mehr.

Ans hoffzahlambt ihme juden auf obbemelte 50 millia fl. eine quittung besagtes rendtambt zu Glaz lauttendt hinauszuerthaillen.

Item.

Ans hoffkhriegszahlambt per quittirung des hoffzahlambt vmb die dem juden angewisene 50 millia fl.

Hofkammerarchiv Bécs, 983. számú Regiszterkönyv 393.

140.

1690. augusztus 7. Oppenheimer Sámuel zsidó az udvari kamarának elpanaszolja, hogy Csehország terhére kiutalt 400 000 ft-ból idáig csupán 81 009 ft-ot kapott kézhez, mire a cseh kir. kancelláriát figyelmeztetik nagyobb összeg fizetésére.

7. Augustus 1690.

Böhaimb, Oppenhaimber.

Erinderung an die löblichen königlichen Behmischen hofcanzley, weillen von dem juden Oppenhaimber abermahlen beschwär einkomben, das an denen ihme wegen seiner starckh liferung an prouiandt vnd munition auf das königlichen Böhmischen steuerambt per 400 millia fl. ertheilten gelt anweisungen bis dato nit mehr als 81009 fl. entrichtet worden, als würdt sye canzley ersuecht nachtruckhlich darob zu sein, das ihme juden mit eines abschlags bezahlung wider geholffen werde.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 396.

141.

1690. augusztus 8. Parancs a kremsi alóhivatal részére, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó nyugtájára fizessen ki 50 000 ft-ot, amely összeget a zsidó átutalt Thavonath Lajos Albert udv. fizetőmester javára.

8. Augusztus 1690.

Oppenhaimber, Tavonath, Crembs.

Befelch ans schlisslambt zum Crembs die bey disem ambt dem juden Samuel Oppenhaimber a conto dessen vorjährigen prouiandt vnd munitions liferung angewisenen vnd dem hoffzahlmaister Ludwigh Alberth Thavonath cedirte 50 millia fl. gedachter hoffzahlmaister gegen des judens quittung zu entrichten.

Mehr.

Ans hoffzahlambt vmb obige 50 millia fl. eine quittung an das schlisslambt Crembs hinausszuertheillen.

Item.

Ans hoffkriegszahlambt per quittirung des hoffzahlambt.

Hofkammerarchiv Bécs, 983. számú Regiszterkönyv 395.

142.

1690. augusztus 9. Az udvari kamara közli a bécsi pénzverdével, hogy tört ezüst vásárlására ezentúl egyedül csak Oppenheimer Sámuel zsidó lesz illetékes.

9. Augustus 1690.

Wienn, Oppenheimber, Hungarn.

Erinderungs decret ans münzambt, das geschlossen worden weder dem Lazoro Hierschl, Simon Wenzl, Michl Simon, Jacob Honl vnd Moysses noch andern

frembden juden die freye einliferung des hin und wider aufbringenden silbers zuuerstatten oder münzpass darauf zuuertheillen, inmassen der jud Oppenheimber solche liferung schon über sich genohmen vnd die pass darauf erhalten.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 399—400.

143.

1690. augusztus 10. Hirdetmény arra vonatkozólag, hogy a töröktől visszafoglalt területen ólmot, rezet és ezüstöt vásárolni egyedül Oppenheimer Sámuel zsidó jogosult. Erről értesítést kap a budai és a belgrádi kamarai intézőség, valamint a hadi tanács és a bécsi Arzenál.

10. Augustus 1690.

Oppenhaimber, Wienn, Hungarn, Zeügweesen.

Intimations decret wegen der dem juden Samuel Oppenheimber in denen newen acquisiten vnd sonsten zu verhüettung der strittigkheiten zwischen ihme juden allein aufgetragenen pley, mettall, kupfer vnd silber liferung in die kayserlichen zeüg-vnd münzheüser vnd wie er sich dissfahls in einem vnd andern pro futuro zuuerhalten hat.

Mehr.

Erinderung dessen an die camer administration zu Ofen vnd camer commissarium zu Belgrad.

Item.

In eadem materia an hoffkhriegsrath, auch an das landt vnd hauszeugambt alhier.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 402.

144.

1690. augusztus 12. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó számára, ki egyedül jogosult a töröktől visszafoglalt területen az ólom, a réz és az ezüst megvételére.

12. Augustus 1690.

Pass, Oppenhaimber, Wienn.

Pass für den juden Samuel Oppenhaimber zu verhüettung allerhandt vergebenden vortheillhafftigkheit sambsten das Türkischen pley, kupfer, pagamenter vnd bruchsilber an sich zu lossen vnd aufzubringen vnd so das an die kayserlichen münzhauses zu lifern, frey.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 402—403.

145.

1690. augusztus 12. Az udvari kamara arra figyelmezteti Oppenheimer Sámuel zsidót, hogy idén 50, míg jövő évben 150 khölheimi vagy sváb csajkát rendes időben szerezze be.

12. Augusztus 1690.
Oppenheimber, Schöffweesen.
An juden Samuel Oppenheimber darob zu sein, dass er die noch anhero hewer an das kayserlichen schöffambt zu lifern versprochene 50 vnd auf das khönfftige jahren widerumben 150 taugliches Khölheimber oder Schwaben zillen zeitlich verschaffe.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 403.

146.

1690. augusztus 17. Oppenheimer Sámuel zsidó jelentse, hogy az idei liszt és zabszállításaival mennyire van.

17. Augusztus 1690.
Oppenheimber.
In simili.
An juden Samuel Oppenheimber... (t. i. arról van szó, hogy tegyen jelentést, hogy mennyiben tett eleget az idei liszt és zabszállításainak.)

Hofkammerarchiv Bécs, 983. számú Regiszterkönyv 409.

147.

1690. augusztus 19. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó számára, aki 250 mázsa ércet ágyúöntés céljára Magyarországból a német birodalomba szállít.

19. Augustus 1690.
Pass, Oppenheimber.
Kayserliche passbrieff für den juden Samuel Oppenhaimber auf 250 centen metall, so er auss Hungarn in das Römischen reich, vmb dauon stuckh vnd feyrmörser giessen zu lassen, dahin abführen last.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 411.

148.

1690. augusztus 29. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó vagy az övei számára, aki vagy akik Augsburgból Posenba 40 vagy 50 000 ft. értékben pénzt fognak szállítani.

29. Augustus 1690.
Münzweesen, Pass, Oppenheimber.
Kayserliche pass auf 40 biss 50 millia fl. müntz, welche der jud Samuel Oppenheimber oder die seinige von Augsburg nacher Pozen lifern für dismahl frey durchzupassiren.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 423.

149.

1690. augusztus 30. Az udvari kamara Hazenberg belgrádi kamarai biztosnak adott válaszában többek között megerősíti Oppenheimer Sámuel zsidónak azt a kiváltságát, hogy ólmot, rezet és ezüstöt egyedül ő vásárolhat és a többi zsidónak ezt meg kell tiltani.

30. Augustus 1690.
Oppenheimber.
Antworth an camer commissarium zu Belgrad, herrn von Hazenberg, auf dessen eingeschickhte relationes
.....
vnd lezlich das indultum für den juden Oppenhaimber allein silber, pley, kupfer vnd dergleichen für die kayserliche zeügheüser zuuerkhauffen vnd das über ein oder zwey juden alda in handlungen nicht zugedulten wehren, in einem vnd andern betreffendt.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 428—429.

150.

1690. szeptember 1. Mivel a kremsi adóhivatal nem fizette ki Oppenheimer Sámuel zsidónak az 50 000 ft-ot, ezért Thavonath Lajos Albertnak az udvari kamara a zsidó nevében egy másik nyugtát adott.

1. September 1690.
Oppenhaimber, Hoffkriegszahlambt, Crembs.
Ans hoffkriegszahlambt anstat der dem juden Samuel Oppenhaimber hinausszuertheillen gehabten ambtsquittung wegen der ihme bey besagten schlisslambt zu Crembss angewissenen, aber nit ad effectum kombenen 50 millia fl. ein andere quittung berierten herrn Thauonath hinauss zu erthaillen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 445.

151.

1690. szeptember 9. Az udvari kamara arról értesíti a budai kamarai intézőséget, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó rövidesen 8000 mázsa lisztet fog küldeni Budára, amit azután részint Szolnokra, részint pedig Zalánkeményébe továbbítsanak.

9. September 1690.

Ofen, Wilfersheimb, Zollnock, Wienn, Sclankament.

An die cameral administration zu Ofen dem aldorthigen prouiandt commissario Wilffershaimb

.....

das auch von dem juden Oppenheimber die versicherung beschehen seye innerhalb etlich tagen 8 millia centen (mehl) . . . nacher Ofen zuuerschaffen, welche eben nacher Zollnock vnd Sclanckament abzuschickhen sein.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 457.

152.

1690. szeptember 13. Utasítás Oppenheimer Sámuel zsidó számára, hogy a Magyarországon működő császári hadsereg részére szánt lisztmennyiségből csajkákon 400 hordó lisztet küldjön Pichler János Ciprián esztergomi élelmezési tisztnek.

13. September 1690.

Oppenhaimber, Gran, Hungarn, Prouiantweesen.

An juden Samuel Oppenhaimber dem prouiandt verwaltern zu Grann, Johann Cyprian Pichler, wegen der zur kayserlichen armee in Hungarn destinierten vnd mit prouiandt zuuersehen habenden anzahl tscheiken von dem noch an hewer zu liffern habenden quanto 400 vass mehl erfolgen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 465.

153.

1690. szeptember 28. Parancs a tábori hadbiztosság számára, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak szállításai fejében vagy fizessen ki 50 000 ft-ot vagy adjon ez összegről hivatalos elismervényt.

28. September 1690.

Oppenhaimber.

Befelch ans kayserlichen hoffkriegszahlambt . . . dem juden Samuel Oppenhaimber vmb prouiandt vnd munition 50 millia fl. abzustatten oder gebraichige ambtsquittungen hinaus zu erthaillen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 483—484.

154.

1690. október 8. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó részére, aki 300 akó bort szállít Budára.

8. October 1690.

Pass, Oppenheimber.

Pass auf 300 emer wein, welchen der jud Samuel Oppenhaimber in Hungarn nacher Ofen abführet.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 496.

155.

1690. szeptember 8. Kérés Thavonath Lajos Albert császári fizetőmesterhez, hogy a nála befolyó pénzből 40 vagy 50 000 ft-ot Oppenheimer Sámuel zsidó számára biztosítson.

8. October 1690.

Tauonath, Oppenheimber, Hoffzahlambt.

Ersuechung decret an kayserlichen hoffzahlmaister herrn Ludwig Alberth Thauonath für den juden Samuel Oppenheimber wegen seiner starckhen liferung ein credit von 40 biss 50 millia fl., so von denn negst eingehenden gelden widerumb zu ersezen, aufzubringen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 502.

156.

1690. október 9. Mivel Oppenheimer Sámuel zsidó hanyagnak mutatkozik, hogy a pénzverdét tört ezüsttel kellő mennyiséggel ellássa, ezzel szemben azok a zsidók, akik korábban ezzel foglalkoztak, szorgalmasak voltak, ez okból nyilatkozzék, hogy mi a szándéka ebből a szempontból.

9. October 1690.

Oppenheimber, Münzweesen, Wienn.

An juden Samuel Oppenhaimber, weillen vorkhombt, das er mit einschaffung der bruchsilber vnd pagamenter in das kayserlichen münzambt alhie ganz saumbselig erschaine, hingegen sich die alte münzlifferanten, so sich gar fleissig eingestelt, widerumben darumben anmelden, als solle er schleinig berichten, was er hierinfals für anstalten gemacht vnd wie bedeüttes münzambt durch ihme oder seine bestelte künfftig besser versehen werden möchte.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 509.

157.

1690. október 14. A tábori hadi pénztár fizessen ki Oppenheimer Sámuel zsidónak 50 000 ft-ot, amit majd pótoljon a fejadóból.

14. October 1690.

Hoffkriegszahlambt, Oppenheimber, Wissendo.

Ans hoffkriegszahlambt für den juden Samuel Oppenheimber wegen seiner starkhen munition vnd prouiandt liferung ein 50 millia fl. credit, so von denen eingehenden kopffstewer gelden widerumben guet zu machen, einzubringen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 504.

158.

1690. október 16. Az udvari kamara azzal a kéréssel fordul a passaui püspökhöz, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak a püspökség területén engedje meg a szabad közlekedést.

16. October 1690.

Passau, Oppenheimber.

Ersuechung an herrn bischoffen zu Passaw die gemessene verordnung an dero vndergebene zu thuen, damit der jud Samuel Oppenhaimber in seiner ad necessitates publicas vnderschidlich habenden grossen khriegs vnd hoffliferungen in dero territorio nicht gehindert, sondern auf alle weis frey durchpassirt werde.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 518.

159.

1690. október 19. Parancs a tábori hadi pénztárnak, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó részére a csehországi török adó terhére állítson ki 220 000 ft-ról szóló nyugtát.

19. October 1690.

Oppenheimber, Böhaimb.

Befelch ans hoffkhriegszahlambt dem juden Samuel Oppenheimber vmb liferende munition vnd prouiandt ein ambtsquittung per 220 millia fl. auf die extraordinari Türckhensteuer in Böheimb pro anno 1691. an selbiges steuerambt hinauss zu ertheillen.

Mehr.

Ersuchung an die königlichen Behaimbischen hoffcanzley mit ihren officiis darob zu sein, das von denen ständten pro publico bono solche Türckhenstewer fürdersamb anticipirt vnd erhalten werde.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 511—512.

160.

1690. október 19. Oppenheimer Sámuel zsidó nyilatkozzék, hogy Budán szükséges hadi szereket milyen áron tudja szállítani.

19. October 1690.
Oppenheimber, Ofen, Zeügweesen.
An juden Samuel Oppenheimber sich zu erklären, ob vnd wie balt die nacher Ofen benöttigte zeichsrequisiten, auch in das für einen preyss selbige gelifert werden möchte.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 512—513.

161.

1690. október 20. Figyelmeztetés Oppenheimer Sámuel zsidó részére, hogy Esztergom számára megrendelt 400 hordó lisztet minél előbb szállítsa le.

20. October 1690.
Gran, Oppenhaimber.
Nachmalige anmahnung an juden Samuel Oppenhaimber die angeschaffte 400 vass mehl vnuerzüglich nacher Grann abzuschickhen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 514.

162.

1690. október 20. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó részére, melynek értelmében a német birodalom területén lisztet, zabot és egyéb szükséges hadi anyagot szabadon vásárolhat.

20. October 1690.
Pass, Oppenhaimber.
Pass auf mehl, haaber vnd andere vnderschidliche kriegsrequisiten, so der jud Samuel Oppenhaimber in Römischen reich erkhauffen vnd wohin nöthig, abführen zu lassen in commissis hat.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 516.

163.

1690. október 23. A tábori hadi pénztár Oppenhaimer Sámuel zsidónak fizessen ki 700 000 ft-ot.

23. Octobris 1690.
Oppenhaimber.
Befelch ans hoffkhriegszahlambt dem juden Samuel Oppenheimber vmb sein prouiandt vnd munitions liferung 700 millia fl. von den bey- vnd kopfstewer erfolgen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 517.

164.

1690. október 24. Az udvari kamara Werlein budai kamarai intézőnek adott válaszában többek között említést tesz Oppenhaimer Sámuel zsidó szállításairól, egyben ágyúöntéséről.

24. October 1690.

Ofen, Asole, Oppenhaimber, Trentschin, Hungarn, Zeügweesen.

Antwortt an administratorn zu Ofen herrn von Werlein, das nicht allein die durch den Asole bestelte krampen vnd schauffeln, sondern auch andere schanzzeug, souil man bekhomen khön, hewt oder morgen nebst ainigen mundirungs sorten für die arme soldaten, deren auch von Trentschen folgen, dahin abgeschickht vnd ihnen soldaten von des juden Oppenhaimber alda bestelten mit victualien an die handt gegangen werden würdet. Übrigens spahre man keinen fleis andere zeügs- vnd munitions requisiten, auch mehl vnd haber dahin zuuerschaffen vnd hat sich der jud Samuel Oppenhaimber auch anerbotten anstatt des vnbrauchbaren ausser was dem Enzinger vmbarbeitten vberlassen worden, guetes pulffer zu lifern, nichtweniger gegen metall stuckh vnd mörsser giessen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 519.

165.

1690. október 25. Werlein budai kamarai intézőt az udvari kamara megnyugtatja, hogy úgy Hochburg, mint Oppenheimer Sámuel zsidó gondoskodnak arról, hogy Buda liszttel el legyen látva.

25 October 1690.

Hochburg, Oppenheimber, Werlein.

Antwortt an cameral administratorn zu Ofen herrn von Werlein, melyben többek között arról értesítik, hogy még a tél beállta előtt herr von Hochburg vnd jud Oppenhaimber demnechsten Budára elegendő mennyiségű lisztet fognak szállítani.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 529.

166.

1690. október 27. Werlein budai kamarai intézőnek legyen gondja arra, hogy az országban szerteszét heverő törött ércfélé és romlott puskapor Budán a Duna közelében összegyűjtessék, hogy onnét Oppenheimer Sámuel zsidó elszállíthassa, ki megbízást kapott úgy az ágyúöntésre, mint a puskapor felfrissítésére.

27. October 1690.

Ofen, Hungarn, Oppenheimber.

Anthwortt an administratorn zu Ofen herrn von Werlein, das dem general landt- vnd hauszeugambt bereits intimirt worden durch dero subordinirte zeügleuthen vnd zeugwarter in Hungarn das zerbrochene metall vnd vnbrauchbare

pulffer nacher Ofen zu lifern, derwegen er darob sein wollen, das solches von entlegenen posten wo nicht durch robathfuhren, doch entlich mit einen zuetrag an brodt vnd gelt an die Thonaw gebracht vnd dem juden Samuel Oppenhaimber, welchem auch zum vmbgiessen vnd vmbarbeith von solchen leuthen vberlassen worden, an die handt gestanden werde.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 524.

167.

1690. november 1. Oppenheimer Sámuel zsidónak az udvari kamara válaszában azt az utasítást adja, hogy Budára annyi lisztet szállítson, amennyit akar, a jövő évi hadjárat céljára pedig a Duna közelében annyi lisztet gyűjtsön össze, amennyit csak tud.

1. November 1690.

Oppenhaimber, Ofen, Donau.

Antwortt an juden Samuel Oppenhaimber, das zwar auf den winter nicht souil, als er sich nacher Ofen von mehl vnd habern zu lifern anerbotten, erforderlich, doch solle er für den künfftigen veldtzug souihl möglich, noch an hewer nach besagten Ofen befördern vnd benebens gefleissig sein biss auf das früchjahr ein ergäbige quantitet hin vnd wider an die Thonaw zu bringen, auf das man sich sodan dessen in tempore bedienen khönne.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 536.

168.

1690. november 2. Parancs Oppenheimer Sámuel zsidó részére, hogy Budára annyi lisztet és zabot szállítson, amennyit csak tud, de ne feledkezzék meg Bécs ellátásáról sem.

2. November 1690.

Wienn, Oppenheimber, Ofen, Wienn.

Verordnung an dem juden Samuel Oppenheimber an mell vnd habers souil es sein kan, vnuerzüglich nacher Ofen zu lifern, ingleichen auf die bestellung für hiesigen statt bedacht zu sein.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 530.

169.

1690. november 4. Az udvari kamara értesíti a budai kamarai intézőséget, hogy a katonaság számára sánceszközöket, vasat, pálinkát és ruhafélét küld. Lisztről és zabról Hochburg és Oppenheimer zsidó fog gondoskodni, a kifogásolható ruhafélét és pokrócot pedig jelenteni kellett volna.

4. November 1690.

Ofen, Wienn, Oppenhaimber, Werlein.

Erinderung an die cameral administration zu Ofen, das bereits ainige schanzzeügs, eyssen vnd mundirungs sorten sambt brandtwein für die arme soldaten da-

lin abgeschickht worden, wie dan der herr von Hochburg vnd jud Oppenhaimber mehrer mehl vnd haber hinach lifern werden, inmassen der jud auch bereits die schiff nacher Presburg verschafft bey dem bewusten burger alda die 5 millia mezen haber einzuladen, nichtweniger soll ein geldt verlag demnechsten dahin widerumb vbermacht werden auf die vbrige nachgehende soldaten klayder vnd kozen aber, ob sye villeicht gar zu schlecht, hette man gute, genawe obsicht zu haben vnd den befund anhero zuberichten.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 559.

170.

1690. november 9. Az arzenál vegye fontolóra, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak átengedett ércből és puskaporból mi készüljön el.

9. November 1690.
Wienn, Oppenheimber, Zeügweesen.
Ersuechung ans general landt- vnd hauszeügambt zu überlegung des dem juden Samuel Oppenhaimber vberlassene mettals vnd pulffers, auch lavetn vnd andern notturfften vnd was bey demselben hieuon zubestellen oder in denen kayserlichen zeügheusern in tempore zuuervertigen den alhieigen zeügleuthen ihrer orths vnmassgebig zubenennen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 546.

171.

1690. november 10. Oppenheimer Sámuel zsidó nyilatkozzék, hogy az elkövetkező 1691. év áprilisáig Pozsonyba, Komáromba és Budára mennyi szénát és zabot tudna szállítani és milyen árban.

10. November 1690.
Oppenhaimber, Pressburg, Ofen, Comorren.
An juden Samuel Oppenhaimber sich vnuerzüglich zuerkhlären, wieuil hey vnd haber er biss in April negstkommender 1691. jahrs nach Presburg, Commorn vnd Ofen, auch in wasfür einen preyss zuuerschaffen sich gethraue.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 547.

172.

1690. november 14. Oppenheimber Sámuel zsidó jelentse, hogy július hó végéig Budára mennyi mázsa lisztet lesz képes szállítani és milyen áron.

14. November 1690.
Wienn, Prouiantweesen, Ofen, Oppenhaimber.
Decret an juden Samuel Oppenhaimber vmb sich zu erklären, wieuil centen mehl vnd in wasfür einen werth er solches biss nacher Ofen lengist biss ende July beyschaffen könne.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 552.

173.

1690. november 16. Oppenheimer Sámuel zsidó még a Duna befagyását megelőzve Budára lisztet és zabot szállítson a megígért mennyiségben.

16. November 1690.
Oppenhaimber, Ofen, Prouiantweesen.
Decret an juden Samuel Oppenhaimber noch an heyr bey offenen fahrwasser ein quantitet sowohl von mehl, als haaber versprochenermassen vnfehlbar nacher Ofen zubefördern.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 557.

174.

1690. november 17. Oppenheimer Sámuel zsidó az egri kaszárnya részére küldjön 150 db. pokrócot.

17. November 1690.
Oppenheimber, Erlau.
An juden Samuel Oppenheimber für die kesernung zu Erlaw 150 stuckh kozn erfolgen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 554.

175.

1690. november 18. Oppenheimer zsidó igazolja magát a Budára küldött hitvány ruházat miatt, egyben közölje, hogy mennyi kabátot, nadrágot és inget fog oda szállítani.

18. November 1690.
Oppenheimber, Ofen.
An juden Samuel Oppenheimber wegen der nacher Ofen für die daselbstigen soldaten abgeschickhten schlechten mundirung seine verantthworttung zu erstatten vnd zu berichten, wieuil von röckhen vnd hossen, auch hemetern hinabkome

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 558.

176.

1690. november 18. Az udvari kamara közli Wilfersheimb budai élelmezési biztossal, hogy úgy Hochburg, mint Oppenheimer Sámuel zsidó még több lisztet és zabot fognak Budára szállítani, egyben pénzt is utalnak át.

18. November 1690.
Wilfersheimb, Ofen, Wienn, Oppenheimber.
Anthwortt an prouiandt commissarium Wilffershaimb, das wegen hinab beförderung mehren mehl vnd haabers, auch des geldt verlags halber, vndzwar wegen des mehl vnd habers der von Hochburg vnd jud Oppenhaimber angemahnt worden, welche vber die beschehene liferungen negstens noch mehrers dahin befördern, ingleichen auch ein stuckh gelt aufs ehist dahin würdet vbermacht werden.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 559.

177.

1690. november 18. Werlein budai kamarai intézővel az udvari kamara tudatja Oppenheimer Sámuel zsidónak azt az ígéretét, hogy jobb minőségű ruhaneműt fog Budára küldeni, amit ingyen osszon szét a beteg és sebesült katonák között.

18. November 1690.
Ofen, Leopoldstatt, Asole, Oppenheimber.
Erinderung an cameral administratorn zu Ofen herrn von Werlein . . . es hette auch der jud versichert pro futuro bessere mundirungs sorten beyzuschaffen, welche deren kranckhen vnd plessirten soldaten gratis hinausszugeben sein.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 561.

178.

1690. november 21. Értesítés a budai kamarai intézőség számára, hogy Oppenheimer zsidó Trencsénből és Bécsből milyen ruhaneműt küld Budára és közöljék, hogy mire van még szükség.

21. November 1690.
Ofen, Trentschin, Oppenheimber.
An die cameral administration zu Ofen demnechsten zu berichten, was der jud Oppenhaimber von Trentschin vnd hierauss für mundirungs sorthen hinabgelifert vnd was etwo noch weiter von nöthig sein möchte.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 566.

179.

1690. november 21. Parancs a tábori hadi pénztár részére, hogy Oppenheimer zsidónak lovak ára fejében 18 960 ft-ot, Belgrádba szállított zab ára fejében 10 000 ft-ot, végül a számla kiegyenlítése címén további 24 426 ft-ot fizessen ki.

21. November 1690.
Hoffkriegszahlambt, Hoffzahlambt, Oppenhaimber.
Befelch ans hoffkhriegszahlambt wegen der dem juden Oppenhaimber anno 1689. zu beyschaffung rimonda pferdt angewisene 18960 fl., item haabern nach Belgrad zu lifern vmb 10 millia fl., dan vmb andere 24426 fl. vmb raittungs richtigkheit willen quittung für das hoffzahlambt ausszufertigen vnd hingegen sich von den juden zuruck bescheinen lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 569.

180.

1690. november 24. Ehrenthal Lukács hajóshadnagy 4 vagy 5 csajkát bocsásson Oppenheimer Sámuel zsidó rendelkezésére liszt és zabszállítás céljából.

24. November 1690.
Wienn, Oppenheimber.
An obristen schöffambts leuthenandten herrn Lucassen von Ehrnthall dem juden Samuel Oppenhaimber zu abführung prouiandtmehl vnd haaber 4 bis 5 zilln auf ehiste widererstattung gegen schain erfolgen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 568.

181.

1690. november 28. Ábrahám Bernát és Mainz Bernát zsidók két szolgájukkal engedélyt kapnak arra, hogy Magyarországon a vám és harmincad lefizetése ellenében áruval kereskedhessenek.

28. November 1690.
Patent, Abrahamb, Mainz.
Patent für Bernhardt Abrahamb vnd Benedict Mainz, beede juden sambt 2 jüdischen dienern, mit wahren in Hungarn zu handlen, jedoch gegen bezahlung aller mauth vnd dreysigistgebühr.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 577.

182.

1690. november 30. Az udvari kamara emlékezteti úgy az Arzenál parancsnokát, mint a hadi tanácsot, hogy korábbi határozat értelmében a Budára összegyűjtött tört ércet és hibás puskaport Oppenheimer Sámuel zsidó veszi át feldolgozás céljából.

30. November 1690.

Wienn, Zeügweesen, Hungarn, Ofen, Oppenhaimber.

Erinderung ans general landt- vnd hauszeigambt, das vermög conferenz schlusses zu erspahrung viller vnkosten resolvirt worden, das zerbrochene metal hie vnd wider, wie auch das verdorbene pulffern nacher Ofen führen vnd durch den juden Oppenhaimber, der solchen incumbenz auf sich genomben vmbgiessen vnd verarbeithen zu lassen, dahero er herr general landt- vnd hauszeigmaister ersuecht würdt, da durch die ihme subordinierte zeügsbediente beriehrtes metall vnd pulffer ihme juden Oppenhaimber vnuerzüglich erfolgt werden sollen.

In simili

mutatis mutandis an löblichen kayserlichen hoffkhriegsrath.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 577.

183.

1690. december 3. A tábori hadi pénztár Oppenheimer Sámuel zsidónak fizessen ki 70 000 ft-ot élelmiszer és lőszer szállításai fejében.

3. December 1690.

Oppenhaimber.

Befelch ans hoffkhriegszahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber an dessen prouiandt vnd munitions liferung die ohnlengst angewisene 20 millia vnd anjezo widerumb 50 millia, zusamben aber 70 millia fl. aus kopfstewermittl abzustatten.

Hofkammerarchiv Bécs, 983. számú Regiszterkönyv 592.

184.

1690. december 5. Oppenheimer Sámuel zsidó jelentse, hogy a nála megrendelt 25 000 puskát hova szállította le.

5. December 1690.

Oppenhaimber, Zeügweesen.

Decret an juden Samuel Oppenhaimber vngesaumbt zuberichten, wie vnd was gestalt, auch wohin die bey ihme bestelte 25 millia stukl mussqueten gelifert worden vnd wie balt der überrest annoch in stelle beyzuschaffen

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 594.

185.

1690. december 5. A budai kamarai intézőség közölje, hogy Oppenheimer zsidóval kötött megállapodás alapján mennyi törött érc és megromlott puskapor gyűlt egybe a Duna közelében, mivel az Arzenál 3000 mázsa ércet, Enzinger pedig 1000 mázsa puskaport kíván feldolgozni.

5. December 1690.

Oppenhaimber, Zeugweesen, Hungarn, Wienn, Enzinger, Donau, Ofen.

An die cameral administration zu Ofen, weillen mit dem juden Oppenhaimber wegen des zerbrochenen metals, der stuckh vnd des verderbenen pulffers halber ein vergleich aufgericht worden, als solle sye berichten, was von derley sorthen hin vnd wider verhanden, damit es zeitlich an die Donau gebracht vnd anhero möge gelifert werden, zumahlen das kayserliche zeugshauss hieuon auch 3000 centen übernembe vnd der Enzinger 1000 centen pulffer vmbarbeithen lassen wolle.

Hofkammerarchiv Bécs, 983. számú Regiszterkönyv 596

186.

1690. december 5. Az udvari kamara értesíti a hadi biztosságot, hogy Oppenheimer zsidó a Duna befagyása előtt 6000 mázsa lisztet és 24 000 mérő zabot fog még a hadseregnek szállítani. Az esetleges hiányt Budáról fogják pótolni.

5. December 1690.

Oppenhaimber.

In eadem materia (t.i. lisztszállításról van szó) ans general kriegscommissariat vnd das man benebens nicht vnderlassen habe dem juden Oppenhaimber zu committiren an denen verlangten 6000 centen mehl vnd 24 millia mezen habern, souihl noch vor zuegang des wassers müglich, hinab zuuerschaffen. Weillen sich aber auf das völlige nicht zuuerlassen, als welche der abgang von dem zu Ofen sich befündliches vorrath zu nemben.

Hofkammerarchiv Bécs, 983. számú Regiszterkönyv 596–597.

187.

1690. december 8. Oppenheimer Sámuel zsidót az udvari kamara figyelmezteti, hogy a különböző helyeken található törött ércet és megromlott puskaport gyűjtse össze és szállítsa el.

8. December 1690.

Zeugweesen, Hungarn, Wienn, Oppenhaimber.

Erinderung an juden Samuel Oppenhaimber, was ihme von general landt- vnd hausszeügambt für metall vnd verdorbenes Türckhischen pulffer zum vmbgüessen vnd vmbarbeith vnd an wasfür orthen ihme solches überlassen worden, dahero er jud, weillen er an die der orthen sich befündtliche commissarios vnd zeügsbedienthe die schrifftliche verordnungen zu empfangen hat, geflissen sein solle, dus ein vnd ander ehist bewerkhstelliget werde.

Hofkammerarchiv Bécs, 983. számú Regiszterkönyv 599.

188.

1690. december 9. Az osztrák kancellária állítson ki Oppenheimer Sámuel zsidó számára ajánló levelet, melynek birtokában minden vám és illeték nélkül szállíthasson Hollandiából 3000 mázsa puskaport.

9. December 1690.

Zeügweesen, Oppenheimber, Österreich.

Ersuechung an die löbliche österreichische hoffcanzley für den juden Samuel Oppenhaimber vnschwer ein promotorial schreiben, vermög dessen 3000 centen pulffer aus Hollandt aller mauth, zollaufschlags vnd licenten frey passirt werden möchten, aussfertigen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 600.

189.

1690. december 10. A haditanács állapítsa meg, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó az összegyűjtött ércből milyen méretű ágyúkat és tarackokat öntsön.

10. December 1690.

Hoffkriegsrath, Zeügweesen, Oppenhaimber.

Ersuechung an kayserlichen hoffkhriegsrath über die von dem juden Samuel Oppenheimber gebettene vorbschaidung, wan er noch ainiges bruchmetal übernomben vnd vmbgüessen lassen solle, wasfür stuckn vnd mörssel vnd in welchen calibre daraus zu machen ein gewisses zu determiren.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 601.

190.

1690. december 12. Az udvari kamara arra kéri a császár őfelségét, hogy mivel Belső Ausztriára az 1691. évre kivetett 150 000 ft-nyi török adó Oppenheimer Sámuel zsidó számára van kiutalva, ennek kifizetése iránt intézkedni kegyeskedjék.

12. December 1690.

Österreich, Oppenhaimber.

Allervnderthänigstes memorial an ihrer kayserlichen mayestät, weillen in Inner Österreich per pausch bewilligte 150 mille fl. extraordinari Türckhenstewr pro anno 1691. dem juden Samuel Oppenhaimber auf seine grosse munitions vnd prouiandt liferungen angewisen worden, als werden ihre kayserliche mayestät allervnderthänigst gebetten die gnädigst verfüegung dahin zu thuen, damit solche anweisung ad notam genomben vnd dem assignatario pro publico bono die würckhliche bezahlung fürderlich gelaistet werden möge.

Mehr.

Befelch ans hoffkhriegszahlambt ihme juden vmb obige 150 mille fl. eine ambtsquittung an das Inner Österreichs hoffpfennigambt geferttigter hinauszuertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 603—604.

191.

1690. december 15. A tábori hadi pénztár egy kivonatban közölje, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó az 1688—1690. közötti években a szállításai után összesen mennyi fizetésben részesült úgy készpénzben, mint utalványokban.

15. December 1690.

Hoffzahlambt, Hoffkriegszahlambt, Österreich, Oppenhaimber.

Ans hoffzahlambt eine verlasslichen extract der camer einzuschickhen, was dem juden Samuel Oppenhaimber von anno 1688. bis 1690. inclusive auf seine lifferungen an prouiandt vnd munition auss ihren ambt sowohl in paaren geldt bezahlt, als in assignationen für quittungen erthailt worden.

In simili.

Ans hoffkhriegszahlambt

Mehr.

In eadem materia an die Nieder Österreichischen buchhalterey.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 603.

192.

1690. december 15. Oppenheimer Sámuel zsidó az Erdélyben működő császári hadtest számára szállítson 1000 mázsa puskaport és 5 vagy 600 mázsa kanócot, egyben jelentse, hogy mikorra tudja ezt elvégezni.

15. December 1690.

Oppenheimber, Hungarn, Zeügweesen, Sibenbürgen.

An juden Oppenhaimber zu behueff des sibenbürgischen kriegscorpo demnechsten 1000 centen pulffer vnd 5 bis 600 centen lundten zuuerschaffen vnd zu berichten, wie balt er solche liferung zu praestiren sich getrawe.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 606.

193.

1690. december 16. Janinal bárót az udvari kamara felkéri, hasson oda, hogy Csehországra kivetett 220 000 ft-nyi adóból, amelynek lefizetése Gyertyaszentelőkor esedékes, Oppenheimer Sámuel zsidó minél nagyobb összeghez jusson.

16. December 1690.

Janninal, Oppenhaimber, Böheimb.

Ersuchung an herrn baron von Janinal für den juden Samuel Oppenhaimber wegen seiner grossen liferungen widerumb souill zu würckhen, das auf die ihme in Böhaimb assignierte 220 millia fl., so die herrn stände auf khönfftige Liechtmess zu bezahlen haben, ein ergäbiges quantum anticipiert werden möchte.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 607.

194.

1690. december 19. Az udvari kamara a császár őfelsége intézkedését kéri abban az irányban, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó szállításai fejében végre megkaphassa a Belső Ausztria egyházaira kivetett adót.

19. December 1690.

Oppenhaimber, Österreich, Päpstliche.

Allervnderthänigstes memorial an ihro kayserlichen mayestät in Inner Österreich die allergnädigste verordnung zu thuen, das die dem juden Oppenhaimber auf proujandt vnd munition bey der geistlichen collecta in Inner Österreich angewisener gelder dermahleinst abgestattet werden.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 631.

195.

1690. december 23. Az udvari kamara ismételten felkéri Belső Ausztria hadi biztosát, Sartoryt, hogy kövessen el mindent annak érdekében, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó az egyháziakra kivetett 50 000 ft. rendkívüli adót követelései fejében végre elnyerhesse.

23. December 1690.

Päpstliche, Oppenhaimer, Österreich.

Nochmahlige ersuechung an oberkhriegscommissarium in Inner Österreich Sartory zu cooperiren, das die 50 millia fl. der Inner Österreichische geistliche collectae gelder dermahleins würckhlich vnd ohne anstandt möchten abgeführt werden vnd würdet der jud Oppenhaimber, wie selbige zu seinen handten zu bringen, schon geflissen sein.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 616.

196.

1690. december 30. A hadi tanács szívesked jék intézkedni, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó még a német birodalom területén található tört érchez és romlott puskaporhoz is hozzájuthasson.

30. December 1690.

Hoffkriegsrath, Zeügweesen, Oppenhaimber.

Reinsinuation an löblichen kayserlichen hoffkhriegsrath auf dessen erinderung wegen überlassung dem juden Oppenhaimber des pruchmetals zum stuckh güessen vnd verdorbene pulffers zum reparirn mit ersuechen ihme juden dasselbe erfolgen zu lassen vnd zu determinirn, was von ein vnd andern sorthen noch in vorrath auss dem reich ankhomben, daryber abgängig vnd auf den veldtzug de novo zuverschaffen.

Hofkammerarchiv Bécs. 983. számú Regiszterkönyv 630.

197.

1691. január 2. Az udvari kamara ismételten felkéri a hadi tanácsot annak közlésére, hogy Oppenheimer zsidó milyen méretű és mintájú ágyúkat öntessen és milyen mennyiségben.

2. Januarius 1691.

Zeugweesen, Oppenhaimber.

Nochmahlige ersuchung an löblichen kayserlichen hoffkriegsrath vber die vorhin von dem juden Oppenhaimber verlangte nachricht, was für stuckh vnd mörsser vnd wieuiel deren von jeden sorthen, auch nach welchem modell auss dem vbernehmenden bruchmetall vnd schadhafften stuckh vmbzugiessen ein gewisses zu determinieren.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 2

198.

1691. január 5. Parancs a tábori hadi pénztár számára, hogy török adó címén Felső Ausztriából befolyó 65 000 ft-ról, valamint Morvaországból befolyó 50 000 ft-ról állítson ki nyugtákat Oppenheimer Sámuel zsidó nevére.

5. Januarius 1691.

Oppenhaimber, Zeügsweesen, Österreich, Mähren.

Befelch ans hoffkriegszahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber zu herbeyschaffung munition vnd puluers auf künfftigen veldtzug in Hungarn auf die dassjährige landes bewilligung oder Türckhenstewer in Österreich ob der Enns vnd marggrafthumb Mährn per 65 millia fl. vnd 50 millia fl. die gewöhnliche ambtsquittungen hinausszuertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 7.

199.

1691. január 2. Az udvari kamara Oppenheimer Sámuel zsidónak azt a kérését, hogy a tört érchez hozzájuthasson, a hadi tanácsnál támogatja.

2. Januarius 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber jud bitt vmb recommendation an gehorigen orth wegen erfolglassung des mettals zu güessung der kayserlichen stückh vnd mörser.

Dem löblichen kayserlichen hoffkriegsrath, alss deme zum besten bekant ist, was an inuermehlter befürderung ihro mayestät dienst vnd interesse gelegen ist, de meliori in freundtschafft zu recommendieren.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 17—18.

200.

1691. január 3. Oppenheimer Sámuel zsidó az udvari kamara támogatását kéri, hogy Belső Ausztria egyházaira kivetett 50 000 ft-nyi rendkívüli adót elnyerhesse. Ez irányban az udvari kamara a császár őfelségéhez folyamodik.

3. Januarius 1691.

Oppenhaimb.

Anbringen des Samuel Oppenhaimber vmb recommendation an die löblichen österreichischen hoffcancley, damit die weithere kayserliche intimation an das Inner Osterreichischen hoffpfenningambt zu habhaft werdung des in Inner Osterreich ihme angewisene 50 mille fl. a conto seiner prouiandt vnd munitions lifferung ertheilt werden möchte vnd die 8 per cento abzugsgelter von der geistligkeit alda zu verwilligen, weilen die gegebene anweisungen in dem bestimbten termin der 14 tag ihren effect nicht erraicht.

Der löblichen österreichischen hoffcanzley vmb ihro kayserlichen mayestät hierunter versirenden mörcklich interesse befürderung de meliori nochmahl in freundtschaft zu communicieren.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 2—3.

201.

1691. január 3. Oppenheimer zsidó ama javaslatáról, hogy úgy Magyarországon, mint a német birodalomban a liszt és lőszer rendes mennyiségén felül tartalékról is legyen gondoskodás, az alsó-ausztriai számvevőség adjon véleményt.

3. Januarius 1691.

General commissariat, Oppenhaimb, Prouiandtweesen in veld.

General kriegscommissariat ambts bericht vnd guettachten vber des juden Oppenhaimbers anbringen wegen verschaffung eines mehl vnd munitions vorrath in Hungarn vnd in Römisch reich vber dass ordinari mit ihme contrahirende quantum vnd in fahl diser supernumerari vorrath ganz oder theils nicht angegriffen wurde, anstatt des warttgelts aggio oder interesse zu schadtlosshalttung ein gewisses auf den centen oder mezen zu passiren.

Der Nieder Osterreichischen buechhaltherey ob vnd wass dieselbe hieruber zu crinden vmb dero guetachten zuezustellen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 3.

202.

1691. január 5. A belső-ausztriai kancellária viszonválasza a 150 000 ft-ot kitevő rendkívüli török adónak Oppenheimer Sámuel zsidó részére történő kiutalásáról.

5. Januarius 1691.

Inner Österreichische canczley, Geldmittel in Inner Osterreich, Oppenhaimb.

Inner Österreichische hoffcanzley reinsinuation auf die dem Samuel Oppen-

haimber juden nechst verhoffende verwilligung der extraordinari Türckhensteuer in Inner Osterreich angewisene 150 millia fl. vnd wegen ehister bezahlung diser geldter die verfügung ze thun, auch was in ein vnd andern annectirt ist.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 76.

203.

1691. január 8. Oppenheimer Sámuel zsidó jelentése arról, hogy milyen intézkedést tett az újoncoknak puskával való felszerelése tárgyában és hogy miként gondoskodott Erdélyben a puskaporról és a kanócról.

8. Januarius 1691.

Zeugweesen in veld, Oppenhaimb.

Copia. Samuel Oppenhaimber judt bericht auf den ihme zuegeferttigte kayserlichen decret wegen verschaffung der nöttigen musqueten vor die recrouten absonderlich in Böhaimb, Mähren vnd Schlesien vnd was er destwegen auch in Römisch reich in ein vnd ander orth für bestellungen gemacht, benebens was er voranstalten wegen versehung Sibenbürgen mit lundten vnd puluer angeordtnet habe.

Dem löblichen kayserlichen hoffkriegsrath zu nachricht in freundtschafft zu communicieren.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 20.

204.

1691. január 10. Viszontfelelet a hadi tanács számára, melyben szó esik Oppenheimer Sámuel zsidónak a tört érc összegyűjtésével kapcsolatos panaszáról és felvetődik az a gondolat, hogy a német birodalomban található tört ércet és puskaport vízi úton nem lehetne-e leszállítani a magyar szükséglet kielégítésére.

10. Januarius 1691.

Oppenhaimber, Wienn, Zeugsweesen.

Reinsinuation an löblichen kayserlichen hoffkriegsrath auf des juden Oppenhaimber wegen giessung der stuckh vnd mörsser eingegebene beschwerden vnd das von ihme juden forderist ein patent verlangt wirdt, vermög dessen ihme alles metall in Hungarn vnd in ander orthen vngesaumbt ausszufolgen, dabey ihme löbliche hoffkriegsrath anheimb gestelt wirdt, ob nicht die vbrige stuckh vnd mörsser, auch pulffer, so im reich nicht von nöthen, bey wider aufgehenden wasser der hungarischen notturfft herabgebracht werden möchten.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 28—29.

205.

1691. január 14. Oppenheimer Sámuel zsidó nyilatkozzék, hogy miként tudná az átöntött ágyúkat és egyéb tartozékokat Becsbe, majd onnét Budára szállítani?

14. Januarius 1691.

Oppenhaimber, Zeügsweesen, Ofen.

An juden Samuel Oppenhaimber sich vnuerzüglich zu erckhlären, ob er in bestimbter zeith die vmbgiessung der stuckh andere requisiten anhero nacher Wienn vnd folgents auf Ofen beyschaffen könne.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 19

206.

1691. január 19. A tábori hadi pénztár Oppenheimer Sámuel zsidónak az ágyúöntés költségeire fizessen ki 20 000 ft-ot.

19. Januarius 1691.

Oppenhaimber, Wienn, Zeugsweesen.

Befelch ans hoffkriegszahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber zum nothwendigen stuckhgiessen vnd andere requisita darzue beyzuschaffen von eingehenden particular darlehen 20 millia fl. erfolgen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 27.

207.

1691. január 20. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó részére, hogy az ágyúöntéshez alkalmazott emberei szabadon járhatnak, kelhetnek.

20. Januarius 1691.

Pass, Oppenhaimber, Wienn, Zeugsweesen.

Kayserliche passbrieff für den juden Samuel Oppenheimber, welchem commission gegeben worden stückh vnd mörsser giessen zu lassen, seine hierzu bestelte leüth aller orth frey passiren zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 30.

208.

1691. január 22. Oppenheimer Sámuel zsidó többféle javaslattal fordul az udvari kamarához, melyek egyike az, hogy 355 000 ft. értékben rezet kíván vásárolni. Ebben az ügyben a réz eladásával foglalkozó bizottság véleményét kéri ki az udvari kamara.

22. Januarius 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber jud offeriert 100 mille fl. pahres geldt zu bezahlen, item 145 000 fl., so ihme von herrn general commissario angewisen, benebens

110 000 fl., die ihme von der buechhalterey in der 1698. jahrigen raittung guetgeschriben worden, wann ihme vmb 350 000 fl. kupfer überlassen werden, 2-o bittet er vmb den pahren geldt verlag zu verschaffung 25 000 musqueten, 7000 centen puluer vnd 126 stuckh vnd feyer mörser zu güessen sambt denen darzu erforderlichen laueten vnd anderen nothwendigkeiten, 3-o vmb ausferttigung einer lista, wieuil er an munition vnd anderen kriegsrequisiten aigentlich zu lifern habe, 4-o vmb aussferttigung der anweisung per 255 440 fl.

Der kayserlichen von der hoffcamer in sachen des kupfer verschleisses angeordneten commission vmb vberlegung des vorschlags mit der kupfer verkauffs administration vmb dero räthliches guetbefinden in freundtschafft zu communicieren.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 39—40.

209.

1691. január 22. Az udvari kamara annak közlését kéri a hadi tanácstól, hogy az elkövetkező hadjárat céljára mennyi hadi és tüzérségi anyagra lesz szükség és azt hova kell szállítani, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó ehhez képest tudjon idejében intézkedni.

22. Januarius 1691.

Hoffkriegsrath, Oppenhaimber, Zeügsweesen.

Ersuchung an hoffkriegsrath vnschvehr zu specificieren, was vnd wieuihl an allerhandt kriegs vnd artiglirie nothwendigkheiten auf den künfftigen veldtzug vnd wohin erfordet wirdet, damit der jud Samuel Oppenhaimber tempestive die bestellung darnach machen könne.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 31.

210.

1691. január 25. Az udvari kamara a császár őfelségének erélyes parancsát kéri abból a célból, hogy Felső Ausztriára kivetett 65 000 ft rendkívüli török adót Oppenheimer Sámuel zsidó végre megkapja.

25. Januarius 1691.

Oppenhaimber, Österreich.

Allervnterthängstes memorial an ihre kayserlichen mayestät die nachtruckhlichste gnädigste verordnung zu thuen, das die dem juden Oppenhaimber auf prouiandt vnd munition in Ober Österreich angeschafftes extraordinari Türckhisches stewer per 65 mille fl. nunmehr würckhlich abgestattet werden.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 39.

211.

1691. január 25. Oppenheimer Sámuel zsidó 800 000 ft. kölcsön szerzése fejében bizonyos mennyiségű besztercebányai rezet kér. Az illetékes bizottság adjon véleményt.

25. Januarius 1691.
Oppenhaimb.
Samuel Oppenhaimber jud bitt vmb verbschaidung auf sein eingegebenes anbringen wegen aufbringung 800 millia fl. sambt ander mittlen gegen überlassung einer quantitet Neusohlerischen kupfers.
Der kayserlichen von der hoffcamer angeordtneten commission zur ehisten vberlegung des supplicanten antrags vnd dero räthliches guettbefinden darüber ohnbeschwerdt dem negsten zu eröffnen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 51.

212.

1691. január 31. A bécsi pénzverde azzal kapcsolatban, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó 2000 lot ezüstre kér passzust, panaszt emel ellene az ezüst felvásárlása és a jó pénz kivitele miatt.

31. Januarius 1691.
Oppenhaimb.
Kayserliche münzambt in Wienn bericht vber von Oppenhaimber juden angesuchter pass auf 2000 loth silber vnd dessen begehende excessen in auffkauffung der silber vnd aussführung der gueter geldter.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 53.

213.

1691. január 29. A cseh királyi kancellária törekedjék arra, hogy Gyertyaszentelőre a rendkívüli török adót megfizessék, hogy Hochburg és Oppenheimer zsidó végre pénzükhöz jussanak.

29. Januarius 1691.
Bohaimb, Mährn, Schlesien, Oppanhaimber, Wienn.
Ersuechung an die löblichen kayserlichen böhembische hofcanzley ohnschwehr darob zu sein, dass auf beuorstehende Liechtmessen die extraordinari Türckhenstewer in deren königlichen böhembischen landten entrichtet vnd dauon der herr von Hochburg vnd jud Oppenhaimber ihrer assignationen haabschafft werden.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 41.

214.

1691. január 29. Az udvari kamara az osztrák kancellária jóindulatába ajánlja Oppenheimer zsidó ügyét abból a célból, hogy Felső Ausztriára kivetett 65 000 ft-nyi rendkívüli török adót végre megkaphassa.

29. Januarius 1691.
Österreich, Oppenhaimber.
Der löblichen österreichischen hoffcanzley wirdt der jud Oppenhaimber wegen urgierenden guetmachung der ihme ratione seiner lifferungen in Hungarn assignierten vnd auff dem vorstehenden fesst der heiligen Lichtmäss zu bezahlen vertrösten 65 millia fl. extraordinari Türckhenstewer in landt Österreich ob der Enns de meliori recommendiert.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 43.

215.

1691. január 29. Passzus Simon Hirschl zsidó részére, hogy a Magyarországon működő császári hadseregnek pálinkát és egyéb élelmiszert szállíthat.

29. Januarius 1691.
Pass, Simon.
Pass vmbgeferttigter auf prandtwein vnd andere victualien, so der Hierschl Simon vnd seine bedienter, juden, zu behueff der kayserlichen armee in Hungarn abführen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 43.

216.

1691. január 30. Az udvari kamara a császár őfelsége erélyes intézkedését kéri abból a célból, hogy Oppenheimer zsidó a neki kiutalt és Belső Ausztriára kivetett 150 000 ft. rendkívüli török adóhoz jusson.

30. Januarius 1691.
Österreich, Oppenhaimber.
Allervnterthänigistes memorial an ihre kayserlichen mayestät vngehindert der von seithen Inner Österreich gemachten entschuldigungen die allergnädigiste verordnung ergehen zu lassen, das die dem juden Oppenhaimber auf die dissjährige Türckhenstewer in Inner Österreich angewiesene 150 millia fl. demselben würckhlich entrichtet werden, dann sonsten der cammer ohnmöglich fielle dergleichen defectum aliunde zuersezen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 44.

217.

1691. január 30. Oppenheimer Sámuel zsidó szerződése az udvari kamarával, hogy a császári hadseregnek a folyó évben 70000 mázsa lisztet és 60 000 mérő zabot fog szállítani.

30. Januarius 1691.

Contract, Prouiantweesen, Wienn.

Contract zwischen der kayserlichen hoffcamer vnd dem juden Samuel Oppenhaimber wegen zu lifferen habenden 70 millia centen mehl vnd 60 millia mezen haabern.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 51.

218.

1691. február 2. Az udvari kamara megparancsolja Schaffgotsch grófnak, sziléziai kamaraelnöknek, hogy Lengyelország részéről befolyó 400 000 ft-ból 225 440 ft-ot Oppenheimer Sámuel zsidónak fizessen ki.

2. Februarius 1691.

Schwarzenberg, Olau, Pohln, Oppenhaimber, Schaffgotsch.

Erinderungs befelch an Schlessischen cammerpräsidenten graffen Schaffgotsch, das mit dem fürssten zu Schwarzenberg wegen des ambts Olaw, so an Pohln exdividiert werden solle, bereiths ein güettliche abhandlung gepflogen worden, dahero er die von seithen Pohlen versprochene 400 millia fl. richtigmachen vnd dauon dem juden Oppenhaimber die 255 440 fl. angewissner massen abstatten solle.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 57—58.

219.

1691. január 31. A hadi tanács viszonválasza Oppenheimer Sámuel zsidónak ágyúöntésével kapcsolatos ügyében, egyúttal másolatban megküldik azt a szerződést, amit kötöttek a zsidóval erre nézve.

Hoffkriegsraths reinsinuation auf die verlangte nachricht, was der Samuel Oppenhaimber jud für stuckh vnd pöller güessen lassen solle zur beuorstehender campagna mit hiebey geschlossenen endtwurff derselben nach des general landt- vnd hauszeugambts mainung vnd das er Oppenhaimber mit ernst darzue anzuhalten, man seye auch einer copia des mit bedeuten juden ditsfahls aufgerichten conrjacts gewerttig.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 70—71.

220.

1691. január 31. Oppenheimer Sámuel zsidó passzust kér, hogy a megromlott török puskaport Kanizsáról Bécsújhelybe szállíthassa, egyúttal a német birodalomban és az örökös tartományokban élelmiszert és lőszert szabadon vásárolhasson.

31. Januarius 1691.
Oppenheimb.
Samuel Oppenhaimber jud bitt vmb erthaillung der freyen pass zu abfuhrung des verderbenes Türckhischen pulvers von Canisa nacher Neustatt. Item auf proviandt vnd munition sorten sowoll ins Römischen reich, alss in die kayerlichen erblanden.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 94.

221.

1691. február 2. A haditanács közli az Arzenál jelentését, amely részben Oppenheimer zsidónak tört érc szállítási költségével kapcsolatos, részben pedig ágyúkra és ágyúgolyókra, valamint puskaporra és salétromra vonatkozik.

2. Februarius 1691.
Hoffkriegsrath, Oppenhaimber.
Hoffkriegsrath communicirt des general landt- vnd hauszeugambts bericht wegen von juden Oppenhaimber suchender guetmachung einiger abfuhrs vnkosten des bruchmetals halber vnd zugleich auch wegen der zu Drachenberg verkaufflich stuckh vnd küglen, dann des zur Noys vorhandenen puluers vnd saliters, worüber das weitere zu verordtnen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 99.

222.

1691. február 6. Breiner gróf kamarai alelnök és Viechter báró bányagróf jelentése Oppenheimer Sámuel zsidónak a besztercebányai rézre vonatkozó ajánlatáról.

6. Februarius 1691.
Hungrisch bergstett, Oppenhaimber.
Herrn grafen Breiners kayserlichen hoffcamer vicepraesidenten vnd herrn Viechters freyherren von Grub Hungrisch bergstetten camergrafens commissions relation vber des kayserlichen Neusohlerischen kupffer verschleiss vnd die von den Samuel Oppenhaimber juden anerbottene annehmbung desselben.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 107.

223.

1691. február 6. Oppenheimer Sámuel zsidó az újoncok részére nála megrendelt puskákat minden késedelem nélkül szállítsa le a megadott helyekre. Az esetleges hiányt addig is pótolni lehetne az Arzenálból.

6. Februarius 1691.

Oppenhaimber, Zeugsweesen, Wienn.

Dem juden Samuel Oppenhaimber die bey ihme bestelte musqueten für die landt recrouten bey betrohung ohne weitern saumbsaall in die bestimbte lagörther nunmehr zuuerschaffen.

Mehr.

Wirdt solches dem kayserlichen hoffkriegsrath erindert vnd demselben an die handt gegeben, das weillen der jud etwo mit obbedienten lifferung so geschwindt nicht gefolgen kann, dass der abgang aus den hiesigen zeüghaus, jedoch gegen sein des judens wider ersezung ad interim anticipiert werden möchte.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 64—65.

224.

1691. február 8. Oppenheimer Sámuel zsidó az ágyöntést a kapott utasítás szerint időt nem veszítve végezze el.

8. Februarius 1691.

Oppenhaimber, Zeügsweesen.

Dem juden Samuel Oppenhaimber mit giessung der benöthigten stuckh vnd mörsser, sonderlich mit denen regiments stuckhlen vnd falcawnen den vorhin an ihme juden ditsfahls ergangenen verordnung nach keine zeith zu verlichen, sondern ain vnd anders zeitlich in gueten standt zu bringen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 67—68.

225.

1691. február 8. Az udvari kamara arról értesíti Oppenheimer Sámuel zsidót, hogy Magyarország egész területén elszórtan található tört ércet és romlott puskaport gyűjtse össze, hogy az ércből ágyút öntsön, a puskaport pedig megjavítsa. Ugyanekkor a hadi tanácsot felkérik megfelelő intézkedésre.

8. Februarius 1691.

Oppenhaimber, Hungarn, Zeugsweesen. Enzinger, Hoffkriegsrath.

Dem juden Oppenhaimber wirdt communiciert, was an verschidenen orthen in Hungarn sich von pruchmetall vnd schadhafften pulffer, ohne was noch Ofen albereiths geliffert worden, hin vnd nider befinde, dahero er jud sich desswegen mit dem zeugspulffermachern Enzinger zuuernemben vnd sonsten in ainem vnd anderen anstaldt darnach zu machen wissen wirdt.

Mehr.

Ersuechung an hoffkriegsrath ihme juden obiges metall vnd pulffer durch die commandanten alsobaldt erfolgen zu lassen, damit er an dem stuckhgiessen vnd vmbarbeithen des pulffers nicht verhindert werde.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 67.

226.

1691. február 8. Az udvari kamara közli a hadi tanáccsal, hogy Oppenheimer Sámuel zsidót megbízta a romlott puskapor megjavításával.

8. Februarius 1691.

Hoffkriegsrath, Oppenhaimber.

Insinuatum an löblichen kayserlichen hoffkriegsrath..., das der jud Oppenhaimber das schadhaffte pulffer in Hungarn vmbzuarbeithen anzuhalten währe.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 72.

227.

1691. február 8. Oppenheimer Sámuel zsidó közölje, hogy az elkövetkező hadjárat céljára szükséges lőszer egy részét április végére, a másik részét pedig június végére milyen áron tudja Bécsbe leszállítani?

8. Februarius 1691.

Oppenhaimber, Zeügsweesen.

An juden Samuel Oppenhaimber, sich nechstens zue erklhären, ob er die für die kayserlichen zeugheüsser vndt veldt artiglerie benöthigte munition den maisten theils mit endt Aprilis vnd das völlige mit aussgang des monaths Juny zu khünfftigen veldtzug in Hungarn, auch in was für einen aigentliche preyss anhero nacher Wienn liffern köne.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 73.

228.

1691. február 9. Oppenheimer Sámuel zsidóval közlik, hogy a Bécsbe szállítandó lőszert itt megvizsgálják, a jót a rossztól szétválasztják és a jót Budára továbbítják. Minderről a hadi tanácsot értesítik.

9. Februarius 1691.

Hoffkriegsrath, Zeugweesen, Ofen, Oppenhaimber, Wienn.

Reinsinuatum an löblichen kayserlichen hoffkriegsrath auf dessen erinderung, ob die munitions sorthen immediate nacher Ofen sollen befördert oder vorhero alhier genau vntersucht werden.

Mehr.

In eadem materia an juden Samuel Oppenhaimber mit seinen lifferenden munitions sorthen hier zu Wienn zuzulándten, da dann das brauchbar von dem vnbrauchbahrem separiert vnd das guette sodann erst nacher Ofen soll befördert werden.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 73.

229.

1691. február 9. Az udvari kamara a hadi tanácsot arra kéri, hogy Oppenheimer Sámuel zsidót úgy a puskaszállításban, mint az ágyúöntésben hathatósan támogassa, mert Belső-Ausztria kamarája sok nehézséget támaszt.

9. Februarius 1691.

Oppenhaimber, Zeugsweesen.

Ersuechung an löblichen kayserlichen hoffkriegsrath dem juden Oppenhaimber bey seiner musqueten lifferung, dann bey überbringung des bruchmetalls nach Grätz, so durch die Inner Österreichische cammer ihme juden viell difficultiert worden, besstmöglichist zu secundieren, weillen sonst die recrouten ohne gewöhr vnd die veldt miliz ohne stuckh bleiben, mithin ihre kayserlichen mayestät dienst laiden wurde.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 73—74.

230.

1691. február 12. Hoyos gróf által a kincstárnak kölcsönadott 50 000 ft-nyi kölcsönt az udvari kamara Oppenheimer Sámuel zsidónak folyósítja.

12. Februarius 1691.

Obligationes, Darlehen, Hoyos, Oppenhaimber.

Kayserliche verschreibung für den graff von Hoyoss wegen zu kriegsaussgaben dargelichenen 50 millia fl.

Mehr.

Befelch ans hoffkriegszahlambt obige 50 millia fl. zu übernohmben vnd dem juden Samuel Oppenhaimber weiterss auszuhändigen.

Item

Befelch ans hoffzahlambt ihme graffen von Hoyoss wegen mehrbesagten 50 millia fl. der verschreibung gemäss satisfaction zu laisten.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 76.

231.

1691. február 10. Oppenheimer Sámuel zsidó passzust kér az udvari kamarától, hogy az ország bármely részéből a tört ércet elszállíthassa és ágyúöntés céljából az öntödét használhassa.

10. Februarius 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber judt bit vmb erthaillung eines offenen patents wegen erfolglassung dess metalls aller orthen zu giessung der stuckh vnnd assistenz laistung destwegen, beuorab ihme dass giesshauss geniessen zu lassen.

Dem löblichen kayserlichen hoffkriegsrath vmb dess kayserlichen hiebey versirenden merckhlichen interesse willen de meliori in freundtschafft zu recommendiren.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 117

232.

1691. február 14. A hadi tanács parancsa, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó által szállított jó puskát bármely fegyvertár átvegye és hogy Szigetből Grázba vitt tört ércet neki kiadják.

14. Februarius 1691.

Hoffkriegsrath, Oppenhaimb, Zeugweesen in Wienn.

Copia. Hoffkriegsraths decret wegen annehmbung von denen zeugwarth in denen kayserlichen zeughausern der von dem juden Samuel Oppenhaimber lifrenden tauglich musqueten vnd vberlassung erstbesagten juden des von der Inner Österreichischen camer von Sigeth nacher Grätz vberbrachten bruchmettals.

Dem juden Samuel Oppenhaimber zu seiner nachricht zuzustellen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 150.

233.

1691. február 12. Az udvari kamara megparancsolja a rézelárusító intézőségnek, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak 355 000 ft. értékben adjon el rezet, azonban tartalékban 400 mázsa réz mindig álljon rendelkezésre.

12. Februarius 1691.

Mittermayr, Hungarn, Oppenhaimber.

Befelch an die kupffer verkhauffs administration dem juden Oppenhaimber nach abstattung der eltern possten nicht allein die verbleibenden kupffer vorräth, sondern auch auch die khünfftighin fallende mehrere kupffer, bis er judt zusamber per 355 millia fl. contentiert sein wirdt, zu überlassen, jedoch sollen jährlich 400 centen noturfftter vorräthig behalten werden.

Mehr.

Befelch ans hoffkriegszahlambt ihme juden ein gewöhnliche ambtsquittung vmb obige summa hinauss zu ertheillen.

Hofkammerarchiv Becs. 987. számú Regiszterkönyv 76.

234.

1691. február 18. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó részére, hogy mindenféle katonai ruhaneműt szállíthat Budára.

18. Februarius 1691.

Pass, Oppenhaimber.

Pass auf allerhandt mundierungs sorthen, so der jud Samuel Oppenhaimber nach Ofen abzuschickhen hat.

Hofkammerarchiv Becs. 987. számú Regiszterkönyv 82.

235.

1691. február 12. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó részére, melynek alapján a német birodalom területén bárhol hadi felszerelést vásárolhat és azt oda szállíthatja, ahol az szükséges.

12. Februarius 1691.

Pass, Oppenhaimber, Zeugsweesen.

Vmbgeferthigter passbrieff auff allerhandt kriegsrequisiten, so der jud Oppenhaimber im Römischen reich erkhauffen vnd wohin nöthig, abführen zu lassen, in commissis hat.

Hofkammerarchiv Becs. 987. számú Regiszterkönyv 83.

236.

1691. február 20. Oppenheimer Sámuel zsidó passzust kap abból a célból, hogy a Kanizsán levő megromlott török puskaport Bécsújhelyre szállítsa megjavítás végett.

20. Februarius 1691.

Oppenhaimber, Canischa, Zeugsweesen.

Pass für den juden Samuel Oppenhaimber, welcher das verdorbene Turckhische pulffer von Canischa nacher Neustatt zum vmbarbeitten zu überbringen in commissis hat.

Hofkammerarchiv Becs. 987. számú Regiszterkönyv 86.

237.

1691. február 16. Úgy Hochburg, mint Oppenheimer Sámuel zsidó engedélyt nyer ahhoz, hogy személyenkint Bécsbe, Győrbe, Komáromba és Budára 70 000 mázsa lisztet és 60 000 mérő zabot szállíthatnak.

16. Februarius 1691.
Wienn.
Kayserliche pass für den herrn von Hochburg vnd juden Samuel Oppenheimer auff jeden per 70 mille centen mehl vnd 60 mille metzen haabern anhero nacher Wienn, Rabb, Commarn vnd Ofen zu liffern.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 102.

238.

1691. február 20. Az udvari kamara arról értesíti a tábori hadbiztosságot, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó idáig mennyi vértet szállított le és mennyi vért vár még továbbításra.

20. Februarius 1691.
Kriegscommissariat. Kriegsweesen. Prouiantweesen. Regimenter, Ötting. Oppenhaimber, Zeugsweesen.
Antworth an das kayserlichen general kriegscommissariat, auff dessen insinuationes die suppeditierung der geldtmittl denen kayserlichen regimentern zu newen erzeugung der pauckhen, standarden, fahnen, prouiandtwägen, spänischen reütter vnd khyrass sambt dero zuegehorungen, wie zumahlen auch der musqueten für das graff Oettingische regiment zu fuess betreffende mit erinderung, was der jud Oppenhaimber an gemelten khyrass vnd casqueten seithero geliffert vnd annoch zu liffern in bereitschafft habe.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 104.

239.

1691. február 21. Oppenheimer Sámuel zsidó kérelme vámmentes passzus irányában, hogy Kanizsáról az 1000 mázsa megromlott török puskapor Bécsújhelyre szállíthassa, míg ugyanekkor 100 mázsa jó puskaport Kanizsára küldhessen.

21. Februarius 1691.
Oppenhaimb.
Samuel Oppenhaimber judt bit vmb ainem mauthfreyen hoffcamer pass zu abführung der zu Canischa befindlichen 1000 centen verderbenen Türckhischen puluers, vmb solcher in der Wiennerischen Neusstadt vmbarbeiten zu lassen vnd mit diser gelegenheit 100 centen guetes puluer nacher besagten Canischa abzuschiken.

Der Römisch kayserlichen mayestät general landt- vnd hausszeugambt vmb ohnbeschwerten bericht vnd guetachten in fraundtschafft zu communicirn.

Hofkammerarchiv Becs. 985. számú Regiszterkönyv 138.

240.

1691. február 22. Mivel Oppenheimer Sámuel zsidónak úgy a tört érc, mint egyéb hadi anyag szállítása tekintetében még követelése van, ebben a kérdésben gróf Hofkirchen adjon véleményt.

22. Februarius 1691.

Zeugsweesen in Wienn, Oppenhaimb.

Copia. Extract auss das kayserlichen general veldt, landt vnd hauszeugmaister herrn graf von Hoffkirchens relation vber von Samuel Oppenhaimber juden praetendirende guetmachung einiger fuhr vnd anderer vnkosten wegen des bruchmettalls vnd einiger ander gelifernten zeugsrequisiten in verwichenen 1690-ten jahrs.

Dem juden Samuel Oppenhaimber zu seiner veranthwortt vnd mehreren erleutterung zuezustellen.

Hofkammerarchiv Becs. 985. számú Regiszterkönyv 132.

241.

1691. február 21. A hadi tanács értesítése, hogy Oppenheimer Sámuel zsidóval kapcsolatban úgy a puskák átvételére, mint a tört ércnek Szigetből Grazba szállítása, valamint a tört érc és a megromlott puskapor átadása tárgyában a szükséges intézkedés megtörtént.

27. Februarius 1691.

Hoffkriegsrath, Oppenhaimb.

Hoffkriegsrath reinsinuation, dass die notturfft an das general land- vnd hauszeugambt ergangen die von dem Oppenhaimber juden in die kayserlichen zeughaüser lifernde taugliche musqueten anzunehmben vnd destwegen zu quittiren, 2-o in puncto der von dem Oppenhaimber juden gebettene überlassung des von der Inner Östereichischen camer von Sigeth nacher Graz vberbrachten bruchmetal, 3-o were die verordtnung an dass general land- vnd hauszeugambt ergangen das accordirte quantum von denn bruchmetall vnd schadthafften puluer ihme Oppenhaimber behändigen zu lassen.

Hofkammerarchiv Becs. 985. számú Regiszterkönyv 100--101.

242.

1691. február 27. Királyi parancs Magyarország megyéihez, hogy a vámhelyekről a zsidók eltávolíttassanak, a felesleges vámhelyeket törölni kell, végül a földesurak mutassák fel a vámhelyekre vonatkozó kiváltságleveleiket.

27. Februarius 1691.

Mauthweesen, auch Judenschafft in Hungarn.

Copia. Königliche befelch an verschine gespanschaften in Hungarn wegen abstellung der mauthexcessen vnd abschaffung der juden, als hin vnd her bestelten mautner, dann aufhebung der vnnöttigen vnd vbermässigen mäuthen, wie auch denen grundtherrn die vorweisung ihren mauthprivilegien zu berechtigung ihrer gerechtsamben aufzuerlegen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 150—151.

243.

1691. február 28. A hadi tanács arra kéri az udvari kamarát, hogy a lovas ezredek számára gondoskodjék a szükséges vértezet beszerzéséről, Oppenheimer Sámuel zsidót pedig szólítsa fel, hogy az újoncok számára megrendelt 25 000 puskát szállítsa le.

28. Februarius 1691.

Hoffkriegsrath, Kayserliche Regimenter, Oppenhaimb.

Hoffkriegsrath ersuechen, damit an denen erforderlichen curass vnd casqueten vor die regimenter zu pferth sowoll in Römischen reich, alss in Hungarn ein genugsamber vorrath in tempore beygebracht werde, damit sothanne regimenter zu pferth nach notturfft armirt werden können, nicht weniger dem Samuel Oppenhaimber juden anzuhalten, dass derselbe die zu lifern vbernehmbene 25 millia musqueten vor die regimenter zu fues zu exercirung der neuen recrouten ohne weitter anstandt beyschaffen wolle.

Dem juden Samuel Oppenhaimber was er an curass vnd musqueten bisshero gelifert vnd wie vill, auch wie baldt er das vbrige zu lifern sich getraue, vmb ganz fürderlichen ex officio zuezustellen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 148—149.

244.

1691. március 1. A haditanács értesítése, hogy intézkedés történt abban az irányban, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó megkapja az Entzinger által kiselejtezett ércet és puskaport.

1. Martius 1691.

Hoffkriegsrath, Oppenhaimb.

Hoffkriegsrath intimation wegen anweisung vnd anhändigung dem juden Oppenhaimber des in denen kayserlichen zeughäusern durch den Entzinger befunde-

nen bruchmettals vnd schaadthafften puluers vber das beraiths abgefolgte quantum zu fortsazung seines gus.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 180.

245.

1691. március 1. Oppenheimer Sámuel zsidó az udvari kamara segítségét kéri, hogy a belső-ausztriai egyházakra kivetett 50 000 ft-nyi adóból hátralevő 16 000 ft-ot megkaphassa.

1. Martius 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimb jud bitt vmb recommendation an die Inner Österreichischen hoffcanzley wegen habhafftwerdung der an denen ihme auf die Inner Österreichischen geistlich collecta angewisene 50 millia fl. noch ausständigen 16 millia fl.

Der löblichen österreichischen hoffcanzley, das dem supplicanten die bezahlung des ausstands nach bissherigen langwührigen verzögerung cum effectu möge geholffen werden, in freundtschafft zu recommendirn.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 187.

246.

1691. március 1. Oppenheimer Sámuel zsidó az udvari kamara támogatását kéri, hogy Morvaországtól a 100 000 ft-ját, míg Csehországtól az 50 000 ft-ját megkaphassa.

1. Martius 1691.

Oppenhaimb, Geldmittel.

Samuel Oppenhaimber jud bitt vmb recommendation an die königlichen böhmischen hoffcanzley wegen würkhlicher bezahlung der ihme a conto seinen prouiandt vnd munitions liferungen auf die mährischen darlehens gelter ihme angewisene 100 millia fl., ingleichen auf die böhaimbischen mit 50 millia fl.

Der löblichen königlichen böhmischen hoffcanzley, weil die höchst nothwendige beyschaffung in Hungarn bey dem iezt aufgehenden Donau strohmb der vnenpöhrlichen prouiandt vnd munitions requisiten hieran gelegen, das dem supplicanten mit ainiger parschafft geholffen werde, de meliori in freundtschafft zu recommendiren.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 187.

247.

1691. március 1. A hadi tanács abban az irányban intézkedik, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó kézhez kaphassa a számára megjelölt tört ércet és megromlott puskaport

1. Martius 1691.

Hoffkriegsrath, Oppenhaim.

Copia. Hoffkriegsraths decret, das die notturfft sowohl an das kyserlichen landt- vnd hauszeugambt, als an die andere commendanten wegen behändigung dem juden Samuel Oppenhaimber des aufgezeichneten bruchmettals vnd schadhafften pulfers zu fortsezung seines guss.

Dem juden Samuel Oppenhaimber zu seiner nachricht ex officio zuezustellen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 187.

248.

1691. március 1. Az udvari kamara őfelsége intézkedését kéri, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó a Belső-Ausztriából neki kiutalt 150 000 ft rendkívüli török adóhoz hozzájuthasson.

1. Martius 1691.

Oppenhaimber, Österreich.

Allerunterthänigstes memorial an ihre kayserlichen mayestät die gnädigste verordnung zu thuen, dass die dem juden Oppenhaimber bey der hewrigen repartition sub nomine die extraordinari Türkhen stewer in Inner Österreich angewisene 150 millia fl. wo nicht de toto, wenigist in potiori entrichtet werden.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 113.

249.

1691. március 4. Az udvari kamara Oppenheimer Sámuel zsidóval szerződést köt különféle lőszer, valamint tüzérségi és felszerelési tárgyak szállítására.

4. Martius.

Contract, Oppenhaimber, Zeügsweesen.

Contract zwischen der kayserlichen hoffcammer vnd dem juden Oppenhaimber wegen liferenden vnterschidlicher munitions, artiglerie vnd zeugssorthen, auch was deme anhengig ist, betreffendt.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 159.

250.

1691. március 3. Oppenheimer Sámuel zsidó az udvari kamaránál megismétli kérését, hogy szállításai fejében lássák el az annyira szükséges pénzzel.

3. Martius 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber juden widerholte instanz ihme zu bestreittung sein grossen liferung vnd erhaltung des credits mit denen nöttigen geldmittl an die handt zu gehen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 180.

251.

1691. március 6. Clamer János Ferenc pozsonyi harmincados vádat emel a zsidók ellen, hogy sok tört ezüstöt kicsempésznek az országból. Meg kellene nekik ezt tiltani és egyedül őt felhatalmazni jutalék ellenében.

6. Martius 1691.

Clamer, Judenschafft vnd Fiscaliteten in Hungarn, auch Mautweesen vnd Münzsachen.

Copia. Johan Franz Clamer dreyssiger zu Prespurg denunzirt, das durch die juden in Hungarn, als mauthner, vill bruchsilber verschwerzt werde, dahero zu verhüettung dergleichen verschwerzungen die ihnen juden auf dergleichen silber ertheillende päss genzlich einzustellen vnd ihme Clamer aufgetragen werden möchte dergleichen bruchsilber zu erkauffen vnd in das Wiennerische münzambt zu lifern vnd einen vberreütt ihme destwegen zuezugeben.

Der kayserlichen von der hoffcamer in mauthsachen verordtneten commission vmb dero räthliches guetbefinden in freundtschafft zu communicirn.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 195—196.

252.

1691. március 4. A tábori hadbiztosság azt javasolja az udvari kamarának, hogy Oppenheimer zsidótól a bajor csapatok elszállítása után vegye át a hajókat, melyeket egy hajóhíd építésénél fel lehetne használni.

4. Martius 1691.

General commissariat, Qur Bayern, Schöffweesen in veldt, Oppenhaimb.

General kriegscommissariat bericht vber den grossen abgang der erforderlichen schüffen bey dem kayserlichen veldtschöffambt, dahero dem judt Oppenhaimber dahin zu vermögen, die abfuhr der Chur Bayerische völckher vnd ablösung der schüff zu vbernehmben vnd folgendhs sothane abgelöste schüff dem veldtschöffambt zum bruggen schlagen einzuhändigen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 259.

253.

1691. március 9. Oppenheimer Sámuel zsidó 2000 mázsa puskaporra és ugyanennyi salétromra passzust kér, amelyet Svájcból Belső-Ausztrián át kíván szállítani. Az udvari kamara csak felére ad engedélyt.

9. Martius 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber jud bitt vmb recommendation an die österreichischen hoffcanzley wegen ertheillung eynes freyen pass zu abführung 2 millia centen puluers aus der Schweiz durch forder Österreich, ingleichen auch sovill sälliter zu lifern.

Der löblichen österreichischen hoffcanzley vmb ohnbeschwerdten erthaillung dem supplicanten des gebettenen passbriffes auf eintausent centen puluer vnd souill saliter in freundtschafft zu recommendirn.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 210—211.

254.

1691. március 10. Oppenheimer Sámuel zsidó a vele szemben elhangzott panasz miatt az udvari kamarához fordul és azt javasolja, hogy a puskák vételére folyósított összeget inkább élelmiszer és lőszer vételére fordíthassa. Ezt a kérelmét az udvari kamara a hadi tanácsnál támogatja.

10 Martius 1691.

Oppenhaimb, Zeugswessen in veld.

Samuel Oppenhaimber judt bericht vber die von dem general land vnd hauszeugambt wider ihme eingewendte clagen wegen nicht liferung der musqueten für die landtrecrouten vnd nicht ersezung der ausgefolgten 1200 carbiner vnd 1500 centen puluer mit bitt ihme mit deren höchst nothwendigen geldmittlen zu befürderung seiner prouiandt vnd munitions liferungen ehisten an die handt zu gehen.

Dem löblichen kayserlichen hoffkriegsrath widerumb zur nachricht mit dem freundtlichen erseuchen zu communicirn, weil bey dem gebettenen vorschuss auf ehiste wider ersezung nicht anderst, alss ein wenige zeit zu verlühren vnd mithin ihro kayserlichen mayestät dienst vnd interesse befürdert wirt, das die folglassung der musqueten ohnmassgebig möchte verordnet werden.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 215.

255.

1691. március 11. Werlein István örököseivel szemben Oppenheimer Sámuel zsidónak 403 ft. követelése van, akik ebben a kérdésben nyilatkozzanak.

11. Martius 1691.

Werlein, Oppenhaimber.

Denen weyland herrn Stephan von Werlein hinderlassenen erben wirdt communiciert, was der jud Samuel Oppenhaimber wegen 10 millia mezen haaber

vnd 403 fl. paaren geldts für eine praetension an sye stellet, dahero sye ihre verantworthung fürdersambist einschickhen sollen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 130.

256.

1691. március 14. A budai kamarai intézőség adjon véleményt arra nézve, hogy Mózes Márkus és Natel Salamon nikolsburgi zsidók számára a magyarországi szabad kereskedés megengedhető-e?

14. Martius 1691.

Moyses, Natel.

An die cameral administration zu Ofen vber die von beeden Nicolspurger juden, Marco Moyses vnd Samuel Natel, gebettene conferierung eines freyen handlungs patents in die königlichen Hungerischen vöstungen, stätt, marckht vnd dörffer, ihrem bericht vnd guettachten abzugeben.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 140.

257.

1691. március 12. Oppenheimer Sámuel zsidó az Ötting-ezrednek adjon ki 1320 puskát és 80 rövid fegyvert.

12. Martius 1691.

Ettingisch regiment, Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber judt solle hierauf dem graf Öttingischen regiment zu fues 1320 musqueten vnd 80 kurze gewöhr erfolgen lassen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 201.

258.

1691. március 12. A hadi tanács erélyesen megsürgeti, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó a nála megrendelt 25 000 puskából még hiányzó mennyiséget szállítsa le főleg Sziléziában a kijelölt helyekre és így legyen a tüzérségi szerekkel is.

12. Martius 1691.

Hoffkriegsrath, Oppenhaimber.

Copia. Hoffkriegsrath intimation vber des von dem kayserlichen landt- vnd hauszeugambt in Wienn mügligist antreibende befürderung vber der von dem juden Oppenhaimber zu lifern pactirten 25 millia stuckh musqueten vnd dessentwegen dem juden Oppenhaimber scharff anzuhalten, auch was aigentlich bey ihme von artiglichen weesen vor die heürige campagna bestelt worden, dem kayserlichen landt- vnd hauszeugambt parte zu geben, wobey herr zeugleuthenant Prämer anbringen zu exercierung der landtrecrouten.

Dem juden Samuel Oppenhaimber zu seiner vngesaumbten verantworttung vnd müglichister befürderung an die ausgesezten leegörther in denen königlichen böhmischen landen vnd sonderlich in Schlesien der abgängigen musqueten ex officio zu communicirn.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 203.

259.

1691 március 16. Oppenheimer Sámuel zsidó azért folyamodik az udvari kamarához, hogy Glaz uradalom terhére kivetett és neki kiutalt 50 000 ft-hoz hozzájuthasson.

16. Martius 1691.
Oppenhaimb.
Samuel Oppenhaimber judt bitt vmb auflag an den kayserlichen herrn hoffkriegszahlmaistern vnd auch herrn general hoffzahlmaistern wegen ausforttigung der benöttigten zu erhebung der a conto seiner prouiant vnd munitions liferung an die herrschafft Glatz ihme angewisene 50 millia fl.
Dem kayserlichen hoffzahlambt mit der verordtnung zuezustellen, dass selbiges wegen inuermehlter quittirung mit dem kayserlichen hoffkriegszahlambt sich verstehen vnd sye dissfahls mit einander die richtigkeit dessnegsten zu pflegen gedacht sein sollen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 209.

260.

1691. március 17. A bécsi rézelárusító intézőség Oppenheimer Sámuel zsidónak fizessen ki 374 ft-ot.

17. Martius 1691.
Oppenhaimb.
Die kayserliche kupffer verkhauffs administration alhier in Wienn wolle hierauff dem juden Samuel Oppenhaimber die ausstehenden 374 fl. auss vnterhabenden kupfer verkauffs gefähles abfolgen lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 214.

261.

1691. március 16. Passzus Salamon Márk zsidó számára, aki Magyarországban működő császári hadsereg részére bort és egyéb hasznos dolgot szállíthat.

16. Martius 1691.
Pass, Samuel.
Pass auf wein, auch andere sachen, so der Marx Samuel jud zu behueff der kayserlichen armee in Hungarn abführet.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 143.

262.

1691. március 17. Kérelem a tábori hadbizottság felé, hogy a német birodalom területén minden nélkülözhető puskaport adjon át Oppenheimer Sámuel zsidónak, ki azt Magyarországba fogja szállítani.

17. Martius 1691.

Zeügsweesen, Hoffkriegsrath, Oppenhaimber.

Ersuechung ans general kriegscommissariat alles im reich entrathliche pulffer durch das vnterhabende kriegscommissariat oder durch den juden Oppenhaimber demnechsten anhero zu dem gebrauch in Hungarn vberbringen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 150.

263.

1691. március 18. Az udvari kamara felszólítja úgy a cseh, mint az osztrák kancelláriát, hogy mivel Oppenheimer Sámuel zsidónak nem képes fizetni, ez okból ennek érdekében minden lehetőt kövessenek el.

18. Martius 1691.

Böhaimb, Oppenhaimber, Österreich.

An die löblichen kayserlichen böhmbischen hoffcanczley, weillen die hoffcammer wegen anderen vnbeschreiblichen aussgaaben dem munitions vnd prouiandt lifferanten juden Oppenhaimber mit der paarschafften unmöglich helffen kan, alss wirdt sye löbliche canzley ersucht, in hoc passu das eüsserste vnschwehr beyzutragen.

Mehr

Mutis mutandis an die löblichen österreichischen hoffcanzley.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 146.

264.

1691. március 18. Mivel Oppenheimer Sámuel zsidó az ezer mázsa puskaport és az ötszáz mázsa kanócot maga erejéből nem tudja Erdélybe szállítani, ez okból a tábori hadbiztos álljon segítségére.

18. Martius 1691.

Oppenhaimber, Sibenburgen, Hungarn.

Ans general kriegscommissariat, weillen der jud Oppenhaimber die nacher Sibenburgen verlangte 1000 centen pulffer vnd 500 centen lundten ohne beyhilff des kayserlichen kriegscommissariats dahin nicht liffern kann, alss wirdt er herr general kriegscommissarius ersuecht ditssfahls thueliche disposition zu machen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 151.

265.

1691. március 20. Az udvari kamara arról értesíti a haditanácsot, hogy mivel Oppenheimer Sámuel zsidó későn kapta meg az ércet, ezért az ágyúöntéssel idejében nem tud kész lenni, így engedtessék meg neki, hogy készen vehessen ágyúkat. Két tüzérre is szüksége lenne.

20. Martius 1691.

Hoffkriegsrath, Oppenhaimber, Zeügsweesen.

Erinderung an löblichen kayserlichen hoffkriegsrath, das der jud Oppenhaimber wegen des allzuspatt erfolgten metalls zum stuckhgüessen nicht erfolgen könne, dahero würdt ihme kayserliche kriegsrath anheimb bestellt, ob sye sein des judens in hoc passu gethanen vorschlag frembde stuckh vnd mörsser zuerhandlen, so schon verferttiget seindt, amplectieren vnd ihme die zu solchen ende verlangte zwey artiglerie bediente mitzugeben geruechen wollen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 153.

266.

1691. március 22. Oppenheimer Sámuel zsidó passzust kap 500 font abroncs, 500 font deszka és 2000 db. hordó behozására. Mindezekre lisztszállítás céljából van szüksége.

22. Martius 1691.

Pass, Oppenhaimber.

Pass auff 500 lb. raiff vnd 500 lb. läden, wie auch auff 2 millia stuckh gemachte prouiandt vässer, so der jud Oppenhaimber zu behüeff des kayserlichen prouiandt mehl anhero bringen lasst.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 157.

267.

1691. március 21. A bécsi rézelutasító intézőség arra kap utasítást, hogy a Hainburgban raktáron levő rézből Oppenhaimber Sámuel zsidónak 50 000 ft értékű rézmennyiséget adjon át nyugta ellenében.

21. Martius 1691.

Oppenhaimb, Mittermayr.

Die kayserliche kupfer verkhauffs administration wolle hierauff vmb die von dem herrn Mittermayr kayserlichen münzmaistern an der gelaisten anticipation per 110 000 fl. annoch daran hafftende 50 millia fl. capital zu verhüettung des sonsten weitter forthlauffenden interesse dem juden Samuel Oppenhaimber den austrag von dem kupfer zu Haimburg ieden wiennerischen centen zu 40 fl. angerechnet gegen seiner quittung erfolgen lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 234.

268.

1691. március 21. Oppenhaimber Sámuel zsidó erélyesen szólíttassék fel a puskák leszállítására, hogy az újoncok menetkészen állhassanak.

21. Martius 1691.
Oppenhaimb.

.....

Ingleich were der judt Oppenhaimber mit mehrer schärffe zu schleiniger liferung der ober gewöhrs anzuhalten, zumahlen vber von allen orthen einlauffende lamentationes die landt recrouten auss dessen mangl nicht aufbrechen konnten.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 313—314.

269.

1691. március 21. A haditanácsnak az a kívánsága, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó az ágyúöntést idejében végezze el.

21. Martius 1691.
Hoffkriegsrath, Oppenhaimb.
Hoffkriegsraths ersuechen den juden Samuel Oppenhaimber, es seye durch anschaffung geldt oder in ander weeg dahin zu halten, dass deme ergangenen conferenz schlüssen gemäss derselbe die zu güessen vbernohmbene stückh vnd pöller zu rechter zeit gewiss vnd vnfählbar in vollkombenen standt seye.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 264.

270.

1691. április 4. Az udvari kamara egyrészt Oppenheimer Sámuel zsidóval, másrészt Zwenckau János Farkassal különféle lőszer és egyéb szerszám szállítására szerződést köt.

4. Aprilis 1691.
Hoffcamer, Oppenhaimb, Zwenkau.
Copia. Geschlossener contract zwischen der kayserlichen hoffcamer, dann dem juden Samuel Oppenhaimber vnd Johan Wolffgang Zwenckhau wegen verschidener munitions vnd zeugs lifferung.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 279.

271.

1691. március 24. Az udvari kamara arra figyelmezteti Oppenheimer Sámuel zsidót, hogy mivel időközben elegendő pénzt kapott, ez okból az ágyúöntést a megállapított időre fejezze be.

24. Martius 1691.

Oppenhaimber, Zeügsweesen.

Erinderung an juden Samuel Oppenhaimber, dass mann vonn löblichen kayserlichen hoffkriegsrath erindert, wassmassen er jud aus mangl der geldtmittl dass auff sich genohmbene stucklgiessen nicht voltziehen könte. Weillen ihme aber seithero villmahl hundert tausendt guldten assigniert worden, alss solle er die aigentliche bewandtnus dessen berichten vnd sich befleissen, dass die zu der veldtartiglerie bestelte stuckh ohnfahlbahrlich zu rechter zeith gegossen vnd ververtiget werden.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 175.

272.

1691. március 25. Oppenheimer Sámuel zsidó úgy a lőszer, de főleg a puska szállítását fejezze be, mert ellenkező esetben súlyosan fog felelni.

25. Martius 1691.

Oppenhaimber, Zeügsweesen.

An juden Samuel Oppenhaimber die liferung der munition vnd absonderlich der musqueten zu befördern, damit der ins widrigen besorgliche schaden ihme nit zu schwehrer verantworthung ausschlagen möge.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 169.

273.

1691. március 27. Az udvari kamara viszontválaszában arról értesíti a hadi tanácsot, hogy mivel Oppenheimer zsidó későn kapta meg az ércet, ezért az ágyúöntést idejében elvégezni nem tudja, ellenben hajlandó a német birodalomban készen venni ágyút.

24. Martius 1691.

Oppenhaimber, Zeügsweesen, Hoffkriegsrath.

Reinsinuatum an löblichen kayserlichen hoffkriegsrath auff die vom juden Oppenhaimber eingewendte entschuldigung, dass er aus mangl gelts in der vbernombenen stückh vnd pöllergiessung nicht fortkomben könte, so aber nicht aus disser vrsach, sondern das ihme das metall, gleich wie auch mit dem Türckhischen pulffer geschehen, zu rechter zeith nicht erfolgt worden, jedoch wolle er jud andere bereiths verferttigte stuckhe aus dem reich herbeyschaffen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 176.

274.

1691. március 27. A császári csapatoknak és a puskapornak a német birodalomból történő leszállításához a tábori hadbiztosság is tegye meg a tőle telhetőt, miként Oppenheimer zsidó is hajókat és tutajokat fog rendelkezésre bocsátani.

27. Martius 1691.

Oppenhaimber, Zeügweesen, Hoffkriegsrath, Kriegscommissariat.

Erinderung ans general kriegscommissariat, dass zu herabbringung der kayserlichen truppen vnd des benöthigten pulffers aus dem Römischen reich, die incumbenz dem aldorth anweesenden kriegscommissariat gegeben werden könte, inmassen sich auch der jud Oppenhaimber anerbotten mit seinen leüthen selbiger orthen auch schiffen vnd flössen an handt zu gehen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 178–179.

275.

1691. március 31. Kérelem a tábori hadbiztossághoz, hogy ami élelmet és zabfélét az elmúlt évben a katonaság számára kiegészítés formájában a magtárakból felvételeztek, azt most pótolják és Oppenheimer zsidó követeléseit is elégítsék ki.

31. Martius 1691.

Kriegscommissariat, Prouiantweesen, Oppenhaimber, Hungarn, Regimenter.

Ersuechung ans general kriegscommissariat, dass zu ausrüstung der kayserlichen armeen die denen ellyrten anno 1690. vorgestreckte prouiandt vnd haaber sorthen, nicht weniger dasjenige, was die kayserliche miliz in tempore der wintter quartier bey dem genuss der völligen portionen aus denen magazinen allerseiths empfangen, hinwiderumb einzubringen vnd dem juden Oppenhaimber an seinen hewrigen oder vorjährigen praetensionen zu überlassen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 183—184.

276.

1691. április 3. Az udvari kamara az osztrák kancellária írására válaszolva azt kéri, hogy Belső-Ausztriára kivetett 150 000 ft-nyi török adóból legalább 100 000 ft-ot fizessen le Oppenheimer Sámuel zsidónak.

3. Aprilis 1691.

Österreich, Oppenhaimber.

Der löblichen österreichischen hoffcanzley wierdt auf dessen insinuatum, das zu einen weiteren beytrag aus Inner Österreich kein datum zu machen, in anthworth zuruckh bedeutet, das man von hiesigen cammers mittlen bey weitem nicht gefolgen khann vnd vber anderthalb millionen noch ganz vnrichtig 1200 millia fl. aber ganz bemanglen, dahero sye canzley nochmahlen ersucht wirdt ohnschwehr

darob zu seyn, das auf wenigist die 150 oder endlich nuer 100 millia fl. von der Türckhensteuer dem juden Samuel Oppenhaimber zu seiner credits behaltung bezahlt werden.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 197.

277.

1691. április 5. Kérelem Liechtenstein Miksa herceghez, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak Ravensburgban feltartóztatott élelmiszerét engedje szabadon.

5. Aprilis 1691.
Liechtenstein, Oppenhaimber, Rauenspurg.
Ersuechung an herrn fürst Max von Liechtenstain das weitere zuuerfüegen, damit dass dem juden Samuel Oppenhaimber auf der herrschafft Rauenspurg angehaltene kayserliche prouiant frey passiert werdte.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 202.

278.

1691. április 15. Oppenheimer Sámuel zsidót az udvari kamara arról értesíti, hogy úgy a 250 mázsa puskapornak a német birodalomból való elszállítási költségét, mint a Stahrenberg és Amenzaga-féle gyalogezredeknek nyújtott kölcsönét soron kívül megtérítik.

15. Aprilis 1691.
Oppenhaimber, Zeügsweesen, Starhemberg, Amenzaga, Kriegsweesen, Hoffkriegsrath, Kriegscommissariat.
Erinderung an juden Samuel Oppenhaimber, das ihme die abführung aus dem Römischen reich in Hungarn drithalb tausent centen pulffer vnnd beeder alt Starnbergischen vnndt Amenzagischen regimenter zu fuess der gestalt communiciert worden, das er sich wegen der hierzu erforderlichen vnnkhosten vnnd transports halber bey dem kayserlichen kriegscommissariat im reich angebe, dagegen ihme juden auch von seithen der hoffcammer die hierzu erforderente mittl vnuerzüglich verschafft werdten sollen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 215.

279.

1691. április 16. Parancs a tábori hadipénztár részére, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak azért, mert a német birodalomból 2500 mázsa puskaport szállít, 40 000 ft-ról, míg azért, mert a Stahrenberg és Amenzaga-féle ezredeknek készpénzt adott, 100 000 ft-ról állítson ki nyugtát.

16. Aprilis 1691.
Oppenhaimber, Zeügsweesen, Starhemberg, Amenzaga, Kriegsweesen.
Befelch ans hoffkriegszahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber eine quit-

tung per 40 millia fl. zu abführung aus dem Römisch reich 2500 centen pulffer vnd beeder alt Stahrnberg vnndt Amenzagischen regimenter auf die Sinzendorffischen darlehen per 100 millia fl. hinauszuertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 216.

280.

1691. április 17. Schaffgotsch gróf sziléziai kamaraelnök Oppenheimer Sámuel zsidó nyugtájára fizessen ki 19 500 ft-ot a brandenburgi segédcsapat élelmezése fejében.

17. Aprilis 1691.

Schaffgotsch, Oppenhaimber.

Befelch an Schlesischen cammerpraesidenten graff Schaffgotsch dem juden Samuel Oppenhaimber zu prouianthierung der Chur Brandenburgischen auxiliar völkher von dennen Pohlnischen geltmittlen 19 500 fl. gegen hoffkriegszahlambts quittung erfolgen zu lassen.

Mehr.

Befelch an hoffkriegszahlambt per quittierung vmb obig angewisene 19 500 fl.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 216—217.

281.

1691. április 26. Nyomatékos kérelem az osztrák kancellária számára, hogy a Belső-Ausztriára kivetett 150 000 ft. adóból és az ugyanonnan még esedékes 16 000 ftnyi egyházi segélyből Oppenheimer Sámuel zsidónak minél többet fizessen ki.

26. Aprilis 1691.

Oppenhaimber, Österreich.

Nochmahlen bewegliche ersuechung an die löblichen Oesterreichischen hoffcanzley an dennen in Inner Osterreich per resto verbleibenten geldtmittlen wenigist aniezo dem juden Oppenhaimber die daselbst angewisene 150 mille fl., nicht weniger die an der geistliche Inner Österreichische collecta ausständige 16 mille fl. wo nicht paar, doch in kurzen fristen vnfehlbahrlich abzustatten zu lassen, weillen man disen abgang von hiesigen cammermittlen vnmöglich ersezen könne.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 233.

282.

1691. április 24. A hadi tanács azirányt érdeklődik, hogy Szatmárból vagy Kassáról nem lehetne-e Erdélybe sürgősen néhány száz mázsa puskaport és kanócot küldeni, amit Oppenheimer zsidó gyorsan pótolhatna. Egyébként is a zsidó igen lassú a szállításaiban, miért jelentse, hogy idáig mennyire tett eleget elvállalt kötelezettségeinek. Ezért az udvari kamara felszólítja a zsidót, jelentse, hogy ágyúban és löszerben idáig mit szállított le és június végéig még mit tud teljesíteni.

24. Aprilis 1691.

Hoffkriegsrath, Zeugweesen in veld vnd Hungarn, Oppenhaimber.

Hoffkriegsrath intimation, ob nicht von Zattmar oder von Caschau auss ein paar hundert centen pulfer sambt lunden zu versehung Sübenbürgen aniezo gleich dahin zu schickhen vnd durch dess juden lifferung ehistens nacher gedachten Zattmar oder Caschau ersezt werden könte? Vnd dass der judt in seiner lifferung gahr langsamb seye vnd die praestanda in tempore nicht praestire, auch veranlasstermassen von ihme juden specifica zu begehren, was vnd wievill von jeden munitions sorten in denen bestimbten terminen abzuführen vbrig bleibe.

Dem juden Samuel Oppenhaimber mit der ernstlichen auflag zuezustellen vmb vnuerlangten schrüfftlichen bericht, was er an stuckhen vnd munition bishero geliffert vnd auf den anderten termin bis endt Juny weiters in ain vnd dem andern werde liffern können.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 311

283.

1691. április 27. A bécsi rézeladási intézőség a Hainburgban tárolt rézmennyiséget, mázsáját 40 ft. árban számítva, adja el Oppenheimer Sámuel zsidónak. Ugyanez történjék a Regensburgba és Boroszlóba szállított rézzel is.

27. Aprilis 1691.

Oppenhaimber.

Die kayserliche kupfer verkauffs administration wolle hierauff dem Samuel Oppenhaimber juden den völligen kupfer vorrath zu Haimburg in dem hieuor verglichenen werth a conto seiner anweisung den centen zu 40 fl. angeschlagen vnd was noch weitter auf Regenspurg vnd Bresslau von kupfergefollen gelifert wirt, vnuerzüglich überlassen, damit hierdurch das sonsten forthlauffende interesse seiner praetensionen erspahrt werde.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 313.

284.

1691. április 28. Oppenhaimer Sámuel zsidó azt kéri az udvari kamarától, hogy az 1689. évi elszámolását hagyja jóvá a kifogásolt tételekkel együtt. Ebben a kérdésben a tábori élelmezési hivatal tegye meg a jelentését.

28. Aprilis 1691.

Oppenhaimber.

Samuel Oppenhaimber judt bitt vmb befürderung seiner geführten raittungs richtigkeit pro anno 1689. vnd der suspendirten vnd auf hoffcamer passirung beruchenden posten in puncto seiner gethonen prouiantliferung.

Dem kayserlichen general veldt prouiantambt, was selbiges hierüber in denen prouiant posten zu erindern, vmb furderlichen bericht zu comunicirn.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 313—314.

285.

1691. április 29. A tábori hadbiztosságot válaszában az udvari kamara arról értesíti, hogy a csapatoknak és a lőszernek a német birodalomból való elszállítására Oppenheimer zsidó 40 000 ft-ot kapott. Az ezredek élelmezésével nem foglalkozhatunk, mert minden ezred önmagát látja el.

29. Aprilis 1691.

Kriegscommissariat, Zeügsweesen, Starhemberg, Amenzaga, Kriegsweesen, Hoffkriegsrath. Oppenhaimber.

Antworth an das kayserlichen kriegscommissariat, das zu abfuhrung der kayserlichen trouppen vnndt munition aus dem reich dem juden Oppenhaimber zu bestreittung der vnkossten 40 millia fl. angewisen wordten, souill aber die verpflegung der miliz betreffen thette, darzu könte mann sich ex parte camerae nicht verstehen, weill die kayserliche regimenter in ihrem marche sich selbsten zuuerpflegen haben.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 235.

286.

1691. április 29. Emlékeztető parancs a haditanácsi hivatal részére, hogy Oppenheimer zsidó számára 6000 ft-ról szóló nyugtát a morvaországi pénztár köteles beváltani, ezzel szemben Althan Mihály János gróf részére 2478 ft-ról kiállított nyugtát vissza kell kérni és megsemmisíteni.

29. Aprilis.

Althan, Oppenhaimber.

Erinderung befelch ans hoffkriegsraths ambt, dass dem juden Oppenhaimber wegen der Althannischen 6 mille fl. eine quittung an das renndtambt in Mähren hinaus zu ertheillen, hingegen dem graff Michael Johann von Althann, souill an

seiner bomben lifferung abschweeben, auch eine quittung per 2478 fl. ad cassandum zuruckhgenomben werdten solle.

Mehr.

Befelch an Mahrisch rendtambt dem juden Oppenheimber von der Türckhen stewern allda die Althanische 6000 fl. zuentrichten, dem Althann aber gewisse 2478 fl. nicht zubezahlen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 240—241

287.

1691. május 3. Oppenheimer Sámuel zsidó azt kéri az udvari kamarától, hogy 355 000 ft-ot kitevő követelését rézben fizessék ki és Bécsben legyen az átadás, a réz árát pedig 2 ft-al mérsékeljék kg-kint. Az udvari kamara válaszában a zsidóval közli, hogy ezirányban már intézkedett, de Bécsben az átadás nem lehetséges.

3. Maius 1691.

Oppenhaimber.

Samuel Oppenhaimber bit vmb verordtnung an die kayserlichen kupfer verkauffes administration in Wienn vmb erfolglassung souill kupfer anstatt des interesse biss zu völliger contentierung seiner praetension per 355 mille fl. vnd ihme den centen vmb 2 fl. weniger veraccordirter massen in Wienn ihme zu behändigen. Widerumb hinausszugeben mit dem beschaidt, dass der kayserlichen kupfer verkauffes administration befohlen worden sowohl die vorräthig, als darzu weitters fallende kupffer biss zu complirung der 355 mille fl. gehörigen orth ohne zeit verlust zu vbergeben, sich aber auss gewissen bedenckhen nicht thuen lassen dahier vnd zu Prespurg die übergab zu bewilligen, dahero dan auch die verordtnung ergangen, das durch besagte administration alle solche ferner einkombende gefölle nach Regenspurg vnd Presslau per administrationem zu liffern vnd ihme juden daselbsten vnuerzüglich zu behändigen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 343—344

288.

1691. május 3. A hadi tanács közli az Arzenál panaszát, amely Hellweg Vilmos kapitány jelentésén alapul. Eszerint Oppenheimer Sámuel zsidó által leszállított puskák között sok a régi és sok a használhatetlen.

E panasz alapján az udvari kamara figyelmezteti a zsidót, hogyha nem szállít jó árut, akkor annak értékét a követeléséből levonják.

3. Maius 1691.

Hoffkriegsrath, Neuss, Oppenhaimb.

Copia. Hoffkriegsrath communiciert des kayserlichen landt- vnd hauszeugambts bericht mit beyschlüessung eines extracts schreibens des kayserlichen stuckhshaubtmanns zu Neuss, Wilhalmb Hellweg, über die von dem juden Samuel Oppenhaimber gethone liferung der so schlecht alt vnd schadhafft musqueten cum protestatione solenissima wider alles etwa darauss entstehende vnglückh.

Dem löblichen kayserlichen hoffkriegsrath auf dessen jüngstes insinuation von des juden Samuel Oppenhaimber verantworttung zur nachricht in freundtschafft zu communiciern.

Dem juden Samuel Oppenhaimber vmb seine schleinige verantwortung mit der auflag zuezustellen, das er seine prouiants vnd munitions obhabende starckhe liferungen in rechter zeit vnd contrahirten guten waahr so gewiss vnd vnfählbar ohne dergleichen clagen prästire, alss in widrigen der entstehende schaden vnd die nachtheiligkeit in publico von seinen anforderungen, wie billich, solle genomben werden.

Hofkammerarchiv Becs. 985. számú Regiszterkönyv 360—361.

289.

1691. május 3. Kérelem az alsó-ausztriai tartomány uraihoz, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak mindenekelőtt a neki kiutalt 5991 ft. 30 kr-t fizessék meg.

3. Maius 1691.

Oppenhaimber, Österreich.

Ersucchung an das Nieder Österreichischen landtschaffts herren verordnete vnschwehr darob zu sein, damit dem juden Samuel Oppenhaimber die demselben an der vorjährigen bewilligung der herrn stände dises landts a conto seines liffe-rungen angewiesene 5991 fl. 30 kr. noch vorhin befürdersambst entrichtet werdten möchten.

Hofkammerarchiv Becs. 987. számú Regiszterkönyv 252.

290.

1691. május 3. A becsi rézeladási intézőség jelentse, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó a 355 000 ft. követelésére már mennyi értékű besztercebányai rezet szállított el. A még fennálló tartozást a hainburgi, boroszlói, velencei és regensburgi raktárokból fedezzék.

3. Maius 1691.

Mittermayr, Oppenhaimber.

An die khupfer verkhauffs administration allhier zu berichten, was der jud wegen der ihme a conto seiner liferungen des verwichenen jahrs auf die Neusohlerische kupfer gföhl angewiesenen 355 mille fl. an kupfer bereits vbernombenen vnd ihme Oppenhaimber zu complierung solcher summa den Wienner centen zu 40 fl. angeschlagen noch in ausstandt haffte, darauff auch ihme juden das residuum von dem weitersfallenden khupfer in dennen legstädten zu Haimburg, Bresslaw, Venedig vnndt Regenspurg zu erspahrung der interesse von seinen prouiant vnndt munitions liferungen vnuerzieglich zu übergeben sein wirdtet.

Hofkammerarchiv Becs. 987. számú Regiszterkönyv 253.

291.

1691. május 3. A hadi tanács az udvari kamarával közli Oppenheimer Sámuel zsidó ellen felmerült azt a panaszt, hogy sok hasznavehetetlen puskát szállított.

3. Maius 1691.

Hoffkriegsrath, Oppenhaimb.

Hoffkriegsrath communicirt des kayserlichen general landt- vnd hauszeugambts bericht vber die wider dem Samuel Oppenhaimber juden vorkombene clagen vmb nacher Neys geliferten theils vnbrauchbahren, theils ruinirten musqueten.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 424.

292.

1691. május 4. A tábori élelmezési hivatal jelentése Oppenheimer Sámuel zsidónak 1689. évi szállításaira vonatkozólag, amit az udvari kamara megküld az alsó-ausztriai számvevőségnek.

4. Maius 1691.

Oppenhaimb.

General veldprouiantambt bericht vber die von dem juden Oppenhaimber bittende decidierung vnd ererterung seiner de anno 1689. gestelten prouiant liefferung erleiterung.

Der Nieder Österreichischen buechhalterey weiters vmb bericht.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 356.

293.

1691. május 4. Oppenheimer Sámuel zsidó jelentéséhez egy kimutatást csatol, amely tartalmazza a folyó évi eddig leszállított lőszer, tüzérségi és egyéb hadi anyag mennyiségét és hogy június hó végéig még mit fog tudni szállítani.

4. Maius 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimb jud bericht sambt beygeschlossener specification, was er an artiglerie, munition vnd zeugssorten in 1691-ten jahres bereiths geliffert hat vnd bis endt Juny noch liffern könne.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 418.

294.

1691. május 5. Az udvari kamara Oppenheimer Sámuel zsidó jelentését az eddigi lőszer és egyéb hadi anyag szállításairól és hogy június végéig még mire lehet számítani, közli a hadi tanáccsal.

5. Maius 1691.
Oppenhaimber.
Copia. Samuel Oppenhaimber judt bericht vber das ime zuegekhomene decret, was an stuckh vnd munition bishero geliffert vnd auf den anderten termin bis endt Juny weiters in ein vnd andern liffern werden könne.
Dem löblichen kayserlichen hoffkriegsrath zu verlangter nachricht in freundtschafft zu communicirn.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 350.

295.

1691. május 5. Oppenheimer Sámuel zsidó vámmentes passzust kér, hogy ágyúöntéshez 500 mázsa nyers vasat szállíthasson Mürzzuschlagból.

5. Maius 1691.
Oppenheimber.
Samuel Oppenhaimber jud bit vmb ertheülung eines mauthfreien pass zu herbeyschaffung 500 centen allerhandt zeügeissen zu erzeugung der bey ime bestelten stuckh vnd lavetten von Mörzzuschlag.
Der löblichen Nieder Österreichischen regierung vnd camer vmb der kayserlichen hiebey versierende interesse willen in freundschaft zu communicirn.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 350.

296.

1691. május 5. Oppenheimer Sámuel zsidó pénz után folyamodik, amit az udvari kamara a tábori hadbiztosságnál támogat.

5. Maius 1691
Oppenhaimber.
Samuel Oppenhaimber jud bit zu erhaltung seines credits mit einer summa paren gelts aussenhelffen oder wenigst ime die ausstendige 13 biss 14 mille fl. von denen Brinerischen assignierten geldtern aus denen hiesigen kayserlichen ambtern anzuschaffen.
Dem kayserlichen general kriegscommissariat, weil selbiges lauth herrn hoffveltkriegszahlmaisters in abschrifft hiebey gefüegten berichts mit denen auf das Mährische quantum alhier erlegten geldern anderwertig disponiert hat, das dem juden der abgang aliunde wider ersetzt werden möge, in freundtschafft zu recommendieren.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 352.

297.

1691. május 5. A tábori hadbiztosság azt javasolja az udvari kamarának, tegye lehetővé, hogy a segítségül jövő bajor csapatokat az osztrák határon osztrák hajókkal várja Oppenheimer Sámuel zsidó, hogy így a bajor hajók visszatérhessenek.

5. Maius 1691.

General commissariat, Chur Bayern, Oppenhaimb, Veld schöffambt.

Copia. Kayserlichen general kriegscommissariats bericht dem juden Samuel Oppenhaimber dahin zu vermögen, dass er die abfuhr der Chur Bayrischen auxiliar völckher sambt der ablösung der Chur Bayrischen schüffen, auf welchen sy bis auf die österreichischen gränizen gebracht worden, vbernehmben vnd sodann solche abgelöste schüff in dass veldtschüffambt zum bruggen schlagen stellen thue.

Dem juden Samuel Oppenhaimber mit dem bedeutten zuezustellen, wegen abfuhr der Chur Bayrischen auxiliar völckher vnd ablösung dero schüff mit dem kayserlichen geuollmechtigten general kriegscommissariat er vngesaumbt auf ein verlässliches sich verstehen vnd die schüff sodann dem veldtschüffambt übergeben solle.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 357.

298.

1691. május 5. Oppenheimer Sámuel zsidó védekezése a használhatatlan puskák miatt.

5. Maius 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimbers juden verantworttung vber die wider ihne vorkombene clagen wegen der nacher Neus gelifertten vntauglichen musqueten.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 421.

299.

1691. május 5. Parancs a tábori hadi pénztár részére, hogy a morvaországi katonai adó terhére Oppenheimer Sámuel zsidónak állítson ki 14 507 ft-ról szóló nyugtát.

5. Maius 1691.

Oppenhaimber, Mähren.

Befelch ans hoffkriegszahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber auf dass residuum der Mährischen lanndtages bewilligung in militari des vorigen jahrs eine quittung per 14 507 fl. 2 kr. 2 den. a conto seiner lifferung zuertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 257.

300.

1691. május 7. Passzus Hierschel Jakub zsidó számára, hogy 100 mázsa kendert Magyarországból Nürnbergbe szállíthat.

7. Maius 1691.
Pass, Hierschl.
Pass auf 100 centen haniff, welchen der jud Jacob Hierschel aus Hungarn nacher Nürnberg abfuhret.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 264.

301.

1691. május 8. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó számára, aki bort és egyéb élelmiszert szállíthat a brandenburgi csapatnak Eszékre.

8. Maius 1691.
Pass, Oppenhaimber, Brandenburg.
Pass auf weinn vnd andere victualien, so der Samuel Oppenhaimber jud zu behueff der Chur Brandenburgischen völckher nacher Oesseck liffert.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 265.

302.

1691. május 25. Parancs a tábori hadi pénztár számára, hogy Oppenheimer zsidónak élelmiszer és lőszer szállítása fejében fizessen ki 5591 ft. 30 krajcárt.

25. Maius 1691.
Oppenhaimber.
Befelch an hoffkriegszahlambt aus hoffzahlsambt mittlen 5591 fl. 30 kr. zu übernehmben vnndt dem juden Oppenhaimber a conto seiner prouiandt vnndt munitions lifferungen zu ybergeben, hingegen aber die ihme Oppenhaimber derentwegen an die Nieder Österreichischen lanndtschafft ausgefertigte notturfften ad cassandum zuruckhzunemben.
Mehr.
Befelch ann hoffzahlambt obbedeite summa dem hoffkriegszahlambt erfolgen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 286.

303.

1691. május 20. A tábori hadbiztosság jelenti, hogy nagy a hajóhiány, ezért a bajor segédcsapatot Oppenheimer zsidó szállítsa le, a kiürült hajókat pedig adja át a tábori hajóhivatalnak hídverés céljából.

20. Maius 1691.

General commissariat, Veldtschöffambt, Oppenhaimber.

General kriegscommissariat bericht vber den grossen abgang der erforderlichen schöffen bey dem kayserlichen veldschöffambt, dahero dem juden Oppenhaimber dahin zu vermogen, die abfahr der Chur Bayrischen völckher vnd ablösung der schöff zu vbernehmben vnd folgents sothane abgelöste schüff dem veldtschüffambt zum bruggen schlagen einzuhändigen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 366.

304.

1691. május 23. A cseh kancellária jelentése Oppenheimer Sámuel zsidónak arra a kívánságára, hogy a morvaországi 1690. évi katonai adó elszámolásánál mutatkozó 14 507 ft. maradék neki fizettessék ki költségei fejében.

23. Maius 1691.

Böhmische canczley, Oppenhaimb, Kriegsweesen, Mähren.

Böhmische hoffcanczley intimation vber die von Samuel Oppenhaimber juden ansuchende insinuation, damit ihme der von der militarischen abraittung vor das verflossene 1690-te jahr in Mähren heraus gekombene rest per 14 507 fl. 2½ kr. abgeführt werden möchte vnd was gestalten gedachtes marggrafthumb Mähren die zu prätendiren habende marche vnkosten der 14 701 fl. 34 kr. an vorberührten rest zu compensiren verlange.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 388.

305.

1691. május 21. Az alsó-ausztriai számvevőség azt javasolja, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak 1686—1689. évek közötti elszámolása ellen emelt kifogások és ezekre tett észrevételek felett egy bizottság döntsön.
Az udvari kamara e bizottság tagjait kinevezi.

21. Maius 1691.

Nieder Österreichische buechhaltung, Oppenhaimb.

Nieder Österreichische buechhaltung bericht wegen ordtnung einer commission über die dem juden Samuel Oppenhaimber gemachte prouiant mängls posten vnd von demselben dargegen gestellte erleutterungen, dann decidirung vnd erörterung diser prouiants raittungposten von anno 1686. bis 1689. inclusive.

Der kayserliche hoffcamer mittls räthen, herrn Carl Gottlieb freyherrn von Aichpühl, herrn Jacob Theobaldt von Mayeren, herrn Heinrich Christophen von Löwenstockh vnd herrn Christophen Vorster mit dem freundtlichen ersuchen zu communicieren, das sye, wie zumahlen auch beede kayserliche rath vnd respective hoff- vnd Nieder Österreichische buechhalter herr Weigandt vnd herr Rosenberger mit zueziehung in Römischen reich vnd in Hungarn gewesten veldt prouiant buechhaltern die beyligende dem juden gemachte mängelsposten vnd von demselben dagegen gestelte erleutterung von posten zu posten reüfflich erwegen vnd dero befund vnd guettachten der hoffcamer daruber ohnschwähr ausführlich erstatten wollen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számu Regiszterkönyv 390—391

306.

1691. május 26. A hadi tanács azt kéri az udvari kamarától, hogy a két hadseregszállítót: Zwenkaut és Oppenheimer Sámuel zsidót szólítsák fel lőszer és egyéb hadi anyag szállításaik gyors befejezésére.

26. Maius 1691.

Hofkriegsrath, Oppenhaimb, Zwenkau.

Copia. Hoffkriegsraths ersuechen die nachtrückhliche verordtnung an die lieferanten, in specie an den herrn Zwenckhau vnd Oppenhaimber juden ergehen zu lassen, damit die bey ihnen bestelte munitions vnd zeugsrequisiten ie ehe, ie besser an die bestimbte orth vnd endt gelifert werden vnd wie baldt man sich des ausstandts auf ein vnd anders sicherlich verlassen könne.

. . . . . .

Dem juden Samuel Oppenhaimber, was er von bestelter munition vnd zeugsrequisiten bis in gegenwartt gelifert vnd wann man sich des ausstandts verlässlich werde zu versiehen, zu beanthworttung des löblichen hoffkriegsraths vmb förderlichen bericht zu communiciern.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számu Regiszterkönyv 393—394

307.

1691. május 26. Az alsó-ausztriai rendi megbízottak válasza az Oppenheimer Sámuel zsidó által kért 1689. évi 5991. ft-nyi hátralék tárgyában.

26. Maius 1691.

Nieder Österreichische landschafft, Oppenhaimb.

Eine löbliche Nieder Österreichischen landtschaffts herren verordneter antwortt auf die ergangene intimation die acceptierung des Samuel Oppenhaimber juden bey der Nieder Österreichischen landtschaffts verwilligung ad annum 1689. ausständigen 5991 fl. betreffent.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számu Regiszterkönyv 415

308.

1691. május 26. Az udvari kamara nyomatékosan arra kéri a cseh kancelláriát, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó végre hozzájuthasson a morvaországi 14 507 ft-nyi maradványhoz.

26. Maius 1691.

Böhaimb, Mähren, Oppenhaimber.

Bewegliche ersuechung an die löblichen Bä(he)mbische hoffcanzley dem juden Oppenhaimber zu haabhafftwerdung des ihme angewiesenen 14 507 fl. 2½ kr. an liquidierten militarischen restantien des marggrafftthumbs Mähren ihre wohlvermögende handt zu bietten, weillen die der regress wegen der march vnkhosten vermittls des kayserlichen general commissariat bey denen kayserlichen regimenter haben können.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 295.

309.

1691. május 26. Az udvari kamara értesíti a hadi tanácsot, hogy Budára és Eszékre történő ágyú és hadi anyag szállítására 3300 ft-ot irányzott elő, noha Oppenheimer zsidónak a szerződés értelmében Budáig ingyen kell szállítani.

26. Maius 1691.

Wienn, Zeugweesen, Esseckh, Ofen, Oppenhaimber.

Erinderung an kayserlichen hoffkriegsrath, das zu abführung der benöthigten stuckh vnd anderer zeugs sorthen nacher Ofen vnd Oesseckh widerumb 3300 fl. in die zeügscassa angeschafft wordten, jedoch seye durch das hauptzeügambt forderist dahin zu reflectieren, dass der jud Oppenhaimber vermög contracts dahin verbunden ist, derley kriegs requisiten ohne endtgeldt der hoffcammer nacher Ofen zu lifern.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 295—296.

310.

1691. május 30. A cseh kancelláriához intézett kérelem, hogy az ezredek menetelésénél felmerült 14 507 ft. költséget Oppenheimer zsidónak fizessék meg.

30. Maius 1691.

Mähren, Oppenhaimber, Böhaimb.

Ersuechung an die löblichen bö(he)mbische hoffcanzley vber die von dem herrn graffen Schlickh im Mährischen landtags sachen beschehene erinderung selbige stände dahin zuuermögen, das sie wegen der kayserlichen regimenter march vnkosten die 14507 fl. 2 kr. 2 den. nicht innenbehalten oder compensieren, sondter selbige der vorhin beschehenen anweisung nach dem juden Oppenhaimber bey seiner jeziger necessitet bezahlen wollen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 306.

311.

1691. május 30. A hadi tanács arra emlékezteti az udvari kamarát, hogy a hadseregszállítók, úgymint Zwenkau és Oppenheimer, tegyenek eleget kötelezettségeiknek.

30. Maius 1691.

Hoffkriegsrath, Oppenhaimb, Zwenkau.

Hoffkriegsraths erinderung die verordtnung an die lifferänten, in specie an denn Zwenkhau vnd Oppenhaimber ergehen zu lassen, damit die bestelte munition vnd zeugsrequisiten ie eher, ie besser an die bestimbte orth vnd endt gelifert werden.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 416.

312.

1691. június 1. A hadi tanács közlése szerint Oppenheimer zsidó nem igen törekedett eleget tenni a szállításainak, ezért jelentse, hogy május 31-ig mit végzett el és a hátralevő mennyiséget mikorra szállítja le.

1. Junius 1691.

Hoffkriegsrath, Oppenhaimb.

Hoffkriegsraths intimation, das der Oppenhaimber jud in den wenigsten contrahirten sortten eine liferung gethon vnd zu dato nur etwas weniges inhalt beygelegter specification erzaigt habe, dahero die lifferänten vnd in specie gedachter jud zu alsobaldiger liferung der contrahirten sorten mit ernst anzuhalten vnd dem hoffkriegsrath die verlangte nachricht erindern zu lassen, auf wieweith man sich dann sicherlich zu verlassen habe, auch wie baldt ein vnd anders an bestimbten orthen zu hoffen seye.

Dem juden Samuel Oppenhaimber vmb fürderlichen bericht der aigentlichen bestellung auf dises jahr vnd in einem vnd dem andern bis zum aussgang des erst verwichenen May monaths darauff gelaister liferung, auch wie baldt sich das übrigen vnfählbar versichern ex officio zu communicirn.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 456.

313.

1691. június 3. Az udvari kamara a cseh kancelláriát nyomatékosan arra kéri, hogy Oppenheimer zsidónak minél nagyobb összeget fizessenek.

3. Junius 1691.

Böhaimb, Oppenhaimber.

Bewegliche ersuechung an die löblichen Böhmbische hoffcanzley ohnschwehr darob zu sein, damit dem munitions vnd prouiandt lifferanten juden Oppenhaimber auf abschlag seiner anweisungen in Böhaimb mit einer ergäbigen abschlags bezahlung also an die handt gegangen werdte.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 319.

314.

1691. június 6. A tábori élelmezési hivatal jelentése Oppenheimer Sámuel zsidó Nussdorfban tárolt lisztjének minőségéről.

6. Junius 1691.

Veld prouiantambt, Oppenhaimb.

Kayserliche general veldt prouianthambt bericht vber die vorgenohmbene prob des Samuel Oppenhaimber juden zu Nussdorff ligenden prouiantmehls.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 446

315.

1691. június 6. Mivel Oppenheimer Sámuel zsidó megbízott emberei Linz környékén romlott lisztet vásároltak, ezt a körülményt a tábori élelmezési hivatal vizsgálja meg, a zsidó pedig jelentse, hogy ez a romlott liszt hova került?

6. Junius 1691.

Prouiantweesen, Oppenhaimber, Linz.

Ans general prouiandtambt, weillen vorkhomben, das durch des juden Samuel Oppenhaimbers bestelte leuth vmb vnndt bey Linz allerhandt verdorben vnndt schlechtes mehl für die veldt miliz erkhaufft wordten, als solle selbiges die erkhundigung hierüber einziechen, der hoffcammer vngesaumbt anzaigen, inzwischen aber solche vortheillig vnd aigennuzigkhaiten schuldigster massen in alle weeg verhieten.

Mehr.

In eadem materia an juden Oppenhaimber vnndt solle er ingleichen berichten, wohin das noch in Januario dises jahrs zu Linz erkhauffte vnndt nach Nusdorff gebrachte ganz vntaugliche prouiant mehl komben seye.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 344.

316.

1691. június 8. A hadi tanács kívánság szerint több ércet bocsát Oppenheimer zsidó rendelkezésére, ki viszont pontosan tartsa magát a megadott fajtákhoz.

8. Junius 1691.

Hoffkriegsrath, Oppenhaimb.

Hoffkriegsraths antwortt, die hinüber gegangene recommendation den juden Oppenhaimber mehrer mettall ausfolgen zu lassen vnd demselben zu punctualiter liferung der veraccordirter sorten anzuhalten.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 439

317.

1691. június 6. Oppenheimer Sámuel zsidó az 50 ágyú és 6 tarack öntéséhez elegendő mennyiségű érc kiutalását, a 342 000 ft. követelésének pedig a kiegyenlítését kéri, mely kérést az udvari kamara támogatja.

8. Junius 1691.
Oppenhaimb.
Samuel Oppenhaimber jud bitt vmb nochmahlige nachtrukliche recommendation an den kayserlichen hoffkriegsrath, damit von demselben die weithere verfügung an das general landt vnd hauszeugambt ergehen vnd mithin das höchst nothwendige mettall, was nicht allein iezo daruon wirkhlich vorhanden, sondern auch was fehrners auf des Oppenhaimbers juden aigene spese auf Wienn gebracht wirt, zu fortsezung des güesswesens der 50 regiments stückhl vnd 6 falcaunen vnuerzüglich ausgefolgt werden möchte, mit abermahliger instanz zu befürderung seiner obhabenden liferung seinen ausstandt der 342 millia fl. bezahlen zu lassen.
Dem löblichen kayserlichen hoffkriesrath zu sebsten verlangen der befürderung des stückhgüessens de meliori in freundtschafft zu recommendiren.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 469—470.

318.

1691. június 8. Oppenheimer Sámuel zsidó válasza arra nézve, hogy ez évre elvállalt ágyúkat, löszert és egyéb hadi felszerelést mikorra tudja szállítani.

8. Junius 1691.
Oppenhaimb.
Samuel Oppenhaimber jud anthwortt auf das ihme zuegefertigter decret wegen das pro anno 1691. zu lifern habenden stuckh vnd mörsser, munition, andern zeugsrequisiten vnd wie baldt er dieselbigen lifern könne.
Dem löblichen kayserlichen hoffkriegsrath auf dessen insinuation de dato 24-ten des negst verwichenen May monaths zur nachricht in freundtschafft zu communicirn.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 466.

319.

1691. június 9. Oppenheimer Sámuel zsidó jegyzékbe foglalja az eddigi teljesítményeit, egyúttal közli, hogy a még hátramaradottakat mikorra végzi el.

9. Junius 1691.
Oppenhaimb.
Samuel Oppenhaimber jud bericht, was er an denen bey ihme auf dises 1691-te jahr bestelten verschidene munition, artiglerie vnd zeugssorthen vermög hiebey kombender specificationen gelifert vnd noch zu lifern hat.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 440.

320.

1691. június 11. Mivel Oppenheimer Samuel zsidónak abból a 100 000 ft-os kiutalásból, amit Magyarországon felvett kölcsönből kapott, még 13 548 ft-nyi követelése van, ez az összeg Szilézia múlt évi hátraléka terhére fizettessék ki. Ezirányú intézkedések.

11. Junius 1691.

Oppenhaimber, Schlesien.

Befelch ans hoffzahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber, weillen ihme an dennen auf das darlehen in Mähren a conto seiner prouiandt vnndt munitions liffe-rungen ertheilten anweisungen per 100 millia fl. annoch 13548 fl. ausstendig, auf gedachte posst ein andtere quitung auf die nechst vorjährige cameral ressten in Schlesien hinauszuertheillen.

Mehr.

Befelch an hoffkriegszahlambt zu quittierung.

Item.

Befelch an die königliche Schlessische cammer die negst vorjährige cameral resten des herzogthumbs Schlessien einzubringen vnndt die dauon dem Oppen-haimer 13548 fl. zu entrichten.

Hofkammerarchiv Becs, 987. számú Regiszterkönyv 327.

321.

1691. június 11. Ismételt és utolsó figyelmeztetés Oppenheimer Sámuel zsidó részére, hogy élelem és lőszer szállítmányai, főleg amelyek Budára irányulnak, a kellő időben megérkezzenek.

11. Junius 1691.

Oppenhaimber.

Abermahlige vnndt lezte anmahnung an juden Oppenhaimber bey tag vnndt nacht darob zu sein, dass dass ausständige vollige quantum an prouiandt vnndt munition, in sonderheit wass auf Ofen gehörig, noch in rechter zeit dahin befürd-tert werdte.

Hofkammerarchiv Becs, 987. számú Regiszterkönyv 327.

322.

1691. június 12. Oppenheimer Sámuel zsidó az udvari kamara segítségét kéri, hogy Prágában még őt megillető 8100 ft-hoz végre hozzájuthasson.

12. Junius 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimbers juden vmb recommendation an die löblichen böhmi-schen hoffcanzley wegen bezahlung der ihme noch ausständigen 8100 fl. collectae gelder zu Praag zu befürderung seiner obhabenden starckhen liferungen.

Der löblichen kayserlichen Böhaimbischen hoffcanzley de meliori in freundtschafft zu recommendiren, auf das supplicant durch dero vermügliche beyhilff hierin uermehlten ausstandts zu behueff der aniezo bekantermassen obhabenden starken liferung vnd des dabey subuertierenden boni publici dem nagsten bezahlet werden möge.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 478.

323.

1691. június 11. Ismételt kérelem a cseh kancelláriához, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó, akinek Csehországgal kapcsolatban 400 000 ft-nál több utalványa van, valamiképpen pénzhez jusson.

12. Junius 1691.

Böhaimb, Oppenhaimber.

Nochmahlige ersuchung an die königliche böhmische hoffcanczley, damit der jud Oppenhaimber in dessen vnderschiedlichen lifferungen aus ermanglung der mittl nicht steckhen bleibe, zu behebung der ihme in königreich Böhaimb vber 400 mille fl. ertheilten anweisungen bestens in die handt zu gehen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 328.

324.

1691. június 13. Oppenheimer Sámuel zsidó azt kéri, hogy ne csak a bécsi Arzenálban, hanem egyéb raktárakban is őrzött ércet minden nehézség nélkül megkaphassa ágyúöntés céljából.

13. Junius 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber jud bitt, das weithere an das kayserlichen generał landt vnd hauszeugambt gelangen zu lassen, damit ihme das sowohl in der Wiennerischen haupt-, alss andern verschidene kayserliche zeüghaüsern vorhandene metall zu güessung der stuckh ohne anstandt ausgefolgt werde.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 439.

325.

1691. június 13. A hadi tanács viszonválaszában közli, hogy Budára és Eszékre küldött élelem és löszer magas szállítási díja főleg Oppenheimer zsidó hanyagságából származik.

13. Junius 1691.

Hoffkriegsrath, Zeugsweesen in veld, Oppenhaimb, Zeugsweesen in Hungarn.

Hoffkriegsraths reinsinuation in puncto der zu anführung vnderschidtlicher munitions vnd artiglerie sorten nacher Ofen vnd Össeckh abgefolgten liferungs spesen vnd das dise extraordinari vnkosten aus saumbseeligkeit der lifferänten, beuorab des juden Oppenhaimbers herrühren.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 481.

326.

1691. július 15. Az udvari kamara Oppenheimer Sámuel zsidó kérésére a hadi tanácsot a legkomolyabban figyelmezteti, hogy a romlott török puskaport végre adják át megjavítás céljából neki, mert más úton-módon puskaport szerezni nem tudnak.

15. Junius 1691
Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimb jud bitt vnb abermahlige ganz nachtruckhliche recommendation an dem kayserlichen hoffkriegsrath vmb schleinige erfolglassung des schadthafften Türckhischen puluern.

Dem löblichen kayserlichen hoffkriegsrath vmb die dissfahls gebettene ganz ernstlich vnd gemässene verordtnung, das dem juden veranlasster massen das schadthaffte puluer zum vmbarbeitten denmahleinst würckhlich ausgefolgt werde, weil sonsten kein anders mittl vorhanden den abgang zu ersezen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 488

327.

1691. június 16. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó számára, aki az osztrák örökös tartományokban a császári hadseregnek pokrócokat és tepést vásárol és szállít.

16. Junius 1691.
Pass, Oppenhaimber.

Pass auf kozen vnd rupfen, so der jud Oppenhaimber in denen kayserlichen erbländern zu behueff der kayserlichen armee aufzubringen vnnd in commissis hat.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 336.

328.

1691. június 19. A hadi tanács egy kimutatást küld meg az eddig leszállított különféle tüzérségi és lőszer fajtákról és hogy még mi van hátra. Oppenheimer zsidó szólíttassék fel a pontos szállításra.

19. Junius 1691.
Hoffkriegsrath, Veldartiglerie, Oppenhaimb.

Hoffkriegsrath communicirt specification, was an denen bestelten vnterschidtlichen artiglerie vnd munitions sorten von ein vnd andern gelifert worden vnd noch zu lifern ist vnd den Oppenhaimber juden zu punctualiter liferung den accordirten sorten ohne zeith verlust anzuhalten.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 442.

329.

1691. június 21. A tábori hadbiztosság benyújtja Oppenheimer Sámuel zsidónak az elmúlt hadjáratra vonatkozó elszámolását, hogy Magyarországra a császári hadseregnek mennyi lisztet és mifele tüzérségi és lőszer fajtákat szállított a 3000 db. vérten kívül. Mindezekre nézve az alsó-ausztriai számvevőség nyilatkozzék.

21. Jünius 1691.

General commissariat, Oppenhaimb.

General kriegscommissariat raicht ein des Samuel Oppenhaimbers rechnung sowoll über des in verlittner campagna wegen vorgehabter . . . auf Hungarn beschehenen transport der artigleric vnd munitions sorten, alss wegen seiniger über die mit ihme geschlossene contract der gethonae mehl liferungen vnd in diser transport rechnungen von 3000 miteingebrachten cuirass vnd casqueten.

Der Nieder Österreichische buchhalterei zu aufnahmb vnd was diselbe hierüber erindern, vmb bericht guetachten zu communicieren.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 491—492.

330.

1691. június 28. Legalázatosabb előterjesztés őfelségéhez, hogy Oppenheimber Sámuel zsidó a Belső-Ausztriára kivetett 150 000 ft-jához hozzájuthasson.

28. Junius 1691.

Oppenhaimber, Österreich.

Allervnterthänigstes memorial an ihro kayserlichen (mayestät) die gnädigste verfüegung zu thuen, das dem juden Oppenhaimber die in Inner Österreich angewiesene 150 millia fl., weillen die cammer bey so grossen obliegenheiten einmahl keine andere mittl waiss, würcklich entrichtet werden.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 358.

331.

1691. június 23. Parancs a tábori hadipénztár számára, hogy a brandenburgi segélycsapat után Oppenheimer Sámuel zsidónak járó és a magyar bányavárosokra kivetett 19 500 ft. kifizetése iránt intézkedjék.

23. Junius 1691.

Brandenburg, Kriegsweesen, Oppenhaimber.

Befelch ans kriegszahlambt vmb das kayserlichen hoffzahlambt wegen der dem juden Samuel Oppenhaimber ratione der Chur Brandenburgische hilffsvölkher in pergstätten angewiesenen 19 500 fl. der notturfft nach zu quitieren.

Item

Befelch obristen cammergraffen den baron Viechtler an die cammer Crembnicz dass weitere zuuerfüegen, dass dem juden Oppenhaimber die daselbsten angewiesene 19 500 fl. vnuerzüglich entrichtet werdten.

Mehr

Befelch ans hoffzahlambt vmb den juden Oppenhaimber wegen obiger 19 500 fl. eine ambtsquitung hinaus zu ertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 370.

332.

1691. június 30. Oppenheimer Sámuel zsidó azt kéri az udvari kamarától, hogy az osztrák örökös tartományokra kivetett és neki kiutalt adót megkaphassa.

30. Junius 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber jud bitt die gehörige expeditones an kayserliche erbländer ergehen zu lassen, damit die ihme angewisene, aber vnbezahlte geldt posten endrichtet werden, wobey specification der ausständt.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 444.

333.

1691. június 30. A hadi tanács válaszában közli, hogy Oppenheimer Sámuel részére több ércet utalt ki, miről a zsidó értesítést nyer.

30. Junius 1691.

Hoffkriegsrath, Oppenhaimber.

Copia. Hoffkriegsraths antwortt auf die hinüber gegebene recommendation wegen erfolglassung mehrer mettals dem Samuel Oppenhaimber juden.

Dem juden Samuel Oppenhaimber zu seiner nachricht zuezustöllen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 505.

334.

1691. június 30. Oppenheimer Sámuel zsidó szigorú figyelmeztetésben részesül, hogy az elmaradt élelmiszer és lőszer szállításait sürgősen pótolja.

30. Junius 1691.

Oppenhaimber.

Scharpfe anmahnung an juden Samuel Oppenhaimber, seine ausständige prouiandt vnndt munitions lifferungen, weillen der termin mit ennde dises monnaths verflossen, ohne lengere verzögerung beyzuschaffen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 365.

335.

1691. június 30. Kérelem a cseh kancelláriához, hogy Oppenheimer zsidó elnyerhesse a csehországi kiutalásait.

30. Junius 1691.
Böhaimb, Oppenhaimber.
Ersuechung an löblichen bö(he)mbischen hoffcanzley ohnschwehr darob zu seyn, das dem juden Oppenhaimber an dessen in Böhaimb erhaltenen anweisungen auf eheist geholffen werdte.

Hofkammerarchiv Becs. 987. számú Regiszterkönyv 365.

336.

1691. június 30. Pusszus Benedek Jakab és Seckhl Hierschel nikolsburgi zsidók részére, akik a Magyarországon küzdő császári hadseregnek különféle élelmiszert szállítanak.

30. Junius 1691.
Pass, Jacob, Sachssel.
Pass für die Nicolspurgische juden, Benedict Jacob vndt Hierschel Seckhl, zu behueff der kayserlichen armee in Hungarn ainige victualias abzufuehren.

Hofkammerarchiv Becs. 987. számú Regiszterkönyv 367.

337.

1691. július 4. A hadi tanács arra nézve kér értesítést, hogy a Kanizsán megromlott török puskapornak Bécsújhelyre való szállítása tárgyában Oppenheimer Sámuel zsidóval mi volt a megegyezés és hogy a zsidó 1000 mázsa romlott puskapor után mennyi mázsa jó puskaport fog adni?

4. Julius 1691.
Hoffffkriegsrath, Oppenhaimb.
Hoffkriegsrath verlangt die nachricht, was mit dem Samuel Oppenhaimber juden wegen vberlassung desjenigen verdorbenen Türckhischen puluers, so von Canischa nacher Neustatt zum vmbarbaitten vberbracht ist, tractirt worden vnd wievill derselbe laagerhafftes puluer für 1000 centen schadthafftes lifern solle.

Hofkammerarchiv Becs. 985. számú Regiszterkönyv 568.

338.

1691. július 5. Oppenheimer Sámuel zsidó az udvari kamara segítségét kéri a sokféle követeléseinek, melyekről egy kimutatást nyújt be, behajtására.

5. Julius 1691.
Hoffkriegsrath, Oppenhaimb.
Hoffkriegsrath communicirt des Samuel Oppenhaimbers juden anbringen sambt beygeschlossener specification seiner grossen geldt ausständt vnd bezahlung derselben zu bestraittung seines obhabenden liferungen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 533.

339.

1691. július 6. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó részére, aki a Magyarországon küzdő császári hadseregnek 250 akó bort fog szállítani.

6. Julius 1691.
Pass, Oppenhaimber.
Pass auf 250 ember weinn, so dem juden Samuel Oppenhaimber zu behueff der kayserlichen armee in Hungarn abführen zu lassen bewilligt wordten.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 384.

340.

1691. július 6. Az udvari kamara Oppenheimer Sámuel zsidónál sürgősen megrendel a nehéz tüzérség számára 10. db. ágyút, amelyeknek árát vagy ércben vagy készpénzben fogják megfizetni.

6. Julius 1691.
Oppenhaimber, Zeügsweesen.
An juden Samuel Oppenhaimber die schleinige bestallung zu thuen, damit an der schwehren artiglerie noch 10 halbe carthaunen, so ihme entweders mit metall oder paaren gelt wider guetgemacht werdten sollen, demnechsten beygeschafft werdten.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 384.

341.

1691. július 6. Az udvari kamara viszontjelentése a hadi tanácsnak, hogy a nehéz tüzérség számára Oppenheimer Sámuel zsidónál 10 db. ágyút megrendelt, hogy az újoncokat bizonyos pénzzel el kell látni és hogy Budát és Eszéket tovább kell erősíteni. Ez utóbbira most is 15 000 ft-ot küldtek.

6. Julius 1691.

Oppenhaimber, Zeügsweesen, Kriegsweesen, Recroutenweesen, Ofen, Esseckh.

Reinsinuatum an löblichen kayserlichen kriegsrath 1-o ratione der schwehren artiglerie vnndt das dem juden Oppenhaimber zu dem vmbgiessen vberlassenes metall, auch die von ihme beyzuschaffen habente 10 halbe cartaunen, 2-o die versehung der recrouten in veldt mit etwas geldtmittlen aus der veldt kriegscassa, 3-o die haubtwerckh vnndt das pawweesen zu Ofen vnndt Oesseckh, für welchen lezteren posten jezo widerumb 15 millia fl. vermacht werdten, in ainem vnd anderem betreffendt.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 385.

342.

1691. július 6. Parancs a tábori hadi pénztár részére, hogy a higanyra felveti 500 000 ft-ból a bajor választófejedelemnek 200 000 ft-ot, míg Oppenheimer Sámuel zsidónak 215 000 ft-ot fizessen ki.

6. Julius 1691.

Bayrn, Kriegsweesen, Oppenhaimber.

Befelch ans hoffkriegszahlambt von denen auf die queckhsilber in Hydria anticipierten 500 millia fl. dem churfürsten in Bayren auf abschlag der subsidien 200 millia fl., dann dem juden Samuel Oppenhaimber a conto seiner lifferungen 215 millia würcklich abzustatten.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 386.

343.

1691. július 9. A réz elárusító intézőség jelentse, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak a 355 000 ft-nyi követelése fejében már mennyi rezet adtak ki és mikor és hol?

9. Julius 1691.

Mittermayr, Oppenhaimber, Kupferweesen, Hungarn.

An die kupfer verkhauff administration demnechsten die beschaffenheit zu berichten, wo, wann vnndt wieuill kupfer zu bezahlung des Oppenhaimbers 355 millia fl. vnndt sein kupfer verkhauffes administratoris aigene anticipation per 50 millia fl. bis in gegenwarth würckhlich zuegewogen vnndt vberlassen wordten.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 389.

344.

1691. július 10. Oppenheimer Sámuel zsidó az udvari kamara segítségét kéri, hogy Kanizsáról Bécsbe szállított 1200 mázsa puskapor megjavítás céljából elnyerhesse. Ezt a kérést teljesítik.

10. Julius 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber jud bitt, dass weitthere an dass general landt- vnd hauszeugambt ergehen zu lassen, damit ihme die bereiths angeschaffte 1200 centen puluers zum vmbarbeitten, welche von Canischa nacher Wienn gelifert werden sollen, ausgefolget werden möchten.

Dem kayserlichen general landt- vnd hauszeugambt vmb dessen weiters erforderliche gantz ernstliche vnd gemessene verordtnung, dass dem juden sowoll dass puluer, alss bruchmetall zu dem fürderlichen repariern vnd vmbgüessen, weil man sonsten zu verschaffung der notturfft in einem vnd den andern bey so grossen kriegs obligenheiten bekantlich nicht gefolgen kann, ohne längern auffschub vnd schädlichen verlust der zeit wirckhlich aussgefolgt werde, in freundtschafft zu communiciern.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 554—555.

345.

1691. július 11. Passzus Márkus Tóbiás és Farkas pozsonyi zsidók számára, akik a Magyarországon küzdő császári csapatoknak bort és élelmiszert szállítanak.

11. Julius 1691.

Pass, Marcus, Wolff.

Pass auf wein vnd andere victualien, so durch Tobian Marcum vnndt Wolffen, beeden juden von Prespurg zu notturfft der in Hungarn stehenten kayserlichen armee abgeführt werdten.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 399.

346.

1691. július 11. Passzus Dávid Sámuel zsidó és társai részére, akik a Magyarországon harcoló császári csapatoknak bort és élelmiszert szállítanak.

11. Julius 1691.

Pass, Dauid.

Pass auf wein vnnd andere victualien, welche dem Samuel Dauid juden vnnd dessen consorten zu behueff der kayserlichen armee in Hungarn abführen zu lassen bewilligt wordten.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 403.

347.

1691. július 12. Értesítés a hadi tanács részére, hogy a nehéz tüzérség elszállítására úgy a hajók, mint 3000 ft. költség elő van készítve. Ami a további ágyúöntést illeti, úgy a tört ércet, mint a romlott puskapor át kell adni Oppenheimer zsidónak.

12. Julius 1691.

Zeügsweesen, Wienn, Oppenhaimber.

Erinderung an kayserlichen hoffkriegsrath, das zu abführung der schwehren artiglerie die schüff in bereitschafft sein vnndt zu solchen ennde auch 3000 fl. hiesiges zeugambt zubezahlen angewisen wordten. Was aber das weitere stuckhgiessen anbetrifft, das were ohnmassgebig dem juden Oppenhaimber das bruchmetall vnndt vnbrauchbahre pulffer zu dem vmbarbeithen auf die verglichene weis zuüberlassen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 406.

348.

1691. július 13. Passzus Hierschl Simon és Leff Tóbiás zsidók részére, akik 3 mázsa tört ezüstöt fognak szállítani a bécsi pénzverdébe.

13. Julius 1691.

Pass, Leff, Simon.

Pass auf 3 centen pruchsilber, so die juden Hierschl Simon vnndt Tobias Leff aus Hungarn anhero in das kayserlichen münzambt abführen lassen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 406.

349.

1691. július 13. Az udvari kamara az alsó-ausztriai kormány és kamara intézkedését kéri Oppenheimer Sámuel zsidó részére, akitől Liechtenstein Miksa herceg ravensburgi intézője magas vámot követel.

13. Julius 1691.

Oppenhaimber, Liechtenstein, Rauenspurg.

Ersuechung an die löblichen Nieder Österreichischen regierung vnndt cammer dem juden Samuel Oppenhaimber, als welcher sich wider die harte procedurn des fürstlichen Max Liechtenstenischen verwalters zu Rauenspurg in erforderung der mauth von sein des juden lifferungen sehr hoch beschwert, die billichkeit zu erhandlen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 407.

350.

1691. július 14. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó számára, aki Lengyelországból és Moszkvából 500 mázsa salétromot fog Nürnbergbe szállítani puskaporgyártás céljából.

14. Julius 1691.

Pass, Zeügsweesen, Oppenhaimber.

Pass auf 500 centen salpeter, so durch dem juden Samuel Oppenhaimber in Pohlen vnndt Moskhaw erkhaufft vnndt nacher Nürnberg zu bestraüttung der grossen kayserlichen pulffer lifferungen verfüehrt werdten.

Nota bene.

Ist auf verwilligung herrn hoffcammerraths von Mayern ein kayserliche passbrieff ausgefertigt wordten.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 413.

351.

1691. július 16. Az osztrák kancellária a felső-ausztriai kölcsön terhére Oppenheimer Sámuel zsidónak kiutal 19 274 ft. 9 krajcárt.

16. Julius 1691.

Österreichische canczley, Oppenhaimb.

Löblicher österreichischer hoffcanczley verbschaidung auf des Samuel Oppenhaimber juden anbringen wegen der an die verordtnete commision zu einnamb der darlehen in Österreich ob der Ens ihme angewisene 19271 fl. 9 kr.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 584.

352.

1691. július 16. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidónak, aki 800 mázsa kendert szállít zsákok készítése céljából.

16. Julius 1691.

Pass, Oppenhaimber.

Pass für den juden Samuel Oppenhaimber auf 800 centen haneff oder werch zu erzeügung säckh.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 409.

353.

1691. július 18. Vörster Kristóf élelmezési főbiztos jelentése arról, hogy milyen intézkedést tett a császári hadsereg élelmezésére Erdélyben, Felső Magyarországon, a Dráva és Száva környékén, milyenek a szállítási körülmények és végül hogy Oppenheimer zsidónak Neszmélyen tárolt 1000 mázsa kanóca megromlott.

18. Julius 1691.

Veld prouiantambt, Oppenhaimb.

Herr Christoph Vorster kayserlicher general veldt prouiantmaister bericht vber die gemachte anstalten des prouiants gegen der haubt armee in Hungarn einricht- vnd musterung des fuhrwesens, auch nöttige prouiantierungs erinderungen in Sibenburgen, Obern Hungarn, auch an der Drau vnd Sau, leztlich das 1000 centen lundten, so der jud Oppenhaimber zu Neudorff ligendt hat, verfault waren.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 526.

354.

1691. július 18. Oppenheimer Sámuel zsidó vámmentes passzus után folyamodik, hogy Moszkvában és Lengyelországban vett 500 mázsa salétromját Nürnbergbe szállíthassa.

18. Julius 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber judens anbringen ihme einen kayserlichen mauthfreye pass auff abführung 500 centen saliter, so er in Moskau vnd Pohlen erkhaufft hat, zu ertheillen, vmb solche zu Nürnberg verarbaitten lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 527.

355.

1691. július 18. Az udvari kamara arra kéri a cseh kancelláriát, hogy Szilézia 75 000 ft-ra felgyülemlett hátralékát fizessék ki Oppenheimer Sámuel zsidónak.

18. Julius 1691.

Schlesien, Oppenhaimber.

Ersuechung an die löblichen königlichen bö(he)mbischen hoffcanzley vnschwehr darob zu sein, das die bewilligungs restanzien in dem herzogthumb Schlesien pro camarali de prioribus annis bis zu dem eingang dises lauffenten jahrs an 75 millia fl. eingebracht vnd dem juden Oppenhaimber auf prouiandt vnndt munitions lifferung weiters vbergeben werdten.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 446.

356.

1691. július 20. Jelentés Budáról, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak Neszmélyre szállított 1000 mázsa kanóca gondatlanság miatt részben már megromlott. A zsidó igazolja magát és a további romlást akadályozza meg.

20. Julius 1691.

Oppenhaimb.

Copia. Extract schreibens auss Ofen von 14. July diss jahrs wegen der zu Neudorff zwey meill ober Gran gefundtene 1000 centen lundten, so durch verwahrlohsung vnd nachlässigkeit halb verfaullt ist vnd der Samuel Oppenhaimber jud dahin gelifert hat.

Dem juden Samuel Oppenhaimber zur nachricht vnd verhüttung des besorglichen mehrer schadens zu communicieren.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 569

357.

1691. július 20. Parancs úgy a császári udvari, mint a tábori hadi pénztár, valamint a sziléziai kamara részére, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak a 75 000 ft-nyi sziléziai előző évi kamarai hátralékot kifizessék.

20. Julius 1691.

Oppenhaimber, Schlesien.

Befelch ans kayserlichen hoffzahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber wegen dessen prouiandt vndt munitions lifferung auf die vorjährige cameral restanzien in Schlesien eine quittung per 75 millia fl. an selbiges rendtambt lauttent hinauszuertheillen.

Mehr.

Befelch ans hoffkriegszahlambt, das kayserliche hoffzahlambt wegen obiger dem juden Oppenhaimber angewiesene 75 000 fl. zu quittieren.

Item.

Befelch an die königlichen Schlessische cammer besagten Oppenhaimber zu haabhafftwerdung obiger summa allermögliches assistenz zu laisten.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 418

358.

1691. július 20. Értesítés a hadi tanács számára, hogy Oppenheimer Sámuel zsidóval miként egyeztek meg a romlott puskapor megjavítása érdekében.

20. Julius 1691.

Oppenhaimber, Zeügsweesen.

Erinderung an löblichen kayserlichen hoffkriegsrath, wie mann sich mit dem juden Samuel Oppenhaimber wegen vmbarbeithung des schadhafften pulffers in einem vndt andern vergleichen habe.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 419.

359.

1691. július 20. Oppenheimer Sámuel zsidó közölje, hogy Győrbe, Komáromba és Budára megrendelt 50 000 mázsa lisztet mikorra tudja leszállítani?

20. Julius 1691.

Oppenhaimber, Ofen, Prouiantweesen.

An juden Samuel Oppenhaimber die von seiner hevrigen meht lifferung zusamben nacher Raab, Commorn vnndt für hiesige provision destinierte 50 millia centen ohne zeit verlust nacher Ofen zu befördern, auch zu berichten, wie baldt es werdte beschehen können.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 419.

360.

1691. július 21. A hadi tanács emlékeztet arra a császári parancsra, amely elrendeli, hogy úgy a bécsi Arzenálból, mint egyéb szertárakból a megkívánt ágyúkat a harctérre küldjék, ezek pótlásáról gondoskodjanak, Oppenheimer zsidó is szállítsa le a nála megrendelt ágyúkat, Buda megerősítését pedig folytatni kell.

21. Julius 1691.

Hoffkriegsrath, General zeugambt, Zeugsweesen in veld, Oppenhaimb, Ofen.

Hoffkriegsrath erindert den kayserlichen befelch, das sowoll aus dem kayserlichen Wiennerischen haubt-, alss andern kayserlichen zeughäusern im königreich Hungarn ein ansehendtliche anzahl an groben geschütz vnd mö(r)ssen zwar ins feldt abgefolgt, iedoch von dem kayserlichen general landt- vnd hauszeugambt mit güessung andern dergleich geschüzes der abgang ersezt vnd die erforderliche geldtmittl suppeditirt werden sollen, wie auch dem juden Oppenhaimber zu beybringung der contrahirten stuckh vnd mörser ohne zeit verlust mit ernst anzuhalten, dann mit dem fortifications bau zu Ofen zu continuirn.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 533.

361.

1691. július 21. Az udvari kamara viszonválaszában arról értesíti a hadi tanácsot, hogy nincs más megoldás, minthogy Oppenheimer Sámuel zsidónak költségeit, aki a bécsi Arzenálban ágyúöntéssel foglalkozik, tört ércben fizessék meg.

21. Julius 1691.

Oppenhaimber. Zeugsweesen.

Reinsinuatum an löblichen kayserlichen kriegsrath, das zu continuirung des stuckhgiessens in dem zeughauss allhier vndt durch dem juden Oppenhaimber keine andere mittl vorhandten, als das ihme juden sowohl zu dem stuckhgiessen, als für dass giesserlohn das bruchmetall gegeben werdte.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 421.

362.

1691. július 21. Az udvari kamara viszonválaszában azt kéri az osztrák kancelláriától, hogy tegyen meg minden telhetőt, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó szállításai fejében a Felső-Ausztriára kivetett 150 000 ft. kölcsön terhére 19 271 ft-ot kapjon.

21. Julius 1691.

Österreich, Oppenhaimber, Darlehen.

Reinsinuatum an die löblichen oesterreichischen hoffcanzley in puncto des bey denen herrn ständen in Oesterreich ob der Enns auff 150 millia fl. anbegehrten darlehens mit ersuechen solches ohnschwehr mit nachtruckh zu maturieren zu helffen vnndt darob zu seyn, damit dem juden Oppenheimber die auf die bereiths bewilligte 100 millia fl. a conto seiner lüfferungen assignierte 19 271 fl. 9 kr. ob summum in mora periculum entzwischen würcklich entrichtet werdten, wie mann dann erbietig ist ratione der quitierung alles ad intentum zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 442.

363.

1691. július 27. A császári hajóhivatal Oppenheimer Sámuel zsidónak zsákok szállítására bocsásson két tutajt rendelkezésére a szükséges személyzettel és felszereléssel együtt.

27. Julius 1691.

Oppenhaimb.

Das kayserliche oberste schüffambt wolle hierauff dem juden Samuel Oppenhaimber zu abführung 800 aprochie söckh zwey sachsnerin oder sibnerin zillen mit zuegehörigen requisitis erfolgen lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 571.

364.

1691. július 28. A hadi tanács hivatkozással a császári rendeletre kimutatást kér a harcterre küldendő ágyúkról, azután e célból hajókról is kell gondoskodni, Oppenheimer Sámuel zsidó pedig ne csak a nála megrendelt ágyúkat, hanem a lőszert is szállítsa le, végül gondoskodni kell az ágyúöntés költségeiről.

28. Julius 1691.

Hoffkriegsrath, General zeugambt, Zeugsweesen in veld, Oppenhaimb.

Hoffkriegsrath erindert die kayserlichen relation vber die von dem general landt- vnd hauszeugambt abgeforderte specification, was vnd wievill stuckh vnd mörser heuer ins veldt zu bringen vnd die zu deroselben abfuhr erforderliche schöff neben anschaffung anderer vnkosten darzue in bereitschafft zu halten, wie auch den Oppenhaimber juden zu liferung der nicht allein accordirten stuckh, sondern auch der bey denselben bestelten vbrigen munitions sorten mit aller ernst anzuhalten, dann die specificirende geldter zu fortsezung des stuckhgüessen gedachten landt- vnd hauszeugambt erfolgen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 531.

365.

1691. július 29. Oppenheimer Sámuel zsidó panaszkodik, hogy Cseh- és Morvaország, valamint Szilézia terhére 150 000 ft-jához, Belső-Ausztria terhére 100 000 ft-jához, a bányavárosoknál havi 10 000 tallérjához, végül az ulmi raktáránál a 125 000 ft-jához nem tud hozzájutni. Ezekre nézve kéri az udvari kamara segítségét, amit el is nyer.

29. Julius 1691.
Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber jud erindert den grossen geldt mangel vnd folgendts daraus endtstehende hemmung seiner obhabenden starckhen munition vnd prouiant lifferung, wie zumahlen aber der ihme in denen kayserlichen erbländern angewisene geldter nicht haabhafft werden könne, mit bitt, ihne an die Böhaimb hoffcanzley zu würcklicher einbringung der ihme in Böhaimb, Mähren vnd Schlesien gegebenen anweisung zu recommendiren vnd ihme sowoll anstatt der 150 millia fl., in Inner Österreich 100 millia fl., aus denen bergstätten, vndzwar monatlich 10 millia thaller, alss auch die 125 millia fl. wegen der Vlmer ligerung bezahlen zu lassen.

Widerumb hinauszugeben mit dem bedeutten, weil inuermehlte geldt summe nebst ander auf Inner Österreich in conferentia ratione meliorum ad bellica fundirten mittlen, speciatim zu der hiesigen prouiantierung gewidtmet vnd alles uoriges ordinari vnd extraordinari dem kayserlichen geuollmächtiglich authorisirten general commisariat bis auf den lezten pfening bekantlich überlassen worden, man auch ihme juden mit andern grossen von deme länder wirckhlich acceptirten anweisungen bestmöglichst an die handt gestanden vnd wegen der 150 millia fl. die notturfft der löblichen Österreichischen hoffcanzley schon zum öffter remonstrirt, das er das weitthere disfahls urgire vnd inzwischen mit seinen lifferungen nach nunmehr verstrichener contracts zeit ob summum in mora longiori periculae auf das schleunigste verfahren solle, da sonsten er den endtstehenden schaden aus erscheinenden abgang vnd mangl der requisiten schwär wurde zu veranttwortten haben.

Hofkammerarchiv Becs. 985. számú Regiszterkönyv 581—582.

366.

1691. július 30. Oppenheimer Sámuel zsidó jelenti, hogy a 20 db. ágyú öntéséhez szükséges ércet a saját költségén szállította a helyszínre, mit nem akarnak neki megtéríteni. Az udvari kamara a hadi tanácshoz fordul intézkedés végett.

30. Julius 1691.
Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber jud erinert, das ihme auf seine aigene vnkosten überbrachte metall zu güessung der 20 halben cartaune von dem kayserlichen general land- vnd hauszeugambt nicht ausgefolgt werden wollen, vmb die gehörige remedierung hierinfahls vorkheren zu lassen.

Dem löblichen hoffkriegsrath zu der sache remedierung nach guettbefinden in freundtschafft zu communiciern.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 583.

367.

1691. július 28. Passzus Österreicher Salamon és Pruger Dávid zsidók részére, akik Oppenheimer alkalmazottai és akik különféle élelmiszert fognak a Magyarországon harcoló császári hadseregnek szállítani.

28. Julius 1691.
Pass, Österreicher.
Pass auf verschiedene victualien, welche des Oppenhaimbers bedienten, namens Saloman Oesterreicher vnd Dauid Praager juden für dismahl zu behueff der kayserlichen armee in Hungarn abführen zu lassen bewilligt wordten.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 428.

368.

1691. július 30. Viszontválasz a cseh kancelláriának: minden erejével arra törekedjék, hogy Morvaország katonai adója terhére Oppenheimer zsidónak még az elmúlt évben kiutalt 14 507 ft-ot végre valahára kifizessék.

30. Julius 1691.
Mährn, Oppenhaimber.
Reinsinuatum an die löbliche bö(he)mbische hoffcanzley auf dero erinderung vnndt gehaltene conferenz die abrechnung mit denen mährischen stänndten vndt was deme anhengigist betreffent, dabey sye löbliche canzley ersuecht wierdt, nunmehro bey erleüterten anstanndt beliebig darob zu seyn, dass die dem juden Oppenhaimber de quanto militari des vorigen Jahrs angewiesene 14 507 fl. 2 1/2 kr. würckhlich entrichtet werdten.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 442.

369.

1691. július 31. Parancs az udvari pénztár részére, hogy a tábori hadi pénztár nyugtája ellenében Oppenheimer Sámuel zsidónak 3 havi élelem és lőszer szállítása fejében fizessen ki 75 000 ft-ot.

31. Julius 1691.
Oppenhaimber.
Befelch ans hoffzahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber wegen seiner prouiandt vnndt munitions lifferungen innerhalb 3 monathen 75 millia fl., weillen die vorjehrige anweisungen in Inner Österreich nicht ad effectum komben, gegen hoffkriegszahlambts quittung zu entrichten.

Mehr.

Befelch ans hoffkriegszahlambt per quittierung vmb obige 75 millia fl., doch das die vorhin an das Inner Osterreichischen hoffpfennigambt hinaus ertheilte quittung widerumb ad cassandum zurückgenomben werdten.

Hofkammerarchiv Becs. 987. számú Regiszterkönyv 441.

370.

1691. augusztus 1. A császári hajózási hivatal 8 vagy 10 hajót bocsásson Oppenheimer Sámuel zsidó rendelkezésére, aki azokon élelmet és zabot fog a hadsereg részére szállítani és aki e hajókat használat után köteles lesz azonnal visszaadni.

1. Augustus 1691.

Das kayserliche oberste schüffambt wolle hierauff dem Samuel Oppenhaimber juden zu prouiant vnd haaber abführung von inuermelten Langstegerischen vnd ander beraiths alhier mit salcz ankommbenen zillen, so besagtes oberste schuffambt schon wirt vbernemben haben, die gebettene 8 bis 10 schüff gegen seinem erbietten der ehisten widerersezung vmb kaysers dabey versirenden interesse willen abfolgen lassen, sonsten aber ohne vorwissen vnd anschaffung der hoffcammer weder grosse noch kleine schüff veralieniren.

Hofkammerarchiv Becs. 985. számú Regiszterkönyv 615—616.

371.

1691. augusztus 1. Oppenheimer Sámuel zsidó kérelme, hogy Enzinger János császári puskaporkészítő a már átadott 600 mázsa romlott török puskapor mellé további 600 mázsát adjon át neki megjavítás céljából.

1. Augusztus 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber jud bitt dem Johann Enzinger kayserlichen puluermacher anzuverordtnen, das er ihme vber die versprochene 600 centen noch andere 600 vnd also zusamben 1200 centen Türkhisch puluer zum vmbarbeitten dem negsten erfolgen lassen wolle.

Dem löblichen kayserlichen hoffkriegsrath vmb ohnbeschwehrte schleunige verordtnung, das dem juden nicht nur die weitters gebettene 600 centen schadhafftes puluer, sondern was noch hin vnd wider in denen hungerischen acquisiten mehr befinttlich ist, zu handen des Entzingers, welcher auch die obsicht, dass er bey der iezigen besten zeit zu recht vnd woll reparirt werde, wirt halten können zu dem vmbarbeitthen ohn einiger ferner aufschub in die puluer mühle aussgefolgt werde, de meliori in freundtschafft zu recommendieren.

Hofkammerarchiv Becs. 985. számú Regiszterkönyv 616.

372.

1691. augusztus 6. Oppenheimer zsidó nyilatkozzék, hogy a még szükséges 1500 db. szalmazsákot és 2000 db. pokrócot különféle kaszárnyák számára mikorra tudja Budára szállítani.

6. Augustus 1691.

Oppenhaimber, Ofen.

An juden Oppenhaimber sich zu erkhlären, wie baldt ez zu behueff der guarnisonen in verschinen possten die noch benöthigte 1500 strosöckh vnndt 2000 stuckh kozen, jeden auf 2 persohn, nacher Offen liffern wolle.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 459.

373.

1691. augusztus 1. A haditanács arra figyelmezteti az udvari kamarát, hogy főleg Oppenheimer zsidó mindenféle szállítási kötelezettségének minél előbb tegyen eleget, hogy a hadsereget annál jobban lehessen ellátni.

1. Augustus 1691.

Hoffkriegsrath, Kriegs- vnd prouiantweesen in veld, vnd Hungarn, Oppenhaimb, Zichi.

Löbliche kayserliche hoffkriegsrath erindert die kayserlichen resolution die contrahenten vnd vornehmblich den juden Oppenhaimber zu vnverlengter vollziehung ihrer obhabendes mehl, haabern, stuckh vnd andern liferungen mit ernst anzuhalten, damit mit austheilung eines halben mezen haabers auf ein dienstpferth continuirt werden möchte, wie auch vber die bereiths allestirte tscheickhen noch ein andere anzahl dren zu der kayserlichen haubtarmyda in Hungarn hinab zu befurdern, massen dann dem vicegenerales zu Raab, herrn general Zichy, zu aufbringung mehrer nasadisten dass weitere anbefohlen worden.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 611.

374.

1691. augusztus 6. Witte Salamon velencei német zsidó passzust kap 5 hónapi időre, hogy Bécsben, Magyarországon, Csehországban, Szilézsiában és Morvaországban szabadon járhat.

6. Augustus 1691.

Pass, Witte.

Vmbgefertigter passbrieff für den teutschen juden von Venedig, Salomon de Witte, sich auf 5 monath lang nacher Wienn, Hungarn, Böhaimb, Schlesien vnndt Mähren zu begeben allerdings frey.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 465.

375.

1691. augusztus 7. Hochburg János Ferenc élelmezési főbiztos jelentése az Erdélyből és Felső-Magyarországból megérkező ökör szállítmányokról, egyben közli, hogy milyen intézkedést tett, hogy Győrött, Komáromban és Budán tárolt liszt, zab és piskóta eljusson a hadsereghez. Oppenheimer Sámuel zsidó szólíttassék fel, hogy élelmiszerét mielőbb küldje Budára.

7. Augustus 1691.

Fuehrwesen in veld, Prouiantweesen in veld. Oppenhaimb.

Copia. Herrn Johann Franz von Hochburg, alss kayserlicher ober prouiant commissarius, bericht vber die vorgenohmbene musterung das aus Sibenbürgen vnd Ober Hungarn ankombene kayserlichen ochsen fuhrwesens vnd gepflogene abrechnung mit dem Hoffstetterischen fuhrweesens, wie auch gemachte anstalten zu abführung des zu Raab, Comorn vnd Ofen befündlichen vorraths an mehl, haabern vnd piscoten zu der haubt armee in Hungarn mit bitt dem juden Oppenhaimber die schleunige befürderung seiner lifferung nacher Ofen anzubefehlen.

Dem löblichen kayserlichen hoffkriegsrath zur nachricht in freundtschafft zu communiciern.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 623—624.

376.

1691. augusztus 7. A császári hajóhivatal egy hajót bocsásson Oppenheimer Sámuel zsidó rendelkezésére.

7. Augustus 1691.

Das kayserliche obriste schöffambt wolle hierauff dem Samuel Oppenhaimber juden das gebettene dritte schüff zu abführung prouiant vnd wollsöckhl abfolgen lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 626.

377.

1691. augusztus 8. A hadi tanács értesítése Oppenheimer Sámuel zsidó által szállított rossz puskákról. A zsidó e panaszra 8 napon belül válaszoljon.

8. Augustus 1691.

Hoffkreigsrath, Zeugsweesen in Wienn, Oppenhaimb, Neüs.

Copia. Hoffkriegsrath communicirt des kayserlichen landt-vnd hauszeugambts bericht sambt der erinderung des bestelten zeugwartts zu Neuss vnd des Wiennerischen herrn zeugleuthenandts Prämer erinderung in puncto der von dem Samuel Oppenhaimber juden in ein vnd anders kayserlichen zeughaus eingeliferten schlechten musqueten.

Dem juden Samuel Oppenhaimber zu seinen veranttworttung in den negsten 8 tagen ex officio zuezustellen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 687.

378.

1691. augusztus 8. Oppenheimer Sámuel zsidó a kapott felszólításra közli, hogy a megrendelt 1500 db szalmazsákot és a 2000 db pokrócot milyen idő alatt tudja Budára szállítani és már e héten mit küld oda.

8. Augustus 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber veranttworttet sich auf das ihme zuegeschickhte decret, wie baldt er die noch abzuschickhen habende 1500 stuckh strosöckh vnd 2000 stuckh kozen zu behueff der kayserlichen guarnison in Hungarn lifern könne vnd was bereiths schon dise wochen hinunter geschickht worden.

Widerumb hinauszugeben, das er Oppenhaimber sich auch hierüber erclären solle, in wasfür aigentlichen preis er die liferung hierin uermehlter kozen vnd strosöckh bis nacher Ofen prätiren könne.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 639.

379.

1691. augusztus 11. A hadi tanács ismét a Neussba küldött rossz puskákkal foglalkozik, amelyek Oppenheimer Sámuel zsidótól származnak. A Bécsbe szállított 20 000 db puskából 800 db ugyancsak alkalmatlan.

11. Augustus 1691.

Hoffkriegsrath, Neüs, Oppenhaimb, Zeügsweesen in Wienn.

Löbliche hoffkriegsrath communicirt des kayserlichen zeugwarths zu Neus bericht in puncto der von dem Samuel Oppenhaimber juden in das aldaige kayserlichen zeughaus eingeliferten schlechten musqueten, ingleich des Wiennerische zeugleuth herr Prämer erinderung vber die besichtigte von erstbesagten juden geliferte sorten, deren vnter 20 millia allein 800 vntauglich befunden worden.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 610.

380.

1691. augusztus 11. Oppenheimer Sámuel zsidó mindazt, ami még a nála megrendelt lisztből és zabból hátra van, sürgősen küldje Budára. A hajósok passzust kapnak a szabad szállításra.

11. Augustus 1691.

Oppenhaimber, Ofen, Patent, Schoffweesen.

An juden Samuel Oppenhaimber das ganze residium an der bey ihme bestelten mehl vnndt haaber liferung ohne ainige verzögerung oder weiters anmahnen nacher Ofen abzufüehren.

Mehr.

Patent für die zu dem abfüehren nacher Ofen der munition, prouiandt mehls vndt haaber gebrauchente schüffleüth vermög dessen sye, weillen die besorgte üble kranckheit nunmehro Gott lob nicht mehr grassiret, aller orthen frey durchpassirt vnd repassiert werdten sollen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 469.

381.

1691. augusztus 17. Oppenheimer Sámuel zsidó az ellene felhozott panaszokra válaszoljon, egyben közölje, hogy a megromlott ércet mennyiért veszi át.

17. Augustus 1691.

Oppenhaimber, Wienn, Zeügsweesen.

Decret an juden Samuel Oppenhaimber über des lanndt- vnndt hauszeugsambt wider ihme beym löblichen hoffkriegsrath eingegebene beschwerden sein verannthworthung zu erstatten, mithin auch sich zuerkhlären, wie hoch er das schadhaffte metall annemben wolle.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 476.

382.

1691. augusztus 17. Oppenheimer Sámuel a kanizsai kaszárnyába szállítson 300 db pokrócot és ugyanannyi szalmazsákot.

17. Augustus 1691.

Oppenhaimber, Canischa.

Decret an juden Samuel Oppenhaimber für die zu Canischa in guarnison ligente solldaten die von denn hoffkriegsrath verlangte 300 kozen vnd darzue benöthigte strohsöckh vnuerlangt beyzubringen, selbig a conto stellen vndt wie solche dahin zu überbringen an handt zu geben.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 487.

383.

1691. augusztus 20. Oppenheimer Sámuel zsidó az udvari kamara segítségét kéri ahhoz, hogy az osztrák örökös tartományokra kivetett pénzéhez hozzájuthasson.

20. Augustus 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimbers juden anbringen vmb assistenz laistung zu haabhafft werdung der ihme an die kayserlichen erbländer angewisene geldter zu befürderung seiner liferungen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 699.

384.

1691. augusztus 21. Oppenheimer Sámuel zsidó árajánlata a Budára szállítandó szalmazsákokra és pokrócokra vonatkozólag.

21. Augustus 1691.
Oppenhaimb.
Samuel Oppenhaimber jud raicht ein sein erclärung, in was preis er aigentlich die verlangte kozen vnd strosöckh nacher Ofen liefern könne.
Der Nieder Österreichischen buchhalterey vmb bericht vnd guettachten.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 663.

385.

1691. augusztus 22. Oppenheimer Sámuel zsidó a hajóslegényei számára passzust kér, hogy Budáról visszatérve ne tartóztassák fel őket és hogy élelemmel és itallal elláthassák magukat.

22. Augustus 1691.
Oppenhaimb, Ofen.
Samuel Oppenhaimbers anbringen vmb erthaillung seinen schüffleüthen einen freyen pass, damit sye bey ihrer zuruckhunfft von Ofen eingelassen vnd mit speis vnd tranckh versehen werden.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 698.

386.

1691. augusztus 21. Torda. Az erdélyi országgyűlés ezévi törvényének 1. cikkelyében a gyulafehérvári zsidókra 50 forint adót vet ki.

Articulus primus.
Bizonyos számú zab és pénzbeli contributiókról.

. . . . . .
Fejérvári zsidók fl. 50.
. . . . . .

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XX. 456.

387.

1691. augusztus 25. A hadi tanács felszólítja a belső-ausztriai kancelláriát abból a célból, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó megkaphassa a 150 000 Ft-ját.

25. Augustus 1691.
Hoffkriegsrath, Inner Österreich, Oppenhaimb.
Copia. Löblichen hoffkriegsraths intimation an die Inner Österreichischen hoffcanzley mit dero verbschaidung wegen der in Inner Österreich dem juden

Oppenhaimber angewisenen 150 millia fl. vnd dero bezahlung mit seinen obhabenden liferungen darmit forthzukomben.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 695.

388.

1691. augusztus 30. Ismételt kérelem a cseh kancelláriához azért, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó főleg Csehországra kivetett pénzéhez végre már hozzájuthasson.

30. Augustus 1691.
Böhaimb, Oppenhaimber.
Nochmahlige ersuechung an die königliche bö(he)mbische hoffcanzley darob zu sein, damit dem juden Samuel Oppenhaimber seine vnbezahlte anweisungen sonderlich in Böheimb dermahleins entrichtet, er jud aber vor besorgendten ruin vnd gänzlichen verlust des gehabten credits befördsambist erettet werden möchte.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 500.

389.

1691. augusztus 30. Nyomatékos kérelem a szilézíai kamarához intézve annak érdekében, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak a neki járó 75 000 Ft-ot okvetlenül megfizessék.

30. Augustus 1691.
Schlesien, Oppenhaimber.
Ersuechung an die königlichen Schlessischen cammer nachtruckhlich darob zu seyn, damit die dem juden Oppenhaimber auf die vorräthige cameral resten allda in Schlessien angewiesene 75 millia fl. ohne lengern aufschub entrichtet werdten.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 504.

390.

1691. augusztus 31. A tábori hadbiztosság kimutatást kér arról, hogy a hadseregszállítók mit és hova szállítottak, és hogy mivel vannak hátralékban. E szállítókat kézben kell tartani, hogy a liszt és a zab Budára kerülhessen.

31. Augustus 1691.
General commissariat, Ofen, Prouiantweesen in veldt, Oppenhaimb, Ofen.
Hinterlassenen kayserlichen general kriegscommissariat ambts instanz vmb extradierung eines extracts was von denen contrahenten vnd wohin gelifert worden, auch annoch ruckhständig seyn, 2-o wegen erhaltung der contrahenten zu abführung des mehls vnd haabern nacher Ofen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 687.

391.

1691. szeptember 1. Oppenheimer Sámuel zsidó visszakéri a pénzverdének adott 200 mázsa salétromát, hogy felhasználja a romlott török puskapor megjavítására.

1. September 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber jud bitt vmb wider erfolglassung der von ihme in das kayserlichen münzambt in Wienn gelifferte 200 centen säliter zur vmbarbeittung seines schadthafften Türckhischen pulfers.

Der kayserlichen Neusohlerischen kupffer verkauffs administration vmb bericht.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 718.

392.

1691. szeptember 1. Kérelem a magyar királyi kamarához: figyelmeztessék a nezsideri harmincadost, hogy Oppenheimer zsidó passzusát tartsa tiszteletben és ne kellemetlenkedjék.

1. September 1691.

Hungarn, Neüssidel, Oppenhaimber, Pass.

Ersuechung an die königlichen hungarischen cammer die insolentien, welche ainige dreyssiger vnnd in specie der zu Neusidl wider dess juden Oppenhaimber substituierte verüebet, gemessen abzustellen vnd die demselben vnd ihne zu beförderung ihrer kayserlichen mayestät dienst ertheillende passbrieff besser respectieren zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 543.

393.

1691. szeptember 3. Parancs báró Viechter bányagrófhoz intézve, hogy a bányavárosok jövedelméből Oppenheimer Sámuel zsidónak fizessen ki 75 000 Ft-ot az udvari házi pénztár nyugtájára.

3. September 1691.

Hungarn, Oppenhaimber.

Befelch an obristen cammergraffen baron Viechter dem juden Samuel Oppenkaimber aus pergstätterischen cammer geföhllen 75 millia fl. gegen hoffzahlambts quitung, weillen sein des juden anweisungen in Inner Osterreich nit ad effectum komben, entrichten zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 519.

394.

1691. szeptember 3. Passzus Zollinger Mátyás részére, aki Oppenheimer Sámuel zsidó megbízásából gabonát és zabot vásárol.

3. September 1691.
Pass, Zollinger, Oppenhaimber.
Pass für den Matthias Zöllinger zu notturfft des prouiandts traydt vnd haabern einzukhauffen von dem juden Oppenhaimber committiert wordten.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 521.

395.

1691. szeptember 3. Az udvari kamara arra kéri a magyar királyi kamarát: hasson oda, hogy a pozsonyi városbíró többé ne akadályozza meg Oppenheimer Sámuel zsidó embereinek, hogy élelmet és zabot vásároljanak.

3. September 1691.
Pressburg, Oppenhaimber.
Ersuechung an die königlichen Hungrischen cammer dero authoritet bey dem magistrat zu Prespurg dahin zu interponieren, das des juden Oppenhaimber allda bestelte juden von dem einkhauff prouiandt vnndt haabers durch den jezigen stattrichter weiters nicht mehr gehindtert werdten.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 521.

396.

1691. szeptember 3. Passzus Schlesinger Farkas zsidó részére, aki árut Magyarországból Ausztrián át Morvaországba még két éven keresztül szabadon szállíthatja.

3. September 1691.
Pass, Schlessinger.
Passbrieff für Wolffen Schlessinger juden, crafft dessen er mit seinen wahren den weeg aus Hungarn hierin inn vnndt durch Oesterreich in Mähren noch auf 2 andtere jahr zu nemben befuegt ist.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 522.

397.

1691. szeptember 3. Kérelem a magyar királyi kamarához, hogy Gössinger Ferenc Antal és Schadt János, akik még az elmúlt évben szerződésre léptek Oppenheimer Sámuel zsidóval élelem és zab vételére, eziránvú kötelezettségüknek tegyenek eleget.

3. September 1691.
Gössinger, Schadt, Oppenhaimber.
Ersuechung an die königlichen hungarischen cammer den Franzen Antony Gössinger vnndt Johann Schaden dahin anhalten zu lassen, das sye dem juden

Oppenhaimber wegen eines noch anno 1690. mit ihme auf prouiandt vnndt haaber aufgerichten contracts gebuehrente satisfaction laisten, sonderlich weillen sie schon darumben contentiert wordten.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 522.

398.

1691. szeptember 3. Passzus Austerliz Salamon és sógora számára, akik áruikkal Magyarországból Ausztrián át Morvaországba még két éven át szabadon kereskedhetnek.

3. September 1691.
Pass, Austerliz.
Vmbgefertigter passbrieff für Salomon Austerliz vnndt seinen schwager auch bedienten, krafft dessen sye mit ihren wahren den weeg aus Hungarn herein inn vndt durch Oesterreich in Mähren noch auf 2 andtere jahr zu nemben befuegt ist.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 535.

399.

1691. szeptember 5. Oppenheimer Sámuel zsidó egy kimutatást nyújt be arról, hogy folyó évben aug. 29-ig bezárólag a Magyarországon küzdő császári hadsereg számára élelemben és zabban mennyi mennyiséget szállított le.

5. September 1691.
Oppenhaimb.
Samuel Oppenhaimber raicht ein endtwurff, was auf dises 1691-te jahr bis 29. Augusti vor die kayserlichen armee in Hungarn an prouiant vnd haabern gelifert worden.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 710.

400.

1691. szeptember 5. Oppenheimer Sámuel zsidó az eddigi szállításai mellett a téli időszakra 50 000 mázsa lisztet és 50 000 mérő zabot hajlandó szállítani.

5. September 1691.
Oppenhaimb.
Samuel Oppenhaimber jud send ein extract, was er an prouiant vnd haaber bis auf den 29-ten Augusti inclusive diss jahr zur kayserlichen armee in Hungarn gelifert hat. Auf die winterliche prouision seye er begriffen bis 50 millia centen mehl vnd souill an haaber zu verschaffen.
Dem löblichen kayserlichen hoffkriegsrath zur nachricht in freundtschafft zu communiciern.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 718.

401.

1691. szeptember 9. Oppenheimer Sámuel zsidó jelentése az ágyúöntésre vonatkozólag és hogy az ércért mit hajlandó fizetni, és ezt követőleg még milyen költséggel kell számolni.

9. September 1691.
Oppenhaimb.
Copia. Samuel Oppenhaimber jud reicht ein 1-mo seine verantwortung wegen der benohmenen stuckhgiesserey, 2-do seine verlesliche erklerung wegen ferner einreichung des zeügweesens, wie noch er den zenten metall annehmen vnd weiter an vnkosten darauf rechnen wolte.
Dem löblichen kayserlichen hoffkriegsrath auf des(s)en insinuatum de dato den 7-ten Augusti dises jahrs in freundtschafft zu communiciren.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 723—724

402.

1691. szeptember 9. Oppenheimer Sámuel zsidónak főleg Neusba küldött rossz puskákra vonatkozó igazolása.

9. September 1691.
Oppenhaimber.
Copia. Samuel Oppenhaimber verantwortung wegen einiger munition vnd musqueten lifferung in specie nacher Neys vnd wegen erzeigten bomben vnd kugel.
Dem löblichen kayserlichen hoffkriegsrath zu verlangter nachricht in freundtschafft zu communiciern.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 724.

403.

1691. szeptember 9. Oppenheimer Sámuel zsidó Budára minél előbb szállítson 4000 db pokrócot és ugyanannyi szalmazsákot. Egy pokrócért egy ft-ot, míg egy db szalmazsákért 48 krajcárt fog kapni.

9. September 1691.
Oppenhaimber, Ofen.
Decret an juden Oppenhaimber für Ofen 4000 stuckh kozen vnndt souill strohesöckh eheist dahin zu liffern, darfür ihme jeden für einen kozen 1 fl., für einen strohesackh aber 48 kr. wierdtet passiert vndt bezahlt werdten.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 530.

404.

1691. szeptember 10. Parancs a tábori hadi pénztár számára, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak szállítása fejében a felső-ausztriai török adó terhére fizessen ki 20 000 ft-ot.

10. September 1691.
Oppenhaimber, Österreich.
Befelch ans hoffkriegszahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber eine quittung per 20 millia fl. auf die extraordinari Türckhensteyer in Oesterreich ob der Enns ad annum 1692. vmb seine lifferungen hinauszuertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 536.

405.

1691. szeptember 12. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó és alkalmazottai részére, akik a téli időszakra élelmet és zabot fognak a hadseregnek szállítani.

12. September 1691.
Pass, Oppenhaimber, Prouiantweesen.
Pass für den juden Samuel Oppenhaimber vnndt die seinige, vermög dessen ihnen zu behueff der wintterlichen prouision vnndt auf den künfftigen veldtzug einen vorrath von traidt vnd haaber zuerzeügen aufgetragen wierdtet.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 533.

406.

1691. szeptember 15. Oppenheimer Sámuel zsidó panasza egyesek ellen, akik Somorján és másutt Magyarországon az embereit megakadályozzák abban, hogy a hadseregnek téli ellátására élelmet és zabot vásárolhassanak.

15. September 1691.
Oppenhaimb.
Samuel Oppenhaimbers juden beschwerde wider einige zu Sumerein vnd andere in Hungarn, welche seine leuthen in einkhauffung des getraidts vnd haabern zur winterliches prouision verhindern, mit bit die remedierung hierinfahls vorkheren zu lassen vnd seine leuthe auf vorzeigung der kayserliche päss alle assistenz zu laisten.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 787.

407.

1691. szeptember 16. Oppenheimer Sámuel zsidó mentegetődzése az általa szállított bombák, puskák és egyéb lőszer ellen emelt kifogások miatt.

16. September 1691.
Oppenhaimb.
Samuel Oppenhaimber jud raicht ein exculpation des gethanen ausschus seiner gelifferten bomben, musqueten vnd munition.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 711.

408.

1691. szeptember 19. A Bécsben székelő beszterczebányai rézelárusító intézőség kimutatása arról, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak folyó év július 12-ig mennyi rezet adtak ki a neki kiutalt 355 000 Ft terhére.

19. September 1691.
Hungarische bergstett, Oppenhaimb.
Neusohlerische kupfer verkhauffs administration in Wienn mit beygeschlossenen extract, was der Samuel Oppenhaimber jud an seinem ihme bey der Neusohlerischen kupfer administration angewisenen 355 millia fl. an kupfer bis 12-ten July 1691. würckhlich empfangen vnd was denselben noch per resto verbleibet.
Der Nieder Österreichischen buchhalterey zu dero nachricht zuezustellen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 747.

409.

1691. szeptember 19. Oppenheimer Sámuel zsidó passzust és pénzt kér, hogy a téli időnyre a hadseregnek élelmet és zabot vásárolhasson.

19. September 1691.
Oppenhaimb.
Samuel Oppenhaimbers juden anbringen vmb aussförttigung eines kayserlichen pass vnd anschaffung der benöttigter geldter zu beyschaffung der winterlichen prouision an mehl vnd haabern.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 798.

410.

1691. szeptember 20. Az alsó-ausztriai számvevőség véleménye Oppenheimer Sámuel zsidónak pokróc és szalmazsák szállítására vonatkozólag.

20. September 1691.
Nieder Österreichische buchhalterey, Oppenhaimb.
Nieder österreichische buchhalterey bericht vnd guetachten des Samuel Oppenhaimbers kozen vnd strosöckh liferung betreffendt.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 714.

411.

1691. szeptember 20. Passzus Hendl Jakab amsterdami zsidó és társa részére, akik a Magyarországon harcoló császári hadseregnek 400 akó bort és 50 akó pálinkát szállítanak.

20. September 1691.
Pass, Hendl.
Pass auf 400 ember wein vnd 50 ember prandtwein, so beede Ambsterdamer juden Jacob Hendl vnd dessen mitconsort zu behueff der kayserlichen armee in Hungarn abführen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 552.

412.

1691. szeptember 20. Az udvari kamara azzal a kéréssel fordul Moson vármegyéhez, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó és emberei számára a megye területén engedjék meg a kenyérgabona és zab vásárlását.

20. September 1691.
Mosoniensis, Oppenhaimber.
Ersuechung an die königlichen hungarischen gespanschafft Mosoniensis dem juden Oppenhaimber vnd seinen bestelten leüthen den einkhauff thraidt vnd haabern in gemelter gespanschafft zuuerstatten vnd ihme, wie sich dessen der jud bekhlagt hat, daran ins künfftig nicht hinterlich zu seyn.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 558.

413.

1691. október 3. Báró Viechter kamaragróf a brandenburgi segélycsapatok részére kiutalt 75 000 Ft-ból azonnal fizessen ki 5000 dukátot Oppenheimer Sámuel zsidónak, míg a fennmaradó összeg részletekben lesz fedezendő a körmöci kamara terhére.

3. October 1691.
Brandenburg, Oppenhaimber.
An obristen camergrafen herrn baron Viechter an denen für die Chur Brandenburgische auxiliar trouppen in Hungarn pro subsidiis leutlich angeschafften 75 millia fl. anjetzo gleich auff abschlag 5000 duggaten, jeden zu 3 fl. 45 kr. gerechnet, dem juden Oppenhaimber entrichten, dass vbrige aber, so annoch 56250 fl. betragt, in thaller vnd schidtmünz zu vorhero bestimbter zeit durch die camer Crembnicz herauslifern zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 620.

414.

1691. október 5. A besztercebányai rézelárusító intézőség jelentse, hogy 1690 végén mennyi réz volt raktáron és, hogy 1691. év folyamán Besztercebányáról mennyi rezet kaptak. Mindebből a 355 000 Ft terhére Oppenheimer Sámuel zsidónak mennyi rezet adtak ki.

5. October 1691.
Hungarische bergstett, Oppenhaimb.
Kayserliche Neusohlerische kupfer verkhauffs administration in Wienn sendt ein extract des mit endt 1690. in vorrath verblibenen vnd dises 1691-ten jahrs aus Neusohl hierzue empfangene platten kupfers, auch wohin dise wider ausgelifert worden mit beygeruckhter specification, wievill dauon dem Samuel Oppenhaimb juden in abschlag seiner prätension per 355 millia fl. vnd herrn münzmaister abgelesten 50 millia fl. capital von der kayserlichen kupfer verkhauffs administration ausgefolgt worden seye.
Der Nieder Österreichischen buchhalterey zu der nachricht vnd beobachtung hierüber der gehörigen notturfft bey dem abrechnen mit dem juden Oppenhaimber ex officio zuezustellen.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 815.

415.

1691. október 6. Kimutatás arról, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó ebben az évben mennyi katonaruhát, szalmazsákot, pokrócot és pálinkát szállított Budára.

6. October 1691.
Oppenhaimb.
Specification, was von dem juden Samuel Oppenhaimber an vnterschidliches mundierungs sorten, strosöckhen, kotzen vndt brandtwein in dem 1691-ten jahr nacher Ofen gelifert worden.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 819.

416.

1691. október 6. Oppenheimer Sámuel zsidó abból a szalmazsákból és pokrócból, amit legutóbb szállított, mindegyik fajtából néhány ezer darabot küldjön Budára az ottani kamarai intézőség részére.

6. October 1691.
Oppenhaimber.
An juden Samuel Oppenhaimber vber die vorhin geliferte kozen vnd strohsockh nach jeder sorthen ein paar tausendt zu handen der cameral administration zu Ofen demnechsten abzuschikhen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 579.

417.

1691. október 8. Az udvari kamara arra kéri a cseh kancelláriát, hogy mivel Csehország 1689-től a mai napig számítva 357 640 Ft-tal adósa Oppenheimer Sámuel zsidónak, ez okból kövessen el mindent ez adósság törlesztésére, nehogy a zsidó elveszítse a hitelét és ne tudjon eleget tenni a szállítási kötelezettségeinek.

8. October 1691.
Böhaimb, Oppenhaimber.
An die königliche bö(he)mbische hofcanczley, weillen dem juden Oppenhaimber an seinen anweisungen in Böheimb von anno 1689. biss hieher 357640 fl. 5 kr. 4 8/4 den. annoch in ausstandt hafften, solcher rest aber maistens von denen mehr vermöglichern zu entrichten wehre, alss wirdt sye canczley ersuecht, damit er jud seinen credit erhalten vnd die bestelte liferung noch in tempore zu bestreitten fähig sein möchte, deren specification zu begehren vndt selbige so dan von hoff aus zur zahlung anzumachen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 583.

418.

1691. október 9. Oppenheimer Sámuel zsidó passzust kér a magyar vizekre, egyben 70 akó birodalmi bornak szállítására. Az udvari kamara e kérést nem tartja teljesíthetőnek.

9. October 1691.
Oppenhaimber.
Samuel Oppenhaimber jud halt an vmb einen camerpass auf zwey küsten königin in hungrischen wasser, ingleich 70 emmer wein auss dem reich hieher zu bringen.
Hinauszugeben vnd kann in die gebettene frey passierung der schädlichen consequenz halber nicht gewilligt werden.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 827.

419.

1691. október 9. Oppenheimer Sámuel zsidónak az a kívánsága, hogy azt az 50 000 Ft-ot, amely kapcsolatos Seütter János Károly és Pöller boroszlói polgárok nevével, valamint a neki kiutalt 88 548 Ft-ból még hátralevő 38 548 Ft-ot kezébe fizessék ki. Az udvari kamara e kérést nem teljesíti, de kárpótolja azzal a 63 000 Ft-tal, ami a sziléziai kamarát terheli.

9. October 1691.
Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber judens anbringen vmb überlassung ihme derjenige 50 millia fl., so auf dem herrn Johann Carl Seütter vnd herr Pöller von Bresslau durch wechsel der kayserlichen hoffcamer zu bezahlen trassirt worden vnd den vberrest der 38548 fl. a conto der ihme dahin angewisene 88548 fl. mit ander pahren mittlen bezahlen zu lassen.

Widerumb hinauszugeben mit dem beschaidt, weil die ankombene geldt nicht von des supplicanten anweisung, sondern aus andern zu dem vnterhalt des hoffes gewidtmeten mittlen anhero remittieret worden, das ihme mit selbigen nach verlangen nicht könne geholffen werden, nachdeme aber von denen assignirten cameralisches restantien nicht mehr, alss 63 millia fl. einbringlich sein sollen, alss wirt man demselben aus ehist erwartenden anderen mediis den abgang zu ersezen bedacht sein vnd hat inzwischen auch an die schlesische camer geschriben, ihme wegen obberührter 63 millia fl. die rendtambts quittung ohne lengere verzögerung hinauszugeben, damit er darauff credit finden könne.

Hofkanumerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 823—824.

420.

1691. október 10. A sziléziai kamara állítson ki Oppenheimer Sámuel zsidó nevére az előző évi hátralék címén járó 63 000 Ft-ról szóló nyugtát, hogy ennek birtokában és ennek terhére a zsidó kölcsönt vehessen fel és így a szállításaiban ne szenvedjen akadályt.

10. October 1691.
Schlessien, Oppenhaimber.

Ersuechung an die königliche schlesische cammer dem juden Oppenhaimber vmb die ihme auf die vorjährige cameral restanzien angewiesene 63 millia fl. eine rendtambts quittung ertheillen zu lassen, damit er auf solche geldt anticipieren vnd die noch weiters obhabende störckhe liferung der nottürfft nach zu befürdern nit gesteckht werde.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 585.

421.

1691. október 12. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó részére, aki ennek birtokában Alsó-Ausztriában, Morvaországban, Csehországban és Magyarországon a császári hadseregnek mindenkit megelőzve gabonát és zabot vásárolhat.

12. October 1691.

Pass, Prouiantweesen, Oppenhaimber, Wienn.

Pass für den juden Samuel Oppenhaimber, vermog dessen ihme sowohl in Vnter Österreich, als auch Böheimb, Mähren vnd Hungarn zu behueff des kayserlichen veldt prouiandtsweesens traydt vnd haabern einzukhauffen vor andern verstattet werden wolle.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 589.

422.

1691. október 14. A tábori hadbiztosság adjon kimutatást arról, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó a szállításaira idáig mit kapott utalványokban és mit készpénzben.

14. October 1691.

Kriegscommissariat, Oppenhaimber.

Ersuechung an die kayserlichen general kriegscommissariatambts substitution eine verzaichnus der hofcammer einzuraichen, was dem juden Oppenhaimber auff seine dissjährige liferungen an prouiandt vndt munition vnd dann auch wegen der vorigen ausstandt für assignationes vnd wohin ertheillet vnd in pahrschafft entrichtet worden.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 591.

423.

1691. október 14. Parancs az udvari hadi pénztár részére, hogy Oppenheimer zsidónak az 1692. évi török adó címén Felső-Ausztriát terhelően 55 000 Ft-ról és Morvaországot terhelően 40 000 Ft-ról szóló nyugtát adjon ki.

14. October 1691.

Oppenhaimber, Österreich, Mähren.

Befelch ans hoffkriegszahlambt den juden Oppenhaimber vmb die ihme zu möglichster beförderung der wintterlichen prouisions notturfften vnd neuer bestellung eines prouiandt vnd munitions vorrath auff künftigen veldtzug auff die 1692. jährig verwilligung vnnd Türckhensteüer in Ober Österreich vnnd Mahrn, respective angewisene 40 millia vnd 55 millia fl. die gewöhnliche ambtsquittung hinaus zu ertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 591.

424.

1691. október 15. Oppenheimer Sámuel zsidó nyilatkozzék arra nézve, hogy még a tél beállta előtt a császári hadseregnek az 50 000 mázsa lisztből és a 30 000 mérő zabból mennyit fog tudni Budáig és Eszékig leszállítani.

15. October 1691.

Wienn, Donau, Oppenhaimber, Hungarn, Prouiantweesen.

An den juden Samuel Oppenhaimber sich zu erkhlären, was er aigentlich an denen zu der windterlichen subsistenz für die kayserlichen trouppen an der Donaw biss Ofen vnnd Oesseck benöthigten 50 millia centen mehl vnd 30 millia mezen haabern noch vor der wintter werde lifern könen.

Hofkammerarchiv Becs. 987. számú Regiszterkönyv 592.

425.

1691. október 17. Oppenheimer zsidónak az idősb és ifjabb Werleintől 403 Ft a követelése. A budai kamarai intézőség nyilatkozzék, hogy ezt az összeget miként lehetne behajtani.

17. October 1691.

Oppenhaimber, Werlein.

An die cameral administration zu Ofen vber des juden Oppenhaimber praetensiones an verstorbenen alten vnd jungen Werlein wegen gewissen prouiandt vnd haabern auff 403 fl. paar gelts ihren bericht vnd guettachten zu erstetten, wie besagter jud dissfahls möge schadlos gehalten werden.

Hofkammerarchiv Becs. 987. számú Regiszterkönyv 593.

426.

1691. október 18. Kérelem a cseh kancelláriához, hogy Oppenheimer zsidó részére a Csehországban és Sziléziában fennálló kinnlevőségeiből hajtson be annyit, hogy a közérdek ne szenvedjen kárt.

18. October 1691.

Böhaimb, Oppenhaimber.

Ersuechung an die königlichen bö(he)mbischen hofcanczley bey beeden ländern Böheimb vnd Schlesien souil zu würckhen, damit der jud Oppenhaimber die würckhliche bezahlung der ausständigen gelder alda erhalte vnnd mithin die besorgliche nachtheilligckheiten in publico verhüettet werden.

Hofkammerarchiv Becs. 987. számú Regiszterkönyv 597.

427.

1691. október 23. Parancs az udvari hadi pénztár részére, hogy a két hadseregszállítónak, úgymint Hochburg Jánosnak az 1692. évi sziléziai török adó címén 130 000 Ft-ról, Oppenheimer Sámuel zsidónak pedig az 1692. évi csehországi török adó címén 120 000 Ft-ról állítson ki nyugtát.

23. October 1691.
Wienn, Oppenhaimber, Schlesien, Böhaimb.
Befelch ans kayserlichen hoffkriegszahlambt denen prouiandt liffcranten Johann von Hochburg vnd juden Samuel Oppenhaimber, alss nemblichen dem ersten vmb 130 millia fl. auff die extraordinari Türckhenstewer in Schlessien ad annum 1692. vnd dem juden vmb 120 millia fl. auf die Türckhenstewer in Böheimb quittungen hinaus zu ertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 600.

428.

1691. október 25. Oppenheimer Sámuel zsidó egy bizottság kiküldését kéri, amely rendet teremtsen a közte és Zwenkau között fennálló viszályban. Az udvari kamara báró Aichpühl és Mayer kamarai tanácsosokat küldi ki e célból.

25. October 1691.
Oppenhaimb, Zwenkau.
Samuel Oppenhaimbers bitten vmb anordtnung einer commission von den löblichen hoffcamer mittl zu endtschaidung zwischen ihm vnd dem obercommissario Zwenckhau prouiantliferanten in sachen des prouiantweesens schwebende vnterschidlichen strittigkeiten.
Der Römisch kayserlichen mayestät hoffcamer räthherren baron von Aichpühl vnd herr von Mayer mit dem freundtlichen ersuchen zu communiciern, das sie dem supplicanten vnd inuermehlten ober prouiantcommissarium in sachen vernohmben vnd den befundt hinwider relationirn wollen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 806.

429.

1691. október 26. Enzinger János salétrom és puskaporfelügyelő azt javasolja, hogy Mohácson elfekvő és romlás veszélyében forgó török puskaport adják át Oppenheimer Sámuel zsidónak, ki azt megfelelő helyre szállítsa.

26. October 1691.
Enczinger, Oppenhaimb.
Johann Entzingers kayserlichen saliter- vnd puluerweesens inspectoris erinderung gehörige orthen zu cooperieren, damit dass zu Mohaz in gröster gefahr vnd ruin ligende Türckhische puluer dem juden Samuel Oppenhaimber vberlassen vnd in gehörige orth zu verhiettung dessen verderben vnterbracht werde.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 860.

430.

1691. október 27. A budai kamarai intézőség azt kívánja, hogy a megrendelt pokrócokat és szalmazsákokat Oppenheimer Sámuel zsidó minél előbb szállítsa le, egyben Schweidler hadbiztossal éljen békében.

27. October 1691.
Ofen, Oppenhaimb, Schbeidler.
Ofnerisches cameral administrations bericht dem juden Samuel Oppenhaimber ernstlich anzubefehlen, das er die verlangte kozen vnd strosöckh vor die armee kranckhe soldatten vnd die quarnison ehistens einschaffe, auch mit dem kriegscommissario Schweidler in gueter verständtnus zu leben man nichts vnterlassen werde.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 869.

431.

1691. október 27. Oppenheimer Sámuel zsidó a jövő évi hadjáratra annyi lőszert szállítson, mint az idén, egyben közölje, hogy puskaporban, ólomban, bombában és ágyúgolyóban mit tudna nyújtani.

27. October 1691.
Oppenhaimber, Zeügsweesen, Hoffkriegsrath.
Erinderung an juden Samuel Oppenhaimber, das für den künftigen veldtzug widerumb souihl munition, alls an heüer ... auch was an pulffer, pley, bomben vnd stuckh kuglen er werde beyschaffen können.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 614.

432.

1691. november 3. A budai kamarai intézőség arról értesíti az udvari kamarát, hogy mivel Budán kevés a pokróc, ezért Oppenheimer Sámuel zsidót szólítsák fel a megrendelt pokrócok mielőbbi elküldésére.

3. November 1691.
Ofen, Oppenhaimb.
Kayserlichen cameral administrations verwaltung zu Ofen bericht mit beygelegten extracten vber dem alda verhandenen geringes vorrath an kozen mit bitt, wegen abschickhung der bestelten kozen die verordtnung an dem juden Samuel Oppenhaimber ergehen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 929.

433.

1691. november 7. Oppenheimer Sámuel zsidó kérdést intéz az udvari kamarához, hogy mivel Wilfersheimb budai élelmezési biztos helyszüke miatt több lisztet és zabot nem akar átvenni, ez okból nem lehetne-e Pozsonyba, Komáromba és Esztergomba lisztet és zabot szállítani?

7. November 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber jud erindert, das der kayserlicher prouiant commissarius zu Ofen, herr von Wilffershaimb, kein mehl vnd haabern aus mangl des vnterbringens mehr annehmben wolle, mit diser anfrag, ob er nicht etwo den vorrath an gedachten prouiant nacher Prespurg, Comorn vnd Gran bestellen solle vnd destwegen an die alda subsistierende prouiant bediente die verordtnung ergehen zu lassen, damit sie gemehltes prouiant von ihme abnehmen vnd endtgegen quittirn sollen. Der kayserlichen geuollmechtigen authorisierte general kriegscommissariatambts substitution alhier bey hoff vmb fürderlichen bericht vnd guettachten ex officio zu communiciern.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 896.

434.

1691. november 5. Gössinger fő hajóskapitány jelentse, hogy Oppenheimer zsidó még 1689-ben a belgrádi hajóhíd céljára megrendelt 100 db nagy hajót idejében leszállította-e és, hogy mit kellett e hajókért fizetni? Osterau tábori tüzérségi biztos pedig arról adjon választ, hogy 1689-ben a tüzérség részére megrendelt 300 pár ökörért Oppenheimer zsidónak mit kellett fizetni és kinek a kezére lettek azok adva?

5. November 1691.

Oppenhaimber, Schöffweesen, Griegisch Weissenburg.

An oberschiffhaubtman Gössinger eheistens zu berichten, ob er jud Oppenhaimber die anno 1689. zu dem schiffbrückhenweesen nach Belgrad zu liefern gehabte 100 stuckh grossen schiff noch in tempore beygeschafft vnd was der preys darfür betragen hat.

Item.

An kayserlichen veldt artiglerie commissarium vnd zeugszahlsmaistern herrn von Osteraw zu berichten, was wegen der zu notturft der artigleria anno 1689. von ihme juden geliferten 300 paar ochsen für ein preis geschlossen vnd ob solche ochsen vnd zu wassen handten gelifert worden.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 640.

435.

1691. november 7. A cseh királyi kancellária közli a sziléziai főhivatalnak ama kérdését, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak az előző évi 75 000 Ft-nyi hátralékot részletekben kifizessék-e?

7. November 1691.

Böhmische canzley, Oberambt in Schlesien, Oppenhaimb.

Löbliche königliche böhaimbische hoffcanzley communiciert des königlichen oberambts in Schlesien bericht wegen ehister einrichtung des Samuel Oppenhaimber judens vorjährige cameral rückhständ von 75 millia fl. mit diser anfrag, ob dise bezahlung an das königlichen rendtambt dem mehrbesagten Oppenhaimber nach vnd nach anzuweisen?

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 938.

436.

1691. november 7. A császári udvari pénztár az Oppenheimer Sámuel zsidó nevére kiállított és a sziléziai 75 000 Ft hátralékra vonatkozó nyugtát vonja vissza és ehelyett csupán 63 000 Ft-ról szóló nyugtát állítson ki.

7. November 1691.

Oppenhaimber, Schlesien.

Ans kayserlichen hofzahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber anstatt der ambtsquittung, weillen selbige souihl nicht ertragen, ain andere per 63 millia fl. hinausszegeben, hingegen erst vorerwehnte quittung widerumb ad cassandum zuruckhzunemben.

Mchr.

Ans hoffkriegszahlambt pro quittierung dass hoffzahlambt vmb obige 63 millia fl.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 648—649.

437.

1691. november 6. Az alsó-ausztriai számvevőségnek megküldik Oppenheimer Sámuel zsidónak elszámolását 1689. évig teljesített élelem és löszer szállításairól és az erre vonatkozó bizottsági véleményt.

6. November 1691.

Oppenhaimber, Raittungen.

Der Nieder Österreichischen buechhaltercy werden des juden Oppenheimber biss ad annum 1689. geführte munitions vnd prouiandt rechnungen vnd des in sachen verordtneten herrn commissarien guetachtliche mainung vmb darüber das weitere an die handt zu geben communiciert.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 653.

438.

1691. november 6. Kérelem a cseh kancelláriához, hogy azt a nyugtát, amelyet az udvari pénztár állított ki a sziléziai 63 000 ft. hátralékról és a sziléziai adóhivatalnak szól, adják át Oppenheimer zsidónak.

6. November 1691.

Schlessien, Oppenhaimber, Böhaimb.

Ersuechung an die königlichen bö(he)mbischen hof canczley die vor denen vorjährigen cameral resten in Schlessien restierende 63 millia fl. immediate dem juden Oppenhaimber gegen einer von dem hofzahlambt an dass königliche Schlessische general stewerambt per expressum lauttenden quittung zu seinen handten erlegen zu lassen vnd solches dem oberambt pro notitia vnschwehr zu intimieren.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 653.

439.

1691. november 8. Oppenheimber Sámuel zsidó panaszkodik, hogy semmi reménye sincs ahhoz, hogy a Prágának szóló 357 000 fr-ját és a Boroszlót illető 88 000 ft-ját megkapja, ezért más kiutalást kér. Az udvari kamara a cseh kancellária segítségét kéri.

8. November 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber jud beschwärt sich, das einige hoffnung nicht erscheine der nacher Prag der 357 millia fl., dann nacher Presslau per 88 millia fl. gegebener anweisung sobaldt haabhafft zu werden mit bitt ihme andere richtige vnd sicherer anweisung zu befürderung seiner obhabenden grossen lifferungen zu ertheillen.

Der löblichen königlichen Böhmischen hoffcanzley die sache nachmahlen de meliori zu mügligister befürderung in freundtschafft zu recommendieren, weil die camer von andern alss denen assignations mittlen dem supplicanten nicht helffen kann.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 899. és 902—903

440.

1691. november 9. A hadbiztosság jelentéséhez egy kimutatást csatol, amely tartalmazza Oppenheimer Sámuel zsidónál folyó évre megrendelt lőszer és élelem mennyiségét.

9. November 1691.

General commissariat, Oppenhaimb.

General kriegscommissariatsambts substitution bericht mit beygeschlossener specification, was von juden Samuel Oppenhaimber auf dises 1691-iste jahr a conto seinen heurigen munition vnd prouiant lifferung angeschafft worden.

Dem kayserlichen hoffkriegszahlambt mit der verordnung zuezustellen, das selbiges der beygelegten specification zuesezen solle, was dem juden Samuel Oppenhaimber auf sein heurigen lifferung an prouiant vnd munition für anweisung hinausgegeben vnd anneben gahr bezalt worden.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 906.

441.

1691. november 12. Passzus Simon Hierschl zsidó részére, aki élelmet szállit a Magyarországon harcoló császári hadsereg részére.

12. November 1691.
Pass, Simon.
Pass auf verschidene victualien, so durch den Hierschl Simon juden zu behueff der kayserlichen armme in Hungarn abgefuhret worden.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 646.

442.

1691. november 14. Oppenheimer Sámuel zsidó a múlt évi és idei lisztszállitásaival kapcsolatban elhangzott panaszokra adjon magyarázatot, Paul János Bálint tábori élelmezési igazgató pedig erre vonatkozólag tegyen jelentést.

14. November 1691.
Oppenhaimber, Prouiantweesen, Paul.
An juden Samuel Oppenhaimber vber die sowohl vorm jahr, als heuer wider die mit ihme contrahierte mehl lifferung in einem vnd andern vorgekhombene beschwerden seine verantwortung einzugeben.
Mehr.
Erinderung dessen an veldtprouiandt directorn Johann Valentin Paul vnd solle er auch grundtlich erforschen, vnter welcher liferung vnd was von dem vntauglichen mehl befunden worden, damit man weiters die gehörige remedierung fürckheren vnd den regress des verursachten schadens nach billigen dingen suchen könne.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 656.

443.

1691. november 14. Oppenheimer Sámuel zsidó a boroszlói 65 000 ft-ra vonatkozó kiutalás helyett egy másikat kér.

14. November 1691.
Oppenhaimb.
Samuel Oppenhaimbers jeden anlangen anstatt der an die Bresslauische 65 millia fl. gegebene anweisung eine andere richtige a conto seiner gethonen lifferung zu ertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 936.

444.

1691. november 16. Parancs a hadi pénztár részére, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó nevére a csehországi 62 269 ft-nyi katonai adóhátralékra állítson ki 25 548 ft-ról szóló nyugtát, a megmaradt összegről is adjon nyugtát a zsidó további szállításai fedezésére.

16. November 1691.

Böhaimb, Oppenhaimber.

Befelch ans hoffkriegszahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber auff die bö(he)mbische ferttige militarische restantien per 62269 fl. eine quittung auff 25548 fl. zu abstattung seiner vorigen prouiandt vnd munitons liferungen, dan auff den vberrest eine andere quittung a conto seiner künfftigen liferungen hinaus zu ertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 652.

445.

1691. november 19. A budai kamarai intézőség jelenti, hogy Oppenheimer zsidó a folyó évben mennyi pokrócot, szalmazsákot és egyéb katonai ruhát szállított, egyben közli, hogy további pokrócokra nagy szükség lenne. Az udvari kamara ezirányban intézkedik.

19. November 1691.

Ofen, Oppenhaimb.

Copia. Cameral administrations zu Ofen verwalttung bericht mit beygelegten summarischen empfangs extracten der von dem Oppenhaimber juden in disem 1691-ten jahr nacher Ofen geliferten kozen vnd andern soldatten mundierungs sortten, wie auch strohsöckh mit bitt an ihne Oppenhaimber die verordtnung ergeben zu lassen, die bestelte kozen zu notturfft der soldatasen chistens hinabzuschickhen.

Dem juden Samuel Oppenhaimber zu seiner nachricht vnd mit der auflag zuezustellen, das er inuermehlt ermanglende kozen vnd strosöckh ohne lenger anstandt nacher Ofen sollen befürdert werden.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 913.

446.

1691. november 19. Passzus Leben Fischhof Mózes amsterdami zsidó és társa számára, akik pálinkát és egyéb élelmiszert szállítanak a Magyarországon harcoló császári hadseregnek.

19. November 1691.

Pass, Ambsterdamer Fischhoff.

Vmbgeferttigter passbrieff auff prandtwein vnd andere verschidene victualien, welche dem Moyses amsterdamer Leben Fischhoff juden vnd ihren consorten zu behueff der kayserlichen armee in Hungarn abführen zu lassen bewilligtt worden.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 657.

447.

1691. november 20. Válasz a hadi tanácsnak, hogy a hadsereg igényeiről kellő gondoskodás történt, elég pénz is áll rendelkezésre, nemkülönben Oppenheimer zsidó is el lesz látva a szükséges részzel és ónnal.

20. November 1691.

Hoffkriegsrath, Wienn, Zeügsweesen, Oppenhaimber.

Antworth an löblichen kayserlichen hoffkriegsrath, dass man nicht ermanglen werde, nachdeme die wegen der kriegs aussgaben schon intabellirte geldtmittl eingehen, dem zeügambt mit dem verlangten geldt vorlaag zu succurieren, souiehl aber die zeügssorthen anbetrifft, wehre schon dem juden Oppenhaimber selbe ausser des kupffer vnd zins, so respective von der kupffer verkhauffs administration vnd des königlichen bö(he)mbischen cammer genomben wirdt, ohne anstandt beyzuschaffen auffgetragen worden.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 658.

448.

1691. november 20. Oppenheimer Sámuel zsidó kifogásolja, hogy a brandenburgi csapatok ellátására a magyar bányavárosok terhére kiutalt 75 000 ft-ból 100 ft-ot neki levonni akarnak. Az udvari kamara ebben a kérdésben jelentést kér.

20. November 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber judens anbringen vmb auflag an das kayserlichen ober camergrafenambt in Hungarischen bergstätten, damit ihme dieienige 100 fl., welche von deme ihme in denen Hungarischen bergstetten wegen der Chur Brandenburgischen völckhern angewiesene 75 millia fl. abgezohen werden wollen, widerumb guetgemacht werden möchten.

Dem kayserlichen ober camergrafenambt in denen königlichen Hungarischen bergstetten vmb bericht vnd guetachten zu communiciern.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 914—915.

449.

1691. november 22. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó részére, aki a tábori tüzérségnek különféle felszerelést és lőszert fog szállítani.

22. November 1691.

Pass, Oppenhaimber, Zeügsweesen.

Kayserlicher passbrieff auff verschidene zeügs vnd munitions requisiten, so der Samuel Oppenhaimber zur notturfft der kayserlichen veldtartiglerie zu lifern in commissis hat.

Hofkammerarchiv Bécs. 987. számú Regiszterkönyv 659.

450.

1691. november 24. Oppenheimer Sámuel zsidó leszerződik, hogy a hadseregnek Magyarországra 60—70 ezer mázsa lisztet és 50—60 000 méró zabot fog szállítani.

24. November 1691.
Contract, Wienn, Oppenhaimber, Prouiantweesen.
Contract zwischen der kayserlichen hofcamer vnd dem juden Samuel Oppenhaimber wegen in Hungarn lifern habenden 60 biss 70 (millia) centen mehl vnd 50 biss 60 millia mezen haabern.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 675.

451.

1691. november 27. Ismételten megparancsolják Oppenheimer Sámuel zsidónak, hogy a budai kaszárnya részére legalább 2000 db. pokrócot szállítson.

27. November 1691.
Oppenhaimber, Ofen.
Nochmahlige verordnung an juden Samuel Oppenhaimber für die quarnison zu Ofen, alss welche wider den abgang der benöthigten kozen höchst lamentiert, wenigist solchen mit 2 millia stuckh zu ersezen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 667.

452.

1691. november 28. Passzus Simon Jakab és társai részére, akik pálinkát és különféle élelmiszert szállítanak a Magyarországon küzdő császári hadseregnek.

28. November 1691.
Pass, Simon.
Pass auff weinprandt vnd verschidene andere victualien, welche von dem Jacob Simon juden vnd consorten zu behueff der kayserlichen armee in Hungarn abgeführt werden.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 671.

453.

1691. december 1. Értesítés a budai kamarai intézőség számára, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó Herdegg és Schweidler kezéhez idáig már mennyi pokrócot küldött és még ezután is fog szállítani, ők viszont közöljék, hogy e pokrócokat miként használták fel.

1. December 1691.
Oppenhaimber, Ofen.
Der cameral administration zu Ofen wirdt communiciert, wass durch dem juden Oppenhaimber an kozen zu handten des Herdegen vnd Schweidlers dahin

nacher Ofen geliffert worden vnd an solchen noch weiters folgen wirdt. Weillen mann aber zu wissen von nöthen, wohin souiehl kozen verwendet worden, alss soll sye administration den befundt ditssfahls auffs eheiste vberschreiben.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 625.

454.

1691. december 1. Oppenheimer Sámuel zsidó jelenti, hogy folyó évben mennyi pokrócot küldött Budára és elismeri, hogy újabb 2000 db-ra kapott megrendelést.

1. December 1691
Oppenhaimb.
Samuel Oppenhaimber jud bericht vber die auf diss jahr nacher Ofen geliferten kozen anzahl vnd bereitts beschehene bestellung andere 2000 stuckh.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 967.

455.

1691. december 4. A magyar királyi kamara jelenti, hogy Magyarországon a zsidóknak megtiltották az arany és az ezüst beváltását, mert arra egyedül ettől kezdve Clamer János Ferenc pozsonyi harmincados jogosult.

4. December 1691.
Hungarische camer, Comercien vnd judenschafft in Hungarn, Clamer.
Königliche Hungarische camer bericht auf die ergangene kayserliche resolution das denen juden die einlöss vnd erkhauffung des goldt vnd silber in königreich Hungarn nicht mehr zugelassen seye, sondern dieselbe dem dreyssiger zu Presburg aus denen aldaigen dreyssigerambts gefohln Johann Franz Clamer verwilligt worden vnd das erstbenente silber einlösung des Clamers instruction zuwider seye.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 1007.

456.

1691. december 5. A tábori hadbiztosság jelentése Oppenheimer Sámuel zsidónak 1689. évi szállításairól, amelynek több tétele kifogásolható.

5. December 1691.
General commissariat, Oppenhaimb.
Kayserliche geuollmächtigte authorisierte general kriegscommissariatambts substitutio alhier bey hoff bericht vber inuermeldt des juden Samuel Oppenhaimbers 1689. jährige lifferungs rechnungen vnd in selbiger indebite eingebrachte vnterschidtliche requisiten.
Der Nieder Österreichischen buchhalterey zu dero nachricht zuzustellen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 972—973.

457.

1691. december 15. Österau János Károly tüzérségi főbiztos előterjeszti Oppenheimer Sámuel zsidó által 1687-ben szállított ökrökre vonatkozó jelentését.

15. December 1691.

Kayserliche veldartiglerie, Oppenhaimb.

Herr Johann Carl von Österau kayserlicher artiglerie obercommissarius bericht vber die von dem Samuel Oppenhaimber juden denen vorgeben nach anno 1687. zur kayserlichen veldartiglerie geliferten ochsen.

Der Nieder Österreichischen buchhalterey zur nachricht vnd beobachtung der weitter notturfft zuezustellen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 986.

458.

1691. december 22. Oppenheimer Sámuel zsidó közli, hogy az 1690. és az 1691. évi szállításai után még 434 000 ft. követelése áll fenn. Erre vonatkozólag vagy készpénzt vagy használható kiutalást kér. Az udvari és hadi pénztár közölje, hogy e két évben a zsidó mennyi fizetést kapott.

22. December 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenhaimber judens anbringen vmb anschaffung pahren geldtmittl oder erthaillung richtiger anweisungen zu abstattung seiner ausständt 434 millia fl. wegen gethoner prouiant, munition, zeugs vnd ander liferung pro annis 1690 et 1691. Dem kayserlichen hoff- vnd veldtkriegszahlambt vmb bericht vnd verlässlich zu extrahiern, was dem supplicanten pro annis 1690. vnd 1691. a conto seiner liferung aus beeden hoff vnd veldtkriegscassen, doch iedes absonderlich angewisen vnd bezahlt worden.

Hofkammerarchiv Bécs. 985. számú Regiszterkönyv 994.

459.

1691. december 28. Parancs a hadi pénztár számára, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak Belső-Ausztriára 1692. évre kivetett 150 000 ft. török adóról, míg Csehországnak 1692. évi 25 000 ft-nyi fejadójáról állítson ki nyugtát.

28. December 1691.

Oppenhaimber, Österreich, Böhaimb.

Befelch ans kayserlichen kriegszahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber vmb die in Inner Osterreich auff die extraordinari Türckhenstewer pro anno 1692. angewisene 150 millia fl. vnd a conto der verhoffenden kopfsteuer in Böheimb per 25 millia fl. quittungen geferttigter hinaus zu ertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs, 987. számú Regiszterkönyv 719.

460.

1691. december 28. Kolozsvár. Az erdélyi országgyűlés ezévi törvényének VI. cikkelye a zsidókat 200 forint adóval terheli meg.

Articulus VI.

Pénzadóról.

. . . . . .

Zsidókra fl. 200.

. . . . . .

Közölve Erdélyi országgyűlési emlékek XX. 476.

461.

1691. december 29. Oppenheimer Sámuel zsidó a mostani téli idényre végzett szállításai fejében 10 700 ft. kifizetését kéri.

29. December 1691.

Oppenhaimb.

Samuel Oppenheimber judens anbringen ihme endtweder auf die kopfsteuer oder sonsten wegen seiner vollzogener prouiant liferung vor die winterliche prouision 10700 fl. richtig anzuweisen.

Hofkammerarchiv Bécs, 985. számú Regiszterkönyv 1011.

462.

1692. január 2. A tábori hadbiztosság arról értesítve, hogy mivel Oppenheimer Sámuel zsidó 180 000 rajnai ft. erejéig de Fleury márkiért szavatosságot vállalt Hollandiában, aki 880 matrózt és tüzért toborzott össze a hajóhad céljára, ez az összeg a magyar bányavárosok jövedelméből nyer fedezetet.

2. Januarius 1692.

Oppenhaimber, Fleury, Schöffweesen.

Erinderung an die general kriegscommissariatambt substition was mit dem juden Samuel Oppenhaimber vmb eine per 180 millia fl. Reinisch gelaiste bürgschafft in Hollandt das denen zu dem vorhabenden schiffarmament durch den herrn marchesen de Fleury von dorthen her zusamben bringenden 880 marinari vnd canonieri ihre richtige verpflegung solle gereicht werden, in hoc passu verglichen vnd an das obriste camergraffenambt in denen königlich Hungarischen pergstätten darüber expediert worden.

Mehr.

In eadem materia ans hoffzahl-, hoffkriegszahlambt.

Item.

Erinderungs befelch ans veldtkriegszahlambt, wie sich selbiges in obigen materia der quittier- vnd bezahlung halber, auch sonsten in einem vnd andern zu uerhalten hat.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 34.

463.

1692. január 5. Az udvari hadi pénztár Oppenheimer Sámuel zsidó részére a Belső-Ausztriára kivetett 150 000 Ft török adó helyett állítson ki egy másik nyugtát, amely a rendek által megszavazott adóra vonatkozik.

5. Januarius 1692.
Oppenhaimber, Österreich.
Anss kayserlichen hoff kriegszahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber wegen seiner prouiandt vnd munitions liferungen anstatt der auff die Inner Österreichischen Türckhenstewer angewissenen 150 millia fl. ein andere quittung an dass darinige hoffpfenningambt a conto der daselbstigen landtags bewilligung disses jahrs in genere hinaus zu ertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 7.

464.

1692. január 12. Az udvari pénztárnak küldessék meg egy kimutatás, amely tartalmazza, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó 1690-ben és 1691-ben e pénztártól készpénzben és kiutalásokban mit kapott.

12. Januarius 1692.
Hoffzahlampt, Oppenhaimber.
Anss kayserlichen hofzahlambt eheistens eine verzaichnus einzuraichen, was dem juden Samuel Oppenhaimber in beeden verwichenen 1690. vnd 1691. jähren auss vnterhabenden hofzahlambts mittlen in paaren geldt vnd anweisungen entrichtet worden.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 10.

465.

1692. január 14. Az udvari hadi pénztár Oppenheimer Sámuel zsidó és társai részére újoncok és lovak költségei címén egy 548 ezer Ft-ról szóló kiutalást állítson ki.

14. Januarius 1692.
Hoffkriegszahlambt, Recroutenweesen, Regimenter, Oppenhaimber.
Ans kayserlichen hoffkriegszahlambt denen vmb ihre recrouten vnd rimonta gelder sich anmeldenden regimenteren zu pferdt nach des von dem general kriegscommissariatambt gemachten entwurff die anweisung auff des juden Samuel Oppenhaimbers vnd dessen mitinteressierte zu solchem ende interim vorzuschiessen anerbottene 548000 fl. hinaus zu ertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 31.

466.

1692. január 18. Oppenheimer Sámuel zsidó nyilatkozzék, hogy de Fleury márki által megszervezett hajóhadat legkésőbb április végéig mennyi pénzért tudná lőszerrel és minden egyéb szükséges anyaggal ellátni?

18. Januarius 1692.

Oppenhaimber, Fleury, Schöffweesen.

An juden Samuel Oppenhaimber sich vnuerlengst zu erckhlären, ob er die zu dem von den herrn marchesen de Fleury auffrichtenden schiff armament benöthigte munitions vnd andere requisiten biss zur helffte oder lengst Aprilis, auch in was preyss zueuerlasslich anhers liffern könne.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 19.

467.

1692. január 18. Parancs az udvari hadi pénztár részére, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak és társainak, akik vállalkoztak a lovas ezredek számára újoncokat toborozni, a fejadó terhére állítson ki 548 000 Ft-ról szóló nyugtát. Úgy a cseh, mint az osztrák kancellária megfelelő utasítást kap.

18. Januarius 1692.

Oppenhaimber, Recroutenweesen.

Befelch ans kayserlichen hoffkriegszahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber vnd interessierten von hiesigen handelssleüthen wegen vbernombener recroutierung der kayserlichen cavallerie vmb 548 millia (fl.) quittungen auff die in kayserlichen erblandten darumben angewisene kopfstewers quotae hinaus zu ertheillen.

Mehr.

Erinderung dessen an die königlichen bö(he)mbischen hofcanczley mit ersuechen bestens darob zu seyn, womit souihl die bö(he)mbische länder anbetrifft, denen assignatariis der vngesaumbte abtrag von denen kopfstewer mittlen gegen hoffkriegszahlambts quittung beschehen möchte.

In simili.

Mutatis mutandis an die löblichen öesterreichische hofcanczley.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 15.

468.

1692. január 19. A császár őfelsége kegyeskedjék intézkedni, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó, aki Hollandiában de Fleury márkiért kezességet vállalt, Belső-Ausztriára kivetett 150 000 Ft-hoz hozzájuthasson.

19. Januarius 1692.

Österreich, Oppenhaimber, Fleury, Schöffweesen.

Allerunterthönigstes memorial in ihro kayserlichen mayestät die gnädigste verfüegung zu thuen, dass dem juden Samuel Oppenhaimber für den marchesen de Fleury in Hollandt leistenden caution die in Inner Österreich assignierte 150 millia fl. würckhlich bezahlt werden.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 19.

469.

1692. január 16. Szerződés az udvari kamara és a bécsi kereskedők, valamint Oppenheimer Sámuel zsidó között. Ez utóbbiak a lovasezredeket ellátják újoncokkal és lovakkal, míg ennek ellenében az örökös tartományokra kivetett fejadót megkapják.

16. Januarius 1692.

Contract, Wienn, Oppenhaimber, Regroutenweesen.

Contract zwischen der kayserlichen hoffcamer, dann denen alhiesigen handlsleüthen vnd juden Oppenhaimber die von dissen letzteren vbernombene recroutier vnd rimontierung der kayserlichen regimenter zu pferdt vnd dagegen auff die kopffstewer in landen bessten anweisung in einem vnd andern betreffent.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 25.

470.

1692. január 22. Parancs báró Viechter kamaragróf részére, hogy 6 havi részletben Oppenheimer Sámuel zsidónak fizessen 180 000 Ft-ot, aki de Fleury márkinak Hollandiában ennyit adott azért, hogy matrózokat és tüzéreket toborzott.

22. Januarius 1692.

Oppenhaimber, Fleury, Schöffweesen.

Befelch an obristen cammergrafen baron Viechter dem juden Samuel Oppenhaimber 180 millia fl., welche er von wegen des marchesen de Fleury alhier vnd in Hollandt für dessen marinari vnd canonieri zu erlegen hat, mit 6 monathlichen ratis gegen hofzahlsambts quittung erlegen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 26.

471.

1692. január 24. Parancs az udvari hadi pénztár számára, hogy a Csehországra kivetett fejadó terhére állítson ki 50 000 Ft-ról szóló nyugtát Oppenheimer Sámuel zsidónak lőszerszállításai fejében.

24. Januarius 1692.

Oppenhaimber, Böhaimb.

Befelch ans kayserlichen hoffkriegszahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber wegen verschidener munitions liferungen vmb die auff die kopfstewer in Böheimb angewissene 50 millia fl. eine quittung hinauss zu ertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 21—22.

zahlung dessen laistendes anticipation per 700 millia fl. bey dem land Österreich ob der Enns auf die dissjährige bewilligung angewisene 100 millia fl. ohneracht dess noch nicht geschlossenes landtags von selbigen standten vbernomben werden.

Hofkammerarchiv Bécs. 991. számú Regiszterkönyv 53.

478.

1692. február 8. Az udvari havi pénztár Oppenheimer Sámuel zsidónak újoncok és lovak szállítása fejében Felső-Ausztria terhére 100 000 Ft-ról szóló nyugtát állítson ki, viszont Csehországot terhelő fejadóból csak 100 000 Ft-ot kap, míg az így felszabaduló 100 000 Ft-ot az ezredek fizetésére kell fordítani.

8. Februarius 1692.

Oppenhaimber, Recroutenweesen. Hungar, Sibenburgen.

Ans hoffkriegszahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber zu schleiniger recroutier- vnd rimontierung der kayserlichen cavagleria eine quittung per 100 millia fl. auf die Ob der Enserische bewilligung erfolgen, hingegen aber an der hieuor auff die kopf vnd beystewer in dem königreich Boheimb a 200 millia fl. aussgeferttigten anweisung die helffte wider abschreiben vnd vmb solche medietet oder 100 millia fl. der veldtkriegscassa zu bezahlung der kayserlichen regimenter in Hungarn eine andere quittung an das bö(he)mbische ober stewerambt ertheillen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs. 991. számú Regiszterkönyv 52.

479.

1692. február 20. Határozat arra nézve, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó a legközelebbi hadjárat céljára milyen lőszerféleket szállítson.

20. Februarius 1692.

Oppenhaimber, Zeügsweesen.

Verbschaidungs decret an juden Samuel Oppenhaimber, was nemblichen für aigentliche munitions sorthen auff khünfftiger veldtzug er in einem vnd andern beyzuschaffen hat, wie solche specifice benennet werden.

Hofkammerarchiv Bécs. 991. számú Regiszterkönyv 72—73.

480.

1692. február 24. Értesítés Czobor grófnő részére, hogy alattvalója: Simon Hirschl sasvári zsidó és Oppenheimer zsidó közötti liszt és zabszállítási viszályban Schöndorfi Fillgraf Herbold udvari kamarai fogalmazó fog biztosként működni.

24. Februarius 1692.

Zoborin, Oppenhaimber, Hierschl, Fillgraf.

Erinderung an die fraw grafin Czoborin, dass zu der vom juden Oppenhaimber angesuchten berechnung mit dero vnterthan vnd juden Hirschl Simon zu Schassburg wegen contrahierter mehl vnd haberliferung der hofcamer concipist Fillgraff pro commissario deputiert worden, dahero sye fraw grafin ersuecht wirdet in hoc passu nach billigkheit gezimbende aussrichtung zu thuen.

Mehr.

In eadem materia commissions decret an ihne Herboldt Fillgraffen von Schöndorff.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 74—75.

481.

1692. február 28. Kérés a cseh kancelláriához, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó a Csehország terhére nyert kiutalásaiból minél nagyobb kifizetéshez juthasson.

28. Februarius 1692.

Böhaimb, Oppenhaimber.

Ersuechung an die löblichen bö(he)mbischen hofcanczley vmb mit dero vermögenheit zu cooperieren, das den juden Samuel Oppenhaimber der ausständt der auff das königreich Böhaimb noch vorhin erthailter anweissungen würckhlich entrichtet vnd dardurch der cursus dess lauffenden interesse verhüttet werde.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 79.

482.

1692. február 29. Parancs az udvari hadi pénztár részére, hogy Oppenheimer Sámuel zsidónak egy 100 000 ft-os nyugtát állítson ki folyó évben Csehországra kivetett rendkívüli török adó terhére.

29. Februarius 1692.

Oppenhaimber, Böheimb.

Befelch ans kayserlichen hoffkriegszahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber vmb die noch vnuerwissene 100 millia ff. Reinisch auff die dissjährige extraordinari Türckhenstewer in Böhaimb einen ambtsquittung hinauss zu ertheillen.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 80.

483.

1692. március 8. Passzus Oppenheimber Sámuel zsidó részére, aki 60 vagy 70 ezer mázsa lisztet és 50 vagy 60 ezer mérő zabot fog szállítani.

8. Martius 1692.
Pass, Oppenhaimber, Prouiantweesen.
Pass auff 60 biss 70 millia centen mehl vnd 50 biss 60 millia mezen haben für den juden Samuel Oppenhaimber.

Hofkammerarchiv Bécs. 991. számú Regiszterkönyv 114.

484.

1692. március 11. A császár őfelsége kegyeskedjék elrendelni, hogy Alsó-Ausztria rendei a fejadó terhére 100 000 ft-al járuljanak hozzá Oppenheimer Sámuel zsidó lóvásárlásaihoz.

11. Martius 1692.
Oppenhaimber, Österreich.
Allerunterthünigstes memorial an ihro kayserlichen mayestät in puncto der kopf vnd beystewer von denen Nieder Österreichischen landtständten mit gehorsambster bitt sye ständte dahin zu vermögen, dass sye mit denen dem juden Oppenhaimber auf rimonta der cavallerie dabey angewisenen 100 millia fl. necessitate sic exigente nicht auss handten geben wollen.

Hofkammerarchiv Bécs. 991. számú Regiszterkönyv 100.

485.

1692. március 30. Az udvari hadbiztosság tárgyaljon Oppenheimer Sámuel zsidóval a münsteri segélycsapatoknak vízen való szállításáról és az eredményt jelentse.

30. Martius 1692.
Oppenhaimber, Münster.
An die general kriegscommissariatambts substitution alhier bey hoff vmb mit dem juden Oppenhaimber wegen abfahr der Münsterischen trouppen zu wasser ein gewisses zuuurgleichen vnd den erfolg der hofcamer pro notitia zu berichten.

Hofkammerarchiv Bécs. 991. számú Regiszterkönyv 138.

486.

1692. március 31. Oppenheimer Sámuel zsidó állapítsa meg, hogy a bécsi Arzenálban még milyen felszerelési tárgyakra van szükség és azokat mikorra és milyen árban tudná leszállítani.

31. Martius 1692.
Oppenhaimber, Zeügsweesen.
Erinderungs decret an juden Samuel Oppenhaimber, wass in hiesigen haubtzeughaus an zeugsrequisiten schon verhandten vnd annoch abgängig vnd dahin zu lifern ist, dahero er sich erkhlären solle, ob wann vnd in welcher zeit, auch in wassfür einem preyss er solche zeügsrequisiten lifern wolle.

Hofkammerarchiv Bécs. 991. számú Regiszterkönyv 139.

487.

1692. március 31. Kérelem a bajorországi kamarához olyan intézkedés végett, hogy Zwenckau János Farkas és Oppenheimer Sámuel hadseregszállítók a magyarországi hadjárat céljára vásárolt lőszerüket Bajorország területén passzusuk felmutatása mellett szabadon szállítsák.

31. Martius 1692.
Zwenkau, Oppenhaimber, Pass.
Ersuechung an die Chur Bayrische camer beliebige verfuegung an gehörige stellen zu thuen, auff dass die von den kayserlichen ober prouiandtcommissario Johann Wolffgang von Zwenkhau vnd juden Samuel Oppenhaimber zu beuorstehenden veldtzug in Hungarn lifferende munitions sorthen gegen producierung der kayserlichen pässbrieffen durch die Chur Bayrische landte gleichwie vorhin beschehen, allerdings frey passiert werden.
Mehr.
Zway kayserliche pässbrieff auff allerhandt munitions sorthen für oberwehnten kayserlichen ober prouiandtcommissarium Johann Wolffgang von Zwenckhaw vnd juden Samuel Oppenhaimber.

Hofkammerarchiv Bécs. 991. számú Regiszterkönyv 143.

488.

1692. április 5. A passaui püspöki kamara engedje meg, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó a bajor segélycsapatok elszállításához hajókat és tutajokat vásárolhasson.

5. Aprilis 1692.
Oppenhaimber, Bayrn.
Ersuechung an die bischöffliche cammer zu Passaw dem juden Oppenhaimber zu abführung der Chur Bayrischen auxiliar völckher den einkauff der schiff vnd flöss zuerstatten.

Hofkammerarchiv Bécs. 991. számú Regiszterkönyv 153.

489.

1692. április 5. A linzi császári vámhivatal mindent kövessen el, hogy segíthessen Oppenheimer Sámuel zsidónak a bajor segélycsapatok elszállításához szükséges hajók és tutajok beszerzésében, valamint hajósok toborzásában.

5. Aprilis 1692.
Oppenhaimber, Bayrn.
Ans kayserlichen mauthambt Linz darob zu sein, damit dem juden Samuel Oppenhaimber herab bringung der Chur Bayrischen auxiliar völckher mit denen benöthigten schiffen, flössen, schiffleuthen vnd dergleiches an handt gestanden werde.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 153.

490.

1692. április 9. Oppenheimer Sámuel zsidó báró Heydersheimb tábornok által felállítandó két magyar ezred számára szállítson 1500 db. karabélyt.

9. Aprilis 1692.
Heissler, Hungarn, Oppenhaimber.
Decret an juden Oppenhaimber zu armierung durch den generalen freyherrn von Heyderssheimb auffrichtenden zwey hungrischen regimenter 1500 carbiner besagten herrn generalen erfolgen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 158.

491.

1692. április 15. Oppenheimer Sámuel zsidó tartozik a bécsi Arzenálnak megrendelt puskákat minél előbb leszállítani.

15. Aprilis 1692.
Wienn, Oppenhaimber.
Decret an juden Samuel Oppenhaimber die in alhieziges haubtzeughaus bestelte flindten auff eheiste zu liffern.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 164.

492.

1692. április 15. Fizessen az udvari hadi pénztár Oppenheimer Sámuel zsidó kezéhez a gróf Sinzendorf-féle kölcsönből 20 000 ft-ot azért, mert a bajor és a münsteri segélycsapatokat részint Passauból, részint Donauwörthből hajókon egészen Budáig leszállította.

15. Aprilis 1692.

Oppenhaimber, Bayrn, Münster.

Befelch ans hoffkriegszahlambt dem juden Samuel Oppenhaimber zu abführung der Chur Bayrischen vnd Münsterischen auxiliar völckher von Passaw, Donnawerth biss nacher Ofen von der graff Sinczerdorffischen anticipation a conto 20 millia fl. erfolgen zu lassen.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 167.

493.

1692. április 15. Kramprick hollandiai megbízott minél előbb vigye keresztül, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó az ott megvásárolt salétromot és puskaport szabadon elszállíthassa.

15. Aprilis 1692.

Oppenhaimber, Kriegsweesen, Kramprich.

Befelch an kayserlichen envoye in Hollandt Kramprick für den juden Samuel Oppenhaimber die frey passierung des aldorth zu kayserlichen kriegsdiensten erhandleten salitter vnd pulffers eheist auszuwürckhen.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 167.

494.

1692. április 15. Mivel Oppenheimer zsidó a bajor és a münsteri segélycsapatoknak Passauból és Donauwörthből való lesztatására 20 000 ft-ot kapott, ezért a hadbiztosság tárgyaljon a zsidóval a hajó és a tutajdíjak tárgyában.

15. Aprilis 1692.

Oppenhaimber, Bayrn, Münster.

Erinderung an die general kriegscommissariatambts substitution alhier, das dem juden Oppenhaimber zu abführung der Bayrisch vnd Münsterischen auxiliar völckher von Passaw vnd Donawerth 20 millia fl. assigniert worden, dahero sye substitution mit ihme juden für mann, pferdt, für die pagage ratione dess schiff- vnd flösserlohn tractieren wolle.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 168.

495.

1692. április 15. Passzus Oppenheimer Sámuel zsidó részére, aki Steyrből a hajóhíd felszereléséhez szükséges dolgokat fog Magyarországba szállítani.

15. Aprilis 1692.
Schoffweesen, Fleury, Oppenhaimber.
Pass auff munitions vnd kriegsrequisiten, welche der jud Samuel Oppenhaimber zu behueff des schiffs armaments von Steyer vnd selbige revier nacher Hungarn beyschaffet.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 168.

496.

1692. április 16. Passzus Hirsch Jakab zsidó és társa számára, akik a Magyarországon küzdő császári hadseregnek bort és pálinkát szállítanak.

16. Aprilis 1692.
Pass, Hirsch.
Vmbgeferttigter passbrieff auff wein vnd prandtwein, so der jud Jacob Hirsch vnd dessen mitconsort zu notturfft der kayserlichen armee in Hungarn vberbringen.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 168.

497.

1692. április 21. Ismételt nyomatékos kérelem a cseh kancelláriához: kövessenek el mindent, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó a Csehországot terhelő kiutalásból minél nagyobb összeghez jusson, hogy így elkerülje az anyagi összeomlást.

21. Aprilis 1692.
Böhaimb, Oppenhaimber.
Nochmahlige nachtruckhliche ersuechung an die löblichen königlichen bö(he)mbische hofcanczley nach möglichkheit darob zu sein, damit der jud Oppenhaimber an seinen an die bö(he)mbische länder beschehenen anweisungen etwas ergäbiges erhalten vnd mithin von dem besorglichen vntergang erhalten werde.

Hofkammerarchiv Bécs, 991. számú Regiszterkönyv 182.

498.

1692. április 21. Waffenbergi Mittermayer Menyhért pénzverdei igazgatót, ki egyben rézelárusítási intéző is, arról a császári határozatról értesítik, hogy a rézeladás terhére tartozik Oppenheimer Sámuel zsidónak 50 000 ft-ot kifizetni.

21. Aprilis 1692.

Oppenhaimber, Mittermayr, Darlehen, Obligationes.

Kayserliche verschreibung für den auch kayserlichen münzmaisters vnd kupffer verkhauffs administratorn Melchior Mittermayr von Waffenberg wegen seiner für den juden Samuel Oppenhaimber anticipierten vnd auff die kupffer verkhauffs administration versicherten 50 millia fl.

Item.

Befelch an die kayserlichen kupffer verkhauffs administration wegen obiges 50 millia fl. der verschreibung gemäss die gebührende bezahlung zu laisten.

Hofkammerarchiv Bécs. 991. számú Regiszterkönyv 188.

499.

1692. április 22. Parancs Janinall báró részére, ki minden erejével arra törekedjék, hogy Oppenheimer Sámuel zsidó minél több pénzhez jusson a csehországi bevételekből.

22. Aprilis 1692.

Janninal, Oppenhaimber.

Befelch an freyherrn von Janinall mit nachtruckh darob zu sein, dass der jud Samuel Oppenhaimber an denen ihme dahin beschenen anweissungen zu verschaffung der vnentpörlichen kriegsrequisiten einige satisfaction würckhlich möge gelaistet werden.

Hofkammerarchiv Bécs. 991. számú Regiszterkönyv 182.

500.

1694. január 6. Marosvásárhely. Az erdélyi országgyűlés ezévi törvényének XXII. cikkelye a gyulafehérvári zsidókra 200 forint adót vet ki, melyet febr. 7-én fizessenek meg Nagyszebenben.

XXII. Sidók portiója.

Fejérvári sidókra pro Novembri et Decembri 1693., item pro Januario, Februario et Martio anni 1694. vettetett ung. fl. 200, melyet ad 7-mum Februarii administráljanak Szebenben.

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XXI. 163.

501.

1694. Adatok a budai zsidókra.

. . . . . .

Mátyás királyunk fővárosában is a német jövevények uralkodtak. Kívülök még rác, olasz s másféle nemzetség is akadt ugyan, de ezek a város ügyeinek intézésébe nem avatkozhattak. Zsidó Budán csak kettő volt (a Víziváros ban), de ezeket csak ideiglenesen tűrték meg, mert letelepedésükkor kimondották, hogy csak a török háború befejezéséig maradhatnak a városban. Amikor 1694-ben egy harmadik zsidó (Israel Herlinge Jud) is engedélyt kért a letelepülésre, Kurz Ignác budai kamarai administrátor azt felelé, hogy a zsidók fölötte tisztátlanok, többnyire csalók (ex natura), minden nyavalyára és dögvészre hajlandók, azért a települési engedély nekik meg nem adható.[1] Hogy a magyar sem igen merészkedett Buda városába, azt az előrebocsátottak után természetesnek kell tartanunk . . .

. . . . . .

A régi polgármester, vagyis Sautermaister azonban semmi szín alatt nem akarta elfogadni a polgármesteri tisztet. Nehéz hivatal ez — írja őkegyelme — s nekem fivéremmel együtt vásárokra kell járnom. Gyakran kell Bécsbe és Linzbe mennem. A zsidók akadályoznak kereskedésemben.[2] . . .

. . . . . .

Takáts Sándor: A régi Magyarország jókedve. Második kiadás. Budapest. Az Athenaeum irod. és nyomdai Rt. kiadása 361—363. és 368.

502.

1697. április 13. Kolozsvár. Az erdélyi országgyűlés ezévi törvényének XX. cikkelye többek között a zsidóknak is súlyos büntetés terhe mellett megtiltja a gabonából, szőlő-malátából és egyéb anyagból a pálinka főzését, behozását és eláruslását.

Articulus XX.

A gorolykárul avagy dühötkérül.

A szőlőhegyek levén ez hazának egyik kiválképen való thesaurusa, melybül mind a nemességnek, mind a szegénységnek lehetett valami kevés proventusa, melyet nem kevésbé impediált a gabonábul, szőlő malátábul és egyéb akármi eszközökbül készíteni szokott dühötkének minden helyeken való szabados főzése. Hogy azért a szőlőmívelő helyek utolsó pusztulásra ne jussanak, végeztük, hogy soholt ez hazában indifferenter városokon, falukon se hazafiai, se kereskedő rendek, ráczok, sidók, örmények és akárminemü rendek a dühötkének főzését, árulását és behozását ne usurpálják. Ha penig valaki ez végezésünk ellen cselekedvén főzne vagy főzetne, ha úr vagy főember cselekszi, fl. 200, ecclesiasticus personákon és alább való nemes embereken fl. 24. városi és paraszt embereken fl. 12 azon hely-

[1] Az itt felhasznált akták a Közös pénzügyi levéltár Caraffa című csomójában és a Hungarica című gyűjteményben találhatók.

[2] „wegen der dultenden verderblichen Judenschaft in der Verkaufung sehr aufgehalten und hintergangen werde" — írja Sautermaister Frigyes Ratsverwandter a budai kamarai administrációhoz.

A fentebb kiírt részletek Takátsnak Polgármester választás Budán 1694-ben című kis tanulmányából valók a megadott oldalakon.

béli tisztek által exequáltassék, mely hogy jobb módjával refrenáltathassék, a dominus terrestrisek magok jószágiban post expirationem praesentis diaetae intra diem decimum quintum az effele főző fazokakat szedessék be és adassák el, csak annyira hagyatván meg benne, hogy a borseprőt legyen miben kifőzni, melyet, eszerint ha a dominus terrestrisek megorvosolni posthabeálnák, minden helyeken a tisztviselők az effele főző fazokakat elszedetvén, rontassák öszve, úgy mindazonáltal, hogy a borseprűbül és megveszett borbul főzött égett bornak szabados legyen főzése és árulása, hitelesen comprobáltatván, hogy seprő égett bor s ki főzte és kitül vette. Ha peniglen főtiszt akárminémü respectusbul ezen dolgot executióban nem vitetné, ő maga is valami tekintetre nézve megengedné, az articularis poenában, idest fl. 200 incurráljon, melyet a director atyánkfia minden kedvezés nélkül exequáltasson . . .

. . . . . .

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XXI. 289—290.

503.

1698. július 14. Gyulafehérvár. Az erdélyi országgyülés ezévi törvényének IV. cikkelye a zsidókra 100 magyar ft adót vet ki, egyben a X. cikkelyben többek között a zsidóknak is 50 magyar forint büntetés terhe mellett ismét megtiltja a gabonából való pálinka főzést és az azzal való kereskedést.

Articulus IV.

A millió pótlására és külom-külömbfele vetett summáról.

. . . . . .

Az sidókra hung. fl. 100.

. . . . . .

Articulus X.

Az crematumról.

Kiváltképen való nagy kárunkkal tapasztalván lenni az gabonából főzni szokott crematum vagy egyéb effele nevezetű italokkal való élést, in articulo VI. constitutionis anno 1695. interdicáltuk volt ugyan, de mivel sokaknak azzal való abususok miatt nagy iniuriákat tapasztaltunk naponként, annakokáért Nagyságtok méltóságos consensusából végeztük, hogy a modo in posterum indifferenter semmiféle rendek, ide értetvén az sidók, örmények és akármely kereskedő rendek is búzából vagy akármiféle gabonából gurolykát vagy más affele nevezetű italt főzni, főzetni vagy afélével kereskedni ne attentálják semminemü tekintetek alatt, alioquin ha kik abban comperiáltatnak, toties quoties akármely helybéli tisztek, annál inkább a vármegyék és székek tisztei hung. fl. 50 exequáltathassanak rajtok.

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XXI. 393, 396.

504.

1699. február 20. Segesvár. Az erdélyi országgyűlés ezévi törvényének II. cikkelyében a zsidókra 330 magyar forint adót vet ki.

Articulus II.

Az adó felvetéséről.

. . . . . .

Az sidók fl. 330.

. . . . . .

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XXI. 411.

505.

1699. október 6. Gyulafehérvár. Az erdélyi országgyülés ezévi törvényének V. cikkelyében a bécsi adósság kiegyenlítésére a gyulafehérvári zsidókra 60 rajnai forint adót vet ki.

Articulus V

Az bécsi adósságrul.

. . . . . .

Fejérvári sidókra rhen. fl. 60.

. . . . . .

Közölve Erdélyi országgyülési emlékek XXI. 429.

506.

1700. július 23. Bécs. Mivel a tegnapi nyilvános közhírrétevés eredménytelen maradt, az alsóausztriai kormányhatóság nyílt felszólításában tudatja, hogy aki Oppenheimer Sámuel zsidótól elvitt aranyat, ezüstöt, ékszert, készpénzt, ingóságot és írást, 3 napon belül a városbírónak átadja, azt nem éri büntetés, ellenkező esetben tolvajként fognak vele bánni. Az aranyművesek, ékszerészek és zsibárusok ilyen dolgokat nem vehetnek.

Da trotz des am 22. dits beschehenen offentlichen ruff *von den* dem Samuel Oppenhaimer und dem ihme zugethanen juden bei den negst vorbeigangenen tumult entnommenen und geraubten sachen *nichts zurückgestellt worden ist, macht die niederösterreichische Regierung bekannt, dass der, welcher innerhalb der nächsten drei Tage* dergleichen jüdische effecten es sey gold, silber, geschmuck, paargelt, mobilien und schriften, worunter sogar einige *den Kaiser* selbst concernirende sachen befindlich seint, *dem Stadtrichter entweder selbst überbringt oder durch andere hinterlegen lässt, straflos bleibt. Wer nach diesen Tagen im Besitze solcher Gegenstände ist, wird als Dieb behandelt, die* jubilire, silberschmidt und tändler *sollen diese Sachen nicht kaufen.*

Patent. — Codex Austriacus I. 563.

Közölve: Quellen zur Geschichte der Stadt Wien, I. Abteilung VI. Band. nr. 6431.

Ezzel a hirdetménnyel szoros kapcsolatban állnak a MZSO. II. 286. és 287., valamint IX. 361. sorszámai.

507.

1702. március 6. Sopron vármegye közönsége Wertheimer zsidótól 1700. XI. 30-án 30 000 forint kölcsönt vett fel azzal a kötelezettséggel, hogy 1702. március 31-én 6%-os kamattal visszafizeti. Az időközi törlesztésekkel 1702. III. 6-án a megye még 10 616 ft-al volt adós e kimutatás szerint.

Bezahlungs Extract

an den von herrn Wertheimer empfangenen dreyssig taussendt gulden.
Capitall summa 30 000 (fl).
6 per centum interesse biss ultima Marti 1702-ten tag zu rechnen 2 400 (fl).
Summa 32 400 (fl).
Beraits bezalt worden:

		bleibt zuruck	dass interesse davon
	fl.	fl.	x
den 14. Marty 1701.	2 570	163	13
den 10. April 1701.	3 000	174	38
14. April 1701.	2 625	151	2
26. dito	2 000	110	47 1/2
den 19. May 1701.	1 200	61	23
den 24. Juny 1701.	2 127	95	23
den 13. July 1701.	1 330	55	5
den 2. September	1 250	40	34
22. Feber 1702.	3 400	22	25
6. Marty 1702	1 400	6	15
	20 902	881	21 1/2

881 21 1/2 das abgezogene interesse

21783 21 1/2

Diese 21 783 fl. 21 1/2 x von obiger summen dess capitalss und interesse abgezogen bleibt pro resto biss ultima Marty 10 616 fl. 48 1/2 x.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia 351. számú csomóban.

Fogalmazvány félívnyi papiroson néhány törlessel.

Ebből a kimutatásból tudjuk meg azt, hogy Sopron megye 1700. nov. 30-án Wertheimer Simson bécsi zsidótól milyen feltétel mellett vett fel 30 000 forint kölcsönt. Eszerint abban állapodtak meg, hogy az összeget 1702. márc. 31-re visszafizetik 6%-os kamat felszámításával. Amennyiben korábban törlesztenének, a részletfizetés után a hátralevő időre kamat már nem jár.

Így következett az be, hogy 1702. márc. 6-án a 2400 forintnyi kamatból 881 forintot a megye megtakarított.

508.

1702. november 13. Rohonc. Gróf Batthyány Ádám felszólítja Madarász Imre sopronmegyei főszámvevőt, hogy Prill Izrael zsidó nyugtájára ezredének felruházása címén fizessen ki 2000 forintot.

Wohledel, gebohrner, hochgeehrtister herr!

Weilen zur mondier- vnd aufrichtung eines neüen vnd mir von ihro kayserlichen mayestät etc. allergnedigst conferierten regiments zu fuess gegenwertiger

jud Israel Brüll vnd meine consorten alle requisiten vnd notturften beyzuschaffen sich verobligiert haben, alss wolle der herr zu dessen schleiniger befürderung gedachtem juden Israell Brüll aus der comitats cassa zweytaussend gulden, id est 2 000 fl. eruolgen lassen vnd hieruor von dem juden eine ordentlich handen nemmen, so in des herrn rechnung beyzulegen vnd per ausgab zu bringen seyn würdet. Womit nebst empfelchung verbleibe meines hochgeehrtisten herrn dienstwilliger:

Rechnicz, den 13. Nouembris 1702.

A(dam) Batthyan.

Kívül: Generoso domino Emerico Maderas inclyti comitatus Soproniensis judici nobilium et perceptori, domino nobis colendissimo Edenberg.

Sopron megye levéltára. Acta perceptoralia 387. számú csomóban.
Ívrétű papiros, melynek vízjegye: kétfejű sas, hátlapjára nyomott ovális alakú födött cimerpecséttel és ugyanitt ezekkel az egykorú feljegyzésekkel: 1., *1702. 13. Novembris. Assignatio von ihro excellenz graff Batthyani Adam.* 2., *fl. 2000.* 3.. *Quittung von juden Israel Prill wegen...*

509.

1702. november 30. Kismarton. Hevenyesi János nyugtája 3000 ft-ról, amely összeget felvett Madarász Imre sopronmegyei főszámvevőtől Wertheimer zsidóval szemben fennálló adósság törlesztésére.

Quod generosus dominus Emericus Madarass inclyti comitatus Soproniensis generalis perceptor manibus mei ter mille, id est 3000 florenos Renenses in defalcationem restantiarum haebrei Vertthaimer numeraverit et ego infrascriptus ad manus meas defectu absque omni levaverim, praesentem per vigorem testor.
Datum Kismartony, die 30. Novembris 1702.

Joannes Hevenyesi de Kisheveny
manu propria L. S.

Kívül: 1702. 30. Novembris. Quittung domini Joannis Hevenyesi per 3 000 fl.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia 387. számú csomóban.
Egykorú egyszerű másolat nyolcadrétű papiroson.

510.

1702. december 3. Sopronyék. Prill Izrael zsidó nyugtája 2 000 forintról, amelyet gróf Batthyányi Ádám utasítására Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizetett ki neki.

Én alább meghirt vallom ez levelem által, hogy én méltósághos groff judex curiae ur eő excellentiája kegyelmes assignatiojából vettem föl nemzetes vitézlő Madarász Imre ur, nemes Soprony vármegye perceptorától ugyanazon nemes vármegye cassájából kétezer forintott az uyonnan fogadandó haiduk munderun-

giára, mellyet fogyatkozás nélkül kezemhez vévén quietálom eö kegyelmét. Nék die 3. Decembris 1702.

Id est fl. 2 000 den.

zsidó aláírás.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia 387. számú csomóban.

Félívnyi papiros, melynek vízjegye: *N M* betük. A zsidó aláírás mellett vörös viaszba nyomott ovális alakú gyürüspecsét töredéke látható, míg a hátlapon az egykorú feljegyzés olvasható: *Quittung von juden Israel Prill per fl. 2000.*

511.

1703. április 19. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 5000 rajnai ft-ról, amely összeget Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizetett le neki Wertheimer zsidónál fennálló 50 000 forintnyi adósság törlesztésére.

Quietancia

super quinque mille florenis Rhenensibus, id est fl. 5 000 ab egregio domino Emerico Madarász comitatus Soproniensis perceptore in defalcationem summae hebraei Verthajmer nuncupati quinquaginta millium florenorum Rhenensium pro ultima nimirum affuturi mensis May eidem hebreo Verthajmer deponendae et persolvendae assignatae, pro qua nimirum nos dicto haebreo obligassemus rite et integre per nos perceptis et levatis, praesentemque quietanciam tenebimur praedicti haebrei commutare. Kismartonii, die 19. Aprilis anno 1703.

Paulus Esterhazy manu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia 387. számú csomóban.

Félívnyi papiros, melynek vízjegye nem vehető ki, előlapon az aláírás alatt ovális alakú és födött hercegi pecséttel, míg hátlapján ezzel az egykorú feljegyzéssel: *1703. 19. Aprilis, fl. 5000, celsissimi principis Pauli Estoras.*

512.

1703. május 7. Fraknó. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 6000 ft-ról, amelyet Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizetett le neki Wertheim Simson zsidónál fennálló 50 000 forint adósság részbeni törlesztésére.

Quietantia

super florenis hatezer, id est fl. 6 000, melyeket nemes Sopron vármegye perceptora, nemzetes Madarász Imre úr hozott kezünkhöz azon eötvenezer forentoknak defalcatiojában, melyért említet vármegye helett Simson Wertheimernek obligáltuk vala magunkat. Quiettallyuk azért interim eő kegyelmét, miglen említet sido quietantiájával ezen quietantiánkat föl nem váltjuk. Actum Frakno, die 7. May 1703.

Paulus Esterházy manu propria.

Sopron megye levéltára, Acta perceptoralia 387. számú csomóban.

Félívnyi papiros, melynek vízjegyéből az előlapra nyomott ovális alakú fedett címerpecset miatt csak *A* betü, alatta *B D* betük vehetők ki, hátlapon az egykorú feljegyzéssel: *1703. 7. May, fl. 6.000. quittung celsissimi principis Pauli Estoras.*

513.

1703. május 15. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 3 000 forintról, amely összeget Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizetett le neki Wertheimer zsidónál fennálló 50 000 forint adósság részbeni törlesztésére.

Quietantia

super florenis 3 000, id est florenis háromezer, mellyeket nemzetes Madarász Imre urtul, nemes Sopron vármegyének perceptorátul vettünk föl azon eötvenezer forintoknak defalcatiojában, mellyekért a vármegye helet Vertheim sidonak mi magunkat kötöttük, kirül praesentibus addigh quiettallyuk eö kegyelmét, migh emlétet sido quietantiajával ezen quietantiánkat föl nem váltjuk. Actum Kismartony, die 15. May 1703.

Paulus Esterházy manu propria.

Sopron megye levéltára. Acta perceptoralia 387. számú csomóban.

Ívrétű papiros, melynek vízjegye nem állapítható meg, előlapra nyomott ovális alakú hercegi födött pecséttel és hátlapján az egykorú feljegyzésekkel: *1703. 15-ten May. fl. 3.000. quittung celsissimi principis Pauli Estoras.*

514.

1703. május 18. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája egyezer forintról, amelyet Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizetett le neki Wertheimer zsidónál fennálló adósság némi törlesztésére.

Quietantia

super florenis mille, id est florenis 1 000, mellyeket nemzetes Madarász Imre vrtul nemes Sopron vármegye perceptoratul vettünk föl azon eötvenezerforintoknak defalcatiojában, mellyekért Vertheimer sidónak kötöttük magunkat emlétet vármegye helet, pro interim azért quietállyuk praesentibus eö kegyelmét, miglen meghirt sidó quietantiájával föl nem váltyuk ezen quietantiánkat. Actum Kismartony, 18. May 1703.

Paulus Esterházy manu propria.

Sopron megye levéltára. Acta perceptoralia 387. számú csomóban.

Félívnyi papiros, melynek vízjegye: AH betűk felett korona, előlapon fedett ovális alakú hercegi pecséttel és hátlapon az egykorú feljegyzésekkel: *1703. 18-ten May. fl. 1.000. quittung celsissimi principis Pauli Estoras.*

515.

1703. május 22. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 4 000 forintról, amelyet Madarász Imre sopronmegyei főszámvevőtől vett fel Wertheim zsidónál fennálló 50 000 forintnyi adósság törlesztésére.

Quietantia

super florenis quatvor mille, id est 4 mille florenis, quos nos in defalcationem nobis assignatorum quinquaginta mille florenorum a judeo Berthamber a domino

Madarász comitatus Soproniensis perceptore sine omni levavimus et percepimus. Actum Kismarton, die 22. May anno 1703.

Id est 4 000 fl.

Paulus Esterhazy manu propria.

Sopron megye levéltára, Acta perceptoralia 387. számú csomóban.
Félívnyi papiros, melynek vízjegye: *AH* betűk felett korona, előlapon ovális alakú födött hercegi pecséttel és hátlapon ez egykorú feljegyzésekkel: *1703. 22-ten May. fl. 4.000. quittung celsissimi principis Pauli Estoras.*

516.

1703. június 3. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 1 525 ft-ról, amely összeget Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizette le az 50 000 ft-nyi Wertheimer zsidónál fennálló adósság törlesztésére.

Quictantia

super florenis mille quingentis et viginti quinque per dominum Emericum Madarász comitatus Soproniensis perceptorem in defalcationem 50 millium florenorum Bertheimerianorum nobis administratis et per nos rite levatis. Kismartonii, die 3. Juny anno 1703.

Id est fl. 1525.

Paulus Esterhazy manu propria.

Sopron megye levéltára, Acta perceptoralia, 387. számú csomóban.
Félívnyi papiros, melynek vízjegye: címerpajzs, felette koronával. Nincs lepecsételve bizonyára azért, mert a pecsét nem volt kéznél, hátlapján ez egykorú feljegyzésekkel: *1703. 3-ten Juny. fl. 1525. quittung celsissimi principis Pauli Estoras.*

517.

1703. június 5. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 1675 forintról, amely összeget Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizette le az 50 000 forintnyi Wertheimer zsidónál fennálló adósság törlesztésére.

Quittung

per aintausendt sechshundtert fünffvndtsibenzig gulden Reinisch, id esst 1675 fl. empfangen wür von herrn Emerico Madarass löblichen Öedenburger gespanschaffts perceptore in abschlag derjenigen 50 mille fl. von judten Werthhaimber an vnss angewisen, dises zum schein. Schlos Eissenstatt, den 5-ten Juny anno 1703.

Id esst 1675 fl.

Paulus Esterhazy manu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia, 387. számú csomóban.
Félívnyi papiros, melynek vízjegye: pegazus, nincs lepecsételve, hátlapján ez egykorú feljegyzésekkel: *1703. 5-ten Juny. fl. 1675, quittung celsissimi principis Pauli Estoras.*

518.

1703. június 15. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 2 000 ft-ról, mely összeget Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizette le a Wertheimer zsidónál fennálló 50 000 forintnyi adósság törlesztésére.

Hierauf empfangen wür an den Werthhaimbischen 50 mille fl. per abschlag von herrn Emerico Mádárás Öedenburger gspannschaffts perceptore also pahr zweytausendt guldten, id esst 2 000 fl. Diesses vndter vnsserer fürstlichen handt vndterschrifft zum schein. Signetum schlos Eysenstatt, den 15-ten Juny anno 1703.

Id est 2 000 fl.

Paulus Esterhazy manu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia. 387. számú csomóban.
Felívnyi papiros, melynek vízjegye: pegazus, nincs lepecsételve, hátlapján ez egykorú feljegyzésekkel: *1703. 15-ten Juny, fl. 2000. quittung celsissimi principis Pauli Estoras.*

519.

1703. június 19. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 1 000 rajnai forintról, amelyet Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizetett Wertheimer zsidónál fennálló 50 000 forintnyi adósság törlesztésére.

Quittung.

Hierauf empfangen wür von Öedenburger gspannschaffts perceptore herrn Emerico Mádárass an deren Werthhaimberischen 50 mille fl. per abschlag also pahr aintausent gulden Reinisch, id esst 1 000 fl. Disses zum schein mit vnsserer fürstlichen handtschrifft vnderschriben. Schlos Eissenstatt, den 19-ten Juny anno 1703.

Id est 1 000 fl.

Paulus Esterhazy manu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia 387. számú csomóban.
Felívnyi papiros, melynek vízjegye: *A* felett *HD* betük. A pecsételés hiányzik, hátlapon ez egykorú feljegyzésekkel: *1703. 19-ten Juny, fl. 1.000. quittung celsissimi principis Pauli Estoras.*

520.

1703. június 22. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája egyezer ft-ról, amelyet Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizetett le neki a Wertheimer zsidónál 50 000 forintnyi adósság törlesztésére.

Quittung.

per aintaussent guldten, id est 1 000 fl. welche wür an denen Werthhaimberischen 50 mille fl. von herrn Madarassen gspannschaffts perceptore per abschlag empfan-

gen, zeigt solches vnsser fürsstlichen handtunderschrifft. Signatum schlos Eissensstatt, den 22-ten Juny anno 1703.

Id est 1 000 fl.

Paulus Esterhazy manu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia, 387. számú csomóban.
Félivnyi papiros, melynek vízjegye: pegazus. Nincs lepecsételve, hátlapján ez egykorú feljegyzésekkel: *1703. 22. Juny, fl. 1.000, quittung celsissimi principis Pauli Estoras.*

521.

1703. június 29. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 1 500 ft-ról, amely összeget Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizetett le a Wertheimer Simson zsidó által kölcsönzött 50 000 forint törlesztésére.

Quittung.

per aintaussent fünffhundert guldten, id esst 1 500 fl., welche wür an denen 50 mille fl. Werthaimberischen von herrn Emerico Madarassen Oedenburger gspanschaffts perceptore empfangen haben. Zeugnus dessen vnsserer fürstlichen handunderschrifft. Signatum schlos Eissensstatt, den 29. Juny anno 1703.

Id est 1 500 fl.

Paulus Esterhazy manu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia, 387. számú csomóban.
Félivnyi papiros, melynek vízjegye: *A* felett *HD* betűkkel. Nincs lepecsételve, hátlapján ez egykorú feljegyzésekkel: *1703. 29. Juny, fl. 1.500 fl., quittung celsissimi principis Pauli Estoras.*

522.

1703. július 26. Bécs. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 3 500 forintról, amely összeget Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizetett le a Wertheimer Simson zsidó által nyújtott 50 000 forint kölcsön törlesztésére.

Quietantia.

super florenis ter mille et quingentis, id est fl. 3 500, quos nobis dominus Emericus Madarász perceptor comitatus Soproniensis in defalcationem illorum quinquagenta mille florenorum Berthajmerianorum rite, defectuque sine omni deposuit anno 1703.

Paulus Esterhazy manu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia, 387. számú csomóban.
Félivnyi papiros, melynek vízjegye: pegazus, előlapon ovális alakú fodott hercegi címerpecséttel és hátlapon ez egykorú feljegyzésekkel: *1703. 26. July, fl. 3.500, quietantia celsissimi principis Pauli Estoras.*

523.

1703. augusztus 12. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 2 525 rajnai ft-ról, mely összeget Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizetett le a Wertheimer Simson zsidó által nyújtott kölcsön törlesztésére.

Quittung.

Hierauf empfangen wür von Oedenburger gspanschaffts perceptore herrn Emerico Mádárass an denen Werthheimberischen 50 mille fl. per abschlag also pahr zweytausendt fünffhundtert fünffvndtzweinzig guldten Reinisch, id esst 2 525 fl., deme zu vrkhunt vnsserer fürsstlichen handt vnderschrifft. Schlos Eisensstatt, den 12-ten August anno 1703.

Id est 2 525 fl.

Paulus Esterhazy manu propria.

Sopron megyei levéltár. Acta perceptoralia. 387. számú csomóban.
Félivnyi papiros, melynek vízjegye: címerpajzs, felette koronával. Nincs lepecsételve, hátlapján ez egykorú feljegyzésekkel: *1703. 12-ten Augst, fl. 2.525, celsissimi principis Pauli Estoras.*

524.

1703. augusztus 20. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 2 000 rajnai forintról, amely összeget Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizetett le a Wertheimer Simson által nyújtott 50 000 forint kölcsön törlesztésére.

Quittung.

per zwaytaussent gulden, id est 2 000 fl. Reinisch, welche wür an denen vnss angewisenen judten Werthhaimberischen 50 mille florenen von herrn Emerico Mádárássen Oedenburger gespanschaffts perceptore per abschlag zu vnsseren handten empfangen, deme zu vhrkunt vnssere fürstlichen handtundterschrifft. Schlos Eissenstatt, den 20. August anno 1703.

Id est 2 000 fl. Reinisch.

Paulus Esterhazy manu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia. 387. számú csomóban.
Félivnyi papiros, melynek vízjegye: címerpajzs, felette koronával. Nincs pecsételve, hátlapján ez egykorú feljegyzésekkel: *1703. 20-ten August. fl. 2.000, quietant celsissimi principis Pauli Estoras.*

525.

1703. augusztus 24. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 2 000 rajnai forintról, amely összeget Madarász Imre sopronmegye főszámvevő fizette le a Wertheimer Simson zsidó által nyújtott 50 000 forint kölcsön törlesztésére.

Quittung.

per zwaytaussent gulden, id est 2 000 fl. Reinisch, welche wür van herrn Emerico Mádárássen Oedenburger gspanschaffts perceptore an denen vnss angewisenen

judten Werthheimberischen 50 mille fl. per abschlag empfangen haben. Vrkhunt dessen vnsser fürstliche handt vnderschrifft. Signatum schlos Eyssenstatt, den 24. August anno 1703.

Id est 2 000 fl.

Paulus Esterhazy manu propria.

Sopron megyei levéltár. Acta perceptoralia, 387. számú csomóban.

Félívnyi papiros, melynek vízjegye a pecsét miatt nem vehető ki. Előlapjára nyomott ovális alakú hercegi címerpecséttel, míg hátlapján ez egykorú feljegyzések olvashatók: *1703. 24-ten August. fl. 2.000. quietantia celsissimi principis Pauli Estoras.*

526.

1703. augusztus 27. Bécs. Wertheimer Simson zsidó elismeri, hogy Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő az 1702/3. években neki hét részletben 25 000 forintot lefizetett, a kamatokra pedig külön 4 200 forintot adott.

Quittung.

per fünffundtzweinzig tausendt gulden Reinisch, welche ich uon dem wohledl gestrengen herrn Emerico Madaráz des löblichen Ordenburger commitats perceptorn etc. nachfolgenter gestalten, alss den 22. Decembris 1702. 11 000 fl., den Marti 1703. 8 600 fl., den 30. tito 3 000 fl., den 31. März 1703. 1 400 fl., den 3. Jully 1703. 700 fl., den 10. Augusti 1703. 200 fl. undt den 27. tito 100 fl., zusammen obige füffundtzweinzig tausenth gulden, vndzwahr zu completerung der vndern 30-ten Novembris 1700. dem löblichen commität paar anticipirten 30 mille fl. annoch vermög der zwischen mir undt dem löblichen commitáts gewössten perceptorn herrn Pogatsch vntern 17-ten Novembris 1702. gepflogenne rechnung, alwo über dem in solcher rechnung enthaltennen empfang erstgetachten herrn Pogätsch mir quittung gegeben, an capital verblibennen 9 736 fl. 23 xr. und der dauon biss 22-ten darauff volgenden Decembris 1702. betroffennen interesse per 140 fl., dann 4 200 fl. xr., welche der löbliche commität mir pro sublevamine dererjennigen interesse, so ich zu 12 procent anderen von dessen 30 mille fl. habe geben müessen, verwilliget, vnndt dann dem überrest derer 10 917 fl. 13 xr. a conto der vorhero mir uon dem löblichen commität zubezahlen schuldig verbliben summen empfangen habe. Wienn, den 27-ten Augusti 1703.

25 mille fl.

L. S. Simsam Wertheimer kayserlicher und könniglicher oberfactor manu propria.

Kívül: Computus Wertheimianus 27. Augusti 1703.

Originales hujus sunt transmissae excelsae cancellariae Hungarico-aulicae ad mandatum suae majestatis sacratissimae de dato 2. mensis Aprilis 1707. vicecomiti Comitatus Soproniensis Stephano Zeke directum et sonans.

Sopron megyei levéltár. Acta perceptoralia 387. számú csomóban.

Egykorú egyszerű másolat ívrétű papíroson.

527.

1703. szeptember 1. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 1701 forint 50 dénárról, amely összeget Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizette le a Wertheimer Simson zsidó által kölcsönzött 50 000 forint törlesztésére.

Quittung.

per aintausendt sybenhundertain guldten vndt fünffzig Vngrisch, id esst 1701 fl. 50 Vngrisch, welche wür van herrn Emrico Madarassen Oedenburger gspannschaffts perceptore an denen judten Werthhaimberischen 50 mille fl. per abschlag empfangen haben. Vrkhundt dessen vnsser fürsstliche handt underschrifft. Schlos Eisenstatt, den 1-ten Sebtember anno 1703.

Id est 1701 fl. 50 Vngrisch.

Paulus Esterhazy manu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia, 387. számú csomóban.

Félívnyi papiros, melynek vízjegye: *A* betű felett *HD* betűk, hátlapon ez egykorú feljegyzésekkel: *1703. 1. September, fl. 1701, 30 (sic!) kr., quietantia celsissimi principis Pauli Esterazy.* Ez a nyugta nincs lepecsételve.

528.

1703. szeptember 17. Kismarton. Herceg Eszterházy Pál nyugtája 2 000 rajnai forintról, amely összeget Madarász Imre sopronmegyei főszámvevő fizette le a Wertheimer Simson zsidó által adott 50 000 forint kölcsön törlesztésére.

Quittung.

per zwaytaussent guldten, id esst 2000 fl. Reinisch, welche wür an denen van dem judten Werthhaimber vnss angewissenen 50 mille fl. van herrn Emerico Madárássen Oedenburger gspanschafft's perceptore per abschlag zu vnsseren handen empfangen haben. Deme zu vrkhundt vnsser fürsstliche handt underschrifft. Schlos Eisensstatt, den 17-ten Sebtember anno 1703.

Id est 2 000 fl.

Paulus Esterhazy manu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia, 387. számú csomóban.

Félívnyi papiros, melynek vízjegye: *A* betű felett *HD* betűk. A nyugta nincs megpecsételve, hátlapján ez egykorú feljegyzésekkel: *1703. 17-ten Septembris, fl. 2000, quietantia celsissimi principis Pauli Estoras.*

Az 1683–1699. évek közötti török ellen folytatott felszabadító háború óriási költségei miatt nemcsak az ország adósodott el, hanem súlyos terhek alatt nyögött minden megye és város, a jobbágyságnak pedig alig jutott a mindennapi kenyérre.

Sopron megye is a háború vége felé csak úgy tudott a ránehezedő terheknek mindig megkésve ugy-ahogy eleget tenni, hogy Wertheimer Simson zsidótól vett fel kölcsönöket, amelyeket azután számtalan sürgetésre fizetett vissza kisebb részletekben. Amikor végül 1703-ban abból a célból, hogy kilábaljon minden hátralékából, 50 000 forint kölcsönre lett vonla szüksége, ezt Wertheimer zsidó csak olyan súlyos feltétel mellett volt hajlandó folyósítani, ha a megye örökös főispánja, herceg Eszterházy Pál egész vagyonával ezért jótállást vállal. A nádorispán szeretett megyéje érdekében ezt az áldozatot meghozta, és így Sopron megye rendezni tudta az adósságait, de mikor a kölcsönt vissza kellett volna fizetnie, erre már képtelen volt, és így helyette a herceg fizetett, a hercegnek pedig Sopron megye 1703. VI. 19-én kezdte el a törlesztést, és ezt olyan sürü egymásutánban és példás kitartással folytatta a megye főszámvevője, Madarász Imre, hogy amikor 1703. IX. 17-én a 17. részletet letörlesztette, a kamatokat nem számítva, a tőkéből a most közölt nyugták bizonysága szerint 41 426 rajnai forint 50 dénárt lefizetett. A közben kiütött kuruc mozgalmak ezt a törlesztési folyamatot lelassította olyannyira, hogy 1707. VIII. 27-én még 2106 forint tartozás állott fenn, miként ezt herceg Eszterházy Pál levele bizonyítja (MZSO. XII. 110.).

529.

1705. május 17. Bécs. Herceg Eszterházy Pál megbízza titkárát, Jeszenszky Istvánt, hogy Madarász Imre sopronnegyei főszámvevőtől felvegyen 2500 forintnyi összeget és annak 1703. IX. 17-től számított 6%-os kamatát és erről nevében állítson ki nyugtát.

Assignatio

super capitali florenorum bis mille et quingentorum Rhenensium pro domino Stephano Jessenssky secretario nostro ad dominum Emericum Madarass comitatus Soproniensis perceptorem facta, quatenus idem dominus perceptor in rationem illius 50 millium florenorum capitalis summae nobis a 1. Aprilis 1703. una cum rato temporis sex per centum interesse per dictum comitatum Soproniensem solvi debitae praespecificatam assignatam 2 500 florenorum capitalem summam una cum rato temporis sex per centum a die 17-a Septembris 1703. usque ad diem fiendae solutionis computando interesse eidem secretario nostro numeret et persolvat, taliterque eundem de praespecificata capitali sua summa et ejusdem competenti interesse per nos eidem liquide debita vice et in persona nostra contentet et superinde quietantiam a dicto secretario nostro accipiat. Datum Viennae, die 17-a mensis May anno 1705.

Id est fl. 2500 in capitali.

Paulus Esterhazy L. S.

Kívül: Assignatio ad comitatum Soproniensem super capitali fl. 2 500.

Sopron megyei levéltár. Acta perceptoralia 351. számú csomóban.
Egykorú, egyszerű másolat félívnyi papíroson.
Sopron megye 50 000 Ft-tal volt adósa Wertheimer Simson bécsi zsidónak. Ezért az adósságért herceg Eszterházy Pál, aki örökös ispánja volt Sopron megyének, jótállást vállalt. Ezzel a körülménnyel függ össze ez a most közölt „assignatio".

530.

1711. szeptember 30. Bécs. Eleonóra Magdolna Terézia megtiltja, hogy a pestistől fertőzött helységekből, mindenekelőtt Budáról bárki, de főként rácok és zsidók egészséges helyeket felkeressék. Még ha utazási engedéllyel a kezükben is érkeznének, tilos őket vagy áruikat a lakott helyekre befogadni. Kerülni kell velük az érintkezést.

Nobilium Comitatus Tolnensis et c. Fidelibus nobis dilectis!

Eleonora Magdalena Theresia Dei gratia Romanorum Imperatoris Vidua, etc

Vos hisce clementer hortamur, quo simul vobis serio, et firmiter comitissimus et mandamus, quatenus salutis et Conservationis praeprimis propriae, ac proximorum pariter intenti diligentem in eo Curam et Vigilantiam adhibere, necessariasque praecautiones, ne ullus cujuscunque Conditionis fuerit, e Civitate Budensi, velut notorie infecta, aut aliis etiam suspectis Locis, cum vel sine cujusvis sortis mercibus, et praesertim Rasciani ac Judaei proficiscentis, ad salubres per Dei gratiam Civitates, Oppida, ac Villas, ullo sub Praetextu, sine authenticis Literis Passualibus ejusmodi Itinerantes, e salubri loco movisse attestantibus admittatur, et cum similibus, omne omnino Commercium, et Conversatio praecaveatur, sub strictissimis poenis ordinare et instruere velitis, debeatisque et teneamini.

Datum in Civitate Vienna Austriae, die trigesima Mensis Septembris, Anno Domini Millesimo Septingentesimo Undecimo.

Eleonora Magdalena Theresia

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok. Regest no. 172. – Fasciculus 3. 41. szám.

531.

1718. Pincehely. Tolna vármegye összeiratja a megye területén működő malmokat és szeszfőzdéket. Megállapítja, hogy Pincehelyen egy 180 forintos jövedelmet hozó malom van az odavalósi zsidó kezelésében.

Proventus molae et achenae

Pincehely:

Ex molendino in paratis a Judaeo pro sua parte medietatis percipierunt circiter ..... fl. 180.

Tolna megyei Levéltár. Összeirások. Ö/275. szám. 13. lap

532.

1720. Hőgyész. Tanúkihallgatási jegyzőkönyv. A nagytormási zsidó bormérő és a Mucsiból való Baltazár zsidó tanúskodik a hőgyészi borbély bántalmazásáról, mikor a szekszárdi vásárból hazafelé tartottak.

Inquisitio Magistralis intuitu verberationis Hőgyésziensis Chirurgi.

Primus Fatens infigura judaei Josephus Naiburgh ex Praedio Nagy Tormassiensis Educillator annorum aetatis 48. deposito corporali juramento fassus est, hogy midőn Szexardrul gyütt volna, hallott kiáltást, és oda menvén akkor látta hogy a Hőgyészi Barbély (...) amint megismervén a fatenst (...) nekik az Barbély és Jáger, Jágerné (...) hadnak már ma rosszul lenni dolgok, amikor odamenvén ott voltak az Svábok és azokh lova már egyik az Barbély kocsissa lovának zablájához volt kötve, de csak mind ki akartak szabaditanyi az lovat az svábok de nem lehetett, és szerencsére ment oda az fatens, mert másképen talán agyon is verték volna amiért hogy látta az fatens minemü megh(...) neki. És véres feje, minden kék volt. Volt ruháját elszaggattak róla az Barbélynak, az Jáger pedig csak azér azon való és (...) hogy békével eresszenek de ippen hogy oda nem gyüttek volna mas következett volna belőle amint is látta az fatens Sexardij vasarban az nyakra valójan lévő ezüst kapocs rajt volt akkoron pediglen már az nyakról le szagathván és nadrágja is hasonlóképpen, svábokról több Barbély Eszközivel elvesztetnek tudott az Barbély.

Secundus Fatens Johannes Menczl Inerle Possiones Mucsi annorum aetatis 50, deposito juramento examinatus fassus est per omnia sunt primus, hogy nem látta az nyakravaló kapcsot a nyakán se Szexardon se máshol.

Tertius Fatens Judaeus Balthazarus ejusdem Possionis Incola Annorum . .

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok. Reg. 1220, Fasc. 11 : 26.
Eredeti fogalmazvány, sok törléssel a szövegben.
Hátlapján: 1720. Az időpont bizonytalan, mert ekkor még Hőgyész újjátelepítése nem történt meg. Az első hőgyészi borbélyról az 1726. évi Protocollum tesz említést. Valószínűleg 1730 után készült a jegyzőkönyv.

533.

1727. Miskolc városa a görögök és zsidók borkereskedésére 150 forint adót vet ki.

Minthogy pedig a görögök, arnótok, sidók és egyébb kereskedők in pracjudicium et damnum miserae plebis oppidi Miskolcz az borokkal való kereskedésben annyira elmerültenek, kik miatt a város szegény lakosai magok borait immáron nem is distrahálhatják, ezokon injungáltatik ordinárius bíró uramnak, hogy azoknak borait mediante inquisitione kitanulván és keresvén, az privilegiumnak ereje szerint az boroknak taxáját rajtok szabadosan megvehesse. Melyben is az város szükségére fizettenek 150 forintokat.

Közölve *Szendrei János:* Miskolcz város története II. 599—600

534.

1736. január 27. Pozsony. A magyar kir. helytartótanács közli a vármegyével, hogy a cehek panaszt emeltek a zsidók ellen, mert azok faluról falura járva összevásárolják a böröket, majd kiviszik az országból, ezáltal áruhiányt keltenek, és a cehek csak nagy költséggel tudják a böröket beszerezni, így a késztermékek szabott árait képtelenek betartani, Érdekeik védelmére hivatkoznak az 1659. évi 71. sz. artikulusra, és követelik a cehek elővásárlási jogának érvényesítését.

Illustrissimi, Reverendissimi, Spectabiles, etc.

Ex recursu nonullarum Ceharum, diversis Regni hujus Comitatibus incorporatarum, innotuit Consilio isti Regio; qualiter Judaei, et alii fors Extranei, ac non Indegenae pagatim euntes, tam crudas cutes, quam et alias diversi generis Pelles non tantum coemere, et ex Regno evehere, taliterque Caristiam publicam causare attentent, verum etiam ante alios Regni hujus accolas, et indigenas eo Studio, ac arte pro emere contendant, imo saepissime pro emant, ut Mechanici, et opifices in hoc Regno degentes, ad Summam Rerum ejusmodi, et Materialium Penuriam redacti, Limitationi per Magistratus competentes factae, stare nequeant.

Cum autem ejusmodi, et Praeemtio, velut Publico nimis Damnosa, Articulo 71 : 1659 per alterum 79 : 1715 confirmato, dempto nundinarum tempore, sub confiscatione, per Comitatuum, vel Locorum Magistratus peragenda, vetita esset; Indigenis Regni econverso. Jus praeemtionis salvum, et integrum maneret; et Limitationem rerum Venalium curare, e re Publici foret.

Hinc ut Publico Consuli, ac perinde Indigenis Regni hujus opificibus subveniri, sedet exactior in rebus venalibus factae per Magistratus competentes Limitationis observatio in Regno reddi; excessus denique ejusmodi Emtionibus, et Praeemtionibus, a Judaeis, et quibusvis Extraneis practicari soliti, simpliciter tolli possint; ut practicam a Judaeis, ac non Indigenis praevio modo coemtionem, et praeemtione dictarum cutium dempto nundinarum tempore, simpliciter inhibere; Jus vero Praeemtionis in eas Indigenis tueri, hocque Pacto Limitationis, per competentes Magistratus factae faciliorem observationem reddere; Hanc denique, fundamento praecitati Articuli 71 : 1659. factam Dispositionem quantocyus ingremio sui publicando, exacte observare, et per suos observari facere, in contravenientes vero, Modalitate ejusdem Articuli, serio animadvertere, taliterque omnem

exinde evenire possibilem caristiam velut Publico nocivam, antevertere studeant, et neque intermittant praetitulatae Dominationes Vestrae. Datum ex Consilio Regio Locumtenentiali, Posony Die Vigesima Septima Januarii Anno Millesimo, Septigentesimo Sexto celebrato.

Praetitulatarum Dominationum Vestrarum.

Benevolus,
et respective ad officia paratissimi
Comes Joannis Esterházy manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 4184.

535.

1742. június 30. Sopron megye többek között Schlesinger Sámuel és Helin Mózes kismartoni zsidóknak a megye által felállított gyalogezred ruházatára e zsidók 3 nyugtájára 11 121 forintot fizetett ki.

Series erogationum
partim per Emericum Korlatovics inclyti comitatus Soproniensis olim perceptorem, partim vero post fata ejusdem per viduam suam a 1mo Novembris 1741. usque ultimam Junii factarum.

Quoad cassam militarem.
Juxta domini perceptoris Sigismundi Bvlla dic 27. Septembris 1742. de se datam, sic vero sub vidimatis paribus adnexam recognitionem resignatae sunt quietantiae, utpote

super vestium peditatus.
Quietantia domini Ladislai Domitrovics 11 121 fl.
Quietantia judaeorum Samuelis Schlezinger et Moysis Helin 5000 fl.
Item ejusdem Moysis Helin 500 fl.
Item ejusdem Moysis Selin *(sic!)* 5621 fl.

. . . . . .

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia 358. számú csomóban.
Egykorú egyszerű másolat 6 ívoldalú papíroson.

536.

1743. április 2. Pozsony. A m. kir. helytartótanács feltételezi, hogy Tolna megye zsidói a házi pénztár szükségletei szerint adóznak, mégis felhívja a figyelmet, hogy minden zsidó családfő fizessen havonta 50 dénárt (azaz évi 6 forintot). Ez oly módon történjék, hogy a zsidó községek egy összegben fizessék, de a kivetését a vagyoni állapot szerint differenciálják. A 10:1595-ös articulus megadja a jogalapot ennek az adónak a kivetésére. A zsidókra kiterjesztett rendkívüli adó fedezetéül fognak szolgálni — a helytartótanács megítélése szerint — azok a jövedelmek, amelyek a zsidók hadiszállítói tevékenységéből keletkeztek. Hogy kalkulálni lehessen a megye zsidóira kivethető rendkívüli adó összegét, mielőbb fel kell terjeszteni a zsidók névjegyzékét.

Illustrissimi, Reverendissimi, Spectabiles, etc.

Quamquam Supponat Consilium Regium Locumtenentiale Judaeos in Regno commorantes ubique pro necessitate Comitatuum Domestica, sive titulo Tributi, seu vero nomine Taxae Contributioni subjecti, quia nihilominus modernae extra-

ordinariae Aerarii Necessitates nullum Absolute Fundum praeteriti sinunt, et alioquin dicti Judaei moderni belli tempore praeter omnis fere generis questum, ex promotione etiam Annonae et admissi paratione militarium amictuum extraordinaria capiant Beneficia, magnamque foenerandi nauciscantur occasionem, et ex ipsa etiam generali regni insurrectione non parum sibi fructificasse feruntur.

Quare quemadmodum Judaeos singulatim menstrue a den. 50 adeoque annue in fl. 6 in casu hujusmodi necessitatis extraordinarie taxatos fuisse ex articulo 10:1595. constat, ita argumento praecitate Legis singulo Hospito, in distincto (ut vocant) pane viventi Juadeo pro hac vice fl. 6 promiscue quidem imponere noverint praetitulatae Dominationes Vestrae, ita tamen ut summae illius quae in concreto huic, aut illi Judaeorum Communitati eruto taliter calculo solvenda obtigerit, observata proportione, unius cujusque Facultatibus commensuranda per semet ipsos utpote facultatum singuli optime conscios fiat subvisio, quae demum Taxa pro certo catenis praefigendo Termino collectanda, et per praetitulatas Dominationes Vestras ad Quietantia administranda erit.

Ut autem Numerus ejusmodi Judaeorum, consequenter, et summa Pecunaria in hoc, aut illo Comitatu incassanda praevie etiam constat, praetitulatae Dominationes Vestrae peragendam eatenus Conscriptionem et Connumerationem Consilio huicce Regio Locumtenentiali transmittere noverint, abhinc suae Regiae Majestati submittendam. Datum ex Consilio Regio Locumtenentiali, Posonii, Die Secunda Aprilis, Anno Millesimo Septingentesimo Quadragesimo Tertio celebrato.

Praetitulatarum Dominationum Vestrarum

ad officia paratissimi
Josephus Esterhazy manu propria
Georgius Fabiankovics manu propria

Tolna megyei Levéltár. Közgyűlési iratok 1. 2060. sz.

537.

1744. Paks. A paksi zsidók könyörgő levelükben előadják, hogy az utóbbi időkben Tolna megye majd minden községében tilalmazzák kereskedésüket. Kérik, hogy a korábbi években élvezett szabad mozgásukat és árusítási lehetőségüket biztosítsa újból a vármegye.

Tekéntetes Nemes Vármegye,

Nagy alázatosan Instálunk az Tekéntetes Nemes Vármegyénél ezen alázatos és könyörgő Instántiánkal nem kétlük a Nemes Vármegyénél bőven ez nem constálna hogy ennek előtte való Esztendőkben akármerre és akárhova mentünk az Tekéntetes Nemes Vármegyében jószágot avagyis partékát árolni szabad volt, most pediglen majd sohova nem merünk menni, majd minden helységben tilalmaztatik az partékával való kereskedésünk.

Kire való nézve alázatossan Instálunk az Tekéntetes Nemes Vármegyénél méltóztassék bennünket az előbbeni módban megh hadni hogy kevés partékánkal kereskedhessünk ugy hogy az Tekéntetes Nemes Vármegyének Szolgálatjára is

alkalmatossabbak lehessünk mely kegyes resolutioját és Grátiáját elvárván az Tekéntetes Nemes Vármegyének amint is maradunk

az Tekéntetes Nemes Vármegyének
Alázatos Szegén Szolghái.
Az Egész Paksi lakos Sidók.

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 4. 312

538.

1746. március 2. Pécs. Baranya vármegye átiratában kéri Tolna megyét, hogy az alábbiakról tájékoztassa a megyében lakó zsidókat: sok a panasz a falvakat engedély nélkül járó zsidó kereskedők magatartására (veszekednek és lopnak), ezért Baranyában csak a vásárokon fogják őket megtűrni, és csak a részletes passzussal rendelkezőket (testalkat, ruházat és lakóhely pontos körülírásával).

Cacteros inter, per Regni hujus ambitum hinc inde in certa sede vagantes, si in ullos, Judaeos certe, ob diversa fraudibus plena cum contribuentibus commercia, et assiduas, quarum de die et dies plura in medium prodeunt documenta, caedes, furta, exspoliationes, et latrocinia peculialiter attendere rei publicae interest.

Nos in perniciem vulgi natos, estoquidem a finibus comitatus Nostri seriis, longo ante tempore statutis sanctionibus jam arcuerimus, imo nec in praesentiarum aliquem in gremio Nostro, pro stabili degere tolleremus; ut attamen, de iis, qui occasione publicorum fororum, fine excendi quaestus, sinum Comitatus Nostri accedunt, salutariter secutirati publicae, quantum in Nobis est, prospiciamus, neminem Judaeorum, absque debitis, et totam corporis, vestiumque formam, ac Locum mansionis referentibus fide dignis passus literis, ultra et extra eas vero, in Comitatus Nostri gremium venire, ibidem susque degne errare, aut quaestum exercere, per absolutum vetitum, et interdictum haberi praesenti Generali Congressu Nostro denuo renovámus, ac constituimus. Et hoc Praetitulatis quoque Dominationibus Vestris, obsequenter, in verum vicinae amitiae observationis argumentum motivo ex eo insinuamus, quo Judaeos, ne fors in medio Comitatus sui commorantes, praescriptis modis instruere, et ad constitutiones Comitatus Nostri Praevias, dirigere haud dedignentur. Qui in reliquo Nosmet, ad ulteriora mutua attentionis Officia Offerentes, congruo Venerationis cultu persistimus.

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 4336. sz.

539.

1746—1749. Bonyhád. Bonyhádi József kimutatása Jakasics András kiadásairól, köztük a helybeli zsidóktól vásárolt árucikkekről.

Anno 1746. 20-a Aprilis.	Maga hozot a zsidótul 2 keszkenyőt	50 kr.
12-a Julius.	A bodos zsidótul vett maga	
	2 réf gyócsot	1 ft.
	Item pantlikat	55 kr.

Anno 1747. 10-a Februar. A zsidónak külömb-külömb féle
pantlikaért ..... 1 ft. 65 kr.
Item a zsidonak cérnárt ..... 45 kr.
Anno 1749. 9-a Martius. Vet az Aron Jacob Zsidotul
köténnek .....2½ réf
patyolat à: kr. 85... 2 ft. 12 kr.
25-o Julius. A zsido birótul két féle pantlikat ..... 42 kr
.....

Tolna megyei Levéltár. A Bonyhádi Perczel Nemzetség Nemzetségi Levéltára. 110. számú oklevél.

540.

1755. április 8. Veszprém. Lebl Hirsl iregi (Tolna m.) hamuzsirfőző zsidót megrövidíti a földesúr azáltal, hogy az apáti erdőt egyidejűleg egy másik zsidónak is bérbeadja. Ezenkívül megrongáltatja Lebl műhelyében a méröeszközöket, — vallja egy tanú.

Infrascripti vigore Praesentium recognoscimus, quod Anno die. locove datarum praesentium ad Instantiam Judaei Lebl Hirsl in Possessione Iregh I. Cottui Tolnensi ingremiata degens a Teste infra seri pro juxta sub nexa de eo utr-puncta sequentem resciverimus omnimodam certitudinis veritatem.

De eo Utrum?

1-mo Valjja megh a Tanu letett hiti után, tudgya e, hogy most Ireghben lakozó Lebl Hirsl nevő Zsidó T. N. Tolna Vgyében levő Apáti erdőt hamu égetésre, s főzésre 4. esztendőre ki árendálván ahhoz csak egyedül maga volt, s másként ki sem árendálta volna.

2-do Tudgya é a Tanu, hogy azon Apáti erdőre más zsidót is tíz vas fazekakba fogadott a Méltósághos Uraságh megh parancsolván a jobbágyoknak, hogy az Instans hamu főző házához semmi hamut se horgyanak, hanem mit maga embereivel égehttet csak azt főze, a jobbagyok penigh masik hamu házhoz horgyanak, ezen kivől.

3-tio Tugya é azt is, hogy az M. Uraságh Tisztartója az Instans hamufőző házához kimenvén, a mérőet (: mellyel az hamut mérni szokták :) el meczvén, kisebre csinyáltotta, s így az Instans sok károkat szenvedett?

Primus Fatens Antonius Raitz in Possessione Kislőd I. Cottus Weszprémiensis ingremiata degens, annorum circiter 40. juratus examinatus fassus est ad 1-mum a fatens az Instans Lebl Hirsl Zsidónak a Deutrumban írt erdőn levő hamufőző házánál kezdetétől fogvást egy esztendeigh, mintegy gazdaképpen lévén bizonyossan tudgya, hogy amidőn az emlétett Intans Zsidó azon Apáti erdőt kiárendálta, más hamufőző azon erdőn nem volt, csak egyedül maga az Instans.

Ad 2-dum Tudgya azt is, hogy nem sok üdő múlva más zsidót is tíz vas fazekakkal fogadott a M. Uraságh azon erdőre megh parancsolván a jobbágyokk' hogy hamut az Instans Lebl Zsidónak égetni s hordani ne merészelljenek, hanem egyedül a másik hamuházhoz (: mellyet tudniillik utóbb fogadott:) horgyák az hamut, amintis ezen parancsolat után, nem is bordották, a jobbágyok a hamut az Instans hamufőző házához, és így elegendő hamuja lévén az Instans sok károkat szenvedett.

Ad 3-ius Jelen lévén a Fatens tudgya bizonyossan, hogy a Méltoságos Uraságh Tiszttartója az Instans Zsidónak hamufőző házához kimenvén az méröit metzetvén kissebre csinyáltotta, mellyértis az Instans sok károkat szenvedett.

Super quibus praesentes extradedimus Literas Testimoniales Sigh' Weszprém 9-a April 755-to.

(L S) Franciscus Orosz inclyti comitatus Wesprimiensis judex nobilium manu propria.

(L S) Michael Paulovics ejusdem inclyti comitatus juratus assessor manu propria.

Praesentem Copiam cum Suo vero originali Collatum.

Die 9-a May 1756. Josephus Zichy ve eadem inclyti comitatus Tolnensis judex nobilium manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Közgyűlési iratok 10. 2009/A.

541.

1755. július 26. Nemeskér. Sopron megyében található zsidó hitközségekre kivetett állami és megyei adó az 1754/5. évi katonai évben.

Repartitio quanti contributionalis pro anno 1754/5. deserviens.

Nomina locorum	Virtute rectificationis per inclytum comitatum peractae obtinuit dicas	Singulam a fl-o 1 den. 47 computando vobeniunt solvendi pro anno 1754/5.		Imposita pro cassa domestica. Impositis ad quamvis dicam den. 12 solvet pro 1754/5. pro cassa domestica	
		fl	den	fl	den
Dominium Kissmarton					
Kissmarton intra moenia	86	126	42	10	32
Extra moenia	119 4/8	175	66 4/8	14	34
Ibidem haebrei	127	187	69	15	24
Dominium Frakno					
Nagymarton	2357 4/8	3465	52 4/8	282	90
Ibidem haebrei	80	117	60	9	60
Dominium Kabold					
Kabold	321 4/8	472	60 4/8	38	58
Ibidem haebrei	25	36	75	3	—
Dominium Länsér					
Lachenbach	357 2/8	525	15 6/8	42	87
Ibidem hebraei	52 4/8	77	17 4/8	6	30
Dominium Keresztúr					
Keresztúr	1980 2/8	2910	96 6/8	237	63
Ibidem hebraei	58	85	26	6	96

Extradatum ex generali die 28-va mensis Julii anno 1755-to in possessione Nemeskér celebrata congregatione per Franciscum Illéssy inclyti comitatus Sopronіensis ordinarium juratum notarium manu propria.

Sopron megye levéltára, Acta perceptoralia 359. számú csomóban.
16 oldalból álló papiros füzet, a szöveg végére nyomott és födött megyei pecséttel.

Kismarton, mint szabad királyi város nem esett a megyei adózás alá, így „intra moenia és extra moenia" kivetett dica kizárólag a jobbágysorban élő személyeket érintette.

Mivelhogy a megye községei együttesen 127 078 dica-t tett ki, ez okból 1755-ben Sopron megyének 186 805 Ft állami adót és 15 249 Ft megyei adót kellett fizetnie. Az 5 zsidó hitközségre 342 dica esvén ez azt jelenti, hogy a megye adózásából 0.269%-ban vették ki a részüket.

Mert nem ismerjük sem a megye lakosságának, sem a zsidóknak a lélekszámát, ezért nem nyilatkozhatunk, hogy a kiszámított százalék soknak vagy kevésnek mondható-e?

542/543.

1755. november 27. Az 1755/6. katonai évre többek között a Sopron megyében fekvő zsidó hitközségekre kivetett állami és megyei adó.

Repartitio quanti contributionalis pro anno 1755/6 deserviens.

Nomina locorum	Virtute rectificationis per inclytum comitatum peractae obtinuit	Singulam a fl. 1 den. 47 computando obveniunt solvendi pro anno 1755/6		Imposita pro cassa domestica impositis ad quamvis dicam den. 10. solvet anno 1755/6 pro cassa domestica	
		fl	den	fl	den
Kissmarton ibidem hebraei	127	186	69	12	70
Nagymarton Ibidem hebraei	80	117	60	8	—
Kabold Ibidem hebraei	25	36	75	2	50
Lachempach Ibidem hebraei	52 4/8	77	17 4/8	5	25
Keresztür Ibidem hebraei	58	85	26	5	80

Extradatum ex generali congregatione inclyti comitatus Soproniensis die 27-ma mensis Novembris anni 1755-ti in libera et regia civitate Soproniensi celebrata.

Per Franciscum Illéssy praelibati inclyti comitatus ordinarium juratum notarium manu propria.

Sopron megye levéltára, Acta perceptoralia, 359. számú csomóban.
7 levélből álló papirosfüzet, legvégén a megye födött címerpecsétjével.

544.

1757. január 22. Nemesker. Sopron megye 5 zsidó hitközségére ez évre kivetett állami és megyei adó.

Repartitio
quanti contributionalis inclyti comitatus Soproniensis pro anno militari 1756/7.

	Habent dicas pro anno militari 1756/7	Quae ad cassam militarem constituunt a 1 fl. 48 den.		Ad cassam domesticam autem a den. 14	
		fl	den	fl	den
Dominium Kissmarton Kissmarton Ibidem Haebrei	128	189	44	17	92
Dominium Frakno Nagy Marton Ibidem Haebrei	80	118	40	11	20
Dominium Kabold Kabold Ibidem Haebrei	26	38	48	3	64
Dominium Laánsér Lakenbach Ibidem Haebrei	53	78	44	7	42
Dominium Keresztúr Keresztúr Ibidem Haebrei	60	88	80	8	40

. . . . . .

Extradatum ex generali inclyti comitatus Soproniensis die 22-da mensis Januarii anno 1757-mo in possessione Nemessker celebrata congregatione per Franciscum Illéssy praelibati inclyti comitatus ordinarium juratum notarium manu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia 359. számú csomóban.
12 oldalból álló ívrétű papirosfüzet, amelynél legalul a jegyző aláírásánál a megye pecsétjének helye látható.

1757. december 3. Sopron. Sopron megye elszámolván a legfőbb hadi biztossággal a múltévi hátralékot, 29 463 ft-ot kifizette teljes egészében, míg az idei hadi adóból 34 762 ft-ot adott meg, de hogy e kifizetéseket teljesíthesse, két részletben összesen 45 000 ft-ot vett fel kölcsön Leidersdorfer zsidótól.

Abrechnung
zwischen dem hochlöblichen kayserlich-koniglichen general hoffkriegs comissariat. dan dem auch kayserlich-koniglichen Hungarischen provincial comissariatambt, nicht minder der hiesig kayserlich-koniglichen kriegscassa und dem loblichen Oedenburger comittat, was diser den kayserlich-koniglichen aerario an contributionale a 1-a May bis ultima Octobris 1757. auf das somerliche 1/4-ten zu entrichten hat, auch de praeterito bis ende Octobris 1756., dan de currenti mit ende Aprilis 1757. auf den winterliche 3/4-ten verbliben, hierauf abgeführet und über abzug annoch restirend seyn, als

	Schuldigkeit			
	de praeterito bis ende Octobris 1756		de currenti a 1-a May bis ende Octobris 1757	
	fl.	x	fl.	x
Suma der schuldigkeit	29 463	—	113 370	26 1/4
Hierauf ist abgeführt worden				
im baaren geld den 2-ten Decembris 1757. 4463 fl. mittelst des juden Leyderstorf überraihten quittung de dato Oedenburg den 10-ten Novembris 1757. 25 000 fl. Zusammen	29 463			
Imgleichen in erwehnten kriegscassam den 27. Novembris 1757			4 000	
Dann mittelst mehrmahligen quittung besagten juden Leyderstorf de dato Oedenburg den 11-ten Octobris 1757			20 000	
Summa der abführung	29 463		34 762	

Wan nun gegenwartige abführung von der schuldigkeit abgeschlagen wird, so zeiget sich, dass gedachtes lobliche comittat de praeterito ganzlich ausgeglichen habe und bis ende Octobris 1757. annoch schuldig verbleibe 78 608 fl. 16 1/4 kr., sage achtundsibenzig tausend sechschundertacht gulden 16 1/4-ten kr. Signatum Oedenburg, den 3-ten Decembris 1757.

von Stöhr oberkriegscomissarius manu propria.

Ignatius Filsky provincialcomissarius manu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia 359. számú csomóban.

Egy ivnyi papiros, melynek vízjegye: címerpajzs, felette koronával. Stöhrnek fekete viaszba, míg Filskynek vörös viaszba nyomott gyűrűs pecsétjével.

546.

1758. december 16. Nemeskér. Sopron megye községeire e katonai évben kivetett állami és megyei adó. Ezek között találjuk az öt zsidó hitközséget is.

Repartitio
quanti contributionalis inclyti comitatus Soproniensis pro anno militari 1758/9.

Faciunt

	dicae	ad cassam contributionalem unam a fl. 1 den. 49 computando		ad cassam domesticam unam a den. 16 computando	
		fl	den	fl	den
Dominium Kismarton Kismarton Ibidem haebrei	128	190	72	20	48
Dominium Frakno Nagymarton Ibidem haebrei	80	119	20	12	80
Dominium Kabold Kabold Ibidem haebrei	26	38	74	4	16
Dominium Lanser Lakenpak Ibidem haebrei	53	78	97	8	48
Dominium Keresztür Keresztür Ibidem haebrei	60	89	40	9	60

Extradatum ex particulari inclyti comitatus Soproniensis die 16-ta mensis Decembris anno 1758. in possessione Nemesskér celebrata.

Per Franciscum Illéssy praelibati inclyti comitatus ordinarium juratum notarium manu propria.

Sopron megye levéltára. Acta perceptoralia, 359. számú csomóban.
8 ívrétű lapból álló papirosfüzet, amelyet legvégén a megye fődött címerpecsétjével pecsételtek meg.

547.

1759. november 1—6. Pásztory József sopron megyei főszámvevő feljegyzése 3 zsidó hitközség adófizetéséről.

Extractus

super eo, quidnam antecessor meus, perillustris dominus condam Josephus Paszthory hujusce inclyti comitatus Soproniensis emeritus generalis perceptor a 1-ma usque 6-tam inclusive Novembris 1759. tam ad rationem contributionalis, quam et domesticarum expensarum ad repartiti quanti a locis individuis infrascriptis perceperit, locorumque libellis effective inscripserit, utpote

Sub nris	Vigore libellorum pagensium		ad cassam					
			contributionalem		aeque in grossis executis		domesticam	
			fl.	den.	fl.	den.	fl.	den.
11-o	4-ta Novembris	Kissmarton hebraei	21	50	—	—	—	—
52-o	2-da deto	Kaboldienses hebraei	10	—	—	—	—	—
79-o	4-ta deto	Hebraei in Keresztür	48	—	—	50	—	—

Josephus Vogl inclyti comitatus generalis perceptor manu propria.

Sopron megye levéltára, Acta perceptoralia. 359. számú csomóban.
Két ívből álló papirosfüzet. Eredeti példány.

548.

1759. június 1. Sopron. Sopron megye elszámolván a hadi adóról, megállapítást nyert, hogy múlt évi hátraléka 76 985 ft., míg előírása a folyó évre 139 432 ft. Ennek a hátraléknak törlesztésére Leidersdorfer Mandl pozsonyi zsidó 9 tételben 38 569 ft-ot kölcsönzött a megyének.

Abrechnung

zwischen einem hochlöblichen kayserlich-königlichen directorio in publicis et cameralibus, dann dem auch löblichen provincial comissoriat, nicht minder der hiesig kayserlich-koniglichen kriegscassa und dem löblichen Oedenburger comitat, was dieser dem kayserlich-königlichen aerario an contributionale a 1-ma Novembris 1758. bis endte April 1759. auf die wintherliche $^3/_4$ zu entrichten hat, auch de praeterito bis endte Octobris 1758. schuldig verblieben, hierauf abgeführet und über abzug annoch restire.

	De praeterito bis endte Octobris 1758.		De currenti a 1-ma Novembris 1758. bis ultima April 1759.	
	fl.	xr.	fl.	xr.
Gedachter löbliche comitat ist vermög der untern 11-ten Decembris 1758. gepflogneten abrechnung mit endte Octobris 1758. schuldig verblieben	76 985	31 3/4		
Dann betragen die wintherliche 3/4-ten a 1-ma Novembris 1758. bis endte April 1759.			139 432	
Summa der schuldigkeit	76 985	31 3/4	139 432	
Hierauf abgeführet:				
Mittelst des juden Mandl Leitterstorfer zu Prespourg a conto seiner gemachten anticipation. ut quittung de dato Oedenburg, den 27-ten Decembris 1758.	4 000			
ut quittung den 19-ten Januarii 1759.	6 000			
den 2-ten Feber deto	10 000			
den 16-ten deto	4 000			
den 26-ten deto	3 000			
den 30-ten April	5 000			
den 15-ten May	3 186	13 1/2		
den 29-ten	2 000			
en 31-ten May	1 383	32 3/4		
	38 569	46 1/24		

. . . . . .

Signatum Oedenburg, den 1-ten Juny 1759.
von Stöhr oberkriegs comissar manu propria.
Köberlein von Rittersfeld kriegscassier manu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia 359. számú csomóban.
Egy ívnyi papiros, melynek vízjegye: koronás kétfejű sas, az aláírások mellett egy-egy vörös viaszba nyomott gyűrűs pecséttel.

549.

1759. november 26. Sopron. Ebből az elszámolásból kitűnik, hogy Sopron megye Leidersdorfer Mandl zsidónak járó adósságából négy tételben 22 457 forintot letörlesztett.

Abrechnung

zwischen einem hochlöblichen kayserlich-königlichen directorio in publicis et cameralibus, dann dem auch löblichen Hungarischen provincial comissariat, nicht minder der hiesig kayserlich-königlichen kriegscassa und dem löblichen Oedenburger comitat wass diser dem königlichen aerario an contributionale a 1-ma May bis endte Octobris 1759. auf das sommerliche 1/4-ten zu entrichten hat auch de praeterito bis endte Aprilis de anno schuldig verblieben, hierauf abgeführet und über abzug annoch restire.

. . . . . .

Dem juden Mandl Leitterstorfer a conto seiner anticipation vermög quittung den 21-ten Juny 1759. seyndt baar bezahlt worden 2000 fl.

Deto demselben den 1-ten July 1000 fl.

Den 9-ten Novembris 10 260 fl.

(zusammen) 13 260 fl.

Nicht minder hat der neue general perceptor Vogel besagten juden, ut quittung den 19-ten Novembris 1759. baar bezahlt 9197 fl. 37½ xr.

. . . . . .

Signatum Oedenburg, den 26-ten November 1759.

von Stöhr oberkriegscomissar manu propria.

Ignatius Filsky provincialis comissarius manu propria.

Josephus Pásztory praelibati inclyti comitatus perceptor manu propria.

Sopron megye levéltára, Acta perceptoralia 359. számú csomóban.

Egy ívnyi papiros, amelynek vízjegye: koronás kétfejű sas, az aláírások mellett vörös viaszba nyomott egy-egy gyűrűspecsét.

550.

1760. május 24. Sopron. Vogl József sopronmegyei főszámvevő elszámolása az arra illetékesekkel a megye 1759. XI. 1. és 1760. IV. 30. közötti hadiköltségeiről. Eszerint többek között Leidersdorfer Mendl zsidónak 12 158 ft-tal, míg Schlesinger zsidónak 26 104 ft-tal tartoznak.

Computus hybernalis

inter inclytos caesareo-regios aulico bellicum et provincialem commissariatus, hujatem pariter caesareo-regiam cassam bellicam et inclytum comitatum Sopronien-sem super anni praeteriti restantia, necnon currentis anni militaris 1760. obtingen-tia $^3/_4$-tarum hybernalium initus.

	fl.	xr.
Juxta conclusum die 20-ma Novembris 1759. finalem computum praefatus inclytus comitatus mansit restantiarius pro anno prae-terito	92 092	48 1/2
Ad rationem autem 3/4-tarum hybernalium 1760. debebat	139 432	—
Summa competentiae Aministratio	231 524	48 1/2
Die 3-tia Decembris 1759. judaeo Mendl Leidersdorffer a conto praetensionis suae 9158 fl. 50 xr.		
20-a Marty 1760. deto 3000 fl.	12 158	50
Judaeo Schlesinger ad rationem amictuum militarium erga tripticis ordinis quietantias inclytae equestris ordinis Hungaricae legionis Szecsenianae 18 000 fl.		
Deto erga duplicis ordinis quietantias inclytae equestris ordinis Hungaricae legionis Rudolpho Palffianae 8104 fl. 14 1/2 xr.	26 104.	14 1/2 xr.

Signatum Sopronii, die 24-ta Juny 1760.

Franciscus Carolus de Stöhr caesareo-regius supremus bellicus commissarius manu propria.

Köberlein de Rittersfeld caesareo-regius bellicae cassae praefectus manu propria.

Josephus Koller consiliarius et supremus provincialis commissarius caesareo-regius manu propria.

Josephus Vogl praelibati inclyti comitatus Soproniensis generalis perceptor manu propria.

Sopron megyei levéltár. Acta perceptoralia, 359. számú csomóban.

Egy ívnyi papiros, melynek vízjegye: az egyik oldalon futó hím szarvas, míg a másik oldalon nem vehető ki tisztán, az aláírások mellett egy-egy vörös viaszba nyomott gyűrűspecséttel.

551.

1760. Vogl József sopron megyei főszámvevő ebben az évben Leidersdorfer zsidónak 12 158 ft-ot, míg Schlesinger zsidónak 26 104 ft-ot fizetett vissza, míg kamat fejében kettejüknek 3393 ft-ot térített meg.

Perceptio

anni 1760 rationante Josepho Vogl.

.....

Erogatio.

.....

4-o judaeo Leyderstorffer vigore computus hybernalis fl. 12 158 xr. 83 1/3.

judaeo Schlesinger vigore ejusdem fl. 26 104 xr. 24 1/6

(Summa) fl. 38263 xr. 07 ½

5-o interusurium summae anticipationalis vigore computus hybernalis fl. 1571.

detto vigore aestivalis fl. 1822 xr. 50

(Summa) fl. 3393 xr. 50.

.....

Sopron megyei levéltár. Acta perceptoralia, 359. számú csomóban.

10 folio oldalból álló papirosfüzet, amelyben 1768-ig bezárólag tárgyalják Sopron megye költségvetését.

552.

1761. október30. Nemeskér. Salamon zsidó hosszabb ideig volt fogva Sopron megye nemeskéri börtönében, mely idő alatt élelmezésére 64 font kenyeret fordítottak 2 forint 13 ½ dénár értékben.

Specificatio

aminimeő kenyeret nemeskeri foghságban livő rabok számmára a 4-a Maji 1761. usque 30-a Octobris ugyan nemeskéri péktül elhordattunk, így következik:

	kenyér	fl.	den.
Sámuel zsidó	64	2	13 ½

.....

Pék Marher Miháll.

Hogy az föllebb nevezett raboknak számára az kitett specificatio szerint anyi kenyeret azok péktül elhordattunk, praesentibus recocnoscállom. Nemeskér, die 30-a Octobris 1761.

Morvai Ádám porkollább.

. . . . . .

Sopron megye levéltára. Acta perceptoralia. 390. számú csomóban.

Félívnyi papiros, melynek vízjegye: címerpajzs, előlapra vörös viaszba nyomott gyürüs pecséttel.

Morvai Ádám nem tudott írni, igy neve mellé egy keresztet tett.

553.

1762. január 27. Nemeskér. Sopron megye többek között az 5 zsidó hitközség évi állami és megyei adóját is megállapítja.

Repartitio
quanti contributionalis inclyti comitatus Soproniensis pro anno militari 1761/62.

	Habet dicas nro	ad quas obtingunt			
		pro cassa militari a fl. 1 den. 50		pro cassa vero domestica a den. 26.	
		fl.	den.	fl.	den.
Dominium Kismarton Kismarton Ibidem haebraei	128	192	—	33	28
Dominium Frakno Nagymarton Ibidem hebraei	80	120	—	20	80
Dominium Kabold Kabold Ibidem hebraei	26	39	—	6	76
Dominium Lanzsér Lakenpach Ibidem hebraei	53	79	50	13	78
Dominium Keresztúr Keresztúr Ibidem hebraei	60	90	—	15	60

Extradatum ex generali congregatione die vigesima septima mensis Januarii anno millesimo septingentesimo sexagesimo secundo in possessione Nemesskér continuative celebrata.

Per Ladislaum Kramarcz praefati comitatus juratum notarium manu propria.

Sopron megye levéltára, Acta perceptoralia, 359. számú csomóban.
6 ívlapból álló papirosfüzet, amelyen a jegyző aláírása mellett a megye fedett címerpecsétje látható.

554.

1762. december 22. Sopron. 1762/3. katonai évre a sopron megyei zsidó hitközségekre kivetett adó.

Repartitio quanti contributionalis inclyti comitatus Soproniensis pro anno militari 1762/63.

	Habet dicas	Ad quas obtingens Pro cassa militari a fl. 1 den. 51		Pro cassa vero domestica a den. 20	
		fl.	den.	fl.	den.
Dominium Kiss Marton Kiss Marton Ibidem Hebraei	128	193	28	25	60
Dominium Fraknó Nagy Marton Ibidem Hebraei	80	120	80	16	—
Dominium Kabold Kabold Ibidem Hebraei	26	39	26	5	20
Lakenpach Ibidem Hebraei	53	80	3	10	60
Dominium Keresztúr Keresztúr Ibidem Hebraei	60	90	60	12	—

Extradata ex generali congregatione inclyti comitatus Soproniensis die 22-a Decembris anni 1762. in libera regiaque civitate Soproniensi continuative celebrata per me Nicolaum Guary antelati inclyti comitatus Soproniensis juratum vicenotarium manu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia 360. számú csomóban.
Több oldalból álló papirosfüzet.

555.

1762. december 22. Sopron. Sopron megye közgyűlése ebben az évben három zsidó hitközséget tűzvész okozta káruk miatt adóelengedésben részesít.

Specificatio fatalitatum anno 1762. in inclyto comitatu Soproniensi per exundationem aquarum, saevitiem grandinis, luem item pecorum et incendia interventarum atque ex cassa domesticarum expensarum ejusdem inclyti comitatus locis infracriptis anno 1762/63. bonificandarum, utpote

Bonificanda veniunt

.....	
Lakenpach	
Ibidem Hebraei	53 fl.
.....	
Nemeth Keresztur	
Ibidem Hebraei	140 fl.
.....	
Kabold	
Ibidem Hebraei	80 fl. 90 den.
.....	

Extradata ex generali congregatione inclyti comitatus Soproniensis die 22m Decembris anni 1762. in libera regiaque civitate Soproniensi continuative celebrata per me Nicolaum Guary antelati inclyti comitatus juratum vicenotariuemanu propria.

Sopron megyei levéltár, Acta perceptoralia 360. számú csomóban.
Több oldalból álló eredeti kimutatás.

556.

1763. dec. 2. Kölesd. Madarász Antal keresztény borbély panasza a zsidó vetélytárs működése ellen. Állítása szerint a zsidó borbély szakképzetlen és ezért el kell tiltani a borbélyi (chirurgus) működésétől.

Tekéntetes Nemes Vármegye, Kegyelmes Patronus Uraim!

Tiz esztendőknek elforgása alatt eő Felségét császári Kegyelmes Asszonyunkat hivségessen szolgáltam az első kettőt ugyan mind Köz Katona, a' Többi nyolczat pedigien Mestersségemmel mint Borbély. Meggondolván pedig aztat hogy iffiuságomat, és annak erejét netalántán ezen szolgálatban consumálván öregségemre megfogyatkozván nyomoruságra juthatnék, azért is azon szolgálatomat elhagyván, ezen T. N. Tolna Vármegyében Paks Városában magamat Doctor eő Excellentiája által lett examináltatásom és aprobáltatásom után letettem, az én itt letevésem után pedig ismét egy Sidó Borbély Isten tudja honnénd Május Holnapba bélépett, és Közönségessen nem csak maga Nemzetségét, de Köröszténeyeket is azonnal curálni s gyógyétani, noha több Kárral mint haszonnal agrediálta, úgy annyira, hogy mái napig is csak egy hasznos próbát alig tehetett, kit is már nevezett eő Excellentiája instántiumra Mestersége folytatásátul, mint értetlent eltéltott, de

ö még truttzára a' szokott czémerét is kifüggeszteni merészlette, kit az én alázatos kérésemre a Tekintetes Uraságok leverettek, mind azáltal ő a kárt okozó curájától csakugyan meg nem szűnik.

Második Bikácson hasonló chez Borbélylegény, ki sem nem examináltatott, mégis mesterségét szokás szerént sem nem aprobáltatott, mégis mesterségét sokaknak panaszkodásával visszaűzi, többet rontván, mint gyógyétván. Ezen okoktul indíttatván a T. N. Vármegyét alázatossan kérem, méltoztassék Kegyelmessen, az illetén együgyü kösség ámétókat coerceálni, és ily tudatlanoktul s több kár, mint haszon tévőktül T. N. Vármegyét megtisztíttani.

Mely jó tettiért a T. N. Vármegye az Ur Istentül böséges jutalmát várhattja. És pedig magamat nemcsak most egésséget, de (:kit Isten ne adjon:) egésségtelen időkben is midőn szolgálatra szorosan lekötelezném maradni óhajtok.

Tek. Nemes Vármegyének alázatos szegény szolgája, Madarász Antal
Paksi Borbély

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 3. 1521.

557.

1766. január 20. Pozsony. A Tolna megyei zsidók 285 forinttal adósak még az 1766-os türelmi adóból, és félő, hogy a hátralékok felgyülemlése miatt a behajtás — a kincstár nagy kárára — egyre nehezebb lesz. Siettesse tehát a megye a beszedést.

Illustrissimi, Reverendissimi, Spectabiles, etc.

Siquidem Judaei in gremio Comitatus hujus Tolnensis manentes, ad Rationem Taxa sua Tolerantialis pro Anno 1766. in florenis 285. restantiarii forent, et non vane metuendum sit, ne per ulteriorem ejusmodi Restantiarum Accumulatione Earum Exactio successive, cum Summo aerarii Regii Dispendio, difficilior evadat.

Hinc Prae'ttis D. Vestris harum serie intimari: quatenus praenotatarum Restantiarum celeriori Exactioni, et Deputationi omnimode intentae esse, neve de hinc accrescant, ast potius memorata Tolerantialis Taxa in Re, et Tempore, accuratissime adjustetur, perquam sollicite curare noverint Eaedem Praestitulatae D. Vestrae. Datum ex Consilio Regio Locumtenentiali Posony Die Vigesima Januarii Millesimo Septingentesimo Sexagesimo Sexto celebrato. Praetitulatarum D. Vestrarum

Benevolus
et ad officiaparatissimi
Ladislaus Balogh manu propria
Carolus Fabiankovics manu propria

Oldaljegyzet: Albertus manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 1. 2906. sz.

558.

1768. május 30. Pozsony. A magyar kir. helytartótanács leirata a Tolna megyei zsidók adózása tárgyában. Tolna megye mindkét pénztárát átnézve arra a megállapításra jutott, hogy az 1764. évi adók befizetése nem ellenőrizhető, mert az országos és a megyei adók, valamint az adóhátralékok nincsenek különválasztva. A jövőben a vonatkozó királyi rendelkezés szerint kell adónemenként a befizetéseket nyilvántartani az ún. nem-nemesek és a zsidók vonatkozásában.

Illustrissimi, Reverendissimi, Spectabiles, etc.

Revisis suaeque Majestati Sacratissimae repraesentatis Comitatus hujus Tolnensis Rationibus Perceptoralibus, super utraque Cassa pro Anno 1764. redditis, observatur, Comitatum eundem, quoad Ignobiles ubicunque degentes, et Judaeos etiam Contributioni Subjiciendos, semet benignis Sacratissimae eatenus interventis ordinationibus minime conformasse, verum hos et illos ad Cassam suam domesticam induxisse, ac una super erogata, et Restantias tum Contribuentium cum et Perceptor utriusque Cassae, unde videlicet talia promanaverint? minime liquidasse.

Idcirco Sacratissima clementer una, ac positive ita disponente, Consilium hoc L. R. Praetitulatis D. Vestris hisce intimat, ut dehinc tam omnes, et singulos Ignobiles, et Judaeos Contributioni Subjicere quam et pro futuro, si quae superogata Perceptor adiuventa fuerint, unde talia promanaverint? Num videlicet ex propria Perceptor Bursa, aut per pecunarium ex cassa domestica ad Contributionalem translatione, vel alia Ratione evenerint? in Rationibus semper declarare, non secus quoad Restantias, quantum videlicet apud contribuentes earundem titulo haeret? quantum item seu in Cassa, et in aere parato, sive alibi existat? Liquidationem in ipso Ratiocinio sufficientibus Caesaro-Regiis debite accomodare studeant. In reliquo autem Perceptorem suum super attacti Anni Ratiocinio (:Superrogato, et utriusque Cassae Restantiis in Rationibus Anni 1765. rite assumptis:) absolvere noverint. Datum ex Consilio R. L. Posony Die Trigesima May Anno Millesimo Septingentesimo, Sexagimo Octavo celebrato.

Praetitulatarum D. Vestrarum.

Benevolus
ad officia paratissimi
Comes Nicolaus Pálffy manu propria.
Franciscus Lubich manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 1.3027. sz.

559.

1769. január 16. Pozsony. A magyar kir. helytartótanács leiratában tudomására hozza a vármegyének, hogy a passzus nélküli idegen zsidókat távol kell tartani az országtól. Akik pedig már itt vannak, azokról tudni akarja, hányan vannak személy szerint és honnan jöttek, van-e valamilyük, mit fizetnek közadóban, türelmi adóban és egyebekben?

. . . Hinc clementer velle Sacrimam Majestatem suam eas Dispositiones instituendas esse, ut hujusmodi vagabundi Extranei Judaei requisitis Passualibus destituati ab aditu Regni istius arceantur.

In ordine autem ad eos, qui jam praevio modo horsum oppulissent, isthicque jam praeexisterent, Specificam prius super eo capiendam informationem clementer juberi: quotnam, quive in Individuo hujusmodi extraneorum Judaeorum in Regno hoc reperiantur (?) unde demum ii eorsum venerint? num et qualibus Facultatibus, ac mediis provisi sint? et quid Contributionis, aut Taxa Tolerantialis, vel aliarum Praestationum titulo in publicum dependant?

Noverint proinde Praetitulatae D. Vestrae ad effectum praeductae Benignae Resolutionis Regiae in gremio sui necessaria disponere; porro quoad nuncupatos in gremio sui nefors jam praeexistentes Judaeos praedesideratam specificam informationem horsum submittere. Datum ex Consilio Regio Locumtenentiali Posony die Decima Sexta Januarii, Anno Millesimo Septingentesimo Sexagesimo Nono celebrato. Praetitulatarum D. Vestrarum

Benevolus
ad officia paratissimi
Comes Nicolaus Pálffy manu propria
Josephus Aszalai manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 3.1834. sz.

560.

1770. december 1. Lakompak. Zechmeister András lakompaki tisztartó levelében arról értesíti a soproni városi tanácsot, hogy az egyszemü Berl zsidó, kinek nejét Schöntlnek hívják, lakompaki jobbágy. Kartonnal kereskedik, amelyet társával együtt végszámra vesz a schwechati császári gyárban és azután röfönkint ad el. Az elmúlt soproni országos vásáron nem volt jelen. A megtartott házkutatás alkalmával nem találtak nála milánói posztófélét és így ártatlan.

Wohledl gebohrne, hochgelehrt, hochgeehrteste herren!

Es ist zwar ein einaugiger jud alhier, als ein hold verheurathet, welcher sich aber nicht Beer, sondern Berl nennet, er handelt mit verschidenen cartonen, die er nebst einen cammeraden in der kayserlichen fabric auf der Schwächaud stuckweis kauffet, sodann ellenweis verhandelt, dessen weib nahmens Schöntl ist, richtig zu hauss und gar nicht zu Edenburg auf den lezten Edenburger marckh gewesen, worüber Christen und Juden attestiren wolten. Sie ist auch von hier gebihrtig und niemahlen von Lackhenbach weggekommen. Zum überfluss als ihme in ambt diesfahls examiniret, habe durch den schaffer und herrschafftlichen trabanthen besagten judens Berl gantze wohnung in gegenwarth des weibs visitiren lassen, allein gar nichts ungerechtes gefunden oder was einen Mayländer tüchel gleichete, folgsamb ist zu schlüssen, dass angezogener jud mit seinen weib in dieser sache unschuldig. Solte aber von solchen wäaren etwas zu verkauffen vorkommen, worauf man besondere sorge haben wird, alsdann werde es gleich in verboth nehmen, genau untersuchen und davon die schuldigste nachricht ertheillen. Womit mich empfehlend in ausnehmender hochachtung verharre.

Eines löblichen stadt magistrats dienstschuldigster diener:
Schlos Läckhenbach, den 1-ten Decembris 1770.

Andre Zöchmeister
verwalter manu propria.

Kívül: Denen wohledl gebohrnen und wohlweissen herren, herren N. N. richter, burgermaister und rath der kayserlich-königlichen freystadt Edenburg, meines besonders hochgeehrtesten herren in Edenburg.

Soproni városi levéltár. Lad. XLIV. fasc. 9. nr. 434.

Ívrétű papiros, melynek vízjegye az egyik oldalon: szarvas, míg a másik oldalon: *IGW* betűkkel, zárlatán födött, ovális alakú hercegi címerpecséttel, melynek körirata: *herrschafft Lackenbach ambts sigil*, míg hátlapján az egykorú kancelláriai feljegyzés olvasható: *praesentata 5-a Decembris 1770.*

561.

Év nélkül. Mügeln Henrik német nyelvű Krónikájának az a példánya, amely ma a bajor Staats-Bibliothek birtokában van, egykor Tamás bruckbergi zsidó tulajdona volt, amiként ezt a kézirat 176-ik oldalán olvasható bejegyzés bizonyítja.

Közölve: Szentpétery: Scriptores rerum Hungaricarum etc. II. kötet 96. oldal 23. sor.

562.

1771. március 22. Fume József milánói kereskedőtől az elmúlt Erzsébet-napi vásárkor több selyemkendőt elloptak. Ebből 16 darabot megtaláltak egy most is börtönben ülő zsidónőnél, míg 16 darabot Lázár Jakab nagymartoni zsidótól koboztak el.

Dem 22-ten Marty 1771.

Nachdeme dem Joseph Fume handelsmann aus Mayland in lezteren Elisabeth markt allhier eine mänge seidernen Mayländer tüchel und auch andere sachen gestohlen worden und bey einer gewissen hier gefänglich eingezogenen jüdin 16 stück und andere 16 stück bey einem Matterstorffer juden Jacob Lazar gefunden, dise aber durch den Lakhenbäkher herrn verwalter an tit. herrn stadtrichter überschikhet und durch diesen auf das rathaus gebracht worden, alss sind auch leztere 16 stück ihme Joseph Fume, welcher darob, das dieselbe ihme würkhlich gestohlen worden, einen eyd angetragen, ausgefolget worden.

Soproni városi levéltár, 1771. évi Tanácsjegyzőkönyv 120.

563.

1771. szeptember 25. A m. kir. helytartótanács rendelete, hogy Österreicher Mózes gabonaszállító zsidónak mindazokkal szemben, akik vele üzleti összeköttetésben állnak, a szükséges hatósági támogatást meg kell adni.

Den 25-ten Septembris 1771 ... sind auch folgende hohe dicasterial befehle einer ehrsammen gemeinde communiciret worden: Von einer hochlöblichen Hungarischen statthalterey.

8-vo de dato 29-ten April, dass dem juden Moyses Oesterreicher waiz und getraid-liefern in folge derer vorigen kayserlich-königlichen verordnungen schutz und beystand geleistet werden soll wider jene, welche mit demselben in einen contract verfangen und solchen keine genüge thun.

Soproni városi levéltár, 1771. évi Tanácsjegyzőkönyv 358.

564.

1771. szeptember 25. A m. kir. helytartótanács meghagyja a soproni tanácsnak, hogy Österreicher Mózes gabonaszállító zsidót azokkal szemben, akik neki Sopron polgárai közül tartoznak, minden tekintetben segítsék.

Den 25-ten Septembris 1771.

23-tio de dato 25-ten Juny wegen des juden Moyses Oesterreicher getraid-liefe-ranten, dass demselben in seinen angelegenheiten, falls er mit der hiesigen burger-schafft im contract verfangen wäre und diese solchen kein genüge thun wollten, alle mögliche magistratual genugthuung angedeichen solle.

Sopron városi levéltár. 1771. évi Tanácsjegyzőkönyv 361.

565.

1771. szeptember 25. A soproni tanács a közgyűléssel közli a helytartótanácsnak azt a rendeletét, hogy Magyarország területére csak az a zsidó léphet be, kinek hiteles bizonyítványa és harmincadhivatali cédulája van, ellenkező esetben születési helyére kell toloncolni.

Den 25-ten Septembris 1771.... sind auch folgende hohe dicasterial befehle einer ehrsammen gemeinde communiciret worden: Von einer hochlöblichen Hungarischen statthalterey

4-to de dato 10-ten May in betreff deren jüdischen landläufern dass an den grenzen dieses königreichs kein jude passiren soll, es seye dann, dass solcher mit beglaubten zeugnuss darthue, dass er ehrlich hiernebst auch mit einem dreyssigst-ambts passier-zettl versehen, dann den ort seines aufenhalts und die zeit, wann solche 6 monath überstige, erweislich machete, als widrigen fall er verdächtig angesehen in verhafft genohmen und nach seinen geburthsort verwiesen, auf dem fall aber, so er sich dessen wiederholt erfrechete, auch mit leibes oder schwerer geld-strafe angesehen werden solle.

Soproni városi levéltár. 1771. évi Tanácsjegyzőkönyv 358.

566.

1771. szeptember 25. A soproni tanács a közgyűléssel közli a helytartótanácsnak azt a rendeletét, hogy azok a zsidók is kaphatnak passzust külföldi posztó behozatalára, kik igazolni tudják, hogy a brünni posztógyár lerakatából azonos mennyiséget már megvettek.

Den 25-ten Septembris 1771. ... sind auch folgende hohe dicasterial befehle einer ehrsammen gemeinde communiciret worden: von einer hochlöblichen Hungarischen statthalterey

17-mo de dato 27-ten May, kraft wessen ihro kayserlich-königliche apostolische majestät gnädigst verstatten, dass auch denen juden commercien-pass zu einführung feiner tücher ertheilet werden sollen, wann selbte zuvor hinlänglich

erwiesen, dass sie ein gleiches quantum aus der alten tuchniederlag von feinen tüchern aus der Brinner-fabric in Mähren sich angeschaft und empfangen.

Soproni városi levéltár. 1771. évi Tanácsjegyzőkönyv 360.

567.

1772. október 29. Simontornya. A simontornyai járásban lakó zsidó népesség összeírása.

Helység neve	Férjfiak	Férjfiak	Asszonyok vagy Leányok	
	15. Esztendőn föllül valók	15. Esztendőn alul valók	15. Esztendőn föllül valók	15. Esztendőn alul valók
Felsőnyék	2	1	1	2
Ireg	2	1	1	1
Keszi	2	—	2	1
Könyi	2	3	3	1
Regöly	3	1	2	1
Összesen	11	6	9	6

Tolna megyei Levéltár. Népesség 92. doboz. Ö/475. szám.

1772—1779. Szekszárd. A zsidó népesség születési és halálozási adatai Tolna megyében.

Conscriptio

Districtus	Oppidum, Possessio	Accrescentiae *Nati infantes*		Decrescentiae *Mortui*	
		Mares	Feminae	Mares	Feminae
Simontornyensis:					
Anno 1772.	Felsőnyék	1	—	1	1
	Keszi	2	1	2	1
	Könyi	1	—	1	1
Anno 1773.	Felsőnyék	1	—	1	—
	Ireg	—	—	1	1
	Keszi	2	1	2	1
	Könyi	1	—	1	—
Anno 1774.	Ireg	—	1	—	—
	Kánya	1	—	—	—
	Lápafő	—	—	—	1
	Pincehely	2	1	1	—
	Regöly	—	1	—	—
	Várong	—	1	—	—
Anno 1775.	Csibrák	—	2	1	—
	Gyönk	—	1	—	2
	Hőgyész	3	5	—	3
	Kéty	1	—	—	—
	Kisszékely	—	—	1	1
	Kistormás	1	—	—	—
	Varsád	1	—	—	—
Anno 1776.	Gyönk	1	—	3	—
	Kéty	1	—	—	—
	Kistormás	1	—	1	—
Anno 1777.	Gyönk	2	1	1	3
	Kisszékely	1	1	1	—
	Kistormás	1	1	1	—
	Nagyszékely	—	1	—	—
	Varsád	1	—	1	—
Anno 1778.	Görbő	—	—	1	2
	Gyönk	2	2	1	1
	Kölesd	—	1	—	—
	Murga	1	—	—	—
	Szárazd	—	1	—	—
Földvariensis:					
Anno 1774.	Györköny	1	—	—	—
	Kajdacs	1	—	—	—
Anno 1775.	Bölcske	1	—	—	—
	Fadd	1	—	—	—
	Kajdacs	2	—	—	—
	Paks	5	4	3	5
Anno 1776.	Paks	8	4	7	5

Districtus	Oppidum, Possessio	Accrescentiae *Nati infantes*		Decrescentiae *Mortui*	
		Mares	Feminae	Mares	Feminae
Anno 1777.	Paks	12	12	5	5
Anno 1778.	Alsónyék	—	1	—	—
	Bölcske	1	—	—	—
	Fadd	—	1	—	—
	Paks	10	4	1	4
Anno 1779.	Dunaszentgyörgy	—	1	—	1
	Györköny	—	1	—	—
	Kajdacs	1	—	—	—
	Paks	11	14	4	3
Dombovariensis:					
Anno 1775.	Bedeg	—	1	—	—
	Gyulaj	1	—	—	—
	Ireg	—	—	—	1
	Könyi	1	—	—	—
	Várong	—	1	—	1
Anno 1776.	Ireg	—	—	—	1
	Kocsola	—	—	1	—
	Könyi	1	—	1	—
	Kurd	1	—	—	—
Anno 1777.	Értény	1	—	—	—
	Gyulaj	—	—	—	1
	Kocsola	—	—	1	—
	Kánya	1	—	—	—
Anno 1778.	Dombóvár	1	—	—	—
	Dobróköz	—	—	1	—
	Kurd	—	—	1	—
Anno 1779.	Dombóvár	—	1	—	—
	Gyulaj	—	1	—	1
	Ireg	—	—	2	—
Völgységiensis					
Anno 1777.	Alsónána	1	—	—	—
	Bonyhád	13	7	6	3
	Hőgyész	4	4	—	3
	Tevel	—	—	1	—
	Udvari	—	—	1	—
Anno 1778.	Bonyhád	8	3	9	5
	Csibrák	1	—	—	1
	Hőgyész	1	1	2	2
	Kisdorog	—	1	—	1
	Lengyel	1	—	—	—
	Tevel	1	—	—	—
	Zomba	1	—	—	—
Anno 1779.	Bonyhád	10	7	4	1
	Cikó	1		—	—
	Hőgyész	2		2	2

Tolna megyei Levéltár. Népesség 92., 93. doboz. Ö/475., 476. szám.

569.

1773. január 4. A soproni tanács a közgyűléssel közli a helytartótanácsnak azt a rendeletet, hogy egy Mózes nevű török zsidó Bécsben egy keresztény nőt teherbe hozott, miért 3 hónapig bilincsben tartották, most pedig katonai fedezettel Zimonynál kitoloncolják. Ha ez a zsidó vissza merne térni, azonnal el kell fogni és erről jelentést tenni.

Anno 1773. den 4-ten Januarii sind folgende von hohen behörden ergangene befehle mit einer ehrsamen gemein verdeütschter communicieret worden, undzwar:

4988. wegen eines gewissen einmahl Moyses genannten Türckischen judens, welcher sich in Wienn mit einer christlichen weibs persohn fleischlich vermischt hat und deswegen so bestraft worden, dass er in eisen und banden 3 monath lang gemartert, sodann aus allen kayserlich-königlichen erblanden ausgerottet und unter militar geleit nach Zemlin in die Tirkey geführet werden solle, welches zu dem ende anbedeütet wird, dass allenfalls derselbige jude sich unterstünde in ihrer kayserlich-königlichen majestäts lande widerum zurückzukomen, er alsogleich gefänglich eingezogen und der bericht der hochlöblichen königlichen statthalterey deswegen eingeschicket werden solle.

Soproni városi levéltár, 1773. évi Tanácsjegyzőkönyv 5. 7.

570.

1773. április 2. Lázár Jakab nagymartoni zsidó Hofer Péter soproni droguistának 272 Ft-tal maradt adósa, miért börtönbe került, de mert 15 nap elteltével sem tudott fizetni, a börtönből csak úgy szabadult ki, hogy esküt tett arra, hogy ezentúl keresetének harmadrészét törlesztésre fogja fordítani.

Den 2-ten April 1773. nachdem herr Peter Hofer burgerlicher materialist alhier den Jacob, einen sohn des Lazarus schuzjuden von Matterstorff, wegen laut ausgestellten wechselbrieffen ihme herrn Peter Hofer schuldigen 272 fl. 18 x-er in arrest sezen lassen und derselbe auch nach denen gesezmässigen 15 tägen seinem creditori die schuld nicht bezahlen können, als hat derselbe darüber, dass er nehmlich von den durch ihn erwerbenden oder erbettlenden geld seinem glaubiger den dritten theil getreulich erfolgen lassen wolle, nachstehendes jurament abgeschwohren:

Nachdem ich Jacob, der sohn des Lazarus schuzjud von Matterstorff, wegen einer an dem herrn Peter Hofer burgerlichen materialisten alhier lauth ausgestellten wechselbrieffen per 272 fl. 18 x-er angeschlaget und wegen nicht geleisteter zahlung in arrest gesezet worden, als schwöre ich in namen... (itt következik a szokásos zsidó eskü szószerinti szövege).

Soproni városi levéltár, 1773. évi Tanácsjegyzőkönyv 123—125.

571.

1773. május 14. Lázár Farkas kismartoni zsidó, ki jelenleg Dénesfán lakik, a soproni kereskedőkkel fennálló perében elismeri a soproni városi bírói szék illetékességét és Zeltner Józsefet vallja ügyvédéül.

Den 14-ten May 1773. hat der hochfürstlicher schuzjud Wolf Lazarus in Eysenstadt, welcher dermahlen in Dénesfa wohnhafft, in der zwischen ihn und denen hiesigen burgerlichen kauf- und handelsleuthen in puncto debiti fürwaltende streitsache sich dahin erclăret, dass er sich der hiesigen stadt-gerichtbarkeit unterwerffe und die quaestionierte sache hier ausgemacht habe wolle, wie er dann auch zugleich herrn Joseph Zeltner pro procuratore einbekennet hat.

Soproni városi levéltár. 1773. évi Tanácsjegyzőkönyv 162—163.

572.

1773. július 16. A soproni tanács a közgyűléssel közli a helytartótanácsnak azt a rendeletét, amely megismétli azt a korábbi intézkedést, hogy szegény zsidó az országba nem jöhet és ismét szabályozza a már ittélő zsidóság helyzetét, így többek között, hogy aranyművességet és pecsétvésést csak külön engedéllyel üzhetnek, házat nem vehetnek stb.

Verdeütschung derer seit letztern gemein und restaurations tage von hohen beherden erlassenen und mit einer ehrsamen gemein den 16-ten July 1773. communicirt und publicirten befehlen, undzwar:

Nro 1485. de dato 1-ten April, praesentiert 15-ten May, dass ihre kayserlich-königliche apostolische mayestät in betreff des in diesem königreich dermahlen befindenden oder von auswärtigen ländern ankommenden jüdischen volcks aufs neüe folgendes allergnädigst zu verordnen geruhet haben, undzwar:

1-tens dass gleichwie an die dreyssigstämter und contumacz stellen dahin ausdrücklich unterrichtet sind, dass sie die aus andern gegenden ankömlinge juden nicht anders, als wenn sie mit beglaubten pässen versehen und deren umstände und vermögen vorläufig bekannt wäre, in das königreich hereinlassen, folglich die mittellose und arme gleich an den gränzen ab- und zurückweisen sollen. Allerhöchstgedacht ihre majestät auch allen comitats und stadtgerichtbarkeiten anbefehlen, dahin einzuleiten, dass sie ob dergleichen ankömlinge und herumschweifende juden ein wachsames auge haben und sobald dergleichen hier gesehen würden, von ihnen pässe abfördern und so sie als mittellose flüchtlinge wären, dieselben mit einverständnis anderer benachbarten städten abschafen sollen. Jedoch wird dieses verstattet, dass diejenigen juden, welche nicht aus denen deütschen kayserlich-königlichen erblanden, sondern von auswärtigen gegenden kommen und mit nahrungs mitteln versehen wären, sich in diesem königreich wohnung machen mögen, einzig und allein mit dieser weiteren erklärung, dass wenn sich dergleichen nach der neüerdings verordneten beschreibung in dem königreiche niederliessen, die erduldungs tax nicht zu dem ausgemessenen quantum der 50 000 fl. beytragen, sondern besonders an das königlichen aerarium bezahlen sollen.

2-tens dass die in diesem königreich wohnende juden bey ihren bisherig gewöhnlichen handel und arth ihre lebens mittel suchen zu können zwar verbleiben

sollen, doch mit dieser einschränckung in ansehung derjenigen, welche ein handtwerck treiben, dass in denen orten, in welchen von dergleichen handtwercken eine privilegirte zunft wäre, damit denen unter der zunft stehenden meistern kein eintrag geschehen möge, dergleichen jüdischen handtwerckern vor die inwohnere dergleichen orthschafften, doch die edlleüthe samt ihren geschlecht ausgenomen, nicht arbeiten dürfen, nichtminder dass keiner die goldschmid kunst und die petschier stecherey insgemein es sey dann, dass er mit besonderer freyheit dazu versehen ist, zu treiben sich anmassen solle. Übrigens auch keinem juden zugelassen werden solle einem unterhändler abzugeben, es sey dann mit wissentlich öffentlicher verwilligung des magistrats und gerichtbarkeit und mit bedingnis, dass auch vor einen dergleichen die juden gemein, zu welcher gehörig, zu stehen verbunden sein solle.

3-tio in ansehung derer herumschweissenden juden, deren menge bishicher gross gewesen, haben ihre mayestät gnädigst verwilliget, dass die in städten wohnhafte juden, die auch die auf denen dorfschaften behausste aus dem bezirck des comitats, in welchem dieselbige ortschaft liegt, ohne pässen von gehörigen gerichtbarkeiten nicht reisen sollen, die reisenden aber ihren pass in den orthschaften, durch welche sie ihren weg nehmen werden, einer gerichts persohn vorzeigen und unterschreiben lassen, die gehörige gerichtbarkeiten hingegen solch anverlangte pässe ihren einverleibten juden, welche um des handels und ihrer verrichtungen wegen ausgehen wollten, auf derer ansinnen ohne allen verzug und schererey umsonst ertheilen, ingleichen auch derer fremden juden pässe zu unterschreiben schuldig seyn sollen. Und damit das hauflein derer in diesen königreich auch zum nutzen des kaiserlich-königlichen aerarii wohnenden juden um so sicherer von denen herumschweiffenden, dannenhero die guten und nützlichen von denen unnützen und sowohl dem allgemeinen besten, als auch ihren geschlecht selbst beschwärlichen abgesondert werden möge, so solle ein gewisser zeit anberaumt werden, in welcher einjeder jude durch die gehörige gerichtbarkeiten in gegenwarth derer erstern von der juden gemein über dieses ausgefragt werden, woher und was arth er sein unterkomen und seine lebens mittel bekome? ob und was vor ein handwerck er versehe? und so sichs äüsserte, dass dieser oder jener gar keine lebens mittel hätte oder durch sorglosigkeit solche zu wege zu bringen nicht sich bestrebete, sondern entweder bettlend oder mit bösen rdäncken dahin lebete oder sonst auch durch schwärere misshandlungen erkannt würde, so soll ein solcher entweder alsogleich verwiesen oder nach verdienst durch gehörige gerichtbarkeit zum gehorsam gebracht werden.

4-to nachdeme im namen aller in diesem königreich Ungarn wohnenden juden vorgegeben wird, dass ihnen die freyheit häüser zu kaufen nicht gestattet wird und dannenhero nicht anders als unter schwäresten zinns last innwohnen können, so wird gnädigst befohlen, dass die gerichtbarkeiten das eigentliche, was nehmlich bey sothaner beschwärde obwaltet? nach allen umständen wörtern und darüber ihren bericht und meynung einsenden sollen.

Soproni városi levéltár, 1773. évi Tanácsjegyzőkönyv 221/6. és 221/13—15.

573.

1774. Simontornya. A zsidó lakosság számának növekedési és csökkenési adatai Tolna megye simontornyai járásában.

Extractus summarius conscriptionis accrescentiae et decrescentiae in inclyti comitatus Tolnensi Districtu vero Simontornyensi Anno 1774. peractae.

Nomina Locorum Districtus Simontornyensis	Conscriptio			
	Accrescentiae		Decrescentiae	
	Mares	Feminae	Mares	Feminae
Iregh	—	1	—	—
Kánya	1	—	—	—
Pincehely (Görbö)	2	1	1	—
Regöly	—	1	—	—
Várong	—	1	—	—
Lápafő	—	—	—	1
Summa	3	4	1	1

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 3:775/14. szám.

574.

1774. Simontornya. A Tolna megyei simontornyai járásban összeirt felnőtt és kiskorú zsidók száma.

Extractus summarius Conscriptionis Animarum in inclyti comitatus Tolnensi districtu autem Simontornyensi Anno 1774. peractae.

Conscriptio Animarum in comitatu Tolnensi Anno 1774.

Nomina Locorum Districtus Simontornyensis	Plebei Domiciliati Judaei			
	Mares		Feminae	
	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Dombóvár	6	3	6	6
Döbrököz	3	2	3	3
Gyulaj	1	—	1	1
Ireg	2	—	2	2
Kánya	1	1	1	2
Keszi	1	—	1	1
Kocsola	2	—	2	1
Könyi	1	2	—	1
Lapafő	1	—	1	—
Felsönyék	1	1	1	2
Ozora	2	1	2	1
Pincehely (Görbö)	23	17	31	4
Regöly	3	2	1	—
Szakály	1	1	1	—
Simontornya	2	2	2	3
Várong	1	2	1	1
Summa	51	34	56	28

Tolna megyei Levéltár. Népesség 93. doboz. Ö/476. szám.

1774. Szekszárd. A Tolna megyében élő felnőtt és 15 éven aluli zsidók nemenkénti összeszámlálása.

Conscriptio Animarum in Comitatu Tolnensi
Judaei

In Possessione		Plebei Domiciliati		Servi et Ancillae		Summa	
Anno 1774.		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Dombóvár	Mares	6	3			6	3
	Feminae	6	6			6	6
Döbrököz	Mares	3	2			3	2
	Feminae	3	3			3	3
Gyulaj	Mares	1	—	1	—	2	—
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Ireg	Mares	2	—			2	—
	Feminae	2	2			2	2
Kánya	Mares	1	1			1	1
	Feminae	1	2			1	2
Keszi	Mares	1	—	1	—	2	—
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Kocsola	Mares	2	—			2	—
	Feminae	2	1			2	1
Könyi	Mares	1	2	1	—	2	2
	Feminae	—	1	1	—	1	1
Lápafő	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	1			1	1
Felsőnyék	Mares	1	1	1	—	2	1
	Feminae	1	2	1	—	2	2
Ozora	Mares	2	1	1	—	3	1
	Feminae	2	1	1	—	3	1
Görbő	Mares	23	17	3	1	26	18
	Feminae	31	4	3	1	34	5
Regöly	Mares	3	2			3	2
	Feminae	1	—	1	—	2	—
Simontornya	Mares	2	2			2	2
	Feminae	2	3	1	—	3	3
Szakály	Mares	1	1			1	1
	Feminae	1	1			1	1
Várong	Mares	1	2	1	—	2	2
	Feminae	1	1	—	1	1	2

In Possessione		Plebei Domiciliati		Servi et Ancillae		Summa	
Anno 1775.		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Bedegh	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Dombóvár	Mares	8	2			8	2
	Feminae	7	7			7	7
Döbrököz	Mares	3	1			3	1
	Feminae	1	2			1	2
Érteny	Mares	1	1			1	1
	Feminae	1	2	1	—	2	2
Gyulaj	Mares	1	1	1	—	2	1
	Feminae	1	1	2	—	3	1
Ireg	Mares	2	—	2	—	4	—
	Feminae	2	2	1	—	3	2
Kánya	Mares	2	2			2	2
	Feminae	2	2			2	2
Keszi	Mares	2	—	2	—	4	—
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Kocsola	Mares	3	—			3	—
	Feminae	2	1			2	1
Könyi	Mares	2	3			2	3
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Kurd	Mares	1	1	1	—	2	1
	Feminae	1	—	1	—	2	—
Lápafő	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	—			1	—
Ozora	Mares	2	—	2	—	4	—
	Feminae	2	2	1	—	3	2
Regöly	Mares	2	1	1	—	3	1
	Feminae	2	1	1		3	1
Szakály	Mares	1	2	1		2	2
	Feminae	1	—	1		1	1
Tengöd	Mares	1	2	1	—	2	2
	Feminae	1	1	—	1	1	2

Tolna megyei Levéltár. Népesség 92. doboz Ö/475. szám.

576.

1774—1779. Szekszárd. A zsidó népesség születési és halálozási adatai Tolna megye simontornyai és völgységi járásaiban.

Conscriptio

Accrescentiae: Anno	Nati infantes		*Decrescentiae:* Mortui	
	Mares	Feminae	Mares	Feminae
1774. Csibrák	—	—	—	1
Gyönk	—	4	—	—
Hőgyész	3	2	1	1
Kéty	1	—	—	—
Kistormás	—	1	—	—
Nagyszékely	1	—	1	—
Szárazd	1	—	—	—
Udvari	1	—	1	—
1775. Bonyhád	10	8	3	4
Csibrák	—	1	1	—
Kisdorog	—	—	—	1
Tevel	—	1	—	—
1776. Bonyhád	4	1	9	5
Hőgyész	2	4	1	2
Kisdorog	1	—	—	—
Szárazd	1	—	—	—
1779. Felsőnána	2	—	1	1
Gyönk	1	3	1	1
Kisdorog	—	1	—	—
Görbő	2	1	3	—

Tolna megyei Levéltár. Népesség 93. doboz. Ö/476. szám.

577.

1775. április 3. Hirschel csepregi zsidó azt a 169 Ft-ot, amivel Zechmeister Ádám pozsonyi kereskedőnek tartozott, végül is 29 Ft híján Bernsteiner János András soproni kereskedő kezéhez lefizette, a 29 Ft biztosítéka fejében pedig részint zálogot, részint készpénzt tett le a soproni tanácsnál.

Den 3-ten April 1775.

Nachdeme der Csápringer jud Hirschel durch einem untern 20-ten Octobris 1773. ausgefertigten schein sich dahin verbindlich gemacht, dass er die in die Stampfner-Geyringische-Herzenfelderische massam schuldige nach exequierung aber obiger Stampfner juden an herrn Adam Zechmesiter handlsmann in Presburg gediehene 169 fl. 46 x-er terminweis an herrn Johann Andre Bernsteiner kauf-

und handlsmann alhier erlegen wolle mit der versicherung in widrigen fall aller orthen exequirt werden zu können, er aber die gesezte terminen nicht gehalten und dahero auch auf instanz herrn Bernsteiners dahier arretiret worden, derselbe hingegen diese schuld bis auf 29 fl., als welche ihme noch gut kommen zu müssen erweislich zu machen sich erkläret, abgeführet, so hat derselbe zur sicherheit obiger 29 fl. sechs stuck silberne ess-löffel, ein silberne haar-nadl, einen silbernen becher, welche auf 25 fl. geschätzet worden, nebst 4 fl. in baaren geld zu handen eines löblichen magistrats in securitatem obiger 29 fl. depositiert, welche auf dem fahl, wann er diese 29 fl. an seiner schuld gut zu haben erweislich machen wird, ausgefolget werden sollen.

Soproni városi levéltár, 1775. évi Tanácsjegyzőkönyv 110—111.

578.

1775. július 31. Özvegy Forgáchné, született Szechényi grófnő tulajdonában levő három ezüst zsebóra ellopásával Lebel Dávid nikolsburgi és Jakab Ábrahám magyarbródi zsidót gyanúsították, de mert a lopást rájuk bizonyítani nem tudták, ezért a börtönből elengedték őket.

Den 31-ten July 1775.

Nachdeme die wegen ihnen zugemutheten und bey ihro excellenz verwittibten frau gräfin von Forgach, gebohrne gräfin von Szecsényi verübt haben sollenden diebstahl dreyer silbernen sackuhren dahier inhafftierte zwey juden David Leebel von Nickolspurg und Abraham Jacob von Ungrischbrod aus Böheim zur gelegenheit der mit ihnen fürgehabten verhör, auch nach empfangenen schlägen in negativa verharret und um selbe sub tortura vernehmen zu können weder das corpus delicti bey ihnen vorgefunden, noch andere umstände oder in rechten erforderliche proben angebracht worden, alss sind selbe ihres arrestes entlassen und von hier abgeschaffet worden.

Soproni városi levéltár, 1775. évi Tanácsjegyzőkönyv 251.

579.

1775. augusztus 18. Mivel Lázár Jakab zsidó nem tud fizetni, a zsidó hitközség pedig az adósságért nem vállal kezességet, ez okból az ország törvénye szerint a zsidót kiszolgáltatják a hitelező Hofer Péter soproni polgárnak.

Den 18-ten Augusti 1775.

Ist in der zwischen herrn Peter Hofer, als creditorn und kläger, dann zwischen den juden Jacob Lazarus, als verklagten schuldner fürwallenden und gerichtlich ausgemachten sachen determinieret worden, dass nachdem die juden gemein nur vor des schuldners personn bürgschaft zu leisten sich erkläret hat, herr Peter Hofer hingegen mit sothanner bürgschafft sich nicht begnügen lassen will, der wiederhollte schuldner nach anleitung auch der landes gesätze seinen creditori ausgefolget und übergeben werden solle.

Soproni városi levéltár, 1775. évi Tanácsjegyzőkönyv 265—266.

580.

1775. október 7. Marton Bertalan hercegi ügyvéd Lázár Jakab zsidó szabadonbocsátása érdekében a soproni tanácsnál közbelépett, de mert meggyőződött arról, hogy minden okmány a zsidó ellen szól, az eddigi kezese: Abele zsidó is visszalépett, ez okból Lázár Jakab zsidó Hofer Péter hatalmába kerül, kinek addig szolgál, míg adósságát le nem törleszti.

Die 7-ma Octobris 1775.

Hat seine hochfürstliche durchlaucht herr Nicolaus Eszterházy (tit.) durch herrn Bartholomeum Marton, seinen fiscaln, in betref des dem herrn Peter Hofer, als creditori, in persona extradirten schutzjudens Jacob, als schuldners und des juden Lazars sohnes, das ansuchen gemacht, dass solcher auf freye füss gelassen und folglich ausgefolget werden, herr Hofer aber seine forderung bey der hochfürstlichen Eszterházischen commission suchen möchte. Nachdeme aber besagter jud in seinen an obbemelten herrn Hofer der schuld halber ausgestellten obligation sich aller gerichtbarkeit dergestalten unterwürfig gemacht, dass er wegen derselben aller orthen in personn angehalten und handfest gemachet werden könne. Über dieses erwähnter schuldner ohnerachtet des wegen an seinen creditorem bezahlenden dritten pfenning untern 2-ten April 1773. abgeschwornen, auch in das raths-protohcoll eingetragenen juraments schon eine geraume zeit auf die zahlung gäniglich vergessen, andurch also verursachet, dass der vor ihn bürgschafft leistende jud Abele die weithere bürgschafft versaget und sich derselben gänzlich begeben und eben von darumen der schuldner seinem herrn creditori nach einleitung vorangesagter obligation selbst gerichtlich ausgefolget werden müssen, als ist weithers rechtlich erkannt worden, dass vorerwähnter jud noch ferner in gewalt des herrn Hofers, als creditoris verbleiben und in dieser durch täglichen verdienst seinen verschuldten rest abtragen, abdienen und bezahlen solle.

Soproni városi levéltár. 1775. évi Tanácsjegyzőkönyv 303—304.

1774—1779. Szekszárd. A Tolna megye simontornyai járásában lakó felnőtt és 15 éven aluli zsidók összeírása.

Conscriptio Animarum
Judaei

In Possessione		Plebei Domiciliati		Extranei quasi Domiciliantes		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Anno 1774.									
Csibrák	Mares	—	—	3	3	2	—	5	3
	Feminae	—	—	2	3	2	—	4	3
Gyönk	Mares	13	15	—	—	—	—	13	15
	Feminae	8	12				1	8	13
Hőgyész	Mares	20	19	3	2	5	—	28	21
	Feminae	18	24	4	1	4	1	26	26
Kéty	Mares	2	2				1	2	3
	Feminae	2	1			1		3	1
Kisszékely	Mares	2	—					2	—
	Feminae	2	1					2	1
Kistormás	Mares	2	1					2	1
	Feminae	3	4			1		4	4
Kalaznó	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	2			1	—	2	2
Miszla	Mares	1	2			2		3	2
	Feminae	1	1					1	1
Nagyszékely	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	2			1		2	2
Szárazd	Mares	3	4				1	3	5
	Feminae	1	2					2	2
Udvari	Mares	2	1			1	1	3	2
	Feminae	2	—			—	—	3	—
Varsád	Mares	—	—	1	3	—	—	1	3
	Feminae	—	—	1	2	—	—	1	2
Anno 1779.									
Felsőnána	Mares	2	1					2	1
	Feminae	1	1					1	1
Gyönk	Mares	17	9					17	9
	Feminae	17	6					17	6
Kalaznó	Mares	1	—					1	—
	Feminae	1	2					1	2
Kéty	Mares	2	2			1	1	3	3
	Feminae	2	5					2	5
Kisdorog	Mares	1	—			1	—	2	—
	Feminae	1	2			—	1	1	3
Kistormás	Mares	1	2					1	2
	Feminae	2	1					2	1

In Possessione		Plebei Domiciliati		Extranei quasi Domiciliantes		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Kölesd	Mares	2	2			—	1	2	3
	Feminae	2	2			1	—	3	2
Miszla	Mares	3	4			2	2	5	6
	Feminae	3	1					3	1
Murga	Mares	1	2					1	2
	Feminae	1	—					1	—
Nagyszékely	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	2			1	—	2	2
Görbő	Mares	26	9					26	9
	Feminae	22	11					22	11
Simontornya	Mares	2	4	1	—	2	—	5	4
	Feminae	2	3	1	—	3	—	6	3
Szakadát	Mares	1	—					1	—
	Feminae	2	—					2	—
Szárazd	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	—					1	—
Udvari	Mares	1	1			1	—	2	1
	Feminae	1	1			1	—	2	1
Varsád	Mares	3	4					3	4
	Feminae	2	1					2	1

Tolna megyei Levéltár. Népesség 93. doboz. Ö/476. szám.

1774—1779. Dunaföldvár. Tolna megye földvári járásában lakó felnőtt és 15 éven aluli zsidók nemenkénti összeírása.

Conscriptio Animarum
Judaei

In Possessione		Plebei Domiciliati		Extranei quasi Domiciliantes		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Anno 1774.									
Bâta	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	—					1	—
Bölcske	Mares	3	2			2	—	5	2
	Feminae	3	—					3	—
Fadd	Mares	3	3					3	3
	Feminae	3	3					3	3
Györköny	Mares	2	1			1	—	3	1
	Feminae	2	—			1	—	3	—
Kajdacs	Mares	1	3					1	3
	Feminae	1	—					1	—
Madocsa	Mares	1	1			1	—	2	1
	Feminae	1	1			—	1	1	2
Anno 1775.									
Alsónyék	Mares	1	1					1	1
	Feminae	2	2					2	2
Bâta	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	1					1	1
Bölcske	Mares	3	5			1	—	4	5
	Feminae	3	2			1	—	4	2
Fadd	Mares	4	1			1	—	5	1
	Feminae	3	6					3	6
Györköny	Mares	1	1			1	—	2	1
	Feminae	2	1			1	1	3	2
Kajdacs	Mares	2	1			1	—	3	1
	Feminae	2	—			1	—	3	—
Paks	Mares	70	42	21	17	17	1	109	62
	Feminae	74	53	23	12	13	5	111	72
Tolna	Mares	2	1					2	1
	Feminae	1	2			1	1	2	3
Anno 1776.									
Alsónyék	Mares	1	1					1	1
	Feminae	2	2					2	2
Bâta	Mares	2	2					2	2
	Feminae	3	—					3	—
Bölcske	Mares	3	5			1	—	4	5
	Feminae	3	2			2	—	5	2

In Possessione		Plebei Domiciliati		Extranei quasi Domiciliantes		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Fadd	Mares	3	2					3	2
	Feminae	3	4			1	—	4	4
Györköny	Mares	1	1			1	—	2	1
	Feminae	3	1					3	1
Kajdacs	Mares	1	3			1	—	2	3
	Feminae	1	—			—	1	1	1
Paks	Mares	44	29	21	18	16	4	82	54
	Feminae	65	39	29	21	17	7	112	68
Tolna	Mares	1	1			2	—	3	1
	Feminae	1	—			1	—	2	1
Anno 1777.									
Alsónyék	Mares	1	1					1	1
	Feminae	2	3					2	3
Bâta	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	—					1	—
Bölcske	Mares	3	2					3	2
	Feminae	3	1			1	—	4	1
Dunaszentgyörgy	Mares	1	2					1	2
	Feminae	1	1					1	1
Fadd	Mares	4	3					4	3
	Feminae	3	2					3	2
Györköny	Mares	1	3					1	3
	Feminae	1	1					1	1
Kajdacs	Mares	—	—	1	—	1	—	2	—
	Feminae	—	—	1	1	1	—	2	1
Paks	Mares	64	37	18	15	10	1	94	54
	Feminae	65	50	19	10	11	6	97	68
Anno 1778.									
Alsónyék	Mares	1	1					1	1
	Feminae	2	3					2	3
Bölcske	Mares	3	6					3	6
	Feminae	3	—			2	—	5	—
Dunaszentgyörgy	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	2					1	2
Fadd	Mares	6	6					6	6
	Feminae	4	6					4	6
Kajdacs	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	1					1	1
Madocsa	Mares	1	—			1	—	2	—
	Feminae	1	—			1	—	2	—
Paks	Mares	54	47	13	8	9	4	78	61
	Feminae	54	47	11	10	17	7	83	65
Tolna	Mares	1	1			2	—	3	1
	Feminae	1	—			1	—	2	—

In Possessione		Plebei Domiciliati		Extranei quasi Domiciliantes		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15, Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Anno 1779.									
Alsónyék	Mares	1	1					1	1
	Feminae	2	3					2	3
Bölcske	Mares	3	6	2	2	1	1	6	9
	Feminae	3	2	1	—	3	—	7	2
Dunaszentgyörgy	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	2					1	2
Fadd	Mares	4	1					4	1
	Feminae	3	6			—	1	3	7
Györköny	Mares	1	3					1	3
	Feminae	1	2					1	2
Paks	Mares	71	42	17	16	8	2	98	62
	Feminae	68	49	20	12	10	12	101	75
Tolna	Mares	1	—					1	—
	Feminae	1	3					1	3

Tolna megyei Levéltár. Népesség 92. doboz. Ö/475. szám.

583.

1775—1778. Simontornya. A Tolna megye simontornyai járásában lakó felnőtt és 15 éven aluli zsidók nemenkénti összeírása.

Conscriptio Animarum in Comitatu Tolnensi
Judaei

In Possessione Anno 1775.		Plebei Domiciliati		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Csibrák	Mares	7	5	1	—	8	5
	Feminae	6	7			6	7
Gyönk	Mares	14	7			14	7
	Feminae	13	11			13	11
Kéty	Mares	2	3	—	1	2	4
	Feminae	2	2	1	1	3	3
Kisszékely	Mares	1	1	1	—	1	1
	Feminae	1	—			1	—
Kistormás	Mares	1	—	1	—	2	—
	Feminae	2	3			2	3
Murga	Mares	1	1			1	1
	Feminae	1	—			1	—
Nagyszékely	Mares	2	1			2	1
	Feminae	2	3			2	3
Simontornya	Mares	2	2			2	2
	Feminae	2	3			2	4
Szárazd	Mares	3	4	1	1	4	5
	Feminae	1	2	1	—	2	2
Udvari	Mares	2	1	—	1	2	2
	Feminae	3	—			3	—
Varsád	Mares	1	3	1	—	2	3
	Feminae	2	2			2	2

In Possessione Anno 1776.		Plebei Domiciliati		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Berény	Mares	1	2			1	2
	Feminae	1	—			1	—
Gyönk	Mares	16	9	2	—	16	11
	Feminae	16	9			16	9
Kéty	Mares	2	2	1	—	3	2
	Feminae	2	3	2		4	3
Kisszékely	Mares	2	3			2	3
	Feminae	2	—	1	—	2	—
Kistormás	Mares	1	1	1	—	2	1
	Feminae	2	2	—	1	2	3
Kölesd	Mares	3	1			3	1
	Feminae	3	1	3	—	6	1
Miszla	Mares	1	3	1		4	3
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Murga	Mares	1	1			1	1
	Feminae	1	—			1	—
Nagyszékely	Mares	3	2	—	1	3	3
	Feminae	2	2	—	1	2	3
Simontornya	Mares	3	2	1	—	4	2
	Feminae	3	2	1	—	4	2
Varsád	Mares	2	2	1	—	3	2
	Feminae	2	2			2	2

In Possessione Anno 1777.		Plebei Domiciliati		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Berény	Mares	1	—	1	—	2	—
	Feminae	1	—	—	1	1	1
Gyönk	Mares	16	9			16	9
	Feminae	17	7			17	7
Kéty	Mares	2	2	1	—	3	2
	Feminae	2	3	—	1	2	4
Kisszékely	Mares	2	—			2	—
	Feminae	2	1			2	1
Kistormás	Mares	2	1			2	1
	Feminae	2	3	1	—	3	3
Kölesd	Mares	3	2			3	2
	Feminae	2	3			2	3
Miszla	Mares	1	3			1	3
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Murga	Mares	1	1			1	1
	Feminae	1	—			1	—
Nagyszékely	Mares	2	2	—	1	2	3
	Feminae	1	2	—	1	1	3
Némedi	Mares	2	—			2	—
	Feminae	2	3			2	3
Simontornya	Mares	2	2	1	—	3	2
	Feminae	3	1	1	—	4	1
Varsád	Mares	2	3	1	—	3	3
	Feminae	2	2			2	2

In Possessione Anno 1778.		Plebei Domiciliati		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Berény	Mares	1	2	1	—	2	2
	Feminae	1	—	1	—	2	—
Felsőnána	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	—			1	—
Görbő	Mares	25	15			25	15
	Feminae	22	15			22	15
Gyönk	Mares	18	10			18	10
	Feminae	15	8			15	8
Kalazno	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	1			1	1
Kéty	Mares	2	3	—	1	2	4
	Feminae	2	4	1	—	3	4
Kisszékely	Mares	2	—	1	—	3	—
	Feminae	1	1			1	1
Kistormás	Mares	2	2			2	2
	Feminae	3	2			3	2
Kölesd	Mares	3	2			3	2
	Feminae	2	4			2	4
Miszla	Mares	2	4	2	3	4	7
	Feminae	3	1	2	—	5	1
Murga	Mares	1	2			1	2
	Feminae	1	—			1	—
Nagyszékely	Mares	2	2	—	1	2	3
	Feminae	1	2			1	2
Simontornya	Mares	2	1			2	1
	Feminae	3	1	1	—	4	1
Szakadát	Mares	1	—	—	1	1	1
	Feminae	—	—	—	—	—	—
Szárazd	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Udvari	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	1	—	1	1	2
Varsád	Mares	1	4			1	4
	Feminae	1	2			1	2

Tolna megyei Levéltár. Népesség 92. doboz Ö/475. szám.

1775—1776. Bonyhád. Tolna megye völgységi járásában lakó felnőtt és 15 éven aluli zsidók nemenkénti összeírása.

Conscriptio Animarum
Judaei

In Possessione		Plebei Domiciliati		Extranei quasi Domiciliantes		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Anno 1775.									
Alsónána	Mares	1	—			1	—	2	—
	Feminae	1	1					1	1
Bonyhád	Mares	102	97	5	6	6	1	113	104
	Feminae	107	62	4	4	13	7	124	73
Cikó	Mares	1	2	1	—	2	—	2	4
	Feminae	2	2			1	—	3	2
Csibrák	Mares	3	3			2		5	3
	Feminae	3	2					3	2
Kisdorog	Mares	2	3			1	—	3	3
	Feminae	2	2					2	2
Lengyel	Mares	1	2			1	—	2	2
	Feminae	1	1					1	1
Mőcsény	Mares	2	1			1	—	3	1
	Feminae	3	2					3	2
Tevel	Mares	4	3			2	1	6	4
	Feminae	4	5			1	—	5	5
Vejke	Mares	2	2			1	—	3	2
	Feminae	2	—			1	—	3	—
Zomba	Mares	3	4					3	4
	Feminae	3	2			—	1	3	3
Anno 1776.									
Alsónána	Mares	1	—					1	—
	Feminae	1	1					1	1
Berény	Mares	1	1			—	1	1	2
	Feminae	1	—			—	1	1	1
Bonyhád	Mares	79	76	13	9	9	4	102	87
	Feminae	85	49	14	2	7	3	107	55
Högyész	Mares	20	17	5	2	5	2	30	21
	Feminae	18	17	5	2	4	—	27	19
Kakasd	Mares	1	—					1	—
	Feminae	1	—					1	—
Kisdorog	Mares	1	5	—	—	1	—	2	5
	Feminae	2	1					2	1

In Possessione		Plebei Domiciliati		Extranei quasi Domiciliantes		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15 Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Lengyel	Mares	1	1	1	—			2	1
	Feminae	1	—	1	—	1	—	3	1
Mőcsény	Mares	1	1			1	—	2	1
	Feminae	1	—			—	1	1	1
Szárazd	Mares	1	4					1	4
	Feminae	1	2					1	2
Tevel	Mares	7	3			1	—	8	3
	Feminae	5	5					5	5
Udvari	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	—			1	—	2	—
Vejke	Mares	1	1			2	—	3	1
	Feminae	1	—					1	—
Zomba	Mares	3	4			1	—	4	4
	Feminae	2	2			1	—	3	2

Tolna megyei Levéltár. Népesség 93. doboz. Ö/476. szám.

1775—1779. Szekszárd. A Bonyhádon, Hőgyészen és Pakson megkötött zsidó házasságok száma életkor szerint.

Életkor	1775		1776		1777		1778		1779	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Bonyhád										
16—20	1	2	—	1	1	1	nincs adat		2	6
21—25	2	1	—	—	1	—	nincs adat		3	—
26—30	1	1	1	—	—	1	nincs adat		1	—
Összesen	4	4	1	1	2	2	nincs adat		6	6
Hőgyész										
16—20	—	2	1	3	1	1	—	3	—	1
21—25	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
26—30	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
31—35	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36—40	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	2	2	3	3	1	1	3	3	1	1
Paks										
16—20	—	3	—	—	—	2	—	1	—	1
21—25	2	—	1	2	2	—	1	—	1	—
26—30	1	—	3	—	—	—	1	1	1	1
31—35	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
36—40	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
41—45	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Összesen	4	4	5	5	2	2	2	2	2	2

Megjegyzés: Öt év átlagában a 38 házasságkötés életkor szerinti megoszlása a következő

Életkor	Férfiak	Nők
	részaránya, %	
16—20 évig	15,8	71,0
21—25 évig	42,1	7,9
26—30 évig	28,9	10,6
31—35 évig	5,3	5,3
36—40 évig	5,3	4,6
41—45 évig	2,6	2,6
Összesen	100,0	110,0

Tolna megyei Levéltár. Népesség a 92., 93., 94. dobozok adataiból.

1776—1777. Dombóvár. A Tolna megye dombóvári járásában lakó felnőtt és 15 éven aluli zsidók nemenkénti összeírása.

Conscriptio Animarum
Judaei

In Possessione		Plebei Domiciliati		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Anno 1776.							
Bedeg	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Dombóvár	Mares	8	2			8	2
	Feminae	7	7			7	7
Döbrököz	Mares	2	1			2	1
	Feminae	1	3			1	3
Értény	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	—			1	—
Gyulaj	Mares	1	—	—	1	1	1
	Feminae	1	1	1	1	2	2
Ireg	Mares	2	1	—	2	2	3
	Feminae	2	1	2	1	4	2
Kánya	Mares	1	—			1	—
	Feminae	—	—			—	—
Keszi	Mares	1	—	2	—	3	—
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Kocsola	Mares	1	1			1	1
	Feminae	1	1	1	—	2	
Könyi	Mares	2	2	1		3	2
	Feminae	1	1	2		3	1
Kurd	Mares	4	1	1	—	5	1
	Feminae	1	—	1	—	2	—
Lápafő	Mares	1	2			1	2
	Feminae	1	2			1	2
Felsőnyék	Mares	1	1			1	1
	Feminae	1	2			1	2
Ozora	Mares	1	1			1	1
	Feminae	2	—			2	—
Pári	Mares	1	1	1	—	2	—
	Feminae	1	—			1	—
Regöly	Mares	2	3	2	—	4	3
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Szakály	Mares	1	1	1	—	2	1
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Szántó	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	—			1	—
Várong	Mares	1	3			1	3
	Feminae	1	—	—	1	1	1
Anno 1777							
Bedeg	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Dombóvár	Mares	5	2			5	2
	Feminae	5	2			5	2
Döbrököz	Mares	3	3			3	3
	Feminae	3	3			3	3

In Possessione		Plebei Domiciliati		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Értény	Mares	1	1			1	1
	Feminae	1	—			1	—
Gyulaj	Mares	1	—	1	—	2	—
	Feminae	1	1	1	1	2	2
Ireg	Mares	3	2	2	—	5	2
	Feminae	3	1	1	—	4	1
Kánya	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	—			1	—
Keszi	Mares	1	—	2	—	3	—
	Feminae	2	2	2	—	4	2
Kocsola	Mares	2	—	1	—	2	—
	Feminae	1	1			1	1
Könyi	Mares	2	4	1	—	3	4
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Kurd	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Ozora	Mares	2	—	1	—	3	—
	Feminae	1	—	1	—	2	—
Pári	Mares	1	—	1	—	2	—
	Feminae	1	—			1	—
Regöly	Mares	2	2	1	—	3	2
	Feminae	1	2	1	—	2	2
Szakály	Mares	1	1	2	—	3	1
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Várong	Mares	1	3	1	—	2	3
	Feminae	1	—			1	—

Tolna megyei Levéltár. Népesség 92. doboz O/475. szám.

587.

1777. szeptember 12. A soproni városi tanács hivatalosan bizonyítja, hogy Abele József nagymartoni zsidó azt a kezességet, amelyet Lázár Jakab zsidó érdekében magára vállalt, felmondotta, mert bebizonyosodott, hogy Hofer Péter soproni polgárral szemben fennálló kötelezettségét nem teljesítette. Kiderült az is, hogy egy kelenpataki keresztény nőt el akart csábítani.

Die 12-a Septembris 1777.

Auf des Joseph Abele hochfürstlich Esterhazyischen schuzjudens von Matterstorff bitliches anlangen ist demselben das zeugnuss zu extradiren bewilliget worden, dass zur gelegenheit, als herr Peter Hofer burgerlicher materialist alhier in verflossenen 1773-er jahr dem jud Jacob Lázár wegen ihme Hofer schuldig verbliebenen capital rest per 272 fl. 18 xr. in folge des an vorberührten Hofer ausgestelten reverses allhier persöhnlich angehalten anfangs gedachter Joseph Abele für denselben und den erlaag obigen ausstandes gut gestanden, auch die bürgschafft gegen deme auf sich genohmen, dass vorberührter jud Jacob Lazár sich eydlich dahin verpflichtet, dass er besagten Hofer von den durch ihn juden Jacob Lazár ergebenden

den dritten pfening zur nach-und nach beschehender abführung dieses ausstandes verabfolgen und er solang von Mätterstorff nicht entweichen wolle, bis nicht die ganze schuldforderung getilget sein wird. Da aber bemelter Abele durch sichere nachricht erfahren, dass er jud Lazár an seinen glaubiger in abschlag dieser forderung nicht nur nichts bezahlet, vielmehr mit denjenigen, was er erworben, seine anderwärtige schulden bezahlet und also seinen gethanen versprechen kein genügen geleistet, vorerwähnter Abel der übernohmenen bürgschafft entsaget habe. Ingleichen attestiren auch, dass es vermög eingeholter sicherer nachricht gewiss seye, dass oftbenenter jud Jacob Lázár in den dieser königlichen freystadt unterthänigen orth Klingenbach eine christliche weibspersohn zur unzucht verleuthen wollen, auch würcklich hierzu besagte weibspersohn überredet von der that durch einige dortige mitnachbahre verhindert und vertrieben worden und sich mit denenselben unter der hand mit geld abgefunden habe.

Soproni városi levéltár. 1777. évi Tanácsjegyzőkönyv 286—287

588.

1778. május 22. Mivel Salamon József oroszvári zsidó Walch Nándor hercegi könyvelőnek 12 dukátot érő ezüst zsebóráját ellopta, azért a soproni tanács a pellengérre állította, ahol 15 botütést mértek rája és a város területéről örök időre kitiltotta.

Die 22-da May 1778.

Nachdem in verflossenen May marckt ein von Carlburg gebürtige jud nahmens Joseph Salamon wegen einer den hochfürstlich Esterhazischen buchhalter herrn Ferdinand Walch aus den sackh entfrembdeten silbernen sack-uhr gefänglich eingezogen worden, so ist die mit mit ihme untern 1-ten May vorgehabte gutlichen verhör einen löblichen magistrat referiret worden und obschon der inhafftirte jud vorschüzet die quaestionirte uhr nicht gestohlen, wohl aber nachdeme solche ein anderer jud entfrembdet und auf die erden geworffen, selbe von der erden aufgehoben und eingesteckt zu haben, nicht destoweniger da vermög schrifftlichen erklärung des vorbenanten herrn buchhalters sowohl, als auch aus der in den gütlichen verhör des judens nachgehalten aussage des diesfahls besonders vernohmenen Somogyschen barbierer gesellens Martini Baranay erhellet, dass als besagten herrn buchhalter die demselben auf 12 ducaten zu stehen gekommene uhr entfrembdet und wegen derselben die nachsuchung durch wiederholten herrn buchhalter sowohl, als auch den obermeleten barbierer gesellen vorgenohmen worden, er Salamon die uhr, wir es redlich- und ehrlichkeit erforderet hätte, den eygenthümer nicht nur nicht zuruckgestellet, vielmehr wieder besser wissen unter seinen, sit venia, scham verborgen gehalten, bis solche der erwähnte barbierer gesell an diesen geheimen orth gefunden. Dahero theils von darumen, theils weillen die uhr, als das über 50 fl. zu stehen gekommene corpus delicti bey ihn Salamon gefunden worden, theills auch, weillen fast kein marckt allhier vorüber gehet, wo nicht wegen verschiedenen diebstahlen einige juden eingezogen worden, mann dennoch gar selten die thatt in die klarheit bringen kann und also der sicherheit des publici auch einiger-massen zu verschaffen, so ist rechtlich erkant worden, dass der inhafftierte, als vermög obangezohenden und anderen durch herrn buchhalter Walch angezeugten umbständen der würckliche thätter und dieb der uhr zum hiesigen

stadtpranger gebracht, daselbst mit einen halben schilling ausgepeütschet und von hiesiger stadt und ihren gebiet auf ewig verwiessen werden solle, ihme Salamon zwar zur wohlverdienten straff, anderer aber seinesgleichens zum beyspill, wahrnung und exempel und das von rechts wegen.

Soproni városi levéltár, 1778. évi Tanácsjegyzőkönyv 199—201.

589.

1778. június 19. A m. kir. helytartótanács azok után a zsidók után nyomoz, akik az elmúlt évben Galíciában fekvő Jesot helység plébánosát megsebesítették.

Die 19-a Juny 1778.

Ein gleicher hoher statthalterey befehl de dato 9-ten April et nro 2 018., in welchen die beschreibung einiger juden, welche vorigen jahrs den pfahrer zu Jesot in Gallicien verwundet, zu dem ende mitgetheilet wird, dass im fahl sothane flüchtlinge ausfündig gemacht würden, dieselben vest gemacht werden möchten.

Soproni városi levéltár, 1778. évi Tanácsjegyzőkönyv 237

590.

1778. június 19. A m. kir. helytartótanács egy bizonyos Löbl Kopl nevű zsidót kiröz.

Die 19-a Juny 1778.

Ein hoher statthalterey befehl de dato 9-ten Marty et nro 1365., in welchen die beschreibung eines sicheren judens Kopl Löbl mitgetheillet wird.

Soproni városi levéltár. 1778. évi Tanácsjegyzőkönyv 239.

591.

1778. július 2. Dombóvár. Tolna megye dombóvári járásában kereskedő, felvásárló, iparos és egyéb foglalkozású zsidók jövedelmének összeírása 1778-ban.

Conscriptio Judaeorum in districtu Dombóvariensi inclyti comitatus Tolnensi degentium, conformiter Benigno Gratioso Consilii Regii Locumtenentialis Hungarici die 11-o Junii Anno 1778-o emanato Intimato, excepto praevie ab iisdem medio Rabbini forma in jure Tripartitali contenta, et in Germanicum transposita, Corporali Juramento, per me infrascriptum Anno praemisso, die vero 17-ma Augustus peracta.

Nomina et Conditio Judaeorum *in Oppido Dombóvár.*

Simon Jacab braxam et cremati exustionem in arenda habens, quaestum cum Lana, quoque exercet, ac praeterea extraseriales proventus per saginationem pecorum capit, unde et ex quibus annue semet titulo puri lucri obtinere fatetur.

Lazar Jacob epocillatione cerevisiae in arenda habens, et pelliculis quoque questum exercens annue lucratur.

In Oppido Dobrokoz:

Effraim Jacab cerevisiam, et crematum epocillat, pelles lanem, canabes, ac testudines per pecunias alienas coemit, et per has species fatetur se lucrari.

In Possessione Kurd:

Mandl Baroch est mercator, et cum testudinibus, canabe, et pellibus, ac Tabacca quaestum exercet, et per haec fatetur se lucrari.

In Possessione Jovánczа:

Gerschl Moyses mercator, et cum pellibus etiam lana, tabacca canabibus, gala, et testudinibus, adeoque speciebus etiam extraserialibus quaestum exercens annuale lucrum revelat se habere.

n Possessione Szakály:

Josef Moyses: praeter praemissorum species, cum fagopyro quoque, ac avena quaestum exercet, et ex iis annualem proventum se habere asseverat.

In Possessione Regöly:

Joseff Mayer mercator et macellum in arenda habens, praeter cerevisia, et cremati epocillationem cum reliquis quoque speciebus quaestum exercet, prout apud praemissos attactum est, ac ideo titulo lucri se obtinere fatetur.

In Oppido Ozora:

Adam Isaac pellio, praeterea cerevisiam, et crematum epocillans, annualis lucri sibi manere juramento mediante affirmat.

In Possessione Keszi:

Adam Jacob: cremati exustor, alias cum pellibus etiam quaestum exercet, et pecora saginate solet, adeoque annue lucrum percipit.

In Possessione Kánya:

Joseff Salamon fornicem habet, adeoque minutioribus mercibus mercatur, cum pellibus quaestum exercet, crematum exurit, concomitanter pecora saginat, et quibus annuale lucrum semet capere asservaret.

In Possessiome Bedegh:

Moyese Mayer mercator et questor pellium, lanam et tabaccam, ac canabes coemere solet e quibus annue lucrat.

In Possessione Várong:

Simon Adam in hac exigua Possessione habitans tantum crematum exurit, unde annuale lucrum percipit.

In Possessione Kocsola:

Abraham Lukáts mercator in fornice suo minoris sortis merces habens, cerevisiam, et crematum urnatim ab arendatore accipiens, et sic epocillans annualis lucri se obtinere dicit.

In Possessione Kónyi:

Mandl Herschl quaestor pellium, et cremati, ac cerevisiae epocillator annue semet lucrari fatetur.

In Possessione Szántód:

Moyses Mandl mercibus exiguis in fornice existentibus mercaturam exercens, etiam cum pellibus quaestum exercet, et sic annue lucrari semet asseverat.

In Possessione Értény:

Ignatz Markus mercator tenuit, cum pellibus etiam quaestum exercens annue lucrari dicit.

Extractus summarius

Nomina et Conditio Judaeorum	Proventus					Summa praemissorum fl.
	mercaturae fl.	quaestus fl.	opificii fl.	arendae fl.	extraseriales fl.	
Simon Jacob	—	100	—	1200	100	1400
Jacob Lazar	—	5	—	5	5	15
Effraim Jacob	—	10	—	—	10	20
Mandl Baroch	5	5	—	—	10	20
Gerschl Moyses	10	5	—	20	10	45
Joseff Moyses	10	10	—	10	10	40
Joseff Mayer	15	35	—	20	5	75
Adam Isaac	—	—	5	20	—	25
Adam Jacob	—	20	—	50	30	100
Joseff Salamon	10	10	—	40	40	100
Moyese Mayer	10	10	—	—	20	40
Simon Adam	—	—	—	20	—	20
Abraham Lukáts	5	—	—	10	5	20
Mandl Herschl	—	10	—	30	—	40
Moyses Mandl	8	8	—	16	—	32
Ignatz Markus	5	5	—	10	—	20
Summa summarum	78	233	5	1451	245	2012

Quibus praemissis humillime declarandum habeo, districtui huic Dombovariensi ingremiato in Oppido Iregh hactenus prae extitisse *Judaeum Benedek Moyses* vocitatum, huncque veluti multis debitis rivolutum, per creditores suos sub initium currentis Mensis Augusti omnibus rebus exutum, ad Oppidum Papa inclyti comitatui Vesprimiensi ingremiatum una cum uxore sua, quam inde altero abhinc anno duxerat, semet habitatum contulisse; in Locum autem ejusdem idem Dominium Ireghiense currente die vero 30-ma Mensis Augusti adeoque post peractam hanc conscriptionem *Buday Jacab dictum Judaeum* pro arendatore assumptum, in Possessione Atala inclyti comitatui Simeghinsi adjacentes, ubi hactenus arendatorem egit, et adhuc Moraretz, modalitate hacce jam conscriptum esse. Anno, et die, quibus supra.
Franciscus Frank inclyti comitatus Tolnensis judex nobilium mp.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 568. sz.

592.

1778. július 17. A m. kir. helytartótanács Wolf Jakab és Zmigród Ábrahám nevű zsidók személyleírását közli azok elfogása céljából.

Die 17-a July 1778.
Ein hoher statthalterey befehl de dato 14-ten May et nro 2686. worinnen die beschreibung zweyer juden, als Jacob Wolff und Abraham Zmigrod zu derenselben handvestmachung mitgetheilet wird.

Soproni városi levéltár, 1778. évi Tanácsjegyzőkönyv 302.

593.

1778. november 23. A m. kir. helytartótanács rendelete Wolf nevű morvaországi zsidó személyleírását tartalmazza.

Die 23-a Novembris 1778.
Ein hoher statthalterey befehl de dato 17-ae Septembris et nro 4078., in welchem die beschreibung eines gewissen Mährischen judens namens Wolff.

Soproni városi levéltár, 1778. évi Tanácsjegyzőkönyv 501.

594.

1778. augusztus 10. Fadd. Tolna megye paksi járásában lakó kereskedő, felvásárló, iparos, bérlő és egyéb foglalkozású zsidók jövedelmének 1778. évi kimutatása.

Conscriptio familiarum Judaicarum in districtu Földváriensi inclyti comitatui Tolnensi adjacente residentium communitatique Paksiensi adnumerandarum juxta novissimum schema normalit' submissum per nos infrascriptos peracta, et ad calculum revocata, Excelso Consilio Regio submittenda.

Nomina et Conditio Judaeorum	Proventus					Summa
	mercaturae fl.	quaestus fl.	opificii fl.	arendae fl.	extraserial fl.	fl.
In Possessione Fadd:						
Lorenz Salamon arendator et una mercator	10	—	—	75	50	135
Joseph Löbl mercator et una quaestor pellium	30	6	—	—	—	36
Abraham Isac quaestor pellium	—	20	—	—	1	21
Summa:	40	26	—	75	51	192

Titulo extraserialium Proventuum connorati sunt reditus annui et quidem in ordine 1-i saginatio pecorum 3-ii vero annuum Beneficium ex intertentione 1 caprae proveniens.

In Possessione Alsó Nyék:						
Isak Jacob mercator et quaestor pellium	25	15	—	—	3	43
	Summa per se.					

Titulo extraserialis Proventus exponitur 1 jugerum Terrae arabilis per eundem possessum.

In Possessione Kajdacs:						
Isac Bernard maercator et quaestor pellium	20	10	—	—	—	30
	Summa per se.					

Nomina et Conditio Judaeorum	Proventus					Summa
	mercaturae fl.	quaestus fl.	opificii fl.	arendae fl.	extraserial fl.	fl.
In Possessione Györköny:						
Marcus Löbl mercator, et quaestor pellium	20	10	—	—	15	45
	Summa per se.					

Titulo extraserialis Proventus propriae vineae exponuntur.

In Possessione Dunaszentgyörgy:						
Marcus David rebus suis in Oppido Paks perfatale incendium anno 1777. mendicat						
In Oppido Tolna:						
Hersl Simon Abeles mercator et smigmator	50	—	20	—	27	97
Löbl Jacob ejusdem sodalis	—	—	—	—	20	20
Summa:	50	—	20	—	47	117

Titulo extraserialis Proventus exponuntur in ordine 1-o vineae propriae, et annuale Beneficium unius vaccae mulgibilis. 2-o conventio annualis.

In Possessione Bölcske:						
Hersl Löbl arendator educillum Dominalis et quaestor pellium	—	10	—	12	1	23
Marcus Löbl mercator, et quaestor pellium	30	5	—	—	1	36
Joseph Philöp mercator, et quaestor pellium	10	5	—	—	1	16
Summa:	40	20	—	12	3	75

Titulo extraserialis Proventus unicuique exponitur Beneficium ex intertentione 1 caprae promanant.

Nomina et Conditio Judaeorum In Oppido *Paks*	Proventus					Summa
	mercaturae fl.	quaestus fl.	opificii fl.	arendae fl.	extraseriat fl.	fl.
Jonas Kirsner pellio	—	—	100	—	—	100
Salamon Abraham quaestor Tabaccae et salis	—	30	—	—	—	30
Simon Isac mercator et quaestor pellium	30	30	—	—	—	60
Samuel Michl exustionis cremati arendator	—	—	—	75	—	75
Jacob Isac quaestor pellium	—	40	—	—	5	45
Moyses Taics mercator, et quaestor lanae	100	200	—	—	100	400
Bernard Jacob mercator	100	—	—	—	—	100
Abraham Hersl quaestor pellium	—	20	—	—	1	21
Marcus Michl detto	—	20	—	—	—	20
Salamon Baroch sartor	—	—	50	—	10	60
Jacob Salamon manualista	—	—	—	—	20	20
Löbl Jeremias quaestor pellium	—	30	—	—	—	30
Isac Löbl sartor	—	—	50	—	1	51
Isac Mandl intenetur per Filium	—	—	—	—	2	2
Salamon Schnaider sartor	—	—	80	—	—	80
Isac Jacob quaestor pellium	—	30	—	—	—	30
Hersl Isac detto	—	30	—	—	—	30
Barroch Mandl sartor	—	—	40	—	10	50
Löbl Taics mercator	40	—	—	—	1	41
Jacob Marcus mercator, et quaestor pellium	40	20	—	—	—	60
Pinkus Hersl servit apud socerum	—	—	—	—	15	15
Marcus Simon quaestor pellium	—	30	—	—	1	31
Salamon Jeremias mercator et quaestor ollarum	30	10	—	—	—	40
Hersl David quaestor pellium	—	15	—	—	—	15
Abraham Isac detto	—	20	—	—	4	24
Jacob Isac mercator	30	—	—	—	14	44
David Hersl quaestor pellium	—	10	—	—	—	10
Isac Simon quaestor aromatum	—	30	—	—	—	30
Salamon Kirschner pellio	—	—	20	—	—	20
David Löbl quaestor pellium	—	20	—	—	1	21
Abraham Salamon quaestor lanae	—	60	—	—	12	72
Joseff Isac exustionis cremati arendator	—	—	—	60	2	62
Hersl Joseff quaestor pellium	—	20	—	—	—	20
Jacob Löbl Sacterus et sub-judex	—	—	—	—	64	64
Barroch Löbl musicus	—	—	—	—	25	25
Löbl Barroch musicus	—	—	—	—	25	25
Elias Hersl musicus	—	—	—	—	25	25
Löbl Alexander vitriarius et musicus	—	—	10	—	25	25
Samuel Barroch musicus	—	—	—	—	25	25
Isac Abraham quaestor pellium	—	20	—	—	—	20
Salamon Jacob detto et mercator	25	15	—	—	10	50
Mandl Barroch sartor	—	—	20	—	—	20
Jacob Hersl Ludimagister	—	—	—	—	30	30
Moyses Joseff manualista penes quaestores	—	—	—	—	30	30
Moyses Marcus vitriarius	—	—	50	—	—	50
Jacobus Lázár quaestor pellium	—	20	—	—	—	20
Nathan Elias sutor	—	—	30	—	—	30
Moyses Salamon manualista	—	—	—	—	20	20
Abraham Jacob quaestor pellium	—	30	—	—	—	30
Volff Moyses senio confectus intertenetur per populum	—	—	—	—	—	—

Nomina et Conditio Judeaorum In Oppido *Paks*	Proventus					Summa
	mercaturae fl.	quaestus fl.	opificii fl.	arendae fl.	extraserial fl.	fl.
Joseff Marcus exauctoratus Rabinus	—	—	—	—	24	24
Marcus Jacob Communitatis Paranimphus. et Hospit' Curator	—	—	—	—	18	18
Joseff Abraham quaestor leguminorum et ollarum	—	50	—	—	2	52
Mathias Volff manualista	—	—	—	—	12	12
Michl Gabriel cerdo	—	—	20	—	—	20
Michl Jacob quaestor pellium	—	12	—	—	—	12
Adamus Volff manualista	—	—	—	—	10	10
Israel Isac mercator, et quaestor ollarum	30	20	—	—	12	62
David Hersl quaestor pellium	—	—	—	—	—	20
Moyses Salamon detto	—	30	—	—	—	30
Löbl Volff mercator, quaestor lanae, et arendator educillum	100	100	—	10	100	310
Löbl Jacob mercator, quaestor lanae, et Judex Judaeorum Paksensis	50	50	—	—	12	112
Michl Hersl Rabinus Communitatis Judaeorum Paksiensium	—	—	—	—	100	100
Joseph Simon cantor ejusdem Communitatis	—	—	—	—	36	36
Marcus Gersl sartor	—	—	20	—	—	20
David Marcus quaestor ligularum	—	20	—	—	—	20
Joseph Marcus detto	—	20	—	—	—	20
Philip Marcus detto	—	20	—	—	—	20
Summa:	575	1092	490	145	804	3106

Titulo extraserialitatis expositi sunt et quidem in ordine:
5-o. Beneficium duarum vaccarum mulgibilium, et unius caprae.
6-o. Beneficium vinearum, et duarum vaccarum mulgibilium.
8-o. Beneficium caprae mulgibilis, 10-o Beneficium propriorum equorum duorum curriferorum. 11-o. Aquificio ex manuali labore annue promanans. 13-o. Beneficium caprae mulgibilis.
18-o. Beneficium duorum equorum curriferorum propriorum.
19-o. Unius caprae mulgibilis. 21-o. Lucrum ex conventione promanans. 22-o. Beneficium caprae mulgibilis. 25-o. Unius vaccae mulgibilis, et duarum caprarum. 26-o. Beneficium duorum equorum curriferorum propriorum, et duarum vaccarum mulgibilium. 30-o. Unius caprae. 31-o. Duorum equorum curriferorum propriorum. 32-o. Unius vaccae mulgibilis. 34-o. A communitate solvi solita conventio. 35—36—37—38—39-o. Ex musica obveniens annuum lucrum. 41-o. Beneficium duo equorum curriferorum. 43-o. Conventio ab instructione puerorum dari solita. 44-o. Manuali labore quod prosperare solet. 48-o. Idipsum. 51-o. Beneficium propriarum vinearum, et duo vaccarum mulgibilium. 52-o. Conventio a Communitate praestari solita. 53-o. Beneficium unius vaccae mulgibilis. 54o-., 57-o. Manuales operae. 58-o. Beneficium vinearum propriarum, et unius vaccae mulgibilis. 61-o. Aeque Beneficium vinearum pro-

priarum, et quatuor equorum curriferorum, et unius vaccae. 63. et 64-o. Conventio a Communitate Judaica praestari solita.

Summarium totius Communitatis Judaicae Paksiensis	Proventus					Summa
	mercaturae fl.	quaestus fl.	opificii fl.	arendae fl.	extraserial fl.	praemissorum
In Possessione Fadd residentium	40	26	—	75	51	192
Alsonyék	25	15	—	—	3	43
Kajdacs	20	10	—	—	—	30
Gyorkony	20	10	—	—	15	45
In Oppido Tolna	50	—	20	—	47	117
In Possessione Bolcske	40	20	—	12	3	75
In Oppido Paks	575	1092	490	145	804	3106
Summa Summarum	770	1173	510	232	923	3608

Fadd Die 10-a. Augusti 1778.
Per Stephanum Balogh de Beér inclyti comitatus Tolnensis ordinarius judex nobilium manu propria.
Per Joannem Forster ejusdem inclyti comitatus juratum assessorem manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 568. sz.

1778. augusztus. Bonyhád. Tolna megye völgységi járásában lakó kereskedő, felvásárló, iparos, bérlő és egyéb foglalkozású zsidók jövedelmének összeírása 1778-ban.

Conscriptio
Judaeorum in Districtu Völgségiensi Anno 1778. Mense Aug. peracta.

Nomina et Conditio Judaeorum In Possessione Bonyhád	Proventus					Summa
	mercatura fl.	quaestus fl.	opificitis fl.	arenda fl.	extraserial fl.	fl.
Hi sunt omnis generis mercium mercatores, et arendatores. Fornices, et Domos. et familiam habentes:						
Samuel David (Titulo extraserial proventus una vacca)	100	—	—	50	2	152
Elias Löbl	75	—	—	45	—	120
Selig Marcus	80	—	—	50	—	130
Mojses Löbl (extraserial una vacca)	60	—	—	40	2	102
Jacob Volff	60	—	—	40	—	100
Isac Marcus (extraserial duo curriferi)	150	—	—	60	10	220
Joseff Löbl	110	—	—	50	—	160
Samuel Aron Educillator	120	—	—	5	5	180
Joachim Simon (Proventus ab una vacca)	125	—	—	50	2	177
Aron Löbl	120	—	—	45	—	165
Majer Marcus (extraserial a duobus curriferis)	195	—	—	60	11	266
Samuel Löbl (3 curriferi)	100	—	—	40	13	153
David Marcus	90	—	—	30	—	120
Salamon Bruck (extraserial a tribus saginatis vaccis)	55	—	—	35	45	135
Quaestores et arendatores:						
Joachim Seckl quaest. lanae	—	50	—	30	—	80
Gabriel Abraham detto	—	80	—	45	—	125
Joseph Hersl quaest. Tabaccae	—	40	—	30	—	70
Izrael Löbl Rabinus (Ex conventione proventus extraserial)	—	—	—	—	60	60
Isac Gabriel quaest. Tabaccae	—	80	—	40	—	120
Michl Aron detto	—	44	—	20	—	64
Mandl Moyses quaest. pellium	—	30	—	20	—	50
Jacob Israel detto	—	35	—	12	—	47
Joseph Löbl quaest. salis	—	10	—	12	—	22
Salamon Löbl detto (unus equus currifer)	—	8	—	12	4	24
Volff Joachim quaest. Tabaccae	—	30	—	20	—	50
Abraham Péter quaest. pellium	—	8	—	16	—	24
Mayer Volff detto (una capra)	—	8	—	16	1	25
Juda Prack quaest. pellium	—	9	—	12	—	21
Aron David quaest. minutiarum	—	10	—	12	—	22
Joseph Baron detto et arend.	—	6	—	12	—	18
Isac Mayer quaest. pellium	—	7	—	15	—	22

Nomina et Conditio Judaeorum In Possessione Bonyhád	Proventus					Summa
	mercatura fl.	quaestus fl.	opificiis fl.	arenda fl.	extraserial fl.	fl.
Simon Isac detto	—	6	—	13	—	19
Mandl Isac detto	—	5	—	15	—	20
Jacob Michael simlis	—	∞	—	12	—	20
Jacob Samuel Cantus Magister	—	—	—	—	30	30
Baruch Elias Schacterus	—	—	—	—	40	40
Nathan Hersl pellio (ab una vacca mulgibilis)	—	—	30	15	2	47
Marcus Simon Musicus (ex arte musices et conventione)	—	—	—	—	24	24
Zacharias Mayer pellio (a duabus capris)	—	—	32	10	2	44
Löbl Joseff Rabinus (ex conventione)	—	—	—	—	30	30
Moyses Abraham aurifaber	—	—	30	30	—	60
Hersl Löbl sartor	—	—	20	15	—	35
Abraham Mayer aurifaber	—	—	25	15	—	40
Joseph Schulmaister ludimagister (ex conventione)	—	—	—	—	20	20
Israel Löbl similis, detto	—	—	—	—	20	20
Nathan Israel similis, detto	—	—	—	—	20	20
Marcus Mayer musicus, detto	—	—	—	—	24	24
Isac Schulmaister ludirector (ex conventione)	—	—	—	—	30	30
Hi sunt Domiciliati quidem, et arendatores, Domorum, sed quia omnia sua secum portant, et perpetuo deambulant vulgariter Pinckel Juden nuncupantur:						
Samson Alexander	—	9	—	12	—	21
Löbl Abraham	—	8	—	12	—	20
Lazar Löbl	—	6	—	10	—	16
Volf Salamon	—	7	—	12	—	19
Salamon Samuel	—	8	—	12	—	20
Seckl Löbl	—	10	—	12	—	22
Salamon Hersl	—	12	—	15	—	27
Quaestores deambulantes minutiarum et Arendatores:						
Lipman Lederer cerdo (2. curriferis)	—	—	30	10	10	50
Baruch Löbl compactor	—	—	20	15	—	35
Hersl Löbl sutor	—	—	20	15	—	35
Joseph Löbl manualista (ab opere manum)	—	—	—	10	10	20
Nachman Löbl detto	—	—	—	8	10	18
Jacob Lövi quaest. lanae (2. curriferis)	—	60	—	40	12	112
Juda Lövi Sartor	—	—	12	12	—	24
Hi sunt Caelibes Personae neque Domiciliati, omnia sua secum portantes in fixae et stabilis mansionis, et ideo Germanico vulgari idiomate Pinckel Juden — nuncupati, quod sint quaestores minutiarum, apud se reperibilium:						
Salamon Löbl quaestor	—	14	—	—	—	14
Jacob Abraham	—	15	—	—	—	15

Nomina et Conditio Judaeorum In Possessione Bonyhád	Proventus					Summa
	mercatura fl.	quaestus fl.	opificis fl.	arenda fl.	extraserial fl.	fl.
Aron Bernard	—	13	—	—	—	13
Elias Samuel	—	16	—	—	—	16
Hennoch Marcus	—	14	—	—	—	14
Mandl Abraham	—	12	—	—	—	12
Lipman Konn	—	13	—	—	—	13
Moyses Lövi	—	13	—	—	—	13
Saye Elias	—	18	—	—	—	18
Salamon Elias	—	15	—	—	—	15
No. = 73. Summa summarum:	1380	735	219	1294	458	4086

Gabriel Perczel de Bonyhád inclyti comitatus Tolnensis judex nobilium manu propria.

(L S) Stephanus Miskolczy ejusdem inclyti comitatus juratus assessor manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 568. sz.

1778. augusztus. Szekszárd. Tolna megye völgységi járásában Tevelen, Kisdorogon, Zombán, Mórágyon, Alsónánán, Lengyelen, Kisvejken és Cikón lakó kereskedők, felvásárlók, iparűzők, bérlők és egyéb jövedelemmel rendelkezők összeírása 1778-ban.

Conscriptio Judaeorum in inclyti comitatus Tolnensis Districtu Völgységiensi Anno 1778. Mensis Augusto peracta.

Nomina et Conditio Judaeorum in Possessionibus subinsertis degentes	Proventus					Summa
	mercaturae fl.	quaestus fl.	opificii fl.	arendae fl.	extraordinarii fl.	fl.
Tevel:						
Bernard Seckl mercator et arendator, ab uno currifero	90	—	—	20	5	115
Isaac Löbl braxator et mercator, a quatuor curriferis	80	—	—	150	20	250
Kis Dorog:						
Jacob Salamon quaestor Tabaccae. salis et minutiar'	—	65	—	50	—	115
Zomba:						
Salamon Volff detto et mercator a duobus equis	40	25	—	40	12	117
Mórágy:						
Salamon Jacob exustor cremati	—	25	15	30	10	80
Alsó Nána:						
Volff Izrael Macelli arendator	—	—	—	20	30	50
Lengyel:						
Salamon Michl quaestor pellium et minutiarum	—	40	—	40	—	80
Kis Vejke:						
Israel Isák detto et mercator a 2. curriferis	25	12	—	45	10	92
Czikó:						
Aron Jacob similis mercator, a duobus curriferis	40	10	—	60	12	122

Gabriel Perczel de Bonyhád inclyti comitatus Tolnensis judex nobilium manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 568. sz.

1778. nov. 23. A soproni tanács Abele József nagymartoni zsidónak bizonyítványt ad.

Die 23-a Novembris 1778.

Ist der Joseph Abele hochfürstlich Eszterházyschen schuzjuden in Matterstorff das zeugnuss an deme verwilliget worden, dass derselbe weder vor denen dermahligen noch vor denen vorherigen burgermeister oder richtern dieser stadt einiger misshandlung halber angeklaget worden, noch wieder denselben etwas unanständiges sich ergeben habe.

Soproni városi levéltár. 1779. évi Tanácsjegyzőkönyv 500.

1778. Szekszárd. Tolna megye Paks mezővárosában 1777. augusztus 16. — 1778. május 18. között fizetett türelmi adó névjegyzéke.

Conscriptio Judaeorum in Oppido Paks I. Cottui Tolnensi Adjacente Anno 1777. Die 16-a Augusti exustorum 1778. Die 18-a May peracta. Qui titulo Taxae Tolerantialis solverunt modo sequenti:

	f	*d*
1. Inpuilinus Löbl Volff	55	—
Hujus Filius Volff Löbl	10	—
2. Mojses Taics Inquilinus	20	—
3. Mojses Salamon Inquilitus	9	—
4. Jonas Kirsner Inquilinus	10	—
5. Israel Jacobb Inquilinus	9	—
6. Salamon Jacob Inquilinus	8	—
7. Hersl David Inquilinus	8	—
8. Salamon Marcus Inquilinus	3	—
9. Hersl David Inquilinus	4	—
Hujus Filius David Hersl	2	—
10. Aron Baroch Inquilinus	3	—
11. Bernard Jacob Inquilinus	10	—
12. Salamon Jeremias Inquilinus	4	—
Hujus Filius Jacob Inquilinus	3	—
13. Joseph Salamon Inquilinus	2	50
14. Abraham Isac Inquilinus	1	—
Hujus Filius Isac Abraham	2	—
15. Löbl Jeremias Inquilinus	2	—
16. Marcus Khon Inquilinus	2	—
17. Abraham Salamon Inquilinus	8	—
Hujus Filius Joseph Abraham	6	—
18. Marcus Schneider Inquilinus	1	—
19. Bernard Puchbinder Inquilinus	1	—
20. Samuel Leva Inquilinus	1	—
21. David Hersl Inquilinus	1	—
22. Marcus Löbl Inquilinus	2	—
23. Jonas Jacob Inquilinus	1	—
24. Marcus David Inquilinus	1	—
25. Marcus Jacob Inquilinus	1	—
26. David Löbl Inquilinus	2	—
Summa	192	50

Sequunt subinquilini quorum res Mobiles et Merces exustae sunt:

	f	*d*
Löbl Taics	8	—
Jacob Marcus	6	—
Marcus Michl	3	—
David Marcus	1	50
Celibes item		
Jacob Marcus	1	50
Michl Hersl	2	—
Summa	22	—

Ladislaus Gaál I. Cottus Tolnensis V. Judlium mp.
Joannes Forster ejusdem I. Cottus jurassor mp.

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 3:1778/37. sz.

599.

1778. Szekszárd. Tolna megye zsidói beadvánnyal fordulnak a vármegyéhez: kérik, hogy a türelmi adót ne havi, hanem negyedévenkénti részletben fizethessék.

Mély alázatossággal értettük a Tekéntetes Nemes Vármegye által nékünk kiadott Fölséges Consilium Kegyelmes Parancsolattyának Tenorát tudniillik, hogy az Tolerantialis Taxat rész szerint, s holnaponként lefizetni köteleztetni fogunk, mivel pedig azt minnyájunknak s kiváltképpen az Perceptorunknak (:akinek egész Esztendőnek ellfolyása által csak az Taxanak incassatiojában nagy kölcségönket, és csekély öconomiájának enervatiojával kellene foglalatoskodni:) igen terhesnek által láttyuk leendeni, azért nagy alázatossággal könyörgünk az Tekéntetes Nemes Vármegyének kegjes szine előtt méltoztassék atyai s hathatós pártfogásával azt nékünk az fölséges Consiliumnál exoperálni, hogy ne minden holnapban, hanem tsak minden fertál esztendőben a fönt emlétett Taxát lefizetnünk kegyesen meg engetődjék.

Mely kegjes gratiajáért élni és halni kívánunk
Tekintetes Nemes Vármegyének

alázatos fe̊-hajtott szegény Szolgaji
Tolna Vármegyei Zsidóságh.

A vármegye 1778. ápr. 5-én felterjeszti a zsidók instanciáját a m. kir. helytartótanácshoz. Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 3:778/39/A.

600.

1778. Szekszárd. Tolna megye zsidói beszámolnak arról a kölesdi gyülésükről, melyen felosztottak maguk között a türelmi adót. Elpanaszolják nehézségeiket, a paksi tűzvész pusztításait, a szabadkereskedelem útjában álló akadályokat, végül egyesek kivándorlásáról is hírt adnak.

Hochlöblicher Comitat gnadigt gebietende Herrn Herrn!

Dem Allerhöchsten Befehl, welcher uns durch ein Hoch Löbl Comitat kund gemacht worden, den schuldigsten gehorsam in aller Ehrfurcht zu erweisen haben wir uns gesamte Juden dieses Comitat erst umlängst in Kölesd versammelt und die Repartition des neu auferlegten Toleranzgeldes vorgenommen.

Was es allda für jammern, und Klagen gegeben wie lebhaft und warhaft, fast jedermann durch gehenes seine Noth vorgestellet, und wie handgreiflich es die Unmöglichkeit diese vermehrte Last, da er unter der übrigen bereits erliegen müste ins Künftigen zu ertragen, durchgewiesen, wollen wir uns auf das unparteisch, und Klaubwürdige Zeugnis das Herrn Stuhl Richter Alexius Perczel von Bonyhád als Augen Zeignis berufen, der die Trönen und Seufzer angesehen, und die bedaurenswirdigen Lamentationen selbst mit angehöret hat.

Und wie kann es wohl anderst seyn? der überhaupt wenig beträchtliche Handel, den die Judenschaft dieser Comitate mit Hauthen und Wolle vorzüglich, und dann mit Tobak treibet, findet Täglich neüe und mehrere Hindernisse, Eingriff, und Kränkung, Weile, unsere Familien finden keinen unterhalt mehr und nehmen durch Emigration ab, die Bürde drückt also die Zurückbleibenden desto schwerere, andere und insbesondere die Pakser haben durch Feüers Brunst den empfindlichsten Schaden erlitten, und sind in Restantien verfallen die man ihnen gutwillig nachgelassen, und unter die übrigen gemeinde abermal repartirt, weil ohne diese alle Hoffnung verlohren war das sie solche jemal zahlen würden fast jeder Orth zahlet Unterhändler, die uns das Brod von Maul wegg zagen ohne einen Kreutzer von ihrem gewinn zur Erleichterung der allgemeinen Last herzugeben.

Unsere Arendatoren erleben schon durch mehrere Jahren so schlechte Zeiten, dasz sie Täglich von dem ihrigen zusetzen nach sich verbluten, und noch froh seyn müssen, wenn sie sich in die länge vor dem Bettelstab noch erwehren können. Doch wir haben äuserstes gethan, wir haben die zur Bürde auf unsere bereits entkräftete Schulten abermal geladen, wir haben die Repartition des Tolerantz geldes nach vielen Stürmen und widerreden, mit welchen wir uns selbst einander durch mehrere Täge geklaget, endlich bewerkstelliget und in möglichste gewissenhaftiste Ordnung gebracht, mit einem worte wir sind den Allerhöchsten Befehlen Pflichtmäszig gehorsam gewesen.

Wir vertrauen also auch unserer seits auf den mächtigen Schutz eines Hochlöbiges Comitats: doch dasselbe wird an Höherer Stelle, und gehörigem Orthe zugleich unsere Ellend, unsere äuserste Armuth und wirkliches unvermögen; zugleich unserer bereitwilligster anstrengen, und Entbieten aller letzten Kräften und Ihro Majestät allerhöchsten willen den Schuldigen gehorsam in tieferster unterthänigkeit zu erweiszen, so wahrhaft als nachdrücklich vorstellen, und dahin gnädigst seyn, das uns alle mögliche Erleichterung in Handel und Wandel wiederfahre, und wider die anstellungen unserer eigenen in anderen Comitaten wohnenden Mitbrüder, die uns vieleicht noch dem letzten Bluth Tropfen aus saug möchten um Ihres Theils bey der vergröserten Abgabe des Tolerantz geldes, am leichtesten dazu zu kommen, kräftigst vorteitiget seye mögen.

Für welchen hochen gnaden wir in Tiefester Ergebeneheit verharren Eines Hochlöblichen Comitats unserer gnädigst gebiethender Herrn Unterthänigst gehorsamste Knechte die gesamten Juden in Comitat.

Hátlapon: Eredetije a Helytartótanácshoz küldve.

Tolna megyei Levéltár. Közgyűlési iratok 3:778/39.

601.

1778. Szekszárd. Tolna megye simontornyai járásában lakó kereskedő, felvásárló, iparos, bérlő és egyéb foglalkozású zsidók jövedelmének 1778. évi összeírása.

Conscriptio Judaeorum in Districtu Simontornyensi Anno 1778 Mense Augusto peracta.

Nomina et Conditio Judaeorum	Proventus					Summa
	mercaturae fl.	quaestus fl.	opificii fl.	arendae fl.	extraseriat fl.	fl.
In Possessione Kéty:						
Jacob Philip mercator et quaestor	50	130	—	—	4	184
Löbl Salamon detto	30	100	—	—	—	130
Summa:	80	230	—	—	4	314

In rubrica extraserialium assumpti sunt reditus a pecoribus provenentes.

In Oppido Högyész:						
Salamon Samuel quaestor	—	40	—	—	—	40
David Philip sartor	—	—	32	—	—	32
Jacob Mayer mercenarius	—	—	—	—	10	10
Marcus Jacob quaestor pellium	—	20	—	—	—	20
Jacob Hersl detto	—	5	—	—	—	5
Abraham Salamon sub-quaestor	—	10	—	—	—	10
Löbl Salamon sartor	—	—	13	—	—	13
Isac Joseff sutor	—	—	5	—	—	5
Moyses Marcus sartor	—	—	10	—	—	10
Michael Spiczer Rabinus	—	—	—	—	30	30
Hersl Jacob quaest. pellium	—	20	—	—	—	20
Fail David Instructor Puerorum	—	—	—	—	42	42
Isac Salamon mercenarius	—	—	—	—	35	35
Moyses Löbl quaestor lanae	—	35	—	—	—	35
Jacob Marcus Konyi mercator et quaestor	40	250	—	—	—	290
Marcus Hersl quaestor pellium	—	20	—	—	—	20
Aron Volff quaestor minutiarum	—	15	—	—	—	15
Bernard Mayer quaestor pellium	—	15	—	—	—	15
Löbl Aron detto	—	30	—	—	—	30
Abraham Philip mercenarius	—	—	—	—	10	10
Isac Salamon sutor	—	—	15	—	—	15
Jacob Aron quaestor et arendator	—	50	—	200	—	250
Mandl Löbl quaestor pellium	—	15	—	—	—	15
Summa:	40	525	75	200	127	967

In rubrica quinta extraserialium quoad Oppidum Hőgyész assumpti sunt reditus mercenariorum seu diurnalistarum, Rabini item, et prolis Judaicarum Instructorij per Comunitatem solvi soliti.

Nomina et Conditio Judaeorum	Proventus					Summa
	mercaturae fl.	quaestus fl.	opificii fl.	arendae fl.	extraerial fl.	fl.
In Possessione Gyönk:						
Hersl Salamon Sachterius	—	—	—	—	27	27
Philip Abraham mercator	52	—	—	—	6	58
Isac Marcus quaestor	—	100	—	—	—	100
Moyses Simon comediasta	—	—	—	—	17	17
Samuel Abraham mercator	20	—	—	—	—	20
Löbl Moyses sartor	—	—	27	—	—	27
Samuel Salamon musicus	—	—	—	—	31	31
Moyses Löbl mercator minutiarum	9	—	—	—	—	9
Adam Hersl tonsor	—	—	—	—	4	4
Salamon Jacob ustor cremati	—	—	—	—	7	7
Moyses Löbl sartor	—	—	11	—	—	11
Jonas Löbl mercator minutiar'	17	—	—	—	—	17
Jacob Mark quaestor pellium	—	5	—	—	—	5
Löbl Marcus mercator ligularum	10	—	—	—	1	11
Mathias David detto	1	—	—	—	—	1
Michl Löbl quaestor minutiarum	—	5	—	—	—	5
Marcus Schuszter sutor	—	—	9	—	—	9
Summa:	109	110	47	—	93	359

In rubrica 5-a extraserialium assumpti sunt proventus Sachterii, Comediastae, Musici, Tonsoris, Ustoris cremati, necnon a pecoribus provenientes.

In Possessione Szakadáth:						
Jacob David mercator et educillator	8	—	—	—	8	16
	Summa per se.					

In rubrica extraseriales assumtus est reditus ab epocillat' cremati Dominalis provenientes.

In Possessione Berény:						
Löbl Salamon mercator et arendator	20	—	—	15	—	35
	Summa per se.					
In Possessione Szárazd:						
Isac Bernhard mercator minutiarum	30	—	—	—	—	30
	Summa per se.					
In Oppido Simontornya:						
Abraham Jacob arendator educillum	—	—	—	10	98	108
Gersl Beer mercator	120	—	—	—	—	120
Summa:	120	—	—	10	98	228

In rubrica extraserialium assumpti sunt reditus ex vineis.

Nomina et Conditio Judaeorum	Proventus					Summa
	mercaturae fl.	quaestus fl.	opificii fl.	arendae fl.	extraserial fl.	fl.
In Praedio Görbö:						
Mathes Joseph ustor cremati	—	—	—	—	30	30
Mendl Baron arendator lanio	—	—	—	20	—	20
Moyses Löbl quaestor pellium	—	22	—	—	3	25
Moyses Salamon mercator	20	—	—	—	—	20
Khaim Michl quaest. minutiarum	—	20	—	—	—	20
Isac Michl compactor	—	—	22	—	—	22
Löbl Joseph Sachterus	—	—	—	—	25	25
David Abraham vitriarius	—	—	12	—	—	12
Abraham Moyses quaestor pellium	—	25	—	—	—	25
David Abraham detto	—	20	—	—	—	20
Löbl Isac arendator	—	—	—	20	5	25
Michl Jacob vitriarius et musicus	—	—	8	—	2	10
Moyses Löbl sartor	—	—	23	—	2	25
Jacob Moyses sutor	—	—	4	—	—	4
Summa:	20	87	91	40	67	305

In rubrica extraseriales assumpti sunt reditus cremati ustorii, musici, et pecoribus provenientes, item Schackterii.

In Possessione Csibrák:						
Jacob Isac arendator	—	—	—	60	—	60
Joseff Marcus Lanio	—	—	50	—	—	50
Summa:	—	—	50	60	—	110
In Possessione Kétty residentium Judaeorum:	80	230	—	—	4	314
Hógyész	40	525	75	200	127	967
Gyönk	109	110	47	—	93	359
Szakadáth	8	—	—	—	8	16
Berény	20	—	—	15	—	35
Szárazd	30	—	—	—	—	30
Simontornya	120	—	—	10	98	228
Görbö	20	87	91	40	67	305
Csibrák	—	—	50	60	—	110
Summa summarum:	427	952	263	325	397	2364
In Possessione Murga:						
Jacob Bernard mercator minutiarum	6	—	—	—	—	6
In Possessione Felsö Nána:						
Aron Michl mercator minutiarum	1	—	—	—	—	1

Nomina et Conditio Judaeorum	Proventus					Summa
	mercaturae fl.	quaestus fl.	opificii fl.	arendae fl.	extraseriat fl.	fl.
In Possessione Varsád:						
Isac Philip mercator et quaestor Tabaccae	120	62	—	29	14	225

Sub rubricam extraserialem assumpti sunt reditus ex vaccis et capris mulgibilibus, necnon exigus fundo Domui adjacente promanantes.

In Possessione Kistormás:						
Bernard Aron mercator et quaestor tabaccae	50	30	—	—	10	90

In rubrica extraserialium expositi sunt proventus vaccarum, et caprarum mulgibilium.

In Oppido Kölesd:						
Abraham Simon mercator et quaestor tabaccae	72	35	—	—	15	122
In Possessione Miszla:						
David Peder arendator domus braxatoriae	—	—	—	205	105	308

In rubrica extraserialium expositi sunt reditus ex capra, vacca, et vino distracto provenientes item in eadem rubrica expositi habentes proventus ex saginatis, et distractis, necnon mulgibilibus vaccis ac fundo domui adhaerente resultantes.

In Possessione Udvari:						
Jacob Philip mercator	77	—	—	—	6	83

In rubrica extraserialium expositi sunt proventus caprarum.

In Possessione Nagy Székely:						
Isac Philip mercator	119	—	—	—	17	136

In rubrica extraserialium expositi sunt reditus ex fundis et capris provenientes.

In Possessione Kis Székely:						
Salamon Abraham arendator	—	—	—	28	15	43

Sub rubricam extraserialium inducti sunt reditus ex saginatis, et distractis vaccis promanantes.

Summa:	445	127	—	262	180	1014

Antonius Bene inclyti comitatus Tolnensis vice judex nobilium m. p. Josephus Verbőczy ejusdem inclyti comitatus juratus assessor mp.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 568. sz.

1777—1779. Bonyhád. Tolna megye völgységi járásának zsidó összeírása.

Conscriptio Animarum
Judaei

In Possessione		Plebei Domiciliati		Extranei quasi Domiciliantes		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Anno 1777.									
Alsónána	Mares	1	—					1	—
	Feminae	1	1					1	1
Bonyhád	Mares	101	94	6	12	27	11	134	117
	Feminae	100	61	4	2	18	5	68	190
Cikó	Mares	2	1			2	—	4	1
	Feminae	2	3			1	—	3	3
Csibrák	Mares	2	4			4	4	6	8
	Feminae	2	4					2	4
Hőgyész	Mares	23	21	7	4	6	—	36	25
	Feminae	20	22	8	4	4	—	32	26
Kakasd	Mares	1	2					1	2
	Feminae	1	2					1	2
Kisdorog	Mares	2	3					2	3
	Feminae	2	3					2	3
Lengyel	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	1					1	1
Mórágy	Mares	3	2			3	—	6	2
	Feminae	4	4			2	—	6	4
Mőcsény	Mares	1	2					1	2
	Feminae	1	1					1	1
Mucsi	Mares	1	3			1	—	2	3
	Feminae	1	2					1	2
Szakadát	Mares	1	—					1	—
	Feminae	1	1					1	1
Szárazd	Mares	3	4					3	4
	Feminae	4	2					4	2
Tevel	Mares	6	2					6	2
	Feminae	6	2					6	2
Udvari	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	1			1	—	2	1
Zomba	Mares	3	4					3	4
	Feminae	3	2			2	—	5	2
Anno 1778.									
Alsónána	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	1					1	1
Apáti	Mares	1	—					1	—
	Feminae	1	1					1	1

In Possessione		Plebei Domiciliati		Extranei quasi Domiciliantes		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Bonyhád	Mares	90	103			15	7	105	110
	Feminae	107	49			15	10	122	59
Cikó	Mares	1	2			2	—	3	2
	Feminae	1	3			1	—	2	3
Csibrák	Mares	3	3			2	—	5	3
	Feminae	2	3			2	—	4	3
Hőgyész	Mares	27	23			5	—	32	23
	Feminae	27	26			4	—	31	26
Kakasd	Mares	2	1					2	1
	Feminae	2	—					2	—
Kisdorog	Mares	3	2					3	2
	Feminae	2	3					2	3
Lengyel	Mares	1	2					1	2
	Feminae	1	—					1	—
Majos	Mares	1	2					1	2
	Feminae	1	1					1	1
Mórágy	Mares	2	2			2	—	4	2
	Feminae	3	2			1	—	4	2
Mőcsény	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	—					1	—
Mucsi	Mares	2	5					2	5
	Feminae	2	3					2	3
Szálka	Mares	1	5					1	5
	Feminae	1	—					1	—
Tevel	Mares	6	3					6	3
	Feminae	8	6					8	6
Zomba	Mares	2	5			1	—	3	5
	Feminae	2	3			1	—	3	3
Anno 1779.									
Apáti	Mares	3	3					3	3
	Feminae	4	2					4	2
Bonyhád	Mares	90	96	4	12	18	8	112	116
	Feminae	102	52	6	7	11	5	119	64
Cikó	Mares	1	2					1	2
	Feminae	1	—					1	—
Hőgyész	Mares	22	23			5	—	27	23
	Feminae	22	26			4	—	26	26
Kisdorog	Mares	1	1					1	1
	Feminae	1	—					1	—
Mórágy	Mares	3	2			3	—	6	2
	Feminae	4	4			2	—	6	4
Mőcsény	Mares	1	2					1	2
	Feminae	1	1					1	1
Tevel	Mares	6	2					6	2
	Feminae	5	2					5	2
Zomba	Mares	3	4					3	4
	Feminae	3	2			2	—	5	2

Tolna megyei Levéltár. Népesség 94. doboz. Ö/476. szám.

603.

1778—1779. Dombóvár. Tolna megye dombóvári járásában lakó felnőtt és 15 éven aluli zsidók nemenkénti összeírása.

Conscriptio Animarum
Judaei

In Possessione		Plebei Domiciliati		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Anno 1778.							
Bedeg	Mares	1	1	1	—	2	1
	Feminae	1	—	1	—	2	—
Dombóvár	Mares	8	6	2	1	10	7
	Feminae	7	4	6	1	13	5
Döbrököz	Mares	2	2			2	2
	Feminae	3	3			3	3
Érteny	Mares	1	1			1	1
	Feminae	1	1			1	1
Gyulaj	Mares	2	—	2	—	4	—
	Feminae	1	2	—	1	1	3
Ireg	Mares	2	—	2	—	4	—
	Feminae	2	4	1	—	3	4
Kánya	Mares	1	—	1	—	2	—
	Feminae	1	—	1	—	2	—
Keszi	Mares	1	—	3	—	4	—
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Kónyi	Mares	1	4	1	—	2	4
	Feminae	2	—	1	—	3	—
Kocsola	Mares	2	—			2	—
	Feminae	2	1			2	1
Kurd	Mares	1	—	1	1	2	1
	Feminae	1	1	1	2	2	3
Lápafő	Mares	1	—			1	—
	Feminae	2	2			2	2
Ozora	Mares	2	—			2	—
	Feminae	1	—			1	—
Pári	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	1			1	1
Regöly	Mares	1	2	1	—	2	2
	Feminae	1	2	1	—	2	2
Szakály	Mares	1	1			1	1
	Feminae	1	2	1	—	2	2
Várong	Mares	1	3			1	3
	Feminae	1	—			1	—
Anno 1779.							
Bedeg	Mares	1	1	1	—	2	1
	Feminae	1	—	1	—	1	1
Dombóvár	Mares	8	6			8	6
	Feminae	7	5			7	5

In Possessione		Plebei Domiciliati		Servi et Ancillae		Summa	
		Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum	Adulti	Infra 15. Annorum
Döbrököz	Mares	4	2			4	2
	Feminae	2	2			2	2
Értény	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Gyulaj	Mares	2	—	2	—	4	—
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Ireg	Mares	3	2	2	—	5	2
	Feminae	3	3	—	1	3	4
Kánya	Mares	1	—	1	—	2	—
	Feminae	1	—	1	—	2	—
Keszi	Mares	2	—	1	—	3	—
	Feminae	1	1			1	1
Kocsola	Mares	2	1			3	1
	Feminae	2	1			2	1
Kónyi	Mares	3	4			3	4
	Feminae	2	—			2	—
Kurd	Mares	1	—	1	1	2	1
	Feminae	1	1	1	2	2	3
Lápafő	Mares	1	—			1	—
	Feminae	2	2			2	2
Nak	Mares	1	2			1	2
	Feminae	1	2			1	2
Nyék(felső)	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	—			1	—
Ozora	Mares	1	—			1	—
	Feminae	2	1			2	1
Pári	Mares	1	—			1	—
	Feminae	1	—	—	1	1	1
Regöly	Mares	1	1	2	—	3	1
	Feminae	1	2	1	—	2	2
Szakály	Mares	1	1	1	—	2	1
	Feminae	1	1	1	—	2	1
Szántó	Mares	1	1			1	1
	Feminae	1	—			1	—
Várong	Mares	1	3			1	3
	Feminae	1	—			1	—

Tolna megyei Levéltár. Népesség 94. doboz. Ö/476. szám.

604.

1778. Szekszárd. Zsidó temetők összeírása Tolna megye Paks és Bonyhád helységeiben.

Tabella
Conscriptionem Caemeteriorum in inclyti comitatus Tolnensi existentium Anno 1778. peractam designans.

Nomina Locorum	Denotatio Caemeteriorum, ad quos nempe pertinentium	Distantia horum ab ipso Loco	Quantitas eorundem	Quo Anno extructum	Caemeteria in priori Loco relicta vel cassata	Causalitas seu cassati seu in priori Loco relicti
Paks	Judaeorum	Passibus 230 eductum	Latitudo: 16, Longitudo: 28 orgia	a' 1778. extructum	Antiquum cassatum	Quia intra Domos positum
Bonyhád	Ad Communitatem Hebraicam	20	Latitudo: 25, Longitudo: 26 orgia	a' 1768. erectum	Priori Loco relictum	Ea ex ratione quod in eodem sufficiens spatium repertum sit

Tolna megyei Levéltár. Népesség 89. doboz. Ö/455. szám.

605.

1779. április 14. A m. kir. helytartótanács rendelete értelmében Mandl zsidó, aki különféle szállításokkal van megbízva, és emberei vám- és harmincadmentesen közlekedhetnek.

Die 14-a Aprilis 1779.

Ein hoher statthalterey befehl de dato 17-ten Feber et nro 707., in welchen bedeutet wird, dass der lieferant jud Mandl, als welcher verschiedene lieferungen anvertrauter hat, in allen kayserlichen sowohl, als privat-mauthen, wie auch auf den brücken und 30-gist ämtern gegen vorweisung deren lieferscheinen mit seinen untergebenen leuthen, wägen und vieh frey passiret werden solle.

Soproni városi levéltár, 1779. évi Tanácsjegyzőkönyv 116/2.

606.

1779. május 10. Pozsony. A m. k. helytartótanácshoz küldött panaszos levél szerint a türelmi adó felemelése miatt sok zsidó elhagyta községét, így az ottmaradottakra nehezedik az egész adóteher. A megye zsidói azt kérik, hogy kötelezzék a távozni készülő zsidókat a taksa hátrai összegének letételére A m. k. helytartótanács ezúton is emlékezteti a vármegyét az 1773. április 1-i királyi döntésre, amely szerint egyetlen zsidó sem hagyhatja el mindaddig a megyét, míg az adófizetési kötelezettségnek nem tett eleget, és amíg nem igazolja jövőbeni fizetőkészségét.

Illustrissimi, Reverendissimi, Spectabiles, etc.

Hicce in paribus advoluta Judaicae Communitatis Comitatus hujus Consilio huic Locumtenentiali Regio exhibita Instantia uberius perhibet, qualiter eadem exponat, publicata novissime adauctae Taxae Tolerantialis Repartitione complures Judaeo se Gremio sui emigrasse, onere toti Communitati imposito, in alios, qui remanserunt, recidente, ideoque apud Comitatum hunc disponi petat, ne Judaei secus quam disposita Sexennali Taxa, vel saltem statuto facienda solutionis cavente e comitatu migrare permittantur.

Penes cujus proinde Instantia Comunicationem Praetitulatis Vestris reflexe ad ea, quae in merito qualiter manipulandae Taxae Tollerantialis Judaeorum de Benigno Jussu Regio sub 1-a Mensis Aprilis Anni 1773. abhinc disposita sunt, denuo intimandum esse duxit Consilium hoc Locumtenentiale Regium: quatenus nullum Communitati Judaeorum Comitatus hujus novissime adscriptum ex eadem discere, aut alteri se se incorporare, vel etiam e Regno secus emigrare permittere noverint, quam si pro Annis quibus emensum Tolerantiae quantum perdurat, eidem, cui occasione novissime Conscriptionis adnumeratus fuerat, communitati per effectivam obtingentiae suae Depensionem satis fecerit, vel saltem idoneum pro se praestandae in futurum solvendorum solutionis caventem statuerit. — Datum ex Consilio Regio Locumtenentiali Hungarico Posonii die decima mensis May Anno Domini millesimo septingentesimo septuagesimo nono celebrato.

Praetitulatarum D. Vestrarum

Benevolus
ad officia paratissimi
Gabriel Gyurcsányi manu propria.

Oldaljegyzet: Albertus

Tolna megyei Levéltár. Közgyűlési iratok 3: 778/39. szám.

607.

1779. május 26. A m. kir. helytartótanács 3 zsidót, névszerint Józsefet, Berlt, másként Bernátot és Márkust, akik 4 000 ft-ot loptak, személyleírással körözteti.

Die 26-a May 1779.

Ein hoher statthalterey befehl de dato 6-ten April et nro 1444., in welchem drey juden wegen von 4 000 fl. begangen haben sollenden diebstahl, namens Joseph, Berl oder Bernhardt und Marcus beschrieben werden.

Soproni városi levéltár. 1779. évi Tanácsjegyzőkönyv 164/4.

608.

1779. június 14. Simontornya. Tolna megye zsidói emlékeztetik a m. kir. helytartótanácsot egy korábban beadott kérvényre és panaszra, az új repartitió miatt. A legutóbbi összeírás óta számosan elhagyták a megyét. Kérik a helytartótanácsot: utasítsa a megyét: vagy ne engedje meg a zsidók szabad elköltözését, vagy pedig rendelje el, hogy az eltávozók helyett valaki vállalja el hat éven át az adók törlesztését.

Hochlöblich königliche Hungarische Statthalterey Consilio!

Einen hochlöblich königlich Hungarischen Statthalterey Consilio wird die jüngsthin von uns in Unterthänigkeit eingereichte Bittschrift, und die in selber demüthigste Beschwerden wegen deren neuen Repartitionen annoch in gnädigster Gedächtnis berufen; Gleich wie Hoch dieselben hierauf eine gnädigste Vorbescheidung zu notheilen, und dasz allerhöchste Intimatum hirwegen an dasz Löbliche Comitat abgehen zu lassen geruhet hat, so sollen wir den Unterthänigst schuldigsten Dank sagen und den weitern getrösten und aus Gnaden alle mögliche Erleichterung zu erhalten, und in Unterthänigkeit vor zu stellen.

Dasz nach der Zeit der Conscription sehr viele von unseren Comitat geflichtet haben; wir wenn die fluchtigmachung aus unseren Comitat gestattet soll werden; nicht nur allein befürchten musten, dasz die Helfte von unser sich in ganzen Löblichen Comitat befindliche Gemeinde nach und nach hinweg begebe, sondern auch so mit bei all der besehenen gnädigsten erleichterung, die Gehörige Contributionen abzuführen, Auser Standt gesetzet würden. Als gelanget an ein Hochlöblich Hungarische Statthalterey Consilio unser Wehmütig unterthänigsten Bitten, womit an dasz Löblich Comitat den Befehl dahin gelangen wolle, dasz für das künftige kein einzigen Contribuent sich nicht weg begeben können, bis er nicht die auf ihm Vermög unser Repartition, kommende Contribution auf 6 Jahr erlege oder einen sicheren Caventenstelle, welcher alljärlich die Gebühr, und das durch 6 Jahre: für selben entrichte.

In zu versichtlichster Hoffnung einer Gnädigsten Resolution Einen Hochlöblichen königlichen Hungarischen Statthalterey unterthänigst demüthigsten Juden Comunitat in Tolnenser Comitat.

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 3:778/39. sz. levél melléklete.

609.

1779. június 21. Márkus lakompaki zsidó panaszt emel Kroneiss Pál soproni polgár ellen, ki őt ócsárolta és szakállát is megtépte. Kroneiss nem tagadja viselkedését, de mindez azért történt, mert a zsidó azt a fiút, aki nála lakik és aki az elmúlt május hónapban a zsidó vallásról a katolikus hitre tért át, nemcsak szidalmazta, hanem meg is fenyegette, sőt el akarta fogni. A kihallgatott tanúk ezt bizonyítják, mire a tanács a zsidót figyelmezteti, hogy a fiúnak jövőben hagyjon békét, ha nem akarja megismerni a törvény szigorát.

Die 21-a Juny 1779.

Nachdem sich Marx schuzjud von Lakenbach beschwehret, dass herr Paul Kroneiss denselben ohne hierzu einige ursach gehabt zu haben vor einigen tägen nicht nur mit ungebührlichen worten behandlet, sondern auch denselben bey sei-

nen bart gefangen habe und der hierüber vernohmene Paul Kroneiss den klagenden juden bey den bart genohmen zu haben zwar nicht in abrede gestellet, jenes aber von darumen geschehen zu seyn erkläret, weilen er jud Marx mit mehr anderen juden denjenigen jüdischen buben, so sich bey ihn Kroneiss aufhält und in verflossenen monath May in allhiesiger Heiligen Geist kirchen getaufet worden, nachgehen auf verschiedene arth brumruchigen, ja sogar denselben auch abfangen und vielleicht entführen wollen, wie er diesfalls auch verschiedene zeugen darzustellen sich anheischig gemacht. Da nun die diesfalls dargestelte zeugen, benantlich Martin Pauer tagwercker und dessen eheweib Barbara, wie auch Joseph Prinecke und Theresia Mayrin nach vorläuffiger schärffung ihres gewissens und erinnerung die wahrheit zu gestehen unter anerbietung eines allenfalls abschwehrenden eydes ausgesaget, dass besagter Marx und der untereinstens auch vonstituirte jud Haim Kühfuss obgedacht getaufften buben kürzlich längere zeit hindurch über den platz nachgegangen, denselben den weg verstellet, dass er bub zwischen ihnen beeden vorbey gehen müssen und in den vorbey gehen der obgedachte Kühfuss den buben bey den arm gefangen über dieses beede diese juden gegen den wiederholten buben aus ursachen, weilen er sich tauffen lassen nach aussaagen des obgedachten Prinecke verschiedne schmäch- und fluchreden ausgestossen und denselben auch in nacher hauss gehen durch das zechhauss verfolget beynebst Adam Schafle ein tischlergesell und Johann Pichelmayer ein zimmergesell ebenfalls ausgesaget, dass ein anderer jud den oftbemelten buben nachgeloffen jenen bis in tit. herrn ober provincialcomissary von Koller behaussung verfolget und abfangen wollen. So ist bey dieser der sachen beschaffenheit denen juden ernstlich bedeutet worden in hinkunfft den oftwiederholten buben frey und ungehindert zu belassen, wie in widrigen fahl dieselben nach der in denen gesäzen getroffenen vorsehung behandelt werden müsten.

Soproni városi levéltár, 1779. évi Tanácsjegyzőkönyv 192—193.

610.

1779. augusztus 30. Salamon Márkus zsidó és Kroneiss Pál soproni polgár az egymás ellen fennálló perükben a soproni tanács előtt ügyvédet vallanak.

Die 30-a Augusti 1779.

Referiret tit. herr burgermeister, dass der fürst Esterhazysche schutzjud Marcus Salamon vor denselben erschinen und procuratores in genere constituiret habe.

Eodem.

Ingleichen referiret tit. herr stadrichter, dass herr Paul Kroneiss gemeiner stadt würthschaffter in betreff des durch obigen juden wider denselben erregten process herrn Wolfgang Artner pro procuratore constituiret habe.

Soproni városi levéltár, 1779. évi Tanácsjegyzőkönyv 283—284.

611.

1779. december 2. Simontornya. Jobaházi Dóry János Nepomuk, Tolna vármegye jegyzője jelentést tesz a megye nemeseinek Simontornyán megtartott egyetemes közgyülésén a Perczel család jövedelmeiről, és abban az évi hat részletben fizetett, összesen 1118 forint zsidó haszonbér is szerepel bevételként.

* * * *

— *Arenda Judaeorum* in concreto sub Dominio I. Familia
Existentium (: uti Contractus refferent:)
constituit..... fl. 1118,
hos in aequales 6 partes subdividendo pro
hoc sexta obveniunt.....fl. 186,33.

* * * * *

Tolna megyei Levéltár. A Bonyhádi Perczel Nemzetség Nemzetségi Levéltára. 176. számú oklevél.

612.

1779. december 13. Eölbey László soproni belső tanácsos és Bernácsky József városi jegyző előtt Veitl Márkus zsidó kóser vendéglős bevallja, hogy Pöckl Tamás özvegyének 30 ft-al adósa, amely összeget féléven belül megfizeti.

Die 13-tia Decembris 1779.

Referiret tit. herr Ladislaus Eölbey des inneren ratss und Joseph Bernácsky ordinarius notarius, dass der in den Wegebaurischen, vormahls aber Thoma Pöckischen hauss die charkuchel habende jüdische charkuchler Marcus Veidl gestrigen tages zur gelegenheit, als dieselben zu verfassung des testaments zur frauen Rosina Wegebaurin gekommen, einbekennet und fatiret habe, dass er noch von zeiten der verstorbenen frau Pöcklin wegen in besagten hauss gehabten charkuchel einen ausstand per 30 fl. zu zahlen schuldig seye mit den weiteren versprechen, dass er solchen ausstand deren 30 fl. in verlauf eines halben jahrs berichtigen und bezahlen wolle.

Soproni városi levéltár. 1779. évi Tanácsjegyzőkönyv 405.

1780. február 29. Bonyhád. Sztankovánszky György és Kvassay Imre megyei kiküldöttek jelenlétében „böcsü levél" készült nehai Bonyhádi Perczel József épületeinek értékéről az építésükhöz felhasznált építőanyagok és szakmunkák alapján. A leltár szerint 18 épületet zsidók béreltek, köztük van a zsinagóga is. Az első számoszlop az épületért fizetett bérleti díjat, a második és harmadik oszlop az épület elemeinek — fal, padozat, kemence, stb. — értékét adják meg forintban és dénárban.

	Arenda, fl.	Fl.	Den.
1. Domus *Samuelis Volff* a qua solvit	60		
17 orgiarum Longa, et 3 orgiarum Lata, constans ex tribus cubiculis, culina item et fornice, cujus fundamento insunt 3000, exustae tegulae singularis mille fl. 5, d. 50, facit:		16	50
In Lateribus muris reperiunt 18 000 crudae tegulae, singularis mille a fl. 1, den. 50. Computando facit		27	—
Caminus cum furno ex solidis materialibus, cum labore murarii et manualistarum facit		21	—
Duae attritae fornaces		4	—
Tertia in familiae cubiculo ad		1	—
Fornix 3 orgiarum Longus, 2 vero Latus et unius pedis ex 12 000 mille coctis Tegulis constans, singularis mille a fl. 5, den. 50. Computando facit....		66	—
Labor murariorum et manualistarum cellarium 4 orgiarum Longum et 2 Latum ex 5 000 tegulis exustis aedificatum singularis mille a flor. 5, den. 50. Computando facit.....		27	50
Labor murariorum et manualistarum efficit		15	—
Octo januae insimul aestimabant ad		8	—
Tabulatum in majori cubiculo, una cum arculari labore		9	70
In minori cubiculo Tabulatum jam attritui facit....		2	—
Fenestrarum Tabulae		1	95
Labor serarii cum ferramentis		24	35
Sex fenestrae		7	60
Ligna in toto aedificis cum labore lignarii facit....		106	50
Tectum ejusdem moderna statu assumptum, facit..		35	—
Puteus in area Domus orgiarum 5 profundus, Latus vero 5 pedum aestimatus		30	—
Stabulum novum per haebreum aedificatum facit		53	—
Summa	60	456	10

	Arenda, fl.	Fl.	Den.
2. Domus *Sellig Mujer* a qua solvit	80	—	—
Cujus Longitudo facit $10\frac{1}{2}$ orgiarum 6 vero Latitudinis, Constans ex duobus cubiculis, dispensa, et duabus cameris et curruli conservatio, fundamentum ejusdem ex 5 000 tegulis exustis		27	50
Lateralis muri ex 20 000 crudis tegulis singularis mille a fl. 1, den 50. computando facit		30	—
Labor murariorum et manualistarum facit		120	—
Caminus cum murariorum labore		23	75
Fornix 3 orgiarum Longus, 2 orgiarum et 2 pedum Latus ex 12 500 coctis tegulis constans singularis mille a fl. 5, den 50. computando facit		68	75
Labor murariorum et manualistarum facit		6	50
Cellarium 5 orgiarum Longum, et 10 pedum Latum 7 000 tegulis coctis extructum facit		38	50
Labor murariorum et manualistarum		16	—
Effosio cellarii facit		8	50
Undecim Januae diversae sortis aestimabantur		17	—
Fenestrarum trium Tabulae		—	75
Labor fabri serrarii una cum ferramentis facit		21	45
Tectum totius aedificis, assumptis Ligni et fabri lignarii labore considerata moderna qualitate efficit		132	50
Tectum ejusdem, cum mercede Tectoris insimul aestimabatur ad		43	17
Tabulatum cubiculi ex assere constructum facit		5	70
Reliqua autem hic non specificata per ipsum haebreum propriis sumptibus procurata, aestimabantur universim ad florenos 83, den. 5.			
S u m m a	80	555	07
3. Domus Josephi Löbl solvit	60	—	—
Isach Gabriel solvit	40	—	—
Quae Domus bipartita, et uno Tecto constans, continet in se cubicula 4, duas culinas et unam Camerulam, ac praeterea duos fornices, exportat autem in longitudine usque orificium Cellarii 7 orgias 3 orgias vero in latitudine una cum fornice ejus ex 13.500 coctis tegulis ex aedificato singularis mille a fl. 5, den. 50. computando facit		74	25
Quattuor autem orgiarum a fine Bonorum materialium Longa, et tertium orgiarum Lata, usque finem aedificis, cujus aeque fundamento inesse comperiebantur 500 ex tegulis facit		2	75

	Arenda, fl.	Fl.	Den.
Laterales vero muri ex 5 000 crudis tegulis constructi, singularis mille a fl. 1, den. 50. computantur facit		7	50
Tabulatum fornicis, cubiculi culinae et alterius cubiculi, ex coctis Tegulis facit		8	25
Caminus et furnus ex 2 000 tegulis exustis facit		11	—
Cellarium 3 orgiarum longitudine et 11 pedum latum ex 5 000 exustis tegulis factum facit		27	75
Fornix ejusdem tertium orgiarum longus et 2 latum ex 12 550 tegulis ustis constructus, singularis mille a fl. 5, den. 50., computando facit		68	75
Labor murariorum et manualistarum facit		70	—
In parte Josephi Löbl existunt 10 januae cum labore arcularii facit		5	60
Labor serrarii cum ferramentis efficit		6	30
Labor lignarii et pretium lignorum		90	—
Tectum arundineum cum mercede tectoris facit		24	83
Tabulatum utriusque cubiculi superius tres fenestrae		5	—
Reliqua vero hicce non expressata per haebreum hunce comparata florenosque 14. facientur rubricaliter ideo non exponuntur, quia ressundendos sibi praestendit.			
Summa	60	407	98
4. Domus *Gabrielis Isach* in longitudine 11 orgias, latitudine vero 2 esset cujus pars interior ad sex orgias ex 5 500 exustis tegulis constans singularis mille a fl. 5, den. 50. computando facit		30	25
Continet in se fornicem exiguum et cubiculum, culinam item et cubicellum quorum aedificiorum fundamento inesse aestimantur 500 coctae tegulae facientes		2	75
Lateralis muris ex 4.000 crudis tegulis subsistentes		6	—
Item cellarium 8 pedum longum et totidem latum cum orificio cellarii ex 3.000 tegulis ustis aedificarum singularis mille a fl. 5, den. 50.		16	50
Caminus item ex 2.000 similis tegulis consistens		11	—
Murariorum et manualistarum labor duar(?) ordinariae fornaces		2	50
Reperiuntur septem januae cum mercede arcularii aestimabant ad		7	75
Labor serrarii cum ferramentis facit		4	—
Gradus cum reliquis ligneis materialibus		4	—
Labor vitrarii facit		2	25
Summa	40	136	50

	Arenda, fl.	Fl.	Den.
5. Domus *Gabrielis Isach distincta* a qua Dominio solvit	60	—	—
Cujus aedificii facit $10\frac{1}{2}$ orgias latitudo vero $3\frac{1}{2}$ orgias, continet in se cubicula duo, culinam et fornicem unum, fundamentisque hujus inesse conperientur 2000 ex ustarum tegularum, quarum singularis mille a f. 5, den. 50., facit		11	—
Cruda item tegulae in muris lateralibus 16.000 singulis mille a fl. 1, den. 40. computando facit		24	—
Fornix ejusdem 3 orgiarum longus et duarum latus 12.500 tegulis exustis factus singularis mille fl. 5, 50. den.....		68	75
Caminus ex 2.000 tegulis ustis		11	—
Cellarium longum 3 orgiarum et 11 pedum latum ex 4000 tegulis exustis constructum		22	—
Tabulatum duorum cubiculorum culinae et fornicis consistit ex 1.500 tegulis coctis facit		8	25
Labor murariorum et manualistarum exportat		65	—
Effossio cellarii		4	—
Reperiuntur septem januae cum labore arcularii facit.....		7	70
Item janua duplicata ferro obducta		9	—
Serrarii labor cum ferramentis		8	—
Labor vitrarii facit		3	—
Fornax una ordinaria		1	—
Lignea materialia cum mercede fabri lignarii insimul sumpta constituit		52	65
Tectum ejusdem, cum Tectoribus mercede facit ..		19	60
Stabula duo per haebreum propriis sumptibus procurata ad florenos 16. aestimabantur.			
S u m m a	60	314	95
6. Domus *Moysis Abraham Koldschmidt*, solvit	42	—	—
Constans ex duobus cubiculis, duobus culinis et duobus Camerulis, cujus longitudo facit 12 orgias, 3 vero in longitudine fundamentoque hujus aedificii comperiuntur 6.000 exustarum tegularum singularis mille a fl. 5, den. 50. computando.....		32	75
Laterales ejusdem muri ex 15.000 crudarum tegularum consistenses, singularis mille a fl. 1, den. 50. computando		22	50
Duo camini ex 3.000 tegulis ustis, a fl. 1. 50 den. ..		16	50
Labour murariorum et manualistarum efficit		70	—

	Arenda, fl.	Fl.	Den.
Reperiuntur sex januae vetustate jam attritae una cum arcularii labore constituit		5	75
Serrarii labor cum ferramentis facit		6	35
Labor fabri lignarii cum manualistarum laboribus et ligneis materialibus aestimabatur ad.....		18	33
Tectum stramineum, cum labore tectoris.....		60	60
Reliqua autem hicce non comprehensa per haebreum sumptibus suis procurata florenosque 19, den. 65. constituent haebreo bonificada venient.			
S u m m a	42	234	28
7. Domus *Eliae Löbl*, 13 orgiarum per transverum longa, tertium vero lata, solvit		60	
Constat duobus cubiculis, culina et adjecto fornice, cujus fundamentum ex 3.000 tegulis exustis positum singulis mille a fl. 5, den. 50. computando facit ...		16	50
Cujus Latericii muri ex 17.000 incoctis tegulis extructum facit		25	50
Fornix vero duarum orgiarum longus, et 4 pedum, latus vero duarum orgiarum ex 12.500 coctis tegulis constructus singularis mille a fl. 5, den. 50. computando facit		68	75
Caminus ex 2.000 ustis tegulis erectus singularis mille a fl. 5, den. 50. computando facit		11	—
Cellarium fornicatum 2 ½ orgiarum longum, duarum vero latum, ex. 4.500 tegulis exustis aedificatum mille quodlibet a fl. 5, den. 50. computando facit ..		24	75
Tabulatum cubiculi utriusque culinae et fornicis ustis tegulis expositum et tegulis 500, facit		2	75
Labor murariorum et manualistarum simul sumptus facit.....		80	—
Sex januae aestimabantur		7	50
Labor serrarii		14	—
Labor fabri lignarii cum ligneis materialibus tecto adaplicatis facit.		61	—
Tectum arundineum cum labore tectoris constituit..		36	17
Tabulatum superius anterioris cubiculi ex assere ..		6	—
Reliqua autem hic non specificata per haebreum procurata et florenos 101. constituentia, haebreus sibi bonificanda petit.			
S u m m a	60	353	92

	Arenda, fl.	Fl.	Den.
8. Domus *Majer Laibnich* solvit	60	—	—
Cujus domus longitudo 11 orgias, et longitudo 3 complectitur pavimento sive tabulato superiori ruinam proximam spirante fundamentarum ex coctis tegulis positum singularis mille a fl. 5, den. 50. computando facit		11	—
Continet in se duo cubicula culina et cameram, cujus lateralibus muris complectuntur 18.000 singulum mille a fl. 1, den. 50 computando facit		27	—
Caminus ex 2.000 tegulis coctis extructus facit		11	—
Cellarium 2½ orgiarum longum latum vero 2 orgiarum ex 5.000 tegulis exustis mille a fl. 5, 50 den. computando		27	75
Labor murarii et manualistarum facit		50	—
Sex januae cum arcularii labore efficiunt		4	—
Labor serrarii cum ferramentis		6	—
Quinque fenestrae cum labore vitrarii		3	—
Tectum ejusdem cum ligneis materialibus ac labore lignarii facit		50	—
Tectum stramineum cum labore tectoris facit		19	33
Domus crematoria, cujus longitudo continet in se orgies 10½ latitudo vero 4. fundamento comperiuntur 3.000 exustarum tegularum facit.....		16	50
Laterales ejusdem muri ex 8.000 crudarum tegularum constantes singulum mille a fl. 1, 50. den, facit.		12	—
Tectum ac cetera lignea materialia ob vetustatem ..		13	33
Accedit adhuc *Puteus in area Domus* 3 orgiarum profundus et 5 pedum latus ex duris lapidibus 4 orgiarum extructus una cum superficie puter ad ...		25	—
Fabri serrarii labor et ferramenta		2	—
Duae fenestrae cum arcularii labore.....		2	50
S u m m a totalis	60	280	42
9. Domus *Salamonis Felcher* et relictae *Gabrielis Salamon* sub uno tecto, dua cubicula et culinam continens, singulus eorundem decem et decem florens Dominio pendunt, in toto	20	—	—
Quae ob antiquitatem, materialium corruptionem per aversum aestimata est		37	—
S u m m a	20	37	—

	Arenda, fl.	Fl.	Den.
10. Domus *Josephi Israel* et *Marci Majer* haebreorum sub uno tecto residentium, duobus cubiculis et duabus culinis constans, prior Dominio Terrestrali 12 fl. alter vero 13 fl. adeoque insimul 25 florenos pendunt idest	25	—	—
11 orgiarum longa et 3 orgiarum lata cujus fundamento reperiuntur 3.000 exustae tegulae facientes..		16	50
Laterales ejusdem muri ex 15.000 crudis tegulis subsistentes, singulum mille a fl. 1, den. 50. computando		22	50
Caminus ex 1.500 tegulis extructus facit		8	25
Labor murarii et manualistarum quinque januae ..		4	50
Serrarii labor cum ferramentis		3	—
Sex fenestrae		3	—
Labor fabri lignarii cum materiali ligneo		39	—
Textum cum labore tectoris		17	67
Duae fornaces ordinariae		2	50
S u m m a	25	156	92
11. Domus quae per Haebreos *Majer Laibnich* in parte anteriori cubiculo et culina arendam solvit	10	—	—
Josephus Löbl solvit a cubiculo et culina	10	—	—
Jacob Israel a cubiculo et culina et camerula	12	—	—
Israel Löbl pariter a cubiculo et culina solvit	12	—	—
Cujus Domus longitudo totalis efficit orgias 23. latitudo vero 3 orgias, quae per aversum ob vetustatem materialium aestimata est ad		190	—
S u m m a	44	190	—
12. Domus *Salamonis Hersl* solvit	16	—	—
Constat duobus cubiculis, culina, 4 ½ orgiarum longa, 2 ½ orgiarum lata, per aversum aestimata ad		79	—
S u m m a	16	79	—
13. *Domus Löbl Joseph* solvit	16	—	—
Cujus longitudo facit 6 orgias, latitudo vero 3 duobus cubiculis et culina consistens, per modernum inhabitatorem propriis sumptibus florenis quippe 51 den 50 extructa. Tectum vero ejusdem per Dominium labore lignarii et tectoris mercede, et lignorum pretio imputato ad fl.		90	50
S u m m a per se.			

	Arendae, fl.	Fl.	Den.
14. Domus *Israel Volff Rabinus* solvit	15	—	—
Salamonis Relicta	12	—	—
Salamon Löbl solvit	12	—	—
Isach Pizencz solvit	12	—	—
Salamon Samuel solvit	12	—	—
Relicta Minder solvit	15	—	
Cujus aedificii longitudo facit orgiarum 28 latitudo vero 4 orgiarum consistens ex cubiculis sex et totidem cameris, ac itidem sex culinis, et tribus caminis, cujus fundamento inesse conperiebantur 10.000 exustarum tegularum, singulum mille a flor 5, den 50 computando, facit		55	—
Laterales ejusdem muri in se complectuntur 60.000 crudas tegulas, singulum mille a fl. 1, den 50., facit		90	—
Tres camini et sex furni ex 7.000 tegulis ustis, singulum mille a fl. 5, den 50. computando exurgit		38	50
Labor murarii et manualistarum constituit		130	—
Reperitur puteus ex 5.000 tegulis coctis		27	50
Circumferentia ligneo ex querina aestimabatur		6	—
Hostio et labor murarii facit		18	—
18 januae cum arcularii labore facit		13	25
Fabri serrarii labor cum ferramentis lignea		135	50
Tectum stramineum in moderno statu consideratum		59	25
Sex fornaces, per haebreos procuratae constant flor.		9	—
S u m m a	78	585	—
15. Domus *Simeonis Meer* solvit	24	—	—
Cujus longitudo efficit orgias 5, latitudo vero 4 orgias, fundamento inesse comperiebantur 1.000 tegulae coctae facientes		5	50
Laterales muri ex 10.000 crudis tegulis constructi, singulum mille a fl. 1, den 50. computando facit		15	—
Continet in se duo cubicula culinam et cameram, caminus cum furno ex 2.000 tegulis ustis structus facit		11	—
Labor murarii et manualistarum exurgit ad		25	—
Reperiuntur 4 januae cum labore arcularii facit		4	50
Fabri serrarii labor cum ferramentis constituit		6	50
4 fenestrae aestimabantur		8	—
Labor lignarii cum ligneis materialibus in tecto Domus reperibilibus facit		29	—

	Arenda, fl.	Fl.	Den.
Tectum arundineum constituit		6	—
Labor tectoris efficit		7	—
Fornax una viridis		5	—
S u m m a	24	122	50
16. Domuncula quam aeque *Simon Meer* arendat, solvit que	12	—	—
3 orgiarum longa, duarum vero lata, proximum collapsum minitatur cubiculo et exigua culina constat per aversum aestimata ad		9	—
S u m m a per se.			
17. Domus quam inhabitant *David Aron*, *Isach Hersl*, *Salamon Löbl*, et *Philip Jacob*, singulus eorum per flor. 12, titulo arendae solvunt, adeoque in toto...	48	—	—
Cujus, longitudo facit orgias 17, latitudo vero 3. cum omnibus materialibus computatis aestimabatur per aversum		240	75
S u m m a	48	240	75
18. *Synagoga Haebraica*, a qua Comunitas solvit	66	—	—
Cujus longitudo facit orgias 10 latitudine vero 4 orgias et unum pedem, cujus fundamento comperiuntur ex ustarum tegularum 8.000 singulum mille a fl. 5, den. 50. computando facit		44	—
Laterales muri consistunt ex 35.000 crudis tegulis singulum mille a fl. 1, 50. den. computando facit ..		52	50
Tabularum ejusdem ex 2.000 ustis tegulis facit ...		11	—
Murariorum labor et manualistarum constituit ..		100	—
Domus autem *adjecta Synagogae* in qua *Jacob Schulszinger* habitat cubiculo et culina constans orgiarum $4\frac{1}{2}$ longa et lata 4 per aversum aestimabatur ad... Summa:	66	354	77
Reliqua autem hic non specificata per haebraicam Communitatem Comparata et procurata, florenosque		98	50
Domus ad Macellum spectans cujus longitudo facit 8 orgias et 3 ½ orgias latitudo, computatis omnibus materialibus, aestimabatur		195	92

Tolna megyei Levéltár. A Bonyhádi Perczel Nemzetség Nemzetségi Levéltára. IV. kötet 179. sz. számú oklevél.

1780. március 6. Bonyhád. Sztankovánszky György szolgabíró és Kvassay Imre esküdt leltárt készít a bonyhádi Perczel család Bonyháddal szomszédos cikói épületeiről, amelyeket zsidók bérelnek. Ugyanitt az ugyancsak szomszédos Zsibrik pusztán épült új „Zsidó-ház" főbb adatait is közlik.

In Possessione Czikó:

Domus nova haebraica sumptibus communibus extructa, cujus fundamento inesse 8 orgiarum durioris lapidis ex Ó Fausiensi lapicidina erutis posito, singula orgias a fl. 2. una cum mercede erruitorum in reflexionem sumpta aestimabatur ..... 16 fl.

Laterales vero ejusdem Domus muri consistens ex 16.000 crudarum tegularum singulum mille a fl. 1, den 50. facit ..... 24 fl.

Retinens in se cubicula duo, culinam, ac camerulam instare cubiculi ex aedificatum, fornice ex materialibus positis, longitudo totius hujus aedificii orgias 12 et latitudo orgias 3 et unus pedes est, murariorum et manualistarum labor insimul sumptus facit ..... 60 fl.

Caminus ejusdem cum fornice ex 2.000 tegulis constans cum camini fornice singulum mille a fl. 5, den. 50 computando efficit ..... 11 fl.

Fornix ejusdem *Domus Mercibus* destinatus, et extructus aeque ex 2.000 pariter ex coctis tegulis subsistens tegularum pretium aestimabatur ad ..... 11 fl.

Labor fabri lignarii cum pretio lignorum tecto aplicatorum constituit ..... 100 fl.

Tectum ejusdem straneum cum labore tectoris efficit ..... 26 fl.

Summa: 248 fl.

Tegulae exustae *in Domo antiqua haebraica* usuales adhuc repertae 3.000 a fl. 5, den. 50.

Mille computando facit ..... 16 fl. 50.

In Zsibrik:

Domus Judaei nova septem orgiarum longa et duorum pedum, constans ex uno cubiculo culina, fornice, in cujus fundamento considerantur inesse octo orgiae dui lapidis, quae aestimantur ad florenos ..... 8 —

Exustae tegulae 14.600 faciunt florenos ..... 21 90 d.

Exustae vere tegulae 200 efficiunt ..... 1 10 d.

Labor murarii cum manualistis florenos ..... 50 —

Ligna cum labore fabri lignarii facit florenos ..... 41 50 d.

Quatuor damnae et labor arcularii florenos ..... 7 —

Labor fabri serarii efficit florenos ..... 7 60 d.

Tres fenestrae aestimabantur ad florenos		1	50 d.
Una fornax ordinaria facit florenos		1	—
Stramen tecti 300 ligaturae unicum labore tectoris constituit ..		12	—
Cellarium terrenui 4 orgiarum longum, singulum orgium a fl. 1. computando facit		4	—
Arenda	60 fl.	—	—
Summa	60 fl.	155 fl.	60 d.

Georgius Sztankovánszky inclyti comitatus Tolnensis judex nobilium manu propria.

Emericus Kvassay de eadem ejusdem inclyti comitatus juratus assessor manu propria.

Tolna megyei Levéltár. A Bonyhádi Perczel Nemzetség Nemzetségi Levéltára. IV. kötet. 182. számú oklevél.

615.

1780. május 5. Káldi József nagyszentmihályi kasznár Mózes Hirschel zsidót a pénzes erszényének ellopásával vádolja. A gyanúsítottat a városi tanács, mivel pénz és passzus nélkül lépett a város területére, deresre húzatja, hol 15 korbácsütést mérnek rája és Sopronból kitiltja.

Die 5-ta May 1780.

Ist die wider den ex capite furti allhier arretirten Hirschel Moyses den 2-ten dieses peragirte inquisition referiret und dabey determiniret worden, dass obwohlen derselbe in negation verharret, ihme dennoch der gräfliche Theodor Batthanische Gross Peterstorffer schaffer Joseph Kaldi bey tit. herrn stadtrichter in das angesicht gesaget, dass er zur letzten jahrmarckts zeit ihme Kaldi einen geldbeutel mit 26 Kremniczer und 1 kayserlichen ducaten, dann einen Souvenir d'or und in silber münz 1 fl. 85 den. entfrembdet, solchen aber, nachdeme der flüchtig gewordene jud durch den bestohlenen verfolget worden, aussern stadt-thor den entfrembdeten beutel fallen lassen, bemelten Hirschel Moyses theils wegen diesen denselben gravirenden umstandt, theils auch von darumen, weilen er ohne pass und ohne geld anhero auf den marckt gekommen, als ein suspecter mensch mit 15 korbätsch streichen öffentlich auf den deresch gezüchtiget und von hier abgeschafft werden solle.

Soproni városi levéltár, 1780. évi Tanácsjegyzőkönyv 137.

616.

1780. június 9. A m. kir. helytartótanács elfogató parancsa Kappel Izsák morvaországi zsidó ellen, aki lopott holmikat tartogat magánál.

Die 9-na Juny 1780.

Ein hoher statthalterey befehl de dato 30-ten Marty et nro 2106., in welchem ein aus verdacht, dass derselbe einige gestohlene sachen bey sich aufbewahret, eingezogener und aus Mahren flüchtig gewordener jud, namens Isaac Kappel.

Soproni városi levéltár, 1780. évi Tanácsjegyzőkönyv 170/2.

617.

1780. október 20. A m. kir. helytartótanács katonai ruhát és lovakat tolvajló személyeket és különböző tárgyakat eltulajdonító Izsák Benjamin morvaországi zsidót körözi.

Die 20-a Octobris 1780.

Ein hoher statthalterey befehl de dato 7-ten Augusti et nro 5045, 5049., in welchem ein von löblichen Anspachischen regiment mit montour und pferdt flüchtig gewordener von persohnen, nicht weniger verschidene, durch den Mahrischen juden, namens Benjamin Isaac entfrembdete effecten beschrieben worden.

Soproni városi levéltár, 1780. évi Tanácsjegyzőkönyv 336/2.

618.

1780. Szekszárd. Kimutatás a házasságkötésekről Tolna megye völgységi és simontornyai járásaiban.

Conscriptio Matrimonium in Districtibus Völgységiensi et Simontornyensi facta.

Nomina Locorum	Matrimonia inierunt Personae subinsertae aetatis Judaei ab Anno								Recapitulatio summaria Judaeorum	
	16—20		21—30		31—40		41—50			
	Viri	Feminae	Viri	Feminae	Viri	Feminae	Viri	Feminae	Viri	Feminae
Bonyhád	1	5	4	3	2	—	1	—	8	8
Hőgyész	—	1	1	1	—	—	1	—	2	2
Summa	1	6	5	4	2	—	2	—	10	10

Tolna megyei Levéltár. Népesség 96. doboz. Ö/180. szám.

1780—1781. Szekszárd. Tolna megye dombóvári, dunaföldvári, simontornyai és völgységi járásában lakó zsidók összeírása.

Tabella Conscriptionis Animarum in Comitatu Tolnensi

Processus, Possessio	Mares et Feminae	Anno 1780.			Anno 1781.		
		Adulti	Minores	Summa	Adulti	Minores	Summa
Processu Dombóváriensi							
Bedeg	Mares	1	1	2	1	—	1
	Feminae	—	—	—	1	—	1
Dombóvár	Mares	10	7	17	12	4	16
	Feminae	10	5	15	11	4	15
Döbrököz	Mares	4	2	6	3	2	5
	Feminae	2	3	5	2	3	5
Értény	Mares	1	—	1	3	2	5
	Feminae	1	2	3	2	1	3
Gyulaj	Mares	2	—	2	2	—	2
	Feminae	2	1	3	2	1	3
Ireg	Mares	4	—	4	2	3	5
	Feminae	3	1	4	3	—	3
Kánya	Mares	1	1	2	1	—	1
	Feminae	1	1	2	1	—	1
Keszi	Mares	3	—	3	2	—	2
	Feminae	2	1	3	2	3	5
Kocsola	Mares	3	3	6	3	2	5
	Feminae	3	—	3	2	—	2
Könyi	Mares	2	2	4	2	2	4
	Feminae	2	—	2	2	—	2
Kurd	Mares	2	1	3	1	1	2
	Feminae	1	4	5	1	3	4
Lápafő	Mares	2	—	2	2	1	3
	Feminae	2	—	2	2	—	2
Nak	Mares	2	1	3	2	2	4
	Feminae	2	1	3	2	2	4
Ozora	Mares	1	1	2	2	—	2
	Feminae	1	—	1	2	1	3
Pári	Mares	1	1	2	2	2	4
	Feminae	1	2	3	2	1	3
Regöly	Mares	2	1	3	1	1	2
	Feminae	2	2	4	2	2	4
Szakály	Mares	2	1	3	2	1	3
	Feminae	1	2	3	1	2	3
Szántó	Mares	1	1	2	—	—	—
	Feminae	1	2	3	—	—	—
Szokoly	Mares	2	—	2	1	1	2
	Feminae	2	—	2	2	—	2
Felsőnyék	Mares	2	1	3	1	2	3
	Feminae	1	2	3	2	1	3
Várong	Mares	1	1	2	2	2	4
	Feminae	1	—	1	2	—	2

Processus. Possessio	Mares et Feminae	Anno 1780.			Anno 1781.		
		Adulti	Minores	Summa	Adulti	Minores	Summa
Processu Földváriensi							
Paks	Mares	58	43	101	185	88	273
	Feminae	56	54	110	103	60	163
Báta	Mares	1	—	1	1	3	4
	Feminae	—	—	—	2	—	2
Bölcske	Mares	5	2	7	5	4	9
	Feminae	5	5	10	6	6	12
Fadd	Mares	5	6	11	5	4	9
	Feminae	4	6	10	5	9	14
Györköny	Mares	1	2	3	2	2	4
	Feminae	1	2	3	1	2	3
Kajdacs	Mares	1	2	3	2	4	6
	Feminae	1	1	2	1	1	2
Alsónyék	Mares	1	—	1	1	—	1
	Feminae	2	4	6	2	4	6
Dunaszentgyörgy	Mares	1	1	2	1	2	3
	Feminae	1	2	3	1	2	3
Processu Simontornyensi							
Kölesd	Mares	2	1	3	4	—	4
	Feminae	2	1	3	2	1	3
Berény	Mares	1	—	1	1	1	2
	Feminae	1	1	2	1	1	2
Csibrák	Mares	3	3	6	2	2	4
	Feminae	2	3	5	2	1	3
Gyönk	Mares	19	12	31	12	9	21
	Feminae	16	9	25	12	8	20
Högyész	Mares	22	26	48	20	17	37
	Feminae	22	26	48	20	17	37
Kalazno	Mares	1	—	1	1	—	1
	Feminae	1	3	4	1	3	4
Kéty	Mares	2	2	4	2	5	7
	Feminae	2	4	6	4	5	9
Medina	Mares	1	1	2	1	2	3
	Feminae	1	—	1	1	1	2
Miszla	Mares	5	6	11	4	4	8
	Feminae	5	1	6	3	3	6
Murga	Mares	1	3	4	1	—	1
	Feminae	2	1	3	1	—	1
Nána	Mares	3	2	5	2	2	4
	Feminae	2	—	2	2	—	2
Görbö	Mares	26	16	42	27	22	49
	Feminae	16	10	26	28	10	38
Simontornya	Mares	9	4	13	12	5	17
	Feminae	5	2	7	9	3	12
Szakadát	Mares	1	—	1	1	—	1
	Feminae	2	—	2	2	—	2
Szárazd	Mares	1	1	2	1	1	2
	Feminae	1	—	1	1	1	2
Kisszékely	Mares	2	—	2	1	—	1
	Feminae	1	3	4	1	3	4
Nagyszékely	Mares	1	1	2	1	1	2
	Feminae	1	2	3	1	2	3

Processus. Possessio	Mares et Feminae	Anno 1780.			Anno 1781.		
		Adulti	Minores	Summa	Adulti	Minores	Summa
Kistormás	Mares	1	2	3	2	2	4
	Feminae	2	2	4	2	2	4
Udvari	Mares	1	1	2	1	2	3
	Feminae	1	1	2	2	1	3
Varsád	Mares	1	—	1	1	1	2
	Feminae	2	—	2	1	—	1
Processus Völgységiensi							
Apáti	Mares	2	2	4	3	2	5
	Feminae	3	1	4	5	3	8
Bonyhád	Mares	99	103	202	100	110	210
	Feminae	111	67	178	101	61	162
Cikó	Mares	5	2	7	9	2	11
	Feminae	4	1	5	8	3	11
Kisdorog	Mares	3	1	4	3	1	4
	Feminae	1	2	3	2	1	3
Majos	Mares	2	1	3	1	2	3
	Feminae	2	—	2	2	1	3
Mucsi	Mares	1	2	3	2	1	3
	Feminae	1	3	4	1	2	3
Mórágy	Mares	4	2	6	4	2	6
	Feminae	3	3	6	3	5	8
Mőcsény	Mares	2	1	3	6	2	8
	Feminae	2	1	3	3	1	4
Szálka	Mares	3	4	7	3	4	7
	Feminae	1	—	1	1	—	—
Tevel	Mares	7	4	11	3	1	4
	Feminae	3	8	11	2	1	3
Kisvejke	Mares	2	1	3	2	3	5
	Feminae	2	1	3	2	1	3
Zomba	Mares	2	2	4	2	4	6
	Feminae	2	2	4	2	3	5
Lengyel	Mares	—	—	—	1	1	2
	Feminae	—	—	—	1	—	1
Kismányok	Mares	—	—	—	1	—	1
	Feminae	—	—	—	1	1	2

Tolna megyei Levéltár. Népesség 95. doboz. Ö/477. szám.

620.

1781. március 12. Paks. Tolna megye dunaföldvári járásában lakó zsidók foglalkozás szerinti összeírása a paksi hitközség elöljárói által.

Conscriptio Judaeorum inclyti comitatu Tolnensi, et quidem discrictu Földvariensi residentium, ac ad Communitatem Judaicam Paksiensem spectantium praesentibus Löbl Volff dictae Comunitatis Judice, nec non Moyse Taics, Bernardo Jacob, Jona Kirsner, Moyse Salamon, et Israele Isak Juratis Anno Die, Locove nfranotatis peracta.

Locus Mansionis	Nomina et Cognomina	Unde, quave ratione vitae media habet, num etiam artem, et quam aut opificium profiteatur
In Possessione *Bölcske*	Joseph Löbl	Est educillator Dominalis
	Joseff Fülöp	Ex mercatura
	Muyses Preger	Sartor et quaestu Pellium
	Joseff Marcus	Aeconomus Dominalis
	Volff Praeceptor	Vagabundus
	Jacob Marcus	Mendicando
In Possessione *Fadd*	Lorencz Salamon	Ex racemis, et frugibus crematum exurit, et questum cum pellibus
	Joseff Löbl	Mercatur cum mercibus minutioribus
	Abraham Isak	Quaestum pellium tractat
	Jacob Isak	Mercaturam cum mercibus minutioribus exercet
In Possessione *Györköny*	Marcus Löbl	Quaestum cum pellibus exercet
In Possessione *Kaydacs*	Isak Bernátt	Ex mercatura, et quaestu pellium
In Oppido *Paks*	Löbl Volff	Ex mercatura, et quaestu
	Moyses Taics	detto
	Bernártt Jacob	Ex mercatura
	Jonas Kirsner	Est Pellio ex opificio
	Moyses Salamon	Ex mercatura
	Israel Isák	Ex quaestu pellium
	Salamon Abraham	Ex quaestu Tabaccae. Salis, et aliarum rerum minutiarum
	Samuel Michl	Ex exustione cremati
	Marcus Michl	Ex quaestu pellium
	Jacob Salamon	Mercatur cum rebus minutioribus
	Isak Mandl	Comunitas ipsum adjuvat
	Isak Löbl	Res minutiores dorso circumfert
	Isak Jacob	Ex quaestu pellium
	Jacob Marcus	Ex mercatura rerum minutiorum, et quaestu pellium
	Pinkus Hersl	Ex quaestu pellium
	Marcus Simon	detto
	Hersl David	detto
	Salamon Kirsner	Est Pellio ex opificio

Locus Mansionis	Nomina et Cognomina	Unde, quave ratione vitae media habet, num etiam artem, et quam aut opificium profiteatur
	Salamon Jacob	Ex mercatura rerum minutiorum
	Nathan Elias	Mendicando
	Jacob Lázár	detto
	Moyses Salamon	detto
	Abraham Jacob	Ex quaestu Pellium
	Volff Moyses	Ex quaestu ligularum, et vilium mercium quas dorso circumfert
	Moyses Marcus	
	exauctoratus Rabinus	Vineam propriam colendo
	Marcus Jacob	Mendicando
	Joseff Abraham	Ex mercatura et quaestu
	Mattias Volff	Mendicando
	Michl Jacob	detto
	Löbl Jacob	Ex mercatura, et quaestu
	Michl Hersl Rabinus	Ex conventione
	Joseff Simon Cantor	detto
	Marcus Gerstl	Est Sartor ex opificio
	David Marcus	Ligulas et viliores merces dorso circumfert
	Fülöp Marcus	detto
	Simon Isak	Ex mercatura, et quaestu pellium
	Jacob Isak	Ligulas et viliores merces dorso circumferendo
	Salamon Baroch	Tapeczirer ex opificio
	Junior Volf Löbl	Cum Patre quaestum exercet
	Joseff Isak	Ex quaestu pellium
	Jacob Hersl	Ludimagister, ex conventione
	Moyses Marcus	Vitriarius ex opificio
	Moyses Salamon	Mendicando
	Joseff Abraham	Ex mercatura
	Abraham Isak	Ex quaestu pellium
	Löbl Taics	Ex mercatura
	Marcus Löbl	detto
	Salamon Hersl	Est Sartor ex opificio
	Volff Löbl	Ex mercatura
	Jacob Salamon	Manualistam agit circa quaestores
	Jacob Löbl Schachterus, et una subjudex	Ex conventione
	Löbl Jeremias	Ligulas et viliores merces dorso circumferendo
	Hersl Isak	Mendicando
	Baroch Mandl	Est Sartor opificio
	Hersl Joseff	Ex quaestu pellium
	Joseff Marcus	detto
	Abraham Isak	Ligulis quaestum exercet
	Abraham Hersl	Ex quaestu pellium
	David Hersl	Mendicando
	Baroch Löbl	Ex musica
	Löbl Baroch	detto
	Elias Hersl	detto
	Löbl Alexander	detto una vitriarius ex opificio
	Samuel Baroch	Ex musica
Dunaszentgyörgy	Marcus David	Quaestum pellium, et minutiores, dorso
Oppido *Tolna*	Hersl Simon Abeles	Quaestoribus manualem operam praestat

Paks die 12-a Martii 1781. Per Stephanum Balogh de Beér inclyti comitatus Tolnensis ordinarius judex nobilium manu propria.

Per Joannem Forster ejusdem inclyti comitatus jurassor assessorem manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 569. sz.

621.

1781. március 27. Dombóvár. Tolna megye dombóvári járásában lakó zsidók foglalkozás szerinti összeírása a m. kir. helytartótanács 1773. évi utasítása szerint.

Conscriptio Judaeorum districtus Dombóvariensi inclyti comitatus Tolnensis juxta Determinationem inclyti comitatus ejusdem, erga Benigno Gratiosum adhuc in Anno 1773. interventum Excelsi Consilii Regii Locumtenentialis Hungarici Intimatum, per me infrascriptum Anno 1781. die 27-a Martii peracta.

Locus Mansionis	Nomen. et Cognomen	Unde quave ratione vitae media habeat	Quam artem aut opificium profitetur
Dombóvár	Simon Jacob	Ex Braxa et ustura cremati qua beneficia a Dominio in arenda tenet	—
ibidem	David Jacob	Instruendo Pueros, est praeterea Sachter	
Döbrököz	Effraim Jacob	Ex epocillatione cerevisia. et Pellium coemtione	—
ibidem	Salamon David	Quaestum exercendo cum variis vitris, est praeterea Sachter	
Kurd	Mandl Baroch	Ex epocillatione cerevisiae. cremati, quaestu item Tabaccae, et pellium	—
Jovaucza	Gershtl Moyses	Ex mercatura, praeterea quaestu Tabaccae et pellium	—
Szakály	Joseff Moyses	Ex mercatura, praeterea quaestu Pellium, et frugum	—
Regöly	Joseff Mayer	Macellum et fornicem in arenda habendo	—
ibidem	Volf David		Est Sartor
ibidem	Simon David	Instruendo Pueros	Est praeterea Sachter
Ozora	Isaac Adam	Ex epocillatione cerevisiae. et cremati	Est praeterea Pellio

Locus Mansionis	Nomen, et Cognomen	Unde quave ratione vitae media habeat	Quam artem aut opificium profitetur
Keszi	Aaron Lebl	Ex ustura cremati, et quaestus pellium	—
Fölső-Nyék	Abraham Isaac	Ex Macello, quod in arenda habet	—
Szokoly	Moyses Jacob	Ex quaestu Tabaccae, Lanae, et Pellium variarum	—
Iregh	Jacob Budai	Ex ustura cremati, mercatura, quaestu Lanae, et pellium	—
ibidem	Moyses Volff	Instruendo Pueros	Est praeterea Sachter
Kánya	Joseff Salamon	Ex ustura cremati, mercatura, et quaestu pellium, et Lanae	—
Bedegh	Moyses Mayer	Ex mercatura, et quaestu pellium	—
Értény	Moyses Mandl	Ex quaestu Pellium, et Lanae	—
Szántó	Joachim Jacob	Ex coemtione Pellium, et Lanae	—
Konyi	Mandl Hirshl	Ex epocillatione cerevisiae, et cremati, ac quaestu Pellium	—
Kotsola	Abraham Lukáts	Ex mercatura, quaestu Pellium, et frugum	—
Várong	Jacob Salamon	Ex quaestu mercium viliorum et Pellium	—
Lápafeö	Salamon Jacob	Ex Macello, quod in arenda tenet	—
Nak	Joseff Salamon	Ex mercatura, et quaestu Pellium	—
Paári	Lebl Mayer	Ex quaestu rerum viliorum, et Pellicularum	—

Franciscus Frank praellati inclyti comitatus Tolnensis vice judex nobilium manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 569. sz.

622.

1781. május 2. A m. kir. helytartótanács személyleírása Fülöp és Izrael Márkus nevű zsidókról, akik Zala megye börtönéből szabadultak és Prágába tartottak, de útközben több gonosztett elkövetésével vannak gyanúsítva.

Die 2-da May 1781.

Ein hohe statthalterey befehl de dato 8-ten Januarii et nro 269., in welchem zwey ohnlängst aus dem Szalader comitats kercker entlassene und vermög ertheilten comitats pass gegen Prag zu angewisene, nach der hand aber mehrere vergehungen beschuldigte juden, nemens Philipp und Marcus Israel sammt ihren weibern von persohn beschrieben werden.

Soproni városi levéltár, 1781. évi Tanácsjegyzőkönyv 168/2.

623.

1781. augusztus 24. A m. kir. helytartótanács személyleírása egy Spitzer nevű zsidóról, aki a pozsonyi Schlossbergen lakott és aki az ország területéről ki van tiltva.

Die 24-a Augusti 1781.

Ein hoher statthalterey befehl de dato 19-ten July et nro 2923., in welchem ein sicherer, auf den Pressburger Schlossberg bisshero wohnhafft gewester und aus allen k. k. erblanden proscribirter jud, namens Spitzer von persohn beschriben werde.

Soproni városi levéltár, 1781. évi Tanácsjegyzőkönyv 290/3.

624.

1781. május 2. Mandl Salamon pozsonyi zsidó úgy maga, mint Oppenheimer zsidó nevében Burgmann Ferenc soproni gombkötő elleni perében ügyvédet vall.

Die 2-da May 1781.

Hat Salamon Mándl jud von Prespurg sowohl für sich, als auch in namen seines cameradens, nahmens Oppenheimer in schuldsachen wider meister Frantz Burgmann allhiesig burger, ungerischer knöpfmacher, procuratorem in genere constituiret.

Soproni városi levéltár, 1781. évi Tanácsjegyzőkönyv 166—167.

625.

1781. november 30. Sopron város közgyűlése azzal a rendelettel foglalkozik, amelyet a m. kir. helytartótanács adott ki a zsidóság helyzetére vonatkozólag és Sopron megyéhez intézett.

Die 30-a Novembris 1781.

Praesente selecta communitate:

Weiters nachdeme in ansehung der regulirenden judenschafft von einen hochlöblichen königlich Hungarischen statthalterey rath an den allhiesigen löblichen comitat ein hoher befehl ergangen, jener auch durch tit. herrn vicegespann einen löblichen magistrat in abschrifft mitgetheilet worden, als wird dieser gleichfalls einer ehrsamen gemeinde zu den ende communiciret, womit dieselbe ihre gesinnungen hierüber eröffne.

.....

Was aber die judenschafft anbetrifft, da bittet eine ehrsame gemeinde, nachdeme hiesige stadt zweifels ohne mit einigen privilegien in betreff der judenschafft versehen seyn wird, jene einem löblichen comitat in abschrifft mitzutheilen, um damit die bekränckung deren hiesigen kauff- und handelsleuthen sowohl, als auch deren sämtlichen handwerkern hierdurch verhüttet werden möchte.

Soproni városi levéltár. 1781. évi Tanácsjegyzőkönyv 403, 404.

626.

1781. május 3. Pozsony. A Tolna megyei zsidók 1778. évi instanciájukban azt kérték, hogy a rendeletileg előírt havi részlet helyett negyedévenként fizethessék a rájuk kirótt türelmi adót. A helytartótanács leiratában elutasítja a kérelem teljesítését, és arra hívja fel a vármegyét, hogy az adóbefizetés rendeletileg előírt ütemezését hatékonyan mozdítsa elő.

Illustrissimi, Reverendissimi, Spectabiles etc.

Litteris suis de Dato 5-o nunc praeteriti mensis Aprilis horsum exaratis petunt quidem Praetitulatae Dominationes Vestrae, admitti, ut Taxa Tolerantialis gremialibus suis Judaeis admense non menstruatim, verum singulo Trimestri incassari possit.

Cum nihilominus a clementer catenus praescripta norma recessus fieri nequeat, eisdem Practitulati Dominationibus Vestris rescribendum unaque Committendum esse duxit Consilium hoc Regium Locumtenentiale, quatenus pro incumbente sibi Munere Magistrali effectum potius praeattactae Benignae Idealis Dispositionis Caesareo Regiae efficaciter, ac irremisse procurare noverint, neue intermittant, Datum ex Consilio Regio Locumtenentiali Posonii die tertia May Anno millesimo septingentesimo octagesimo primo celebrato. Praetitulatarum D. Vestrarum

ad officia paratissimi
Comes Joannes Csáky
manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Közgyűlési iratok 3:778/39. sz.

627.

1781. szeptember 3. Bonyhád. Markus Simon és Markus Majer kérik sérelmük kivizsgálását: a somogyi zsidó muzsikusoknak sikerült elérniük, hogy megyéjük lakodalmaitól a bonyhádi zsidó muzsikusokat távoltartsák. Ezért ellenintézkedést kérnek Tolna megye alispánjától: tiltsa el a somogyi muzsikusokat a tolnai lakodalmak látogatásától.

Tekintetes Kegyes Ordinarius Vice Ispány Ur, Nékünk jó és kegyes Patrónus Urunk!

Mély alázatossággal folyamodunk az Tekintetes Ur szine eleiben, sérelmes voltunk megorvoslása véget; mivel hogy a Tekintetes Nemes Somogy Vármegyében lakozo és tartozkodo zsido muzsikusság, Istantiájokkal folyamottak a Tekintetes Somogy Vármegye eleiben a véget: hogy minékünk, kik ezen Tekintetes Tolna Vármegyében vagyunk muzsikusok, ne légyen szabad föllyeb emlitet Tekintetes Nemes Somogy Vármegyében lakodalmi alkalmatosságokkal muzsikálnunk, a mint is a Tekintetes Vármegyétül ki is nyerték, és nékünk meg is parantsoltatott, hogy oda ne merészeljünk menni. Mi is mostanság mély alázatossággal folyamodunk az Tekintetes Urhoz, hogy valamint minékünk nem szabad Tekintetes Nemes Somogy Vármegyében musikálnunk, úgy szinte kérjük minden tisztelettel a Tekintetes Urat, méltosztassék vélünk azt a gratiát cselekedni, és módját ki tsinálni, hogy ennek utánna önékiek se légyen szabad ezen Tekintetes Vármegyében musikálni, és azáltal kevés keresményünktől megfosztani.

Mely gratiaért ujjonnan esedezünk az Tekintetes Ur előtt, hogy azoknak is parantsoltassék meg, ne merjenek ennek utánna ezen Tekintetes Vármegyében musikálni jönni, mellyért is maradunk holtig az Tekintetes Urnak Ordinarius Vice Ispány Urnak

alázatos szegény szolgai
Markus Simon, Markus Majer,
Bonyhádi musikus zsidók.

Hátlapon: No. 18-o. Communicetur cum inclyti comitatus Simeghiensi.

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 3:1781/23. sz.

628.

1781. szeptember 27. Temesvár. Őfelsége azt óhajtja, hogy a zsidó gyerekek is sajátítsák el azokat a tanulmányokat, amiket a nemzeti iskolákban végeznek, — írja Temesvárról egy olvashatatlan nevű egyén Tolna vármegye alispánjának. Ezért létesítendő a zsidó közösségekben is nemzeti iskola. Nekem kell az ügyben előterjesztést tennem — folytatja a levélíró —, ezért kérdem: 1. Hány zsinagógával bíró közösség van a vármegyében? 2. Évenként mennyit költenek ifjúságuk nevelésére? 3. Mennyit hajlandók áldozni ifjúságuk további képzésére?

Spectabilis, ac Perillustris Domine Vice Comes!

Quae sit Benignae suae Majestatis Sacratissimae voluntas, ut Judaicae quoque Proles ad eas Disciplinas, quae in Scholis Nationalibus pro comodo omnium

Reipublicae Civium traduntur, erudiantur, et idcirco apud Judaicas Comunitates Scholae Nationales erigantur Spectabili Domini Vestrae cognitum esse non dubito, quia in Gratioso Intimato detto 5-o Novembris a:c: invior, ut necessarias ad effectum hunc procurandum informationes a publicis jurisdictionibus accipiam; Igitur tum ea fiducia, quod Spectabilis Domini Vestrae Studio in bono publico, et suae Majestatis Sacratissimae voluntate promovenda sciam, tum quoe per Benignae Mandata dispositum sit, ut superiores Directores Regii cum publicis Jurisdictionibus idcirco correspondentiam floreant, Spectabilem Dominum Vestrum officiosissime rogo, velit me de sequentibus punctis quantocyus informare.

1-mo. Quot Comunitates Judaicae Synagogas habentes, et in quibus inclyti comitatus Locis existant? 2-o. Quales Datias, et Taxas pro Juventutis suae institutione annue praestent? 3-io. Quantum ad promovendam prolium suarum educationem, et eruditionem sponte, et ultro praestare velint, atque adeo quantum ad hunc finem colligendum speretur? Et quoniam Excelsum Consilium desiderat, ut de hoc nationalium Scholarum apud Judaicas Comunitates instituendarum objecto quantocyus informationem, et relationem praestem, istud autem facere non possum, nisi a Jurisdictionibus de Superioribus punctis informatis fuero, dignetur Spectabilis Domini Vestrae mihi quo celerius de his Relationem dare; qui cum cultu persevero.

Spectabilis Domini Vestrae.

(olvashatatlan aláírás)

Temesvarini Die 27-a 9-bris 781.

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 3: 781/93. sz.

629.

1781. december 10. Pozsony. A m. kir. helytartótanács reflektál Tolna vármegye levelére, amelyben a zsidókra kivetett türelmi adó mérsékelését kérte. A múlt év szeptember 23-án kelt királyi rendelet szerint felül kell vizsgálni az adó megyénkénti kivetését, és ahol arra szükség van, ott tanúvallomásokkal és a vármegye kiküldöttével fel kell tárni a tényeket. A bonyhádi tűzeset kapcsán közölje a vármegye, hogy hány embert érintett érzékenyen a tűzkár, mennyi adómérséklés szükséges, továbbá azt, hogy a helybeli földesúr segített-e a károsultakon adójuk elengedésével? Csatolja a vármegye a saját véleményét is az iratokhoz.

Illustrissimi, Reverendissimi, Spectabiles, etc.

Litteris praetitulatarum D. Vestrarum de insupportabilitate quottarum tolerantialium gremialibus suis Judaeis ad repartitarum sub dato 13-a Novembris horsum exaratis acceptis; Siquidem in benigna Resolutione Regia 23-a Septembris Anni proxime praeteriti in negotio Taxae Tolerantialis qualiter per universorum in Regno Hungariae domiciliantium Judaeorum Communitates Reparticndae clementer elargita, caetera inter et id benignae praeciteretur, ut pro casu eo, quo una, aut altera Communitas se ultra vires praegravatam esse per concernentes Comitatus repraesentaret, respectu talis, praevia tamen specifica, a circumstantiali, rigorosaque talismode praegravii investigatione, atque evidenti illius remonstratione amplior et proportionata supputatis instituantur, quo tali modalitate ad quesitam proportionem proprior accessus fieri valeat.

Pro eo itaque ut benigne resolutionis rigorosam ejusmodi praegraviorum occurentium investigationem, evidentemque illorum remonstrationem praemitti praeciepintis tenori, atque praescripto satis fiat, praetitulatis Vestris de ulteriori altissimo jussu Regio districtim injungit Consilium hoc Regium Locumtenentiale: quatenus non obstantibus rationum momentis sine impetrandae quottae Tolerantialis gremialibus suis Judaeis ad repartitae, diminutionis per Easdem adductis et isthuc repraesentatis, nihilominus absque ulteriori nectenda mora Tolarentialem quottam pro respectivis suis gremialibus communitaibus de pari altissimo jussu novissime admensam juxta Instructionem de eodem benigno Mandato Regio eatenus concinnatam et sub 21-a decembris Anni praeterlapsi circulariter transmissam, actutum individualiter subrepartiri faciant, et si facta hacce subrepartitione porro quoque eluceseceret, gremiales suos Judaeos ferendo oneri Tolerantiali eisdem admenso, ac individualiter inter eos sub repartito prorsus impares futuros, extunc Eadem Praetitulatae Vestrae gremiales suos Judaeos eo invient, ut allegatam per eos insufficientiam, nimiamque quotta sibi admensae, ac individualiter in eos subrepartitae insupportabilitatem fidelignis specificis, omnique exceptione majoribus Probis, ac Documentis quoad quodlibet ad Taxam Tolerantialem concurrens individuum fulciendam, de individius, ad individuum, incunctanter edoceant, talemque in forma probante, uti praemissum est, deductam remonstrationem Comitatui exhibeant. Comitatus porro ejusmodi sibi praesentandas remonstratione eatenus ordinda assumi ac depositione ad positionem rite expendendi faciat, opusque deputationale sibi desuper extribendum revideat, ac sibi remonstratis istiusmodi aggraviis, omnibusque negotium ejusmodi comitantibus circumstantiis debite perpensis, ac securitatis evenieret, insupportabilitatem illam, per Juadeos gremiales adductam, juxta benignae Resolutionis Regiae 21-ae decembris Anni evoluti circulariter intimatae dictamen nondum sufficienter remonstratam esse, in tali casu Comitatus defectum ejusmodi comperiundum illico suppleri, ac pro renata rigorosam insuper, individualiter instituendam investigationem medio exmittendorum Magistratualium peragi curet, exhibendasque sibi super qualiter compertis relationes, una cum omnibus eatenus occurentibus momentis penitiori cum indagine discutiat, ac nonsibi tunc demum, ubi praegravium per Judaeos gremiales remonstratum sufficienter atque evidenter in apricum positum esse, nullamque eatenus uberiorem clarificationem desiderari posse compererit, circumstantialem eatenus specificam, ac numeris omnibus absolutam informationem, penes advolutionem omnium cohaerentium actorum isthuc submittant.

Noverint proinde neque intermittant, supratitulatae Vestrae praededucto in merito semet clementissime hunc ordinatione Caesareo Regiae quam exactissime conformare, hancque in occursuris talismodi casibus quoad omnes sui partes debite, ac inomisse explere, suasque pro renata Relationes praevia ratione, nec secus adornandas, requisitisque Documentis fulciendas horsum submittere in ordine vero ad Damna per interventam in oppido *Bonyhád* conflagrationem, pro parte quoque (:ubi Instantia inueret:) ejacium gremialium Judaeorum interventa Praetitulatis Vestris reintimari: ut medio exmittendorum Magistratualium Damna haec in Individuo erui, et liquidare, condignamque eorundem Individualem aestimationem institui curent, ac de qualiter compertis, penes accludendam exmissorum Magistratualium Relationem, eo quoque addito informent: quantum nam obtingentia, seu inposita unius Anni repartitae Taxae Tolerantialis pro quodlibet damnificato Individuo constitua? quantumnam cuilibet eorum titulo quanti Portionalis? et pro quanto tempore relaxatum extiterit quidnam item Dominium Ter-

restralem cuilibet damnificato quoad Datias, et Praestationes Dominales in specifico relaxaverit? Praetitulatae Vestrae sentimentum quoque suum eatenus adnectant.

Datum ex Consilio Regio Locumtenentiali Hungarico Posonii Die decima Mensis decembris Anno Domini millesimo septingentesimo octagesimo primo celebrato.

Praetitulatarum D. Vestrarum

Ad officia paratissimi!

Comes Joannes Csáky
manu propria

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 3: 778/39. szám.

630.

1781. Szekszárd. A m. kir. helytartótanács 1773. évi előírásai szerint Tolna vármegye összeírja a simontornyai járásban lakó zsidókat foglalkozásuk szerint.

Conscriptio Haebreorum in districtu Simontornyensi degentium penes Determinationem inclytae universitatis erga Benigno Gratiosum Excelsi Consilli Locumtenentialis Regii Anno 1773 emanatum intimatum interventam per Nos infrascriptos peracta demissi exhibetur.

	Unde quave ratione media vitae habet	Quam artem aut opificium profitetur
In Oppido Hogyész		
Jacob Aron	Ex quaestu Tabaccae, Lanae, Braxa a Dominio exarendata	—
Kopl Hersl	Ex Mercatura, quaestuque Lanae, et Tabaccae	—
David Philip	Ex opere manuali	Profitetur artem sartoream
Jacob Marcus	Ex quaestu cum Pellibus exerceri solito	—
Marcus Jacob	Ex quaestu cum Pellibus exerceri solito	—
Marcus Hersl	Ex quaestu Pellium	—
Sebastian Jacob	Ex maercaturae viliorum merciun, et quaestu pellium	—
Moyses Schnajder	Ex manuali labore	Profitetur artem sartoream
Salamon Samson	Ex quaestu Tabaccae et mercatura minuscularum mercium	—
Aron Volff	Ex quaestu Tavaccae et mercatura minuscularum mercium	—
Jacob Volff	Ex vecturisatione	—
Lebl Aron	Ex mercatura viliorum mercium	—
Isac Salamon	Ex manuali labore	Profitetur artem Sutoream
Micl Spiczer	Ex servitio apud communitatem Judaicam Sacterium et Rabinum agendo	—
Philip David	Ex servitio apud Communitatem in Synagoga praestari Solito	—

	Unde quave ratione media vitae habet	Quam artem aut opificium profitetur
In Oppido Simontornya		
Abraham Jacob	Ex educillo in arenda a Dominio tento, vineis proprius	—
Gersl Pér	Ex mercatura, ustura cremati	—
Getalie	Ex manuali labore	Sartor
David Samuel	In Nuptiis Judaicis Histrionem agendo	—
In Possessione Kisszékely		
Salamon Abraham	Ex ustura cremati	—
In Possessione Nagyszékely		
Isac Philip	Ex mercatura minuscularum mercium	—
In Possessione Udvari		
Jachom Philip	Ex mercatura, et ustura cremati	—
In Possessione Miszla		
David Peter	Ex quaestu Lanae, ustura cremati. Braxa a Dominio in arenda tento	—
In Possessione Gyönk		
Philip Abraham	Ex mercatura minuscularum mercium	—
Isac Philip	d e t t o	—
Israel Marcus	Ex quaestu Tabaccae et Lanae	—
Aron	Ex servitiis, et laboribus manualibus	—
David Lebl	Ex mercatura mercium viliorum	—
Moyses Salamon	Ex manuali labore	Pellio
Bernhard Abraham	Ex manuali labore	Sutor
Hersl Salamon	Ex servitiis apud Communitatem Judaicam Sacterium agendo	—
Lebl Jonas	Quaestum cum pellibus exercendo	—
Moyses Schnajder	Ex manuali labore	Sartor
Moyses	In Nuptiis Judaicis Histionem agendo	—
Michl	Quaestum cum vitris exercendo	—
In Praedio Görbö		
Jacob Michl	Ec quaestu et emptione pellium	—
Lebl Isac	Ex ustura cremati	—
Moyses Salamon	Ex mercatura, et quaestu pellium	—
Baron Mendl	Ex macello a Dominio in arenda	Lanio
Joseff Mendl	Ex ustura cremati	—
Jacob Moyses	Quaestum cum diversis rebus	—
Jacob Moyses	Ex quaestu viliorum materialium	—
David Abraham	Quaestu cum vitris exercendo	—
Isac Jacob	Ex manuali labore	Compactor librorum
Jacob Moyses	Ex musica quam in Nuptiis promiscue exercere solet	Fidicen
Moyses Lebl	Ex manuali labore	Sartor
Moyses Lebl	Ex manuali labore	Sutor
Elias Joseff	Ex servitiis apud Fratrem suum praestitis	—

	Unde quave ratione media vitae habet	Quam artem aut opificium profitetur
In Possessione Medina		
Lebl Marcus	Ex quaestu Lanae et mercatura viliorum mercium	—
In Possessione Kétty		
Jacob Philip	Ex quaestu Tabacca, et Lanae necnon mercatura viliorum mercium	—
Lebl Salamon	detto	—
In Possessione Berény		
Lebl Salamon	Mercaturam cum vilioribus mercibus exercendo	—
In Oppido Kölesd		
Abraham Simon	Ex mercatura, et quaestu pellium aliarumque rerum	—
In Possessione Csibrák		
Jacob Isac	Ex ustura cremati, et quaestu pellium	—
In Possessione Murga		
Jacob Bernard	Ex mercatura viliorum mercium	—
In Possessione Szárazd		
Isac	Ex quaestu Tabaccae, et mercatura viliorum mercium	—
In Possessione Szakadáth		
Hersl Michl	Ex mercatura, et quaestu pellium	—
In Possessione Kalazno		
Jacob David	Ex mercatura et quaestu Tabaccae aliarumque rerum	—
In Possessione Varsád		
Isac Philip	Ex mercatura et quaestu pellium	—
In Possessione Kistormás		
Bernard Aron	Ex mercatura et quaestu pellium aliarumque rerum	
In Possessione Fölsöndna		
Jacob Samuel	Ex mercatura viliorum mercium, et quaestu pellium	—

Alexius Perczell de Bonyhád inclyti comitatus Tolnensis ordinarius judex nobilium manu propria.

Per me Josephum Verbőczy ejusdem inclyti comitatus juratum assessorem manu propria.

Tolna megyei Levéltár Zsidóösszeírások 569. sz.

631.

1781—1783. Szekszárd. A felnőtt és gyermek korú zsidó népesség nemenkénti összeírásának járási összesített adatai Tolna megyében

Tabella Conscriptionis Animarum Judaei

Quatuor Districtuum	Mares		Feminae	
	Adulti	Minores	Adulti	Minores
Anno 1781.				
Földvariensis	202	107	121	84
Dombovariensis	46	29	46	25
Simontornyensis	97	76	96	62
Völgységiensis	140	135	134	83
Summa summarum	485	347	397	254
Anno 1782.				
Földvariensis	106	93	111	101
Dombovariensis	54	35	53	27
Simontornyiensis	86	64	75	66
Völgységiensis	135	171	134	125
Summa summarum	381	363	373	319
Anno 1783.				
Földvariensis	126	123	105	107
Dombovariensis	54	32	46	31
Simontornyensis	93	83	84	70
Völgységiensis	131	117	88	113
Summa summarum	404	355	323	321

Tolna megyei Levéltár. Népesség 96. doboz. Ö/481., 482., 483. szám.

632.

1782. január 25. Heyum Péter lakompaki zsidó azt kéri a soproni tanácstól, hogy a tőle elkobzott, csaknem 50 ft. értékű áruját adják neki vissza. Mivel Sopronban a házalás tilos, ezt a kérést a tanács csak részben teljesíti.

Die 25-a Januarii 1782.

Auf des Peter Heyum judens von Lackenbach andeme eingereichte instanz, womit ihme diejenige seinen angeben nach fast auf 50 fl. belaufende und den 8-ten dieses monats bey gelegenheit, als er bey einen allhiesigen becken drey schnupftüchel verkaufet, durch ein dazu gekommenes weib, mit nahmen Elisabeth Zeberin abgenohmene, sofort aber zu herrn Coriari und Bernsteiner, beede burgerlichen kauffleuthen allhier getragene waaren zuruckgestellet werden möchten, hat ein wohledler rath sothane waaren auf das rathhauss zu bringen anbefohlen. Und nachdem diese durch herrn Wilhelm Coriari vorstehern des hiesigen handelstandes, in beyseyn gedachten judens vorgewiesen worden, er jud hingegen eingewendet, dass von solchen ihme durch obige Elisabeth Zeberin abgenohmenen waaren einige abgiengen, als ist sie Zeberin vor ehrsamen wohledlen rath constituiret und darob befraget worden, ob unter denjenigen waaren, welche sie ihme juden abgenohmen, mehreren als dermahlen durch herrn Coriari vorgewisen worden, gewesen seyen, welche aber hierauf unter angetragenen körperlichen eyd ausgesaget, dass von denen ihme juden durch sie abgenohmenen waaren von darumen auch nichts auf die seiten kommen können, dieweilen ihr der jud beständig, bis sie selbe zu herrn Coriari überbracht, an der seiten geblieben. Da nun der jud den praetendirten abgang an seinen waaren nicht erbrobet und er in seiner eingereichten instanz selbsten eingestanden, dass er einige tüchel allhier verkauffet, über diese auch durch den vor ehrsamen wohledlen rath vorgestandenen feldhütter, namens Mölcker, andeme überwiesen worden, dass er beylauffig von 14 tägen der allhiesigen feldhütterin Leyrerin ebenfalls zwey stuck tüchel verkauffet und hierauf der gleichfalls vor ehrsamen wohledlen rath vorgestandene handelstandt gebetten sothanen waaren aus ursachen, weilen nach innhalt deren, ihme handelstandt durch den verstorbenen kayser Leopold höchstseeligen gedächtnisses allergnädigst ertheilten privilegien und derenselben 8-ten abgeschnitt das haussiren denen juden ausdrücklich verbothen, ja im fall dieselben in derley haussiren betretten wurden, die waaren contrabandiret werden sollen, über dieses auch vermög in jahr 1772. et 1773. auf instanz des allhiesigen handelstandes von der jüngsthin verstorbenen kayserin Maria Theresia höchstseeligen gedächtnissis erflossenen allerhöchsten befehlen ausser denen frembden alles hausiren verbotten ist, zu contrabandiren, als hat ein löblicher magistrat determiniret, dass er jud den für die würklichen allhier in der stadt verkauffte 5 obige tüchel gelösten preyss per 10 siebzehner erlegen, die übrigen waaren aber, welche durch den handelstandt nach den preyss, wie solcher in denen fabricen gehet, auf 10 fl. 22 xr. geschäzet worden, ihme juden für diessmahl in rucksicht seiner armuth mit den bedeuten zuruckgegeben werden sollen, sich in hinkunfft des haussirens allhier umsomehr zu entübrigen, als auf betrettungs-fall die waaren sogleich contrabandiret werden sollen. Bey welcher gelegenheit, nachdeme der handelstandt gemeldet, dass den allhiesigen 30-gist amt daran gelegen, dass er jud sich hierüber, ob diese waaren verdreyssigest worden seyen, legitimire,

als sind dieselben gedachten herrn Coriari zu den ende übergeben worden, womit er jene den allhiesigen 30-gist amt zur weiteren untersuchung behändige.

Soproni városi levéltár. 1782. évi Tanácsjegyzőkönyv 37—39.

633.

1782. február 22. Scheye Izrael lakompaki zsidó fiának árujái Schlögl soproni kereskedő az elmúlt böjti vásár során követelése fejében elkobozta. A zsidó fedezetül átadta a soproni tanácsnak Trautmasdorf grófnak 100 ft-ról szóló adóslevelét, mire árujait visszakapta.

Die 22-a Februarii 1782.

Nachdeme Israel Schäye hochfürstlich Eszterházyscher schuzjud von Lakenbach an heute dahin instantionaliter eingekommen, womit die jenigen waaren, welche seinen sohn durch den hiesigen kauffmann herrn Schlögl aus ursachen, weilen er Schlögl an ihn klägern einige forderungen zu haben vorgiebet, in jüngsthin allhier fürgewesten Fasten-marckt entnohmen worden, umsomehr zurueckgestellt werden möchten, je sicherer es ist und bemelter herr Schlögl selbst nicht in abrede stellen kann, dass er kläger offtgedachten herrn Schlögl zur mehreren sicherheit seiner an ihn habenden forderung eine von tit. herrn grafen von Trautmansdorff de dato Rizing 17-ten Februarii ohne jahr über entlehnten 100 fl. ausgestelte obligation behändiget habe, worauf mehrgedachter herr Schlögl vor einen löblichen magistrat vorstehend zwar nicht in abrede gestellet, dass ihme besagter jud zur sicherheit seiner anforderung obige graf Trautmansdorffische obligation eingehändiget habe, nachdeme denselben aber diese obligation nicht allzurichtig zu seyn scheinet, als bittet er nochmahl sich an denen den juden abgenohmenen waaren umsomehr zahlhafft machen zu dörffen, je sicherer es ist, dass ihme mehrberührter jud Israel Schaye laut seinen producirten handbuch, worauf er auch einen körperlichen eyd abzulegen urbiettig ist, 25 fl. 40 xr. aufrecht schuldig ist. Und da hierauf ein löbliche magistrat offtberührten herrn Schlögl über sein producirtes handbuch einen körperlichen eyd abzulegen sich erbotten, der jud aber solch körperlichen eyd nicht zugelassen, vielmehr die schuld richtig zu seyn eingestanden, zugleich aber auch gebetten sich an der graf Trautmansdorffischen obligation, als einer richtigen schuld ad vires seiner anforderung zahlhafft zu machen. Bey dieser gelegenheit aber auch andern mehrere hiesige burgerliche kauffleuthe, als herr Ferdinand Krug junior, herr Gottlieb Fischer und herr Samuel Pika sich gemeldet und von oftwiederholten jud Israel Scheye ihre befriedigung anverlanget und tit. herr Johann Fodor des inneren raths allhier, als welcher mit vortitulirten herrn grafen von Trautmansdorff bekanntschafft hat, sich hierauf dahin erkläret, dass soferne die bey einen wohledlen rath producirte graf Trautmansdorffische obligation den mehrberührten juden zu dato noch nicht bezahlt seyn sollte, er für jene das geld einbringen wolle und wiederholter jud Israel Scheye sich hierauf freywillig dahin geäusseret, dass obtitulirter herr Johann Fodor die obberührte graf Trautmansdorffische obligation zu seinen handen nehmen und das darinnen enthaltene capital sowohl, als das hievon verschriebene und annoch ruckständige interessen eincassiren, sofort aber zu handen eines löblichen magistrats allhier erlegen und nicht nur obbemelter herr Schlögl, sondern auch die übrige obige hiesige herrn

kauffleuthe, in soweit sie ihre wider denselben forderungen liquidiren und die von tit. herrn grafen von Trautmansdorff einzugehende gelder zu tilgung sothanner anforderungen hinlänglich seyn würden, von solcher graf Trautmansdorffischen schuld bezahlet werden sollen, als hat ein löbliches magistrat determiniret, dass offtgedachten juden Israel Schreye die durch den kauffmann Schlögl abgenohmene waaren extradiret werden, in übrigen aber beeden partheyen der ordentliche rechtsweeg in salvo verbleiben solle.

Soproni városi levéltár. 1782. évi Tanácsjegyzőkönyv 69—71

634.

1782. augusztus 19. A soproni tanács a nála bebörtönzött Löwel Áron zsidót Martinoli János Ferenc bécsi bírósági ülnöknek átadja.

Die 19-a Augusti 1782.

Ist der unter den namen Jacob Moyses arretirte, sich aber Aaron Löwel nennende jud auf schriftlichen gemachtes ansuchen eines löblichen Wienerischen stadt und landgerichts gegen diesfals untern 16-ten dieses von gedacht löbliche und landgericht ausgestelten und in originali ad archivum inter acta jurisdictionis gelegten reverses dem hierzu besonders anhero abgesandten herrn Johan Franz Martinoli kayserlich-königlichen stadt und landgerichts assessori in Wienn samt denen bey gedachten juden bey arretirung desselben vorgefundenen 116 fl. 10 xr. und einer silbernen sackuhr an heute extradiret worden.

Soproni városi levéltár. 1782. évi Tanácsjegyzőkönyv 285—286

635.

1782. szeptember 27. Hirschl Illés pozsonyi és Sámuel Izsák zsidók azt a vallomásukat, amelyet Böhm Antal Móric bőrgyáros felszólítására Rohoncon Hazatius János és Czitkovits István vasmegyei esküdtek jelenlétében tettek, a soproni tanács előtt mindenben megerősítik.

Die 27-a Septembris 1782.

Haben Elias Hirschl Presburger und Isaac Samuel beede juden ihre den 25-ten dieses monaths in Rechnitz ad requisitionem herrn Anton Mauritii Böhm k. k. privilegirten leder-fabric innhabers vor herrn Johann Hazatius und herrn Stephan Czitkovits beeden geschwornen des löblichen Eisenburger comitats eydlich gethane aussage sowohl, als auch das allhier in Oedenburg untern gestrigen dato ausgestellte attestat vor einem wohledlen magistrat allhier in allen bestättiget.

Soproni városi levéltár. 1782. évi Tanácsjegyzőkönyv 349.

636.

1782. október 25. A soproni tanács úgy határozott, hogy Wirth Vencel bécsi lakos Berlin rohonci zsidónővel szemben fennálló követelését a rohonci bíróná!, míg Mark József rohonci zsidó a kiadásait Wirth Vencelen keresse.

Die 25-a Octobris 1782.

Nachdeme herr Wenzl Wirth von Wienn zufolge seines vermög raths prothocoll, de dato 21-ten lauffenden monaths gemachten versprechens an heute kein mandatum sequestratorium bey einem wohledlen rath praesentiret, als ist darauf dessen anlangen auf des Joseph Marx schutzjudens von Rechnitz allhier angewesene gelder gemachte sequester reseriret und gedachter herr Wirth in ansehung seiner an der Rechnitzer jüdin Berlin habenden anforderung an derselben behörde nacher Rechnitz, er jud Joseph Marx aber wegen seinen vergeblichen und vermeintlichen umkosten an erstbesagten herrn Wenzel Wirth verwiesen worden.

Soproni városi levéltár, 1782. évi Tanácsjegyzőkönyv 394—395.

637.

1782. július 10. A m. kir. helytartótanács rendelete arra nézve, hogy miként kell eljárni, amikor egy kiskorú vagy árva nem katolikus vagy zsidó kíván áttérni a katolikus hitre.

Die 10-a July 1782.

Ein hoher statthalterey befehl de dato 21-ten May et nro 3430., mittelst welchen verordnet wird, dass auf den falln so einige von nicht catholischen oder jüdischen eltern abstammende kinder oder waysen, minderjährige oder aber ältere von jahren, jedoch dass dieselben noch nicht sich selbsten überlassen seyn, aus innerlichen trieb zur catholischen religion zu übertretten anverlangten, bloss zu den ende, womit eines dergleichen kindes angezeigter willen zur catholischen religion übertretten zu wollen bemercket, um desselben gemachte diessfältige erklärung angenohmen werden können möge, können in voraus keine gewisse jahre bestimmet werden, indeme auf die erleuchtung des vorstandes und der sach und zeiten umstände der sach klaren begriff vollkommene freyheit, nicht aber vorhergehende lockungen oder drohungen und schröckungen mit straffen oder aber einige abscheu von den ruff bey sothaner gelegenheit fleissig gesehen werden muss und solche umstände in gegenwart deren eltern befreundten und einigen den religion zugethanen gehörig untersuchet werden solle. Und falls all dieses so beschaffen zu seyn befunden, wie auch in verlauff eines halben jahres abermahlen bestättiget wird, alsdann solle und muss ein solches kind, sobald es eine neigung zur catholischen religion übertretten zu wollen zeiget, ohne rücksicht auf das alter in die catholische aufgenohmen und in derselben unterrichtet werden. In widrigen fall aber, so nur ein einzigen von denen vorhergehenden umständen erforderlich wäre, solle ein dergleichen kind, es mag so alt seyn, als es will, sobald es sich nicht selbst überlassen ist, denen eltern oder befreundten wegen mangel des wahren ruffs, nicht weckgenohmen, auch auf keinerley weise aufgehalten werden.

Soproni városi levéltár, 1782. évi Tanácsjegyzőkönyv 238/4.

638.

1782. június 14. A m. kir. helytartótanács közhírré teszi, hogy őfelsége Spitzer pozsonyi zsidót kegyelemben részesítette.

Die 14-ta Juny 1782.

Ein hoher statthalterey befehl de dato 21-ten Marty et nro 1870., in welchem bekannt gemacht wird, dass seine k. k. mayestät den juden Spitzer von den ihme andictirt gehabte straffe den relegirung allergnädigst dispensiret haben.

Soproni városi levéltár, 1782. évi Tanácsjegyzőkönyv 208/2.

639.

1782. június 14. A m. kir. helytartótanács rendelete, hogy mivel Sempte várában lopás miatt bebörtönzött Fischer Nachem zsidónál egy arany órát is találtak, ezt az órát annak jogos birtokosa a semptei várban átveheti.

Die 14-ta Juny 1782.

Ein hoher statthalterey befehl de dato 6-ten May et nro 3053., in welchem zu publiciren anbefohlen wird, dass nachdeme bey einen gewissen in dem schloss Sempthe wegen begangenen diebstahl gefänglich innsizenden juden Nochem Fischel eine goldene uhr vorgefunden worden, derselbe aber dessen proprietät nicht legitimiren kann, auf den fall, so der eigenthümer dieser uhr ausfindig gemacht werden könte, derselbe an die besagte Sempter herrschafft verwisen werden solle.

Soproni városi levéltár, 1782. évi Tanácsjegyzőkönyv 208/5.

640.

1782. július 10. A m. kir. helytartótanács elrendeli, hogy Magyar Bródból sok adósság hátrahagyásával Magyarországba menekült zsidókat azonnal vissza kell toloncolni a születési helyükre.

Die 10-a July 1782.

Ein hoher statthalterey befehl de dato 16-ten May et nro 3352., in welchem anbefohlen wird, dass nachdeme, aus Ungrisch Brod in Mähren viele juden mit zurucklassung nahmhafften restantien bey ihren gemeinden entwichen und sich nacher Ungarn begeben, dergleichen landlauffer ohne verzug an ihr geburtsorth verwisen werden sollen.

Soproni városi levéltár, 1782. évi Tanácsjegyzőkönyv 238/4—5.

641.

1782. október 14. A m. kir. helytartótanács Eskeles Eleonora zsidónő személyleírását közli, aki ki van tiltva az összes örökös tartományokból.

Die 14-a Octobris 1782.

Ein hoher statthalterey befehl de dato 9-ten Septembris et nro 6274., in welchem ein sichere, aus allen k. k. erbländern abgeschaffte jüdin, namens Eleonora Eskeles, von persohn beschrieben wird.

Soproni városi levéltár. 1782. évi Tanácsjegyzőkönyv 378/3.

642.

1782. október 21. A soproni tanács Marx József rohonci zsidó ügyében, aki Clement Keresztély bécsi bábsütőnek 616 ft. értékben mézet adott el, úgy döntött, hogy ebből az összegből 326 ft-ot felvehet, míg 290 ft. Wirth Vencel kérésére bírói zárlat alatt marad.

Die 21-a Octobris 1782.

Auf des Joseph Marx schutzjudens von Rechnitz andeme eingereichte instanz, womit demselben diejenige 616 fl., welche er supplicant von dem an Christian Clement lebzeltern in Wienn verkaufften honig allhier bezahlter empfangen allhier sequestriret worden, extradiret werden möchten, hat ein wohledler rath determiniret, dass nachdeme herr Wenzl Wirth in Wienn, als welcher an der Rechnitzer jüdin, nahmens Berlin und welche in solchen honig handel mitverstanden seyn soll, eine anforderung hat auf 290 fl. den gerichtlichen verboth geschlagen, sich auch dahin anheischig gemacht, dass derselbe bis nachkommenden freytag erweisslich machen wolle, dass bey solch durch supplicanten verkaufften honig sie jüdin Berlin cameradin mit seye, auch dieserwegen ein sequestratorium mandatum allerhöchsten orths auswürken und bis nächstkommenden freytag anhero bringen wolle, obige 290 fl. unterdessen in sequestro verbleiben sollen, die übrige 326 fl. aber er supplicant erheben könne.

Soproni városi levéltár. 1782. évi Tanácsjegyzőkönyv 391.

1782. Bonyhád. A völgységi járásban élő zsidók foglalkozás szerinti összeírásának másodszori, újbóli megismétlése.

Conscriptio in Possessionibus subtus nominatis Districtus Völgységiensis Degentium secundum noviter praescriptam Ideam elaborata.

In Possessione	Unde vitae media habet	Quam artem, aut opificium profiteatur
Bonyhád		
Elias Löbl Judex	Ex mercatura	—
Samuel David	detto	—
Selich Marcus	detto	—
Gabriel Abraham	detto	—
Marcus Lipmich	—	Cocturam cremati
Herczl Suster	—	Sutor
Samuel Löbl	Ex quaestu pellium	—
Jacob Péér	Ex mercatura	—
Samuel Aron	detto	—
Joseph Löbl	detto	—
Moyses Goldsmid	—	Auri Fabrinam
Isach Gabriel	Ex mercatura	—
Salamon Löbl	Ex quaestu pellium	—
Salamon Hersl	Ex mercatura	—
Natan Hirsl	—	Pellio
Salamon Pruch	—	Cocturam cremati
Jacob Levi	Ex quaestura Farinae	—
Nátan Khori	detto vulgo Pinkler	—
Salamon Löbl	detto vulgo Pinkler	—
Israel Löbl	detto vulgo Pinkler	—
Joseph Löbl	detto vulgo Pinkler	—
Isak Sulmaister	—	Ludimagister
Jacob Volff	Ex mercatura	—
Isach Snaider	—	Sartor
Aron David	Quaestu pellium	—
Salamon Hersl	Ex quaestu vulgo Pinkler	—
Jacob Israel	Ex quaestu pellium	—
Marcus Mayer	—	Musicam
Joseph Hersl	Ex quaestu vulgo Pinkler	—
Abraham Goldsmid	—	Auri Fabrinam
Joachim Sekl	Mercatura	—
Zakarias Majer	—	Pellio
Salamon Baja	Ex quaestu vulgo Pinkler	—
Mandl Israel	Ex quaestu pellium	—
Jachom Simony	—	Cocturam cremati
Gersl Snaider	—	Sartor
Abraham Peter	Ex quaestu vulgo Pinkler	—
Joseff Josian	detto	—
Lipman Lederer	—	Cerdonariam
Mindl Vitibin	Ex quaestu farinae	—
Salamon Lebl	Ex quaestu vulgo Pinkler	—
Simon Isak	detto	—
Samson Alexander	detto	—
Vitibin Finkl	Ex mercatura	—

In Possessione	Unde vitae media habet	Quam artem, aut opificium profiteatur
Joseph Löbl	Ex quaestu	—
Elias Salamon	detto	—
Isach Marcus	detto	—
Jacob Samuel	—	Vulgo Sachter
Marcus Simon	—	Musicam
Moyses Khrom	Ex quaestu	—
Michl Aron	—	Tonsuram
Jacob Rainer	Ex mercatura	—
In Possessione *Mórágy*		
David Marcus	—	Cocturam cremati
In Possessione *Mőcsény*		
Seckl Jochom	Ex mercatura	—
In Possessione *Alsó-Nána*		
Volff Israel	—	Cocturam cremati
In Possessione *Szalka*		
Abraham Israel	Ex quaestu vulgo Pinkler	—
In Possessione *Majos*		
Szeckl Löbl	detto	—
In Possessione *Apáthi:* Jacob	detto	—
In Possessione *Kis-Vejke*		
Israel Szeckl	Ex mercatura	—
In Possessione *Mucsiu*		
Lazarus Fülöph	detto	—
In Possessione *Kis-Dorogh*		
Jacob Salamony	detto	—
In Possessione *Lengyel*		
Getalche Khon	detto	—
In Possessione *Zomba*		
Salamon Volff	detto	—
In Possessione *Cziko*		
Abraham Moyses	Ex quaestu vulgo Pinkler	—
Moyses Löbl	—	Cocturam cremati
Samuel Jacob	—	detto
In Possessione *Tevel*		
Bernhard Szekl	Ex quaestu	—
Michl Löbl	detto	—
Jacob Filiph	—	Cocturam cremati

Per Josephum Döry de Jobaháza inclyti comitatus Tolnensis judex nobilium manu propria. Per Josephum Cseke ejusdem inclyti comitatus jurassor assessorem manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Közgyülési iratok 3:782/3. sz.

1782—1783. Szekszárd. Tolna megye dombóvári, dunaföldvári, simontornyai és völgységi járásában lakó zsidók összeírása.

Tabella Conscriptionis Animarum in Comitatu Tolnensi.

Processus, Possessio	Mares et Feminae	Anno 1782.			Anno 1783.		
		Adulti	Minores	Summa	Adulti	Minores	Summa
Processu Dombovariensi							
Bedeg	Mares	1	2	3	1	1	2
	Feminae	1	1	2	1	1	2
Dombóvár	Mares	17	8	25	15	7	22
	Feminae	16	4	20	12	8	20
Döbrököz	Mares	3	2	5	3	2	5
	Feminae	2	3	5	2	3	5
Értény	Mares	2	2	4	5	4	9
	Feminae	2	1	3	2	3	5
Gyulaj	Mares	2	—	2	2	—	2
	Feminae	2	2	4	2	1	3
Ireg	Mares	2	1	3	2	3	5
	Feminae	2	—	2	2	—	2
Kánya	Mares	1	1	2	1	1	2
	Feminae	1	1	2	1	1	2
Keszi	Mares	2	—	2	3	—	3
	Feminae	2	3	5	3	1	4
Kocsola	Mares	3	3	6	3	2	5
	Feminae	3	—	3	4	1	5
Kónyi	Mares	2	2	4	2	1	3
	Feminae	2	2	4	2	—	2
Kurd	Mares	1	1	2	1	2	3
	Feminae	1	3	4	1	2	3
Lápafő	Mares	6	—	6	3	—	3
	Feminae	4	—	4	1	1	2
Nak	Mares	3	2	5	2	2	4
	Feminae	3	1	4	2	2	4
Ozora	Mares	1	1	2	1	1	2
	Feminae	2	—	2	2	—	2
Pári	Mares	2	3	5	2	2	4
	Feminae	2	1	3	2	1	3
Regöly	Mares	3	1	4	2	—	2
	Feminae	3	2	5	2	2	4
Szakály	Mares	2	1	3	2	1	3
	Feminae	1	2	3	1	2	3
Szántó	Mares	—	—	—	1	2	3
	Feminae	—	—	—	1	1	2
Szokoly	Mares	1	1	2	—	—	—
	Feminae	2	—	2	—	—	—
Felsőnyék	Mares	1	2	3	1	—	1
	Feminae	2	1	3	1	—	1
Várong	Mares	—	—	—	2	1	3
	Feminae	—	—	—	2	1	3

Processus. Possessio	Mares et Feminae	Anno 1782.			Anno 1783.		
		Adulti	Minores	Summa	Adulti	Minores	Summa
Processu Földvariensi							
Paks	Mares	92	78	170	108	101	209
	Feminae	95	82	175	86	84	170
Bata	Mares	1	3	4	1	3	4
	Feminae	1	—	1	1	—	1
Bölcske	Mares	6	4	10	8	12	20
	Feminae	5	3	8	8	8	16
Fadd	Mares	4	2	6	4	1	5
	Feminae	4	9	13	4	8	12
Györköny	Mares	1	3	4	1	3	4
	Feminae	1	2	3	1	2	3
Kajdacs	Mares	1	—	1	1	1	2
	Feminae	2	2	4	2	1	3
Alsónyék	Mares	—	1	1	2	—	2
	Feminae	2	3	5	2	2	4
Dunaszentgyörgy	Mares	1	2	3	1	2	3
	Feminae	1	2	3	1	2	3
Processu Simontornyensi							
Kölesd	Mares	3	1	4	2	2	4
	Feminae	2	1	3	3	1	4
Berény	Mares	1	—	1	1	1	2
	Feminae	1	2	3	1	1	2
Csibrák	Mares	1	—	1	1	1	2
	Feminae	2	—	2	1	1	2
Gyönk	Mares	12	11	23	14	12	26
	Feminae	11	8	19	12	7	19
Högyész	Mares	18	19	37	17	18	35
	Feminae	17	19	36	17	19	36
Kalaznó	Mares	1	1	2	1	1	2
	Feminae	1	3	4	1	4	5
Kéty	Mares	—	—	—	2	2	4
	Feminae	—	—	—	2	5	7
Medina	Mares	1	2	3	1	2	3
	Feminae	1	2	3	1	2	3
Miszla	Mares	3	4	7	3	4	7
	Feminae	2	3	5	2	3	5
Murga	Mares	—	—	—	1	—	1
	Feminae	—	—	—	1	—	1
Nána	Mares	—	—	—	1	1	2
	Feminae	—	—	—	1	2	3
Görbö	Mares	22	13	35	28	23	51
	Feminae	14	8	22	23	10	33
Simontornya	Mares	12	5	17	12	5	17
	Feminae	9	3	12	9	4	13
Szakadát	Mares	1	—	1	1	—	1
	Feminae	2	1	3	1	1	2
Szárazd	Mares	1	1	2	2	3	5
	Feminae	1	1	2	2	1	3
Kisszékely	Mares	1	—	1	1	—	1
	Feminae	1	3	4	2	3	5
Nagyszékely	Mares	1	1	2	1	1	2
	Feminae	1	2	3	1	2	3

Processus, Possessio	Mares et Feminae	Anno 1782.			Anno 1783.		
		Adulti	Minores	Summa	Adulti	Minores	Summa
Kistormás	Mares	2	2	4	1	3	4
	Feminae	3	2	5	1	1	2
Udvari	Mares	1	1	2	1	1	2
	Feminae	2	1	3	2	1	3
Varsád	Mares	1	1	2	2	4	6
	Feminae	1	—	1	1	1	2
Processu Volgységiensi							
Apáti	Mares	2	3	5	5	5	10
	Feminae	2	3	5	2	3	5
Bonyhád	Mares	96	136	232	94	70	164
	Feminae	104	98	202	61	82	143
Cikó	Mares	5	4	9	5	8	13
	Feminae	3	2	5	5	6	11
Kisdorog	Mares	3	1	4	1	5	6
	Feminae	2	1	3	2	—	2
Majos	Mares	1	1	2	1	1	2
	Feminae	1	1	2	—	1	1
Mucsi	Mares	1	1	2	4	2	6
	Feminae	1	2	3	2	3	5
Mórágy	Mares	4	3	7	4	4	8
	Feminae	2	4	6	3	5	8
Mőcsény	Mares	9	8	17	7	8	15
	Feminae	6	7	13	7	6	13
Szálka	Mares	4	4	8	4	5	9
	Feminae	2	1	3	2	1	3
Tevel	Mares	2	2	4	2	2	4
	Feminae	2	—	2	2	—	2
Kisvejke	Mares	2	3	5	2	3	5
	Feminae	1	2	3	1	2	3
Zomba	Mares	1	3	4	1	3	4
	Feminae	1	2	3	1	2	3
Lengyel	Mares	1	1	2	1	1	2
	Feminae	1	1	2	1	1	2
Kismányok	Mares	1	—	1	1	—	1
	Feminae	1	2	3	1	2	3
Izmény	Mares	2	1	3	2	1	3
	Feminae	2	—	2	2	—	2

Tolna megyei Levéltár. Népesség 95. doboz. Ő/477. szám.

645.

1782. november 11. A m. kir. helytartótanács az örökös tartományokból kitiltott Izsák Dávid és Joros Fülöp zsidók személyleírását közli.

Die 11-a Novembris 1782.

Ein hoher statthalterey befehl de dato 30-ten Septembris et nro 6796., in welchem zwey aus allen k. k. erbländer verschribene juden David Isaac und Philipp Joros von persohn beschriben werden.

Soproni városi levéltár. 1782. évi Tanácsjegyzőkönyv 428/6.

646.

1783. január 17. A m. kir. helytartótanács elrendeli, hogy mindazokra a külföldi zsidókra, akik bármi okból Magyarország területére lépnek, személyenkint egy ft. adót kell kivetni.

Die 17-a Januarii 1783.

Praesentatum est benigno gratiosum sub 27-a Decembris et nro 9230. emanatum excelsi consilii intimatum, mediante quo insinuatur omnes extraneos judeos stricte tales et regnum hoc Hungariae sive quaestus gratia sive alia de causa subingredientes, intellectis etiam prolibus etiamsi minorennibus taxae personali unus floreni subjiciendos venire.

Soproni városi levéltár. 1783. évi Tanácsjegyzőkönyv 64.

647.

1783. január 22. Szekszárd. Jacob Áron hőgyészi zsidó a megye zsidói megbízásából arra kéri a vármegyét, hogy módosítsa a türelmi adó felosztását. Okai: Sokan elköltöztek a megyéből; egyesek elszegényedtek; számosan elhaltak; az ittmaradottakra aránytalanul nagy adóteher hárul; a kereskedelmi forgalom megcsappant.

Inclyta Universitas!

Infrascriptus Judaeus Hőgyésziensis nomine totius Communitatis Judaicae in Inclyto hocce Comitatu Tolnensi degentis, qua corundem antesiguanus et respective Judex, instat de Genu, quatenus Taxam Tollerantialem in ipsos ad repartitam, ex rationibus, et motivis hic inbueris, ita Universitas Gratioso suo Patrocinio, pro futuro alteriari jacere dignaretur, et quidem.

1-o. Quia complures ex dicta Communitate in alios Comitatus suam transtulerunt habitationem, sed et

2-o. Qui actu etiam in isto hoc Comitatu degunt multi adeo depauperati sunt ob varias plurium annorum fatalitates, ut ad attactam Taxam Tolerantialem contribuendi prorsus insufficientes sint, accedit

3-o. Quod multi etiam demortui sunt, ex quo

4-o. Horum omnium, utpote tam demortuorum, quam depauperatorum, quam etiam emigrantium ad repartitam ratam, reliqui cum summo sui aggravio supportare et supplere debent; ubi tamen

5-o. In commercio per eosdem tractari solito (:quam unicum solvendae Taxae Tolerantialis reliquarumque praestationum, prout et sui, suorumque sustentandorum habent fundum:) in plurium fatalitatibus magnum adeo patiuntur defectum ut in solutione Taxae Tolerantialis vix, et ne vix quidem sufficere valeant, cujus Allevianem ex praeductis rationibus pro futuro, ultro quoque instat.

Sexardini die 22-a Januarii 1783. Jacobus Áron, et Tota Communitas Judaica in comitatu Tolnensi degens.

Per juratum notarium Nagy manu propria.

Kívül: Instantia Judaicae Communitatis.

Tolna megyei Levéltár. Közgyűlési iratok 3: 778/39. szám.

648.

1783. március 31. A m. kir. helytartótanács elrendeli, hogy a külföldre utazó hazai zsidónak egy évre érvényes útlevelet kell kiváltani.

Die 31-a Martii 1783.

Praesentatum est benigno-gratiosum sub 20-a praeteriti mensis Februarii et nro 1485. emanatum excelsi consilii intimatum, mediante quo praecipitur, ut judaeis in regno hocce domiciliatis et ad exteras ditiones exire volentibus non pro singulo exitus casu, verum pro toto anno passuales expediantur.

Soproni városi levéltár. 1783. évi Tanácsjegyzőkönyv 345.

649.

1783. szeptember 3. A soproni tanács a m. kir. kamara rendeletére jelenti, hogy a város területén egyetlen zsidó sem bír földet haszonbérbe.

Die 3-tio Septembris 1783.

Praesentatum est gratiosum excelsae camerae regiae Hungarico-aulicae sub 26-a recens praeteriti mensis Augusti eo emanatum intimatum, quatenus magistratus individualem consignationem quibusnam judaeis fundi rurales in territorio civitatis exarendati habentur, quo prius submittat, tenoris sequentis:

Prudentes ac circumspecti domini!

Siquidem scitu necessarium esset, qualesnam fundos rurales judaei in arenda teneant, hinc praefatis dominationibus vestris committendum esse duximus, quatenus individualem consignationem, quibusnam judaeis, quales item et ad quod beneficium spectantes, a quo dato et ad quale tempus fundi rurales in territoriis earundem dominationum vestrarum exarendati habeantur, horsum quo prius submittere noverint. Ex consilio regiae camerae Hungarico-aulicae Posonii, die 26-a Augusti 1783. Comes Franciscus Zichy m. p., Philippus de Elle-vaux m. p.

Erga quod rescribetur, in territorio civitatis hujus nullos fundos rurales judaeis xarendatos haberi.

Soproni városi levéltár. 1783. évi Tanácsjegyzőkönyv 919.

650.

1783. április 14. A soproni tanács ezen a napon kapta kézhez a m. kir. helytartótanács 1828. számú 1783. március 31-én kelt rendeletét, amely őfelsége intézkedése alapján a monarchiában élő zsidóság helyzetének gyökeres rendezését tartalmazza a teljes egyenlőség szempontja szerint az alábbiakban: E rendelet kihirdetése napjától a zsidók minden irata a hatóságok előtt használatos magyar, latin vagy német nyelven írott formában érvényes csupán, tehát a héber és „jüdisch deutsch" nyelvű iratok ezentúl érvénytelenek. A zsidók állítsanak fel zsidó elemi iskolákat, egyébiránt a zsidó gyermekek járhatnak a keresztény elemi iskolába is. A zsidó szertartásoknál szükséges könyveken kívül egyéb héber nyelvű könyv kinyomatása vagy behozatala szigorúan tilos. A zsidó elemi iskolák tantárgyai és könyvei a hittanon kívül azonosak legyenek a keresztény iskolákéval. Ahol zsidó iskola működik, ott magántanítókat a zsidó családoknál alkalmazni nem szabad. E rendelet kihirdetését követő 10 év után egyetlen zsidó, ki még nem 25 éves, nem űzhet semmiféle foglalkozást: kereskedést, ipart, nem bírhat haszonbérletet, ha nem tudja igazolni az elemi iskola elvégzését. A zsidókat magasabb iskolák elvégzésétől kizárni nem lehet. Prágában héber nyomda működik, amely kizárólag istentiszteleti könyveket nyomhat, melyek jegyzékét fel kell terjeszteni. Zsidók haszonbérbe csak olyan földeket bírhatnak, amelyet saját erejükkel tudnak megművelni. Fuvarozhatnak is. Foglalkozhatnak pecsétvéséssel, puskapor- és salétromgyártással, csak a bányászat tilos számukra. Zsidó fiúk inasnak keresztényeknél beállhatnak, ahol kóser ételeikről maguk gondoskodnak. Zsidókat megkülönböztető jelvényeket meg kell szüntetni.

Die 14-a Aprilis 1783.

Praesentatum est benigno-gratiosum excelsi consilii sub 31-a elapsi mensis Martii et nro 1828. emanatum intimatum, mediante quo in puncto systematicae gentis judaicae regulationis interventa altissima resolutio regia intimatur tenoris sequentis: 1828. Prudentes ac circumspecti nobis honorandi!

Informationibus in puncto systematicae gentis judaicae regulationis interventis et abhinc suae majestati sacratissimae demisse repraesentatis altefata sua majestas sacratissima sequentem elargiri dignata est clementissimam resolutionem regiam, etquidem

Primo, ut ad quosvis contractus, obligationes, testamenta, libros mercantiles, cuncta demum documenta et instrumenta, quae sive in judiciis, sive in extra judicialibus negotiorum pertractationibus obligationem aliquam inducere deberent, idiomate in judiciis cujusvis provinciae usitato sub poena nullitatis et denegatione jurisdictionatae assistentiae conficienda et expedienda adigantur, generatim autem Hungaricum, Latinum et Germanicum idioma praescribatur, quo Christiani in vel extra judicialibus foris partium illarum uti solent, ad hoc attamen, ut ordinatio haec plenam sanctionis vim consequatur, judaeisque omnis dispositioni huic semet subducendi praetextus praescindatur, eisdem 1-mo peremptorius duorum annorum terminus praefigatur, quo scilicet adultiores saltem et ad mercimonia tractanda propediem applicandi juvenes eos in condiscendis linguis usitatis progressus facere valeant, quorum adminiculo genti suae ad condendos linguis in regnis hisce vigentibus contractus, obligationes etc. opitulari queant. In nexu horum itaque judaeis medio concernentium jurisdictionum praemissa omnia, in quantum eisdem scitu necessaria essent, debite publicari et explanari benige vult sacratissima sua majestas, ea ultiori expressa declaratione, quod altefata sua majestas lin-

guae tum Hebraicae, excepto dumtaxat cultu divino, tum signanter linguae judaeorum vernaculae seu judaico-germanicae vulgo jüdisch deutsch usum in cunctis, praesertim tum judicialibus, tum extra judicialibus negotiorum pertractatio de altissima authoritate sua regia abrogare constituerit ac in vicem altelatorum sublatorum judaicorum idiomatum linguarum in provinciis vigentium usum dehinc apud judaeos ubivis introductum clementer velit, quodve cuncta post praefati biennalis termini a dato publicationis ubique computandi effluxum seu puro Hebraico apud gentem hanc vernaculo idiomate exarata aut Hebraicis dumtaxat aut judaicis characteribus scripta aut subscripta instrumenta, quae scilicet obligationem quandam aut fidem publicam in judiciis aut extra judicialibus pertractationibus inducere solent, quantumvis talia per rabinos scripta aut subscripta forent, de altissima expressa voluntate regia ipso facto pro nullis ac invigorosis declarentur.

Secundo, ut quo judaica juventus condiscendarum linguarum in provinciis vigentium sufficientem opportunitatem nanciscatur, genti huic scholarum judaicarum juxta normalem institutionis methodum instruendarum introductionis adminiculo succurratur.

Tertio, ut scholarum quoque publicarum nationalium constitutarum frequentatio eisdem ex peculiari gratia caesareo-regia admitti possit.

Quarto, siquidem plerique judaeorum libri idiomatibus a lingua sacra seu stricte Hebraica plurimum discrepantibus ac regiae universitatis commembris penitus ignotis concinnati sint, ac proinde juxta principia censurae per sacratissimam suam majestatem clementer stabilita censurari nequeant, sed et notorium sit ex ejusmodi potissimum librorum lectione judaeos praesertim peritiores eorundem continuam quasi idiomatum suorum exercitationem haurire, ad admaturandam idiomatum judaicorum exstirpationem, simulque linguarum in provinciis vigentium propagationem clementer statuitur, ut exceptis iis puro dumtaxat Hebraico sermone exaratis libris, qui apud judaeos ad classem stricte sacrorum ac ritualium pertinerent ac pro peragendo cultu divino apud gentem hanc usitato, persolvendisque caeremoniis ac precibus eisdem propriis necessarii forent, omnium omnino reliquorum ad quamcunque demum classem referibilium librorum sive Hebraico puro sive judaico corrupto idiomate aut Hebraicis dumtaxat characteribus exaratorum impressio aut undecunque demum ad regna haec facienda inductio absolute ac severissime prohibeatur.

Secundo: siquidem novum scholarum judaicarum in quavis provincia sub inviatione directoris normaliter introducendarum institutum ob notam judaeorum pertinaciam, ingenitaque iisdem praejudicia difficultatibus cariturum non sit ac proinde procul dubio peculiarem ex parte dominorum superiorum regiorum studiorum directorum attentionem ac vigilantiam exposcet, sed et praeterea in ipsa operis hujus effectuatione occasione adinveniendi ac stabiliendi fundi pro sumptibus ad scholas has neo-introducendas impendendis requisitae non leves difficultates ac molestiae superandae praevideantur, hinc in primordio arduí hujus operis illa dumtaxat provisio facienda est, ut in quovis districtu ac signanter

a., loco tali, ubi judaei majori numero degunt, cujusve delectus antelatis superioribus regiis directoribus defertur, una eaque capitalis schola judaica introduci valeat. Caeterum habita reflexione illa, quod in uno, alterove studiorum districtu quam plures e numerosioribus familiis constantes, longeque ab invicem dissitae judaicae communitates existant, pro quarum juventute una schola minus suffectura esset, judicio ac arbitrio superiorum regiorum studiorum directorum plene

relinquitur: an ad gremiales eorundem districtus pro ratione circumstantiarum plures etiam scholae, ubi et quot constituendae sint? Ex quo autem

b., ritus sui tenax natio in erectionem gymnasii normalistici pluribus in locis aegre manus admotura praevideatur, ideo ad sufferendum omnem scrupulum, eosque ad erectionem scholarum tanto magis excitandos rabinis et senioribus de benigno jussu regio imponatur, ut in synagoga publicando hanc resolutionem regiam de systematica regulatione clementer elargitam una observationem ejusdem cum necessariam, tum honorificam popularibus omnimode persuadeant, praesertim intuitu literarum in scholis publicis discendarum.

c., Definitionem objecti illius, ex quot classibus et magistris scholas ejusmodi constare oportet, tantisper in suspenso relinqui.

d., Dubium nullum est, judaeos in scholis pro gente hac introducendis praeferentur in linguis in regnis his vigentibus Germanica scilicet, Hungarica et Sclavonica, arithmetica item, aliisque disciplinis communem omnigenae religionis hominibus utilitatem praesequentibus ac in scholis Chirstianis nationalibus ventillari solitis instituendos venire. Quod attamen ipsarum linguarum in scholis antelatis judaicis condiscendarum qualiter ordinandam distributionem concerneret, objectum hoc subinde determinabitur.

e., Cum cuncta ea, quae in scholis nationalibus normalisticis pertractari solent, ad utilitatis omnigenae religionis ac sectae hominibus communis scopum directa essent ac proinde et judaeis utilia esse possent, ad haec fine introducendae ad omnes nationales tum Catholicorum, tum alienae religionis hominum scholas uniformitatis, praecavendorumque simul notabilium sumptuum pro casu inutilis ac dispendiosae libellorum scholarum multiplicationis cum sensibili fundi literarii damno profundendorum ad id potissimum reflectendum, conatusque convertendi sint, ut nempe ex libellis scholasticis profanis pro nationalibus cujuscunque religionis scholis deservituris cuncta ea, quae ad objectum religionis quaqua ratione referri possent, penitus exmittantur, taliterque nunc memorati libelli profani pro omnibus nationalibus scholis uniformentur, praedeductis itaque considerationibus spectatis et expensis systemati huicce generali comparate ad scholas quoque judaicas inhaerendum erit, sequaciter libelli quivis profani antelata modalitate adpromptandi ac modificandi pro scholis quoque judaicis adhibendi venient.

Quod porro ipsam judaici dogmatis institutionem concerneret, quemadmodum in scholis Christianorum nationalibus pro praelectionibus catecheticis certi dies ac horae juxta systema literarium destinata essent, ita pariter ad conciliandam neo-eligendis his scholis judaicis ex parte gentis hujus ad diffidentiam et suspiciones pronae majorem fiduciam, animique propensionem, obtinendumque id, ut primis statim annis majori alacritate, citraque resensum et abhorrescentiam aliquam frequentiores discipuli conveniant, communitatibus judaicis, ad quarum gremium scholae introducentur, admittetur, quin et imponetur illud, ut in quavis ejusmodi neo-erigenda schola pro judaici dogmatis institutione praeceptorem, sumptibus eatenus per solos judaicarum profium parentes suppeditandis, servare sibi curae habeant, ea nempe ratione, ut is horis illis, quae in nationalibus Christianorum scholis pro praelectionibus catecheticis praefixae sunt, proles cunctas judaicas ad neo-introductam scholam localem judaicam confluentes in dogmate ac religione judaica erudire teneantur, exceptis autem horis istis scholasticis discipulos judaicos congregare, in unum cogere, eosdemque extraordinariis quoque horis erudire eidem plene interdictum sit. Caeterum is in ordine ad externam discipli-

nam ad evitendas omnes turbas, dissensiones ac confusiones locali nationalium scholarum directori subordinatur ac parere teneatur.

f., In primordio saltem novae hujus institutionis ac primis saltem annis Christiani solum instructores adhibeantur. Necesse tamen est, ut cum tempore applicandi judaici praeceptores in legendo, scribendo et arithmetica apud paedagogos Christianos informationem capiant et taliter aequalitas perfecta in docendo existat, hunc porro in finem eisdem medio districtualium scholarum nationalium inspectorum districtim imponentur, ne cum disciplinis methodo normalistica pertractandis ac ad quas docendas iidem constituti forent, alias huc non pertinentes cognitiones ac ne ipsum quoque judaicum dogma commiscere ausint, cum pro hujus institutione peculiaris alioquin praeceptor ordinatus habeatur ac quo huic ordinationi exactus mos geratur, iidem districtuales inspectores solerter invigilabunt, ne secus per innatam genti huic astutiam, subdolamque agendi rationem praecipuus neo-erigendarum harum scholarum scopus per sacratissimam suam majestatem clementer praefixus a vero et recto tramite abstrahatur.

g., Cum ad docendum in scholis judaicis destinati praevie in normalistica methodo praeparari ac institui debeant, idcirco homines per judaeorum communitates pro informatoribus proponendi per inspectores scholarum nationalium deligentur, ea caeteroquin ad communitates praemittenda cohortatione, ut illae non tantum qualitates ad instruendum, sed notas quoque proponendorum virtutes respiciant et de iis certae sint. Ne autem judaei solitis tergiversationibus suis effectum salutaris hujus instituti eludant aut remorentur, medio concernentium jurisdictionum iis demandetur, ut illico, praeruptaque omni mora ex gremialibus cujusvis studiorum districtus communitatibus saltem tria gerendo praeceptoris muneri idonea subjecta attactis districtualibus nationalium scholarum inspectoribus intra bimestre spatium nominetenus designent, dictaque individua ad vicinas praeparandorum scholas exmittant, qui hi ibidem sufficientem ad docendum habilitatem consequi valeant.

h., Circa frequentandas Christianorum scholas praecise libertas judaeis relinquatur et Christiani instructores ad scholas eorum saltem pro casu illo penes ejectandum juxta proportionem in taxae tolerantialis depensione haberi solitam salarium constituantur, si judaei intra praescriptum terminum bimestrem idoneos e medio sui candidatos praesentare differrent, adve vicinas praeparandorum scholas haud exmitterent. Ubi demum ad scholas has judaicas judaici praeceptores normali methodo imbuti applicabuntur, eorundem salaria nonnisi de casu ad casum pro ratione circumstantiarum de comperiendi subjecti ejusmodi judaici majoris vel minoris habilitatis ejectanda erunt.

i., Veluti jam superius sub b. attactum est, judaei per rabinos et seniores ad erigendas scholas nationales judaicas exstimulentur, iisdemque omnis scrupulus, metus ac praeconcepta ex innatis suis praejudiciis suspicio pro posse adimatur. In ordine attamen ad delectum Christianorum praeceptorum ipsis judaicis communitatibus ad conciliandam majorem erga scholas has neo-erigendas fiduciam deferendum, caute admodum, nullaque non cum circumspectione in occurrentibus eatenus casibus procedatur, ne secus judaei contra neo-erigendas scholas hic aut illic nefors praeoccupati ac sinistra consilia in observum altissimarum intentionum regiarum cusuri, occasione ipsius magistrorum delectus instituendi perniciosas collusiones aut nefarios gressus ab altissimis intentionibus regiis deflectentes moliantur.

k., Circa id, ut judaei vel inviti ad proles suas ad scholas neo-erigendas judai-

cas mittendas adigantur, taliterque simul idiomatis judaici abrogatio quo meliori modo acceleretur, sequentia media adhibenda venient, nempe:

1-o Ut in locis illis, ubi scholae judaicae modalitate supradesignata introducendae disponentur, omnis privata judaicorum praeceptorum instructio severissime interdicatur ac proinde in locis talibus omnes praeceptores judaici tum publici, tum privati ab institutione prolium judaicarum sub poenis arbitrariis per locales magistratus praevaricantibus infligendis arceantur.

2-do, Ut post definiendi cujusdam termini e. g. quadriennii a dato publicationis effluxum omnes illi praeceptores judaici tum publici, tum privati etiam in locis illis, ubi nulla schola judaica erigenda veniet, a paritate normae quoad Christianarum quoque scholarum institutum praescripta a prolium judaicarum institutione removeantur ac severissime inhibeantur, qui fidedigno scholae cujusdam nationalis Christianae aut judaicae directionis attestato mediante coram districtuali scholarum nationalium inspectore producendo semet legitimare nequiverint, quod in normalistica methodo, inpertiendaque judaicae juventuti juxta dictam methodum instructione sufficienti ac requisita cognitione imbuti sint.

3-tio, Ut post definiendi pariter, ast longioris termini e. g. decennii a dato publicationis effluxum nullus judaeorum 25-tum annum nondum transgressus ad opificium quoddam exercendum aut fornicem servandum aut arendam suscipiendam aut denique majoris momenti quaestum e. g. cum lana, pellibus, tabaca, frumento etc. promovendum, in quo scilicet praecipua gentis hujus merendi media posita forent, sub severissimarum poenarum comminatione admittatur, nisi fidedigno nationalis cujusdam scholae Christianae aut judaicae directionis attestato coram concernenti publico magistratu producendo edocuerit, semet nationalem quandam scholam aut judaicam aut Christianam frequentasse, in eademque requisita instructione imbutum fuisse.

4-to Ut in quovis loco, ubi schola judaica nationalis introducetur, cunctae ad communitatem judaicam localem pertinentes proles sextum aetatis annum assecutae in concursu individui scholaris ac localis jurisdistionis accurate conscribantur ac ad localem judaicam scholam frequentandam adigantur, praevaricantes vero contra ordinationem hancce parentes judaici poenis eatenus conformiter nationalium scholarum systemati statutis subjiciantur. Ne vero

1., instituti hujus scholaris felicibus avibus inchoati ulteriores progressus, indeque sperandi fructus per intervenientes quosdam defectus sistantur aut plene evanescat, praeter et ultra circa scholas has neo-erigendas peculiarem vigilantiam ac periodicam earundem visitationem districtualibus nationalium scholarum inspectoribus medio concernentium superiorum regiorum scholarum ac studiorum directorum imponatur, quo iidem medio superioritatis suae regio huic consilio locumtenentiali de tempore in tempus ac signanter intra quodvis semestre spatium reflexe ad novi hujus instituti cursum ac progressum, numerum item judaicarum prolium scholas tum has, tum nationales Christianas etiam frequentantium, earundem mores, applicationem et profectum, cuncta demum reliqua scitu necessaria objecta tabellares informationes modalitate Christianarum scholarum instituto conformi submittere noverint, neque intermittant.

Tertio: Proles judaicae Christianas scholas frequentantes pari modo, uti Viennae in scholis fieri solet, etiam in Hungaria tractandae erunt atque hunc in finem constitutae hac in re relate ad judaeos gymnasia haereditariarum provinciarum regiarum Germanicarum frequentantes regulae fine faciendi necessarii usus clementer communicabuntur.

Quarto: Clementer vult sua majestas sacratissima, ut relate ad exquirendum scholarum fundum benevolus, adeoque procul omni coactione tractatus ineatur, talique ratione ingens, quae alias ex modo ipso secutura esset, rei odiositas, nullis coactivis mediis admissis praecaveatur, quod ipsum ac praeterea etiam quantitas summarum circa erigendas ejusmodi scholas requisitarum medio tempore uberius cognoscenda horsum repraesentetur, quapropter etiam necessum erit, ut per concernentes jurisdictiones, adeoque et civicum hunc magistratum auditis judaicis communitatibus fundus pro scholis intra bimestrem terminum proponatur, eatenusque cum domino superiore regio districtus concernentis directore cointelligencia foveatur, desuperque informatio post eundem bimestrem terminum statim isthuc submittatur.

Quinto: Punctum illud ideale, ut in principalibus civitatibus potentiores nec ab altioribus scholis ac ibi, ubi universitates habentur, nec ab aliquo studio, excepta theologia, excludantur, tanto minus difficultati cuidam subjecere, quod judaica gens nec legibus patriis, nec benignis idealibus resolutionibus ab altiorum scholarum frequentatione arceatur, quodve per clementer intentionatam gentis hujus meliorem institutionem ac moralis eorum indolis excultivationem eosdem ad altiora quoque studia capessenda sufficienter habilitandos esse sperare liceat.

Sexto: In ordine ad illud ideale punctum, quo introductio omnium judaicorum librorum ex provinciis extraneis prohiberi ac ita, velut in Bohemia inpressio librorum suorum in propria ad id destinata typographia sub peculiari censura hoc fine constituenda ordinari benigne praecipitur, ad benignam resolutionem regiam superius puncti primi §-pho 4-to attactam et in eo concentratam provocari, ut omnium librorum profanorum sive puro hebraica sive judaico corrupto idiomate aut hebraicis dumtaxat characteribus exaratorum impressio aut undecunque demum facienda inductio severissime inhibeatur. Ex sacris vero judaeorum libris, illis nempe, qui pro divino eorundem cultu, persolvendisque juxta ritum genti huic proprium caeremoniis ac precibus suis necessarii essent, illi dumtaxat imprimis admittantur, qui puro hebraico sermone exaratis fuerint ac proinde juxta principia censurae per sacratissimam suam majestatem clementer stabilita regulari censurae subjici potuerint, eo caeteroquin hic subnexo: clenchum ejusmodi sacrorum librorum Pragae impressorum proximius subsecutum iri.

Septimo: Pro norma generali statuendum est, ne deinceps judaeis fundos rurales aliter in arenda tenere liceat, nisi hos manibus judaicis cultivari faciant ac desuper jurisdictionatis magistratibus singularis vigilentia commendetur.

Octavo: Ea est positiva benigna voluntas regia, ut judaeis etiam aurigatione vitae media quaerere absque ulla restrictione concedatur, hicque modus merendi omnibus incolis indistinctim pateat, consequenter non certo dumtaxat generi hominum per sic dicta privilegia cehalia privative relinquatur.

Nono: Decimo, undecimo et duodecimo, quae hucusque introductae erant prohibitiones circa artem sigillorum sculptoriam, pulveris pyrei et salis nitri quaestum deinceps tollendum et hoc in genere Christianis etiam pares efficiendos judaeos benigne vult altefata sua majestas, excepto solum accessu ad vicinias fodinarum, qui et deinceps usu moderno interdictus maneat. Item casibus prohibitionum per positivam legem definitis, opificia autem non saltem pro nobilibus atque in locis illis, ubi privilegiales mechanicorum cehae non existunt, exercere, verum etiam cehas ipsas ea ratione ingredi valeant, ut magistri opifices pro tyrocinis condiscendae artis judaicas proles perinde suscipere ac illo absoluto in sodales, hos autem successive in magistros assumere, creareque. Ne porro pueri in condiscendo tyro-

cinis futuri caeteris durius habeantur, vexentur vel quascunque alias injurias patiantur, publicae etiam jurisdictionis tum localis, cum universalis vigilantia adesse teneatur et in contravenientes statuenda pro exemplo poena provideatur. Praeterea cum victus hebraicae gentis hominum vi instituti religionis suae ab eo, quem Christiani habent, distinctus sit, una magistri opifices indulgeant, neque ulla ratione impedimentum ponere attentent, ut si parentes, apud quos victu suo potiri possent, absint, privatum, propriumque victum habere valeant.

Decimo tertio: Quo omnia illa distinctiva signa, quae judaicae nationis homines a reliquis secernebant, deinceps tollantur, non tantum gladii gestationem admittendam, sed et praeterea ordinandum decrevit altefata sua majestas, ut barbam, aliaque in usu existentia extrinseca religionis suae signa deponere debeant, vicissim autem in scholis, item opificiorum tyrocinio ab omnibus vexis et justa querulandi ansa serio per magistratus protegantur, proinde his severa eatenus obligatio imponatur.

Quam proinde clementissimam resolutionem regiam, veluti sub hodierno respectivis districtualibus dominis superioribus regiis studiorum directoribus finem in eum abhinc perscriptam, ut relate ad ea, quae negotia studiorum districtus sui respiciunt, cointelligentiam cum civico magistratu foveant, ab eodem, ubi necessitas exegerit, assistentiam petant, civico huic magistratui eo cum benigno mandato regio hisce intimandam habet consilium isthoc regium locumtenentiale, quatenus benignae hujus resolutionis regiae gremialibus suis judaeis publicatione facta ad effectum ejusdem necessaria agere, in iis, quae negotia studiorum respiciunt, cum respectivis dominis superioribus regiis studiorum directoribus cointelligentiam fovere, ubi vero ab iis assistentia ejusdem desiderabitur, eam ipsis suppeditare ac demum informationem quoque suam isthuc submittere noverit. Datum ex consilio regio locumtenentiali Hungarico Posonii, die 31-a mensis Marty anno 1783-tio celebrato. Eorundem benevoli: comes Joannes Csáky m. p., Franciscus Skerlecz m. p., Joannes Michalkovich m. p.,

quod selectae communitati publicabitur.

Soproni városi levéltár. 1783. évi Tanácsjegyzőkönyv 397—409.

651.

1783. május 2. A m. kir. helytartótanács őfelsége parancsára elrendeli, hogy a zsidókat sem a szakállviselésben, sem másban ne merje senki háborgatni.

Die 2-da Maji 1783.

Aliud ejusdem excelsi consilii de dato 28-a Aprilis anni currentis et nro 3 800., tenore cujus intimatur, suam majestatem sacratissimam erga humillimam judaeorum instantiam clementer admisisse, ut per universum regnum publicetur, judaeos nulla prorsus ratione cogendos esse, ut barbam suam deponere vel quoquo peculiari modo abradere debeant, unaque praecipitur, ut quarumlibet jurisdictionum magistratus eo invigilent, serioque publicetur, ne judaei idcirco vel alias etiam vexas pati debeant, immo in illos, qui idcirco contravenire attentarent, pro ratione circumstantiarum suo modo animadvertatur, tenoris sequentis:

3 800. Prudentes ac circumspecti, nobis honorandi!

Siquidem judaei in regno Hungariae existentes pro benigna et paterna illa

suae majestatis sacratissimae de eorum prolibus in futurum melius et pro publici ratione utilius efformandis, aliisque in eorum culturam et commoda factis regulationibus providentia, devotionem, gratiasque suas contestando unice id ab eadem summefata majestate sua sacratissima demisse exoraverint, ut ab inferenda circa deponendam barbam coactione dispensentur.

Hinc precibus eorum permota altefata sua majestas sacratissima clementer admittit, ut omnino mox per universum regnum publicum reddatur, eos nulla prorsus ratione cogendos esse, ut barbam suam deponere vel quoquo peculiari modo abradere debeant, verum per liberam eorum stet voluntatem illam deponendi vel porro gestandi. Casum in utrumque firmiter praecipiendo, quatenus quarumlibet jurisdictionum magistratus vigilantiam omnem adhibeant, imo serio publicant, ne praefati judaei ullas idcirco vel alias etiam molestias, vexasque pati debeant, imo si qui idcirco contravenire attentarent, in hos et tales pro ratione circumstantiarum suo modo animadvertatur.

Noverit igitur civicus hicce magistratus praeviam altissimam ordinationem caesareo-regiam illico publicam reddere et adequatam illius observantiam procurare. Datum ex consilio regio lomcutenentiali Hungarico Posonii, die 28-a Aprilis anno 1783-o celebrato. Eorundem benevoli: comes Joannes Csáky m. p., Franciscus Skerlecz m. p., Ludovicus Boros m. p.

Quod per tynpanum publicabitur.

Soproni városi levéltár. 1783. évi Tanácsjegyzőkönyv 489—490.

652.

1783. május 12. A soproni tanács Löwel József aszódi zsidó fiút, aki Thier József balfi kocsmárosnak pénzét ellopta, 10 botütésre ítélte és szülőhelyére visszaküldte.

Die 12-ma Maji 1783.

Referiret tit. herr stadtrichter, dass untern 30-ten April anni currentis bey gelegenheit des allhier gehaltenen jahrmarckts ein juden bub ex capite furti gefänglich eingebracht und in continenti darüber vernohmen worden, welcher ausgesaget, er heisse Joseph Löwel von Aszód aus der Peester comitat gebürtig, 16 jahr alt, liesse sich bey dem schulsinger gebrauchen und habe allhier einen dienst bey der judenschafft suchen wollen. Inzwischen da er aus den marckt gieng, hätte er ein säckel gefunden, solches von der erd aufgehoben und dieser wegen in arest gebracht worden. Der arendator des Wolfserischen würthshausses Joseph Thier saget inquisiten in das gesicht, dass er das säckl geld, worinnen 15 fl. gewesen, ihme gestohlen habe und während der verfolgung 2 fl. herausgekommen seyen.

Worauf ein wohledler rath determiniret, dass nachdeme gedachter jud bereits 13 täg in arrest sich befindet, derselbe 10 stockstreich abgestrafft und von hier in sein geburtsort inviiret werden solle, ein welches auch an heute geschehen ist.

Soproni városi levéltár. 1783. évi Tanácsjegyzőkönyv 532—533.

653.

1783. augusztus 8. A soproni tanács Efraim Löw Izrael nikolsburgi zsidót azért, mert a kórházi mészárost meglopta, Illés Lázár kralowitzi zsidót pedig azért, mert Wenzl Mátyás meggyesi jobbágyot meglopta, egyenkint 12 botütésre ítélte és szülőhelyükre utasította.

Die 8-va Augusti 1783.

Ist Israel Löw Ephraim jud von Nicolsburg, 22 jahr alt, nachdeme derselbe den 4-ten laufenden monaths aus ursach, weilen er den Kolnhoffer fleischhacker seinen beutl mit dem geld aus den sack gestohlen, ein welches er fleischhacker ihme juden auch in das angesicht gesagt, in arest gekommen und über dieses mit keinen pass versehen gewesen, auch allhier nichts zu thun gehabt, nachdeme der eigenthümer sein geld zuruck bekommen, mit 12 stockstreich abgestrafft und mit einen remigrations pass reinviiret worden.

Ilennglhen ist auch Lazar Elias jud von Krallovitz aus Böhmen gebürtig, dermeah abicer zu Bossátz in Trentschiner comitat wohnhafft, 30 jahr alt, nachdeme derselbe den 5-ten laufenden monaths aus ursach, weilen er den Mathias Wenzl mitnachbarn zu Mörwisch seinen blatter mit den geld aus den leibel täschel herausgezogen und damit davon geloffen, ein welches er pauer ihme juden auch in das gesicht gesagt, in arrest gekommen. Nachdeme der eigenthümer sein geld zuruck bekommen, mit 12 stockstreich abgestrafft und mit einen remigrations pass expediret worden.

Soproni városi levéltár. 1783. évi Tanácsjegyzőkönyv 848.

654.

1783. szeptember 3. A m. kir. helytartótanács Hatala György bánfalvi gyilkost és Jakab Ábrahám zsidót körözteti, akiknek személyleírását is közli.

Die 3-tio Septembris 1783.

Praesentatum est benigno-gratiosum excelsi consilii de dato 7-ae praeteriti mensis July et nro 6087., 6151. emanatum intimatum, penes quod descriptio personarum certi profugi homicidae Georgii Hatala, necnon certi judaei Abraham Jacob communicatur, tenoris sequentis:

6087., 6151. Duplicis ordinis isthic advolutas Georgii Hatala quippe profugi homicidae et incolae Banfalvensis, necnon certi Abraham Jacob judaei profugi personae descriptiones huic magistratui fine eorum per gremium sui perquisitionis, comprehensionis et detentionis, submittendaeque eatenus pro re nata informationis transmittit consilium hoc regium locumtenentionale. Datum ex consilio regio locumtenentionali Hungarico, Posonii, die 7-a July anno 1783-o celebrato. Eorundem benevoli: comes Christophorus Niczky m. p., Franciscus Skerlecz m. p., Michael Preszeker m. p., quae descriptiones selectae communitati publicabuntur.

Soproni városi levéltár. 1783. évi Tanácsjegyzőkönyv 920.

655.

1783. október 31. A m. kir. helytartótanács aziránt érdeklődik a soproni tanácsnál, hogy folyó év március 31-én kelt és a zsidóság helyzetét megállapító rendelete milyen eredménnyel járt? A tanács válasza nemleges, mivel Sopronban nem lakik zsidó.

Die 30-ma Octobris 1783.

Praesentatum est benigno gratiosum de dato 2-dae hujus et nro 1818. emanatum excelsi consilii intimatum, vigore cujus super eo, qualisnam in ordine ad benignam resolutionem regiam circa systematicam gentis judaicae regulationem sub 31-a praeteriti mensis Martii anni hujus intimatam, hucdum relate ad hanc civitatem subsecutus sit effectus, informatio submittenda praecipitur, tenoris subsequentis:

1818. Prudentes ac circumspecti, nobis honorandi!

Quoniam scire intersit, quisnam benignae resolutionis regiae circa systematicam gentis judaicae regulationem emanatae et civico quoque huic magistratui 31-a mensis Martii anni labentis abhinc intimatae, relate ad civitatem hanc Sopronien-sem hucdum subsecutus sit effectus? Igitur eundem civicum hunc magistratum ad submittendam hoc in passu informationem suam reflectendum esse duxit consilium hoc locumtenentiale regium. Datum ex consilio regio locumtenentiali Hungarico, Posonii, die 2-da Octobris 1783-o celebrato. Eorundem benevoli: comes Christophorus Niczky m. p., Franciscus Skerlecz m. p., Lazarus Somsics m. p.

Erga quod rescribitur, quod cum in civitate hac judaei non habeantur, nullus etiam effectus praeprovocatae systematicae resolutionis subsecutus sit.

Soproni városi levéltár. 1783. évi Tanácsjegyzőkönyv 1119—1120.

656.

1784. január 14. A soproni tanács jelenti a m. kir. helytartótanácsnak, hogy az elmúlt év márc. 31-én kelt és a zsidóság helyzetét rendező leiratát még május 14-én kihirdették a városi közgyűlésnek.

Die 14-a Januarii 1784.

Perceptum est aliud de 29-a Decembris anni elapsi et nro 1828. in eo interventum intimatum, ut superinde relatio praestetur, an benigna in merito systematicae gentis judaicae regulationis interventa resolutio publicata sit? intimatum erat tenoris sequentis:

1828. Prudentes etc.

Siquidem informatio civici hujus magistratus in ordine ad publicationem benignae resolutionis regiae in merito systematicae gentis judaicae regulationis sibi abhinc intimatae hucadusque desideraretur.

Hinc consilium hoc locumtenentiale regium hisce reflectit civicum hunc magistratum, ut relationem suam super eo quantocius exhibere noverit. Datum ex consilio regio locumtenentiali Hungarico Posonii, 29-a Decembris 1783. celebrato. Benevoli: comes Christophorus Niczky m. p., Stephanus Végh m. p.

Erga quod rescribetur, eandem benignam resolutionem die 14-a May 1783. selectae communitati insimul congregatae publicatam fuisse.

Soproni városi levéltár. 1784. évi Tanácsjegyzőkönyv 52—51.

657.

1784. március 5. Martony Bertalan városbíró jelenti a soproni tanácsnak, hogy Löwel Dávid gödingi zsidót, aki egy meggyesi jobbágyot meglopott, 12 botütésre ítélte és szülőhelyére utasította, hasonlóképpen szülőhelyére utasította Hirschl Dávid szentpéteri zsidót is.

Die 5-ta Marty 1784.

Referiret tit. herr stadtrichter Bartholomeus Martony, dass den 2-ten laufendes monaths Marty ein von Gödingen aus Mähren gebürtiger jud nahmens David Löwel, nachdeme derselbe einen Mörwischer pauern auf öffentlichen jahrmarkt 2 fl. 15 xr., welche aber der eigenthümer zurukbekommen, aus dem pelzsak heraus gestohlen, durch das stadtgericht mit 12 stokstreich abgestrafet, bis zu ende des marktes in arrest aufbewahret, an heute aber seiner arrestes entlassen und ad locum originis inviiret worden seye.

Imgleichen referiret ebenderselbe, dass der von Szent Péter aus dem Stuhlweissenburger comitat gebürtige und wegen diebstahls verdachte den 1-ten laufendes monaths Marty gefänglich eingebrachte jud, nahmens David Herschl den 14-ten... in sein geburtsort inviiret worde.

Soproni városi levéltár, 1784. évi Tanácsjegyzőkönyv 225—226.

658.

1784. április 26. A soproni tanács Hirschl Perl kaboldi zsidótól 2 db pontosan 3 lot súlyú aranyozott ezüst kegytárgyat, amelyet Sopronban akart eladni, elkoboz és bírói letétbe helyez. A zsidó igazolja, hogy ezekhez a kegytárgyakhoz egy stájer kolostorban jogosan jutott hozzá.

Die 26-ta Aprilis 1784.

Ist dem Koberstorfer juden Perl Hirschl an deme das magistratual zeugniss extradiret worden, dass ihme zwey zum verkauf angetragene vergoldt-silberne genau 3 loth schwehre opfer-stückl ex capite suspecti furti allhier abgenohmen und nachdeme besagter jud Perl Hirschl vorgeben, dass er sothanne zwey opfer-stückl von einem andern Koberstorfer juden Jacob Isaac, welcher solche des besagten Perl Hirschl angeben nach in Steyermarckt in einen kloster käuflich überkommen haben soll, erkauffet habe, sothanne zwey opfer-stückl unterdessen, bis dass solch in Steyermarkt in einen kloster beschehen seyn sollender ankauf legitimiret seyn wird, ad depositum juciarium genohmen, zugleich aber auch ihme juden bedeutet worden seye, dass soferne derselbe seine aussage nicht legitimiren wird, er bey abermahliger anherkunfft zur verandtwortung gezogen werden solle.

Soproni városi levéltár, 1784. évi Tanácsjegyzőkönyv 467—468.

659.

1784. május 12. A soproni tanács Mándl Salamon stomfai zsidót, aki szuppant lopott, 13 napi fogság után szabadon engedi.

Die 12-a May 1784.

Ist der ex capite furti den 30-ten Aprilis inhaftirte und von Stampfen gebürtige jud Salamon Mándl, nachdeme die gestohlene saifen dem eigenthumer zurukgekommen, in ruksicht dessen durch 13 tag erlittenen arestes ohne weiterer strafe entlassen worden.

Soproni városi levéltár, 1784. évi Tanácsjegyzőkönyv 556.

660.

1784. június 2. A városbíró jelenti a soproni tanácsnak, hogy mivel Hirsch Perl kaboldi zsidó igazolni tudta, hogy a bírói letétbe helyezett kegytárgyakhoz jogosan jutott, ezt okból azokat május 25-én visszakapta.

Die 2-a Juny 1784.

Referiret tit. herr stadtrichter, dass die dem Koberstorffer juden Perl Hirschl untern 26-ten April 1784. ex capite suspecti furti abgenohmene und usque ulteriorem legitimationem ad depositum eingelegte 2 silberne und vergolte opferstückl, nachdeme er ein attestat produciret, dass solche erkauffet worden sind, den 25-ten jüngst abgewichenen monaths May laut gerichts prothocoll extradiret worden seyen.

Soproni városi levéltár, 1784. évi Tanácsjegyzőkönyv 644—645.

1784. május 31. Szekszárd. Tolna megye dombóvári járásában lakó zsidók vagyoni összeírása.

Conscriptio Judaeorum in comitatu Tolnensi Districtuque ejusdem Dombóváriensi commemorantium,
anno 1784. ultimis diebus May per nos Infrascriptos peracta.

Locus mansionis	Nomen Patris Familias	Est mercator	quaestor	opifex	Habet in arenda	Solvit arendam	Si nullius ex expositis conditionibus sit, qualiter vitam sustentet?
In Ozora	Adam	—	—	—	—	—	epocillatione cerevisiae
ibidem	Michl Simon	Telae et corii	—	—	—	40	—
Felsönyek	Marcus Elias	—	—	—	Macellum	40	—
Keszi	Jacob Budai	Panni et materiarum	—	—	—	300	etiam crematum uexurit
Iregh	Adam Jacob	Telae et corii	—	—	—	190	crematum etiam exurit
Kánya	Salamon Moyses	detto	—	—	—	90	cremati ustor
Bedeg	Moyses Mayer	Pellibus mercibus	—	—	—	35	—
Értény	Jacob Singer	Minutior. merc.	—	—	—	20	—
ibidem	Joseph Marcus	similibus	—	—	—	30	—
Szántó	Adam Marcus	similibus	—	—	—	20	—
Könyi	Jacob Kham	Pellibus	—	—	—	—	cerevisiam. et crem. epocillatio
Regöly	Joseph Mayer	Mercibus coriis	—	—	—	90	—
Szakály	Jacob Salamon	Mercibus Pellibus	—	—	—	100	—
Pari	Lebl Mayer	detto	—	—	—	42	—
Kocsola	Abraham Lukáts	detto	—	—	—	20	—
Várong	Israel Samuel	detto	—	—	—	28	ustor cremati
Lápafő	Salamon Jacob	detto	—	—	—	20	—
Nak	Joseph Salamon	detto	—	—	—	50	—
Dombóvár	Simon Jacob	Lanae et corii	—	—	Braxem	1200	—
ibidem	Jacob Simon	—	—	—	Macellum	50	—
ibidem	Kozman Offner	Pelliculis	—	—	—	4	—
ibidem	Lebl Moyses	—	—	Sartor	—	15	—
ibidem	Abraham Isac	Pelliculis merc.	—	—	—	6	—
Döbrököz	Lebl Samuel	Pelliculis merc.	—	—	—	—	Cerevisiam et crematum epocillando
ibidem	Salam Marcus	—	—	Vitrorum	—	—	—
Kurd	Marcus Baroch	Pellibus Mercib.	—	—	—	32	—
Jovánca	Gerstl Moyses	Pellibus mercib.	—	—	—	45	—
					Summa:	2463	

Franciscus Frank inclyti comitatus Tolnensis vice judex nobilium manu propria. Joannes Tánczos ejusdem inclyti comitatus juratus assessor manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 570. sz.

663.

1784. augusztus 9. A soproni tanács Molesch Izsák nikolsburgi zsidót, aki egy szentgyörgyi lakost meglopott, arra való tekintettel, hogy úgy a kárvallott, mint a jelenlevők alaposan elverték, további büntetés nélkül elengedi a börtönből.

Die 9-na Augusti 1784.

Ist der von Nicolsburg gebürtige jud namens Isaac Molesch, welcher auf hiesigen rossmarckt einen Sanct Georger aus seinen leiblsack sein geld herausziehen wollen und dieserwegen den 5-ten laufenden monaths Augusti arretiret worden, nachdeme derselbe durch den eigenthumer des geldes sowohl, als auch durch mehrere andere auf den rossmarckt anwesende heftig geschlagen worden, bis morgigen tages in dem arrest aufzubehalten und sodann ohne weiterer leibes straffe zu entlassen determiniret worden.

Soproni városi levéltár. 1784. évi Tanácsjegyzőkönyv 975.

664.

1784. december 6. Grach József kismartoni hercegi tiszttartó e nap reggeli 8 órájára Reisch Tóbiás soproni tímárt megidézi hivatalába, hogy Wolf Lebl zsidó hitelezői közé besorolhassa.

Die 6-ta Decembris 1784.

Ist ein schreiben von herrn Joseph Grach hochfürstlich Eszterházischen verwaltern de dato Eissenstadt, den 1-ten diesses abgelessen worden, mittelst welchen Tobias Reisch burger und lederermeister allhier zu der den 6-ten gegenwärtigen monaths fürzunehmenden ausschätzung des dasigen schüczjudens Lebl Wolfs und eintheillender classification dessen sämbtlicher gläubigern an vorbestimmten tag fruh um 8 Uhr in der Eissenstädter ambts kantzley zu erscheinen vorgeladen wird.

Soproni városi levéltár. 1784. évi Tanácsjegyzőkönyv 1499.

1784. Szekszárd. Tolna megye simontornyai járásában lakó zsidók vagyoni összeírása.

Judaeorum in Districtu Simontornyensi degentium peracta Conscriptio demisse exhibetur.

Nomen Patris Familias	mercator	Est quaestor	opifex	Habet in arenda	Solvit titulo arendae, fl
In Miszla:					
David Péter	telae	—	—	braxam	230
Salamon	ex conventione ut instructor				—
In Varasd:					
sach Philip	materialia ord. Tabacae		—	fornicem	100
In Udvardi:					
Jacob Philip	telae	—	—	domus cremati	70
Nagyszékely:	materialia ord.	—	—	fornicem	60
Murga:					
Jacob Bernard	ligula	—	—	—	6
Szakadáth:					
Hersl Michl	materialia ord.	—	—	fornicem	40
Szárazd:					
Isach Bernard	ligula	—	—	—	16
In Gyönk:					
Israel Marcus	materialium ord.	Lanae	—	fornicem	30
Salamon Michl	ligula	—	—	fornicem	30
Philip Abraham	materialium ord.	—	—	fornicem	60
Isach Hersl	miscellans	—	—	domum crem.	60
In Kéty:					
Jacob Philip	materialium ord.	—	—	domum cum forn.	70
Lebl Salamon	detto	—	—	detto	65
In Hőgyész:					
Koppl Hersl	panni et materialium ord.	Lanae et Tabacae	—	braxam et domum crematum	1100
Michl Spirer	—	—	Sacter	—	—
Salamon Samson	ligula	—	—	domum	15
Jacob Mayer	telae, corii	—	—	domum	18
Perl Mayer	ligula	—	—	domum	15

Nomen Patris Familias	mercator	Est quaestor	opifex	Habet in arenda	Solvit titulo arendae, fl
David Philip	vitam sustentat manuali labore			—	—
Lebl Pro Szuits	detto			—	—
Isach Salamon	—	—	Sutor	domum	10
Salamon Hersl	—	—	Sutor	domum	7
Maray Hersl	—	—	Sutor	domum	8
Sebastian Jacob		servitor		—	—
Jacob Vulff	—	pellium	—	domum	8
Isach Jacob	—	—	Sutor	domum	5
In Kalaznó:	materialium ord.	—	—	fornicem	20
In Gyönk:					
David Lebl	ligula	—	—	domum	9
Beruhan Aron	materialium ord.	—	—	fornicem	30
Moyses Lebl	—	—	Sutor	domum	10
Adam Jacob	—	—	—	domum	9
Jonas Lebl	ligula	—	—	domum	20
Moyses Lebl	—	pellium	—	domum	9
Lebl Moyses	—	—	sutor	domum	9
Jacob Majer	—	pellium	—	domum	9
Moyses Salamon	—	—	—	domum crem.	20
Abraham Jacob	—	—	pellio	domum	9
In Kölesd:					
Abraham Simon	materialium ord.	—	—	fornicem	50
In Felsönána:	detto	—	—	fornicem	20
In Berény:					
Salamon Lebl	ligula	—	—	fornicem, crem.	25
In Simontornya:					
Herschl Jacob	—	—	Sachter	—	—
Elias Isach	adjuncto aliorum	—	—	domum	6
Abraham Jacob	—	—	—	educillum	30
Salamon Kerstl	miscellans	—	—	fornicem	100
Jacob Kerstl	—	—	cerdo	domum	25
In Kisszékely:					
Abraham Salamon		—	—	domum crem.	30
In Praedio Görbö:					
Alexander Vulff	—	—	pellio	domum	30
Isach Michl	—	—	compactor	domum	20
David Abraham	—	pellium	—	domum	12
Mendl Barany	—	—	—	domum crem.	35
Mathias Joseph	—	—	—	domum crem.	35
Aron Kalman	rerum miscerum	—	—	fornicem	50
Moyses Jacob	—	—	lanio	domum cum mac.	40

Nomen Patris Familias	mercator	Est quaestor	opifex	Habet in arenda	Solvit titulo arendae, fl
David Abraham	—	pellium	—	domum	20
Michl Jacob		beneficio musicus		domum	15
Moyses Lebl	—	—	sartor	domum	30
Jacob Moyses	—	—	—	educillum	30
Alexander Moyses		pellium	—	domum	20
Jacob Moyses	—	pellium	—	domum qua inquil.	8
Isach Moyses	—	pellium	—	domum qua subinq.	6
Jacob Moyses	—	—	sutor	domum	10
Elias Joseph	—	—	—	domum crem.	30
David Mindl	—	—	sartor	qua subinquil.	6
Isach Löbl	—	—	—	domum crem.	50
Israel Mendl	—	—	—	educillum	16
Leopold Joseff	—	—	lanio	lanio macellum	20
Salamon Lebl	—	pellium	—	qua subinquil.	6
Abraham David	—	subaenopola	—	—	—
Simon Moyses	—	—	sartor	—	—
Jacob Isach	—	—	—	domum cremat.	—

(:Habet relaxatam a Biennio cum fatalitate incendii res ejus v. conflagrata sint, et vivit ope aliorum:)

Per Antonium Bene inclyti comitatus Tolnensis vice judex nobilium m. p.
Per Stephanum Kajdacsi ejusdem inclyti comitatus juratus assessorem m. p.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 570. sz.

1784. Szekszárd. Tolna megye völgységi járásában élő zsidók összeírása.

Conscriptio Judaeorum in districtu Völgységiensi inclyti comitatui Tolnensi adjacente degentium Anno 1784 peracta.

Nomen Patris Familias	Est mercator	quaestor	opifex	Habet in arenda	Solvit titulo arendae fl.	Si aliqua ex superiora conditionibus sit, quatenus vitam sustentet?
In Possessione Apar						
Aron Michl Spitzer	Faicarum. telae	Tabaci	—	Domum. Fornicem	30	—
Apáti						
Aron Jacob	detto	detto		detto	30	—
Czikó						
Szekl Lebl	—	detto		Domum, Crematum	23	
Simon Abraham	—	—		Domum	11	Ligulis, tela
Isac Aron	salis et strophiorum		—	Domum	20	—
Isac Moyses	—	Tabaci	—	Domum	12	Ligulis, tela
Jacob David	—	—	—	Domum	9	Pelliculis
Joseph Isach	praeceptoratu vitam sustinet, ex Polonia				—	—
Abraham Moyses	—	—	—	—	12	Piscium qu.
Fabian Elias	—	—	—	Domum, crematum	40	—
In oppido Bonyhád						
Samuel David	Telae, panni, charta	Tabaci	—	Domum, Fornicem	102	—
Selig Marcus	detto	detto	—	detto	80	—
Samuel Lebl	corii	detto	—	detto	70	—
Joseff Samuel	praeceptoratu sustinet vitam					
Jacob Peer	Telae, panni, charta	Tabaci	—	detto	50	—
Samuel Aron	detto	detto	—	detto	45	—
Gabriel Abraham	Corii, telae, panni	detto	—	detto	45	—
Joseph Löbel	detto	detto	—	detto	60	—
Salamon Lebl	—	vitrorum	—	detto	40	—
Elias Lebl	Telae, panni	Tabaci	—	detto	60	—
Gadalie Jacob	Corii	Tabaci	—	detto	25	—
Isac Gabriel	detto	detto	—	detto	60	—
Mandl Schnaider	—	—	Sartor	Domum	25	—
Lazar Schnaider	—	—	Sartor	Domum	10	—
Natan Khoen	—	—	—	Domum	10	Attritis
	vestibus coemtis et rursum venit expositis victitat.					
Marcus Liprick	—	—	—	Domum, crematum	60	—

Nomen Patris Familias	Est mercator	quaestor	opifex	Habet in arnenda	Solvit titulo arendae fl.
Joseph Josien	attritis vestibus coemtis et rursum venit expositis victitat				
Israel Löbl	attritis vestibus coemtis et rursum venit expositis victitat				
Joseph Lebl	attritis vestibus coemtis et rursum venit expositis victitat				
Jacob Israel	—	Tabaci	—	Domum	20
Musach Mayer	musica vitam suam sustinet		—	—	16
Joseph Hersl	telae, et aliarum	Tabaci		Domum, et fornicem	50
Abraham Goldsmit	—	—	aurifaber	Domum	32
Herczl Schuster	—	—	sutor	Domum	10
Jachum Szeki	telae et panni	—	—	Domum, et fornicem	76
Isach Schnaider	detto	Tabaci	sartor	Domum	76
Jacob Wolff	detto	Tabaci	—	Domum et fornicem	360
Zacharias Mayer	—	—	pellio	Domum	32
Natan Kirsner	—	—	detto	Domum	40
Mandl Israel	—	Pelliculis	—	Domum	32
Michl Aron	telae, panni	Tabaci	—	Domum et fornicem	60
Abraham Kirsner	—	—	pellio	Domum	32
Joachum Simon	—	—	—	Crematura	40
Henoch Marcus	telae, et panni	Tabaci	—	Domum et fornicem	30
Kersel Schnaider	—	—	sartor	Domum	24
Herschl Mayer	—	pellium	—	Domum	24
Aron Salamon	—	pellium	—	Domum	16
Liebman Lederer	—	—	cerdo	Domum	16
Simon Isach	singulis exigua teluta et strophiis dorso portandis				15
Josien Boo	—	—	—	Domum	20
Salamon Baruk	—	Tabaci	—	Domum crematum	60
Moyses Khon	—	—	pellio	Domum	10
Salamon Alexander	Ligulis tela strophiis dorso			Domum	24
Salamon Herschl	Negotiatur tabaca ad sua Matris			Domum	100
Lebl Joseff	aromatum	Tabaci		Domum et fornicem	40
Elias Salamon	detto	detto		Domum et fornicem	60
Isach Lebl Teveler	—	—	—	Domum	40
Isac Marcus	—	ollarum vitri	—	Domum et fornicem	50
Rainicz Jacob	panni	lanae	—	Domum et fornicem	90
Lebl Marcus Mediner		—	pellio	Domum	16
Lebl Rabiner				Hi numero quinque	
Jacob Samuel Cantor Synagogae				ex Cassa hujatis	
Baroch Elias Notarius Judaeorum				Communitatis Judaica	
Jacob Marcus subjudex Judaeorum				sustentantur, et aluntur	
Jacob Volff professor normalis scholae Judaicae					

Nomen Patris Familias	Est mercator	quaestor	opifex	Habet in arenda	Solvit titulo arendae fl.
In Kisdorog					
Jacob Salamon	Telae. panni, liguli, strophii, aromati		—	Domum, fornicem, et Teveliensi Braxam	180
Simon Daniel	Praeceptoratu sustinet, ex Polonia Loco Kempen oriundus				—
In Izmén					
Israel Spitzer	Telae. liguli. charton	—	—	Domum et fornicem	60
In Lengyel					
Daniel Khon	telae. panni. aromati	—	—	Domum et fornicem	80
In Mucsi					
Lazar Filip	liguli et ferri	—	—	Domum et fornicem	80
Abraham Isach	Praeceptoratu sustinet, ex comitatu Nitriensis oriundus				—
In Majos					
Samuel Michl	telae. carton. panni	—	—	Domum et fornicem	100
In Mócsén					
Szekl Jachum	telae. salis. candelis Tabaci		—	Domum et fornicem	50
In Praedio Palatincza					
Salamon Marcus	ex miserabili piscium quaestu			Domum	14
In Mórágy					
David Marcus	telae. carton. salis Tabaci			Domum et fornicem	58
Simon Marcus				Praeceptoratu sustinet vitam	
In Alsónána					
Samuel Volff	—	—	macellum et domum crematum		75
In Szálka					
Elias Moyses	telae	—	—	Domum et fornicem	30
Abraham Israel	—	—	—	ustor cremati	10
In Tevell					
Salamon Israel	exiguarum mercium		—	Domum et fornicem	35
Michl Lebl	ex misericordia praeallati sustinetur				—
Abraham Veszeli	manuali labore victitat				3
Bernard Israel	Praeceptoratu suo vivit, et est Polonicus				—
In Kisvejke					
Joseff Mojses	telae et ligularum Tabaci		—	Domum et fornicem	30
In Varasd					
Samuel Moyses	telae faicarum Tabaci		—	Domum et fornicem	30
In Zomba					
Volfgangus Salamon	exiguarum mercium Tabaci			Domum et fornicem	80
Nomine Samuel	mendicus Budensis				—
Simon Daniel	Praeceptoratu vitam sustentat				—

Nomen Patris Familias	Est mercator	Quaestor	Opifex	Habet in arenda	Solvit titulo arendae, fl
	Extractus Summarius				
Apar	1	1			30
Apáti	1	1			30
Czikó	—	3			127
Bonyhád	17	23	12		1935
Izmény	1	1			60
Kisdorog	1	1			180
Lengyel	1	1			80
Mucsi	1	1			80
Majos	1	1			100
Mőcsény	1	1			50
Palatincza	—	—			14
Mőrágy	1	1			58
Alsónána	—	—			75
Tevell	1	1			38
Kisvejke	1	1			30
Szálka	1	—			40
Varasd	1	—	1		30
Zomba	1	1			80
Summa summarum	31	37	13		3037

Per Georgius Sztankovánszky inclyti comitatus Tolnensis vice judex nobilium manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 570. sz.

662.

1784. június 1. Szekszárd. Tolna megye dunaföldvári járásában lakó zsidók vagyoni összeírása.

Conscriptio Judaeorum in Comitatus Tolnensis Districtu Földvariensi Commorantium Anno 1784. die 1-o Junii peracta.

Nomen Patris Familias	Est mercator	quaestor	opifex	Habet in arenda	Solvit titulo arendae. fl
In Possessione *Bölcske:*					
Hirschl Löbl	—	pellium	—	educillum, cerevisiae	24
Moyses Prager	—	—	—	educillum	24
Joseff Fülöp	ligulas	—	—	—	—
Jacob Marcus	—	pellium	—	—	—
Jacob Salamon	—	pellium	—	—	—
Say Polak	—	—	ob Corporis debilitatem mendicando		
In Possessione *Györköny:*					
Menke Löbl	ligulas	—	—	—	—
In Possessione *Kajdacs:*					
Isac Bernard	ligulas	—	—	—	—
In Oppido *Paks:*					
Isac David	—	—	Rabinus. vivit ex solutione		
Marcus Löbl	olla et alias	—	—	—	—
Jacob Löbl	—	—	Schacterus una et subjudex. ex solutione		
Löbl Jacob	olla et ligula	—	—	—	—
Joseff Kon	strophiorum	—	—	—	—
Bernard Jacob	salis et alias	—	—	—	—
Jacob Marcus	—	pellium	—	—	—
Moyses Taics	telae et minutiarum		—	—	—
Jonas Kirschner	—	—	pellio	—	—
Michl Marcus	—	—	—	achaenum	20
Jacob Salamon	ligularum et minutiarum		—	—	—
Marcus Snaider	—	—	sartor	—	—
Löbl Taics	vitrorum et minutiarum		—	—	—
Abraham Herschl		pellium	—	—	—
Pinkusz Nathan	ligularum et minutiarum		—	—	—
Israel Tetin	—	pellium	—	—	—
Volff Löbl	ollarum et minutiarum		—	—	—
Salamon Snaider	—	—	sartor	—	—
Löbl Milka	panni materialium sericearum	Lanae	—	—	—
Josephus Abraham	Tabacum	—	—	—	—
Hersl David	—	pellium	—	—	—
Salamon Jacob	—	pellium	—	—	—
Salamon Isac	—	pellium	—	—	—
Jacob Isac	Circumforeanus merces dorso mercimonia circumferens				—

Nomen Patris Familias	Est mercator	quaestor	opifex	Habet in arenda	Solvit titulo arendae, fl.
Joseff Salamon	—	—	sartor	—	—
Isac Jonas	Circumforaneus dorso mercimonia circumferens				—
Abraham Isac	—	pellium	—	—	—
Fülöp Marcus	Circumforaneus dorso mercimonia circumferendo				—
Löbl Musicant	—	—	—	Musicum exercendo	
Salamon Musicant		—	—	Ex musica	—
Löbl Musicant	—	—	—	Ex musica	—
Gerstl Girsner	—	—	pellio	—	—
David Marcus	Circumforaneus dorso mercimonia circumferendo				—
Joseff Marcus	detto	detto	detto	detto	—	—
Marcus Michl	detto	detto	detto	detto	—	—
Hersl Volff	detto	detto	detto	detto	—	—
Michl Isac	detto	detto	detto	detto	—	—
Hittl	Intertenetur per Communitatem				—	—
Alt Rabinerin	detto	detto	—		—	—
Baroch Mandl	—	—	sartor		—	—
Salamon Baroch	—	—	tapeczirer		—	—
Hersl Joseff	—	—	—	Panem pinzendo		—
In Possessione *Dunaszentgyörgy:*						
Abraham David	—	pellium	—	—		—
In Possessione *Fadd:*						
Lorencz Salamon	—	—	—	educillum		30
Lorencz Joseff	leguminum	—	—	—		—
Abraham Isac	Circumforaneus mercimonia dorso circumferens					—
In Oppido *Bátta:*						
Hersl Isac	detto	detto	detto	detto	—	—

Ladislaus Gaál inclyti comitatus Tolnensis vice judex nobilium manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 570. sz.

667.

1785. április 15. Abele József nagymartoni zsidónak azt a kérését, hogy Sopronban lakhassék, amelyet a m. kir. helytartótanács közvetített, a soproni tanács 1534-ben kelt kiváltságára való hivatkozással nem teljesíti.

Die 15-a Aprilis 1785.

Publicata sunt sequentia excelsi consilii locumtenentialis regii Hungarici intimata:

I-um de dato 29-ae praeteriti mensis Marty et nro 8351., penes quod protectionati judaei Abele Joseph in Mattersdorff degentis ac pro eo, ut in civitate hac domicilium figere et quaestum cum minutioribus mercibus exercere valeat, suppli-

cantis instantia cum suis provocatis fine praestandae desuper genuinae et adaequatae informationis transmittitur, cujus tenor sequens est:

8351. Prudentes ac circumspecti!

Judaeo protectionato Abele Joseph quaestore facultatem in civitate hac habitationem figendi, questumque cum minutioribus mercibus exercendi sibi concedi flagitante consilium hoc locumtenetiale regium instantiam ejusdem praemisso fine exhibitam isthic cum provocatis in origine erga futuram remissionem advolutam civico huic magistratui finem in illum praesentibus communicat, ut super recurrentis petito genuinam et adequatam informationem praestet. Datum ex consilio regio locumtenentiali Hungarico Budae, 29-a Marty 1785. celebrato. Benevoli: comes Christophorus Niczky m. p., Franciscus Skerlecz m. p., Josephus Limp m. p.

Erga quod facto recursu ad ante acta rescribetur supplicanti receptionem ideo magistratualiter denegatam fuisse, quod vigore benignae resolutionis regiae Ferdinandeae anno 1534. elargitae et in paribus repraesentationi adnectendae civitas haec a recipiendis judaeis, iisdemque admittendo domicilio exempta sit, actualem praeterea mercatorum numerum sua majestas sacratissima ad publici provisionem pro sufficienti clementer agnoverit. Porro quamvis supplicans in fulcimentum petiti sui tum mercatorum gremialium, quam et magistratuale testimonium producat, perindeque probare contendat, nullam contra se querimoniam positam fuisse, judicatus tamen officii hujatis prothocollum testetur, quod post extradata provocata attestata per diversos in puncto vecturarum, abindeque negatae mercedis, aliarumque differentiarum contra supplicantem positae sint querelae.

NB. praeprovocata instantia cum acclusis remissa penes praestitam vero repraesentationem in paribus asservata est.

Soproni városi levéltár, 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 373—374.

668.

1785. április 29. A soroni tanács a m. kir. helytartótanács tudomására hozza, hogy Abele József nagymartoni zsidónak azt a kérését, hogy Sopronban lakhasson, nem teljesíti.

Die 29-na Aprilis 1785.

Excelso consilio locimtenentiali regio Hungarico erga protectionati judaei Josephi Abele pro admittendo in civitate hac domicilio et quaestu cum minoribus mercibus supplicantis instantiam penes gratiosum sub 29-a Marty anni currentis et nro 8351. expeditum intimatum communicatam, in conformitate determinationis magistratualis sub 15-a hujus ad praeprovocatum intimatum interventae informatio sub hodierno submissa est.

Soproni városi levéltár, 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 442.

669.

1785. március 16. A pozsonyi tanács körözőlevele Hirschl Salamon zsidó ellen, kinek neje 2 kereskedőtől különféle árut vett magához és azután férjével és 2 gyermekével megszökött.

Die 16-ta Martii 1785.

Sind zwey steckbrief des Pressburger magistrats abgelesen worden, einer de dato 14-ten dieses, worinnen des juden Salamon Hirschel eheweib, welche mit herausnehmung verschiedener waaren von zweyen Pressburger kaufleuthen mit ihren mann und zweyen kindern über den stoss sich geflüchtet, von persohn beschrieben und auch die herausgenohmene waaren specificiret worden.

Soproni városi levéltár, 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 282.

670.

1785. április 29. Hirschl Salamon lakompaki zsidó vallomása a lopás miatt elfogott Loos Józsefre vonatkozólag.

Die 29-na Aprilis 1785.

Und endlichen ist auch die aussage des Samuel Hirschl fürst Eszterhazischen schutzjudens in Lakenbach und darauf beschehene confrontation mit dem ex capite furti inhaftirten Joseph Looss referiret, welche sofort um zu erfahren in wie weit dernselben aussage bestehe, an das Lakenbaker verwalter ammt einzuschikken determiniret.

Soproni városi levéltár, 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 438.

671.

1785. május 30. Leidersdorfer Jakab kismartoni zsidó a Piaczol Károly hagyatékából befolyt összegre bírói zárlat elrendelését kéri a soproni tanácstól.

Die 30-a May 1785.

Ist das prothocollum instantiarum assummiret worden, worauf sowohl . . . die 2-te von Jacob Leiderstorffer schutzjuden von Einsenstadt, worinnen derselbe die für licitirte Karl Piaczolische effecten eingegangene gelder sub sequestrum judiciarium zu nehmen bittet, eingereichte instanz zum stadtgericht . . . inviiret.

Soproni városi levéltár, 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 539.

672.

1785. június 4. A m. kir. helytartótanács arról értesíti a soproni tanácsot, hogy Abele József zsidónak soproni lakhatását nem tilthatja meg, viszont azonban kereskedést nem üzhet.

Die 4-a Juny 1785.

Publicata sunt sequentia excelsi consilii locumtenentialis regii Hungarici intimata:

3-um de praemisso dato (de dato 17-o elapsi mensis May) et nro 13 030., quo significatur, quod judaeus Abele Joseph in civitate hac domicilium figere, questumque exercere volens, a figenda quidem in civitate hac habitatione obstantibus hac in parte benignis normalibus dispositionibus arceri non possit, a petito nihilominus quaestuationis exercitio propter adauctum numerum mercatorum in hac civitate justam proportionem alioquin excedentem remotus sit.

Cui dispositioni supplicanti intimandae semet magistratus conformabit.

Soproni városi levéltár. 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 545.

673.

1785. június 4. A m. kir. helytartótanács a soproni tanáccsal közli őfelségének azt a rendelkezését, amellyel a bányavárosok kivételével minden időben megengedte azoknak a zsidóknak kereskedését, akik hátukon hordják az árujukat, azokon a területeken, ahol kereskedők nincsenek.

Die 4-a Juny 1785.

Publicata sunt sequentia excelsi consilii locumtenentialis regii Hungarici intimata:

7-um de 17-a May et nro 12 898., tenore cujus significatur, suam majestatem sacratissimam judaeis classis pauperioris quaestum cum minutioribus mercibus, quas nempe pedites bajulare solent, etiam extra tempus nundinarum per totum regnum, excepto solum ambitu 7 milliarium montanas civitates complectente, ea cum restrictione clementer admisisse, ne facultas haec ad illa loca extensa intelligatur, ubi alioquin quaestores cum similibus mercibus mercaturam exercentes praeexistunt.

Quod electae communitati in vernaculam transpositum et contubernio mercatorum publicabitur.

Soproni városi levéltár. 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 546.

674.

1785. június 6. Loos Józsefet lopás miatt a soproni tanács 24 korbácsütésre és 1/4 évi vasban eltöltendő munkára ítélte el a soproni tanács, míg Hirschl Salumon lakompaki zsidót a felettes tiszttartója büntesse meg.

Die 6-a Juny 1785.

Ist das verhör des Samuel Hirschl fürst Eszterházyschen schutzjudens in Lakenbach und des hier arretirten Joseph Looss unter einstens beschehene confrontation de dato 27-ten April 1785. an das Lakenbächer verwalteramt mit dem bedeuten erlassen worden, dass dem bemelten Joseph Looss seine straffe bereits allhier dictiret ist, mithin derselbe nach ausgestandener 1/4-tl jährigen arbeit in eisen und empfangenen 24 korbätsch streichen den 1-ten künfftigen monaths July seiner arrestes entlassen werden wird. Was aber den juden Samuel Hirschl anbelangt, nachdeme derselbe allhier nicht abgestrafft worden, wird herr verwalter das weitere fürzukehren wissen.

Soproni városi levéltár. 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 560.

675.

1785. június 17. A m. kir. helytartótanács Leben József cseh zsidót, aki katolikus hitre tért át és Szakolcán sok adósságot csinálva megszökött, személyleírását közölve körözteti.

Die 17-a Juny 1785.

Publicata sunt sequentia excelsi consilii locumtenentialis regii Hungarici intimata:

4-tum de dato 6-ae Juny et nro 15 207., penes quod Josephus Leben ex judaeo chatolicus origine Bohemus, contractis in civitate Szakolczensi notabilibus debitis disparens, creditoresque suos fuga alludens fine interceptionis, praestandaeque eatenus relationis de persona describitur.

Quae descriptio solito modo publicabitur.

Soproni városi levéltár. 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 585.

676.

1785. július 8. A m. kir. helytartótanács Bernard Márton Jónás felcsúti zsidót körözteti.

Die 8-va Julii 1785.

Publicata sunt sequentia excelsi consilii locumtenentialis regii Hungarici intimata:

11-um de dato 20-ae Juny et nro 16 079., penes quod judaei Föl-Csuithiensis Jonae Martini Bernard ex comitatu Albensi profugi

. .Quae praemissae descriptiones suo modo publicabuntur.

Soproni városi levéltár. 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 661.

677.

1785. augusztus 8. A soproni tanács Izsák Ábrahám zsidót lopás gyanúja miatt és mert nincs útlevele, 12 botütésre ítéli és születési helyére utasítja.

Die 8-va Augusti 1785.

Ingleichen haben dieselben (tit. herr Daniel Hochholczer und tit. herr Jacob Kamper, beede rathsverwandte) auch das mit den ex suspicione furti arretirten juden Abraham Isaac fürgehabte gütliche verhör referiret und obwohlen der ihme zugemuthete diebstahl nicht herauskomt, nichts destoweniger nachdeme nach aussaage des gerichtsdieners er schon vorhin ex capite suspecti furti allhier arretirt gewesen seyn solle, so ist derselbe, als einverdächtiger mensch und vagabund, welcher ohne pass anhero gekommen, mit 12 stockstreich abgestrafft und ad locum originis invüret worden.

Soproni városi levéltár. 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 812.

678.

1785. augusztus 8. A soproni tanács a nagymartoni hercegi tiszttartót felkéri, hogy Simon nagymartoni zsidót hallgassa ki, hogy miként jutott ahhoz a női ruhával teli csomaghoz, amelyet megőrzésre a kóser vendéglősnek adott át.

Die 8-va Augusti 1785.

Nachdeme in betref des diebstahls halber allhier arretirten judens Löwel Abraham der hiesige garküchler vernohmen worden und derselbe einbekennet, dass ein gewisser Matterstorfer jud, nahmens Simon, den 4-ten dieses fruh zu denselben gekommen und ihm einen tunckel mit frauenzimmer-kleydern zur verwahrung übergeben habe, als wird der hochfürstlich Essterházysche Matterstorfer verwalter sub hodierno ersuchet besagten juden Simon zu vernehmen, wo und von wem er solchen tunckel bekommen habe, auch ob derselbe nicht etwann mit besagten hier arretirten juden Löwel Abraham des diebstahls halber verfänglich seye und hierüber baldige nachricht zu ertheillen.

Soproni városi levéltár. 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 813—814.

679.

1785. augusztus 17. Heiss János Antal fraknói hercegi tiszttartó Simon, másként Lázár Simon nagymartoni zsidónak vallomását a soproni tanácsnak megküldi.

Die 17-a Augusti 1785.

Ist ein schreiben des fürst Essterházisch Forstensteiner verwalters Johann Anton Heissen de dato 14-ten dieses abgelesen worden, in welchen derselbe die mit den Matterstorfer schutzjuden Simon, ansonst Simon Lazarus genant, wegen einen zur gelegenheit des hiesigen jahrmarkts den 4-ten dieses verübten diebstahls fürgehabte gütige verhör überschicket.

Welche aussage ad acta inquisitionalia des hier arretirten juden Löwel Abraham reponiret worden.

Soproni városi levéltár. 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 844.

680.

1785. augusztus 23. A soproni tanács Ábrahám Löwel vágújhelyi zsidót részint lopás gyanúja miatt, részint pedig azért, mert Ezüst utcában 3 társával karöltve minden házba igyekezett bejutni, 24 botütésre ítéli és származási helyére utasítja.

Die 23-tia Augusti 1785.

Ist mit dem von Ungrisch Neustadl in Trentsiner comitat gebürtigen und diebstahls verdacht halber arretirten juden Löwel Abraham fürgehabte gütliche verhör abgelesen worden. Und obwohlen das corpus delicti bey ihn nicht vorgefunden worden, derselbe aber in der inquisition an deme graviret wird, dass er mit seinen bey sich gehabten drey kameraden fruh zwischen 3 und 4 uhr in der sogenanten Silbergassen von hauss zu hauss gegangen und wo sie eine thür offen gefunden, der inhafftirte hineingegangen, die übrige drey kameraden aber von den haussern stehen geblieben, er auch bey seiner arretirung dem bestohlenen fleischhacker meister sein verlohrenes geld mit den bedeuten vergütten wollen, dass er ihn losslassen solle. Und übrigens der hiesige stadtmusquatierer Christoph Marx ihme ins gesicht gesagt, dass er bereits vor einigen jahren allhier in arrest gewesen und auch öffentlich abgeschraffi worden seye, einfolglich derselbe nicht nur sehr verdächtig, sondern des begangenen diebstahls halber fast überwiesen worden, so ist derselbe mit 24 stockstreich abgeschtrafft und ad locum originis reinviiret worden.

Soproni városi levéltár. 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 896—897.

681.

1785. szeptember 30. A m. kir. helytartótanács Salamon Izsák Löwel zsidó ellen elfogató parancsot ad ki.

Die 30-ma Septembris 1785.

Publicata sunt sequentia excelsi consilii locumtenentialis regii Hungarici gratiosa intimata:

e., sub dato 13-ae labentis et nro 25 103. judaeus Löwel Isaak Salamon ex universis casareo-regiis ditionibus proscriptus de persona fine eo describitur, ut si isthic comperiretur, intercipiatur et superinde indilata relatio praestetur.

Soproni városi levéltár. 1785. évi Tanácsjegyzőkönyv 1053.

1785. Szekszárd. Tolna megye dunaföldvári járásában a felekezetek szerint összeirt népességből a zsidók száma.

Minden házakat és familiákat foglaló tábla 1785. esztendőről.

Districtus Földvári	SIDÓK			Summája a' Sidóságnak
	Férjfiúi Nemből valók		Ide tartozik az Asszonyi Nép	
	Házasok	Nőtlenek és özvegyek		
Alsónyék	1	2	5	8
Bátaszék	2	2	5	9
Csibrák	1	5	4	10
Diósberény	1	2	2	5
Gyönk	19	21	46	86
Hőgyész	20	45	52	117
Kalaznó	1	1	4	6
Kéty	2	6	8	16
Kisszékely	1	—	7	8
Kistormás	1	4	4	9
Kölesd	1	3	4	8
Miszla	2	3	3	8
Murga	1	2	4	7
Nagyszékely	2	6	6	14
Simontornya	7	15	15	37
Szakadát	2	1	5	8
Szárazd	1	3	3	7
Tolnanémedi	21	41	42	104
Udvari	1	2	4	7
Varsád	1	4	2	7
Összesen	88	168	225	481

Megjegyzés: A nőtlenek között csak a 15 éven felüli férfiak szerepelnek. Tolnanémedi adatában a Görbő pusztai zsidók találhatók.

Tolna megyei Levéltár. Népesség 91. doboz Ö/474. szám.

683.

1785. Szekszárd. Tolna megye zsidó lakosságának összesítése.

Minden házakat és familiákat foglaló tábla 1785. esztendőről

Districtus	SIDÓK			Summája a' Sidóságnak
	Férjfiúi nemből valók		Idetartozik az asszonyi Nép	
	Házasok	Nőtlenek és özvegyek		
Földváriensi	106	177	264	547
Völgységiensi	164	267	389	820
Simontornyensi	83	133	198	414
Dombóváriensi	38	53	86	177
Summa summarum	391	630	937	1958

Signatum per me Adamum Balogh de Beér inclyti comitatus Tolnensis Exactorem manu propria.

Az iratköteg borítólapján ez áll: II. József korabeli népszámlálás. 1784—1787. Tolna megyei Levéltár. Népesség 91. doboz. 01474. szám.

684.

1784—1787. között. Szekszárd. Tolna megye simontornyai járásában a felekezetek szerint összeírt népességből a zsidók száma.

In Comitatu Tolnensi

Processu Simontornyensi	Plebei domiciliati		Servi et Ancillae		Summa	
	Adulti	Infra 15. Annos	Adulti	Infra 15. Annos	Adulte-rorum	Infra 15. Annos
1. *Kocsola*						
Mares	2	3	—	—	2	3
Feminae	2	4	—	—	2	4
2. *Görbö*						
Mares	31	20	4	1	35	21
Feminae	30	20	4	—	34	20
3. *Szakály*						
Mares	1	1	—	1	1	2
4. *Ozora*						
Mares	2	1	1	1	3	2
Feminae	3	3	—	—	3	3
5. *Döbrököz*						
Mares	1	1	—	—	1	1
Feminae	1	2	—	—	1	2
6. *Kurd*						
Mares	1	2	1	—	2	2
Feminae	1	1	—	1	1	2
7. *Gyulaj*						
Mares	1	2	—	1	1	3
Feminae	1	—	1	—	2	—
8. *Simontornya*						
Mares	6	1	—	—	6	1
Feminae	4	2	2	—	6	2
9. *Várong*	6					
Mares	3	2	—	—	3	2
Feminae	2	1	—	—	2	1
10. *Dombóvár*						
Mares	6	3	2	—	8	3
Feminae	10	3	2	—	12	3
11. *Lápafö*						
Mares	1	1	—	—	1	1
Feminae	1	—	—	—	1	—

Aláírás és dátum nélkül.
Hátlapon: II. József korabeli népszámlálás 1784—1787.

Tolna megyei Levéltár. Népesség 91. doboz. Ö/474. szám.

685.

1786. január 23. A m. kir. helytartótanács közli a soproni tanáccsal őfelségének azt a rendeletét, hogy ezentúl egyetlen zsidó sem kölcsönözhet italra 30 krajcárnál többet és tilos kocsmát zsidónak haszonbérbe adni.

Den 23-ten Jäner 1786.

219., Excelsi consilii intimatum, penes quod:

d., sub dato 27-ae Decembris (1785.) et nro 40 844. significatur suam majestatem sacratissimam clementer decrevisse, ne ullus judaeorum cuipiam rustico ultra valorem 30 crucigerorum seu ex potu seu in parato aere, quod potui insumpturum praevideretur, sub amissione summae credere audeat. Ad praecavendas vero miserae contribuentis plebis defraudationes evolutis modernorum contractuum annis nullus judaeorum educillum quodpiam in arendam assumere audeat.

Quod electae communitati et valvariter publicabitur.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 107—108.

686.

1786. február 20. A m. kir. helytartótanács közli a soproni tanáccsal őfelségének azt a rendeletét, hogy zsidó személyek után szedni szokásos vámot megszünteti.

Den 20-ten Hornung 1786.

Sind folgende hohe statthalterey . . . verordnungen publiciret worden:

b., Untern dato 24-ten jüngst abgewichenen monats Januarii und nro 3 318. wird zur kundmachung bedeutet, dass seine mayestät nicht nur die bishero bestandene jüdische leibmauth in höchstdero kayserlich-königlichen erblanden aufzuheben, sondern auch zu entschlüssen geruhet haben, dass von dem statt der aufgehobenen jüdischen leibmauth angetragene und auf die Hungarische contribution zu repartirende ersaz gänzlich abkommen solle.

Welch hohe verordnung der gemeine bei derselben versamlung communiciret wird.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 221—222.

687.

1786. április 3. Mivel egy Zala megyében élő zsidót, aki vétkezett a VI-ik parancs ellen, rabbija arra büntette meg, hogy templomba többé nem mehet, vallási szertartáson részt nem vehet, kereskedést nem üzhet és künnlevő pénzét megfizetni nem kell, ezért, ha ilyesmi Sopron város területén is előfordult volna, azonnal érvénytelenitsék és az esetet jelentsék a m. kir. helytartótanácsnak.

Die 3-a Aprilis 1786.

786., Statthalterey verordnung de dato 14-ten Marty nro 11 669., kraft welcher befohlen wird, dass nachdem ein in Szalader comitat wohnender jud wegen dessen fleischlicher vergehung durch den rabiner dahin abgestrafet worden, dass er in keinen tempel mehr kommen könne, von allen jüdischen ceremonien ausgeschlossen alles handels unfähig seyn, auch übrigens die ausstehende schulden ihme von niemand zurukgezahlet werden sollen, auf den fall, wenn dergleichen missbrauch auch bey hiesigen juden wäre, solcher sogleich abgestellet und der bericht dem hochlöblichen consilio eingesendet werden solle.

Nachdem hier keine rabiner noch andere juden, als die garküchler sind, so wird in erfahrungs fall eines solchen missbrauches die anbefohlene abstellung geschehen und der bericht erstattet werden.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 523.

688/695.

1786. május 22. Mivel előfordult, hogy házaló zsidók és kereskedők hamis rőföt használtak, ez okból a m. kir. helytartótanács a soproni tanácsot figyelmezteti, hogy hogy a mértékeket gondosan ellenőrizze.

Die 22-a May 1786.

Sind folgende hohe statthalterey . . . verordnungen . . . publiciret worden, undzwar:

c., untern 25-ten April nro 18 206. wird aufgetragen, womit auf die hausirende juden und krämer, als bey welchen zum Thul kleiner elln beobachtet werden, ein wachsames aug tragen und genau untersuchet werde, dass überall eine gleichheit in besagten ellenmassen beobachtet werde.

Es werden, wie bishero, also auch in zukunft die visitationes der ellen zur gelegenheit der jahrmärkten veranlasset und dahin besorget werden, dass die ächte maass beobachtet werde.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 851—852.

696.

1786. január 23. Gerometa Péter soproni droguista, kinek pere van Hirschl Perl zsidóval, azt kéri a soproni tanácstól, hogy a zsidó ismerje el a soproni bíróság illetékességét.

Den 23-ten Jäner 1786.

239., Herr Peter Gerometta bürgerlicher materialist alhier ist mit seiner instanz, worinnen derselbe den wider ihn klagenden juden Berl Hirschl aufzutragen bittet, dass derselbe den fürst Eszterházyschen schuz entsage und sich hiesiger jurisdiction unterwerffe, nachdeme gedachter jud seine klage bei dem stadtgericht angebracht, an das stadtgericht verwiesen worden.

Soproni városi levéltár, 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 118.

697.

1786. április 18. A csődbe jutott Dávid Mózes újfehértói zsidó hitelezői jelenjenek meg Nagykállóban ápr. 20-án a Szabolcs megyei törvényszék előtt.

Die 18-va Aprilis 1786.

Sind folgende hohe statthalterey . . . verordnungen . . . publiciret worden:

901., de dato 11-ae hujus mensis Aprilis nro 15 350. praesentationis 15-tae ejusdem, tenore cujus fine publicationis notu redditur, quod pro concursu creditorum certi judaei Moysis David in possessione Uj Fejerto commorantis terminus 29-mae currentis mensis ad oppidum Nagy Kalló per sedem judiciariam comitatus de Zabolch praefixus habeatur.

Qui terminus valvaliter publicabitur.

Soproni városi levéltár, 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 622.

698.

1786. június 16. A m. kir. helytartótanács a keresztény hitre tért Salamon zsidót, aki most József nevet viseli, körözteti.

Die 16-a Juny 1786.

Publicatae sunt sequentiae excelsi consilii locumtenentialis regii Hungarici . . . ordinationes:

c., de dato 23-ae Maji nro 21 519. impostoris ex judaismo ad sacra Christiana conversi, antehac Salamonis, modo Josephi nomen gerentis . . . personalis descriptio communicatur.

Quae in praemissis contentae personales descriptiones solito modo publicabuntur.

Soproni városi levéltár, 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 1106.

699.

1786. június 16. Veitl Schey zsidó a maga és testvére Áron nevében azt kéri a soproni tanácstól, hogy atyjuk vagy vegye be őket társaknak a kóser vendéglőbe vagy évi 40 ft. haszonbér fizetése ellenében Sopronban felállithassák a 3-ik kóser vendéglőt. A soproni tanács egyik kérést sem teljesíti.

Die 16-a Juny 1786.

1488. Des judens Schey Veitl sowohl in seinen eigenen, als seines bruders Aaron nahmen andeme eingereichte instanz, womit dieselbe durch ihren vater und hiesigen garküchler in die kameradschaft aufgenohmen oder aber ihnen erlaubet werde, die dritte garkuchel gegen jährlichen in die stadtkamer casse dafür zu bezahlenden 40 fl. erlaubt werden möchte, wobey derselbe solche angetragene arendam von fall zu halb jahr in voraus zu bezahlen verspricht.

Ist dahin decretiret worden, dass nachdeme der vater seine söhne, als garküchler in die kameradschaft aufzunehmen nicht gezwungen und die dritte garkuchel zu errichten in praejudicium deren bereits allhier existirenden und für die anhero kommende wenige judenschaft ohnedem hinlänglichen garkucheln nicht zugelassen werden kann, dessen begehren nicht deferiret werden könne.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 1129—1130.

700.

1786. június 30. Szekszárd. A II. József császár rendeletére készített első magyarországi népszámlálás zsidó vonatkozású adatai Tolna megye négy kerületének összesen 60 településéről.

Bevölkerung von dem Comitat Tolnenser von Anno 1786.

Namen deren		JUDEN männlich		Hierzu das weibliche Geschlecht	Summen der Juden
Ortschaften	Grundherr	Verheirathete	Ledige, Wittwer		
Földvarer Process:					
Bátaszék	Kamera	2	4	4	10
Báta	Kamera	1	7	2	10
Alsónyék	Kamera	1	1	4	6
Fadd	Paul Petrovszky	3	5	12	20
D. szt. györgy	Franz Hajós	2	6	6	14
Paks	Familie Rudnyánszky	89	138	217	444
Bőcske	Theo Batthyány	7	11	16	34
Györköny	Familie Vörös	1	5	3	9
Kajdacs	Familie Sztankovánszky	1	1	4	6
Völgységer Process:					
Kakasd	Jos. Festetics	1	1	2	4
Szálka	Fülöp Batthyány	3	7	4	14
Alsónána	Kamera	2	2	4	8
Mórágy	Alexander Kliegl	2	3	4	9
Apathi	Anton Apponyi	—	3	—	3
Mőcsény	Alexander Kliegl	2	5	2	9
Czikó	Familie Perczel	4	7	9	20
Bonyhád	Familie Perczel et Kliegl	145	205	334	684
Majos	Familie Perczel	2	3	5	10
Kismányok	Anton Apponyi	1	1	3	5
Izmény	detto	2	6	6	14
Apar	detto	1	1	2	4
Lengyel	Taddaeus Amadé	1	2	3	6
Mucsi	Anton Apponyi	1	9	5	15
Tevel	Familie Döry	4	7	8	19
Kisvejke	Anton Apponyi	1	4	4	9
Varasd	detto	1	2	1	4
Kisdorog	Familie Döry	1	5	3	9
Zomba	Familie Döry	1	4	6	11

Namen deren		JUDEN männlich		Hierzu das weibliche Geschlecht	Summen der Juden
Ortschaften	Grundherr	Verheirathete	Ledige, Wittwer		
Simontornyer Process:					
Kölesd	Anton Apponyi	1	3	2	6
Pálfa	detto	1	2	3	6
Simontornya	Styrum Lympurg	8	11	16	35
Kisszékely	detto	1	—	5	6
Nagyszékely	detto	1	2	3	6
Görbö	Csehfalvi Familie	21	37	44	102
Miszla	Styrum Lympurg	1	1	4	6
Udvari	Kiss Familie	2	1	2	5
Gyönk	Kenessey Familie	20	21	42	83
Szakadát	Anton Apponyi	1	—	3	4
Diósberény	detto	1	2	2	5
Szárazd	Familie Döry	1	3	2	6
Csibrák	Familie Jeszenszky	1	3	4	8
Högyész	Familie graf Apponyi	19	43	45	107
Kalaznó	detto	1	—	5	6
Varsád	detto	1	4	4	9
Kistormás	detto	1	5	4	10
Nagytormás	detto	1	1	1	3
Murga	Familie Jeszenszky	1	2	3	6
Kéty	Familie Visoly	2	7	8	17
Dombóvárer Process:					
Szakály	Nikolaus Esterházy	2	1	7	10
Regöly	detto	—	3	4	7
Gyulaj	detto	1	1	4	6
Kurd	detto	1	3	3	7
Döbrököz	detto	2	4	4	10
Dombóvár	detto	13	17	21	51
Nak	detto	1	2	4	7
Várong	Kamera	2	1	3	6
Lápafő	Familie Horváth	1	1	1	3
Kocsola	Nikolaus Esterházy	2	3	3	8
Pári	detto	1	1	2	4
Kónyi	detto	2	1	5	8
Summa summarum		407	660	957	2024

Signatum per me Adamum Balogh de Beér inclyti comitatus Tolnensis m. p.

Tolna megyei Levéltár. Népesség 91. doboz. Ö/474. sz.

701.

1786. július 10. A m. kir. helytartótanács bizonyos feltételek mellett az italmérési jog haszonbérbe vételét a zsidóknak ismét engedélyezi.

Die 10-a July 1786.

1700. Statthalterey verordnung de dato 27-a Juny nro 26 938., kraft welcher bewilliget wird, dass unter vorgeschriebenen bedingnüssen die schanks arenden der judenschaft noch ferners beygelassen werden können.

Diese verordnung wird valvaliter publiciret werden und auch denen hiesigen Christlichen und jüdischen puchtern zur beobachtung des zweyten punkts in abschrift extradiret werden.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 1290—1291.

702.

1786. augusztus 10. A soproni tanács jelenti a m. kir. helytartótanácsnak, hogy mivel Sopronban sem zsidó, sem rabbi nem lakik, ez okból a zsidóknak egymás között kiszabott és kifogásolható büntetéséről sem lehet szó.

Die 10-a Augusti 1786.

1937. Königlich Hungarischen statthalterey verordnung:

b., de dato 18-ten July nr. 29 354., dass auf die, untern 14. März anni currentis wegen missbräuchlichen bestrafung der einer fleischlichen vergehung schuldigen juden erflossenen verordnung der bericht erstattet werden solle.

Wird der bericht sub hodierno eingeschiket, dass in Ödenburg weder einige juden ansässig, noch einige rabiner sich befinden, mithin auch von einigen missbräuchlichen bestrafungen nicht gehört werden. Sollte jedoch ein fall sich in zukunft ergeben, so wird die abstellung geschehen und der bericht erstattet werden.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 1507—1508.

703.

1786. augusztus 10. Őfelsége a hétszemélyes táblán keresztül közhírré teszi, hogy a szerencsétlenül meghalt Frankel, másként Engellender Lázár zsidó hitelezőinek kielégítésére Szepes megye november 21-ét tűzte ki és e per gondnokául Kraiczel Vilmos nyert megbízást.

Die 10-a Augusti 1786.

1950. Benignum suae majestatis sacratissimae via excelsae tabulae septemviralis emanatum rescriptum de dato 20-a July nro 2824., tenore cujus praescripto modo publicandum committitur, quod pro instituendo creditorum concursu fatis functi judaei Lazari Frankel alias Engellender terminus pro 21-a affuturi mensis Novembris anni currentis per comitatum Scepusiensem praefixus ac in curatorem litis Joannes Vilhelmus Kraiczel constitutus habeatur.

Terminus hic concursualis aeque valvaliter publicabitur.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 1514.

704.

1786. augusztus 14. A soproni tanács lopás gyanujával elfogott Herschel Dávid zsidót 8 botütésre ítéli el és származási helyére utasítja.

Anno 1786. die 14-a Augusti.

1983. Referiret tit. herr burgermeister, dass der ex suspicione furti inhaftirte jud David Herschel, nachdeme derselbe bereits im jahr 1784. aus diebstahls verdacht allhier arretirt gewesen und auch nach seinen selbsteigenen geständniss in letzteren Raaber markt aus diebstahls verdacht mit 8 stokstreich abgestraft worden, den 11-ten dieses mit 8 stokstreich gezüchtiget und ad locum originis reinviiret worden seye.

Soproni városi levéltár, 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 1535—1536.

705.

1786. augusztus 14. A soproni tanács Mandl Izrael nikolsburgi zsidót, aki egy mészárosnak a dohányát lopta el, mivel beteges, büntetés nélkül engedte ki a börtönből, míg Jakab Márkus cajlai zsidót, mint csavargót, a származási helyére utasította.

Anno 1786. die 14-a Augusti.

1987. Ist Israel Mändl jud von Nikolsburg aus Mähren 19 jahr alt, welche aus ursachen, weilen er im jüngst abgewichenen jahrmarkt einem fleischhaker eine tabacc-blatter aus seinem rok herausgezogen, eingezogen worden.

Obwohlen er verdächtig ist und ohne pass anhero gekommen, in ruksicht dessen kränklichen umständen ohne weiterer leibsstrafe seines arrestes entlassen und der arrest ihme zur strafe imputiret, sohin aber ad locum originis inviiret worden.

1988. Markus Jacob jud von Czajla aus dem Prespurger comitat und Faber von Kostl aus Mähren gebürtig, sind beede von hier, weilen sie allhier nichts zu thun und auch keine waaren bey sich haben, folglich als vagabunde anzusehen sind, in ihre wohnungs örter zurük inviiret worden.

Soproni városi levéltár, 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 1537—1538.

706.

1786. augusztus 17. A kerületi biztos felszólítja a soproni tanácsot, hogy Berl Lázár zsidónak hitelezőivel való elszámolásánál legyen segítségére.

Die 17-a Augusti 1786.

1992. Suae excellentiae domini districtualis commissarii ordinatio de dato 5-ae Augusti nro 3195., penes quam instantia judaei Lazari Berl pro sui protectione supplicantis fine eo transponitur, ut instantis creditores ad ineundum computum commoneantur et ad effectum rei magistratus cooperetur ac subseque eatenus informationem praestet.

Relegatur ad judicatus officium, ut auditis creditoribus iidem ad ineundum computum invientur, de effectu autem vel quid eatenus obstet, relatio praestetur suae excellentiae in vim informationis submittenda.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 1540.

707.

1786. szeptember 4. A m. kir. helytartótanács Izsák József zsidót és fiát, Jakabot személyleírással körözteti.

Die 4-a Septembris 1786.

2148. Statthalterey befehl, vermög welchen

a., untern nemlichen dato (25. July 1786.) nro 32445. des juden Joseph Isaak und dessen sohn Jakob Joseph persöhnliche beschreibungen mitgetheillet werden.

Diese beschreibungen werden auch auf gewöhnliche arth publiciret werden.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 1631.

708.

1786. szeptember 14. A m. kir. helytartótanács közli Márkus palotai zsidó személyleírását.

Die 14-a Septembris 1786.

2239. Statthalterey verordnung:

a., de dato 16-ten Augusti nro 34 021., wird ein jud Markus von Pallota von person beschrieben.

Diese beschreibung wird gewöhnlichermassen kund gemacht werden.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 1696.

709.

1786. október 5. A m. kir. helytartótanács rendelete szerint a zsidó hitközségek sem pénz, sem egyéb büntetést nem hozhatnak.

Die 5-a Octobris 1786.

2427. Statthalterey verodnung:

a., de dato 5-ten Septembris nro 37 839. bey juden gemeinden solle weder die legung in bahre oder ein geld vinculum oder aber strafe gedultet werden.

Beede diese verordnungen werden gewöhlichermassen publiciret werden.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 1859.

710.

1786. október 1. A m. kir. helytartótanács Ádám Dávid és Leibl József zsidónak személyleírását közli.

Die 12-a Octobris 1786.

2498. Statthalterey verordnung:

a., de dato 3-ten Octobris nro 43 069. die beschreibung zweyer juden, als David Adam und Joseph Leibl, dann verschiedener zu Wien entfrembdeten goldreichen hauben mitgetheilet.

Diese beschreibungen werden gewöhnlichermassen publiciret worden.

Soproni városi levéltár, 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 1907.

711.

1786. október 26. A m. kir. helytartótanács rendelete szerint jövőben 13 év alatti zsidó gyermek házassági engedélyt csak akkor nyerhet, ha igazolni tudja az elemi iskola elvégzését.

Die 26-a Octobris 1786.

2632. Ein gleicher statthalterey befehl, mittelst welchen

h., de dato 19-ten Septembris et nro 40 499. die allerhöchste entschliessung an deme bekannt gemacht wird, dass sothanen juden, welche sich gegenwärtig unter den 13-ten jahr ihres alters befinden, künftig die heyraths bewilligung nicht gegeben werde, wenn sie nicht das zeugniss des empfangenen normal unterrichts aufweisen können.

Wird herrn Ignatz Ernst zur comunicirung mit denen hier befindlichen zwey jüdischen garkuchlern, wie auch herrn Bernacsky und herrn Vietoris zur richtschnur hinausgegeben werden.

Soproni városi levéltár, 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 2028.

712.

1786. november 13. Ernst Ignác városkapitány jelenti a soproni tanácsnak, hogy a m. kir. helytartótanács folyó évi 40 449. számú rendeletét a kóser vendéglősök és a jelenlevő zsidók tudomására hozta.

Die 13-a Novembris 1786.

2780. Nachdeme tit. herr stadthauptmann Ignatz Ernst lauth rathsprotocoll de dato 26-ten vorigen Octobris monaths ad numerum 3632 et h., committiret worden den hohen statthalterey befehl de dato 19-ten Septembris anni currentis et nro 40499. den hiesigen garkuchlern und anwesenden juden kundt zu machen, so referiret derselbe schriftlich, dass er solche commission in vollzug gebracht habe.

Soproni városi levéltár, 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 2156—2157.

713.

1786. december 4. A m. kir. helytartótanács a kiskorú zsidók megkeresztelését szüleik engedélye nélkül szigorúan megtiltja.

Die 4-a Decembris 1786.

2938. Gleiche statthalterey verordnung de dato 7-ten Novembris nro 46967. solle in folge vorhinnige verordnungen republiciret werden, dass die taufe der münderjahrigen jüdischen kindern ohne bewilligung der eltern unter schwerer ahndung verbothen seye.

Die anbefohlene publicirung solle valvaliter geschehen.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 2275.

714.

1786. december 27. Jakab vagy másként Kübel Hayum lakompaki zsidó egy szabadságolt katonától lopott dolgokat vásárolt. Mert öreg és beteges, testi büntetés nélkül szabadult ki a börtönből, azonban Sopron területéről kitiltották.

Die 27-a Decembris 1786.

3146. Ist des in der casarn allhier wegen verübten diebstahl arretirten bestimmt beurlaubten gemeinen des löblichen Preysachischen infanterie regiments Michael Fingerloss vom löblichen Toscanischen Dragoner regiments commando mitgetheilte verhör und des bestohlenen Mathias Wimmer aussage, nebst verhör des von Lakenbach gebürtigen und aus ursachen, weilen er von obigen beurlaubten die gestohlene effecten erkaufet, in hiesigen stadt arrest arretirten judens Jacob oder Hayum Kübel sammt schreiben des Lakenbaker verwalters referirts worden.

Und die gestohlene sachen bis auf die pelz und rok schlingen und spreitzen einen messingenen mörssner und ein paar zinteller, welches zusammen auf 11 fl. geschätzt worden, dem eigenthumer zuruk gekommen, er jud aber vermög schreiben des Lakenbaker verwalters ein bettler und folgsam den abgang zu ersetzen nicht im stande ist.

So ist derselbe in rüksicht seines hohen alters und schwachen leibes beschaffenheit ohne weitere leibes strafe entlassen und ihme der seit 11-ten laufenden monaths Decembris erlittene arrest zur strafe imputiret und anbey demselben verbothen worden sich in der stadt allhier, nachdeme er ein bettler ist, und also kein handel treiben kann, nicht mehr sehen zu lassen.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 2434—2435

715.

1787. január 8. A soproni tanács Salamon Márkus zsidó kérését, hogy az elhunyt Veitl zsidó helyébe léphessen, mint kóser vendéglős, nem teljesíti, mert azt nyilvános árverésen fogják haszonbérbe adni.

Die 8-a Januarii 1787.

59. Marx Salamon bittet sich anstatt des verstorbenen jud Veitl die hiesige karkuchel zu überlassen.

Nachdeme alle stadt beneficium durch versteugerung verpachtet werden mügen, so kann solches beneficium dem instanten ohne versteugerung nicht überlassen worden, sondern solle nach vorläufigen kundtmachung bey der Lackenbäkker, Creützer, Eisenstädter und Straderstorffer judengemeinde den 23-ten der öffentlichen licitation ausgesetzet worden, worzu tit. herr Johann Fodor mit dem anhang exmittiret wird, dass er solches beneficium in der vorhinigen arenda ausruffen lasse.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv 60—61.

716.

1787. január 25. Az elhunyt Veitl Márkus soproni kóser vendéglős helyébe Veitl Schey zsidó lépett, aki nyilvános árverésen évi 80 ft. haszonbért ajánlott meg és azt is ígérte, hogy letesz 100 ft. óvadékot.

Die 25-a Januarii 1787.

217. Relation tit. herrn Ignatz Ernst und herrn Caspar Morenich vormunds über die den 23-ten dieses fürgeweste exarendirung der nach absterben des judens Marx Veitl der stadt anheim gefallenen karkuchel und da diese der jud Schey Veitl in angebettenen jährlichen 80 fl. als meist biettender erstanden, einfolglich diese um 40 fl. in der arenda gestiegen.

Als wird die stadt buchhalterey hierüber den contract verfassen, welcher sofort einer löblichen cameral administration zur begnehminung eingeschicket werden wird. Und weilen bey den hier nicht ansässigen juden eine real caution nöthig ist und auch besagter arendator zur caution 100 fl. einzulegen versprochen, so wird herr stadtkammerer solche gegen an den juden auszustellenden erlags schein erheben und in rechnung per empfang bringen, anbey aber auch ihme juden sothane 4 fl. interesse an seiner arenda jährlich zu guten schreiben.

Anlangend die zweite hiesige karkuchel so solle diese gleichfalls neuerdings mittelst versteigerung exarendiret werden. Worzu der 31-te laufenden monaths Januarii fruh um 9 uhr auf allhiesigen rathhaus anberaumet und tit. herr stadthauptmann Ignatz Ernst mit zuziehung herrn vormunds exmittiret worden ist, welche licitations tagsatzung durch öffentlichen trommelschlag bekannt zu machen seyn wird.

Soproni városi levéltár. 1786. évi Tanácsjegyzőkönyv 189—190.

717.

1787. február 1. A második soproni kóser vendéglő árverésén más nem jelent meg mint a mostani bérlőnő, aki ígérte a jelenlegi haszonbérének további fizetését.

Anno 1787. den 1-ten Hornung.

274. Referiret tit. herr Ignatz Ernst, dass den 31-ten Jäner die zweyte karkuchel alhier der versteigerung ausgesetzt worden seyn. Da aber ausser der dermahligen pachterin hier zu kein pachtlustiger erschienen und diese sich erkläret, dass sie diese karkuchel noch ferners in der dermahligen arenda behalten wolle, so wird ein solches der königlichen cameral administration einberichtet werden.

Soproni városi levéltár, 1787 évi Tanácsjegyzőkönyv 247—248

718.

1787. március 12. A m. kir. helytartótanács közli, hogy őfelsége milyen feltételek mellett engedte meg, hogy a zsidók a vallásalap birtokaira költözhessenek.

Die 12-a Marty 1787.

573., Statthalterey verordnung.

g., de dato 13-ten Februarii nro 6375. werden die bedingnisse mitgetheilet, gegen welchen seine mayestaet denen judenschaften in denen cameral-religions und studienfonds-gütern sich auf den akerbau ansiedlen zu können erlaubet werden scye.

Diese allerhöchste resolution wird valvaliter bekannt gemacht werden.

Soproni városi levéltár, 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv 471.

719.

1787. március 1. David Áron sopronkeresztúri zsidó Sopronban lakást bérelhet, de kereskedést nem üzhet.

Die 1-a Marty 1787.

508., David Aaron handlsjud von markt Kreutz bittet um die erlaubniss sich allhier wohnhaft machen und ein gewölb zum versleiss verschiedener waaren zu können.

Nachdeme ein hochlöbliche consilium auf die instanz des juden Joseph Abele vermög erlassenen intimat de dato 17-ten May 1785. et nro 13030. bewilliget, dass derselbe zwar allhier wohnen könne, jedoch denselben von treibung des handls wegen ohnehin sehr vermehrte anzahl deren hiesigen kaufleuten abgewiesen, als wird instanten zwar erlaubet sich allhier eine wohnung zu miethen, jedoch wird derselbe von errichtung einer handlung und eröffnung eines handlungs gewölbes ausser den marktzeiten abgewiesen.

Soproni városi levéltár, 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv 408.

720.

1787. március 22. Abele zsidó és fia: József a soproni tanácstól azt kérik, hogy Sopronban kereskedhessenek. Ezt az ügyet Neuhold Károly vizsgálja ki és tegyen jelentést.

Die 22-a Marty 1787.

644., Gleiche statthalterey verordnung de dato 13-ten Februarii nro 5965., mittelst welchen des juden Abele und seines sohnes Joseph um allhier den handel mit kurzen waaren errichten zu können allerhöchsten orts eingereichte instanz mit dem auftrag in originali mitgetheilet wird, damit der bericht erstattet werde, ob in ruksicht der angeführten beweg-gründen dem begehren des supplicantens gewillfahret werden dörfte.

Ist herrn Karl Neuhold zur untersuchung und relations erstattung hinausgegeben worden. Wegen einbringung der tax aber wird tit. herr burgermeister das nöthige verfügen.

Soproni városi levéltár, 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv 512.

721.

1787. március 26. Kiewe Jakab lakompaki zsidót a soproni bíróság a város területéről kitiltotta. Ez a tilalom továbbra is fennáll, de követeléseinek behajtására bejöhet a városba.

Die 26-a Marty 1787.

707., Jacob Kiewe schutzjud in Lakenbach bittet um erlaubniss wieder in die stadt hereinkommen zu können.

Nachdeme dem instanten vermög gefällten urtheil de dato 27-ten Decembris anni praeteriti 1786. die stadt verbothen worden, als kann von dem urtheil nicht abgegangen werden. Und falls derselbe allhier activ schulden ausstehend hätte, kann er solche durch einen bestellten betreiben. Im fall derselbe aber zur mündlichen nothdurfts handlung nöthig wäre, solle ihme erlaubt werden auf die hierzu anzuberaumende tagsatzung in die stadt hereinzukommen.

Soproni városi levéltár, 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv 561.

722.

1787 április 2. A megye sürgetésére a soproni tanács jelenti, hogy Abele József zsidó kérvénye tárgyában még meg kell várni a kereskedő társulat válaszát, ezzel szemben Áron Dávid zsidó kérvényét a tanácsi határozattal már megválaszolták.

Die 2-a Aprilis 1787.

759., Abermahl eine nota de dato 29-ten März, dass in gemässheit des untern 1-ten Marty eingeschikten prothocolls die ad nr. 507. wegen angezeigten unbillig-

keit veranlassene untersuchung ehebaldigist vorgenohmenen eben so auch ad nr. 8-n gedachten prothocolls des juden David Aaron, als auch wegen vormahls sich gemeldeten Joseph Abele instanz der bericht nebst den wegen besagten Abele den 17-ten May 1785. ergangenen statthalterey befehl der bericht ehebaldigst eingeschiket werden solle.

Sobald die relation des provisoris eingegeben seyn wird, solle jene dem herrn vicegespan überschiket werden und wann in ruksicht des Abele herr Karl Neuhold die äusserung des handelstandes eingeben wird, solle mit dem zur weiteren einbegleitung dem löblichen comitat zu folge statthalterey verordnung einzuschikenden bericht, auch der wegen den juden Abele anno 1785. den 17-ten May erflossene statthalterey befehl beygeschlossen werden mit dem weiteren anhang, dass dem juden David Aaron seine instanz mit der magistratual verbescheidung hinausgegeben worden.

Soproni városi levéltár, 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv 604—605

723.

1787 április 16. A soproni tanács Abele zsidónak és fiának azt a kérését, hogy Sopronban kereskedhessék, a kereskedő társulat véleménye alapján elutasítja és ebben az irányban Sopron megye támogatását is kéri.

Den 16-ten April 1787.

848., Nachdeme zu folge hoher statthalterey verordnung de dato 13. Februarii anni currentis nro 5965. die untersuchung des um hier eine handlung von kurzen waaren errichten zu können bittender judens Abele und sohn Joseph allerhöchsten orts eingereichten instanz dem herrn Karl Neuhold lauth rathsprotocoll de dato 22-ten März nro 644. comittiret worden, so hat derselbe hierüber sein relation abgestattet und derselben mit bezug auf die schon vorhin unterloffene acta die von seiten des hiesigen handelstand entgegen der angesuchten aufnahme angeführte beweggründe beygeschlossen.

Welche relation sammt denen provocirten anlaagen dem löblichen comitat zur weiteren einbeförderung an die hohe statthalterey eingeschiket mit der bitte, dass nachdeme die anzahl der hiesigen kaufleuthen nro 13030. mittelst der untern 17-ten May 1785. erlassenen verordnung schon für überflüssig anerkannt und von darumen supplicant von seinen gesuch eine handlung errichten zu können abgewiesen worden, eine löbliche gespannschaft sich bey der hohen behörde dahin vorworthen verwenden wolle, dass besagter Abele und sohn Joseph sowohl obiger, als auch deren in den untern 29-ten April 1785. erstatteten magistratual bericht enthaltenen ursachen halber von seinen gesuch abgewiesen werden möchte.

Soproni városi levéltár, 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv 676—677.

724.

1787. április 24. A soproni tanács Sopron megyének jelenti, hogy mivel a zsidók I. Ferdinánd király rendelete értelmében a városból ki vannak tiltva, ezért a kismartoni, lakompaki, keresztúri és kahodi zsidó hitközség a szabad kereskedés megengedése fejében fizeti az évi 100 ft. illetéket, amelyről nem mondhatnak le.

Den 24-ten April 1787.

864., Verordnung des löblichen comitats de dato 12-ten April nro 1007., mittelst welchen deren um nachsicht des bishero jährlich mit 100 fl bezahlten contracts geldes bittenden juden gemeinden von Eisenstadt, Matterstorff, Lackenbach, Creütz und Kobersdorff dem löblichen comitat eingereichte instanz zur berichts erstattung mitgetheillet wird.

Hierauf wird dem löblichen comitat berichtet worden, dass nachdeme vermög der noch von könig Ferdinando I-o dieser königliche freystadt Oedenburg ertheilten freyheit, so in abschrifft beyzuschliessen, die juden von hier ausgeschlossen worden, von dieser zeit an kein jud ohne begleitung eines musquetirer und abführung 12 den. in die stadt herein gelassen worden sey, wie solches aus den beyzulegenden mandato inhibitorio erhellet, bis entlichen in neuern zeiten die supplicirende juden gemeinden anstatt der gewöhnlichen personal zahlung einen contract zur zahlung überfängt per jährlichen 100 fl. eingegangen, welchen contract dieselben auch bishero beobachtet haben und das es in der macht des magistrats nicht stehet von diesen contractmässigen und usu roborirten gefäll abzustehen, auch diesfalls die vorrechung von der hochlöblichen statthalterey niehmals ein mangel ausgestellet worden, so glaubt der magistrat, dass die stadt berechtiget sey in so lang bis dieser contract höhern orth nicht aufgegeben wird, diese contractmässige zahlung noch ferners abzufordern.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv 689—690.

725.

1787. május 31. A soproni tanács Bernácsky József városjegyző jelentését meghallgatva úgy határoz, hogy ameddig Veitl Schey zsidó a kóser vendéglő haszonbérét 20 ft-os előleges részletekben pontosan fizeti, addig a kóser vendéglőt 100 ft óvadék nélkül is birtokolhatja. Egyébiránt mindkét kóser vendéglőssel szerződést kell kötni.

1787. május 31.

Hat herr Joseph Bernatschky ordinarius notarius proponiret, dass obschon annoch untern 1-ten Februarii anni currentis mit dem juden Scheu Veidl der contract in ansehung der hiesigen kahrkuchel an deme angestossen worden, dass derselbe für die exarendirte karskuchel 80 fl. jährliche arenda bezahlen und zur bedekung der stadtkammer cassa eine caution per 100 fl. einlegen wolle, derselbe dennoch weder die caution einlegen können, noch zur unterfertigung des contracts auf oftmahliges vorfordern erschienen seye, dahero auch der ausgefertigte contract der löblichen königlichen cameral administration zur begenehmigung bishero nicht eingeschiket werden können, mithin wird der magistratual decision substerniret, was weiters fürzunehmen seye.

Nachdeme herr stadtkammerer auf vornehmen referiret, dass obschon der jud Scheu Veitl die einlage per 100 fl. nicht gemachet, er demnach bishero die arenda mit jedesmahligen 20 fl. anticipato bezahlet, als solle ihme die inpachtung kahrkuchel auch ohne der versprochenen einlaage der 100 fl. noch ferner belassen, herr stadtkamerer aber per notam dahin errinneret worden, dass wann derselbe die versprochene arendam nur einmahl anticipato zu bezahlen unterlassete, dem magistrat sogleich zur weitern verfügung die anzeuge gemacht werden solle. Wobey noch determiniret worden, dass nebst anzeigung dieser umstände mit auslassung der wiederholten caution ein neuer contract mit besagten juden Scheu Veidl per 80 fl., als auch mit der vormahligen kahrküchlerin Dulattin verwittibten Hirschlin in betreff der zweyten kahrkuchel per 40 fl. förmliche contracte angestossen und zur ratification der löblichen cameral administration eingeschiket werden sollen.

Soproni városi levéltár, 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv nr. 1188.

726.

1787. június 4. Ernst Ignác városkapitány a zsidókkal kapcsolatos javaslatait terjeszti elő, amelyeket a soproni tanács csak részben fogad el.

1787. junius 15.

Eine nota des herrn stadthauptmanns Ignatz Ernst de dato hodierno, in welcher derselbe verlanget, dass

1-o denen juden nirgend anderst, als in den karkucheln der aufenthalt gestattet werde.

2-o dass die karkuchler über die ankommende fremde juden gleich dem würthen die tagzettel eingeben und

3-o die bettlende juden durch den stokhauss abgeschaft, wie dann auch

4-o der karkuchler Veit Scheu zum erlag der anversprochenen caution per 100 fl. verhalten und nicht erlags fall die karkuchel mit dem mitwerber Marz ein vertrag geschlossen werden solle.

Ad primum nachdeme die domicilirung der judenschaft verstattet ist, so kann die beherbergung derselben glatterdings nicht abgeschaft oder eingestellet werden.

Ad 2-m der wachtmeister solle denen kharkuchlern bedeuten die ankommende juden unter befahrender arreststrafe täglich durch die gewöhnlichem tagzettel bey dem herrn burgermeister namentlich anzuzeigen.

Ad 3-m der stokhauss knecht wird die betlende Lakenbäker jüdische abbrendler abschaffen.

Ad 4-m nachdeme Veit Scheu, deme die karkuchel durch herrn stadthauptmann selbst, als ad actum licitationis exmittirten überlassen worden, bishero die pactirte arendam anticipato richtig bezahlt, so ist ihme die kharkuchel zwar ohne caution doch unter getroffener vorsehung beyzulassen bereit den 31. May ad num 1188. befunden, diessfalls auch die vorstellung der königlichen cameral administration einzuschiken beschlossen worden.

Soproni városi levéltár, 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv nr. 1357.

727.

1787. június 21. Sopron megye két zsidónak, úgy mint Salamon Simonnak és Salamon Lázárnak személyleírását közli a soproni tanáccsal.

1787. junius 21.

Sind durch die löblichen gespanschaft derselben von der hochlöblichen statthalterey zugemittelte persönliche beschreibungen mitgetheillet worden:

b., nro 17788. zweyer juden, als Simon Salamon und Lazar Salamon.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv nr. 1420

728/a.

1787. július 2. A m. kir. helytartótanács rendelete szerint a zsidók keresztény ünnepeken csak olyan helyen nyithatják ki az üzleteiket, ahol külön városrészben vagy utcában laknak.

1787. julius 2.

Wiederum entscheidung sub nro 1334., mittelst welcher die statthalterey verordnung de dato 22-ten May nro 18038. in betref der den juden zugestandenen erlaubnuss in ortern, wo selbe in abgesonderten juden städten und gassen wohnen, an den bey Christen gewöhnlichen feyertägen zu arbeiten und ihre gewölben offen zu halten, welches doch in ortern, wo sie mit Christen vermenget, nicht zu verstatten.

Da die judenschafft hier keine abgesonderte gassen haben, so höret diese befugnüss von selbst für die hiesige judenschafft auf.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv nr. 1515.

728/b.

1787. július 2. Mózes Sámuel és Dávid Löbel zsidók Morvaországban Mariahilf és Muschau helységek közötti országúton egy börönd eltulajdonításával 7318 ft-ot raboltak.

1787. julius 2.

Abermahl einige durch die hochlöblichen königlichen statthalterey dem löblichen comitat mitgetheilte, sofort aber durch diesen dem magistrat überschickten beschreibungen:

c., 20775. beschreibung deren den 15-ten May anni currentis auf der strasse zwischen Maria Hilf und Muschau in Mähren dem Samuel Moyses und Löbel Davit mittelst abschneidung eines koffers in betrag von 7318 fl. 12 xr. geraubten baaren geldes.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv nr. 1523.

729.

1787. augusztus 8. A soproni tanács Ábrahám Mózes cajlai zsidót büntetés nélkül kiengedni a börtönből, mert nem lehetett semmi rosszat rábizonyítani.

1787. augusztus 8.

1824. Summarische verhör mit den ex suspicione allhier arrettirten juden Moyses Abraham von Czaila aus Prespurger komitat de dato 6-ten dieses.

Nachdeme wieder demselben nichts verfügliches hervorgekommen, ist jenner ohne straf entlassen worden.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 501.

730.

1787. július 10. Szekszárd. A dunaföldvári kerület (Tolna megye) helységeiben végzett népességösszeírás felülvizsgált adatainak összesítése.

Summarium über den bey der Revision pro Anno 1787. in dieser Bezirk erhobenen Populations Standt.

Namen der Ortschaften in Földvárer Prozess	JUDEN			Summen der Juden
	männlich		Hierzu das weibliche Geschlecht	
	Verheirathete	Ledige. Wittwer		
Bataszék	2	2	4	8
Bátta	1	5	2	8
Alsónyék	1	1	5	7
Decs	1	1	1	3
Tolna	1	—	1	2
Fadd	4	4	12	20
Dunaszentgyörgy	3	4	6	13
Paks	86	133	217	436
Bölcske	5	10	15	30
Györköny	1	4	3	8
Kajdacs	1	1	4	6

Signatum Sexard den 10-ten Julii 1787.

Joannes Salamon inclyti comitatus Tolnensis jurassor manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Népesség 91. doboz. Ö/474. szám.

Megjegyzés:

Az 1786. évi népességfelvétel utóvizsgálata kideríti, hogy egy év leforgása alatt Cecsen 3, Tolnán 2 zsidó telepedett meg. Ugyanakkor a földvári kerületben összességében némileg csökkent a zsidó lakosság száma. Az 1786. évi 553 fővel szemben 1787-ben 541 főt számláltak.

1787. július 13. A soproni tanács a megyén keresztül a helytartótanács előtt igyekszik magát mentegetni azért, mert a kismartoni, nagymartoni, lakompaki és keresztúri zsidó hitközségektől szabad kereskedésük fejében évi 100 ft. haszonbért követelt. Ennek alapja az 1741. évi szerződés. Amennyiben e fizetés a türelmi adó fogalma alá esik, úgy azt visszafizeti.

1787. julius 13.

1629. Verfügung des löblichen comitats de dato 12-ten dieses nro 2311., krafft welcher die an deme untern 3-ten Juny nro 19591. erflossene statthalterey verordnung bekannt gemachet wird, dass durch diese stadt wieder das publicierte tolleranz patent von denen juden gemeinden abgenohmene contractgeld von den zeit des publicirten patents zurückgezahlet werde, dabey der magistrat sich verandworten solle, warumen den obigen patent zuwieder diese tax abgenohmen worden seye, ferners wird aufgetragen, dass mit einhändung des patents in abschrifft des ferneren abnahmbs die stadt sich entübrigen, das zurückzahlende quantum der gespannschaft eingeschicket, die intimirung an die stadt thöre zur wissenschaft der judenschaft angeschlagen und übrigens die mitgetheilte statthalterey verordnung in abschrift dem mautharendator hinaus gegeben werden solle.

Solle der hohen statthalterey mittelst des löblichen comitats nochmahlen vorgestellet werden, dass von seiten dieser stadt mit nichten unter der tittel einiger straffe wegen der religion, sondern in gemassheit des in jahr 1741. einrichteten und der löblichen comitat in abschrift einzuschickenden contracts von der Eisenstädter juden gemeinde zwar 30 fl., von der Maderstorffer gemeinde aber ebenfahls 30 fl., von der Lackenbacker gemeinde 20 fl., und von der Creutzer juden gemeinde 20 fl. in der unschuldigsten absicht und pur wegen den in der stadt getriebenen handel und wandel abgenommen worden seyen, immassen auch jeder Christlicher handelsmann von den treibenden handel nicht frey gelassen wird, mithin auch die juden, welche verschiedenen handel treiben, davon nicht befreuet zu seyn erachtet worden und habe der magistrat dieses contractgeld desto zuversichtlichen abgenohmen, nachdeme auf einvernehmen der stadt dem löblichen comitat zur gelegenheit der dem 17. Decenbris 1781. zu Nemesker gehaltenen general congregation, mithin nach beschehener kundmachung des der Christlichen tolleranz halber erflossenen patents, ausser dem habe der magistrat auch geglaubet, dass dieser unter den titel des contracts geldes beschene abnahm nicht unter den sinn einer leibmauth zu rechnen währe, soferne dennoch solche unter diesem verstand aufgenohmen wurde, so seye dem stadtkammerer bereits der auftrag gemacht worden, dass weilen diese leibmauth durch die untern 24-ten Jähner 1786. nro 3318. erlassenen den 15. Feber besagten jahres eingelangte statthalterey verordnung allermildest aufgehoben worden, der a dato percepti dieser verordnung biss 13. July anni currentis, mithinauf 1 jahr 4 monath 8 täg berechnete betrag mit 141 fl. 11 1/9 den. dem löblichen comitat zur weiteren eintheilung gegen quittung erleget werde, wessenthalben auch diese 141 fl. 11 1/9 den. an die stadtkammer cassa zur zahlung angewiesen worden. Ubrigens wird die anbefohlene publication valvaliter beschehen und die abschrift der mitgetheilten statthalterey verordnung dem mauth arendatori extradiret werden.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 367—371.

732.

1787. július 21. A soproni tanács a m. kir. kamarának jelenti, hogy a Sopronban működő mindkét kóser vendéglőt nyilvános árverés útján adta haszonbérbe, miként ezt annak idején jelentette is.

1787. julius 21.

Verordnung der löblichen königlichen kameral administration de dato 11. dieses nro 2794., mittelst welcher aufgetragen wird, dass nachdeme vermög allerhöchster vorschrifft sämtliche städtische beneficia nicht anders, als licitando verpachtet werden können, die hierortige garkuchel mittelst versteigerung an den meistbietenden zu verpachten und der diessfällige contract der administration einzuschicken seyn.

Wird der löblichen administration einberichtet werden, dass nach ausweiss des sub dato 31-ten May anni currentis nro 1188. gestatteten bericht die hiesige 2-te garkuchel ohnehin der zur licitation anberaumten 23-ten Jänner der mehrbietung ausgesetzt worden, da aber nur für die eine licitanten sich eingefunden, für die andern aber über den vorigen pachtungs preyss niemand mehr versprochen, so seyn solche der vorigen pachterin der verwittibten Hirschlin überlassen und über beede diese garkucheln die contracte zur ratification eingesändet worden, welche auch dermahlen angesuchet wird.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 421—422.

733.

1787. augusztus 8. A soproni tanács Gabriel Izsák gödingi zsidót, kire a lopást rábizonyítani nem lehetett, a származási helyére utasítja.

1787. augusztus 8.

Gleiche verhör mit den ebenfahls ex suspicione in verhafft genohmenen juden Isaac Gabriel von Goding aus Mähren de dato 6-ten dieses.

Da auch wieder diesen kein verbrechen erwiesen worden, so seid ersterer zwar nach Göding, lezterer aber nach Sanct Georgen mit einen retourpass abgeschicket worden.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 501.

734.

1787. augusztus 13. A m. kir. helytartótanács rendelete szerint a zsidók ezentúl megélhetésük megkönnyítése céljából keresztény legényeket is szolgálatukba fogadhatnak.

1787. augusztus 13.

1883. Abermahl entscheidung des löblichen komitats de dato 1-ten Augusti nro 2588., krafft welcher die untern 3-ten July nro 23918. an deme mittelst der hochlöblichen statthalterey bekannt gemachte allerhöchste resolution eröfnet wird,

dass die judenschafft ohne burger und meisterrecht zum betrieb und erleichterung ihres nahrungs wegen christliche gesellen halten können.

Wird valvaliter bekant gemacht werden.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 536—537.

735.

1787. augusztus 29. A m. kir. kamara a két soproni kóser vendéglő bérbeadását jóváhagyja, miről az érdekelteket a soproni tanács értesíti.

1787. augusztus 29.

2033. Verordnung der löblichen königlichen cameral administration de dato 5-ten Augusti nro 3226., krafft welcher die mit den juden Schey Veidl und der verwittibten jüdin Hirschlin in betref der garkucheln angestossene contracte begnehmiget und solche in zweyfachen exemplarien zurükgesendet werden.

Von diesen contracten wird mit anschrifft der ratification ein exemplar den pachtern, das zweyte der buchhalterey, die abschrifft aber davon dem herrn stadtkamerer zur belegung seiner rechnung extradirt werden.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 643.

736.

1787. szeptember 20. Sopron megye közli a soproni tanáccsal a helytartótanácsnak azt a rendeletét, hogy zsidó gyermekeket tilos megkeresztelni.

1787. szeptember 20.

2216. Entscheidung des löblichen comittats de dato 22-ten Augusti nro 2845., krafft welcher die untern 3-ten July nro 28533. in betref der nicht zu taufenden jüdischen kindern erlassene statthalterey verordnung bekannt gemacht wird.

Diese verordnung wird durch herrn burgermeister den hiesigen hebamen so wohl, als auch dem Accuser hurtig bekant machen und die bekantmachung in der kanzley extradirenden verordnung vormerken lassen.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 769.

737.

1787. szeptember 20. Sopron megye arról értesíti a soproni tanácsot, hogy a zsidók a helytartótanács rendelete értelmében kötelesek német vezeték- és keresztnevet viselni.

1787. szeptember 20.

2219. Abermahl entscheidung des comitats de dato 5-ten Septembris nro 3017. f., kraft welcher die untern 7-ten Augusti nro 28785. andeme erflossene statthalterey vorordnung bekannt gemacht wird, dass die judenschaft in deütscher sprache ihren vor- und zunamen fiehren solle.

Ad f. wird valvaliter publiciret worden.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 772.

738.

1787. szeptember 25. A soproni polgármester jelenti a tanácsnak, hogy a helytartótanácsnak azt a rendeletét, mely megtiltja a zsidó gyermekek megkeresztelését, végrehajtotta.

1787. szeptember 25.

Eben derselbe (herr burgermeister) referiret, dass er zufolge gestions prothocoll nro 2216. denen hiesigen hebammen und Acchers die untern 31-ten July anni currentis nro 28533. wegen nicht taufenden jüdischen kindern erflossene statthalterey verordnung bekannt gemacht habe.

Dienet ebenfahls den magistrat zur wissenschafft.

Soproni városi levéltár, 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 805.

741.

1787. szeptember 24. Sopron megye arról értesíti a soproni tanácsot, hogy a zsidó hitközségeknek szabad kereskedésük címén befizetett haszonbérét 1783. VI. 12-től számítva kell visszatéríteni.

1787. szeptember 24.

2248. Verordnung des löblichen komitats de dato 17-ten hujus nro 3155., worinnen bekannt gemachet wird, dass das juden contract geld zufolge hoher statthalterey verordnung von 12-ten Juny 1783., als den tag der beschenen kundmachung des tolerants patent zurückgezahlet und an hiesigen comitats perceptorem erleget werden solle.

Diese verordnung wird an die stadtbuchhalterey zu dem ende abgegeben, damit selbe eruire, was die ruckzahlung des jüdischen contract geldes von 12-ten Juny 1783. ertrage und diesen betrag aus der stadtcamer cassa zur zahlung anweisen zu können.

In pleno 24-ten.

Soproni városi levéltár, 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 785—786.

742.

1787. október 12. A m. kir. helytartótanács Lebl Ábrahám zsidót, aki adóssága miatt nejét és gyermekeit hátrahagyva megszökött, körözteti.

1787. október 12.

Sind von der löblichen gespanschaft in druck beförderte beschreibungen mitgetheilet worden:

c., nro 33887. de dato 25-ten Septembris des nach gemachten verschiedenen schulden mit hinterlassung seines eheweibs und minderjährigen kindern verstohlener weise in die flucht gerathenen judens Abraham Lebls.

Diese beschreibungen werden ebenfahls gewöhnlichen massen bekannt gemachet worden.

Soproni városi levéltár, 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv III. 52—53.

743.

1787. szeptember 26. Szekszárd. Tolna megye simontornyai járásában élő zsidók névváltoztatása.

Tabelle
durch welchen in Simontornyenser District befindlich Juden, ihre Jüdische und neue angenommene Namen bedeutet wird

Der bisherigen Jüdischer Namen	Der neue angenommener Namen	Desen Weib Jüdischer Namen	Der neue angenommene Namen	Desen Kinder Jüdischer Namen	Der neue angenommene Namen
In Praedio Görbö					
Mathias Salamon	Mathias Lipsitz	Juditha Isach	J. Lipsitzin	Moyses Mattyas	M. Lipsitz
				Isach Samuel	I. Bethlehem
				Sara Mattyasin	S. Lipsitzin
Jacob Aron	Jacob Paur	Eva Davidin	E. Paurin	Anna Jacobin	A. Paurin
			Magd:	Rachel Jacobin	R. Paurin
Jacob Moyses	Jacob Schwartzer	Anna Simonin	A. Schwartzerin	Löbl Jacob	L. Schwartzer
			Knecht:	Daniel Herschl	D. Springer
			detto	Salamon	Salamon Stir
			detto	Samuel Gabriel	S. Kuhn
Michael Jacob	Michael Teucs	Anna Leopoldin	A. Teucsin	Jacob Michael	Jacob Teucs
				Judas Michael	Judas Teucs
				Rachel Michlin	R. Teucsin
David Abraham	David Lumnicz	Eva Moyses	Eva Lumniczin	Jonas David	J. Lumnicz
				Marjand Davidin	M. Lumniczin
			Magd:	Judith Zacharias	J. Klazerin
Isach Michael	Isach Merklin	Lena Josephin	Helena Merklin	Jacob Isach	J. Merklin
				Sophia Isachin	S. Merklin
				Jacob Löbl	J. Hecht
				Catharina Gotlibin	C. Merklin
			Knecht:	Israel Hersl	I. Fux
David Jacob	David Kremszir	Anna Hirschlin	A. Kremszirin	Abraham Moyses	A. Kremszir
Moyses Jacob	Moyses Kommervitz	Kathl Mendlin	K. Kommervitzin	Hersl Moyses	M. Kommervitz
				Anna Moysin	A. Kommervitzin

			Knecht:	Joseph	J. Flaishaker
Löbl Joseph	Leopold Karfl	Eva Martin	E. Karflin	Marcus Löbl	M. Karfl
				Lazar Löbl	L. Karfl
				Jacob Löbl	J. Karfl
				Salamon Löbl	S. Karfl
				Lena Löblin	Helena Karflin
				Sara Löblin	S. Karflin
Abraham Noë	Abraham Hecht	Anna Davidin	A. Hechtin	Löbl Abraham	Leopold Hecht
				Jacob Abraham	J. Hecht
Samuel Hersl	Samuel Kazmir	Marjandl Pinkus	M. Kazmirin	Hersl Samuel	Abraham Kazmir
				Pinkus Samuel	Isach Kazmir
				Salamon Samuel	S. Kazmir
				Joseph Samuel	J. Kazmir
Jacob Moyses	Moyses Kaufman	Rezl Moysin	R. Kaufmanin	Löbl Moyses	Leopold Kaufman
Simon Moyses	Simon Kaufer	Eszter Moysin	E. Kauferin	—	—
			Knecht:	Löbl Hersl	Leopold Fux
			detto	Samuel Israel	S. Trakter
Jacob Moyses	Jacob Kleiner	Margareta Salamonin	M. Kleinerin	Barbara Moysin	B. Kleinin
David Abraham	David Kaufer	Katl Chain	K. Kauferin	Abraham David	A. Kaufer
				Moyses Abraham	M. Kaufer
				Rachel Davidin	R. Kauferin
				Theresia	T. Kauferin
			Knecht:	Löbl	Leopold Perger
				Salamon Levit	S. Bach
Mattyas Joseph	Mathias Veispartl	Anna Moysin	A. Veispartlin	Moyses Mattyas	M. Veispartl
				Michael Mattyas	M. Veispartl
				Rebeka Mattyasin	R. Veispartlin
				Ignatz Joseph	I. Veispartl
				Eszter Ignaczin	E. Veispartlin
			Knecht:	Joannes Abraham	J. Schmith
Moyses Löbl	Moyses Schnaider	Sara Jacobin	S. Schnaiderin	Abraham Moyses	A. Schnaider
			Knecht:	Löbl	L. Schnaider
			detto	Hersl Teics	Leopold Teics
Alexander Moyses	Alexander Kaufer	Rachel Martin	R. Kauferin	Moyses Alexander	M. Kaufer
				Marcus detto	M. detto
				Jacob detto	J. detto
				Judith Alexanderin	J. Kauferin
Mendl Israel	Marton Bárán	Anna Baranin	A. Baranin	—	—

Der bisherigen Jüdischer Namen	Der neue angenommener Namen	Desen Weib Jüdischer Namen	Der neue angenommene Namen	Desen Kinder Jüdischer Namen	Der neue angenommene Namen
Elias Joseph	Elias Veispartl	Anna Moysin	A. Veispartlin	Joseph Elias	J. Veispartl
				Löbl Elias	L. Veispartl
				Eszter Elias	E. Veispartlin
			Knecht:	Philip	Ph. Zsibzsir
				Joannes Löbl	J. Schnaider
				Jacob	J. Perger
				Rachel Moysin	R. Horczig
David Mendl	David Honn	Rezl Salamonin	R. Honin	Salamon David	S. Honn
Abraham Moyses	Abraham Perger	Rezl Jacobin	R. Pergerin	—	—
Alexander Volff	Volff Kirschner	Sara Josephin	S. Kirschnerin	Judith Alexanderin	J. Kirschnerin
			Knecht:	Hersl Jacob	Salamon Prandvajner
			Magd:	Sara Zachariaschin	S. Klazerin
In Gyönk:					
Philip Abraham	Philip Kajzer	Marianna	M. Kajserin	Praindl	Anna Kajserin
Salamon Löbl	Leopold Lichtenstain	Rachele	Rosina Lichtenstainin	Israel	Joseph Lichtenstain
				Mer	Martin detto
				Cheile	Catarina detto
				Schedl	Rosalia detto
Jacob Marcus	Jacob Graff	Refke	Rosina Graffin	Itzig	Joseph Graff
				Beile	Barbara Graffin
				Lea	Lea detto
Salamon Michael	Michael König	Eszter	Theresia Königin	—	—
Salamon Moyses	Salamon Smid	Maria	Anna Smidin	Beisel	Appolonia
Jacob Moyses	Jacob Lener	Rachele	Rosina Lenerin	Moyses	Joseph Lener
Israel Marcus	Joseph Ertman	Ester	Ester Ertmanin	—	—
Aron Jacob	Adam Muth	Refke	Eva Muthin	Löbl	Samuel Muth
				Jüttl	Judith Muthin
				Cheile	Catharina Muthin
Löbl Jonas	Leopold Herzog	Rosina	R. Herzogina	Perl	Peter Herzog
David Löbl	Jacob Schwarcz	Rosina	R. Schwarczin	Simon	J. Schwarcz
Löbl Moyses	Leopold Krauz	Kredl	Clara Krauzin	Moyses	Karl Krauz
				Joseph	Joseph detto
				Hendl	Eva Krauzin
				Küttl	Cat. detto

Israel Löbl	Jacob Oppenhaimer	Ester	Teresia Oppenhaimerin	—	—
Nathan Marcus	Adam Fischel	Güttl	Catharina Fischelin	Jonas	Joseph Fischel
				Nathel	Mathias detto
Isac Marcus	Daniel Schnaider	Tegl	Catharina Schnaiderin	—	—
Jacob Isach	Jacob Gross	Sara	Sara Grossin	Isach	Peter Gross
				Abraham	Joseph detto
				Adam	Adam detto
Tobias Schacter	Tobias Prister	Sodl	Sara Pristerin	Chal	Rosina Pristerin
				Lea	Lea detto
				Marcus	Daniel Prister
Abraham Jacob	Mathias Gerber	Caja	Teresia Gerberin	Sorele	Sara Gerberin
				Ester	Ester detto
Moyses Löbl	Michael Krausz	Nachme	Catharina Krauszin	Herschl	Jacob Krausz
				Fentl	Julianna Krauszin
				Itzig	Joseph Krausz
Hersl Löbl	Joseph Libman	Sorele	Sara Libmanin	—	—
Löbl Salamon	Joseph Klein	Mindl	Marianna Kleinin	Salamon	Joseph Klein
				Janteff	Jacob detto
				Fridmann	Philip detto
				Sorele	Sara Kleinin
				Refl	Rosina detto
Itzig Hersl	Daniel Volff	Güttl	Catarina Volffin	Hersl	Jacob Volff
				Moyses	Samuel detto
				Czipperl	Sophia Volfin
Elias	Gottlib Kaufman	Sorele	Sara Kaufmanin	Malche	Marjandl Kaufmanin
				Reitzel	Elisabetha detto
Moyses	Michael Schnaider	Rachele	Rosina Schnaiderin	Taubel	Teresia Schnaiderin
				Löbl	Leopold Schnaider
				Resl	Resl Schnaiderin
In Varsád:					
Iczik Liebman	Isach Liebman	Gelle Saulem	Rosalia Liebmanin	Mayer Itzik	Mayer Betlehem
				Liebman Itzik	Philip detto
				Fretman detto	Philip detto
				Fromet detto	Veronica detto
			Knechr:	Simon Kidalie	Simon Prister
In Szárazd:					
Isach Bernard	Isach Lamm	Sara Leopoldin	Sara Lamin	Bernard Isach	Bernard Lamm
				Lepold Isach	Lepold detto
				Reitzel	Rosina Lamin

Der bisherigen Jüdischer Namen	Der neue angenommener Namen	Desen Weib Jüdischer Namen	Der neue angenommene Namen	Desen Kinder Jüdischer Namen	Der neue angenommene Namen
In Kéty:					
Löbl Salomon	Leopoldus Lorschy	Reitzel	Resl Lorschin	Schlamone	Salamon Lorschy
				Koppel Hirsch	Jacob detto
				Scherna	Scharlotha Lorschin
				Sorel	Sara Lorschin
Jacob Philip	Jacob Klein	Achat	Judith Kleinin	Fridman	Frideric Klein
				Libman	Philip detto
				Scholum	Salamon detto
				Frometh	Rosina Kleinin
				Czartel	Sara detto
				Mitka	Teresia detto
				Sabina	Sabina detto
In Udvari:					
Jacob Filip	Filip Klein	Sara Gaspar	Catarina Kleinin	Volff	Volff Klein
				Judith	Judith Kleinin
			Magd:	Ester Seml	Rosina Klein
			detto	Sisli Judith	Jacobin Kleinin
In Simontornya:					
Abraham Jacab	Adam Schwob	Gelle David	Eva Schwob	Chain Jacob	Joachim Schwob
				David Jacab	Jacob detto
Gerschl Peer	Gaspar Reich	Gersl Gelle	Marianna Reichin	Marcus Aron	Michl Reich
Salamon Gersl	Ignatius Reich	Marin Gersl	Marianna Reichin	Eva Gersl	Eva Reichin
				Anna Gersl	Anna detto
Gersl Jacob	Jacob Raich	Rebeca Gersl	Juditha Raichin	Rachel Gersl	Catharina Reich
Hersl Samuel	Joseph Klein	—	—	—	—
Michl Kajem	Schmith Michl	Ester Kajem	Ester Schmith	—	—
Gottlieb Jacab	Haäz Gottlieb	Pila Jacab	Barbara Haäz	Marcus Jacab	Haäz Mark
				Lazar detto	Haäz Lazar

In Kisszékely:					
Salamon Abraham	Schwab Abraham	Ester Abraham	Schwab Eva	Hanke Salamon Rifke Salamon Feigel Salamon Tile Salamon Peiel Salamon	Schwab Judith Schwab Rosina Schwab Kati Schwab Helena Schwab Anna
In Szakadáth:					
Hersl Michel	Sebastian Spitzer	Minke Moyses	Marianna Spiczerin *Knecht:* *Magd:* detto	Aron Hersl Priska Hersl Salamon Michl Hinckl Aron Taubi Moyses	Adam Spiczer Eva Spiczerin Simon Spiczer Anna Spiczerin Teresia Schnaider
In Kölesd:					
Moyses Löbl	Moyses Pruch	Chafi Jacobin	Eva Pruchin	Ester Jacobin Aischs Löbl	Ester Pruchin Isach Pruch
In Murga:					
Jacob Bernhard	Jacob Justus	Sara Jacob	Juditha Justusin	Srotta Jacob Chajun Jacob Mirjam Jacob Ester Jacob Refho Jacob	Heinricus Justus Caspar Justus Annamaria Justusin Elisabetha detto Catharina detto
In Berény:					
Samuel Israel	Salamon Vorm	Bluma	Theresia Vorm	Iczik Israel Samuel detto Marien detto	Isach Vorm David Vorm Maria Anna Vorm
In Kölesd:					
Jacob Hersl	Jacob Krajner	Jentel Volff	Judith Krajner *Knecht:* *Magd:*	Jentel Hersl Abraham Samuel Sara Krajner Salamon Judel Samuel Volff Abraham Susa	Krajner Judith Krajner Salamon Krajner Sara Slesinger Salamon Samuel Volff Susana Mautnerin
In Nagyszékely:					
Isach Philip	Isach Klein	Sara Isach	Sara Kleinin	Jonas Isach Chawa Rachel	Joannes Klein Eva Kleinin R. Kleinin

Der bisherigen Jüdischer Namen	Der neue angenommener Namen	Desen Weib Jüdischer Namen	Der neue angenommene Namen	Desen Kinder Jüdischer Namen	Der neue angenommene Namen
In Miszla:					
Marton Israel	Joseph Barany	Elisabeth Singer	Cath. Baranin	Marton Israel	Mathias Barany
				Rebeca Israel	Rosina Baranin
			Knecht:	Salamon Leipold	Salamon Graff
Elias Joseph	Joseph Kiss	—	—	Mattyas Mihal	Andreas Szücs
In Csibrák:					
Jacob Isach	Jacob Singer	Fadis Paron	Marianna Singerin	Isach Jacob	Isach Singer
				Samel detto	Samuel detto
				Sindel detto	Barbara Singerin
				Sora detto	Margaretha detto
			Knecht:	Soliman Jacob	Volff Neifeld
			Magd:	Maria Gersten	Marianna Schön
In Kalazno:					
Jacob David	Jacob Schwarcz	Ester Gabriel	E. Schwarczin	Gabriel David	G. Schwarz
				David Gabriel	D. detto
				Buchna Jacob	Helena Schwarzin
				Vehra Jacob	Veronica detto
				Rosli Jacob	Rosina detto
In Högyész:					
Haim Erl	Joachim Aldt	Czebie	Sabina Aldtin	Marium	Marianna Aldtin
Paile	Barbara Spiczerin			—	—
Marcus Mandl	Marcus Cholupach	Frindel	Veronica	Nara Mandl	Ignacz Cholupach
Joseph Schiesso	Joseph Ridberg	Marianna	M. Ridberg	Soham Simen	Salamon Ridberg
				Lesser	Lasarus detto
				Fegele	Regina Ridbergin
				Rifka	Rosalia detto
Hirschl Saulum	Jacob Veisz	Blume	Barbara Veiszin	Seelig	Simon Veisz
				Temerl	Justina Veiszin
				Marium	Marianna detto
Truvel	Philippus Veiner	Judith	Julianna Veinerin	Schindel	Sabina Veinerin

Löbl Aron	Leopold Veldman	Pacze	Barbara Veldmanin	Solon David	David Veldman
				Rose	Rosalia Veldmanin
Moyses Marcus	Moyses Fisser	Sara	Sabina Fisserin	Sohon	Joannes Fisser
				Jezik	Ignacz detto
				Samuel	Simon detto
				Lana	Helena Fisserin
				Bele	Barbara detto
—	—	Rifka	Rebeca Valterin	Soho Itzik	Ignatius Valter
Perl Mayer	Bernhard Binn	Pelle	Barbara Binnin	Moyses Perl	M. Binn
				Raitzl	Rosina Binnin
Abraham Solome	Abraham Engl	Gnia	Eva Engl	Salamon	Salamon Engl
				Mardochója	Marcus Engl
				Feisl	Fabian Engl
				Hendl	Helena Engl
				Sora	Sara Engl
Aron Moyses	Aron Grinhut	Machale	Magdalena Grinhutin	Ester	E. Grinhutin
				Fegele	Teresia Grinhutin
Sebabst Jacob	Sebastian Schön	Rachel	Rosina Schönin	Salte	Susanna Schönin
				Malta	Marianna detto
				Gersl	Georgh Schön
				Mardochai	Marcus detto
				Samuel	Samuel detto
Isach Salamon	Ignacz Veisz	Baile	Barbara Veiszin	Israel	Israel Veisz
				Joseph	Joseph detto
David	David Hofnung	Pesl	Eva Hofnungin	Moyses	Moyses Hofnung
				Lana	Helena Hofnungin
Marcus Hersl	Marcus Henick	Seila	Sabina Henigin	Lazarus Hersl	Lasarus Henick
				Salamon	Salamon detto
				Mandl	Marcus detto
Jacob Mayer	Jacob Binn	Pesl	Teresia Binnin	Löbl Jacob	Leopold Binn
				Resl	Teresia Binnin
				Mircel	Madl Binnin
				Rifke	Rebeca Binnin
				Hersl	Caspar Binn
Mayer Jacob	Jacob Binn	—	—	—	—
Salamon Samson	Salamon Mansfeld	Libele	Helena Mansfeldin	Aron	Aron Mansfeld
				Moyses	M. detto
				Mordochai	Martinus Mansfeld
				Joseph	Joseph detto

Der bisherigen Jüdischer Namen	Der neue angenommener Namen	Desen Weib Jüdischer Namen	Der neue angenommene Namen	Desen Kinder Jüdischer Namen	Der neue angenommene Namen
			Magd:	Ester	Ester Veldmanin
Kopl Hersl	Jacob Hirschfeld	Nechama	Anna Hirschfeldin	Aron	Adam Hirschfeld
				Samuel	Salamon detto
				Meer	Marcus detto
				Rifka	Rebeca Hirschfeldin
				Gaidel	Eva detto
				Rachel	Rosalia detto
			Magd:	Devora	Teresia detto
Joseph Ferentz	Joseph Herzog	Marianna	Marianna Herczogin	Misel	Michael Herczog
In Kistormás:					
Bernard Aron	Bernard Spitz	Pruba	Barbara Spitzin	Mayer	Marcus Spitz
				Israel	Jacob Spitz
				Moyses	Moyses Spitz
				Hirsl	Adam Spitz
			Knecht:	Hirsl	Jacob Fleiszig
			Magd:	Morgum Mindl	Marianna Mittel
				Bajle	Barbara Spitzin
				Fegele	Anna Spitzin

Anno 1787. die 26. Mensis novembris peracta per inclyti comitatus Tolnensis ordinarius judex nobilium Franciscus Jelencsics manu propria.

Kívül: Conscriptio et Connotatio Nominum Judaicorum antiquorum et novorum ex districtu Simontornya humillime refertur ad numeram 3188.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 571. sz.

744.

1787. október 1. A soproni városi számvevőség jelenti a tanácsnak, hogy a megye utasítására a kismartoni, nagymartoni, keresztúri és lakompaki zsidó hitközségnek szabad kereskedésük címén befolyt haszonbérből 388 ft-ot visszafizetett.

1787. oktober 1.

2316. Hat die hiesige stadtbuchhalterey zu folge des derselben sub nro 2248. zugemittelten auftrages der löblichen gespannschafts in betref des durch die Eisenstädter, Matterstorfer, Kreutzer und Lackenbacker juden gemeinden tolleranz widrig bezahlten und danenhero denenselben zurückzubezahlen anbefohlenen contract geldes den ausweys praesentiret.

Da nun vermög diese an die Eisenstädter gemeinde zwar 116 fl. 30 xr., an die Matterstorffer ebenfals 116 fl. 30 xr., an die Kreutzer 77 fl. 40 xr., an die Läkenbäcker aber 77 fl. 40 xr., in summa also 388 fl. 20 xr. zu bezahlen kommen, als sind diese 388 fl. 20 cr. an das hiesige kammeramt mit dem anhang assigniret worden, dass nachdeme die löbliche gespannschafft untern 17-ten Septembris anni currentis nro 3155. diese summam an dem herrn comitats einnehmer zu bezahlen verlanget, solche herr stadtkammerer an gedachten herrn comitats einnehmer gegen dessen quittung erlegen solle, zu welchen ende dem herrn stadtkamerer nicht nur die abschrifft der comitats verordnung, sondern auch der buchhalterey ausweys über den ruckersatz und auf solchen nachgeholten assignation extradiret worden.

In pleno 1-a Octobris.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 839—840.

745.

1787. október 4. Szekszárd. Kimutatás a zsidók vagyoni állapotáról Tolna megye szekszárdi járásában.

Ausweisz des Vermögen standes der Juden Gemeinden in nachstehenden Ortschaften.

Namen der			Schätzung der Kauf- und Kramerei Waren. fl.	Schätzung		Summen des ganzen Vermögens fl.	Passiv Schulden fl.	Nach Abschlag der Passiv Schulden von den Activstand bleibet reinen Vermögen. fl.
Ortschaften	Familien	Condition		der Grundstüke fl.	des Viehes fl.			
Bätta	Isac Hirsch	Krammer	100	70	4	174	100	74
Alsónyék	Abraham Volff	detto	10	20	3	33	13	20
Tolna	Volfgang Volff	kaufman	10 000	—	20	10 020	4500	5 520
Szexárd	Leopold Reichl	Herschaftlicher Veinschenker	—	—	—	—	—	—
Báttaszék	Berman Bruk	Handlsman	800	—	3	803	600	203
detto	Michael Mandl	detto, hinbey ist zu bemerken, das alles das wenige, was der Jud Michael Mandl gehebt hat, ist ihm wegen vielen gehabten Schulden genohmmen, und confisciret worden.						

Szekszárd den 4-ten oktobris 1789.
Johann Kaposváry Unterstuhlrichter manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 572. sz.

746.

1878. november 23. Sopron megye a soproni tanáccsal közli azt a legfelsőbb helyről származó nyílt parancsot, hogy a zsidók tartoznak német vezeték- és keresztnevet felvenni.

1787. november 23.

2761. Entscheidung eines löblichen komitats de dato 31. Octobris anni currentis et nro 3633., in welcher das allerhöchste patent, vermög welchen die juden zu führung eines bestimmten deutschen vor- und geschlechts nahmen verhalten werden, mitgetheilet wird.

Ist sogleich von diesen patent ein exemplar herrn Ignatz Ernst stadthauptmann mit den auftrag hinausgegeben worden, womit derselbe das vorgeschriebene bei den hiesigen karkuchlern in vollzug bringe.

In pleno 23.

Soproni városi levéltár, 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv III. 253.

747.

1787. november 23. Löwel Mózes zsidóra nem sikerült a lopás vádját rábizonyítani, ezért, mivel csavargó, származási helyére utasítják.

1787. november 23.

2770. Relation herrn Kaspar Morenich über das mit den untern 19-ten Novembris anni currentis ex suspicione furti arretirten juden namens Moyses Löwel aufgenohmene gütliche verhör, wobey tit. herr burgermeister referiret, dass der in den verhör provocirte zeug Johann Mederl auf zweymahliges vorfordern sich nicht gestellet habe.

Da also wieder den inquisition wegen des ihme zugemutheten diebstahls nicht einmal eine halbe probe vorhanden ist, jedoch als ein vagabund sich einen verdacht zugezohen, so ist derselbe nach ausgestandenen 4 tägigen arest desselben zu entlassen und an sein geburthsorth zurukzuweisen.

Soproni városi levéltár, 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv III. 257—258.

1787. november 30. Bonyhád. A Bonyhádon és környéken élő zsidó lakosság eddig viselt és felvett nevének jegyzékbefoglalása.

Verzeichnis
deren in Markt Bonyhád und dazu geherigen Ortschaften Befündlichen Juden vor hin gefihrte Vor und Beinahmen dan dero mahlen nach Allerhochsten Vorschrift neu angenohmene Vor und geschlechts Namen.

Haus-nummer	Vorhin gefihrten Vor und Bei Nahmen		Neu angenommene Vor und geschlechts Nahmen	
3	Michel Simon		Michel Singer	
12	Mandel Isak		Abraham Haubt	
detto	Moyses Joseph	knecht	Moyses Gansz	
detto	Moyses Jakob		Moyses Bier	
13	Lebel Joseph		Arron Löw	
14	Jakab Moyses		Jakab Seeman	
15	Jakab Samuel		Jakob Vogel	
detto	Elias Lazar		Elias Fischhof	
16	Marcus Simon		Marcus Licht	
17	Mandel Juda		Joannes Son	
19	Abraham Löbel		Abraham Löw	Rabinus
20	Arron David		Arron Vieraugel	
detto	David Jakob	knecht	David Hartweil	
detto	Elias Lazar		Elias Seeman	
detto	Isach Hersl		Jsak Haubt	
detto	Jacob Isak		Jakob Haubt	
detto	Liepman Jacob		Jakob Singer	
detto	Salamon Löbl		Salamon Höltzel	
detto	Salamon Samuel	lediger	Salomon Müller	
21	Samuel Volf		Samuel Rotmüller	
detto	Abraham Salamon		Abraham Schafner	
22	Volf Hersl		Volf Büchler	
detto	Joachim Nathan		Joachim Karsten	
detto	Löbisch Jacob	lediger	Salomon Schwantz	
23	Sellig Mayr		Sellig Kollert	
detto	Marcus David		Marcus Ledler	
detto	Mayster	knecht	Mayster Lung	
24	Joseph Löbel		Joseph Taubner	
detto	Volf Joseph		Volf Taubner	
24	Salomon Lobel		Salomon Taubner	
detto	Joachim Lazar		Joachim Schüller	
25	Isach Gabriel		Isak Krautkopf	
26	Daniel Jacob		Daniel Hofman	
detto	David Elkan		David Kaiser	
detto	Isak Israel		Isak Hampel	
detto	Friedman Herschl	waysen	Friedman Klein	
27	Joachim Elias		Joachim Ku	
28	Abraham Gabriel		Abraham Berger	
detto	Joachim Michel		Joachim Reiner	
detto	Löbel Gabriel		Gabriel Berger	
29	Raffael Herschl		Raffael Neugrosche	
30	Isak Löbel		Isak Hofman	
detto	Moyses Isak		Moyses Hofman	

Haus-nummer	Vorhin gefihrten Vor und Bei Nahmen		Neu angenommene Vor und geschlechts Nahmen
detto	Joachim Lazarus	knecht	Joachim Bauch
detto	Jacob Gabriel	knecht	Jakob Tänzer
31	Bernard Isach		Bernad Hupper
detto	Samson	waisen	Samson Eckstein
detto	Arron Herschel		Arron Frisch
detto	Philip Abraham	lediger	Filip Hay
detto	Löbel Lerel		Juda Huper
detto	David Abraham	lediger	David Stollberg
detto	Salomon Volf	waisen	Salomon Vagner
33	Mayr Mandel		Markus Früeauf
detto	Antschel Samuel	waisen	Adam Einzig
detto	Abraham Lazar	lediger	Abraham Brauner
detto	Bernad Dawid		Bernad Beischlag
34	Moyses Nathan		Moyses Brand
35	Marcus Mayr		Markus Kellert
detto	Michel Volf	lediger	Michel Karsten
detto	Jakob Abraham		Jakob Schultz
detto	Nathan Israel		Nathan Fischel
detto	Jakob Abraham		Adam Ral
detto	Joseph Isak	waisen	Joseph Raichhart
detto	Michel David	knecht	Michel Winter
36	Jakob Israel		Jakob Fischel
detto	Jakob Joachim	lediger	Jakob Unger
detto	Israel Löbl		Israel Ku
36	Joseph Lobel		Joseph Krautkopf
36	Lazar Löbel		Lazar Pil
36	Joseph Josias		Joseph Fellner
36	Jakob Israel	waisen	Jakob Jung
37	Nachman Moyses		Nathan Berg
detto	Lazar Nathan		Lazar Ritz
detto	Moyses Efraim		Moyses Fischer
38	Pinkasz Gedalya		Filip Büchler
39	Elias Samuel		Elias Singer
detto	Salomon Lazar		Salomon Pil
40	Israel Isak		Israel Schösser
41	Joseph Moyses		Joseph Ritzkopf
detto	Josias Markus		Josias Blasz
43	Josias Elkan		Josias Deitsch
detto	Michel Joseph	knecht	Michel Grün
detto	Willis Ewa		Ewa Zweiglerin
45	Herschl Schuhlsinger		Juda Tandler
48	Dawid Jakab		Dawid Leitz
116	Herschl Mayr		Israel Zwiback
detto	Volf Herschl		Volf Zwiback
detto	Löbel Simon		Jakob Veiszkopf
117	Gerschel Lobel		Jakob Scher
detto	Markus Volf		Markus Rotmüller
119	Jakob Volf		Jakob Bayl
detto	Simon Abraham		Simon Fuhrman
121	Löben Lieber		Leopold Buron
122	Simon Isak		Simon Veiskopf
124	Joachim Simon		Joachim Schohner
detto	Enoch Markus		Enoch Müller
detto	Bernard Joachim	lediger	Bernard Groman
detto	Simon Salamon	lediger	Simon Groszman

Haus-nummer	Vorhin geführten Vor und Bei Nahmen		Neu angenommene Vor und geschlechts Nahmen
127	Markus Nathan		Markus Schehen
128	Michel Josias		Michel Zurfas
detto	Joseph Jonas		Joseph Haker
detto	Abraham Herschl	stifkind	Abraham Link
129	Abraham Gerschel		Abraham Schehr
detto	Michel Abraham		Michael Krausz
130	Abraham Mayr		Abraham Rubin
detto	Elias Sellig	lediger	Elias Diamant
detto	Sellig Nathan		Sellig Knopf
130	Joseph Löbel	waisen	Joseph Munk
detto	Isak Lazar	lediger	Isak Pilman
131	Isak Mayr		Isak Raichhart
detto	Salomon Markus		Salomon Holtzer
detto	Löbel Joseph		Jakob Baran
132	Salomon Mandel		Salomon Holländer
detto	Isak Frische	knecht	Isak Prünger
detto	Salomon Isak		Salomon Jung
133	Isak Simon		Isak Teiner
134	Nathan Herschl		Nathan Schehen
detto	Jakob Baruch	waisen	Jakob Bauch
detto	Mayster Kolmon		Moyses Felner
detto	Jakob Allexander		Jakob Neüwüntsch
135	Jakob Salomon		Jakob Pümpenstein
detto	Abraham Herschel		Abraham Veisz
detto	Menaser Samuel		Moyses Moysel
136	Mandel Moyses		Moyses Mandler
137	Sachrias Mayr		Sahrius Freint
detto	Mayr Isak		Markus Raichhart
detto	Samuel Ruben	waisen	Samuel Zuker
138	Abraham Pepach		Abraham Engel
detto	Isak Herschl		Isak Pere
detto	Herschl Jakob		Juda Brückner
detto	Isak Jakob	waisen	Isak Ausch
139	Michel Arron		Michel Reisz
detto	Pünkasz Nathan		Filip Deitsch
detto	Samuel Abraham		Samuel Breyer
140	Jakob Volf		Jacob Ley
detto	Abraham Herschl		Abraham Ley
141	Jakob Israel		Jakob Volf
detto	Gerschel	lediger	Jakob Knopf
144	Michel Abraham		Michel Schüszter
234	Jakob Michel		Jakob Engelsman
detto	Volf Samuel	waisen	Volf Engelsman
detto	Michel Isak		Michel Engelsman
detto	Isak Jakob		Isak Engelsman
detto	Jakob Markus		Jakob Gut
detto	Löbel Markus		Jakob Raichhart
detto	Simon Dawid		Simon Tieraugel
234	Markus Herschl		Markus Hertzog
detto	Israel Löbel		Israel Hertzog
detto	Samuel Michl		Samuel Klein
detto	Israel Liepman		Israel Vinter
235	Samuel Dawid		Samuel Budweisz
detto	Markus Salomon	waisen	Markus Steiner
detto	Michel Isak	lediger	Michel Engel

Hausnummer	Vorhin gefihrten Vor und Bei Nahmen		Neu angenommene Vor und geschlechts Nahmen
236	Salomon Samuel		Salomon Altman
detto	Moyses Jeremias		Moyses Friden
detto	Salomon Isak		Salomon Hesz
237	Arron Löbel		Arron Stro
detto	Koppel	waisen	Jakob Stro
detto	Elkan Moyses	knecht	Jakob Mainster
detto	Salomon Herschl		Salomon Grüsz
238	Elias Salomon		Elias Volner
239	Joachim Sekel		Joachim Braun
detto	Bernad Isak		Bernad Alter
detto	Lazar Israel		Lazar Fein
detto	Filip Abraham		Filip Blau
detto	Israel Simon		Israel Diamant
detto	Frisch Salomon		Filip Rat
detto	Joseph Isak		Joseph Sies
detto	Salomon Jakob		Salomon Raich
241	Juda Bernad		Juda Flam
detto	Volf Samuel		Volf Kranper
242	Gabriel Abraham		Gabriel Krautkopf
detto	Samuel Joel		Samuel Reich
detto	Samuel Arron		Samuel Baumgarten
detto	Samuel Abraham		Samuel Veisz
243	Joseph Ascher		Joseph Friedman
detto	Jakob Salomon		Jakob Sorger
244	Juda Löbl		Juda Hon
detto	Joachim Juda		Joachim Hon
detto	Isak Isak		Isak Hesz
detto	Joachim Abraham	lediger	Joachim Fleischer
245	Juda Markus		Juda Sauerwein
detto	Bernad Isak		Bernad Schwartz
247	Baruch Elias		Benedikt Perl
detto	Salomon Herschl	lediger	Salomon Lustig
247	Pünkasz Salomon		Filip Sorger
detto	Herschel Moyses		Moyses Frisch
detto	Pünkasz Frisch		Filip Cirkel
248	Salomon Jakob		Salomon Bruckner
252	Salomon Efroim		Salomon Fischer
255	Samson Allexander		Samson Tandler
detto	Dawid Arron	lediger	Dawid Veisz
detto	Markus Jakob		Markus Augenfeld
detto	Jakob Löbel	waisen	Jakob Elend
detto	Joachim Joseph		Joachim Ritzkopf
detto	Mandel Löbel		Jakob Blum
Simon	Herschl		Simon Rontz
263	Simon Dawid		Simon Kreisz
270	Jakob Lazar		Jakob Lefel
detto	Isak Herschl		Isak Bauer
271	Moyses Volf		Moyses Kretzer
282	Salomon Elkan		Salomon Deitsch
detto	Daniel Joachim		Daniel Schwartzkopf
detto	Markus Elkan		Markus Deitsch
detto	Abraham Mandel	waisen	Abraham Deitsch
detto	Henczel Joachim		Salomon Unger
283	Feisch Joseph		Filip Ritzkopf

Haus-nummer	Vorhin gefihrten Vor und Bei Nahmen		Neu angenommene Vor und geschlechts Nahmen
340	Joseph Herschl		Joseph Deitsch
detto	Liber Abraham		Abraham Baran
detto	Dawid Samuel		Dawid Preininger
341	Markus Volf		Markus Peltzer
detto	Salomon Volf	lediger	Salomon Peltzer
345	Salomon Kaufman		Salomon Kaufman
detto	Herschl Israel		Israel Fischl
		Dorf Cziko	
19	Abraham		Abraham Lustig
58	Fabian Elias		Fabian Verner
51	Isak Arron		Isak Schmaltz
detto	Volf Arron		Volf Schmaltz
96	Sekel Lobel		Sekel Krauter
detto	Herschl Joseph		Joseph Hoyum
		Dorf Metsching	
51	Sekel Joachim		Sekel Braun
		Dorf Apáti	
58	Filip Arron		Filip Flam
detto	Jakob Arron	lediger	Jakob Flam
detto	Moyses Nathan		Moyses Fein
		Dorf Moraly	
1	Elkan Samuel		Joachim Krauskopf
94	Dawid Markus		Dawid Adler
detto	Salomon Ascher		Salomon Sünger
		Dorf Alsónána	
78	Volf Herschel		Volf Ekstein
detto	Jakob Mandel		Jakob Zuker
		Dorf Szálka	
16	Abraham Israel		Abraham Strausz
66	Isak Abraham		Isak Strausz
30	Elias Moyses		Elias Engel
		Dorf Szomba	
74	Sallomon		Sallomon Volf
detto	Elias Arron waisen		Elias Hertzog
detto	Jakob Sallomon		Jakob Volf
detto	Jakob Samuel		Jakob Grauer
		Dorf Kleindorog	
94	Jakob Sallomon		Jakob Hofbauer
detto	Sallomon Jakob		Sallomon Hofbauer
detto	Mayr Herschl		Markus Vangel
detto	Sellig Herschl		Sellig Grünhut
		Dorf Varasd	
63	Samuel Moyses		Samuel Weiszwald

Haus-nummer	Vorhin gefihrten Vor und Bei Nahmen		Neu angenommene Vor und geschlechts Nahmen
		Dorf Tevel	
110	Sallomon Israel		Sallomon Ulman
detto	Arron Abraham		Arron Strausz
138	Volf Jakob		Volf Hochwald
detto	Arron Abraham	lediger	Arron Moller
detto	Dawid	waisen	Dawid Bek
276	Abraham Herschl		Abraham Lustig
detto	Dawid Isak		David Grisz
		Dorf Mutschi	
149	Lazar Friedman		Lazar Klein
detto	Elkan Lazar		Joachim Klein
detto	Joel Moyses	Schachter	Jakob Schwartzkopf
detto	Jakob	Knecht	Jakob Engländer
		Dorf Lengel	
12	Danyel Abraham		Danyel Feiner
detto	Israel		Israel Schenker
		Dorf Vejke	
53	Joseph Moyses		Joseph Hertzog
detto	Frisch		Filip Schwartz
		Dorf Apper	
30	Arron Michel		Ritz Arron
detto	Jakob Muhec	lediger	Ritz Jakob
		Dorf Ismin	
63	Israel Sekel		Israel Ritz
detto	Samuel Mandel	knecht	Samuel Jung
detto	Sallomon		Sallomon Forschner
detto	Lobel Abraham	Schachter	Juda Moller
		Dorf Grosmányok	
23	Elias Israel		Elias Kaufman
		Dorf Kleinmányok	
42	Michel Sallomon		Michel Grüsz
detto	Jakab	knecht	Jakob Sekler
detto	Dawid	knecht	Dawid Lech

Bonyhád die 30. Novembris 1787.
Josephus Boda manu propria.
Oberstuhlrichter.

Abraham Löw manu propria
Juden Rabiner alda.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 571. sz.

749.

1787. december 6. Sopron megye arról értesíti a soproni tanácsot, hogy őfelsége a m. kir. helytartótanács útján Abele nagymartoni zsidónak megengedte Sopron városában egy üzlet nyitását.

1787. december 6.

2868. Verordnung der löblichen gespannschafft de dato 28. Novembris nro 3065., kraft welcher bekannt gemacht wird, dass seiner majestät der kayser mittelst statthalterey de dato 30-ten Octobris nro 38626. dem Materstorfer juden Abele in diesen stadt mit kurzen waaren den handel zu treiben allergnädigst gestattet, wobey noch aufgetragen wird dem impetranten Abele hievon zu verständigen und den in der gegen rucksåndung angeschlossenen hoftaxämbtlichen nota enthaltenen taxbetrag per 4 fl. 12 xr. der spannschaft ehistens einzuschicken.

Diese verordnung wird sowohl dem hiesigen handelstand, als auch dem impetranten in abschrifft extradiret, lezteren auch bedeütet worden die tax per 4 fl. 12 xr. zu erlegen, um solche der löblichen gespannschafft einschiken zu können.

In pleno 10.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv III. 316—317.

750.

1787. december 12. A jegyzői hivatal jelenti a soproni tanácsnak, hogy Abele zsidótól behajtották a 4 ft. 12 krajcár illetéket és azt befizették Sopron megyének.

1787. december 12.

2920. Hat das notariat referiret, dass der jud Abele deme nehmlich laut gestions prothocoll nro 2868. der handel mit kurzen waaren allerhöchsten orths hier zugestanden worden, den vermög tax nota zu entrichten schuldigen betrag mit 4 fl. 12 xr. bezahlet habe.

Diese 4 fl. 12 xr. werden nebst rücksendung der eingeschikten nota der löblichen gespannschafft sub hodierno einbeförderet.

Den 12-ten Decembris.

Soproni városi levéltár. 1787. évi Tanácsjegyzőkönyv III. 354.

751.

1788. január 17. Jakab Izrael dobii zsidó pálinkafőző neje: Sara megszökött, miért körözik.

1788. január 17.

159. a., Beschreibung der flüchtig gewordenen ehegattin des juden Israel Jakkob brandweinbrenners von Dobi namens Salamon Sara.

Auch diese beschreibungen werden den herrn viertelmeistern zur nachforschung extradiret.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv I. 91.

752.

1787. Szekszárd. Tolna vármegye közgyülési határozattal elrendeli, hogy a főszolgabirák kézbesitsenek betekintés és intézkedés végett egy-egy példányt a királyi pátensből a földesuraknak és a zsidó községeknek. Eszerint családonként külön lapon, német nyelvü, rabbi által igazolt összeirást kell készíteni minden családtagról. Az összeirási jegyzéken szerepelni kell az eddig viselt zsidó névnek éppugy, mint a névváltoztatásnak.

Sämmtliche Oberstuhlrichter werden von diesem allerhöchsten Patent jeder betreffenden Grundherrschaft zur Einsicht ein Exemplar und jeder Juden Gemeinde welches der Innhalt begreiflich zu machen ist, auch mehrere Stücke zur genauer Befolgung mit dem Auftrag einhändigen womit nach Vorschrift des 3. §. jeder Hausvater für seine ganze Familie, oder jede einzelne Person den für sich eingenommene, Vormund Geschlechts Namen in einen in deutschen Sprache abgesagten durch Rabiner, und Stuhlrichter unterschriebenen Zettel, in welchen auch das Haus numero anzusetzen sei wird, längstens bis ende novembris 1. J. der betreffenden Grundherrschaft einreichen solle, damit aber sowohl bei der Conscriptions-revision dieser Verzeichnisz dem Revisions Offizier vorgeleget werden könne, wie auch selbst die Gemeinde des Orts, wo sich die Juden aufhalten, dann auch die Juden Vorsteher, die jetzige Kenntnis der Namens Veränderung haben mögen, wird den Ortschafts Notarien, und Juden Vorstehere ein zu binden sein, dasz sie die Vorbemeldten Zetteln in ein Verzeichnis abschreiben, und so dann eben auch von Rabiner, und Stuhlrichter aufbewaren sollen. Ferner kommt den Juden, und Ortsrichtern aufzutragen, das im Fall, als sich ein fremder Jud niederlassen wolle, auch von diesem anderley Vorschriftmäsziges Zettel über die Namens Abänderung abgeforderet und gehörig eingetrageo werde.

Tolna megyei Levéltár. Tolna vármegye közgyülési jegyzőkönyve. 1787. év 3188. sz.

753.

1787. május 21. Buda. A nemzeti főiskola igazgatósága nevében, Fischer György József igazgató és Dekő Jakab inspektor tanúsítja, hogy Wolf Bachman (korábban Wolf Kollmann), pest megyei, Zsámbék mezővárosból való zsidó tanító alávetette magát a nyilvános vizsgáztatásnak. Tanúságot tett szorgalmáról és tanítói készségeiről. Ezért alulirottak alkalmasnak nyilvánítják őt az elemi iskolában való foglalkoztatásra.

Endes Unterzeichnete bezeugen, dasz Vorweiser dieses, Wolf Kollmann, ein aus dem Markt Zsámbek in der Pester Geschpannschaft gebürtiger Jud sich der öffentlichen Prüfung über die Lehrart, und andere mit ihr verbundene Gegenstände, unterworfen, auch solche Proben seines Fleiszes, und erworbenen Geschicklickeit bewiesen habe, dasz wir ihn zum Lehramte in Triwialschulen für tauglich hiemit erklären.

Gegeben aus dem Literarkursusz in der Königlichen Hauptnationalschule zu Ofen,

den 21-ten May 1787.

Jakob von Dekō der löblichen Szakmarer Gespannschaft Beisitzer, und königlicher Nationalschuler Inspektors.	L. S.	*Georg Jos. Fischer* königlicher Lokaldirektor und öffentlicher Lehrer der Schulkandidaten.

Hátlapon: No. 1., azaz az 1788. október 11-én a megyegyűlésen bemutatott 2609 számú levél melléklete.

Tolna megyei Levéltár. Közgyűlési iratok 3412/1788.

754.

1788. április 5. Áron Dávid sopronkeresztúri zsidó szeretne Sopronban üzletet nyitni. Ezzel kapcsolatban a soproni tanács a megyének jelenti, hogy Abele zsidónak is csak a nürnbergi áruval való kereskedés lett megengedve.

1788. április 5.

785. Gleiche verordnung der löblichen gespannschafft de dato 26-ten März nro 1266., mittelst welcher des Kreutzer schutzjudens eingereichte und um errichtung einer handlung allhier bey seiner excellencz herrn grafen von Győry supplicirenden David Arons instanz zur berichts erstattung mitgetheillet wird.

Wird einer löblichen gespannschafft mit bezug auf die vorhinnige repraesentation vorstellig gemacht werden, dass auch der jud Abelle blos auf die Niernberger waaren eingeschränket worden seye.

In pleno 7-a.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv I. 468.

755.

1788. május 5. Izsák zsidó fiú lopás után megszökött, miért körözik.

1788. május 15.

1104. Sind folgende beschreibungen in dreyfachen gedruckten exemplarien von der löblichen gespannschafft mitgetheillet worden:

b., de dato 11-ten April anni currentis nro 15099. eines juden jünglings namens Isak, welcher nach begangenen diebstahl die flucht ergrieffen.

Von diesen beschreibungen ist ein exemplar denen herrn viertelmeistern, das andere aber dem erwälten gemeinds zur nahforschung mitzutheilen.

In pleno 15.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv I. 687.

756.

1788. június 5. Sopron megye arról értesíti a soproni tanácsot, hogy Áron Dávid sopronkeresztúri zsidó üzletnyitási kérelme nem teljesíthető.

1788. junius 5.

Gleiche verordnung der löblichen gespannschafft de dato 31-ten May nro 2226., mittelsz welcher die untern 24-ten May nro 2015, 2491. an deme erflossene verordnung seiner excellenz der wirkenden obergespanns mitgetheilet wird, dass er um errichtung einer schnidhandlung allhier bittlich eingekomene Kreutzer schutzjud David Aron aus denen angeführten ursachen von seinen gesuch abgewiesen worden und ein solches dem bittsteller bekannt zu machen seye.

Die abschrifft dieser verordnung wirde dem hiesigen handelstand durch Assmann zur wissenschafft, dem herrschafftlichen ammt zu Kreutz aber zu dem ende mitgetheilet werden, damit selbes dem supplizirenden juden David Aron davon verständige.

In pleno 9.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv I. 807.

757.

1788. július 15. Piehler Zsuzsanna ellopta Zach Zsuzsanna asszonynak fehér fokötőjét és nála koszton levő rác diáknak bundáját, miért júl. 8-án börtönbe kerül, amelyet júl. 15-én még két hétre meghosszabbít a soproni tanács.
Erre a lopott bundára Salamon Márkus lakompaki zsidó 45 krajcár foglalót ád, mit elkoboznak és azonfelül 3 napi börtönre ítélik, a kóser vendéglősökön keresztül a zsidókat figyelmeztetik, hogy ezentúl ismeretlen emberektől, gyermekektől és diákoktól semmit ne vegyenek.

1788. julius 15.

1594. Summarisches verhör der zwey Piehlerischen kinder Susanna und Xaverius Piehler de dato 11-ten July anni currentis, wie auch der Katharina Piehlerin de dato 13-ten July anni currentis.

Nachdeme durch die aussaage des Lackenbäcker judens Marx Salamon und hierauf erfolgte confrontirung in ansehung des dem bey Susanna Zachin in der kost stehende Räzischen knabens namens Theodor entfremdeten pelzels die Susanna Piehlerin mehr, als derselben bruder Xaverius Piehler graviret wird und auch der in forma eines dietrichs umgebogene bohrer nicht bey ihm Xaverius Piehler, sondern nach dessen arretirung bey den Karnerischen haus, woselbst derselbe sich aufhält, gefunden worden, einfolglich hierauf kein bedacht genohmen werden kann, als ist der bub Xaverius Piehler mit scharfer vermahnung ohne weiterer straf seines arrestes zu entlassen, die Susanna Piehlerin aber wird über dem bereits seit 8-ten July erlittenen zu einen 14 tagigen arrest verurtheilet.

Anlangend des Räzischen knabens sein pelzel, welches bey gericht aufbewahret ist, so wird solches des gedachten Räzischen knabens seiner kostfrau Susanna Zachin gegen derselben empfangs schein durch herrn Jackob Kamper hinauszugeben seyn. Der obberührte jud Marx Salamon aber, nachdeme er dieses

pelzel von verdächtigen leuthen übernohmen und auch vermög seiner angabe, nachdem er dem überbringer des pelzes nicht eigentlich, sondern zweydeütig angiebt, allerdings nicht glauben beyzumessen ist und dahero vielmehr der argwohn auf ihm fällt, dass er dieses pelzel, welches er selbsten auf 2 fl. 30 xr. geschätzet, nicht sowohl per 45 xr. in versatz übernohmen, als wohl erkaufet, solle nebst verlustigung vorgegebenen drangab per 45 xr. auf 3 täg ad arrestum genohmen worden.

Und da die Katharina Piehlerin in ihren gütlichen verhör selbst eingestanden, das sie der Susanna Zachin ihre weis biquettene hauben aus ihren zimer gestohlen und dabey versprochen, dass sie ihre zu ihrer entschädigung eine hauben von der nehmlichen gattung verschaffen wolle, als ist sie Katharina Piehlerin über den bereits seit 13-ten July ausgestandenen zu einen 14 tägigen arrest von heut angerechnet verurtheilet, dabey aber derselben auch aufgetragen worden, das sie der beschädigten Susanna Zachin eine weis biquettene hauben, wie die ihrige gewesen, verschaffen solle. Übrigens ist bey dieser gelegenheit beschlossen worden, dass in allen beeden hiesigen karkucheln angeschlagen werden solle, das sich kein jud unterfangen solle von einen unbekannten, obwohlen hiesigen menschen, vilweniger aber von kindern und studenten etwas zu kaufen, wie in wiedrigen derselbe, als ein verheller geachtet und nebst verlustigung des ankaufpreyses noch besonders bestrafet werden wird.

In pleno 21.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 122—126.

758.

1788. július 18. Pohr Izsák soproni kelmefestő és egy lakompaki zsidó között fennálló viszályban a részleges közgyűlés határozatát a tanács jóváhagyja.

1788. julius 18.

1613. Prothocoll über den den 15. dieses abgehaltenen particular consess und daselbst entschiedenen gegenständen:

a., In betref einer zwischen den fürst Esterhazischen schutzjuden von Lackenbach und den hiesigen färbermeister Isak Pohr wegen in die farb gegen zeuchen abgegebenen waaren, so ihme juden der beklagte färber ausfolgen zu lassen sich weigert.

Die entscheidung des particular consesses werden hiemit begnehmiget.

In pleno 21.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 139.

759.

1788. augusztus 25. Közhírré tétetik, hogy Oppenheimer Joachim zsidó csődje ügyében a legközelebbi november 12-én lesz az árverés megtartva.

1788. augusztus 25.

1891. Benignum suae majestatis sacratissimae mandatum de dato 21-ae July anni currentis nro. 4596., tenore cujus finc fiendae publicationis insinuatur terminum concursualem in substantia judaei Joachimi Oppenheimer in 12. Novembris anni currentis praefixum haberi.

Soproni városi levéltár, 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 334.

760.

1788. augusztus 9. Spitzer Mihály kismartoni zsidó azzal a kéréssel fordul a soproni tanácshoz, hogy engedélyezze egy bőrüzlet felállitását. Ebben a kérdésben a tanács előzőleg kikéri a kereskedő társulat és a timár iparosok véleményét.

1788. augusztus 9.

1752. Michael Spitzer ein handelsjud von Eisenstadt bittet ihme zu erlauben ein von allen gattungen des leders gewölb oder handlung allhier errichten zu können producendo über die nothwendigkeit derley lederhandlung ein zeugniss des hiesigen schuster handwerks.

Gegenwärtige instanz wird dem magisrats rath Andre Assmann in der absicht zugemittelt, womit derselbe dem hiesigen handelstandt sowohl, als auch das lederer handwerk an deme vernehme, ob selber nicht allenfalls etwas gründliches wider das ansuchen des supplicantens einzuwenden habe, von befund aber relation erstatte.

In pleno 11.

Soproni városi levéltár, 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 241—242.

761.

1788. augusztus 24. A soproni tanács Spitzer Mihály kismartoni zsidónak azt a kérelmét, hogy Sopronban egy bőrüzletet nyithasson, az érdekeltek meghallgatása után elutasítja.

1788. augusztus 24.

1866. Hat herr Andre Assmann auf die ihme sub nro 1752. zur untersuchung zugemittelte instanz des um errichtung einer lederer handlung supplicirenden judens Michael Spitzers die relation mit beyschlüssung der von seiten des handelstandes und des lederer handwerks allhier entgegen dieses gesuches eingereichte instanzien erstattet.

Nachdeme die hiesige kaufleuthe lederer und weisgärber das publicum mit hinlänglichen leder zu versehen im stande sind, als ist des supplicantens aufnahme

in rucksicht des publici für unnöthig, in ruksicht der kaufleuthe lederer und weisgärber aber zu derselben beinträchtigung zu seyn befunden worden.
In pleno 26.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 320.

762.

1788. augusztus 25. Közhírré tétetik, hogy Salamon Jakab zsidó nejének, Dávid Sára zsidóasszony csődje ügyében a most következő szeptember 1-én lesz az árverés.

1788. augusztus 25.
1892. Aeque benignum suae majestatis sacratissimae mandatum de dato 1-mae July anni currentis nro 4193., tenore cujus intimatur terminum concursualem in substantia judaei Sarae David, prius judaei Berthaim Heske, nunc vero Jacobi Wolfgang alias Salamon consortis in diem 1-mum Septembris anni currentis praefixum haberi.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 334.

763.

1788. szeptember 16. Sopron megye a megszökött Lázár Herschl cserneki zsidót körözteti.

1788. szeptember 16.
2109. Sind mittelst der gespannschafft folgende beschreibungen mitgetheilet worden:
c., de dato 1-ten Augusti nro 29830. des flüchtig gewordenen Cserneker Herschl Lazar judens.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 480.

764.

1788. szeptember 26. Sopron megye Spitzer Mihály kismartoni zsidónak megengedi, hogy Sopron városában borüzletet nyisson. A soproni tanács a megyének ezt a határozatát sérelmesnek tartja és panaszával a m. kir. helytartótanácshoz fordul.

1788. szeptember 26.
2215. Verordnung der löblichen gespannschafft de dato 13-ten dieses nro 3517., kraft welcher erwiederet wird, dass dem juden Michael Spitzer von Eisenstadt die errichtung einer handlung mit allerhand leders von seiten der gespannschafft bewilliget worden seyn.
Obwohlen zwar den supplicanten das hausiren nicht verbothen werden kann, da nichts destoweniger die aufnahme der professionisten vermög hocher statthalterey verordnung de dato 6-ten Novembris 1787. nro 39674. dem magistrat voll-

komen und dergestalten überlassen worden, dass nur die allenfalls beobachtende misbrauche durch die gespannschafft der hohen landes stelle angezeuget werden sollen, als wird sowohl die auf des juden Spitzers eingereichte instanz sub nro 1866. erfolgte entscheidung samt eingekomenen ackten, als auch gegenwärtige comitats verordnung der hohen landes stelle zur höcheren entscheidung eingesendet, bis dahin aber die aufnahme des supplicantens in suspenso belassen.

In pleno 30.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 553—554.

765/767.

1788. október 6. Paks. Forster János szolgabíró jelenti, hogy a csatolt 1. számú melléklet tanúsága szerint Wolf Pachman, a paksi zsidó iskola igazgatója tanítói képesítéssel rendelkezik; a 2. számú melléklet szerint nem fizette be türelmi adóját. Megállapítja, hogy a tanító nem kap ellátmányt és más házában lakik. A csatolt 3412. számú iraton pedig azt jelenti a szolgabíró, hogy az említett Wolf Pachman már elköltözött Lovasberénybe, ahol megválasztották iskolaigazgatónak a lovasberényi zsidó hitközség tagjai.

Erga Gratiosam No. 2609 emanatam Determinationem humillime referendum habeo: Quod in Districtu Földvariensi signatum Oppido Paks apud eatem Judaicam Comunitatem Normalis Ludi Rector signanter Wolff Pachman existat, cujus Attestatum de peractis Normalibus studiis sub No. 1-o adnecto. Quod vero Tolerantialem Taxam apud Comunitatem non solverit alio sub No. 2-o Attestato docetur. Solvit vero Portionale quantum in eodem numeri 2-i Documento exhibetur, et pro hoc Anno Militari 1788/9 etiam conscriptus habetur. Cum vero putex Conventionem nihil possideat, et Domum alienam Subinquilinus inhabitet censerem et ab illa ipsum velut Conventionatum servum sublevandum.

Signatum Paks 7-a Octobris 1788.

Joannes Forster ordinarius judex nobilium manu propria.

Hátlapon: Praesentata 11-a Octobris 1788.

Ad numerum 2609 fit Relatio.

Erga Gratiosam No. 3232 emanatam Determinationem humillime referendum habeo: Quod Wolfgangus Pachman, alias Kholman Normalis Ludi Rector Judaeorum Paksiensis sine melioris Subsistentiae transiverit in inclyti comitatum Albensem signanter ad Judaeos Lovasberényienses, actuque Judaei Paksienses nullum Puthim Normalem Ludi Rectorem habeant. Caterum si hic Paksini ipsum manere contigisset, Competentia ipsius Taxae Cameralis in uno floreno defixa mansisset, uti ex Attestato hinc adnexo perhibetur.

Signatum Paks 27-a Novembris 1788.

Joannes Forster ordinarius judex nobilium manu propria.

Hátlapon: Praesentata die 1-a Decembris 1788.

Ad numerum 3232 fit Relatio.

Tolna megyei Levéltár. Közgyűlési iratok 4312/1788.

768.

1788. október 6. Paks. Mayer Deutsch és az esküdtek tanúsítják, hogy Wolf Bachmann (korábbi nevén Wolf Kollmann) normál iskolai tanító nem fizette be a türelmi adóját, ellenben az 1787/1788. évre eső rész 31 6/8 krajcár.

Wir Endesgefertigte Richter, und Geschworen, bei der Jüdischen Gemeinde alhier, bekenen hiermit, dasz der Wolf Bachmann (:vorhero Wolf Kollmann:) Normallehrer allhier kein Tollerantzgeld bezahlt hat, wohl aber die Partion für dasz Jahr 1787/8 mit 31 6/8 xr.

Signatum Paks den 6-ten October 1788.

Mayer Deutsch Judenrichter samt Geschworen alda.

Hátlapon: No. 2., vagyis az 1788. október 11-én a megyegyűlésen bemutatott 2609 számú levél melléklete.

Tolna megyei Levéltár. Közgyűlési iratok 3412/1788.

769.

1788. október 7. Mivel kiderült, hogy a m. kir. helytartótanács a sz. kir. városokkal való közvetlen levelezést 1786. július 12-án kelt 29944. számú rendeletével megszüntette, ez okból a soproni tanács Spitzer Mihály zsidónak soproni bőrüzlete miatti sérelmét most Sopron megyén keresztül terjeszti a m. kir. helytartótanács elé.

1788. október 7.

2323. Obwohlen zwar vermög gestions prothocoll nro 2215. magistratualiter beschlossen worden, dass in ansehung der dem Eisenstadter juden Michael Spitzer durch die gespannschafft allhier zu errichten bewilligten lederhandlung der recurs zur hocheren landes stelle bey der löblichen gespannschafft angemeldet und die hierinfällige beschwerliche anzeuge unmittelbar an die hochlöblichen königlich Hungarischen statthalterey eingeschicket werden solle, da nichts destoweniger durch die hohe statthalterey untern 12-ten 1786, nro 29944. verordnet worden, dass alle unmittelbare correspondenz zwischen der vorerwehnten hohe stelle und den königlichen freystätten aufgehoben seyn solle,

so ist das sub eodem nro 2215. unterlofene decisum an deme abgeänderet und sub hodierno determiniret worden, dass der hierinfalls an die hoche statthalterey zu machende recurs mittelst der löblichen gespannschafft geschehen solle.

In pleno 6.

Soproni városi levéltár, 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 617.

770.

1788. október 14. A m. kir. helytartótanács elrendeli, hogy a zsidóság által eddig fizetni szokott türelmi adót ezentúl kamarai adó néven vezessék.

1788 október 14.

2399. Veranlassung der löblichen gespannschafft de dato 1-ten Octobris currentis nro 3705., mittelst welcher von einer hochlöblichen königlich Hungari-

schen statthalterey untern 16-ten Septembris anni currentis nro 36482. an deme erlassene verordnung mitgetheilet wird, dass die von der ungarischen judenschafft jährlich zu erlegende tax nicht mehr unter dieser benamung, sondern unter einer cameral tax eingeschoben werden solle.

Diese verordnung dienet zur nachricht und solle in den normalienbuch nachgeholet werden.

In pleno 20.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv III. 3.

771.

1788. november 2. Liechtenstahl Jakab lakompaki zsidó elégtételt kér a soproni tanácstól azért, mert őt ártatlanul lopással gyanúsították. A soproni tanács szerint elégséges, hogy ártatlanságát elismerték.

1788 november 2.

2584. Jakob Liechtenstahl jud von Lakenbach bittet, nachdeme er wegen zugemuteten diebstahl eines alten halsbindels in verhaft genohmen und unschuldigerweiss prostituiret worden, um satisfactions ertheilung.

Instant ist nach beschehener untersuchung für unschuldig erkant worden und kann ihme hierorts keine weitere satisfaction geleistet werden.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv III. 115—116.

772.

1788. november 5. A m. kir. helytartótanács elrendeli, hogy mivel közismerten a zsidók többnyire zsúfoltan laknak, ez okból a fertőzés elkerülése céljából halottaikat orvosi bizonyítvány ellenében 48 órán belül is eltemethetik.

1788 november 5.

2616. Sind mittelst der gespannschafft folgende statthalterey rathliche verordnungen mitgetheilet worden:

c., de dato 7-ten Octobris nro 38995., vermög welcher behorig kund zu machen bedeutet wird, dass seine mayestät in betrachtung dessen, dass bei den juden gewöhnlich viele zahlreiche familien beisamen wohnen, nur dermahlen vor verlauf der festgesezten 48 stunden einen todten körper zu beerdigen allerhöchst zu gestatten geruhet, womit würklich gefahr der anstekung und sichtbare unlangbare zeichen der faulniss vorhanden sind und über die nothwendigkeit einer schleinigeren beerdigung die schriftliche bestätigung des arztes oder wundarztes bei der obrigkeit eingelegen würde.

Ad c., Die abschrifft dieser verordnung wird dem hiesigen handlenden juden Gottlieb Abele mit dem auftrag hinausgegeben, damit so oft ein jud allhier versturbe, die anzeige sogleich dem hiesigen burgermeisteramt mit darbringung dieser abschriftlichen verordnung zur weiteren führkehre gemachet werden solle.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv III. 138—139.

773.

1788. november 26. A soproni tanács felszólítja a lukompaki hercegi tiszttartót, hogy Schey Izrael zsidó Seidl Zsuzsanna szabómesternének adja vissza azokat a tőle erőszakkal elvett tárgyakat és pénzt, amelyek tulajdonképpen Lang Jánosé.

1788 november 26.

2769. Prothocoll über dem gestrigen tages abgehaltenen particular consess:

c., Auf anlangen der Susanna Seidlin schneidermeisterin ist an das Lackenbaker verwalter ammt geschrieben worden, womit der jud Israel Schey dahin verhalden werden, das er die obiger Seidlin gewaltäthig abgenohmene und den herrn Johann Lang zugehörige effecten sammt den baaren gelde zuruckstelle und zu handen des herrn burgermeisters einliefere.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv III. 248—249.

774.

1788. december 3. A lukompaki hercegi tiszttartó arról értesíti a soproni tanácsot, hogy Schey Izrael zsidó 1787. óta Kőszeg város joghatósága alá tartozik.

1788 december 3.

2819. Ein antwortschreiben des fürst Esterhazischen Lackenbacker verwalter ammts de dato 30-ten Novembris anni currentis auf das in betref des judens Israel Schey, welcher des hiesigen schneidermeisterin Susanna Seidlin jüngsthin einige effecten abgenohmen haben solle, untern 26-ten Novembris anni currentis erlassene schreiben, vermög welcher dasselbe die anzeige machet, das gedachter jud sich bereits seit 1787. in Günss unter der stadt jurisdiction ansässig gemacht habe.

Wird diesfalls an den Günser magistrat geschrieben werden.

Soproni városi levéltár, 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv III. 279.

775.

1788. december 21. A soproni tanács a m. kir. helytartótanácsnak azt a határozatát, hogy Spitzer Mihály kismartoni zsidó Sopron városában bőrüzletet nyithat, kénytelen tudomásul venni.

1788 december 21.

2976. Verordnung der löblichen gespannschaft de dato 14-ten Decembris anni currentis nro 4530., mittelst welcher die auf die in betref des Eisenstädter judens Michael Spitzers von den stadt magistrat untern 6-ten Octobris laufendes jahres gemachte und durch die gespannschaft einbegleitete vorstellung von den dirigirenden landes stelle erfolgte schlussfassung sammt der tax nota mitgetheilet wird.

Dienet zur nachricht und ist die tax nota den amtsdiener Anton Sturm zur einkassirung hinauszugeben, um sofort diese tax der gespannschaft einsenden zu können.

In pleno 22.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv III. 373.

776.

1788. december 24. A soproni tanács Kőszeg város levelének birtokában közhirré teszi, hogy Seidl Zsuzsanna szabómesternének ne merjen senki kölcsönt nyújtani vagy eladni vagy zálogba vetni.

1788. december 24.

2998. Ein schreiben des Günser magistrats de dato 20-ten Decembris anni currentis nro 1629., in welchen auf das untern 3-ten dieses nro 2819. von hieraus gemachte ersuchschreiben des dortigen handelsjuden Israel Schey seine auf der hiesigen schneidermeisterin Susanna Seidlin angebrachte klage gemachte ausserung mitgetheilet wird.

Die weitere untersuchung wird bei den ersters abhaltenden particular consess vorgenohmen werden, wobey unter einstens determiniret worden, das nachdeme die hiesige schneidermeisterin Susanna Seidlin in so vielfältigen hintergehungen betretten worden, das publicum allhier unter tromelschlag gewahrnet werden solle, dass derselben unter der straf des verlustes niemand etwas borgen, zum verkauf oder zum versaz etwas anvertrauen solle, damit aber wegen diesen schreiben die weitere untersuchung in particular consess vorgenohmen werde, ist herr burgermeister per notam zu erinneren.

In pleno 29.

Soproni városi levéltár. 1788. évi Tanácsjegyzőkönyv III. 329—330.

777.

1789. január 6. Sturm Antal hivatalszolga Spitzer Mihály zsidótól behajtott 3 fl 56 krajcár illetékpénzt a soproni tanácsnak átadja.

1789 január 6.

52. Rapport des Anton Sturms ammtsdieners, vermög welcher zu folge ihme sub nro 2976. zugemittelter tax nota per 3 fl. 56 xr. von den juden Michael Spitzer eingebracht und dem stadtnotariat übergeben hat.

Diese tax nota per 3 fl. 56 xr. ist sogleich der löblichen gespannschaft überschicket worden.

Soproni városi levéltár. 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv I. 31.

778.

1789. január 15. A soproni timár céh adójuk mérsékletét kéri olyanformán, hogy abból részesüljön a két zsidó bőrkereskedő is. A soproni tanács e kérelmet a folyó évben már nem teljesítheti.

1789 január 15.

145. Die zunft der hiesigen lederermeistern bittet sich die von der zu hoch angeschlagenen heurigen steuer etwas nachzulassen oder auch denen mit allerhand sorten des leders allhier handlenden zween juden eine verhältnissmässiger antheil davon adrepartiret werden möge.

Da den hier handlenden juden auf gegenwärtiges militärjahr die kontribution bereits zugetheilet, so kann dermahlen keine weitere abänderung geschehen. In so weit aber das supplicirende handwerk der zugetheilten contribution halber eine gegründete klage hätte, solle sich dasselbe bei des künftiges jahr aufzustellenden repartitions commission behörig melden.

In pleno 19.

Soproni városi levéltár. 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv I. 84.

779.

1789. február. A m. kir. helytartótanács megismétli azt a korábbi rendeletét, hogy a zsidók csak az elemi iskola elvégzése után nyerhetik el a házassági engedélyt.

1789 februar 20.

491. Statthalterey rätliche verordnung de dato 24-ten Decembris 1788. nro 49085, 4586., vermög welcher die untern 19-ten Septembris 1786. nro 40499. an deme erlassene normal verordnung erneuert wird, das den juden, wenn sie nicht das zeugniss des empfangenen normal unterrichts aufweisen, können die heyraths bewilligung nicht gegeben werden solle.

Die abschrift dieser verordnung wird den hiesigen karküchler hinausgegeben.

In pleno 23.

Soproni városi levéltár. 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv 1. 340.

780.

1789. április 15. Veitl Schey soproni kóser vendéglős köteles Milecz László tanulónak bundáját visszaadni.

1789 aprilis 15.

971. Ist das über den 3-ten April laufendes jahres gehaltenen particular consess geführten prothocoll praesentiret worden, vermög welcher

d., dem karküchler Schey Veitl dem hiesigen studenten Ladislaus Milecz abgekauften pelz in natura zu verschaffen aufgetragen worden.

Soproni városi levéltár. 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv 1. 737.

781.

1789. május. 2. Lang József latin iskolai tanító azt kéri a soproni tanácstól, hogy Schey Izrael kőszegi zsidótól szerezzék vissza azokat a dolgait, amelyeket e zsidó elragadott Seidlné zsibárustól.

1789 május 2.

1125. Joseph Lang aufseher der lateinischen schulen bittet den Günser juden Israel Schey, welcher der tandlerin Seidlin einige ihme bittwerber zugehörig geweste sachen in herumgehen mit gewalt abgenohmen, durch den Günser magistrat hieher stellen zu lassen und dieserwegen allhier abzuhören.

Hierauf wird dem löblichen Günser magistrat geschrieben werden, womit derselbe den juden über die aussaage der Seitlin selbsten einvernehme oder aber selben hieher stelle, um sodann die weitere einleitung in via politica oder in via juris machen zu können.

In pleno 4.

Soproni városi levéltár, 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv f. 868—869.

782.

1789. május 10. Hirschl Ruben és Áron zsidók azt kérik a soproni tanácstól, hogy a városban megvett hamut innét elszállíthassák és hogy egyedül ők vehessenek hamut Sopronban, miért hajlandók mérsékelt haszonbért fizetni.

1789 május 10.

1186. Die gebrüder Ruben und Aaron Hirschel von Lackenbach bitten ihnen zu erlauben:

1-mo ihren dahier angekauften aschen aus den stadt wegführen zu lassen,

2-tens dass ihnen allein den ankauf des aschens erlaubet werden, versprechen dabei die professionisten mit hinlänglichen aschen per butten a 6 und 7 xr. zu versehen, anbei der stadt eine billige arendam zu bezahlen.

Soproni városi levéltár, 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv f. 911.

783.

1789. május 20. A soproni tanács ítélete szerint Lang János nem Schey Izrael zsidón, hanem Seidlnén keresse a vásznát és 36 ft. követelését.

1789 május 20.

1286. Praesentiret das notariat die den 19-ten dieses geschehene confrontation zwischen den juden Israel Schey und der schneidermeisterin Susanna Seitlin.

Da auf der Susanna Seidlin, als eine ohnehin sehr verdächtigen persohn ihr durch den juden Israel Schey wiedersprochenes angaben nichts entscheidendes erfolgen kann und dieselbe nicht in abrede gestellet den klagenden herrn Johann Lang ausser der zurükgestelten leinwand, annoch wegen einer anderen zum ver-

kauf empfangenen leinwand 36 fl. schuldig zu seyn, als hat besagter herr Lang seine diesfällige entschädigung von ihr Seidlin zu suchen, wessenthalben derselbe per notam zu verständigen seyn.

In pleno 25-ten.

Soproni városi levéltár. 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv I. 983—984.

784.

1789. május 28. Sopron megye a soproni tanácsnak megküldi a m. kir. helytartótanácsnak azt a rendeletét, amely megismétlése annak a korábbi intézkedésnek, hogy a zsidók csak abban az esetben nyerhetik el a házassági engedélyt, ha bizonyítani tudják az elemi iskola elvégzését.

1789. május 28.

1349. Sind mittelst der gespannschaft folgende verordnungen in druk mitgetheilet:

e., de dato Decembris 1788. nro 49085/4586., vermög welcher die untern 19-ten Decembris 1786. nro 40499. erlassene normal veroerdnung, vermög welcher denen juden, wenn sie nicht das zeugniss des empfangenen normal unterrichts aufweisen können, die heuraths bewilligung nicht gegeben werden solle mit den beisatz neuerdings allgemein kund zu machen anbefohlen wird, dass die jüdische richter, geschworne und rabiner in dergleichen fällen auf das schärfeste bestraffet werden würden.

Soproni városi levéltár. 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv I. 1029—1030.

785.

1789. május 29. Adóssága miatt börtönbe vetett és onnét megszökött Jakab Gáspár zsidónak körözése.

1789. május 29.

1355. Ingleichen sind auch folgende beschreibungen mitgetheilet worden:

d., de dato 21-ten April anni currentis nro 15339. item wegen eines schulden ingesessenen und sodann entsprungenen schuzjudens, namens Caspar Jakob.

Welche beschreibungen ebenfalls der erwehlten gemeinde, wie auch denen herrn viertlmeistern mitgetheilet worden.

Soproni városi levéltár. 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv I. 1035—1037.

786.

1789. május 29. A m. kir. helytartótanács arról értesíti a soproni tanácsot, hogy a zsidókat az ország alattvalóival minden vonatkozásban teljesen egyenrangúnak kell tekinteni és ezt tegyék közhírré.

1789. május 29.

1363. Statthalterey räthliche verordnung de dato 5-ten May anni currentis nro 17032., vermög welcher zur wissenschafft, dann allgemeinen kundmachung bedeutet wird, dass seine majestät in absicht auf die bey den juden zu beobachtende erbfolge gnädigst zu entschliesen geruhet haben, dass nachdem die öffentliche die landes herliche rechte für jeden, der sich zum unterthan eines reiches bekennet, gleich zu gelten haben, die juden ebenfalls gegen den königlichen und grundherrlichen fiscus den anderen landeseinwohnern gleich gehalten und nach den landes rechten behandlet werden sollen.

Ad librum normalium einzutragen.

In pleno 3-ten Juny.

Soproni városi levéltár. 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv I. 1040—1041.

787.

1789. június 4. Sopron megye a soproni tanáccsal közli a m. kir. helytartótanácsnak rendeletét a zsidók egyenjogúságáról.

1789. június 4.

1419. Sind mittelst der gespannschafft folgende verordnungen mitgetheilet worden:

a., de dato 5-ten May anni currentis nro 17023., vermög welcher bekannt gemacht wird, dass die juden in absicht auf die erbfolge denen übrigen landes einwohnern gleich gehalten werden sollen.

Diese verordnung ist bereits schon vorher erlediget worden.

In pleno 8.

Soproni városi levéltár. 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv I. 1087—1088.

788.

1789. augusztus 11. A soproni tanács arról értesíti Hirschl lakompaki zsidót, hogy Szent Kunigunda oltárjavadalom ingatlanainak elárverésén nem vehet részt.

1789. augusztus 11.

1989. Schrifftliche anfrage des Hirschl judens von Lakenbach, ob er um des nächstens zu veräusserende der stadt executione mediante zurukgefallene vormahlige beneficiat hauss ad Sanctam Cunigundam mitlizitiren könne.

Es könne die judenschafft vermög normal vorschrifft ein unbewegliches guth eigenthumlich nicht an sich bringen, mithin ist auch der bittsteller das quaestionirte hauss zu erkaufen nicht befugt.

In pleno 17.

Soproni városi levéltár, 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 251—252.

789.

1789. augusztus 23. A soproni tanács Hirschel Ruben és Áron lakompaki zsidónak abbeli kérését, hogy Sopronban házat vásárolhassunak, nem teljesíti.

1789. augusztus 23.

2060. Ruben und Aaron Hirschel, beede schuzjuden von Lakenbach bitten, womit denenselben zu betriebung ihres handels mit landes produkten der hauss ankauf alhier in gleichförmigkeit anderer königlichen freystädten zugestanden werde.

Nachdeme vermög normalien die judenschafft einen unbeweglichen grund eigenthumlich nicht besizen kann, als kann denen instanten begehren nicht gewillfahret werden.

Soproni városi levéltár, 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 298—299.

1789. szeptember 10. Görbő. Kimutatás a zsidók vagyoni állapotáról Tolna megye simontornyai járásában.

Ausweis des Vermögenstandes der Juden Gemeinden in Nachstehenden Ortschaften des Comitat Tolnau.

Namen der Familien	Condition	Schätzung der Kauf und Kramereiwaren fl.	Schätzung der Grundstücke fl.	Schätzung des Viehes fl.	Summen des ganzen Vermögens fl.	Passiv Schulden fl.	Nach Abschlag der Passiv Schulden von den Activstand, bleibet reinen Vermögen fl.
Oppidum Simontornya:							
Casper Raich	Handelsmann	350	—	—	350	—	350
Mandl Raich	detto	—	150	36	186	—	186
Ignatz Raich	Kramer	1400	150	—	1552	650	900
Jacob Raich	Lederer	1500	150	20	1610	1500	110
Adamus Schwob	Wirth	—	200	3	203	700	—
Daniel Ertman	Schneider	10	—	—	10	—	10
Possessio Udvari:							
Philips Klein	Kramer	300	—	—	300	—	300
Possessio Szárazd:							
Isach Laam	Brandweinbrenner	500	—	22	522	200	322
Possessio Miszla:							
Moyses Schneider	Brandweinbrenner	200	100	—	300	—	300
Joseph Klein	Handelsmann	30	—	—	30	—	30
Joseph Baron	Metzker	70	—	—	70	46	24
Possessio Nagyszekely:							
Isack Klein	Kramer	200	—	15	215	100	115
Joachim Klein	Handelsmann	300	—	12	312	—	312
Praedium Görbö:							
Calman Hirn	Kramer	400	—	—	400	70	330
Moyses Komarovetz	Metzker	—	—	—	—	150	—
Jacob Paur	Handelsmann	100	—	—	100	50	50
David Kaufer	detto	160	—	13	173	50	123
Mathias Veiszpart	Brandweinbrenner	140	—	—	140	71	69

Namen der Familien	Condition	Schätzung der Kauf und Krameiwaren fl.	Schätzung der Grundstücke fl.	Schätzung des Viehes fl.	Summen des ganzen Vermögens fl.	Passiv Schulden fl.	Nach Abschlag der Passiv Schulden von den Activstand bleibet reinen Vermögen fl.
Jacob Schwarz	Handelsmann	250	—	—	250	32	222
Volf Kirschner	Kirschner	90	—	—	90	—	90
Sandor Kaufman	Handelsmann	30	—	—	30	80	—
Jacob Kleiner	detto	50	—	—	50	20	30
Isac Merklin	Buchbinder	50	—	—	50	15	35
Jacob Hecht	Handelsmann	40	30	—	70	40	30
Leopold Karft	detto	10	—	—	10	50	—
Michl Teics	Klaser	10	—	—	10	20	—
Michl Merklin	Metzker	30	—	—	30	10	20
Simon Kaufer	Schneider	40	—	—	40	—	40
David Hann	detto	10	—	—	10	20	—
Salamon Spitzer	Handelsmann	20	—	—	20	8	12
Jacob Merklin	detto	120	—	—	120	100	20
Elias Veisbart	Brandweinbrenner	60	—	—	60	40	20
Michl Schmith	Handelsmann	60	—	—	60	60	—
Ignatz Veiszpart	detto	—	—	—	—	70	—
Abraham Perger	detto	20	—	—	20	12	8
David Kreuzir	detto	10	—	—	10	—	10

Sigillum Görbö die 10-a septembris 1789.
Per Josephum Verböczy inclyti Comitatus Tolnensis vice judex mann propria.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeirások 572. szám.

791.

1789. szeptember 13. Tamási. Kimutatás a zsidók vagyoni helyzetéről Tolna megye dombóvári járásában.

Ausweis des Vermögenstandes der Juden Gemeinden in Nachstehenden Ortschaften des Tolner Comitats, Districts Dombóvár.

Namen der Familien	Condition	Schätzung der Kauf und Krameréi waren fl.	Capitalien fl.	Schätzung der Grundstücke fl.	Schätzung des Viehes fl.	Summen des ganzen Vermögens fl.	Passiv Schulden fl.	Nach Abschlag der Passiv Schulden von den Activstand, bleibet reinen Vermögen fl.
In Iregh:								
Jakob Nobel	Pachter und Grammer	500	180	200	135	1015	130	885
In Keszi:								
Gabriel Unger	detto	300	150	300	76	826	680	146
In Ozora:								
Michl Kaufman	detto	300	60	475	18	878	550	328
Moyses Fisch	Prandwein-schenker	—	50	50	18	118	—	118
In Szántó:								
Jakob Löw	Grammer	10	—	10	—	20	—	20
In Bedegh:								
Jakob Stadler	Handels-man	150	100	200	—	450	200	250
	Summa	1260	540	1235	247	3307	1560	1737

In Oppido Tamási, die 13-a sept. 1789. *Georgius Sztankovánszky* Oberstuhlrichter m. p.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások. 572. szám.

1789. szeptember 14. Gyulaj. Kimutatás a zsidók vagyoni állapotáról Tolna megye dombóvári járásában.

Ausweis des Vermögenstandes der Juden Gemeinden in nachstehenden Ortschaften

Namen der Familien	Condition	Schätzung der Kauf und Krämerei waren fl.	Capitalien fl.	Schätzung der Grundstücke fl.	Schätzung des Viehes fl.	Summen des ganzen Vermögens fl.	Passiv Schulden fl.	Nach Abschlag der Passiv Schulden von den Activstand, bleibet reinen Vermögen fl.
In Regell:								
Moyses Raichman	Handlsmann	400	400	150	140	1090	450	640
In Sakall:								
Adam Krommer	Bauer	110	—	25	—	135	115	20
In Gyula:								
Gregor Moller	Handlsmann	600	400	15	60	1075	200	875
In Könyi:								
Jakob Fischl	detto	150	50	—	12	520	360	160
In Kotschola:								
Lucas Grünhud	detto	400	100	20	—	520	360	160
In Szaktsch:								
Franz Szarvas	detto	150	20	—	—	170	111	59
Joseph Schön	deto	100	20	—	16	136	75	61
In Kurd:								
Jakob Haaz	detto	140	70	10	12	232	—	232
In Paari:								
Daniel Hofpauer	detto	100	100	—	2	202	—	202
In Döbrököz:								
Leopold Heing	detto	100	30	100	—	230	200	30
In Varong:								
Lazar Jakab	detto	60	8	—	80	148	30	118
In Dombovar:								
Simon Grünhut	Handelsmann	4000	500	300	125	4925	3700	1225
Mathis Rosenzweig	detto	150	100	—	—	250	80	170
Wolf Sigler	detto	200	100	—	50	350	100	250
Jakob Heitzer	detto	70	30	—	—	100	50	50
Abraham Grünhut	detto	50	20	—	—	70	—	70
Hersl Laufer	detto	60	20	—	—	80	—	80
Wolf Ring	detto	50	25	—	12	87	—	87
Herschl Schön	detto	45	3	—	2	50	14	36
Jacob Rod	detto	30	3	—	—	33	—	33
Izrael Leopold	detto	40	6	—	—	46	—	46
In Lápafeo:								
Xaveri Educillator	detto	50	5	—	—	55	48	7

Actum Gyulaj den 14-ten September Anno 1789.
Durch dem Unter Richter Frantz Frank manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 572. szám.

1789. szeptember 30. Kajdacs. Kimutatás a zsidók vagyoni állapotáról Tolna megye dunaföldvári járásában.

Ausweisz des Vermögens Standes der Juden in nachstehenden Ortschaften des Földvarer Districts.

Namen der Familien	Condition	Schätzung der Kauf und Krämerei waren fl.	Schätzung der Grundstücke fl.	Schätzung des Viehes fl.	Summen des ganzen Vermögens fl.	Passiv Schulden fl.	Nach Abschlag der Passiv Schulden von den Activstand, bleibet reinen Vermögen fl.
In Ortschaft Paks:							
Leopold Volf	Kauf- und Handelsman	15 000	2 900	60	17 960	10 000	7 960
Moyses Teitsch	detto	4 000	950	—	4 950	4 395	555
Jakob Grenwald	detto	1 200	400	—	1 600	1 000	600
Moyses Péér	detto	360	250	—	610	300	310
Bernad Goldgruber	detto	100	250	50	400	228	172
Jakob Stoszer	detto	600	300	—	900	220	680
Markus Spiczer	detto	2 000	420	—	2 420	1 650	770
Joseff Herman	detto	800	400	—	1 200	850	350
Jakob Rokenstein	detto	1 500	500	80	2 080	1 370	710
Löbl Taicsin	detto	500	400	43	943	700	243
Wolf Kunz	detto	700	150	—	850	700	150
Abraham Grienwald	detto	400	—	—	400	300	100
Mathias Wolf	detto	300	150	—	450	400	50
Markus Khüneh	Pinkel Jud	—	30	—	30	—	30
Markus Flesch	Kauf- und Handelsman	200	180	40	420	200	220
Wolf Weisz	Pinkel Jud	—	40	—	40	—	40
Katarina Gerstl wittib	Schneiderin	—	50	—	50	70	—
Israel Tapaczirer	Tapezirer	—	40	—	40	60	—
Jakob Fischel	Handeljud	—	60	40	100	60	40
Filip Pergl	Binkel Jud	300	50	—	350	260	90
Israel Weisz	—	—	150	—	150	800	—
Jakob Gutman	Handeljud	300	300	—	602	250	350
Salamon Greininger	Handeljud	300	300	—	600	250	350
Marcus Leichter	detto	—	10	—	10	—	10
Josef Krausz	Pinkel Jud	200	30	—	230	190	40
Nathan Teitsch	Handels Jud	—	200	40	240	200	40
Dawid Herschl	detto	—	100	—	100	—	100
Michael Weiskopfer	Pinkel Jud	20	100	—	120	120	—
Salamon Graff	detto	200	40	—	240	300	—
Jakob Spat	Handwerker	—	40	—	40	40	—
Salamon Gerstl	Handelsman	400	240	—	640	300	340

Namen der Familien	Condition	Schätzung der Kauf und Krameiwaren fl.	Schätzung der Grundstücke fl.	Schätzung des Viehes fl.	Summen des ganzen Vermögens fl.	Passiv Schulden fl.	Nach Abschlag der Passiv Schulden von den Aktivstand, bleibet reinen Vermögen fl.
Franz Schön	detto	400	200	—	600	530	70
Laurenz Bruker	Musicant	—	10	—	10	—	10
Salamon Spilman	detto	—	60	—	60	26	34
Herschl Waisberg	Handwerker	—	30	—	30	75	—
Abraham Rokenstein	Handelsjud	—	160	—	160	—	160
Moyses Kinstler	Hausirer	—	100	—	100	95	5
Moyses Fischhof	detto	—	16	—	16	100	—
Isac Fischl	Pinkel Jud	20	20	15	55	100	—
Jakob Gutman	Schachter	—	100	—	100	100	—
Mathias Wolf	Handwerker	—	10	—	10	30	—
Franz Ceisel	Goldschmid	—	350	50	400	400	—
Abraham Lederer	Handwerker	—	50	20	70	20	50
Abraham Fischl	Musicant	—	10	—	10	—	10
Jacob Blumenstok	Handelsjud	150	200	15	365	165	200
Isak Fischer	Handwerker	—	10	—	10	100	—
Josef Meer	Handelsman	150	200	25	375	425	—
Jonas Tauber	Handwerker	—	200	—	200	500	—
Jakob Schulsinger	Singer	—	30	—	30	50	—
Josef Pek	Binkel Jud	10	30	—	40	100	—
Herman Michl	Handels Jud	—	30	—	30	40	—
Samuel Fischhof	Binkel Jud	150	50	20	220	140	80
In Ortschaft Bölcske:							
Josef König	Kramer	600	—	17	617	500	117
Moyses Silberstein	Schankwirt	—	—	6	6	—	6
Abraham Preyer	Handelsman	—	—	—	—	70	—
In Ortschaft Fad:							
Josef Kramer	Kaufman	250	—	27	277	100	177
Abraham Fischel	Kramer	250	—	30	280	80	200
Franz Wolf	Brandweinbrenner	42	—	102	144	45	99
In Ortschaft Györkön:							
Simon Plesz	Kramer	400	—	40	440	150	290
In Ortschaft Dunaszentgyörgy:							
Marcus Unger	Handelsman	110	—	—	110	100	10
Abraham Spicz	detto	400	—	5	425	300	105
In Ortschaft Kajdacs:							
Isacus Perz	Kramer	150	—	20	170	50	120

Kajdacs 30-a septembris 1789. Per Joannem Forster inclyti comitatus Tolnensis judex nobilium manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 572. sz.

794.

1789. szeptember 28. Ábrahám Izsák marosújvári zsidót, aki adóssága miatt két fiával együtt megszökött, körözik.

1789. szeptember 28.

2334. Sind mittelst der gespannschaft folgende beschreibungen mitgetheilet worden:

f., de dato 14. Augusti anni currentis nro 31298. des juden Israel Abraham, welcher sammt seinen zwey söhnen schulden halber von Maros Ujvár aus den Albenser comitat flüchtig geworden.

Welche beschreibungen denen herrn viertelmeistern zur nachforschung mitgetheilet werden.

Soproni városi levéltár. 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 563—565.

795.

1789. október 11. A soproni tanács a soproni kereskedők társulatának kérésére arra utasítja a városi számvevőséget, hogy a legközelebbi adókivetésnél amennyi adót fizetnek Abele és Spitzer zsidók, valamint a két szalagkereskedő, annyi adót írjanak le a kereskedők adójából.

1789. október 11.

2422. Der hiesige burgerliche handelstand bittet die denen zwey juden Abele und Spitzer, wie auch denen 2 bändlkramer zugetheilte contribution von den dem handelstand ad repartiten quanto nachzulassen.

Diese instanz wird an die stadt buchhalterey zu dem ende verwiesen, womit bey künftiger repartition die denen juden Abele und Spitzer, dann den zwey bändlkramern in hinsicht ihres allhier treibenden handel zugetheilte contributionen den quanto des supplicirenden handelstandes abschlagen und demselben zu gute rechnen sollen.

In pleno 12.

Soproni városi levéltár. 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 641.

1789. október 9. Kölesd. Kimutatás a zsidók vagyoni állapotáról Tolna megye kölesdi kerületében.

Ausweis des Vermögenstandes der Juden Gemeinden in nachstehenden Ortschaften des Tolnauer Komitats.

Namen der Familien	Condition	Schätzung der Kauf und Krämereiwaren fl.	Capitalien fl.	Schätzung		Summen des ganzen Vermögens fl.	Passiv Schulden fl.	Nach Abschlag der Passiv Schulden von den Aktivstand, bleibet reinen Vermögen fl.
				der Grundstücke fl.	des Viehes fl.			
Kölesd:								
Philip Wirtheim	Handelsmann	500	50	—	30	580	200	380
Kistormás:								
Bernhard Spitzer	detto	600	—	—	40	640	500	140
Kéty:								
Jacob Klein	detto	1500	70	—	86	1656	320	1336
Leopold Lorschy	detto	800	10	—	20	830	706	124
Murga:								
Jacob Justus	Krämer	30	—	—	—	30	20	10
Fölsönána:								
Leopold Mayer	detto	500	350	—	—	850	320	550
Varsád:								
Isác Liebmann	detto	1000	—	—	100	1100	979	131
Kalaznó:								
Jacob Schwartz	detto	400	—	—	—	400	300	100
Hőgyész								
Jacob Hirsfeld und Salamon Mansfeld	handelsmänner Pächter und Krammer	4370	—	—	275	4645	4520	125

Namen der Familien	Condition	Schätzung der Kauf und Kramerei waren fl.	Capitalien fl.	Schätzung der Grundstücke fl.	Schätzung des Viehes fl.	Summen des ganzen Vermögens fl.	Passiv Schulden fl.	Nach Abschlag der Passiv Schulden von den Activstand, bleibet reinen Vermögen fl.
Bernard Binn	Handelsmann	110	—	—	—	110	84	25
Jacob Binn	detto	110	—	—	—	110	80	30
Mandl Kolbach	detto	200	—	—	—	200	180	20
Jacob Hirsfeld	detto	100	—	—	—	100	55	45
Marcus König	detto	105	—	—	—	105	85	20
Lebel Veltmann	detto	40	—	—	20	60	50	10
Csibrák:								
Jacob Singer	Pachter	—	100	50	120	270	145	125
Berény:								
Salamon Wurm	Pinkel Jud	25	27	—	—	52	—	52
Szakadát:								
Isác Wertheim	Handelsmann	200	—	—	—	200	250	—
Gyönk:								
Joseph Erdman	Krämer	800	—	150	15	1065	600	465
Philip Keyser	detto	200	—	—	60	260	150	110
Jacob Schwartz	Handelsmann	100	—	—	—	100	100	—
Mathias Gerber	Rothgerber	—	150	—	—	150	—	150
Jacob Gráf	Handler	200	10	—	—	210	—	210
Michl König	detto	—	—	—	50	50	20	30
Samuel Smid	Pächter	150	—	—	50	200	100	100
Daniel Wolf	Krämer	900	100	—	40	1240	680	360
Jacob Kreiner	detto	1000	—	—	20	1220	600	420
Joseph Hirs	detto	300	—	—	—	300	300	—
Tobias Hernhotter	detto	300	—	—	50	350	200	150
Jacob Gráf	detto	15	—	—	45	60	—	60
Elias Kaufmann	Handelsmann	200	—	—	50	250	190	60
Joseph Liebmann	detto	10	20	—	—	30	—	30
Adam Muth	Balwirer	—	5	—	—	5	—	5
Joseph Klein	Buchbinder	—	20	—	—	20	30	—
Simon Herschel	Rabiner	—	—	—	—	—	—	—
Marcus Zutrins	Schulmeister	—	—	—	—	10	—	10
Jacob Lehner	Handler	10	—	—	—	10	—	10
Daniel Schneider	detto	2	—	—	20	22	—	22

Sigillum Kölesd die 9-a Octobris 1789.
Ludwig Szulovszky Oberstuhlrichter manu propria.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 572. szám.

797.

1789. október 29. Abele József zsidó adójának mérsékletét kéri a soproni tanácstól.

1789. oktober 24.

2530. Joseph Abele handelsjud allhier bittet sich bey bevorstehender steuer eintheilung in rucksicht seines geringen handels verhältnüsmässig zu behandeln.

Der stadt buchhalterey zu zumitteln.

In pleno 26.

Soproni városi levéltár, 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 735

798.

1789. november 27. A m. kir. helytartótanács közhírré teszi, hogy a belföldi zsidó nyomdák érdekében legalább 10 évre megengedte, hogy azok héber könyveket nyomhassanak ki és azokat árusíthassák.

1789. november 27.

2835. Hoche statthalterey verordnungen, welche durch die gespannschaft mitgetheilet worden:

b., de dato 23-ten Octobris anni currentis nro 40846., vermög welcher bekannt zu machen anbefohlen wird, dass seine majestät entschlossen haben zum behuf inländischer jüdischen buchdruckereyen denjenigen die kostbahre hebraische werke verlegen den verschleiss dieser werke durch privilegien auf 10 und mehrere jahre sicher zu stellen.

Ad b., Diese verordnung wird der hiesigen verwittibten buchdrukerin in abschrift zur wissenschaft mitgetheilet.

In pleno 30.

Soproni városi levéltár, 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 1023—1024.

799.

1789. november 9. Abele József soproni zsidó kereskedő ajánlata a tanácsnak, hogy egy mérő búzát 4 ft. 30 krajcárért és egy mérő rozsot 4 ft. 20 krajcárért elszállít Magyaróvárra anélkül, hogy mérföldkrajcárt kérne. Kroneiss Pál soproni polgár ugyanezt két krajcárral olcsóbban hajlandó elvégezni.

1789. november 9.

2697. Joseph Abele jud und hiesiger kauf- und handelsmann trägt sich an die von saiten hiesiger stadt zu liefern habende brodfrüchten, undzwar den metzen waiz per 4 fl. 30 xr., den metzen kohrn aber per 3 fl. 20 xr. nach Ungrisch Altenburg der gestalten zu überliefern, dass er kein meilen kreuzer anverlange.

Laud da hierauf herr magistratrats Johann Fodor und Gottlieb Wohlmuth vicenotär den magistrat referiret haben, dass herr Paul Kroneys urbiethig seye den mezen waiz, in fall die hiesige gemeinde noch einen waizen nöthig hätte, für 4 fl.

28 xr. und den mezen kohrn für 3 fl. 18 xr. nach Ungarisch Altenburg undzwar ohne dass er dafür ein meilen certificat verlange, abzuliefern, als wird diese instanz sammt der erklärung des herrn Paul Kroneyss einer erwählten gemeinde um gutachten mitgetheilet.

In pleno 9.

Soproni városi levéltár, 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 879—880.

800.

1789. december 18. A m. kir. helytartótanács közhírré teszi, hogy 18 évnél fiatalabb zsidó gyermeket megkeresztelni nem szabad, kivéve a halálos ágyon való áttérés esetét.

1789. december 18.

3007. Staathalterey räthliche verordnung de dato 30-ten Octobris anni currentis nro 41777., vermög welcher zur allgemeiner kundmachung bedeutet wird, dass kein judenkind vor erreichung des 18-ten jahres getauft werden könne, es seye dann das ein solches kind von solchen alter, ob es zwar das gute von den bösen zu unterscheiden im stande ist, das 18-te jahr aber nicht erreichet hat, aus eigenen trieb auf dem todtbette die taufe verlangen sollte.

Wird gleichfalls ad librum normalium in politicis eingetragen, zur wissenschaft des publici per valvas bekant gemacht, zur wissenschaft aber beeden herrn stadtpfarren, dem evangelischen geistlichen und den hiesig griegischen popen mitgetheilet werden.

In pleno 21.

Soproni városi levéltár, 1789. évi Tanácsjegyzőkönyv II. 1205.

1789. Bonyhád. Kimutatás a zsidók vagyoni helyzetéről Tolna megye völgységi járásában.

Ausweis des Vermögenstandes der Juden Gemeiden in nachstehenden Ortschaften des Löbliches Tolnauer Komitat Volgosiger District.

Namen der Familien	Condition	Schätzung der Kauf und Kramer waren, fl.	Schatzung des Viehes fl.	Summa des ganzen Vermögens fl.	Passiv Schulden fl.	Reinen Vermögen fl.
Bonyhád:						
Samuel Budweisz	Kramer	4000	—	4000	3000	1000
Joachüm Ku	detto	500	—	500	400	100
Selig Kelert et Tochterman	detto	4000	2	4002	2500	1502
Gabriel Krautkopf	Handler	1500	—	1500	—	1500
Samuel Reich	Kramer	1000	2	1002	700	302
Isak Krautkopf	Handler	2400	100	2500	500	2000
Joachüm Braunel	Kramer	1000	15	1015	600	415
Jakob Lay et Sohn	detto	3000	—	3000	1500	1500
Joseph Taubner et Sohn	detto	400	60	460	260	200
Samuel Baumgarten	detto	500	20	520	440	80
Jakob Flamm	detto	500	4	504	420	84
Arron Stro	Tobakmacher	100	6	106	50	56
Saloman Brukner	Brandwein-brenner	150	44	194	94	100
Joseph Deitsch	—	50	—	50	50	—
Nathan Schöhn	Kirschner	50	—	50	50	—
Joachum Söhner	Brandwein-brenner	50	60	100	50	60
Herschl Brukner	Handler	50	—	50	30	20
Jakob Fischel	detto	300	15	315	200	115
Jakob Unger	detto	100	25	125	70	55
Jakob Israel Volf	detto	3000	50	3050	2400	650
Moyses Mandler	detto	400	—	400	300	100
Saloman Taubner	detto	150	10	160	120	40
Jakob Scheer	Schneider	60	—	60	50	10
Michel Reisz	Handler	200	—	200	150	50
Sachrias Freint	Kirschner	40	—	70	70	—
Abraham Rubin	Goldschmid	100	—	100	80	20
Wolf Krautkopf	Handler	100	—	100	50	50
Elias Volner	Kramer	3000	—	3000	2400	600
Mandel Haubt	Kirschner	360	40	400	150	250
Joseph Krautkopf	Handler	20	—	20	—	20
Enoch Müller	Kramer	800	100	800	500	400
Elias Sünger	Hausirer	100	—	100	—	100
Arron Löw	Kramer	1200	—	1200	1000	200
Saloman Deitsch	—	150	150	300	100	200
Abraham Engel	Kirschner	80	—	80	80	—
Abraham Schachter	Hausirer	400	—	250	250	150
Moyses Brand	Hausirer	100	—	100	70	30

Namen der Familien	Condition	Schatzung der Kauf und Kramer waren. fl.	Schatzung des Vieches fl.	Summa des ganzen Vermögens fl.	Passiv Schulden fl.	Reinen Vermögen fl.
Markos Kellert	Spielman	10	—	10	10	—
Lazar Fein	Schneider	40	—	40	40	—
Löbel Schuster	Hausirer	100	—	100	—	100
Joachüm Han	Schneider	10	—	10	10	—
Mandel Han	detto	10	—	10	10	—
Saloman Höltzel	Hausirer	50	—	50	40	10
Michel Schüffer	Handler	200	—	200	160	40
Joseph Felner	Handler	110	—	100	60	40
Markos Rotmüller	Hausirer	10	—	10	—	10
Markos Peltz	Kirschner	50	—	50	50	—
Jakob Haubt	Schneider	50	—	50	—	50
Salomon Hollender	Hausirer	800	100	900	700	200
Wolf Zwibak et Pater	Hausirer	200	—	200	150	50
Isak Hofman	Ersetzet ein 6/8	Bauren-gut:	450			
		das Vieh:	50	500	300	200
Dawid Kayser	Hausirer	100	—	100	50	50
Joseph Friedman	Hausirer	150	40	190	125	65
Michel Engelsman	detto	40	—	40	20	20
Saloman Hesz	Handler	150	10	160	120	40
Filip Rot	detto	100	—	100	50	50
Markos Schön	Hausirer	100	—	100	50	50
Daniel Hofman	detto	600	100	700	550	150
Leopold Reichhart	Hausirer	20	—	20	—	20
Isak Hesz	detto	150	—	150	100	50
Isak Engelsman	detto	10	—	10	—	10
Arron Frisch	Schuster	100	—	100	70	30
Abraham Berger	Handler	100	25	125	70	55
Markos Deitsch	Hausirer	100	—	100	50	50
Löbel Baran	Tobaksgardir	50	—	50	—	50
Moyses Fischer	Hausirer	100	—	100	50	50
Michel Sünger	—	50	—	50	—	50
Markos Reichhart	Hausirer	100	—	100	60	40
Jakob Seeman	detto	100	—	100	80	20
Elias Fischhof	Handler	200	50	250	200	50
Dawid Hartweil	Hausirer	50	—	50	40	10
Joachüm Karpfen	detto	100	20	120	90	30
Moyses Hofman	Handler	100	—	100	30	70
Jakob Schultz	Hausirer	50	—	50	40	10
Adam Rot	detto	200	—	200	150	50
Saloman Pik	detto	200	—	200	150	50
Josias Blasz	detto	150	—	150	120	30
Saloman Jung	detto	20	—	20	10	10
Jakob Neuwirth	detto	1000	—	1000	900	100
Moyses Bier	detto	100	—	100	50	50
Samuel Klein	Brandwein-brenner	400	—	400	—	400
Saloman Lustig	Hausirer	20	—	20	10	10
Salomon Tandler	Fleischhaker	100	—	100	100	—
Moyses Peltz	Hausirer	220	—	220	150	70
Salomon Kaufman	Kramer	1000	15	1015	500	515

Namen der Familien	Condition	Schatzung der Kauf und Kramer waren, fl.	Schatzung des Vieches fl.	Summa des ganzen Vermögens fl.	Passiv Schulden fl.	Reinen Vermögen fl.
Joseph Berger	Handler	800	15	815	—	815
Dawid Darda	Hausirer	400	40	400	340	100
Isak Reichhart	detto	50	—	50	40	10
Salomon Unger	Kirschner	20	—	20	20	—
Cikó:						
Isak Schmaltz	Hausirer	200	20	200	80	140
Sekel Krauter	Fleischhaker	300	—	300	200	100
Fabian Ku	—	100	—	100	100	—
Herschl Schafter	Hausirer	50	—	50	30	20
Motscheny:						
Sekel Braun	Kramer	200	15	215	50	165
Apathy:						
Filip Flam	Brandwein-brener	300	40	340	200	140
Moragy:						
Josias Deitsch	Kramer	150	2	152	50	102
Szalka:						
Elias Engel	Brandwein-brener	25	40			
	Schatzung des Grundstüken:		130	195	180	15
Abraham Strausz	Brandwein-brener	200	100			
	Schatzung des Grundstüken:		500	800	400	400
Zomba:						
Saloman Wolf	Kramer	1050	50	1100	800	300
Kiss Dorog:						
Jakob Hofman	Kramer	1000	20			
	Schatzung des Grundstüken:		50	1070	460	610
Varasd:						
Samuel Weiswald	Kramer	100	—	100	90	10
Tewel:						
Salomon Ulman	Kramer	800	36	836	325	511
Michl Herzog	Hausirer	50	—	50	—	50
Abraham Lustig	Handler	50	—	50	50	—
Wolf Hochwald	Hausirer	50	—	50	50	—
Mutschi:						
Lazar Klein	Kramer	300	15	315	320	15

Namen der Familien	Condition	Schatzung der Kauf undKramer waren fl.	Schatzung des Viehes fl.	Summa des ganzen Vermögens fl.	Passiv Schulden fl.	Reinen Vermögen fl.
Kis Veik:						
Joseph Herzog	Kramer	100	2	102	75	27
Lengel:						
Daniel Steiner	Kramer	220	35	255	120	135
Ismin:						
Israel Spitzer	Kramer	1200	70	1270	500	770
Aper:						
Arron Spitzer	Kramer	75	—	75	50	25
Kissmanok:						
Michel Grüsz	Kramer	300	25	325	200	125
Also Nana:						
Volf Ekstein	Fleischhaker	300	25	325	200	125
Tewel:						
Salomon Hofbauer	Kramer	400	—	400	—	400

Arron Löw manu propria Juden Richter
Jakob Israel Volf manu propria Geschwohrene
Isak Kraupkopf manu propria Geschworene.
Ugyanők héberül is megnevezve.

Tolna megyei Levéltár. Zsidóösszeírások 572. szám.

ADDENDUM

802.

1490. november 17. Székesfehérvár. I. Miksa német király megjutalmazni kívánván Waldensteini Waldauf Flórián német királyi itélőmester vitézségét és hűségét ez okból lovaggá ütvén Buzlay Mózesnek székesfehérvári házát a hozzá tartozó földekkel, valamint a zsinagógát és Izsák zsidónak házát neki adományozza.

Maximilian durch Gottes Fügung Römischer König allzeit Mehrer der Reiche, sowie König von Ungarn, Dalmatien, Kroatien, Erzherzog von Österreich, Herzog von Burgund, Bretagne, Lotharingen, Brabant, Steiermark, Kärnthen, Krain, Limburg, Luxemburg und Geldern, Graf von Flandern, in Habsburg, Tirol, Pflirt, in Kyburg, Artois und Burgund, Pfalzgraf von Hennegau, Holland,

Seeland, Namur und Zütphen, Markgraf des hl. Römischen Reiches, von Burgau und Mecheln etc. geben allen, denen es frommt durch Inhalt gegenwärtigen Schreibens zu wissen, bekantlich geziemt es sich für die königliche Hoheit besonders gegen jene, welche sich um sie verdient gemacht haben, freigebig zu sein ihnen die grösste Huld angedeihen zu lassen, vorzüglich auch aus dem Grunde, um durch besondere Dankbarkeit der königlichen Gesinnung und durch die Grösse der Belohnungen an ihre Getreuen die Jugend immer mehr für treue Anhänglichkeit zu gewinnen und die Alten in der gewohnten Treue und im bereitwilligen Dienste zu erhalten. In Rücksicht also auf die glänzenden Vorzüge, mit denen, wie Uns sattsam bekannt ist, Unser getreuer und aufrichtig geliebter Florian Waldauf von Waldenstein, Unser Protonotar in mannigfacher Weise ausgezeichnet und geschmükt ist, — ferner in Erwägung seiner allzeit getreuen Dienste, seines entschlossenen Handels, seiner ausgezeichneten Thaten in den langen Jahren, während welcher Wir gegen unseren Feind, den erlauchten König Karl von Frankreich, sowie gegen einige Städte im französischen Belgien oder Flandern, die Uns von rechtswegen unterthan waren, aber sich weigerten Unsere Herrschaft anzuerkennen und Treue und Gehorsam zu leisten, ja sogar das frevelhaften Wagnis unternahmen, Uns in Brügge, einer Stadt Unserer Grafschaft Flandern gefangen zu nehmen und in Fesseln zu schlagen, einen blutigen und verheerenden aber gerechten Krieg führten — vorzüglich aber die der mannhaften und entschlossenen Treue wegen, die Uns und dem Hl. Römischen Reiche gegen den erlauchten König Wladislaw von Böhmen, in Unserem Königreiche Ungarn der genannte Florian Waldauf von Waldenstein erwiesen, als wir im verflossenen Jahre nach Ungarn einen Feldzug unternahmen um die Krone dieses Reiches, die Uns von rechtswegen gebührt, zu erlangen und zuerst Zabaria, dann Vesprim und einige andere Orte, endlich an demselben Tage die Stadt Stuhlweissenburg in glorreichen Triumphe Unserer Herrschaft unterwarfen, haben Wir in Gegenwart der erlauchten Fürsten Georg und Christof bei Rhein und Herzöge von Bayern, Sigismunds Markgrafen von Brandenburg, Wilhelm des Mittleren Landgrafen von Hessen und Rudolf Fürsten von Anhalt und Grafen von Askanien, unserer Verwandten und Unserer lieben Räthe, sowie einer grossen Anzahl von Grafen, Baronen und anderen Edlen, die damals mit Uns in's Feld gezogen waren, genannten Florian Waldauf von Waldenstein, der sich um Uns und das Hl. Römische Reich so grosse Verdienste erworben, zu einer freiwilligen Gegenleistung, in unserem Lager, welches wir bei Stuhlweissenburg aufgeschlagen, mit dem goldenen Zeichen der Ritterwürde zu schmücken beschlossen und haben, nachdem wir ihm nach hergebrachter Sitte mit Unserem gezogenen königlichen Schwerte drei Schläge auf den Rücken gegeben, ihn mit dieser Würde und Auszeichnung für allezeit geschmückt erklärt. Ferner haben wir das Haus, die Weingärten, Aecker und Wiesen, früher Eigenthum des ehrenwerten Moyses Butzla mit allen Rechten und allem Zugehör, ferner die jüdische Synagoge und das an dieselbe anstossende Haus des Juden Isaak in Unser genannten Stadt Stuhlweissenburg ebenfalls mit allen Rechten und allen Zugehör ebendemselben Florian Waldauf von Waldenstein sowie seinen Erben und einzelnen Nachkommen, um den Schmuck seiner neuen Würde zu wahren, gegeben, zugestanden, übertragen und geschenkt und kraft unseres gegenwärtigen Briefes geben Wir, gestehen Wir zu, übertragen und schenken es zu beständigem, unwiderruflichem Eigen, Besitz und Gut. Ferner haben Wir ihm und seinen Erben und all seinen Nachkommen durch gegenwärtiges Schreiben die Vollmacht ertheilt und zugestanden, die genannten Häuser und die Synagoge sammt allen Rechten,

Freiheiten und Zugehör in Gesammtheit oder im Einzelnen, vereinigt oder getrennt zu verkaufen, zu verschenken unter Lebenden oder auf Todfall und auf jede andere beliebige Art zu veräussern, indem Wir hoffen, ebengenannter Unser Protonotar Florian Waldauf von Waldenstein und seine Erben werden unseres Wohlwollens halber Uns und Unseren Erben mit nicht geringerer Treue, Ausdauer und Mannhaftigkeit dienen, als bisher. Zur Gedächtniss und zu grösserer Bekräftigung dessen haben wir diesen Unseren Brief mit Unserem Siegel festigen und ihm übergeben lassen. Gegeben in Unserem Lager bei Unserer Stadt Stuhlweissenburg am 17. Tag des Monats November im Jahre des Herrn 1490, Unserer Reiche, des Römischen im 5., des Ungarischen aber im 1. Jahre.

Über eigenen Auftrag des Herrn Königs ausgefertigt durch mich, Ritter Marquard von Breisach.

Ennek az oklevélnek latin nyelven megírt eredetijét a Stadtmuseum von Hall, Ausztria őrzi.

FÜGGELÉK

OKLEVÉLTÁR

1290–1675

Érszegi Géza gyűjtése

803.

1290—1301. III. András király parancsot ad hívének azzal a bibliával kapcsolatban, amelyet a csatári apát zálogba adott egy zsidónak. (Ez Farkas zsidó Vasvárról.)

Andreas Dei gracia rex Ungarie fideli suo Stchui[1] in Domino salutem et graciam!

Intelleximſus], quod abbas de Chatar unum librum biblia vocatum cuidam Iudeo pignori obligasse***, [ideo precipiendo mandamus], quatenus statim receptis presentibus cum eodem ***ntes, quod nos***.

Österreichische Nationalbibliothek in Wien, Handschriften: series nova no 14458.
Pergamencsíkon, amely egy könyv kötéstáblájából származik.
Ezt a szöveget, valamint a többi, ugyancsak innen származó pergamencsíkon levő szöveget *Sz. Nagy Lászlóval* fogjuk közösen publikálni. Előzményeit l. *Scheiber Sándor*: Héber kódexmaradványok magyarországi kötéstáblákban. Bp., 1969. 85—89.

804.

1449. április 18. Hunyadi János, Magyarország kormányzója, megparancsolja a pozsonyiaknak, hogy a náluk zálogban levő zsidókat adják vissza, amennyiben a zálogba adás határideje lejárt, máskülönben tartsák maguknál a határidő lejártáig.

Iohannes de Hwnyad
regni Hungarie gubernator.
Providi et circumspecti viri nobis dilecti!

Quivis Iudei aput vos habiti per certa tempora erga vos extitissent impignorate[2] simul cum ipsorum censibus — uti percepimus — terminus dudum preterisset sicque iidem rursus in regiam maiestatem simul cum eorum censibus essent condescensi, idcirco vestris dileccionibus harum serie firmiter precipientes mandamus, quatenus agnitis presentibus universa iura ⟨et litteras⟩ vestra⟨s⟩ superinde

[1] valószínűleg: Stephano
[2] helyesen: impignorati

confectas et emanata in presenciam dominorum prelatorum et baronum abinde ad dominum regem Romanorum accedendorum, dum in vestram civitatem pervenerint, producere debeatis!

Et si iidem domini ex huius modi litteris vestris prenotatum terminum preteriisse repererint, extunc eosdem Iudeos regie maiestati simul cum eorum censibus remittere et apropriare debeatis!

Si autem non expiratum fore repererint, extunc erga manus vestras teneatis sicut hucusque adimplebitur tempus prefixus[1] et aliud in premissis non facturi (in premissis)!

Datum Bude feria sexta proxima ante Dominicam quasi modo anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo nono.

Jobbra alul: Relacio Iohannes Twz.

Hátlapján: Providis et circumspectis viris iudici, iuratis ceterisque civibus civitatis Posoniensis nobis dilectis.

Magyar Országos Levéltár, DI 44543 (azelőtt: Magyar Nemzeti Múzeum Törzsanyaga). Papíron, vízfoltos; kerek piros zárópecsét töredékével, amelynek a felirata a következő: [S(igillum)] + Iohannis + de + [huny]ad + [gub]ern[ator + regni + ung]ar(ie).

805.

1461. március 25. Mátyás király megparancsolja Hayndel pozsonyi zsidónak, hogy ne követelje Cselle Domonkos özvegyétől, Orsolyától és fiától, Györgytől a 15 forint után járó kamatot, mivel elengedte nekik a kamatfizetést.

Nos Mathias Dei gracia rex Hungarie, Dalmacie, Croacie etc. memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod nos ad humilime supplicacionis instanciam nonnullorum fidelium nostrorum per eos pro parte circumspecte domine Ursule consortis condam Dominici Chelle dicti inhabitatoris civitatis nostre Posoniensis propterea porrecte maiestati omnem usuram, que super quibusdam quindecim florenis auri precio scilicet cuiusdam vasis vini alias per Hayndel Iudeum in dicta civitate nostra Posoniensi commorantem prefato condam Dominico Chelle marito videlicet dicte domine Ursule dati et assignati, pro quibus quidem quindecim florenis auri idem condam Dominicus Chelle domum suam ex opposito monasterii beate Marie virginis fratrum in eadem civitate nostra Posoniensi habitam prelibato Hayndel Iudeo ad tempus solucionis ipsorum quindecim florenorum obligasse dicitur, hucusque crevisset, eidem domine Ur[s]ule et per consequens Georgio filio eiusdem domine graciose duximus remittendam et relaxandam, immo remittimus et relaxamus presen[ci]um per vigorem, ita tamen quod capitalis pecunia videlicet di[c]ti quindecim flloreni auri per memoratam dominam Ursulam et pre[scriptu]m Georgium filium eiusdem prenarrato Hayndel Iudeo sine defectu persolvatur, quocirca tibi sepe dicto Hayndel Iudeo presencium serie firmiter precipientes mandamus ita omnino ha-

[1] helyesen: prefixum

bere volentes, quatenus prefatam dominam, sed nec ipsum Georgium filium ipsius ad solvendam dictam usuram, que super prelibatis quindecim flo[renis auri dici]tur crevisse contra formam premisse nostre gracie artare et comp[ellere] aut eosdem racione non solucionis eiusdem impedire nullo modo presumas alioquin si secus feceris in premissis, extunc harum serie [s]triccius committimus fideli nostro circumspecto Ottoni Swan dicto iurato civi civitatis nostre Posoniensis iudici tuo, ut ipse te ad o[b]servanda huius modi mandata nostra per omnia gravamina et remedia opportuna in talibus fieri solita arcius compellat et astrin[g]at auctoritate nostra presentibus sibi in hac parte attributa et iusticia mediante secus sub obtentu gracie nostre non facturus presentibus perlectis e[x]hibenti restitutis!

Datum Bude in festo annunciacionis beate Marie virginis anno Domini milesimo quadringentesimo sexagesimo primo.

Fent jobbra: Relacio Sebastiani de Rozgon wayvode Transsilvani.

Hátlapján: Littera libertatis ex parte Iudeorum.

Magyar Országos Levéltár, DI 25368.
Papíron, amely lyukas, vízfoltos; a szöveg alá nyomott pecsét nyomaival.

806.

1463. augusztus 23. A leleszi prépostot arra kérik, hogy Ábrahámtól, Hosman zsidó vejétől ne szedessen adót.

Venerabilis et devote vir!

Commendaveramus vobis unum Iudeum nomine Hosman dictum simul cum familia sua et ad ipsum pertinentibus, ut eosdem in una sessione in opido vestro Lelez morari et residere permitteretis pacifice et sine impedimento conservaretis, in qua quidem domo nunc mortu{u}o iam dicto Hosman gener eiusdem Abraham nomine remansit et —uti intelleximus — ab eodem Abraham annuatim censum decem florenorum auri de illa sessione sua recipere vultis et non putamus, quod alii cives vestri de tribus aut quinque sessionibus omni anno vobis tantum solvere debeant, putassemus tamen quod si rem maiorem a vobis optassemus eciam non debuissetis nobis denegare, quam ecce pro vestra parva re non potuistis ad tempus parvum propter nos pacienciam habere.

Rogamus igitur vos seriosius, quatenus usque ad reditum nostrum vel quamdiu nobiscum insimul constituemini interim ab eodem Abraham et familia sua vel societate, quam in eadem sessione secum tenere voluerit, nullum penitus censum recipere debeatis, sed eundem cum societate sua, siquam ad se in eandem domum recipere voluerit, libere et pacifice sine aliquali censu(s) solucione usque ad prefixum tempus quo scilicet nobiscum constituemini, conservare debeatis et secus non faciatis, si voluntatem nostram vultis facere.

Scripta is castro Wysegrad in vigilia festi beati Bartholomei apostoli anno Domini etc. LXmo tercio.***.

Hátlapján: Venerabili et religi[oso viro Blasio de Bachka] preposito de Lelez n***.

Magyar Országos Levéltár, DI 45058 (azelőtt: Magyar Nemzeti Múzeum Törzsanyaga).
Papíron, zöld záró gyűrűspecsét nyomával. Az elő- és hátlapján egykorú, perbeli feljegyzések találhatók. A levél tetejét és alját a levél írójának nevével levágták.

807.

1495. november 12. II. Ulászló király megparancsolja Mendel zsidó elöljárónak, hogy — mivel elengedte véglesi Justh Jánosnak és Andrásnak a kamatfizetést — a zsidók pusztán a zálogösszeg kifizetése után adják vissza véglesi Justh Andrásnak a zálogba vett dolgokat.

Wladislaus Dei gracia rex Hungarie et Bohemie etc. provido Iudeo Mendel prefecto Iudeorum nostrorum graciam nostram regiam! Quia nos cum ad nonnullorum fidelium nostrorum humillimam supplicacionem per eos maiestati nostre propterea factam, tum vero consideracione fidelium serviciorum condam Iohannis Iwsth de Wegles illam usuram, que super rebus tam per eundem condam Iohannem quam Andream patrem eiusdem in medio dictorum Iudeorum impignoratis excrevit, de gracia nostra regia duximus relaxandum et remittendum, ita tamen quod summam capitalem tam dicto condam Iohanni quam eciam ipsi Andree per dictos Iudeos accomodatam idem Andreas solvere debeat, immo remittimus et relaxamus per presentes, quocirca tibi harum serie firmissime committimus et mandamus, quatinus statim acceptis presentibus rehabita prius dicta summa capitali unive[r]sas res prefatorum Andree et Iohannis Iwsth in medio dictorum Iudeorum habitas eidem Andree aut hominibus suis presencium scilicet ostensoribus dare et restituere darique et restitui facere modis omnibus debeas et tenearis et aliud nulla racione facere presumas presentibus perlectis exhibenti restitutis!

Datum sub anulari secreto sigillo nostro Bachie feria quinta proxima post festum beati Martini episcopi et confessoris anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quinto.

Lent jobbra: Ad relacionem Bwryany cubicularii regie maiestatis etc.

Magyar Országos Levéltár, DI 63402 (azelőtt: Justh család levéltára fasc. IV. no 1).
Papíron, amely vízfoltos; szöveg alá nyomott jelzetes gyűrűspecséttel, amelynek a felirata W(ladislaus) R(ex) siglákból áll.

808.

1497. augusztus 12. Vitkai Balázs galgóci plébános tanúsítja, hogy Recsényi András Újlaki Lőrinc herceg megbízásából Ábrahám galgóci zsidónak 16,5 forintot kifizetett.

Blas[i]us de Wythka plebanus de Galgocz ac eiusdem et Themethyn castrorum provisor curie etc. notum facimus presentibus cirographis manus nostre proprie, quod nobilis Andreas de Rechyn ex speciali disposicione illustrissimi et graci-

osissimi domini nostri domini Laurencii ducis de Wylak etc. perfido Abraee ludeo de Galgocz coram nobis florenos XV$^{1}/_{2}$ persolvit, super quibus ipsum idem ludeus expeditum commisit nec per amplius pro dictis pecuniis coram nobis laboravit.

Ex Galgocz prescripto sabato post festum beati Laurencii martyris 1497.

Magyar Országos Levéltár, DI 95430 (fényképmásolat, az eredetije, amely azelőtt az Ocskay család levéltárában volt, elveszett. A fénykép szerint, papíron, szöveg alá nyomott jelzetes gyűrűspecséttel.)

Kiadva: Magyar-zsidó okleveltár. Gyűjtötte és összeállította *Mandl Bernát*. Budapest, 1937. II. p. 540 (értelemzavaró hibákkal).

809.

1520. február 23. Feljegyzés arról, hogy Pordány falu taksájából, amelyet Kapuvár fenntartására szedtek be, Kanizsai László megbízásából Manachit de Iudeának négy forintot kifizettek.

Registrum factum in anno Domini millesimo quingentesimo vicesimo super taxaciones oppid(or)um et villarum extraordinarie pertinentes ad sustentacionem castri Kapw .....

Exitus .....

De pecuniis Pordan .....

Item feria quinta ante festum Mathie apostoli ..... ex commissione magnifici domini de ei(s)dem peccuniis dedi Manachit de Iudea florenos IIII .....

Magyar Országos Levéltár, DI 37327 (azelőtt: Magyar Kamara Archívuma: Nádasdy család levéltára) 17r (régebben: 16r).

Papírfüzetben.

810.

1637. március 5. Tholdalagi Mihály, Erdély konstantinápolyi követe jelenti I. Rákóczi György fejedelemnek, hogy Bakó Péter követségi tisztviselő felvenni készül a zsidó vallást.

. . .Bakót k. u. ki nem küldhettem a póstával . . . örömest ajánlá magát s mondá, hogy az hol ő is tanul és két zsidógyermeket ő is tanít, oda megyen könyveiért s onnan mit írt vissza. Nagodnak küldtem. Törökké nem leszen, de félő, hogy az zsidók közzé adja magát, mert ott most is zsidó írást tanult, immár alkolmason is tudja s az hütöket is felette imbutálta . . .

Levelek és okiratok I. Rákóczy György keleti összeköttetései történetéhez. Szerk. *Szilágyi Sándor*. Bp., 1883. 478.

811.

1637. május 2. Rákóczi György fejedelem Sebessi Boldzsár konstantinápolyi emberének jelzi, hogy Bakót hitének elhagyása miatt a továbbiakban nem támogatja.

. . .Bakó hogy elárult s hitit ide hagyta, értettük vala még minap . . . mi egyáltaljában semmivel nem akarjuk segiteni.

Levelek és okiratok I. Rákóczy György keleti összeköttetései történetéhez. Szerk. *Szilágyi Sándor.* Bp., 1883. 403.

812.

1637. július 20. Sebessi Boldizsár jelenti Rákóczi György fejedelemnek Bakó Péter betérésének körülményeit.

Bakó Péter Székely Mózesé, noha oly praetexust csinálának, hogy zsidóvá lött volna Bakó, de az is hamisság, mert még azelőtt, minek-előtte Balog László uram bejött vala, metszette volt meg magát Maróthi [György] akaratjából egy Ortakói nevü zsidó faluban az Feketetenger mellett titkon, de nem az végre, hogy itt-benn maradjon és ugyan zsidó legyen, hanem azt praetendálnán benne, hogy az atyja is azon valláson volt, nem is volt semmi szándéka az ittben való maradásra.

I. Rákóczy György és a Porta. Levelek és okiratok. Szerk. *Beke Antal* és *Barabás Samu.* Bp., 1888. 286.

813.

1639. A pozsonyi jezsuita könyvtár ez évből való jegyzéke külön szakcsoportban (Hebraica) adja a héber anyagot, a XVI. századból nyolcat.

Bitskey István—Kovács Béla, Magyar Könyvszemle. XCI. 1975. 30.

814.

1675. A magyar protestáns gályarabokat a köpcsényi zsidók pénzzel és élelemmel segítik. A poroszlók és fegyveres katonák elzavarják őket.

„(A magyar prot. gályarabokat) maguk a zsidók is, kik nagy számban tartózkodtak Köpcsényben, e mezővárosban, az elnyomottak iránti ennyire kézzelfogható erőszakra gondolva, együttérzéstől vezettetve pénz, finom liszt és egyéb dolgokból álló könyöradományokat adtak át a foglyoknak, jollehet ezt akadályozták a poroszlók és végül a fegyveres katonák el is zavarták őket a foglyok közeléből."

Kocsi Csergő Bálint: Narratio brevis de oppressa libertate Hungaricarum Ecclesiarum. XI: *Balogh Elemér:* Magyar Protestáns Egyháztörténeti Adattár. I. 1902. 99. A magyar fordítást *Botos Péter* eszközölte.

ÉVMUTATÓ
A MAGYAR ZSIDÓ OKLEVÉLTÁR I—XVIII. KÖTETEIHEZ

I. kötet megjelent Budapesten 1903-ban, 524 oldalon. Az 1092—1539. évekből 358, míg a Függelékben 7+36 adatot tartalmaz.

II. kötet megjelent Budapesten 1937-ben, 566 oldalon. Az 1540—1712. évekből 376, míg a Corpus juris Hungarici-ból 7, végül a Pótlásban 1113—1539. évekből 60 adatot tartalmaz.

III. kötet megjelent Budapesten 1937-ben, 920 oldalon. Az 1711—1740. évekből 516, míg a Corpus juris Hungarici-ból 3 adatot tartalmaz.

IV. kötet megjelent Budapesten 1938-ban, 582 oldalon. Az 1371—1564. évekből a tartalommutató szerint 328 adatot tartalmaz. Ha azonban az egyes számok alatt felsorolt bejegyzéseket szétbontanánk, ez esetben lényegesen több adatot kaphatnánk.

V/1. kötet megjelent Budapesten 1959-ben, 515 oldalon. Az 1296—1700. évekből 890 adatot foglal magában.

V/2. kötet megjelent Budapesten 499 oldalon. Az 1374—1740. évekből 497 adatot tartalmaz.

VI. kötet megjelent Budapesten 1961-ben, 679 oldalon. Az 1600—1740. évekből 1224 adatot foglal magában.

VII. kötet megjelent Budapesten 1963-ban, 863 oldalon. Az 1725—1748. évekből 157 zsidóösszeírást tartalmaz.

VIII. kötet megjelent Budapesten 1965-ben, 525 oldalon. Az 1264—1762. évekből 535 adatot foglal magában.

IX. kötet megjelent Budapesten 1966-ban, 532 oldalon. Az 1282—1739. évekből 739 adatot tartalmaz.

X. kötet megjelent Budapesten 1967-ben, 616 oldalon. Az 1150—1766. évekből 675 adatot foglal magában.

XI. kötet megjelent Budapesten 1968-ban, 540 oldalon. Az 1446—1743. évekből 1070 adatot tartalmaz.

XII. kötet megjelent Budapesten 1969-ben, 546 oldalon. Az 1414—1748. évekből 620, míg törtszámokban további 13 adatot tartalmaz.

XIII. kötet megjelent Budapesten 1970-ben, 526 oldalon. Az 1296—1760. évekből 552 adatot foglal magában.

XIV. kötet megjelent Budapesten 1971-ben, 572 oldalon. Az 1742—1769. évekből 524 adatot tartalmaz.

XV. kötet megjelent Budapesten 1972-ben, 502 oldalon. Az 1408—1770. évekből 392. adatot foglal magában.

XVI. kötet megjelent Budapesten 1974-ben, 565 oldalon. Az 1412—1770. évekből 146 zsidóösszeírást és 170 adatot tartalmaz.

XVII. kötet megjelent Budapesten 1977-ben, 452 oldalon. Az 1431—1770. évekből 429 adatot foglal magában.

XVIII. kötet megjelent Budapesten 1980-ban, 453 oldalon. Az 1360—1789. évekből 802 adatot tartalmaz.

Az elmondottak szerint ebben a 18 kötetben összesen 11105 adat jelent meg, amelyek évszázadok szerint így oszlanak meg:

1092—1299 közötti évekből 53 adat
1300—1399 közötti évekből 232 adat
1400—1499 közötti évekből 845 adat

1500—1599 közötti évekből 1105 adat
1600—1699 közötti évekből 2223 adat
1700—1789 közötti évekből 6647 adat

Az évszámok melletti római szám a kötet számát, míg az arabs szám a sorszámot jelzi

1092: I. 1—2.
1096: V/1. 1—2.
1098: V/1. 3.
1100: I. 3—7.
1113: I. 509. oldal.
1150: X. 1.
1175: V/1. 4.
1194: V/1. 5.
XIII. század első fele: V/1. 7.
1222: I. 8.
1225: I. 9—10.
1228: I. 11.
1231: I. 12—13.
1232: I. 14.
1233: I. 15—16.
1234: I. 17.
1235: I. 18.
1236: I. 19.
1239: I. 20.
1241: V/1. 6.
1243: I. 21.
1251: I. 22.
1256: I. 23.
1258: II. 509. oldal.
1260: II. 509. oldal.
1262: I. 24.
1264: I. 25. — VIII. 1.
1265: I. 26.
1268: I. 27.
1274: I. 28.
1276: VIII. 2.
1279: I. 29—30.
1280: I. 31.
1282: IX. 1.
1288: II. 510. oldal.
1290: V/1. 8. — XVIII. 802.
1291: I. 32. — IX. 2.
1294: V/1. 9—10.
1296: XIII. 1.
1299: I. 33.
XIV. század: V/1. 48.
1300: I. 34.
1300 körül: V/1. 11.
1307: V/1. 12.
1317: V/1. 13.
1321: II. 510. oldal.
1324: I. 35.
1326: II. 511. oldal.
1335: I. 36.
1336: II. 511. oldal.
1338: V/1. 14.
1342: I. 37.
1346: I. 38.
1349: I. 39.
1350: I. 40.

XVI. század második fele: V/1. 47
1352: V/1. 15.
1353: I. 41—43.
1354: IX. 3.
1355: V/1. 16.
1357: V/1. 17.
1360 körül: V/1. 18. — XVIII. 1.
1361: V/1. 19.
1362: XVIII. 2.
1364: I. 455. oldal.
1365: V/1. 20—21.
1367: I. 44. és 455. oldal. — V/1. 22.
1368: I. 45—47. — IV. 431—432. oldal. — VIII. 3. — IX. 4.
1369: XVIII. 3.
1370: VIII. 4.
1371: I. 48—53. — IV. 1. — XVIII. 4—5.
1372: XVIII. 6—7.
1373: V/1. 23—24. — IX. 5—6. — XVIII. 8—11.
1374: I. 54—55. — V/2. 435. oldal. — X. 2. — XIII. 2. — XVIII. 12—13.
1375: I. 56—57. — IV. 2. — IX. 7. — XVIII. 14—17.
1376: I. 58—59. — IV. 3—6. — V/1. 25—27. — IX. 8. — XVIII. 18—19.
1377: I. 60. — IV. 433—435. oldal. — VIII. 5—6. — XVIII. 20—23.
1378: I. 61—64. és 445. oldal. — IX. 9—10. — XVIII. 24.
1379: I. 455. oldal. — V/1. 28—29.
1380: IX. 11. — XVIII. 25—28.
1381: I. 65. és 446. oldal. — IV. 435—436. oldal. 514—515. oldal. — X. 3—4. — XVIII. 29—34.
1382: IV. 437—439. oldal. — V/1. 30. — VIII. 7—8. — X. 5. — XVIII. 35—37.
1383: II. 512. oldal. — IV. 7—8. — XVIII. 38—42.
1384: V/1. 31—33. — IX. 12. — XVIII. 43—47.
1385: V/1. 34—35. — IX. 13. — X. 6. — XVIII. 48—49.
1386: I. 66—67. — IV. 9. — X. 7—8. — XVIII. 50—53.
1387: I. 68. — V/1. 36. — X. 9. — XVIII. 54—58.
1388: I. 69. és 448. oldal. — IV. 10. — V/1. 37. — X. 10. — XVIII. 59—62.
1389: II. 513. oldal. — IV. 11—12. — V/1. 38. — XVIII. 63.
1390: IV. 13—14. — V/1. 39. — X. 11—12.
1391: IV. 15. — IX. 14.
1392: I. 72.
1393: I. 71. — IV. 16—17. — V/1. 40. — X. 13.
1394: I. 459. oldal. — II. 513. oldal. — V/1. 41—42. — X. 15.
1395: IV. 18—20. — XVIII. 64—65.
1396: I. 72—73. — IV. 21.
1397: I. 74. — IV. 22—23. — V/1. 43—44. — VIII. 9—11. — X. 16.
1398: V/1. 45. — XVIII. 66.
1399: X. 17.
XIV. század vége: I. 75—76.
XV. század eleje: V/1. 49.
XV. század V/1. 211—213. — VIII. 89.
1400: I. 77—78. — IV. 24—26. — V/1. 46. — XVIII. 67—69.
1401: I. 79—80. — IV. 27—28. — V/1. 50—51.
1402: IV. 29—30. — V/1. 52—53. — X. 18. — XVIII. 70.
1403: IV. 31—32. — V/1. 54—56.
1404: I. 81—83. és 459. oldal. — II. 513. oldal. — IV. 33. — V/1. 57—58. — VIII. 12. — IX. 15. — XVIII. 71.
1405: I. 84—86. és 460. oldal. — IV. 34. — V/1. 59. — VIII. 13.
1406: I. 87—89. — IV. 35. — V/1. 60. — IX. 16. — X. 19. — XVIII. 72—73.
1407: I. 90. — V/1. 61. — VIII. 14.
1408: V/1. 62—63. — XV. 1.
1409: I. 91—95. — V/1. 64. — IX. 17. — X. 20.
1410: I. 96—99. és 461. oldal. — IV. 36—37. — V/1. 65—66. — VIII. 15. — XVIII. 74.
1411: I. 100. — II. 514. oldal.

1412: I. 101—103. — IV. 38. — V/1. 67. — IX. 18. — XVI. 1. — XVIII. 75.
1413: I. 104—106. — IV. 39—41. — V/1. 68—69. — X. 21—22.
1414: X. 23. — XII. 1.
1415: I. 463. oldal. — IV. 42—43.
1416: IV. 44—45. — IX. 19. — X. 24.
1417: I. 107—109. — IV. 46. — V/1. 70.
1418: IV. 47—49. — V/1. 71. — VIII. 16. — IX. 20.
1419: I. 110—111. — IV. 52—51. — V/1. 72—73. — IX. 21.
1420: I. 112—113. — IV. 52—56. — V/1. 74. — VIII. 17.
1421: I. 114—128. — II. 515. oldal.
1422: I. 129. — V/1. 75—76. — VIII. 18—19. — IX. 22—23.
1423: II. 516. oldal. — V/1. 77—78. — VIII. 20. — IX. 24.
1424: V/1. 79. — IX. 25.
1425: V/1. 80.
1426: I. 130—131. — IV. 57. — V/1. 81—82. — VIII. 21. — IX. 26—27. — XIII. 3—4.
1427: V/1. 83—84. — V/2. 281. oldal. — VIII. 22—23. — IX. 28—29. — XIII. 5.
1428: I. 464. oldal. — VIII. 24. — IX. 30.
1429: IV. 311. oldal. — V/1. 85—86.
1430: IV. 376. oldal.
1431: I. 132. — II. 516—517. oldal. — IV. 58. — VIII. 25—26. — XVII. 1.
1432: II. 517. oldal. — VIII. 27.
1433: V/1. 87. — VIII. 28—29.
1434: I. 464. oldal. — IV. 350—351. oldal. — V/1. 88—89. — VIII. 32—31. — IX. 31. — X. 25.
1435. IV. 380. oldal. — V/1. 90.
1436. I. 133. — II. 518. oldal. — IV. 117—146. oldal. 351. oldal. — V/1. 91. — VIII. 32—33. — IX. 32. — XIII. 6—7.
1437: IV. 147—157. oldal. 311. oldal. 373. oldal. — V/1. 92—93. — V/2. 282—283. oldal.
1438: I. 134—137. — II. 519—522. oldal. — IV. 312—313. oldal. — V/1. 94. — V/2. 284. oldal. — VIII. 34. — XV. 2/a.
1439: I. 138. és 465—469. oldal. — II. 522—524. oldal. — IV. 158—193. oldal. 313—314. oldal. 320—339. oldal. 380. oldal. — V/1. 95—97. — V/2. 284—286. oldal. — XIII. 8.
1440: I. 139—141. és 469—470. oldal. — IV. 194—202. oldal. 314. oldal. 381—383. oldal. — V/1. 98—100. — V/2. 287. oldal. — VIII. 35—36. — IX. 33. — XIII. 9.
1441: I. 142—143. — II. 525. oldal. — IV. 59. és 352. oldal. 383—384. oldal. — V/1. 101. — V/2. 287. oldal. — VIII. 37—39.
1442: IV. 203—208. oldal. 384—385. oldal. — V/1. 102—104. — V/2. 287. oldal. — VIII. 40.
1443: IV. 208—242. oldal. 385—387. oldal. — V/1. 105—106. — X. 26—27.
1444: I. 450. oldal. — II. 525. oldal. — IV. 242—262. oldal. 387—388. oldal. — V/1. 107—108. — VIII. 41.
1445: IV. 260—270. oldal. 388. oldal. — VIII. 42.
1446: IV. 270—274. oldal. 388—389. oldal. — VIII. 43. — X. 28. — XI. 1.
1447: I. 144. — IV. 275. oldal. 389—390. oldal. — V/1. 109. — VIII. 44—45.
1448: IV. 340—342. oldal. 345—346. oldal. 366—368. oldal. 370. oldal. 390—391. oldal. — V/1. 110—112.
1449: I. 145. — IV. 275—276. oldal. 369—372. oldal. 392. oldal. — V/1. 113—114. — V/2. 288. oldal — XVIII. 804.
1450: I. 146. — IV. 60. és 346—347. oldal. 393. oldal. — V/1. 115. — VIII. 46—47. IX. 35—36. — X. 29.
1451: IV. 61. és 276—280. oldal. 347. oldal. 393—394. oldal. — V/1. 116—117. — V/2. 288—289. oldal. — VIII. 48.
1452: I. 147. és 281—283. oldal. 348. oldal. — IV. 377—378. oldal. — V/1. 118—122. — VIII. 49—50.
1453: I. 148—152. és 472. oldal. — IV. 284—289. oldal. — V/1. 123—127. — V/2. 289—290. oldal. — VIII. 51. — X. 30—32.
1454: I. 153. — IV. 289—293. oldal. 314—315. oldal. 394. oldal. — V/1. 128—128. — VIII. 52.
1455: I. 471. oldal. — II. 526. oldal. — IV. 294—297. oldal. 394—395. oldal. — V/1. 130.
1456: I. 154—155. — IV. 395—396. oldal. — V/1. 131—138. — VIII. 53. — IX. 37—40.
1457: I. 471. oldal. IV. 298—300. oldal. 352. oldal. 396—397. oldal. — V/1. 139—141. — VIII. 54. — XII. 2/1.

1458: I. 156, 174. — IV. 62. és 301—303. oldal. — V/1. 142—148. — VIII. 55. — IX. 41—42.
1459: I. 451. oldal. — V/1. 149—151. — VIII. 56—57. — IX. 43—46. — XII. 2/2—2/3.
1460: I. 157. — IV. 353. oldal, 397. oldal.
1461: IV. 303—324. oldal, 315. oldal, 348. oldal. — V/1. 152. — VIII. 58. — XVIII. 805.
1462: I. 158. — IV. 63. és 315—316. oldal. — V/2. 290. oldal. — VIII. 59. — IX. 47—48. — X. 33.
1463: IV. 316. oldal, 353. oldal, 397. oldal. — V/1. 153—154. — V/2. 290. oldal. — VIII. 60. — IX. 49—51. — XVIII. 806.
1464: I. 159. — IV. 317. oldal, 398—399. oldal. — V/1. 155—157. — V/2. 291. oldal. — IX. 52. — XI. 2. — XIII. 10.
1465: II. 527—528. oldal. — IV. 305. oldal, 318. oldal. 353. oldal, 399—400. oldal. — V/1. 158.
1466: V/1. 159. — V/2. 292—293. oldal. — XIII. 11.
1467: I. 160. — II. 529. oldal. — IV. 354. oldal, 400—401. oldal. — V/1. 160. — IX. 53. — XIII.12.
1468: IV. 354. oldal. — V/1. 161—162.
1469: IV. 401. oldal. — V/1. 163. — V/2. 294. oldal. X. 34. — XIII. 13.
1470: IV. 305. oldal, 318—319. oldal. — V/1. 164—165. — V/2. 294. oldal.
1471: I. 472. oldal. — IV. 422. oldal. — VIII. 61—63.
1472: I. 453. oldal. — IV. 306—309. oldal. — XII. 2/4—2/7.
1473: V/1. 166. — XI. 3. — XII. 2/8.
1474: IV. 319—320. oldal, 348—349. oldal. — V/2. 294—295. oldal. — VIII. 64.
1475: I. 161—168. — IV. 64. és 310. oldal, 354. oldal, 402. oldal. — IX. 54.
1476: II. 529. oldal. — IV. 349. oldal, 403. oldal. — V/1. 167. — V/2. 295. oldal
1477: IV. 355. oldal, 404—405. oldal. — V/1. 168. — V/2. 296. oldal. — IX. 55. — XIII. 14.
1478: IV. 355. oldal, 405—406. oldal. — IX. 56. — XIII. 15.
1479: V/1. 169.
1480: I. 473. oldal. — IV. 356. oldal. — V/1. 170. — V/2. 298. oldal. — XIII. 14.
1481: I. 473. oldal. — IV. 65. és 356. oldal, 406. oldal. — V/1. 171—173. — V/2. 298—299. oldal.
1482: I. 164. — V/2. 299—300. oldal.
1483: I. 165. — V/1. 174—176. — XI. 4.
1484: I. 166—168. — IV. 357. oldal. — V/2. 299. oldal. — VIII. 65.
1485: I. 474. oldal. — IV. 356—357. oldal. 406—407. oldal. — V/1. 177. — V/2. 300. oldal. — VIII. 66. — IX. 57.
1486: I. 453. oldal. — IV. 358. oldal, 407. oldal. — V/1. 178. — V/2. 301. oldal.
1487: I. 474. oldal. — IV. 358. oldal, 407—408. oldal. — V/1. 179. — V/2. 314. oldal. — VIII. 67.
1488: I. 169. — IV. 359. oldal. — V/1. 180—183. — VIII. 568. — XIII. 17.
1489: 170—171. és 475. oldal. — V/1. 184—185.
1490: I. 172—173, 175—179. — II. 530. oldal. — IV. 408—409. oldal. — V/1. 186—187. — V/2. 301. oldal. — VIII. 69. — IX. 58. — XVIII. 802.
1491: 180—182. — II. 534. oldal. — IV. 409—411. oldal. — V/1. 188. — V/2. 397. oldal. — VIII. 70. — XI. 2/9.
1492: I. 183—184. — V/1. 189—193. — V/2. 436. oldal. — XII. 2/10. — XIII. 18. — XVI. 2.
1493: 185—189. és 475. oldal. — IV. 66. és 349. oldal, 359. oldal. — V/1. 194. — VIII. 71—72.
1494: I. 190—192. és 475—476. oldal. — IV. 360. oldal. — V/1. 195. — V/2. 302. oldal, 315—316. oldal. — VIII. 73—74. — XIII. 19.
1495: I. 193. és 476. oldal. — II. 535. oldal. — IV. 67. és 360. oldal. — V/1. 196—199. — XVI. 3—4. — XVIII. 807.
1496: I. 194. és 476—477. oldal. — II. 535—537. oldal. — V/1. 200—201. — V/2. 303. oldal. 316. oldal. — VIII. 75—76. — XII. 2/11.
1497: I. 195—196. — II. 538—540. oldal. — V/1. 202—204. — V/2. 317—318. oldal. — VIII. 77—83. — IX. 59—60. — XVIII. 808.
1498: IV. 360. oldal, 412—414. oldal. — V/1. 205—206. — V/2. 319—320. oldal. — VIII. 84—86. — X. 35.
1499: I. 197—199. — IV. 361. oldal, 415—419. oldal. — V/1. 207—210. — VIII. 87—88. — XVI. 5.
1500 körül: V/1. 214—216.
1500: I. 200. — IV. 420—423. oldal. — V/1. 217—219. — VIII. 90—92.

1501: II. 540. oldal. — IV. 68. és 361—362. oldal, 423—424. oldal. — V/1. 220—221. — VIII. 93. — XV. 2/b.

1502: I. 201. — IV. 362. oldal. 425—427. oldal. — V/1. 222—223. — VIII. 94—96. — IX. 61—62. — X. 36. — XIII. 20.

1503: I. 202—207. — IV. 69—70. és 362—363. oldal. 379. oldal, 428. oldal. — V/1. 224—227. — V/2. 303. oldal, 319. oldal. — VIII. 97—98.

1504: I. 208—209. — IV. 363. oldal. — V/1. 228—231. — VIII. 99—100. — IX. 63. — XIII. 21.

1505: I. 210—213. — IV. 363. oldal. — V/1. 232—233. — VIII. 101—105. — XIII. 22.

1506: I. 214—216. — IV. 363—364. oldal. — V/1. 234—235. — VIII. 126—128. — IX. 64—65. — XII. 3/1—3/2. — XIII. 23.

1507: I. 217. — IV. 364. oldal. — V/1. 236—243. — V/2. 319—320. oldal. — VIII. 108—110. — IX. 66. — XIII. 24.

1508: I. 218—220. — IV. 71—72. — V/1. 244—250. — VIII. 111.

1509: I. 221. — V/1. 251. — VIII. 112—113. — IX. 67.

1510: I. 222. — IV. 73. és 373—374. oldal. — V/1. 252—254. — V/2. 303. oldal. — VIII. 114. — IX. 68. — X. 37. — XII. 4/1. — XVI. 25—26.

1511: I. 223—228. — II. 541—543. oldal. — IV. 74—76. — V/1. 255—262. — VIII. 115—120. — IX. 69—75.

1512: I. 229—233. — IV. 77. — VIII. 121. — IX. 76.

1513: I. 234—237. és 477. oldal. — IV. 364. oldal. — V/1. 261. — V/2. 397. oldal. — VIII. 122. — IX. 77. — XI. 5.

1514: I. 238—240. és 478. oldal. — V/1. 262—264. — VIII. 123—126. — IX. 78.

1515: I. 241—242. — IV. 365. oldal. — V/1. 265—266. — VIII. 127. — X. 38.

1516: I. 243—245. és 478. oldal. — V/1. 267—268. — V/2. 324. oldal. — VIII. 128. — XI. 6.

1517: I. 246—248. és 478—479. oldal. — V/1. 269. — V/2. 304. oldal, 320—321. oldal. — VIII. 129. — X. 39—42.

1518: I. 249—252. — IV. 367. oldal, 374—375. oldal. — V/1. 270—277. — VIII. 130—132. — IX. 79—81. — XIII. 27.

1519: I. 253—255. — IV. 78. — V/1. 278. — VIII. 133—134. — XVII. 2.

1520: I. 256—258. — IV. 79. — V/1. 279. — VIII. 135—136. — XVIII. 809.

1521: I. 259—269. — IV. 80. — V/1. 281—288. — V/2. 328—337. oldal. — VIII. 137—140. — IX. 82—84.

1522: I. 265—270. — IV. 81—82. — V/1. 289—295. — V/2. 338—339. oldal. — VIII. 141—149. — IX. 85. — XV. 3.

1523: I. 271—273. — V/1. 296—297. — V/2. 339. oldal, 341—346. oldal, 398. oldal. — VIII. 150—155. — IX. 86—87. — XI. 7. — XIII. 28. — XVI. 6.

1524: I. 274—277. — IV. 83. — V/1. 298—306. — V/2. 305. oldal, 346—347. oldal, 350. oldal. — VIII. 156. — IX. 88. — X. 43—44. — XII. 4/2. — XIII. 29—30.

1525: I. 278—280. — IV. 84. — V/1. 327—3232. — V/2. 305—306. oldal, 321. oldal. VIII. 157—162. — IX. 89—90. — XIII. 31.

1526: I. 281—293. és 479. oldal. — II. 544. oldal. — IV. 343—344. oldal. — V/1. 324—336 — V/2. 307. oldal, 340—341. oldal, 359. oldal, 398—399. oldal. — VIII. 163—171. — IX. 91—93. — X. 45. — XI. 8. — XII. 5—6. — XV. 4—5.

1527: I. 294—314. — IV. 85. és 365. oldal, 515—517. oldal. — V/1. 337—341. — V/2. 296—297. oldal, 322. oldal, 339. oldal, 347—348. oldal, 349. oldal. 360—366. oldal, 378—380. oldal. — VIII. 172. — IX. 94—95. — XIII. 32.

1528: I. 315—326. — II. 544—551. oldal. — V/1. 342—343. — V/2. 348. oldal, 366—371 oldal, 381—382. oldal. — VIII. 173—178. — X. 46.

1529: I. 327—336. — V/1. 344—351. — V/2. 322—323. oldal, 399. oldal. — VIII. 179—189. — IX. 96. — X. 47.

1530: I. 337—338. — IV. 86—88. — V/1. 352—354. — V/2. 307—308. oldal, 324. oldal. 382—384. oldal, 399. oldal. — VIII. 190—196. — IX. 97—98. — XIII. 7. — XIII. 33. — XV. 6.

1531: I. 339. — II. 551—555. oldal. — IV. 89. — V/1. 355—356. — V/2. 308—309. oldal. 325—326. oldal. — VIII. 197—198. — X. 48. — XI. 9.

1532: I. 340—341. — II. 555. oldal. — V/1. 357. — V/2. 371—372. oldal, 399—404. oldal. — IX. 99.

1533: I. 342—346. — II. 555—557. oldal. — V/1. 358. — V/2. 309—311. oldal. 404—405. oldal. — VIII. 199—205. — X. 49.

1534: I. 347—348. — II. 557. oldal. — V/1. 359—360. — V/2. 373—377. oldal, 405—407. 407. oldal. — VIII. 206—212. — XII. 8—9.

1535: I. 349. — V/2. 351—352. oldal. 384. oldal. 407—408. oldal. — VIII. 213.
1536: V/1. 361—363. — V/2. 326—327. oldal. 352—353. oldal. — VIII. 216. — XII. 10.
1537: II. 558. oldal. — VIII. 215.
1538: I. 350. — II. 560. oldal. — V/1. 364—365. — V/2. 353—354. oldal. — VIII. 216—217.
1539: I. 351—358. — II. 561. oldal. — V/1. 366. — V/2. 408. oldal. — VIII. 218—227. — XII. 11/1.
1540: V/1. 367. — VIII. 228—231. — IX. 100.
1541: II. 1. — V/1. 368—371. — V/2. 428—429. oldal. — VIII. 232—234.
1542: II. 2. — V/1. 372—374. — V/2. 385. oldal, 390. oldal. — VIII. 235—236. — XV. 7.
1543: II. 3—4. — V/1. 375. — V/2. 390—391. oldal, 409. oldal. — VIII. 237—238.
1544: II. 5. — V/1. 376—378. — V/2. 311—312. oldal. 355—356. oldal, 391. oldal, 410. oldal. — VIII. 239—240. — XII. 11/2.
1545: II. 6. — V/1. 379. — V/2. 385. oldal, 392. oldal. — X. 50. — XV. 8—9.
1546: II. 7. — V/2. 313. oldal. 392—393. oldal, 416. oldal. — XI. 10. — XVI. 7.
1547: II. 8. — V/1. 380. — V/2. 313. oldal, 393. oldal, 429—432. oldal. — VIII. 241—242.
1548: V/2. 385. oldal. 393—394. oldal, 411—421. oldal. — VIII. 243.
1549: V/1. 381—383. — V/2. 394—396. oldal, 432—433. oldal. — XV. 10.
1550: II. 9. — V/1. 384—385. — V/2. 385—386. oldal. — VIII. 244. — XI. 11.
1551: II. 10—11. — V/1. 386—389. — V/2. 396. oldal. 421—424. oldal. — X. 51—52. — XI. 12—14. — XIII. 34. — XV. 11.
1552: V/1. 390—392. — V/2. 384. oldal, 424. oldal. — VIII. 245. — XI. 15—16. — XV. 12.
1553: II. 12—14. — V/2. 357. oldal. — X. 53—55. — XI. 17. — XVIII. 76.
1554: II. 15. — V/1. 393. — V/2. 386—387. oldal. 425—426. oldal. — VIII. 246—247. — XI. 18—20. — XVI. 8.
1555: II. 16—17. — V/1. 394—398. — V/2. 387—388. oldal. — XI. 21.
1556: II. 18—19. — V/1. 399—401. — V/2. 388—389. oldal. — XI. 22—26.
1557: II. 20—21. — V/1. 402—403. — VIII. 248—250.
1558: II. 22—23. — V/1. 404—407.
1559: II. 24—25. — V/2. 426—427. oldal. — VIII. 251—255.
1560: II. 26—29. — V/1. 408—411. — V/2. 389. oldal. — VIII. 256—257. — IX. 101. — XI. 27.
1561: II. 30. — V/2. 427. oldal. — VIII. 258.
1562: XVI. 9.
1563: II. 31. — V/1. 412—413. — VIII. 259.
1564: II. 32. — IV. 90. — VIII. 260. — IX. 102.
1565: V/1. 414. — V/2. 6—10. oldal. — X. 56.
1566: V/1. 415. — VIII. 261. — IX. 103. — XVIII. 77.
1567: II. 33—40. — X. 57. — XV. 13. — XVIII. 78.
1568: II. 41—45. — V/1. 416—417. — XI. 28—31. — XV. 14.
1569: II. 46—49. — V/1. 418.
1570: II. 50. — V/1. 419. — IX. 104.
1571: II. 51. — V/1. 420—423. — VIII. 262. — X. 58—59.
1572: V/1. 424—426.
1573: II. 52—54. — V/1. 427. — IX. 105. — X. 60—61.
1574: VIII. 263. — XIII. 35. — XV. 15.
1575: V/1. 428—430. — XII. 11/3.
1576: V/1. 431—432. — VIII. 264. — X. 62—64. — XV. 16. — XVIII. 79.
1577: II. 55. — V/1. 433—434. — X. 65—66.
1578: II. 56. és 446. oldal. — X. 67—69. — XV. 17/a. — XVI. 10—11. — XVIII. 80.
1579: II. 57. — V/1. 435. — XV. 17/b.
1580: II. 58.
1581: II. 59—60. — V/1. 436—438. — VIII. 265.
1582: II. 61—62. — V/1. 439—442. — VIII. 266. — X. 70. — XVII. 3—5. — XVIII. 81.
1583: II. 63 — V/1. 443—444. — X. 71—72.
1584: II. 64. — VIII. 267. — X. 73. — XVI. 12. — XVII. 6.
1585: II. 65. — V/1. 445. — X. 74—75.
1586: V/1. 446. — VIII. 268.
1587: V/1. 447. — VIII. 269. — X. 76.
1588: II. 66. — VIII. 270. — X. 77.
1589: II. 67—70. — V/1. 448. — VIII. 271. — X. 78—80.
1590: II. 71. — XVIII. 82—83.

1591: II. 72—73. — X. 81. — XVI. 13.
1592: II. 74. — V/1. 449. — XIII. 36. — XVI. 14.
1593: II. 75. — V/1. 450—451. — VIII. 272. — XI. 32. — XVIII. 84.
1594: II. 76—77. — V/1. 452—453. — XVIII. 85.
1595: II. 446. oldal. — V/1. 454. — VIII. 273. — XVI. 15.
1596: II. 78. — V/1. 455—456.
1598: II. 79. — X. 82.
1599: II. 80. — V/1. 457—458. — X. 83—86.
XVI. század vége: X. 87.
XVII. század első fele: VIII. 297.
XVII. század: XIII. 54.
1600: II. 81—82. — V/1. 459—464. — VIII. 274—275.
1601: II. 83—88. — V/1. 465—466. — VIII. 276. — X. 88.
1602: V/1. 467. — VIII. 277—279. — XVI. 16.
1603: V/1. 468—469. — VIII. 280—283.
1604: V/1. 470—471. — VIII. 284—286. — XVI.17. — XVIII. 86.
1605: V/1. 472. — VI. 1—3. — VIII. 287—289.
1606: V/1. 473—474. —VIII. 290. — XII. 12. — XV. 18. — XVI. 18—22.
1607: VIII. 291.
1609: VIII. 292.
1610: II. 89.
1611: V/1. 475. — VI. 4. — VIII. 293—296.
1612: II. 90. — V/1. 476—477. — VIII. 293—304. — X. 89.
1613: V/1. 478—479. — X. 90. — XV. 19—21.
1614: V/1. 480—483. — VI. 5—6. — VIII. 305—307. — X. 91—93.
1615: II. 91. — V/1. 484—498. — VI. 7—9. — VIII. 308—309. — X. 94.
1616: V/1. 499—502. — VIII. 310—313. — X. 95—97.
1617: V/1. 503—507. — VIII. 314. — X. 98—99. — XVI. 23.
1618: V/1. 508—509. — VIII. 315—316. — IX. 106—107. — X. 100. — XIII. 37—38.
1619: II. 92—93. — V/1. 510—512. — VIII. 317. — IX. 109. — X. 101—132. — XIII. 39—41
1620: II. 94. — V/1. 513—515. — XIII. 42—43.
1621: V/1. 516.
1622: II. 95—99. — V/1. 517. — VIII. 318.
1623: II. 100—104. — V/1. 518—523. — VIII. 319. — X. 133.
1624: V/1. 524—530. — VI. 10—11.
1625: II. 105. — V/1. 531. — VI. 12. — IX. 110—111. — XV. 22. — XVIII. 87.
1626: II. 106—107. — V/1. 532—533. — VI. 13—17. — XII. 13.
1627: II. 108. — V/1. 534—537. — VI. 18—19. — IX. 112—114. — X. 134. — XII. 14. — XVIII. 88.
1628: II. 109—110. — VI. 20. — VIII. 320. — IX. 115—116.
1629: VIII. 321—322/a. — IX. 117—120. — XIII. 44. — XVI. 24—25.
1630: II. 446. oldal. — V/1. 538—540. — VI. 21. — IX. 121. — X. 135.
1631: V/1. 541. — VI. 22. — IX. 122—123. — X. 136—143. — XVIII. 89.
1632: V/1. 542—546. — VI. 23. — IX. 124. — X. 144—147.
1633: II. 111. — V/1. 547—553. — VIII. 322/b. — IX. 125. — X. 148—157.
1634: V/1. 554—559. — X. 158—164.
1635: II. 112. — V/1. 560—563. — VI. 24. — VIII. 323. — IX. 126. — X. 161—162. — XVI. 26.
1636: V/1. 564. — VIII. 324—325. — IX. 127—129. — X. 163—167. — XV. 23. — XVII. 7.
1637: II. 113. — V/1. 565—567. — VIII. 326. — IX. 130—132. — X. 168. — XVIII. 810—812.
1638: V/1. 568—571. — VI. 25/a. — IX. 133.
1639: V/1. 572—574. — VI. 25/b. — VIII. 327. — IX. 134—136. — XVI. 27. — XVIII. 813.
1640: II. 114. — V/1. 575—584. — VI. 26—30. — IX. 137. — X. 169—171. — XV. 24.
1641: V/1. 585—586. — VI. 31—37. — IX. 138. — X. 172.
1642: V/1. 587—588. — VI. 38—39. — VIII. 328—329. — IX. 139—145. — X. 173.
1643: V/1. 589—593. — VI. 39/a. — 42. — X. 174—176.
1644: VI. 43. — X. 177—181.
1645: V/1. 594—596. — VI. 44—45. — VIII. 330. — IX. 146—154. — X. 182—183. — XVII. 8.
1646: V/1. 597—600. — VI. 46. — VIII. 331. — X. 184.

1647: II. 446. oldal. — V/1. 601—602. — VI. 47—48. — VIII. 332—333. — XVI. 28. — XVIII. 90.

1648: II. 115—116. — V/1. 603—604. — VIII. 334. — IX. 155. — X. 185—187. — XVIII. 91.

1649: II. 447. oldal. — V/1. 605—610. — VI. 49. — VIII. 335/a.—336. — IX. 156. — X. 188—190.

1650: II. 117—118. — V/1. 611—620. — IX. 157. — X. 191—193. — XVIII. 92.

1651: II. 119. — V/1. 621—623. — VI. 50—52. — VIII. 337—339. — X. 194.

1652: V/1. 624—628. — VI. 53—54. — VIII. 340—343. — IX. 158—159. — X. 196. — XI. 33.

1653: V/1. 629—650. — VI. 54/a.—58. — VIII. 344. — X. 197—199. — XVIII. 93.

1654: II. 120—123. — V/1. 651—665. — V/2. 1170. — VI. 59—61. — VIII. 345. — X. 200—201.

1655: II. 447. oldal. — V/1. 666—669. — VI. 62—65. — X. 202—205.

1656: V/1. 670—672. — VI. 65/a.—67. — IX. 160. — X. 206—210. — XV. 25/a-b.

1657: II. 124. — V/1. 673—676. — VI. 68—73. — VIII. 346.— IX. 161. — X. 211—214. — XVIII. 94.

1658: V/1. 677. — VI. 74—76. — VIII. 347. — IX. 162. — X. 215—221.

1659: V/1. 678—681. — VI. 77. — VIII. 348. — IX. 163—164. — X. 221—227. — XV. 26. — XVII. 9—10. — XVIII. 95.

1660: V/1. 682—683. — VI. 78—80. — VIII. 349—350. — X. 228—243.

1661: V/1. 684—686. — VI. 81—90. — VIII. 351—352. — IX. 165. — X. 244—248. — XVII. 11.

1662: II. 125—127. — V/1. 687. — VI. 91—93. — X. 249—252. — XIII. 45. — XVIII. 96.

1663: V/1. 688. — VIII. 353—355. — X. 253—258.

1664: V/1. 689—694. — VI. 94—98. — X. 259—262. — XII. 15.

1665: V/1. 695. — VI. 99—104. — X. 263—269. — XVII. 12. — XVIII. 97.

1666: II. 128. — V/1. 696—697. — VI. 105—106. — X. 270—275.

1667: V/1. 698—699. — VI. 107—109. — IX. 166. — X. 276.

1668: V/1. 700—701. — VI. 110—111. — X. 277—279. — XVIII. 98—99.

1669: II. 129—130. — V/1. 702—703. — VI. 112—114. — VIII. 356. — XIII. 46. — XVIII. 100.

1670: V/1. 704—706. — V/2. 1171. — XVI. 29. — XVIII. 101.

1671: II. 131—134. — V/1. 707—710. — VI. 115—116. — VIII. 357—358. — X. 280. — XIII. 47—48.

1672: II. 135—136. — V/1. 711—715. — VI. 117—118. — X. 281—283.

1673: V/1. 716—721. — VI. 119. — VIII. 359—361. — IX. 167—172. — X. 284—285.

1674: II. 137. — V/1. 722—725. — VI. 120—121. — IX. 173—174. — X. 286—289. — XV. 27.

1675: II. 138—139. — V/1. 726—733. — VI. 122—125. — VIII. 362—363. — IX. 175—178. - XVIII. 102, 814.

1676: II. 140—144. — V/1. 734—739. — VI. 126—129. — VIII. 364. — IX. 179—184. — X. 290—292.

1677: V/1. 740—741. — VI. 130—132. — VIII. 365. — IX. 185—188. — X. 293.

1678: II. 145—147. — V/1. 742—745. — VI. 133—136. — VIII. 366. — IX. 189—191. — X. 294—295. — XVII. 13. — XVIII. 103—104.

1679: V/1. 746—747. — VI. 137—140. — IX. 192—195. — X. 296. — XVI. 30.

1680: V/1. 748—752. — VI. 141—148. — VIII. 367—368. — IX. 196—197. — X. 297—298. — XVII. 14/19.

1681: II. 148—149. — V/1. 753. — VI. 149—152. — IX. 198—201.

1682: II. 150—151. — V/1. 754—756. — VI. 153—159. — VIII. 369. — IX. 202—205. — X. 299.

1683: II. 152. — V/1. 757—765. — VI. 160—168. — VIII. 370—371. — X. 300—301. — XIII. 49.

1684: II. 153. — V/1. 766—772. — VI. 169—173. — VIII. 372. — IX. 206—208. — X. 302 — XI. 34. — XIII. 50.

1685: II. 154. — V/1. 773—776. — VI. 174—176. — IX. 209. — XVI. 31. — XVII. 20. — XVIII. 105.

1686: II. 155—159. — V/1. 777—783. — VI. 177—184. — VIII. 373. — IX. 210—213. — X. 303—305. — XIII. 51—52. — XVII. 21—69.

1687: II. 160—163. — V/1. 784—793. — VI. 185—193. — VIII. 374—375. — IX. 214—215. — X. 306. — XII. 16. — XVI. 32. — XVII. 70—121. — XVIII. 106.

1688: II. 164—167. — V/1. 794—802. — VI. 194—201. — VIII. 376. — IX. 216—221. — XI. 35. — XVII. 122—162.

1689: II. 168—179. — V/1. 803—805. — VI. 202—209. — VIII. 377—378. — IX. 222—228. — XI. 36. — XIII. 53. — XVII. 163—212. — XVIII. 107—109.

1690: II. 180—185. — V/1. 806—814. — VI. 210—213. — VIII. 379—381. — IX. 229—238. — X. 307—313. — XI. 37—42. — XVI. 33—34. — XVII. 213—240. — XVIII. 110—196.

1691: II. 186—197. — V/1. 815—824. — VI. 214—224. — VIII. 382. — IX. 239—254. — XV. 28. — XVI. 35—41. — XVIII. 197—461.

1692: II. 198—218. — V/1. 825—831. — VI. 225—230. — VIII. 383—384. — IX. 255—269. — X. 314—316. — XI. 43—47. — XII. 17. — XV. 29. — XVI. 42—47. — XVII. 241. — XVIII. 462—499.

1693: II. 219—231. — V/1. 832—836. — VI. 231—236. — VIII. 385—388. — IX. 270—290. — XI. 48. — XII. 18—19. — XV. 30. — XVI. 48—56. — XVII. 242.

1694: II. 232—242. — V/1. 837—843. — VI. 237—242. — VIII. 389—391. — IX. 291—301. — X. 317—318. — XI. 49—53. — XII. 20—21. — XVII. 243—254. — XVIII. 500—501.

1695: II. 243—246. — V/1. 844—850. — VI. 243—263. — VIII. 392—394. — IX. 302—308. — X. 319—322. — XI. 51—59. — XV. 31. — XVII. 255—273.

1696: II. 247—251. — V/1. 851—857. — VI. 264—277. — VIII. 395. — IX. 309—322. — X. 323—326. — XI. 60—61.

1697: II. 252—256. — V/1. 858—865. — VI. 278—286. — VIII. 396—401. — IX. 323—332. — X. 327—332. — XI. 62—65. — XII. 22. — XIII. 502.

1698: II. 257—271. — V/1. 866—872. — VI. 287—296. — IX. 333—350. — X. 333—335. — XI. 66—71. — XII. 23—24. — XVII. 274. — XVIII. 503—505.

1699: II. 272—280. — V/1. 873. — VI. 297—315. — VIII. 402. — IX. 351—358. — X. 336—341. — XI. 72—74. — XII. 25—27. — XVII. 275.

XVIII. század: V/1. 877—884. — V/2. 1122. — XVII. 284/1.

1700: II. 281—287. — V/1. 885—890. — V/2. 891. — VI. 316—361. — VIII. 403—408. — IX. 359—368. — X. 342—345. — XI. 75—83. — XII. 28—29. — XVIII. 506.

1701: II. 288—301. — V/2. 892—905. — VI. 362—426. — IX. 369—382. — X. 346. — XI. 84—92. — XII. 30—32. — XV. 32—34.

1702: II. 302—312. — V/2. 906—921. — VI. 427—453. — VIII. 409. — IX. 383—388. — X. 347—350. — XI. 93—115. — XII. 33—35. — XV. 35. — XVI. 57. — XVII. 276—278. — XVIII. 507—510.

1703: II. 313—324. — V/2. 922—934. — VI. 454—483/a. — VIII. 410. — IX. 389—390. — X. 351—354. — XI. 116—125. — XII. 36. — 40. — XIII. 55. — XVIII. 511—528.

1704: II. 325—327. — V/2. 935—948. — VI. 484—489. — IX. 391. — X. 355—361. — XI. 126—132.

1705: II. 328 — V/2. 949—965. — VI. 490—499. — IX. 392. — X. 362—371. — XI. 133—137. — XII. 41—50. — XVII. 279. — XVIII. 529.

1706: II. 329. — V/2. 966—981. — VI. 500—520. — IX. 393. — X. 372—383. — XI. 138—149. — XII. 51—54. — XIII. 56—57.

1707: II. 330—354. — V/2. 982—988. — VI. 521—547. — IX. 394—423. — X. 384—389. — XI. 150—163. — XII. 55—57.

1708: II. 355—367. — V/2. 989—1001. — VI. 548—580. — IX. 424—448. — X. 390—394. — XI. 164—169. — XII. 58—59. — XIII. 58—59.

1709: II. 368—373. — V/2. 1002—1011. — VI. 581—616. — IX. 449—465. — X. 395—396. — XI. 170—174. — XII. 60—62. — XIII. 60—67. — XV. 36.

1710: II. 374—376. — V/2. 1012—1017. — VI. 617—634. — VIII. 411—412. — IX. 466—483. — X. 397—400. — XI. 175—182. — XII. 63—65. — XVI. 58.

1711: III. 1—3. — V/2. 1018—1028. — VI. 635—655. — IX. 484—501. — X. 401—403. — XI. 183—189. — XII. 66—71. — XIII. 68. — XVIII. 530.

1712: III. 4—20. — V/2. 1029—1034, 1123. — VI. 656—682. — IX. 502—506. — X. 404—407. — XI. 190—200.

1713: III. 21—29. — V/2. 1035—1040, 1124—1125. — VI. 683—688. — VIII. 413—415. — IX. 507—513. — X. 408—412. — XI. 201—234. — XII. 72—79.

1714: III. 30—41. — V/2. 1041—1045. — VI. 689—699. — IX. 514—531. — X. 413—421. — XI. 235—280. — XII. 80—95.

1715: III. 42—65 és 855. oldal. — V/2. 1046—1055. — VI. 700—722. — VIII. 416—420. — IX. 532—554. — X. 422—426. — XI. 281—331. — XII. 96—97. — XIII. 69.

1716: III. 66—87. — V/2. 1056—1060, 1126. — VI. 723—745. — VIII. 421—430. — IX. 555—566. — X. 427—433. — XI. 332—369. — XII. 98—99. — XVII. 280/1.

1717: III. 88—100. — V/2. 1061—1066. — VI. 746—756. — VIII. 431—446. — IX. 566—575. — X. 434—440. — XI. 370—398. — XII. 100—103.

1718: III. 101—128. — V/2. 1067—1072, 1127. — VI. 757—770/b. — VIII. 447—448. — IX. 576—582. — X. 441—450. — XI. 399—418. — XII. 104—110. — XVIII. 531.

1719: III. 129—149. — V/2. 1073, 1128. — VI. 771—795. — IX. 583—591. — X. 451—453. — XI. 419—452. — XII. 111—115. — XII. 70. — XV. 37.

1720: III. 150—191. — V/2. 1074. — VI. 796—814. — VIII. 449—450. — IX. 592—597. — X. 454. — XI. 453—501. — XII. 116—123. — XV. 38. — XVII. 280/2—4. — XVIII. 532.

1721: III. 192—223. — VI. 815—819. — IX. 598—60.. — X. 455—460. — XI. 502—544. — XII. 124—130.

1722: III. 224—233. — V/2. 1075—1078, 1129. — VI. 820—829. — VIII. 451—452. — IX. 603—608. — X. 461—465. — XI. 545—590. — XII. 132—141.

1723: III. 234—239 és 855. oldal. — V/2. 1079—1081, 1130—1133. — VI. 850—884. — VIII. 453—457. — IX. 609—618. — X. 466—471. — XI. 591—623. — XII. 142—143. — XVII. 281.

1724: III. 240—261. — V/2. 1082—1083. — VI. 885—905. — VIII. 458—465/a. — IX. 619—650. — X. 472—475. — XI. 624—665. — XII. 144—150.

1725: III. 262—278. — VI. 906—923. — VII. 83—100. oldal. 103—109. oldal. — VIII. 465/b.—470. — IX. 651—657. — X. 476—480. — XI. 666—699. — XII. 151—163. — XVII. 282—283.

1726: III. 279—294. — V/2. 1084—1086, 1134—1135. — VI. 924—943. — VII. 101—102. oldal, 109—111. oldal. — VIII. 471—477. — IX. 658—685. — X. 481—486. — XI. 700—721. — XVII. 284/2.

1727: III. 295—320. — V/2. 1087, 1136. — VI. 944—968. — VII. 115—116. oldal, 120—123. oldal, 124—161. oldal. 168—176. oldal. 187—189. oldal, 192—195. oldal, 214—207. oldal. 210. oldal, 215. oldal. — VIII. 478—483. — IX. 666—667. — X. 487—499. — XI. 727—781. — XII. 164—167. — XIII. 71—73. — XVII. 284/3—287. — XVIII. 533.

1728: III. 321—331. — V/2. 1088. — VI. 969—983. — VII. 116—117. oldal, 123. oldal, 162—167. oldal, 176—187. oldal, 190—192. oldal, 196—203. oldal, 208—209. oldal. 211—215. oldal — VIII. 484—490. — IX. 668—672. — X. 500—504. — XI. 782—817. — XII. 169—171.

1729: III. 332—344. és 856. oldal. — V/2. 1089—1094. — VI. 984—994. — IX. 673—686. — X. 505—510. — XI. 818—847. — XII. 172—176.

1730: III. 345—359. — V/2. 1095. — VI. 995—1010. — VIII. 491—496. — IX. 687—691. — X. 511—520. — XI. 848—862. — XII. 177—188. — XIII. 74—75.

1731: III. 360—384. — V/2. 1096—1097. — VI. 1011—1037. — VIII. 497—502. — IX. 692—701. — X. 521—543. — XI. 863—883. — XII. 189—203. — XIII. 76—82/a. — XV. 39.

1732: III. 385—412. — VI. 1038—1056. — IX. 702—707. — X. 544—560. — XI. 884—894. — XII. 204. — XIII. 82/b—83.

1733: III. 413—418. — V/2. 1088, 1137. — VI. 1057—1075. — IX. 708—712. — X. 561—567. — XI. 895—906. — XII. 205—211/2. — XV. 40—48.

1734: III. 419—420. — V/2. 1099, 1138—1139. — VI. 1076—1102. — VIII. 503—511. — IX. 713. — X. 568—585. — XI. 907—938. — XII. 212. — XV. 49—50. — XVII. 287/1.

1735: III. 421—441. — V/2. 1100—1102, 1140. — VI. 1103—1124. — VII. 226—235. oldal, 256. oldal, 278—285. oldal, 306—309. oldal, 494—507. oldal, 508—555. oldal, 628—635. oldal, 678—688. oldal. — VIII. 512—515. — IX. 714—715. — X. 586—609. — XI. 939—956. — XII. 213—225. — XIII. 84. — XV. 51.

1736: III. 442—452. — V/2. 1103—1106. — VI. 1125/a. —1140. — VII. 236—277. oldal, 286—287. oldal, 310—358. oldal, 436—493. oldal, 556—583. oldal, 594—629. oldal, 634—669. oldal, 670—675. oldal. — VIII. 516—520. — IX. 716—722. — X. 610—620. — XI. 957—977. — XII. 226—235. — XV. 52—55. — XVII. 288—291. — XVIII. 534.

1737: 453—463. — V/2. 1107—1109, 1141—1142. — VI. 1141—1148. — VII. 300—305. oldal, 358—435. oldal, 508—509. oldal, 582—587. oldal, 676—679. oldal. — VIII. 521. — IX. 723—726. — X. 621—632, 634—638. — XI. 978—1000. — XII. 236—239. — XIII. 85—88. — XV. 56.

1738: III. 464—476. — V/2. 1110—1111. — VI. 1149—1169. — VII. 220—226. oldal, 288—300. oldal, 670—671. oldal. — VIII. 522—527. — IX. 727—733. — X. 633, 639—60. — XI. 1001—1019. — XII. 240—246. — XIII. 89—90. — XV. 58—60.

1739: III. 477—495. — V/2. 1112—1120, 1143. — VI. 1139—1188. — VII. 586—593. oldal. — VIII. 528. — IX. 734—739. — X. 641—655. — XI. 1020—1030. — XII. 247—253. — XIII. 91. — XV. 61—65. — XVII. 292.

1740: III. 496—516. — V/2. 1121. — VI. 1189—1204. — VIII. 529—533. — X. 656—662. — XI. 1031—1047. — XII. 254—256. — XIII. 92.

1741: V/2. 1144—1146. — X. 663—667. — XI. 1048—1070. — XII. 257—278. — XV. 66.

1742: V/2. 1147—1148. — X. 668—672. — XII. 279—353. — XIII. 93. — XIV. 1. — XV. 67—71. — XVIII. 535.

1743: V/2. 1149. — VII. 694—695. oldal, 698—701. oldal, 713—714. oldal, 718—719. oldal. — VIII. 534. — XII. 354—405. — XIII. 94—128. — XV. 72—74. — XVI. 59—60. — XVII. 293. — XVIII. 536.

1744: VII. 695—696. oldal, 701—702. oldal, 705—707. oldal, 711. oldal, 714—715. oldal, 720. oldal. — XII. 406—454. — XIII. 129—140. — XIV. 2—3. — XV. 75—76. — XVII. 294. — XVIII. 537.

1745: VII. 693—694. oldal, 696—698. oldal, 702—705. oldal, 707—712. oldal, 714—718. oldal. — XII. 455—498. — XIII. 141—146. — XVII. 295—297.

1746: V/2. 1150—1152. — VII. 725—732. oldal, 735—776. oldal, 795—796. oldal, 799—820. oldal, 824—843. oldal, 844. oldal, 846—848. oldal. — XII. 499—538. — XIII. 147—153. — XIV. 4. — XV. 77. — XVII. 298—300. — XVIII. 538—539.

1747: V/2. 1153. — VII. 726. oldal, 732—735. oldal, 776—795. oldal, 797—798. oldal, 827. oldal, 845—847. oldal. — XII. 539—578. — XIII. 154—158. — XVII. 300—302.

1748: VII. 821—824. oldal, 843—844. oldal. — XII. 579—620. — XIII. 159—161. — XV. 78—82.

1749: XIII. 162—288. — XIV. 5—8. — XV. 83. — XVII. 303.

1750: V/2. 1154. — XIII. 289—347. — XIV. 9. — XV. 84—93.

1751: XIII. 348—363. — XIV. 10—24. — XV. 94—97.

1752: V/2. 1155—1156. — XIII. 364—382. — XIV. 25—42. — XV. 98—106. — XVII. 304—306.

1753: V/2. 1157. — X. 673. — XIII. 383—393. — XIV. 43—76. — XV. 107—116. — XVII. 307—308.

1754: XIII. 394—428. — XIV. 77—93. — XV. 117—126. — XVII. 309—312.

1755: V/2. 1158. — XIII. 429—450. — XIV. 94—99. — XV. 127—136. — XVII. 313. — XVIII. 540—543.

1756: XIII. 451—473. — XIV. 100—111. — XV. 137—146.

1757: XIII. 474—483. — XIV. 112—126. — XV. 147. — XVII. 314—316. — XVIII. 544—545.

1758: V/2. 1159. — X. 674. — XIII. 484—516. — XIV. 127—139. — XV. 148. — XVII. 317. — XVIII. 546.

1759: XIII. 517—538. — XIV. 140—163. — XV. 149—168. — XVII. 318—326. — XVIII. 547—549.

1760: VIII. 535. — XIII. 539—552. — XIV. 164—185. — XV. 169—221. — XVII. 327—328. — XVIII. 550—551.

1761: XIV. 186—213. — XV. 222—250. — XVI. 61—62. — XVII. 329. — XVIII. 552.

1762: V/2. 1160. — XIV. 214—272. — XV. 251—254. — XVII. 330—331. — XVIII. 553—555.

1763: V/2. 1161. — XIV. 273—312. — XV. 255—256. — XVII. 332—334. — XVIII. 556.

1764: V/2. 1162. — XIV. 313—351. — XV. 257. — XVII. 335—336.

1765: XIV. 352—377.

1766: X. 675. — XIV. 378—407. — XV. 258—268. — XVII. 337. — XVIII. 557.

1767: XIV. 408—438. — XV. 269—309. — XVI. 26—32. oldal, 36—37. oldal, 41. oldal, 58—62. oldal, 79—83. oldal, 84—95. oldal, 148—199. oldal, 200—201. oldal, 208—211. oldal. — 276—287. oldal, 309—311. oldal, 337—350. oldal. — XVI. 63—66. — XVII. 338—339.

1768: XIV. 439—468. — XV. 310—338. — XVI. 21—25. oldal, 33—35. oldal, 38—40. oldal, 42—57. oldal, 64—78. oldal, 83—84. oldal, 96—147. oldal, 200. oldal, 202—207. oldal, 212—275. oldal, 288—308. oldal, 312—336. oldal. — XVI. 67—108. — XVII. 340—361. — XVIII. 558.

1769: XIV. 467—504. — XVI. 109—159. — XVII. 362—402. — XVIII. 559.

1770: V/2. 1163. — XV. 339—390. — XVI. 160—170. — XVII. 403—429. — XVIII. 560.

1771: XVIII. 562—566.

1772: XVIII. 567—568.

1773: XVIII. 569—572.

1774: XVIII. 573—576.

1775: XVIII. 577—585.

1776: XVIII. 586.

1777: XVIII. 587.

1778: XVIII. 588—604.
1779: XVIII. 605—612.
1780: XVIII. 613—619.
1781: XVIII. 620—631.
1782: XVIII. 632—645.
1783: XVIII. 646—655.
1784: XVIII. 656—666.
1785: V/2. 1164—1165. — XVIII. 667—691.
1786: XVIII. 692—714.
1787: XVIII. 715—753.
1788: V/2. 1166. — XVIII. 754—776.
1789: XVIII. 777—801.
1794: V/2. 1167.
1796: V/2. 1168.
1830: V/2. 1169.
Év nélkül: XVIII. 561

MUTATÓK

I. NÉVMUTATÓ — INDEX NOMINUM

A zárójelben álló számok évszámok, amelyek az irat keltét jelzik. A zárójel nélküli számok az iratok sorszámai.

Fontos figyelmeztetés! A tolnamegyei összeírások zsidó nevei nincsenek kijegyezve.

Rövidítések az indexben: A. = Ausztria, A.A. = Alsó-Ausztria, csn. = családnév, F.A. = Felső-Ausztria, hn. = helynév, l. = lásd, m. = megye, N. = Németország.

Abele Gottlieb soproni zsidó (1788) 772.
— József nagymartoni zsidó (1775) 580. — (1777) 587. — (1778) 597. — (1785) 667, 668. — (1687) 719, 720, 723, 750. — (1789) 795, 797, 799. — Sopronban lakhat (1785) 672. — boltot nyithat (1787) 749. — nürnbergi áruval kereskedhet (1788) 754. — fia: József (1787) 720, 723.
Aichpühl Károly Gottlieb báró udv. kamarai tanácsos (1691) 305, 428.
Althan Mihály János gróf (1691) 286.
Amenzaga-féle ezred (1691) 278, 279.
anabaptisták adója (1578) 80. — (1593) 84. — (1594) 85. — (1625) 87.
András molnár a bécsi Sz. Lélek rendházban és neje. Margit (1362) 2.
arnótok (1727) 538.
Artner Farkas soproni ügyvéd (1779) 610.
Asole csn. (1690) 164, 177.
Assman András soproni tanácsos (1788) 760, 761
Aszalai József (1769) 559.
Austerlitz Salamon zsidó (1691) 398.
Ábrahám Bernát zsidó (1690) 181. — Izrael marosújvári zsidó (1789) 794. — Löwel vágújhelyi zsidó (1785) 678—680. — Mózes cajlai zsidó (1787) 729. — Simon nikolsburgi zsidó (1690) 127, 133.
Ádám Dávid zsidó (1786) 710.
Áron Dávid sopronkeresztúri zsidó Sopronban szeretne lakni (1787) 719, 722. — (1788) 754, 756.
Balogh Ádám (1785) 683. — (1786) 700. — István tolnamegyei szolgabíró (1778) 594. — (1781) 620. — László (1766) 557.
Baranyai Boldizsár kőszegi polgár (1604) 86. — Márton soproni borbélylegény (1778) 588.
Batthány Ádám (1702) 508, 510. — Boldizsár (1576) 79. — Kristóf (1553) 76. — Theodor gróf (1780) 615.
Bene Antal tolnamegyei szolgabíró (1778) 601. — (1784) 665.
Benedek Jakab nikolsburgi zsidó (1691) 336.
Berl zsidó (1779) 607. — né rohonci zsidónő (1782) 636, 642. — Lázár zsidó (1786) 706.
Bernard Márton Jónás felcsúti zsidó (1785) 676.
Berndcsky Józse soproni jegyző (1779) 612. — (1786) 721. — (1787) 725.
Bernsteiner János András soproni kereskedő (1775) 577. — (1782) 632.
Bethlen Gábor erdélyi fejedelem (1627) 88.
Bécsújhelyi János bécsi polgár és neje, Katalin (1373) 7.
Boda József tolnamegyei szolgabíró (1787) 748.
Bonyhádi József (1746) 539.
Boros Lajos (1783) 651.
Böhm Antal Mór bőrgyáros (1782) 635.
Breiner gróf udv. kamarai alelnök (1691) 222.
Breisach Markart (1490) 802.
Bulla Zsigmond sopronmegyei főszámvevő (1722) 535.
Burgmann Ferenc soproni magyar gombkötő (1781) 624.
Buzlay Mózes (1490) 802.
Cherffenhaubt bécsi polgár (1387) 56.
Chettner bécsi polgár szolgája, Ulrik (1380) 26.
Chunter Miklós bécsi polgár és neje, Ágnes (1375) 17.
cigányok (1567) 78.
Clamer János Ferenc pozsonyi harmincados (1691) 251, 455.
Clement Keresztély bécsi bábsütő (1782) 642.
Coriari Vilmos soproni kereskedő (1782) 632.
Csáky János gróf (1781) 626, 629. — (1783) 650, 651
Csebe György szabó, kőszegi polgár és neje, Ilona (1604) 86.
Cseke József tolnamegyei esküdt (1782) 643.
Czitkovits István vasmegyei esküdt (1782) 635.
Czobor grófné (1692) 480.
Dauchenslegel Miklós bécsi lakós (1384) 47.
Dauchner Pálné kőszegi asszony (1604) 86.
Dávid Löbel zsidó (1787) 728/b. — Mózsef újfehértói zsidó (1786) 697. — Sámuel zsidó (1691) 346.
Deckenschaden Herbord fia György bécsi polgár, kinek fivére, Herbord (1369) 3.
Dekó Jakab iskolai inspektor (1787) 753.
Deutsch Mayer paksi zsidóbíró (1788) 768.
Dltrichstein herceg (1690) 121.
Domitrovics László (1742) 535.
Döry János tolnamegyei jegyző (1779) 611. — József tolnamegyei szolgabíró (1782) 643.

Drotlauf Miklós bécsi polgár (1373) 11. — (1388) 70.

Ehrenthal Lukács hajóshadnagy (1690) 180.
Eisler Miklós kőszegi polgár (1590) 83.
Eleonora Magdolna Terézia királyné (1711) 530.
Elle-vaux Fülöp (1783) 649.
Emmser Ulrik bécsi polgár (1398) 66.
Enzinger János puskaporgyártó (1690) 164, 165. — (1691) 225, 244, 371, 429.
Eölbey László soproni tanácsos (1779) 612.
Ephraim Löw Izrael nikolsburgi zsidó (1783) 653.
Ernő főherceg (1582) 81.
Ernst Ignác soproni városkapitány (1786) 711, 712.
— Konrád bécsi polgár, később soproni jegyző és neje, Anna, kinek anyja, Krisztina (1410) 74. — (1412) 75.
Eskeles Eleonóra zsidónő (1782) 641.
Eslarn Herman (1381) 33. — (1382) 36. — (1383) 42.
— Miklós és fia, Jakab (1362) 2.
Esterházy János gróf (1736) 534.
— József gróf (1743) 536.
— Miklós herceg (1775) 580.
— Pál herceg (1703) 511—525, 527, 528. — (1705) 529.

Éliás Jakab zsidó (1390) 134.

Faber kőszegi lakos (1786) 705.
Fabiankovics György (1743) 536. — Károly (1766) 557.
Felkhesdorfer János bécsi polgár (1382) 37.
Ferdinand I. király (1785) 667. — (1787) 724.
— II. király (1625) 87. — III. király (1647) 90.
Fillgraf (von Schöndorf) Herbold kamarai fogalmazó (1692) 480.
Filsky Ignác kerületi biztos (1757) 545. — (1759) 549.
Fingerlos Mihály (1786) 714.
Finkh Wilfing bécsi polgár és neje, Ágnes (1387) 58. — (1388) 60.
Fischel Nachem zsidó (1782) 639.
Fischer Gottlieb soproni kereskedő (1782) 66. — György József iskolaigazgató (1787) 753.
Fischhof Wolf zsidó (1690) 128.
Flekh Henrik bécsi polgár (1375) 15.
Fleury márki (1692) 462, 466, 468, 470, 495.
Flochlein Konrád bécsi polgár (1373) 7.
Fodor János soproni tanácsos (1782) 633. — (1787) 715. — (1789) 799.
Forgách-né szül. Széchenyi grófnő (1775) 578.
— Simon borsodi főispán és egri főkapitány (1567) 78.
Forster János tolnamegyei esküdt (1778) 594, 598. — (1781) 620. — szolgabíró (1788) 765. — (1789) 791.
Földessy István (1567) 78.
Frank Ferenc tolnamegyei szolgabíró (1778) 591. — (1781) 621. — (1784) 661. — (1789) 792.
Frankl Jakab nikolsburgi zsidó (1690) 127. — másként Engellender Lázár zsidó (1786) 703.
Fraundorfer András bécsi polgár és neje, Mechtildis (1381) 30. — (1384) 45.
Frigyes varga bécsi polgár (1375) 17.
Fume József milánói kereskedő (1771) 562.
Füchsel Mihály bécsi polgár (1374) 13. — (1375) 16.
Füchslein bécsi polgár (1386) 53.
Fürti János bécsi polgár (1380) 26. — (1383) 40.

Gaál László tolnamegyei szolgabíró (1778) 598. — (1784) 662.
Gabriel Izsák gödingi zsidó (1787) 733.
Gallicus János bécsi polgár (1382) 36.
Gerometa Péter soproni droguista (1786) 696.
Gewchramer Mihály bécsi polgármester és pénzverde főnöke (1395) 64.
Glacz Simon bécsi polgár és neje, Wendelmut (1373) 11.
Gmach Péter kádár, bécsi polgár és neje, Kunigunda (1383) 41.
görög kereskedők (1627) 88. — (1678) 104. — (1685) 105. — (1727) 533.
Gössinger hajós főkapitány (1691) 434. — Ferenc Antal (1691) 397.
Grach József kismartoni tisztttartó (1784) 664.
Gravenauer György bécsi polgár (1400) 67, 68.
Guáry Miklós sopronmegyei aljegyző (1762) 554, 555.
Gündel Detre bécsi polgár és neje, Katalin (1372) 7. — és neje, Margit (1374) 12.
Günser Seigfrid bécsi polgár (1372) 7. — (1374) 12.
— Ulrik bécsi polgár és neje, Ágnes (1384) 47.
György gróf (1788) 754.
György szalonnaárus, bécsi polgár és neje, Katalin (1381) 31. — (1382) 35.
Gyuresdayi Gábor (1779) 606.

Haedresdorfi János bécsi polgár és neje, Margit (1377) 20.
Haidgim soproni zsidó (1375) 14.
Haim Ottó bécsi polgár (1385) 48.
Haimbach János kölni polgár (1404) 71. — (1406) 72. — fivére, Herman (1406) 72, 73.
Hartman pozsonyi polgármester (1406) 72, 73.
Hatala György bánfalvi gyilkos (1783) 654.
Haunold mészáros, bécsi polgár és neje, Ágnes, aki Landstrasser Márton lánya (1387) 57.
Hazatius János vasmegyei esküdt (1782) 635.
Hänl Fülöp leopoldstadti hajómester (1690) 113.
Házenberg belgrádi kamarabiztos (1690) 115, 116, 121, 141.

Heidersheimb generális (1692) 490.
Helligenstadti János bécsi polgár és neje, Anna (1375) 14.
Heiss Antal János fraknói tiszttartó (1785) 679.
Helén Mózes zsidó (1742) 535.
Hellweg Vilmos tüzérkapitány (1691) 283.
Hendel soproni származású bécsi zsidó (1388) 61. — Jakab amsterdami zsidó (1690) 411.
Herdegg csn. (1691) 453.
Herlinge Izrael zsidó (1694) 501.
Heske Berthaim zsidó özvegye, Dávid Sára, ki most Wolfgang Jakab zsidó neje (1788) 762.
Heschkel győri származású bécsi zsidó (1380) 25—28. — (1381) 29—31, 33, 34. — (1382) 35, 36. — (1383) 38—42. — (1384) 43, 45—48. — (1386) 50, 53. — (1387) 54, 55, 57, 58. — (1388) 60, 62. — (1389) 63. — (1395) 64—66. — (1398) 66. — (1400) 67, 68.
Hetslein herzogenburgi zsidó fia, Czecherl (1398) 66.
Heventyesi János (1702) 509.
Heyum Péter lakompaki zsidó (1782) 632.
Hindersikh fistulator bécsi polgár (1376) 19.
Hirsch (Hirschl) zsidó (1400) 69. — (1690) 111. — csepregi zsidó (1775) 577. — Dávid szentpéteri zsidó (1784) 657. — (1786) 704. — Dulattin soproni koser vendéglősné (1787) 725, 732, 735. — Illés pozsonyi zsidó (1782) 635. — Jakab zsidó (1691) 300. — (1692) 472, 496. — Lázár zsidó (1690) 142. — Lebl iregi zsidó (1755) 540. — Perl kaboldi zsidó (1784) 658, 659. — (1786) 696. — Ruben és Árva lakonpaki zsidók (1789) 782, 788, 789. — Sámuel lakonpaki zsidó (1785) 670, 674.
Hochburg János Ferenc főélelmezési biztos (1690) 165, 169, 176. — (1691) 217, 237, 375, 427.
Hochholczer Dániel Soproni tanácsos (1785) 677.
Hochkirchen gróf (1691) 240.
Hofer Péter soproni polgár (1773) 570. — (1775) 579, 580. — (1777) 587.
Honl Jakab zsidó (1690) 142.
Horni Henrik bécsi polgár és neje, Margit (1383) 39. — (1384) 45. — (1386) 50. — (1389) 63. — Péter bécsi polgár (1383) 41.
Horvát András (1669) 100.
Hoyos gróf (1691) 230.
Hunczhaymer Albert és Fülöp (1402) 70.
Hündler Miklós pozsonyi tanácsos (1406) 72.

Illés Lázár kralovitzi származású bossáci zsidó (1783) 653.
Illésy Ferenc sopronmegyei jegyző (1755) 541, 542. — (1757) 544. — (1758) 546.
Inckhofer Érhard kőszegi polgár (1590) 82.
Ingeri Jakabzsidó (1690) 131.
Innauer Konrád bécsi polgár (1410) 74.
Isserl soproni származású bécsi zsidó (1362) 2. — (1371) 4, 5. — (1372) 6, 7. — (1374) 12, 13. — (1375) 15—17. — (1376) 19. — (1377) 20—23. — (1378) 24. — (1381)—32 (1384) 44. — (1385) 49. — (1386) 51, 52. — (1388) 59. — neje, Niechel (1362) 2.
Izrael Fülöp és Márkus zsidók (1781) 622. — Márkus zsidó (1690) 130. — Márkus és Salamon nikolsburgi zsidók (1690) 121.
Izsák zsidó fiu (1788) 755. — szekesfehérvári zsidó (1490) 802. — Ábrahám zsidó (1788) 677. — Benjamin morvaországi zsidó (1780) 617. — Dávid zsidó (1782) 645. — Jakab kaboldi zsidó (1784) 658. — József és fia, Jakab zsidók (1786) 707.

Jagenpair Wolfhard bécsi polgár (1388) 61.
Jakab kádár bécsi polgár (1385) 49. — (1386) 52. — (1388) 59.
— másként Hayum Kübel lakompaki zsidó (1786) 714.
— Ábrahám magyarbródi zsidó (1775) 578. — Áron hőgyészi zsidó (1783) 647. — Gáspár zsidó (1789) 785. — Izrael dobi-i zsidó pálinkafőző neje, Salamon Sára (1788) 751. — Márkus cajlai zsidó (1786) 725.
Jakasics András (1746) 539.
Janinal báró (1690) 114, 193. — (1692) 499.
János fazekas, bécsi polgár (1386) 52. — (1388) 59. — bécsi konyhamester (1387) 57. — der salczer bécsi polgár (1381) 33.
Jeklin villachi származású bécsi zsidó (1375) 15.
Jelencsics Ferenc tolnamegyei szolgabíró (1787) 743.
Jeszenszky István hercegi titkár (1705) 529.
Joros Fülöp zsidó (1782) 645.
József II. császár (1786) 700. — zsidó (1779) 607. — berchtoldsdorfi származású bécsi zsidó és neje, Helle (1378) 24.

Kajdacsi István tolnamegyei esküdt (1784) 665.
— palotai vitez (1582) 81.
Kalmár János kőszegi polgár (1590) 82.
— Tamás kőszegi polgár, kinek 1. neje, Katalin, 2. neje, Erzsébet, 3. neje, Dorottya (1590) 82.
Kamper Jákab soproni tanácsos (1785) 677. — (1788) 757.
Kaposváry János tolnamegyei szolgabíró (1787) 745.
Kappel Izsák morvaországi zsidó (1780) 616.
Káldi József nagyszentmihályi kasznár (1780) 615.
Keresztély bécsi selyemszövő özvegye, Margit (1395) 64, 65.

Kiczmugel Konrád pozsonyi tanácsos (1406) 72.
Koller József tanácsos és kerületi biztos (1760) 550. — (1779) 609.
Kollman Wolf zsámbéki zsidó tanító (1787) 753. — l. még Pachmann.
Konrád posztónyíró, bécsi polgár és neje, Anna (1380) 27.
— sarkantyús, bécsi polgár lányai Margit, Erzsébet, és Dorottya (1387) 55. — (1388) 62.
Korlatovics Imre sopronmegyei főszámvevő (1742) 535.
Köberlein von Rittersfeld hadi pénztáros (1759) 548. — (1760) 550.
Kraiczel János Vilmos (1786) 703.
Kramarcz László sopronmegyei jegyző (1762) 553.
Kramprich hollandiai megbízott (1692) 493.
Kroneiss Pál soproni polgár (1779) 609, 610. — (1789) 799.
Krug Nándor soproni kereskedő (1782) 633.
Kurz Ignác budai kamarai adminisztrátor (1694) 501.
Kühfuss Haim zsidó (1779) 609.
Kükullei János krónikairó (1360) 1.
Kvassay Imre tolnamegyei esküdt (1780) 613, 614.

Lachutel János pozsonyi tanácsos (1406) 72.
Lajos I. magyar király (1360) 1.
Landstrasser l. Haunold.
Lang János soproni tanító (1788) 773. — (1789) 781, 783.
Lázár Farkas kismartoni zsidó, ki most Dénesfán lakik, (1773) 571. — Herschl cserneki zsidó (1788) 763. — Jakab nagymartoni zsidó (1771) 562. — (1773) 570. — (1775) 579, 580. — (1777) 587. — János zsidó (1690) 130.
Lebel Ábrahám zsidó (1787) 742. — Dávid nikolsburgi zsidó (1775) 578. — József zsidó (1786) 710. — Kopl zsidó (1778) 590.
Leben Fischhof Mózes amsterdami zsidó (1691) 446. — József kat. hitre áttért cseh zsidó (1785) 675.
Leff Tóbiás zsidó (1690) 123. — (1691) 348.
Leidersdorfer Jakab kismartoni zsidó (1785) 671. — Mandl pozsonyi zsidó (1757) 545. — (1759) 548, 549. — (1760) 550, 551.
Lesler soproni származású bécsi zsidó fia, Haydgim (1375) 14. — ki Peltlné veje (1382) 37. — ki bertoldsdorfi Patusch zsidó veje (1387) 56.
Leitgeb Henrik bécsi polgár és neje, Anna (1372) 6.
Leitner István bécsi polgár (1395) 64.
Leyrer soproni csősz (1782) 632.
Leringer Konrád bécsi polgár (1381) 30.
Liechtenstahl Jakab lakompaki zsidó (1788) 771.
Liechtenstein Miksa herceg (1691) 277, 349.
Limp József (1785) 667.
Lipót I. király (1659) 95. — (1662) 96. — (1782) 632.
List Péter pozsonyi tanácsos (1406) 70.
Loos József (1785) 670, 674.
Löwel Áron zsidó (1782) 634. — Dávid gödingi zsidó (1784) 657. — József aszódi zsidó (1783) 652. — Mózes zsidó (1787) 747.
Löwenstockh Henrik Kristóf (1691) 305.
Lubich Ferenc (1768) 558.
Luchner bécsi polgár (1386) 50. — (1389) 63.
Lust Tamás bécsi polgár (1400) 67, 68.

Madarász Antal paksi borbély (1763) 556. — Imre sopronmegyei főszámvevő (1702) 508—510. — (1703) 511—528. — (1705) 529.
Mainz Benedek zsidó (1690) 181.
Mair Márton maurlingi származású bécsi polgár és neje, Anna (1382) 37.
Mandl zsidó hadseregszállító (1779) 605. — Izrael nikolsburgi zsidó (1786) 705. — Salamon pozsonyi zsidó (1781) 624. — Salamon stomfai zsidó (1784) 659.
Marher Mihály nemeskéri sütőmester (1761) 552.
Marstaler Tamás bécsi polgár és neje, Kunigunda (1386) 53.
Marton Bertalan ügyvéd (1775) 580.
Martony Bertalan soproni városbíró (1784) 654.
Martinoli János Ferenc bécsi bírósági ülnök (1782) 634.
Marx József rohonci zsidó (1782) 636, 642. — Kristóf soproni muskétás (1785) 680.
Mayr Terézia soproni lakos (1779) 609.
Mayer Jakab Theobald udv. kamarai tanácsos (1691) 305, 350, 428.
Maysel Konrád bécsi polgár és neje, Katalin (1374) 13. — (1375) 15, 16.
Mária Terézia királynő (1782) 632.
Márkus zsidó (1779) 607 — palotai zsidó (1786) 708. — lakompaki zsidó l. Salamon. — Mózes pozsonyi zsidó (1690) 117, 130. — Tóbiás és Farkas pozsonyi zsidók (1691) 345.
Mátyás főherceg (1593) 84.
Medert János (1787) 747.
Meinhart bécsi nyílgyártó és neje, Margit (1373) 9.
Menschein Mihály bécsi polgár és neje, Katalin, lányuk Anna (1387) 56.
Meusel Frigyes bécsi szabó és neje, Kunigunda (1371) 5.
Michalkovich János (1783) 650.
Migli Márk (1690) 116.
Mihály íjgyártó fia, Mihály íjgyártó bécsi polgár (1378) 24. — mester bécsi

polgár (1378) 24. — nyereggyártó bécsi polgár és neje, Krisztina (1382) 36. — Mihály testvér a bécsi Wiedenen fekvő Sz. Lelek rendház tisztartója (1362) 2.
Miklós varga bécsi polgár (1380) 28.
Miksa német király (1490) 802.
Milecz László soproni tanuló (1789) 780.
Miskolczy István tolnamegyei esküdt (1778) 595.
Mittermayr Menyhért bécsi pénzverdei igazgató (1691) 233. 267. 343. — (1692) 498.
Molesch Izsák nikolsburgi zsidó (1784) 663.
moldrok (1593) 84.
Morenich Gáspár soproni vormund (1787) 716, 747.
Morvai Ádám porkolab (1761) 552.
Mózes zsidó (1690) 142. — budai zsidó elrablása (1567) 78. — török zsidó (1773) 569.
— Hirschel zsidó (1780) 615. — Lázár János nikolsburgi zsidó (1690) 121. — Márkus nikolsburgi zsidó (1691) 256. — Sámuel zsidó (1787) 728/b.
Mölcker soproni csősz (1782) 632.
Musztafa budai basa (1567) 78.
Mügeln Henrik krónikája (Év nélkül) 561.

Nagy jegyző (1783) 647.
Natburgl József nagytormási zsidó kocsmáros (1724) 532.
Natl Sámuel nikolsburgi zsidó (1691) 256. — pozsonyi zsidó (1690) 117.
nádorispánt karhatalom (1659) 95.
Neczeuger István bécsi polgár (1381) 31. — (1382) 35.
Neuhold Károly soproni tanácsos (1787) 720, 722.
Neunburgi Seifrid bécsi polgár (1383) 39. — (1384) 45.
Niczky Kristóf gróf (1783) 654—656. — (1785) 667.
Nikolsburgi György bécsi polgár (1404) 71.
Novák János szabó, kőszegi polgár és neje, Katalin (1590) 83.
Nusdorfi György bécsi polgár (1388) 61.
Nyáry István követ (1582) 78, 81.

oláhok (1593) 84.
Oppenheimer Sámuel zsidó hadseregszállító (1690) 110, 112—114, 116, 118—120, 122, 124, 125, 129, 132, 138—180, 182—196. — (1691) 197—214, 216—241, 243—250, 252—255, 257—260, 262—299, 301—335, 337—344, 347, 349—373, 375—385, 387—395, 397, 399—410, 412—440, 442—445, 447—451, 453, 454, 456—459, 461. — (1692) 462—471, 473—495, 497—499.
— alkalmazottai (1691) 367.
— kirablása (1700) 506.
— Joachim zsidó (1788) 759.
Ormándy Péter vicekapitány (1582) 81.
Országh Magdolna (1553) 76.
Orosz Ferenc veszprémmegyei szolgabíró (1755) 540.
Osterau János Károly tüzérségi főbiztos (1691) 434, 457.
Osvát aranyműves, bécsi polgár (1380) 26. — (1381) 29. — és neje, Margit (1380) 26.
örmények (1668) 99. — (1669) 100. — (1678) 104. — (1685) 105. — (1697) 502. — (1698) 503.
Österreicher Mózes zsidó hadseregszállító (1771) 563, 564. — Salamon zsidó (1691) 367.
Öttling gróf (1691) 238. — féle ezred (1691) 257.

Pachmann, másként Kholman Wolf paksi zsidó tanító (1788) 765, 768.
Patusch bertolsdorfi zsidó l. Lesier.
Pauer Márton soproni napszámos és neje, Borbála (1779) 609.
Paul János Bálint tábori élelmezési igazgató (1691) 442.
Paulovics Mihály veszprémmegyei esküdt (1755) 540.
Paurberger Pál bécsi polgár (1412) 75.
Pálffy Miklós gróf (1768) 558. — (1769) 559. — Rudolf-féle lovas ezred (1760) 550.
Pásztory József sopronmegyei főszámvevő (1759) 547, 549.
Peck Tamás-féle ház Sopronban (1779) 612.
Pellíné zsidónő l. Lesier.
Perczel család (1779) 611. — Élek tolnamegyei szolgabíró (1778) 600. — (1781) 630. — Gábor tolnamegyei szolgabíró (1778) 595, 596. — József néhai (1779) 613, 614.
Pettezich Ulrik bécsi polgár (1373) 10.
Peuch Osvát aranyműves, bécsi polgár és neje, Margit (1383) 40.
Piaczol Károly (1785) 671.
Pichelmayer János soproni ácslegény (1779) 609.
Pichler Katalin, Zsuzsanna és Xavér soproni lakosok (1788) 757. — János Ciprián esztergomi élelmezési tiszt (1690) 152.
Pilichdorfer György bécsi polgár (1382) 37.
Pika Sámuel soproni kereskedő (1782) 633.
Poh Wolfhart bécsi polgár özvegye, Dorottya (1395) 64.
Pogács sopronmegyei főszámvevő (1702) 526.
Pohr Izsák soproni kelmefestő (1788) 758.
Polcz János bécsi polgár (1381) 29. — (1383) 42.
Pollo bécsi polgár (1374) 13. — (1375) 16.
Pomel János kölni polgár (1404) 71.
Portner János bécsi polgár (1404) 71.

Posch Konrád bécsi polgár (1381) 29.
Pöller boroszlói polgár (1691) 419.
Prager David zsidó (1691) 367.
Pramer Bertalan kőszegi polgár (1590) 82.
Prämer hadnagy (1691) 258, 377, 379.
Prágai János övkészítő, bécsi polgár és neje. Adelhaid (1384) 43.
Preisach-féle gyalogezred (1786) 714.
Preszeker Mihály (1783) 654.
Pretnagel bécsi polgár (1383) 49.
Prinecke József soproni lakós (1779) 609.
Protesser pozsonyi polgármester (1402) 70. — tanácsos (1406) 72.
Provis Konrád bécsi polgár és neje. Walpurga (1376) 18.
Prüll Izrael zsidó (1702) 508, 510.
Puchheim Albert (1400) 69.
Puchueler János bécsi polgár és neje, Kunigunda (1384) 44.
Purkhartsperger Wolfgang bécsi városbíró (1402) 75.

Raitz Antal kistódi lakos (1755) 540.
Rauhenwarter Ulrik pozsonyi városbíró (1402) 70. — tanácsos (1406) 72.
Reisch Tóbiás soproni polgár (1784) 664.
Reisner Frigyes bécsi polgár (1374) 12. — (1386) 54.
Rappach Henrik (1385) 49.
rácok (1593) 84. — (1648) 91. — (1669) 100. — (1697) 502. — (1711) 530.
Rákóczi György II. erdélyi fejedelem (1653) 93.
Resch bécsi polgár (1400). 67, 68.
Reschel János bécsi polgár (1377) 23
Révay Mihály (1576) 79
Rokkentfelnd Miklós bécsi polgár (1371) 4. — (1377) 22, 23.
Rosenberger alsó-ausztriai számvevő (1691) 345.
Rössl Ulrik bécsi polgár (1374) 13. — (1375) 16.
Rueher kassai kapitány (1582) 78, 81.
Rudolf király (1578) 80. — (1593) 84.
rutének (1593) 84.

Salamon zsidó (1761) 552. — keresztény hitre tért (1786) 698. — pozsonyi zsidó (1690) 135. — Izsák Löwel zsidó (1785) 681. — János tolnamegyei esküdt (1787) 730. — József oroszvári zsidó (1778) 538. — Márkus zsidó (1787) 715. — Márkus lakompaki zsidó (1779) 609, 610. — (1788) 757. — Márkus pozsonyi zsidó (1690) 136. — Simon és Lázár zsidók (1787) 727.
Sambó Ambursné kőszegi asszony (1590) 83.
Santperger István szabó, bécsi polgár (1385) 48. — (1387) 54.
Sartory belső-ausztriai fő tábori biztos (1690) 195.
Sautermaister Frigyes budai polgár (1694) 501.
Sámuel zsidó (1690) 126. — Izsák zsidó (1782) 635. — Márkus zsidó (1691) 261.
Schaden János (1691) 397.
Schaffgotsch gróf szileziai kamaraelnök (1691) 218, 280.
Schafle Ádám soproni asztaloslegény (1779) 609.
Schalam berchtoldsdorfi zsidó (1389) 59.
Schebler István bécsi polgár és neje, Erzsébet (1383) 61.
Scheftlin budai származású zsidó fia, Jakab bécsi zsidó (1369) 3. — (1373) 8—9, 11. — fia, Scheftl (1373) 10. — (1376) 18.
Scheye Izrael lakonpaki zsidó (1782) 633. — (1788) 773. — kőszegi zsidó (1788) 774, 777. — (1789) 781, 783.
Schleifer Henrik bécsi polgár (1372) 7.
Schindler Lipót bécsi polgár és neje, Ágnes (1371) 4.
Schlesinger zsidó (1760) 550, 551. — Farkas zsidó (1691) 396. — Sámuel zsidó (1742) 535.
Schlick gróf (1691) 310.
Schliemer János bécsi polgár és neje, Kunigunda (1381) 32.
Schlögl soproni kereskedő (1782) 633.
Schneider Istvánné kőszegi asszony (1590) 82.
Schober István osztrák tartományi jegyző és fia, István (1380) 28.
Schönmauer Péter bécsi polgár (1375) 17.
Schuzenmaister András bécsi polgár (1380) 25. — (1381) 34.
Schwarzenberg herceg (1691) 218.
Schweidler hadbiztos (1691) 430, 453.
Seckhl Hirschel nikolsburgi zsidó (1691) 336.
Seidl Zsuzsanna soproni szabómesterné és zsibárus (1788) 773, 774, 777. — (1789) 781, 783.
Selman Ulrik bécsi polgár és neje, Margit (1381) 29.
Seutter János Károly boroszlói polgár (1691) 419.
Simel Sámuel zsidó (1690) 131.
Simon Hirschl zsidó (1690) 123. — (1691) 215, 348, 441. — vasvári zsidó (1692) 480. — Jakab zsidó (1690) 191. — (1691) 452. — Mihály zsidó (1690) 142.
Singer Ulrik aranyműves, bécsi polgár és neje, Klára (1383) 42.
Sinn András kádár, bécsi polgár néhai (1383) 38.
— Konrád kádár, bécsi polgár és özvegye, Pericht (1381) 32.
Skerlecz Ferenc (1783) 650, 651, 654, 655. — (1785) 667.
Slomel bécsi zsidó (1410) 74. — (1412) 75.
Somsics Lázár (1783) 655.
Spitzer zsidó (1781) 623. — (1782) 638. — Mihály kismartoni zsidó Sopronban bőrüzletet szeretne nyitni (1788) 760, 761. —

engedélyt nyer (1788) 764, 769, 775, 776. — (1789) 795.
Stahrenberg-féle ezred (1691) 278, 279.
Staindel Tibold bécsi polgár (1400) 68.
Stainer Miklós bécsi polgár (1381) 31.
Stainpekch János bécsi polgár (1412) 75.
Stemestorffer János bécsi polgár (1384) 47.
Steuss bécsi zsidó (1410) 74. — (1412) 75. — kinek neje, Gnanna (1410) 74.
Stichferl bécsi polgár (1381) 32. — (1384) 44.
Stöhr Ferenc Károly hadbiztos (1757) 545. — (1759) 548, 549. — (1760) 550.
Sturm Antal soproni hivatalszolga (1788) 775, 776.
Sunlein bécsi zsidó (1398) 66.
svábok (1720) 532.
Swemmblein András bécsi polgár (1385) 48. — (1387) 54.
Széchenyi grófnő I. Forgách. — lovasezred (1760) 550.
szénégetők (1593) 84.
Szily János kőszegi polgár (1590) 83.
Szinán török nagyvezér (1582) 81.
Szőcs Gergely egri vitéz (1567) 78.
Sztankovánszky György tolnamegyei szolgabíró (1780) 613, 614. — (1789) 791.
Szulovszky Lajos tolnamegyei szolgabíró (1789) 796.

Tamás bruckbergi zsidó (Év nélkül) 561.
Tánczos János tolnamegyei esküdt (1781) 661.
Tesch Ulrik bécsi polgár és neje, Gertrud (1387) 55. — (1388) 62.
Thavonath Albert Lajos udv. fizetőmester (1690) 141, 150, 155.
Theodor rac diák (1788) 757.
Thier József balfi kocsmáros (1783) 652.
Til Gerhard budai polgár (1404) 71.
Tinti István (1567) 78.
Tirnai János bécsi polgár (1376) 18.
török (1576) 79. — -től visszafoglalt terület (1690) 143, 144. — kereskedők (1627) 88. — (1648) 91.
Trautmansdorf gróf (1782) 633.
Trollné bécsi nyílgyártó (1373) 9.
Tummetörl Konrád bécsi polgár és neje, Ágnes (1377) 22, 23.

újoncok (1691) 203, 223, 229, 243, 254, 268, 341. — (1692) 465, 467, 469, 473, 474, 476, 478.
Ulászló II. király (1490) 802.
Ulrik bécsi polgár (1383) 40. — kellerknecht, bécsi lakós és neje, Adelhaid (1373) 19.
Unger György selyemszövő, bécsi polgár és neje, Katalin (1395) 64.
Ungerlein Rueger és neje, Katalin (1362) 2.

Veitl Áron és Schey zsidók (1786) 699. — Markus zsidó, soproni kóser vendéglős (1779) 612. — (1786) 699. — (1787) 715, 716. — Schey soproni kóservendéglős (1787) 716, 725, 726, 735. — (1789) 780.
Veleiz bécsi fistulator (1371) 5.
Velspergerné néhai bécsi polgárasszony (1383) 42.
Verbőczy József tolnamegyei esküdt (1778) 601. — (1781) 630. — szolgabíró (1789) 790.
Vég István (1783) 656.
Viechter báró magyar bányagróf (1691) 222, 331, 393, 413. — (1692) 470.
Victoris soproni polgár (1786) 711.
Vilobeinander Henrik bécsi polgár (1383) 38.
Vogl József sopronmegyei főszámvevő (1759) 547, 549. — (1760) 550, 551.
Vorster Kristóf tábori élelmezési biztos (1691) 305, 353.
Waechel Ulrik bécsi polgár (1384) 46.
Walch Nándor hercegi könyvelő (1778) 588.
Waldauf (von Waldenstein) Flórián német királyi ítélőmester (1490) 802.
Walich Jakab pozsonyi polgár és neje, Katalin (1406) 73.
Walichpekch István néhai bécsi polgár (1395) 64, 65.
Wechel Ulrik bécsi polgár (1381) 30.
Wegebaur Rozina asszony (1779) 612.
— féle ház Sopronban (1779) 612.
Weigandt alsó-ausztriai számvevő (1691) 305.
Weinstainer Henrik bécsi polgár an der Mietstat (1372) 6.
Weisskopf Péter bécsi polgár és neje, Katalin (1380) 25. — (1381) 34.
Welichlein Jakab bécsi zsidó fiai, Smerl, Wenkel és Slemel (1412) 75.
Wenig János pozsonyi tanácsos (1406) 72.
Wenzel Mátyás meggyesi jobbágy (1783) 653.
— Simon zsidó (1690) 142.
Werlein István budai kamarai intéző (691) 164, 165, 169, 177. — néhai (1691) 255, 425.
Werthaimer bécsi polgár (1388) 61.
— Simson bécsi zsidó bankár (1702) 507, 509. — (1703) 511—528.
Wilfersheimb budai kamarai biztos (1690) 112, 151, 176. — (1691) 433.
Wimmer Mátyás (1786) 714.
Wirsinge Jakab bécsi polgár (1372) 6.
Wirth Vencel bécsi polgár (1782) 636, 642.
Wisinger Erzsébet bécsi polgárnő (1373) 11.
Wolf morvaországi zsidó (1778) 593. — Jakab zsidó (1778) 592. — Lebl kismartoni zsidó (1784) 664.
Wolfgang Jakab zsidó I. Heske.
Wohlmuth Gottlieb soproni aljegyző (1789) 799.

Wulczendorfi Kristóf bécsi polgár (1374) 13. — (1375) 16.
Würfel Miklós bécsi polgár (1380) 25. — (1381) 35.
Witte Salamon velencei német zsidó (1691) 374.
Zach Zsuzsanna (1788) 757.
Zeber Erzsébet soproni lakos (1782) 632.
Zechmeister András lakonpaki tiszttartó (1770) 560. — (1771) 562. — Ádám pozsonyi kereskedő (1775) 577.
Zeltner József ügyvéd (1773) 571.
Zerronchitel Ulrik (1362) 2.
Zichy generális, győri alparancsnok (1691) 373. — Ferenc (1783) 649. — József tolnamegyei szolgabíró (1756) 540.
Zmigrod Ábrahám zsidó (1778) 592.
Zollinger Mátyás (1691) 394.
Zwenkau János Farkas hadseregszállító (1691) 270, 306, 311, 428. — (1692) 487.
Zwickstain Fülöp drosendorfi származású bécsi polgár és neje, Kunigunda (1377) 21.
zsidók (1402) 70. — (1404) 71. — (1406) 72, 73. — (1653) 93. — (1691) 251. — (1697) 502. — (1711) 530. — (1727) 533. — (1736) 534. — (1773) 572. — (1778) 589. — (1781) 625. — (1783) 648, 649. — (1786) 702. — (1787) 718.
— aranyművesek és pecsétvésők nem lehetnek (1773) 572.
— aranyat és ezüstöt nem vásárolhatnak (1691) 455.
— batyuzók a bányavárosok kikerülésével a vásárokon kívül is kereskedhetnek (1785) 673.
— csak útlevéllel közlekedhetnek (1769) 559. — (1771) 565. — (1773) 572.
— egyenjogúsítása. A bányászaton kívül minden mással foglalkozhatnak (1783) 650, 655, 656. — (1789) 786, 787.
— gyerekek is járjanak iskolába (1781) 628.
— házat nem vehetnek (1773) 572.
— ingatlant nem vásárolhatnak (1789) 788, 789.
— nem lehetnek vámosok (1647) 90. — (1659) 95. — (1691) 242.
— iparosok keresztény legényeket tarthatnak (1787) 734.
— kiskorúan nem térhetnek át a keresztény hitre (1786) 713. — (1787) 736, 738. — (1789) 800.
— kiűzése az országból (1360) 1.
— nem bérelhetnek kocsmát (1786) 685. — mégis bérelhetnek (1786) 701.
— csak útlevéllel jöhetnek az országba (1773) 572.
— családnevet tartoznak felvenni (1787) 737.
— kereskedők (1627) 88. — (1648) 91. — (1668) 98. — (1678) 104. — (1685) 105. — (1771) 566.
— nem fizetnek vámot (1786) 686.
— 13 éven aluli nem házasodhatnak (1786) 711. — (1789) 779, 784.
— szakállt viselhetnek (1783) 651.
— nevük szerint: l. Abele, Austerliz, Ábrahám, Ádám, Áron, Benedek, Berl, Bernard, Dávid, Deutsch, Ephraim, Eskeles, Éliás, Fischel, Fischhof, Frankl, Gabriel, Helin, Hendel, Herlinge, Heschkel, Heske, Hetslein, Heyum, Hirschl, Honl, Illés, Ingerl, Isserl, Izrael, Izsák, Jakab, Jeklin, Joros, József, Kappel, Kollmann, Kühfuss, Lázár, Lebel, Leben, Leff, Leidersdorfer, Lesier, Liechstahl, Löwel, Mainz, Mandl, Marx, Márkus, Molesch, Mózes, Naiburgh, Nell, Oppenheimer, Österreicher, Pachmann, Patusch, Prager, Peltlné, Prüll, Salamon, Sámuel, Schalam, Scheftlin, Scheye, Schlesinger, Seckhel, Simet, Simon, Slemel, Spitzer, Steuss, Sunlein, Tamás, Veitl, Welichlein, Wenzel, Wertheimer, Wolf, Wolfgang, Witte, Zmigrod.
— helynevek szerint: Alsónána, Alsónyék, Amsterdam, Apar, Apáti, Aszód, Báta, Bataszék, Bedeg, Berény, Berchtoldsdorf, Bécs, Bonyhád, Bossác, Bölcske, Bruckberg, Buda, Cajla, Cikó, Csehország, Csepreg, Csernek, Csibrák, Decs, Dobi, Dombóvár, Döbrököz, Dunaszentgyörgy, Értény, Fadd, Felcsút, Felsónána, Felsőnyék, Göding, Görbő, Gyönk, Györköny, Gyulafehérvár, Gyulaj, Herzogenburg, Hőgyész, Ireg, Irmény, Jovánca, Kabold, Kajdacs, Kakasd, Kalaznó, Kánya, Keszi, Kéty, Kisdorog, Kismarton, Kismányok, Kisszékely, Kistormás, Kisvejke, Kocsola, Könyi Kölesd, Kőszeg, Kralivitz, Kurd, Lakonpak, Lápafő, Lengyel, Madocsa, Magyarország, Majos, Marosújvár, Medina, Miszla, Morvaország, Mórágy, Mőcsény, Mucsi, Murga, Nagymarton, Nagymányok, Nagyszékely, Nagytormás, Nak, Nána, Nemedi, Nikolsburg, Oroszvár, Ozora, Paks, Palota, Pálfa, Pári, Pincehely, Pozsony, Prága Regöly, Repcemicske, Rohonc, Simontorony, Somogy, Sopron, Sopronkeresztúr, Stomfa, Szakadát, Szakcs, Szakály, Szálka, Szántó, Szárazd, Szekszárd, Szentpéter, Székesfehérvár, Szokoly, Tengőd, Tevel, Tolna, Törökország, Udvari, Újfehértó, Varasd, Varsád, Vágújhely, Várong, Vejke, Velence, Villach, Zala, Zomba, Zsámbék.

Alsó-Ausztria (1691) 421.
-i kormány (1700) 506.
-i rendek (1691) 289, 295, 302, 307, 349. — (1692) 484.
-i számvevő l. Rosenberger. Weigandt.
-i számvevőség (1690) 191. — (1691) 201, 292, 305, 329, 384, 408, 410, 414, 437, 456, 457.
alsónánai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1775) 584. — (1778) 596, 602. — (1782) 643. — (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.
alsónyéki (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 582. — (1778) 594. — (1780) 619. — (1782) 644. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 730.
amsterdami (város Hollandiában) zsidó l. Hendel. Leben.
Anspach-féle ezred (1780) 616.
apari (hn. Tolna m-ben) zsidók (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.
apáti erdő Tolna m-ben (1755) 540.
— zsidók (1777) 602. — (1780) 643, 644. — (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.
aszódi (hn. Pest m-ben) zsidó l. Löwel.
Augsburg város N-ben (1690) 148.
Ausztria (1360) l. — (1691) 396, 398.
-i kancellária (1690) 188. — (1691) 200, 263, 276, 281, 351. — (1692) 467, 473.
-i tartományi jegyző l. Schober.
hajdorországi kamara (1692) 487.
— segély csapatok (1691) 252, 297, 303. — (1692) 488, 489, 492, 494.
— választó fejedelem (1691) 342.
halfi (hn. Sopron m-ben) kocsmáros l. Thier.
Baranya m. (1746) 538.
barfalvi jobbágy l. Hatala.
bátai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1774) 582. — (1780) 619. — (1682) 644. — (1784) 662. — (1786) 700. — (1787) 730, 745.
bátaszéki (hn. Tolna m-ben) zsidók (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 730, 745.
bedegi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 575. — (1776) 586. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661. — (1789) 791.
Belgrád vár és város (1690) 111, 116, 124, 133, 136, 137, 179. — (1691) 434.
-i kamarabiztos (1690) 143. — l. még Häzenberg.
Belső-Ausztria (1690) 190, 194. — (1691) 200, 202, 216, 232, 245, 248, 253, 276, 281, 330, 365, 369, 387, 393, 459. — (1692) 463, 468.
-i főtábori biztos l. Sartory.
-i kamara (1691) 241.
berényi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1775) 583, 584. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 645. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 796.
herchtoldsdorfi (hn. A.A-ban) zsidó l. József, Patusch, Schalam.
Beszterce város Erdélyben (1668) 98.
-i országgyűlés (1668) 99.
Besztercebánya (1691) 414.
-i réz (1691) 211, 290, 408.
-i rézeladó intézőség (1690) 138. — (1691) 222, 233, 391.
Bécs város (1395) 64. — (1404) 71. — (1410) 74. — (1412) 75. — (1567) 78. — (1690) 137, 141—143, 168—171, 176, 180, 182, 185, 187. — (1691) 204—207, 213, 227, 228, 237, 240, 287, 309, 317, 344, 374, 421, 424, 427, 447. — (1694) 501. — (1700) 506. — (1703) 522, 526. — (1705) 529. — (1711) 530 — (1773) 569. — (1783) 650. — (1786) 710.
-i adósság (1699) 505.
-i Arzenál (1690) 143, 149, 170, 182. — (1691) 219, 221, 239, 241, 244, 247,

258, 324, 344, 364, 366, 377, 381. — (1692) 475, 486, 491.
-i haditanács (1567) 78. — (1690) 143, 182, 189, 196. — (1691) 197, 203, 204, 209, 219, 221, 223, 225—229, 231, 232, 247, 254, 258, 265, 269, 273, 274, 278, 282, 286, 288, 290, 294, 306, 311, 312, 316—318, 325, 326, 328, 333, 337, 338, 341, 347, 357, 360, 361, 364, 366, 371, 373, 375, 377, 379, 381, 387, 400—402, 431, 447.
-i házak: Liechtchamrer (1381) 30. — Marstal (1376) 18. — padstube (1388) 60. — Saythaus (1375) 14. — Segenberg (1384) 43. — Schüzhaus (1384) 43. — Stigsvaerl (1377) 20, 21. — Waghaus (1369) 3.
-i kapuk: Kärtnertor (1372) 6. — (1381) 33. — (1382) 37. — (1387) 56. — Schottentor (1381) 30. — Stubentor (1386) 51. (1387) 55. — (1388) 59, 62. — (1398) 66. — Werdertor (1371) 4. — (1377) 22, 23. — (1384) 47. — (1388) 61. — (1398) 66. — Widmertor (1376) 19.
-i kápolnák: beatae Virginis Mariae in Littore-ban Sz. János oltár (1375) 14. — im Greut (1381) 30. — Otteinhaim (1387) 54.
-i minoriták (1371) 5. —nál Sz. Katalin oltár papja. Miklós (1384) 47.
-i Német lovagház (1373) 8, 9. — (1374) 13. — (1375) 16. — (1378) 24. — (1384) 47.
-i nyergesek (1373) 11.
-i pénzmester (1691) 414.
-i pénzverde (1690) 123, 125, 128, 130, 131, 134, 135, 137, 142—144, 156. — (1691) 212, 347, 391.
-i polgárok l. András, Bécsújhelyi, Cherffenhaubt, Chettner, Chunter, Clement, Dauchenslegel, Deckenschaden, Drotlauf, Ennser, Ernst, Felkhesdorfer, Finkh, Flekh, Flochlein, Fraundorfer, Frigyes, Füchsel, Fürti, Gallicus, Gewchramer, Glacz Gmach, Gravenauer, Gündel, Günser, György, Haedresdorfi, Haim, Haunold, Heiligenstadti, Hindersikh, Horni, Innauer, Jagenpair, Jakab, János, Keresztély, Konrád, Leitgeb, Leitner, Leringer, Luchner, Lust, Marstaler, Martinoli, Maysel, Meinhart, Menschein, Meusel, Mihály, Miklós, Mittermayr, Neczeuger, Neuburgi, Nikolsburgi, Nussdorfi, Osvát, Pauch, Paurberger, Petterich, Pilichdorfer, Pob, Portner, Posch, Prágai, Pretnagel, Pollo, Provis, Puchueber, Purkhartsperger, Reisner, Ressch, Reschel, Rokhentfeind, Rössl, Santperger, Schebler, Schleifer, Schindler, Schliemer, Schönauer, Schüzenmaister, Selman, Singer, Sinn, Staindel, Stainer, Stainpekch, Stemestorffer, Stichferl, Swemblein, Tasch, Tirnai, Trollne, Tummetörl, Ulrik, Unger, Veleiz, Velspergerne, Vilobeinander, Waechel, Walichpekch, Wechel, Weinstainer, Weisskopf, Wertheimer, Wirsinge, Wirth, Wisinger, Wulczendorfi, Würfel, Zwickstain.
-i rézelárusító intézőség (1691) 260, 267, 283, 287, 290, 343, 408, 414. — (1692) 498.
-i Sz. Klára apácák (1362) 2.
-i Sz. Lázár kórház (1372) 7. — (1374) 12, 13. — (1375) 16, 17. — (1376) 19. — (1377) 20, 21. — (1384) 43, 44, 47. — (1385) 48. — (1387) 54.
-i Sz. Lélek rendház (1362) 2. — (1371) 4. — (1374) 13. — (1375) 16. — (1377) 22, 23.
-i Sz. Péter temető (1380) 26. — (1381) 29. — (1383) 40.
-i templomok: Himmelpfort (1382) 33, 36. —ban Sz. Keresztoltár (1387) 58. — (1388) 60. — Sz. István (1376) 18. —ban szűz Mária oltár (1387) 58. — Sz. Jakab (1372) 6. — Sz. Lőrinc (1369) 3. — (1378) 24. — (1387) 58. — (1388) 60. — Sz. Mihály (1386) 53. — (1387) 57. — Sz. Miklós (1376) 18. — Sz. Pongrác (1375) 15. — Sz. Rupert (1373) 10.
-i utcák és terek: Alserstrasse (1381) 30. — (1384) 46. — Bäckerstrasse (1376) 18. — Bognerstrasse (1378) 24. — Fleischmarkt (1412) 75. — Graben (1377) 20, 21. — Haarmarkt (1369) 3. — (1412) 75. — Hohermarkt (1374) 13. — (1375) 14, 16. — (1381) 31. — (1382) 35. — (1384) 43, 48. — (1385) 48. — Kienmarkt (1373) 10. — Kohlmarkt (1386) 53. — Krugerstrasse (1383) 38, 41. — Kärtnerstrasse (1375) 17. — (1382) 36. — Neuermarkt (1381) 30. — Preidenstrasse (1387) 57. — Ratgässlein (1369) 3. — Scheffstrasse (1372) 7. — (1374) 12. — (1384) 47. — (1385) 49. — (1386) 51. — (1388) 59. — (1398) 66. — (1400) 67, 68. — Walkstrasse (1371) 5. — (1380) 28. — (1398) 65, 65. — Weidenstrasse (1376) 19. — Wiltwerkerstrasse (1387) 54. — Wollzeile 1380) 25. — (1381) 34.
-i városrészek: an der Mietstat (1372) 6. — in dem Grewtt (1387) 55. — (1388) 62. — in der Trench (1388) 61. — in der Weichenpurg (1383) 39. — (1384) 45. — (1386) 50. — (1389) 63. — Langen Keller (1373) 9. — Lubeis (1380) 27. — Ringmaur (1387) 58. — (1388) 60. — Tiefer Graben (1381) 32. — (1384) 44. —

unter den Spenglern (1373) 8.
-i vendégfogadó (1406) 72.
-i zsidók Hesskmann és Libmann (1369) 3. — l. még Hendel, Heschkch, Isserl, Jeklin, József, Lesior, Scheftlin, Slomel, Steuss, Sunlein, Welichlein.
Bécsújhely város (1691) 220, 236, 239, 337.
bikácsi (hn. Tolna m-ben) borbelylegény (1763) 556.
Bonyhád hn. Tolna m-ben (1775) 584. — (1778) 595, 602. — (1780) 613, 614. — (1787) 748. — (1789) 801.
-i muzsikus zsidók: Márkus Simon és Mayer (1781) 627.
-i tűzvész (1781) 629.
-i zsidók (1746) 539. — (1772) 568. — (1774) 576. — (1775) 584, 585. — (1778) 595, 602. — (1780) 618, 619. — (1782) 643, 644. — (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.
-i zsidó temető (1778) 604.
Boroszló város (1691) 283, 287, 290, 439, 443.
-i polgár l. Poller, Seütter.
borsodi főispán l. Forgách.
hossáci (hn. Trencsén m-ben) zsidó l. Illes.
hölcskei (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 582. — (1778) 594. — (1780) 619. — (1781) 620. — (1782) 644. — (1784) 662. — (1786) 700. — (1787) 730. — (1789) 793.
Breslau l. Boroszló.
bruckbergi (hn. N-ban) zsidó l. Tamás.
Brünn város Morvaországban (1691) 296.
-i posztógyár (1771) 566.
Buda város (1567) 78. — (1582) 81. — (1690) 112, 151, 154, 160, 164—169, 171—173, 175—178, 182, 185, 186. — (1691) 205, 225, 228, 234, 237, 309, 321, 325, 341, 356, 359, 372, 375, 378, 380, 384, 385, 390, 403, 415, 424, 454. — (1692) 492. — (1711) 530. — (1785) 667. — (1787) 753. — megerősítése (1691) 360.
-i kamarai intézőség (1690) 143, 169, 177, 178, 185. — (1691) 256, 416, 425, 430, 432, 445, 453.
-i basa (1567) 78. — (1582) 81. — l. még Musztafa.
-i kamarai intéző l. Kurz, Werlein, Wilfersheimb.
-i kaszárnya (1691) 451.
-i polgár l. Sautermeister, Til.
-i zsidók (1567) 78. — (1582) 81. — (1694) 501. l. még Mózes, Scheftlin.
cajlai (hn. Pozsony m-ben) zsidó l. Abraham, Markus.
Cikó hn. Tolna m-ben (1780) 614.
-i zsidók (1772) 568. — (1775) 584. — (1778) 596, 602. — (1780) 619. — (1782) 643, 644. — (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.

Comorn l. Komárom.
Crembnicz l. Körmöcbánya.
Creutz l. Sopronkeresztúr.
Csehország (1360) l. — (1691) 203, 253, 310, 335, 374, 421, 427, 459. — (1692) 471, 482.
-i adóhivatal (1692) 478.
-i kamara (1691) 447.
-i kancellária (1690) 140, 159. — (1691) 213, 246, 263, 304, 308, 310, 313, 322, 323, 335, 355, 368, 388, 417, 426, 435, 438, 439, 444. — (1692) 467, 473, 481, 497.
-i rendek (1690) 114, 193.
-i zsidó l. Leben.
csepregi (hn. Sopron m-ben) zsidó l. Hirschl.
csernecki zsidó l. Lázár.
csibráki (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 576, 581. — (1775) 583, 584. — (1778) 601, 602. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 796.

decsi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1787) 730.
Dénesfa hn. Sopron m-ben (1773) 571.
dobii (hn. Heves m-ben) zsidó l. Jakab.
Dombóvár hn. Tolna m-ben (1776) 586. — (1778) 591, 603.
-i járás (1772) 568. — (1774) 574, 575. — (1776) 586. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621, 631. — (1782) 644. — (1784) 661. — (1785) 683. — (1786) 700. — (1789) 792.
-i zsidók (1772) 568. — (1774) 574, 575. — (1776) 586. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661, 684. — (1786) 700. — (1789) 792.
Donauwörth hn. N-ban (1692) 492, 494.
drosendorfi (hn. A.A-ban) származású bécsi polgár l. Zwickstain.
dőbröközi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 574, 575. — (1776) 586. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661, 684. — (1786) 700. — (1789) 792.
Drachenberg hn. (1691) 221.
Dráva folyó (1691) 353.
Duna folyam (1690) 166, 167. — (1691) 246, 424.
dunaszentgyörgyi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 582. — (1778) 594. — (1780) 619. — (1781) 620. — (1782) 644. — (1784) 662. — (1786) 700. — (1787) 730. — (1789) 793.

Eger vár és város (1567) 78. — (1690) 112, 174.
-i főkapitány l. Forgách.
-i vitéz l. Szőcs.
Eisenstadt l. Kismarton.
Erdély (1627) 88. — (1690) 192. — (1691) 203, 264, 282, 353, 375. — (1692) 478.
-i országgyűlés (1691) 326.
-i szijgyártók (1668) 98.
Erlau l. Eger.

Eszék város (1691) 301, 309, 325, 341, 424.
Esztergom város (1690) 112, 113, 161. — (1691) 433.
-i élelmezési tiszt l. Pichler.
-i gyűlés (1594) 85.
értényi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 575. — (1776) 586. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661.

Fadd hn. Tolna m-ben (1778) 594.
-i zsidók (1772) 568. — (1774) 582. — (1778) 594. — (1780) 619. — (1781) 620. — (1782) 614. — (1784) 662. — (1786) 700. — (1787) 730. — (1789) 793.
fejérmegyei rendek (1648) 91.
felcsúti (hn. Fehér m-ben) zsidó l. Bernard.
Felső-Ausztria (1691) 198, 210, 214, 351, 404, 423. — (1692) 477.
-i rendek (1691) 362. — (1692) 478.
Felső-Magyarország (1691) 353, 375.
felsőnánai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1774) 576. — (1775) 583. — (1778) 601. — (1781) 630. — (1784) 665. — (1789) 796.
felsőnyéki (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 567, 568. — (1774) 574, 575. — (1776) 586. — (1778) 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661.
Fischamend hn. A.A-ban (1567) 78.
Fogaras vár Erdélyben (1668) 99. — (1685) 105.
Földvár hn. Tolna m-ben (1774) 582.
-i járás (1772) 568. — (1774) 582. — (1780) 614. — (1781) 620, 631. — (1682) 644. — (1784) 661. — (1785) 682, 683. — (1786) 700. — (1787) 730. — (1788) 765.
Fraknó vár Sopron m-ben (1703) 512. — (1755) 541. — (1757) 544. — (1758) 546. — (1762) 553, 554.
-i tisztartó l. Heiss.

Glaz uradalom Szilézia-ban (1691) 259.
-i számvevőség (1690) 139.
gödingi (hn. Morvaországban) zsidó l. Gabriel Lowel.
Görbő puszta Tolna m-ben (1789) 790.
-i zsidók (1772) 568. — (1774) 575, 576, 581. — (1775) 583. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 665, 684. — (1784) 665, 684. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 790.
Graz város A-ban (1691) 229, 232, 241.
Griegisch-Weissenburg l. Belgrád.
Grosspetersdorf l. Nagyszentmihály.
Gyönk hn. Tolna m-ben (1772) 568.
-i zsidók (1774) 576, 581. — (1775) 583. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 665. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 796.
györkönyi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 582. — (1778) 594. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 662. — (1786) 700. — (1787) 730. — (1789) 793.
Győr vár és város (1691) 237, 359, 375.
-i alparancsnok l. Zichy.
-i vásár (1786) 704.
-i zsidó l. Heschkel.
Gyulafehérvár város (1627) 88. — (1650) 92. — (1653) 93. — (1665) 97. — (1669) 100. — (1670) 101. — (1675) 102. — (1678) 103, 104. — (1689) 109. — (1698) 503. — (1699) 505.
-i országgyűlés (1648) 91. — (1650) 92.
-i zsidók (1675) 102. — (1687) 106. — (1689) 107, 109. — (1691) 386. — (1694) 500. — (1699) 505.
Gyulaj hn. Tolna m-ben (1789) 792.
-i zsidók (1772) 568. — (1774) 574, 575. — (1776) 586. — (1778) 603. — (1780) 619. — (1782) 644. — (1784) 684. — (1786) 700. — (1789) 792.

Hainburg hn. A.A-ban (1691) 267, 283, 290.
-i vendégfogadó (1402) 70.
herzogenburgi (hn. A-ban) zsidó l. Hetslein.
Hollandia (1690) 188. — (1692) 462, 468, 470.
Hőgyész hn. Tolna m-ben (1720) 532. — (1755) 543.
-i borbély (1720) 532.
-i zsidók (1772) 568. — (1774) 576, 581. — (1775) 584, 585. — (1778) 601, 602. — (1780) 618, 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 665. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 796. — l. még Jakab.

iregi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 567, 568. — (1774) 573—575. — (1776) 586. — (1778) 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661. — (1789) 791.
izményi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1782) 644. — (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.

jászberényi (hn. Szolnok m-ben) bíró (1567) 78.
Jesol hn. Galíciában (1778) 589.
jovánci (hn. Tolna m-ben) zsidók (1778) 591. — (1781) 621. — (1784) 661.

kaboldi (hn. Sopron m-ben) zsidók (1755) 541, 542. — (1757) 544. — (1758) 546. — (1759) 547. — (1762) 553—555. — (1787) 724. — l. Hirschl, Izsák.
Kajdacs hn. Tolna m-ben (1789) 793.
-i zsidók (1772) 568. — (1774) 582. — (1778) 594. — (1780) 619. — (1781)

620. — (1782) 644. — (1784) 662. — (1786) 700. — (1787) 730. — (1789) 793.
kakasdi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1775) 584. — (1777) 602. — (1786) 700.
kalaznói (hn. Tolna m-ben) zsidók (1774) 581. — (1775) 583. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 665. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 796.
Kanizsa város (1691) 220. 236. 239. 337. 344. 382.
Kassa város (1691) 282.
-i kapitány l. Rueber.
kányai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 573—575. —(1776) 586. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661.
Kelénpatak hn. Sopron m-ben (1777) 587.
keszii (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 567, 568. — (1774) 574, 575. — (1776) 586. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661. — (1789) 791.
kétyi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 576, 581. — (1775) 583. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 665. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 796.
kisdorogi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 576, 581. — (1775) 584, 585. — (1778) 596, 602. — (1780) 619. — (1782) 643, 644. — (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.
kistódi (hn. Veszprém m-ben) lakos l. Raitz.
Kismarton város (1702) 509. — (1703) 511, 513—521, 523—525, 527, 528. — (1784) 664. — (1787) 734.
-i tisztartó l. Grach.
-i zsidók (1755) 541, 542. — (1757) 544. — (1758) 546. — (1759) 547. — (1762) 553, 554. — (1787) 715, 731, 744. — l. még Lázár Leidersdorfer, Spitzer, Wolf.
kismányoki (hn. Tolna m-ben) zsidók (1780) 619. — (1782) 644. — (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.
kisszékelyi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568, 581. — (1775) 583. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 665. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743.
kistormási (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 576, 581. — (1775) 583. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1781) 630 — (1782) 644. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 796.
kisvejkei (hn. Tolna m-ben) zsidók (1778) 596. — (1780) 619. — (1782) 643, 644. — (1786) 700. — (1789) 801.
Klingenbach l. Kelénpatak.
kocsolai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 574, 575. — (1776) 586. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661, 684. — (1786) 700. — (1789) 792.
Kolozsvár város (1631) 89. — (1691) 460. — (1697) 502.
-i harmincadhivatal (1631) 89.
Komárom város (1690) 171. — (1691) 237, 359, 375, 433.
kosteli (hn. Morvaországban) lakos l. Faber.
kónyii (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 567, 568. — (1774) 574, 575. — (1776) 586. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661. — (1786) 700. — (1789) 792.
kópházi (hn. Sopron m-ben) mészáros (1780) 653.
Kölesd hn. Tolna m-ben (1789) 796.
-i gyülés (1778) 600.
-i zsidók (1772) 568. — (1774) 581. — (1775) 583. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 665. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 796.
kölni (város N-ban) polgár l. Haimbach, Pomel.
Körmöcbánya város (1691) 331.
-i arany (1780) 615.
-i kamara (1691) 413.
Kőszeg város (1590) 82, 83. — (1604) 86.
-en Zsidó utca (1590) 82, 83. — (1604) 86.
-i polgárok l. Baranyai, Csebe, Dauchner, Eisler, Inckhofer, Kalmár, Novák, Pramer, Sambó, Schneider, Szily.
-i tanács (1778) 774, 777. — (1789) 781.
-i zsidó l. Scheye.
kralovitzi (hn. Csehországban) zsidó l. Illés.
Krembs város A.-A-ban (1690) 141.
-i adóhivatal (1690) 150.
kurdi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 575. — (1776) 586. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661, 684. — (1786) 700. — (1789) 792.

Lakenbach l. Lakompak.
Lakompak hn. Sopron m-ben (1770) 560. — (1785) 670, 674.
-i tisztartó (1786) 714. — (1788) 773, 774. — l. még Zechmeister.
-i tűzkárosult zsidók (1787) 786.
-i zsidó: Kiewe Jakab (1787) 721. — l. még Haym, Hirschl, Jakab, Liechtenstahl, Salamon, Scheye.
-i zsidók (1755) 541, 542. — (1757) 544. — (1758) 546. — (1762) 553, 555. — — (1787) 715, 724, 731, 744. — (1788) 758. — Berl és neje, Schöntl (1770) 560.

Landsee l. Lánzsér.
Lánzsér vár Sopron m-ben (1755) 541. — (1757) 544. — (1758) 546. — (1762) 553, 554.
lápafői (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 573. — (1774) 574, 575. — (1776) 586. — (1778) 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661, 684. — (1786) 700. — (1789) 792.
lengyeli (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1775) 584, 585. — (1778, 596, 602. — (1780) 619. — (1782) 643, 644. — (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.
Lengyelország (1691) 218, 280, 350, 354.
-i gyolcs (1576) 79. — (1631) 89.
Leopoldstadt hn. A.A-ban (1690) 177.
-i hajósmester l. Hant.
Illienfeldi (hn. A.A-ban) barátok (1380) 27.
Linz város F.A-ban (1691) 315. — (1694) 501.
-i vámhivatal (1692) 489.
Lovasberény hn. Fejér m-ben (1788) 765.
madocsai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1774) 582.
magyarbródi (város Morvaországban) zsidók (1782) 640. — l. még Jakab.
Magyarország (1690) 118, 123, 126, 127, 130, 131, 133, 137, 142, 143, 147, 152, 154, 164, 166, 182, 185, 187, 192. — (1691) 198, 201, 204, 214, 215, 225—227, 243, 246, 256, 261, 262, 275, 278, 300, 305, 329, 336, 339, 345, 346, 348, 353, 360, 367, 374, 375, 378, 396, 398—400, 406, 411, 413, 421, 441, 446, 455. — (1692) 472, 478, 487, 495, 496. — (1782) 640, 646. — (1783) 650.
-i zsidók (1691) 242, 251.
-i bányagróf l. Viechter.
-i bányavárosok (1690) 138. — (1691) 222, 331, 365, 393, 448.
-i vendégfogadó (1406) 73.
Magyaróvár város (1789) 799.
majosi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1777) 602. — (1780) 619. — (1782) 643, 644. — (1786) 700.
Mariahilf hn. Morvaországban (1787) 728/b.
marosújvári (hn. Alsó-Fehér m-ben) zsidó l. Ábrahám, Izrael.
Marosvásárhely város (1694) 500.
Mattersdorf l. Nagymarton
maurlingi (hn. A-ban) származású bécsi polgár l. Mair.
medinai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644.
Meggyes hn. Sopron m-ben (1784) 657.
-i jobbágy l. Wenzel.
Mezleindorfban (hn. A.A-ban) Langengasse (1362)2.
milanoi kereskedő l. Fume — pozstó (1770) 560. — (1771) 562.
Miskolc város (1727) 533.
miczlai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1774) 581. — (1775) 583. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 665. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 790.
Mohács hn. Baranya m-ben (1691) 429.
Morvaország (1690) 127. — (1691) 198, 203, 213, 246, 286, 296, 304, 308, 310, 320, 365, 374, 396, 398, 421, 423.
-i rendek (1691) 299, 368.
-i zsidó l. Izsák, Kappel, Wolf.
Moson megye (1691) 412.
Moszkva város Oroszországban (1691) 350, 354.
mórdgyi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1778) 596, 602. — (1780) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.
mocsényi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1775) 584, 585. — (1777) 602. — (1780) 619. — (1782) 643, 644. — (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.
Mörwisch l. Meggyes.
mucsi (hn. Tolna m-ben) lakós: fnerle Menczl János (1780) 532.
-i zsidók (1777) 602. — (1780) 619. — (1782) 643, 644. — (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801. — Boldizsár (1720) 532.
murgai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 581. — (1775) 583. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 665. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 796.
Muschau hn. Morvaországban (1787) 728/b.
münsteri (hn. N-ban) segélycsapatok (1692) 485, 492, 494.
Mürzzuschlag hn. Stájerországban (1691) 295.

Nagyenyed város Erdélyben (1648) 91.
Nagykálló város Szabolcs m-ben (1786) 697.
Nagykároly város (1631) 89.
Nagymarton hn. Sopron m-ben (1777) 587. — (1785) 678.
-i zsidók (1755) 541, 542. — (1757) 544. — (1758) 546. — (1762) 553, 554. — (1787) 724, 733, 744. — Simon Lázer (1785) 678, 679. — l. még Abele, Lázár.
nagymányoki (hn. Tolna m-ben) zsidók (1787) 748.
nagyszentmihályi (hn. Vas m-ben) kasznár l. Káldi.
Nagyszeben város (1668) 99.
nagyszékelyi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 576, 581. — (1775) 583. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 665. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 790.
nagytormási (hn. Tolna m-ben) zsidók (1786) 700. — l. még Naiburgh.
naki (hn. Tolna m-ben) zsidók (1778) 603. — (1780) 619. — (1781)

621. — (1782) 644. — (1784) 661. — (1786) 700.
nánai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1780) 619. — (1782) 644.
Neusohl l. Besztercebánya.
Nemeskér hn. Sopron m-ben (1755) 541. — (1757) 544. — (1758) 546. — (1761) 552. — (1762) 553. — (1787) 731.
-i sütőmester l. Macher.
Neszmély zn. Komárom m-ben (1691) 353, 356.
Neudorf l. Neszmély.
Neusiedel l. Nezsider.
nezsideri (hn. Moson m-ben) harmincados (1691) 392.
Neisse hn. Sziléziában (1691) 221, 288, 290, 298, 377, 379, 402.
németi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1775) 583. — (1785) 682.
Németország (1690) 118, 147, 196. — (1691) 201, 203, 220, 235, 243, 262, 273, 274, 278, 305, 418.
Nikolsburg város Morvaországban (1690) 127.
-i zsidók (1690) 115. — l. még Ábrahám, Benedek, Ephraim, Frankl, Izrael, Lebel, Mandl, Molesch, Mózes, Natl, Seckhl.
Nussdorf hn. A.A-ban (1691) 314, 315.
Nürnberg város N-ban (1691) 300, 350, 354. — (1692) 472.

Ofen l. Buda.
Olau hn. Lengyelországban (1691) 218.
oroszvári (hn. Moson m-ben) zsidó l. Salamon.
ozorai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1774) 574, 575. — (1776) 586. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661, 684. — (1789) 791.

Ödenburg l. Sopron.

Paks hn. Tolna m-ben (1781) 620. — (1783) 765, 768.
-i borbély l. Madarász.
-i járás (1778) 594.
-i tűzvész (1778) 600.
-i zsidó borbély (1763) 556. — hitközség (1781) 620. — tanító l. Pachmann. — temető (1778) 604.
-i zsidók (1744) 537. — (1772) 568. — (1774) 582. — (1775) 585. — (1778) 594, 598. — (1780) 619. — (1781) 620. — (1782) 644. — (1784) 662. — (1786) 700. — (1787) 730 — (1789) 793. — l. még Deutsch.
Palota l. Várpalota.
Passau város N-ban (1692) 492.
-i kamara (1692) 488. — püspök (1690) 158.
pálfai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1786) 700.
párti (hn. Tolna m-ben) zsidók (1776) 586. — (1778) 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661. — (1786) 700. — (1789) 792.
Pincehely hn. Tolna m-ben (1718) 531.
-i zsidók (1718) 531. — — (1772) 568. — (1774) 573, 574.
Posen város Lengyelországban (1690) 148.
Pozsony város (1690) 169, 171. — (1691) 287, 433. — (1736) 534. — (1743) 536. — (1766) 557. — (1768) 558. — (1769) 559. — (1779) 606. — (1781) 626, 627. — (1783) 649—651, 654—656.
-i harmincados l. Clamer.
-i országgyűlés (1566) 77. — (1578) 80. — (1593) 84.
-i polgár l. Walich, Zechmeister.
-i polgármester l. Hartman.
-i tanács (1691) 395.
-i tanácsosok l. Hündler, Kiczmagel, Lachutel, List, Protesser, Rauhenwarter, Wenig.
-i Schlossberg (1781) 623.
Prága város (1691) 322, 439 — (1781) 622.
-ban zsidó nyomda (1783) 650.
Pressburg l. Pozsony.

Raab l. Győr.
Radnót hn. Erdélyben (1668) 99. — (1687) 106. — (1689) 108.
Ravensburg hn. A-ban (1691) 277.
-i intéző (1691) 349.
Ráckeve hn. Pest m-ben (1567) 78.
Rechnitz l. Rohonc.
Regensburg város N-ban (1691) 283, 287, 290.
regölyi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 567, 568. — (1774) 573—575. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661. — (1786) 700. — (1789) 792.
Recény hn. Sopron m-ben (1782) 633.
répcemicskei (hn. Sopron m-ben) zsidók (1787) 715.
Ritzing l. Recény.
Rohonc hn. Vas m-ben (1702) 508. — (1782) 635.
-i zsidók l. Berlne, Marx.
schwechati (hn. A.A-ban) gyár (1770) 560.

Segesvár város Erdélyben (1689) 107. — (1699) 504.
Sempte vár Nyitra m-ben (1782) 639.
Siebenburg l. Erdély.
simontornyai (hn. Tolna m-ben) járás (1774) 573, 574, 576, 581. — (1775) 583. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1781) 630, 631. — (1782) 644. — (1784) 665, 684. — (1786) 700. — (1787) 743.
— zsidók (1772) 567, 568. — (1774) 574, 575, 581. — (1775) 533. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1782) 644. — (1784) 665. — (1785) 682—683. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 790.
Somogy megyei muzsikus zsidók (1781) 627.
Somorja hn. Pozsony m-ben (1691) 406.
Sopron város (1702) 508. — (1755) 542. — (1757) 545. — (1759) 548, 549. — (1760) 550. — (1762) 554, 555. — (1782) 635. — (1783) 655.
— ban Ezüst utca (1783) 680.

— ban Karner-féle ház (1788) 757.
— ban Sz. Kunigunda oltárjavadalom háza (1789) 788.
— ban a zsidók nem házalhatnak (1782) 632.
— ban zsidó nem lakhat (1785) 667. — (1786) 702.
-i bőjti vásár (1782) 633.
-i Erzsébet-napi vásár (1771) 562.
-i görög keleti pópa (1789) 800.
-i Kereskedelmi Társulat (1789) 795.
-i kereskedők (1773) 571.
-i kóser vendéglő (1787) 715, 717, 732.
-i kóser vendéglősök (1786) 711, 712. — (1787) 726, 746. — (1788) 757. — l. még Hirschl, Veitl.
-i lóvásár (1784) 663.
-i polgárok l. Artner, Assman, Baranyai, Bernácsky, Bernsteiner, Burgmann, Coriari, Eölbey, Ernst, Fischer, Fodor, Gerometa, Hochholczer, Hofer, Kamper, Kroneiss, Krug, Lang, Leyrer, Martony, Marx, Mayr, Milecz, Morenich, Mölcker, Neuhold, Pauer, Peck, Pichelmayer, Pichler, Pika, Pohr, Princke, Reisch, Schafle, Schlögl, Seidl, Sturm, Vietoris, Wegebaur, Wohlmuth, Zeber.
-i Szent Lélek templom (1779) 609.
-i tanács (1770) 560.
-i tímárcch (1789) 778.
-i zsidók l. Abele, Áron, Hendel, Isserl, Lesier.
Sopron megye (1702) 507. — (1742) 535. — (1757) 545. — (1759) 548, 549. — (1760) 550. — (1762) 553—555.
-i aljegyző l. Guáry. — főszámvevő l. Bulla, Korlatovics, Madarász, Pásztory, Pogács, Vogl.
-i jegyző l. Illésy, Kramarcz
sopronkeresztúri zsidók (1755) 541, 542. — (1757) 544. — (1758) 546. — (1759) 547. — (1762) 553—555. — (1787) 715, 724, 731, 744. — l. még Áron, Dávid.
Sopronnyék hn. (1702) 510.
Stájerország (1692) 495. — (1784) 658.
stomfai (hn. Pozsony m-ben) zsidók (1775) 577. — l. még Mandl.
Strebersdorf l. Répcemicske.
Stuhlweissenburg l. Székesfehérvár.
Sumerein l. Somorja.
Svájc (1691) 253.
Szabolcs megye (1786) 697.
szakadáti (hn. Tolna m-ben) zsidók (1774) 581. — (1775) 583. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 665. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 796.
szakcsi (hn. Tolna m-ben) zsidó (1789) 792.
szakályi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1774) 574, 575. — (1776) 586. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661, 684. — (1786) 700. — (1789) 792.
Szakolca város Nyitra m-ben (1785) 675.
szamosújvári partialis gyülés (1657) 94.
Szatmár város (1691) 282.
szálkai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1777) 602. — (1780) 619 — (1782) 643, 644. — (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.
szántói (hn. Tolna m-ben) zsidók (1776) 586. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661. — (1789) 791.
szárazdi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 576, 581. — (1775) 583, 584. — (1778) 601, 602. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 665. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 790.
Száva folyó (1691) 353.
Szeged város (1690) 112.
Szekszárd város (1720) 532. — (1772) 568. — (1774) 575, 576, 581. — (1775) 585. — (1778) 596, 598. — (1780) 618, 619 — (1781) 630, 631. — (1782) 644. — (1783) 647. — (1784) 661, 662, 665. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 730, 743, 745, 752.
Szentgyörgy város Pozsony m-ben (1787) 733.
szentpéteri (hn. Fehér m-ben) zsidó l. Hirschl.
Szepes megye (1786) 703.
Székely hn. (1753) 543.
Székesfehérvár város (1490) 802. — (1690) 112.
-i zsidó l. Izsák és zsinagóga (1490) 802.
Sziget hn. Baranya m-ben (1690) 112. — (1691) 212, 241.
Szilézia (1691) 203, 213, 258, 320, 355, 357, 365, 374, 426, 427, 435, 436, 438.
-i kamara (1691) 389, 419, 420.
-i kamaraelnök l. Schaffgotsch.
szokolyi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644.
Szolnok város (1690) 112, 151.
Szombathely város (1490) 802.

Tamási hn. Tolna m-ben (1789) 791.
Temesvár város (1781) 628.
tengődi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1774) 575.
teveli (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 576. — (1775) 584. — (1778) 596, 602. — (1780) 619. — (1782) 643, 644. — (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.
tiszai sószállítók (1659) 95.
tolnai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1774) 582. — (1778) 594. — (1781) 620. — (1787) 730, 745.
Tolna megye (1711) 530. — (1713) 531. — (1736) 534. — (1743) 536. — (1763) 556. — (1766) 557.
-i esküdtek l. Cseke, Forster, Kajdacsi, Kvassay,

Miskolczy, Salamon, Tánczos, Verbőczy.
-i szolgabírók l. Balogh, Bene, Boda, Dóry, Frank, Gaál, Hersingh, Jelencsics, Kaposváry, Perczel, Stankovánszky, Szulovszky, Zichy.
-i zsidók (1746) 538. — (1778) 599, 600. — (1779) 606, 608. — (1781) 626. — (1788) 647. — adója (1766) 557. — (1768) 558.
Torda város Erdélyben (1691) 386.
Toskanai dragonyos ezred (1786) 714.
Törökország (1675) 102. — (1773) 569.
-i nagyvezér l. Szinán.
-i zsidó l. Mózes.
Trencsén város (1690) 164. 178.
Tulln város A-ban (1786) 688.
Turucza várkastély (1567) 78.

udvarii (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 576, 581. — (1775) 583, 584. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 665. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1787) 743. — (1789) 790.
Ungrisch-Altenburg l. Magyaróvár.
újfehértói (hn. Szabolcs m-ben) zsidó l. Dávid, Mózes.
Ungrisch Neustadt l. Vágújhely.
ulmi (hn. N-ban) raktár (1691) 365.
varasdi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.
varsádi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 581. — (1775) 583. — (1778) 601. — (1780) 619. — (1781) 630. — (1782) 644. — (1784) 665. — (1785) 682. — (1786) 700. — (1786) 743. — (1789) 796.

Vas megyei esküdt l. Czitkovits, Hazatius.
vágújhelyi (hn. Nyitra m-ben) zsidó l. Ábrahám, Löwel.
várongi (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1774) 573—575. —(1776) 586. — (1778) 591, 603. — (1780) 619. — (1781) 621. — (1782) 644. — (1784) 661, 684. — (1786) 700. — (1789) 792.
várpalotai (hn. Fehér m-ben) vitézek (1582) 78, 81.
-i zsidó l. Markus.
vejkei (hn. Tolna m-ben) zsidók (1773) 584. — (1787) 743.
Velence város (1691) 290.
-i zsidó l. Witte.
Veszprém város (1490) 802. — (1755) 540.
— megyei esküdt l. Paulovics. — szolgabíró l. Orosz.
villachi (hn. A-ban) zsidó l. Jeklin.
völgységi járás Tolna m-ban (1772) 568. — (1774) 576. — (1775) 584. — (1778) 595, 596, 602. — (1780) 619. — (1781) 631. — (1782) 643, 644. — (1785) 683. — (1786) 700. — (1789) 801.
Wien l. Becs.
Wiener-Neustadt l. Becsújhely.

Zala megye (1781) 622.
-i zsidó (1786) 687.
Zalánkemény hn. (1690) 151.
Zemlin l. Zimony.
Zillingdorf hn. Sopron m-ben (1400) 69.
Zimony város (1773) 569.
zombai (hn. Tolna m-ben) zsidók (1772) 568. — (1775) 584. — (1778) 596, 602. — (1780) 619. — (1782) 643, 644. — (1786) 700. — (1787) 748. — (1789) 801.
zsámbéki (hn. Pest m-ben) zsidó l. Kollmann
Zsibrik puszta Tolna m-ben (1780) 614.

abroncs 266.
adás-vevés 2—6, 12, 17—19, 22, 23, 41, 52, 64, 82, 83, 86.
adomány 802.
adó 332, 386, 460, 545, 548—550. — török 190. — l. még zsidó.
adóslevél 633.
adósság 64, 67, 68, 70—75, 78, 83, 507, 509, 511—525, 529, 545, 570, 577, 578, 580, 587, 612, 633, 675, 742, 785, 794.
ajánlat 799.
Amenzaga-féle gyalogezred 278, 279, 285.
ágyú 147, 164, 170, 209, 221, 229, 265, 273, 282, 293, 294, 309, 318, 340, 364. — öntés 166, 189, 197, 199, 204—208, 219, 224, 225, 244, 247, 265, 269, 271, 273, 317, 324, 341, 347, 361, 364, 366, 401. — öntőház 231. — szállítás 347, 360, 373.
árszabály 88.
áru 78, 91, 181, 288, 396, 398, 539, 632, 633, 758.
árverés 715—717, 732, 759, 762.
ásó 164.

bigamia 98.
betáblázás 67.
bírság 92, 102, 104, 105, 502, 503.
bomba 402, 407, 431.
bor 122, 126, 133, 154, 301, 339, 345, 346, 411, 418, 496. — kereskedés 117, 161, 533. — kimérés 112. — párlat 452. — sepró 502.
botütés 538, 652, 653, 657, 677, 680, 704.
bódé, árusító 43.
börtön 552, 569, 570, 577, 578, 588, 622, 652, 659, 663, 677, 679, 680, 705, 714, 747, 757.
bőr 534, 600.
brandenburgi segélycsapat 280, 301, 331, 413, 448.
bunda 757, 780.
büntetés 687, 702, 757.

cehek 534.
cérna 539.
cukor 133.
csajka 110, 119, 120, 145, 152, 180, 274, 363, 373.
csőd 759, 762.
deszka 266.
denár l. font és forint.
dohány 472, 600. — lopás 705.
dukát pénznem 413, 588, 615.

elégtételkérés 771.
elkobzás 632, 633.
elővétel 534.
elszámolás 437, 456, 545, 548—550, 706.
erkölcsi bizonyítvány 597.
eskü 562, 570, 632, 633.
ezredfelszerelés 238.
ezrednevek l. Amenzaga, Anspach, Ötting, Pálffy, Preisach, Stahrenberg, Széchenyi, Toskánai.
ezüst 123, 125, 128, 130, 134, 135, 137, 156, 212, 347. — csempészés 251. — kanál, hajtű és pohár 577. — kegytárgy 658, 659. — pénz 615. — vásárlás 142—144, 149. — zsebóra 578, 588, 634.

élelmezés 280.
élelmiszer 117, 126, 127, 136, 164, 194, 198, 215, 220, 275, 276, 353, 395, 422, 423, 441, 446, 452. — raktár 275. — szállítás 139—141, 153, 157, 163, 183, 190, 191, 246, 254, 259, 284, 288, 292, 293, 302, 311, 334, 336, 345, 346, 355, 363, 370, 376, 399, 440.
érc 143, 147, 166, 170, 182, 185, 187, 189, 196, 197, 199, 225, 229, 231, 232, 240, 241, 244, 247, 273, 316, 317, 324, 333, 341, 344, 347, 361, 381, 401.
étel 325.

fejadó 157, 163, 183, 459, 461, 467, 469, 471, 473, 474, 476, 478.
fellebbezés 764, 769.
fertőzés veszély 772.
fillér l. font és forint.
foglaló 757.
font pénznem 2—37, 39—45, 47—50, 52—64, 66, 67, 73—75.
forint 25, 70—73, 78, 86, 88, 92, 102, 104, 105, 107—109, 114, 129, 138—141, 148, 150, 153, 155, 157, 159, 163, 179, 183, 190, 193, 198, 200, 202, 208, 210, 211, 214, 216, 218,

230, 233, 245—247, 255, 259, 260, 267, 271, 276, 280, 281, 283, 286, 287, 289, 290, 296, 299, 302, 304, 307, 308, 310, 317, 320, 322, 323, 330, 331, 342, 343, 347, 351, 355, 357, 362, 365, 368, 369, 386, 387, 389, 393, 403, 404, 413, 417, 419, 420, 423, 425, 427, 435, 436, 438, 439, 443, 444, 448, 453, 459—463, 465, 467, 468, 470, 471, 473, 474, 476—478, 482, 484, 492, 498, 500, 502—505, 507—529, 531, 533, 535, 536, 539, 541—555, 557, 570, 577, 587, 588, 594—596, 598, 601, 607, 611—614, 632—634, 642, 652, 660, 662, 665, 714, 716, 724, 725, 728, 731, 744, 745, 749, 750, 757, 765, 768, 776, 790—793, 796, 799, 801.
főkötő 710, 757.

gabona 112, 394, 405, 421, 502, 503. — szállítás 799. — vétel 406, 412.
görög ruha 406, 412. —ok adója 97, 99, 100.

gyapjú 600.
gyolcs 539.
gyümölcsös kert 30, 46.

hadi anyag 160, 162, 249, 306, 309, 325, 329, 401, 495. — szállítás 270, 311, 318, 319, 328, 486.
hadjárat 802.
hajó 110, 132, 169, 252, 274, 297, 303, 347, 370, 376, 418, 434, 438, 489. — bér 113, 494. — hivatal 110. — malom 112.
hajóhad 462, 466, 495.
hajósok 380, 385. — toborzása 462, 470.
hamu 782. — zsírfőzés 540.
harmincad 111, 121, 181.
haszonbér 540, 543, 661, 662, 665, 699, 716, 725, 782. — -be bírt földek 649.
ház 80, 82, 83, 86. — kutatás 560.
hegyvám 2.
hídverés 252, 297, 303.
higany 342.
hirdetmény 143.
hitel 417, 419, 685, 703.
hordó 266.

illeték 749, 750, 775, 776.
ing 175.
ital 385.

javaslat 305.
jelentés 356, 375, 384, 391, 454, 457, 656, 716, 720, 725, 732.

kabát 175.
kamat 6, 8, 9, 11, 12, 14—16, 20, 21, 24—37, 39, 40, 42—45, 47—50, 53—62, 67, 71—74, 200, 201, 267, 287, 290, 481, 507, 526, 529, 551, 633.
kanóc 192, 203, 264, 282, 353, 356.
kapa 164.
karabély 490.
karmazsin 98.
kaszárnya 372, 378.
katona köntös 92.
karóbahúzás 78.
kár 70—73.
kegyelem 638.
kender 300, 352, 472.
kendő 539.
kenyér 552.
kereskedelmi cikkek 88.
kereskedés 93, 111, 115, 121, 256, 537, 538, 724, 741.
kert 47, 76.
kerelem 537, 599, 600, 606, 608, 626, 627, 632, 642, 647, 651, 667, 696, 699, 715, 720—722, 724, 760, 788, 789, 795, 797.
kihallgatás 678, 729, 733, 747, 757.
kimutatás 745, 790—793, 796, 801.
kitiltás Sopronból 569, 615, 705, 714.
korbácsütés 615, 674.
kölcsön 8, 9, 11, 14—16, 20, 21, 24—37, 39, 40, 42—45, 47—50, 53—63, 70—75, 230, 246, 320, 342, 351, 362, 476, 477, 498, 507, 526, 545, 548, 633, 777.
körözés 589, 590, 592, 593, 607, 616, 617, 622, 623, 641, 645, 654, 675, 676, 681, 698, 707, 708, 710, 727, 742, 751, 755, 763, 785, 794.
követelés 255.
krajcár 685, 757, 782. — l. még forint.

letiltás 10, 636, 642, 671.
liszt 112, 124, 146, 151, 152, 161, 164, 165, 167—169, 172, 173, 176, 201, 266, 314, 315, 409, 424, 433, 441, 483. — szállítás 180, 186, 217, 237, 329, 359, 373, 375, 380, 390, 400, 450, 480.
lopás 562, 578, 588, 607, 615—617, 639, 652, 653, 657, 659, 663, 670, 677, 678, 680, 704, 710, 714, 733, 747, 755, 757, 771.
lovaggá ütés 802.
ló 179, 373, 465, 469, 473, 474, 476, 478, 484, 532.
lovas ezredek 243.
löszer 164, 194, 198, 201, 208, 220, 227, 228, 282, 285, 306, 321, 325, 328, 329, 364, 402, 407, 422, 423, 431, 448, 466, 479, 487, 495. — szállítás 139—141, 153, 157, 163, 183, 190, 191, 246, 249, 254, 259, 270, 272, 288, 293, 294, 302, 311, 318, 319, 334, 355, 380, 440, 471.

magyar királyi helytartótanács 534, 536, 557—559, 563—566, 569, 589, 590, 592, 593, 605—608, 616, 617, 622, 623, 625—627, 637—641, 645, 646, 648, 650, 651, 654—656, 667, 668, 672, 673, 675, 676, 681, 685—688, 697, 698, 701, 702, 707—713, 718—720, 723, 727, 728, 731, 734, 736—738, 741, 742, 749, 764, 769, 770, 775, 779, 784—787, 798, 800. — kamara 111, 392, 395, 397, 412, 455, 648, 732, 735. — kancellária 526.
malom 531.
megverés 663.
méz 642.

nadrág 175.
naszádok 373.
nyugta 508—529, 535, 744.

óvadék 716, 725.
ólom 116, 143, 144, 149, 431.
ón 447.
óra, — arany 638. — l. még ezüst.

ökörfogat 375, 434, 457.
összeírás 531, 573—576, 581—586, 591, 594—596, 598, 601, 602, 619, 630, 631, 643, 644, 661, 662, 665, 682, 683, 700, 730.

panasz 140, 204, 254, 288, 290, 298, 349, 365, 381, 406, 412, 439, 442, 534, 608, 609, 778.
papi collecta 194, 195, 200, 245, 281.
patyolat 539.
pálinka 127, 133, 169, 215, 411, 415, 446, 496, 502, 503. — főzde 531.
pántlika 539.
pellengér 588.
pereskedés 571, 610, 696.
pestis 530.
pénz 148, 236, 250, 383, 409. — l. még dukát, font, forint.
piskóta 375.
pokróc 169, 174, 327, 372, 378, 382, 384, 403, 410, 415, 416, 430, 432, 445, 451, 453, 454.
porció 275.
prém 534.
prés 10.
puska 184, 203, 208, 223, 228, 229, 232, 241, 243, 254, 257, 258, 268, 288, 290, 298, 377, 379, 402, 407, 491. — golyó 402, 431.
puskapor 164, 166, 182, 185, 187, 188, 192, 196, 198, 204, 208, 220, 221, 225, 226, 236, 239, 241, 244, 247, 253, 254, 262, 264, 272, 273, 279, 282, 326, 337, 344, 347, 350, 358, 371, 391, 429, 431, 493. — malom 371.

rablás 728/b.
rez 143, 144, 149, 208, 221, 233, 260, 267, 283, 287, 343, 414, 447.
rőf ellenőrzése 688.
ruha 72, 73, 164, 169, 175, 177, 178, 234, 235, 415, 445, 508, 510, 535, 550, 617. — l. még görög

salétrom 118, 138, 221, 253, 350, 354, 391, 493.
sarc 78.
sánc eszközök 169.
schilling 46. — l. még font.
vérelem 764, 769.
Sinzendorf-féle kölcsön 279, 492.
só 370.
Starhenberg-féle gyalogezred 278, 279, 285.
szalmazsák 372, 378, 382, 384, 403, 410, 415, 416, 430, 445.
szappan 659.

szavatosság 462, 468, 579, 580, 587.
szállítás 129, 133, 134, 155, 158, 193, 214, 221, 250, 278, 282, 312, 349, 383, 404, 417, 458.
szerződés 124, 217, 219, 249, 270, 309, 329, 358, 397, 450, 469, 724, 725, 731, 732, 735, 741.
szénа 171.
szőlő 2, 30, 46. — malata 502.

tallér, pénznem 78, 83, 94, 97, 99—101, 103, 413.
tanáklhallgatás 532, 540, 609.
tábori hadipénztár 139, 150, 153, 157, 159, 163, 179, 183, 190, 191, 198, 206, 230, 233, 279, 280, 299, 302, 320, 331, 342, 357, 369, 404, 423, 427, 440, 444, 458, 459, 462, 467, 474, 482.

tepés 327.
törlesztés 551.
török adó 114, 159, 190, 198, 202, 210, 213, 214, 216, 248, 276, 286, 404, 423, 427, 459, 463, 482.
tutaj 488, 489. — bér 494.
tüzérek toborzása 462, 470.
útlevél 117, 118, 122, 123, 125—128, 130, 131, 133—137, 144, 147, 148, 154, 162, 207, 212, 215, 220, 234—237, 253, 261, 266, 300, 301, 327, 336, 339, 345, 346, 350, 352, 354, 367, 374, 385, 392, 394, 396, 398, 405, 409, 411, 418, 421, 441, 446, 448, 452, 472, 483, 487, 495, 496, 648.
ügyvédvallás 571, 610, 624.

vallomás 612, 635, 670, 679, 680, 714.
vas 89, 169, 275.
váltó 570.
vám 111, 115, 121, 181, 188, 349.
vámhelyek megszüntetése 242.
vámhivatal 110.
vászon 783.
verekedés 532.
vélemény 201, 211, 240, 256.
vért 329, 475.
visszaélés 687, 702.

zab 113, 124, 146, 162, 164, 167—169, 171, 173, 176, 179, 237, 255, 275, 386, 395, 405, 409, 421, 424, 433, 483. — szállítás 180, 186, 217, 370, 373, 375, 380, 390, 394, 399, 400, 450, 480. — vétel 406, 412.
zálog 8, 9, 11, 13—16, 18—21, 24—37, 39, 40, 42—45, 47—50, 53—62, 69, 70, 74, 75, 577.

zsák 352, 363, 376.
zsidók adója 77, 80, 84, 85, 87, 90, 91, 96, 97, 99—101, 103, 106—109, 460, 500, 503—505, 536, 541, 542, 544, 546, 547, 553, 554, 559, 572, 598—600, 606, 608, 626, 629, 646, 647, 765, 768, 770, 795, 797. — adóelengedés 555.
zsidó haszonbér 611, 613, 614. — hír 79. — hitközségek nem büntethetnek 709. — koporsó 76. — névváltoztatás 743, 746, 752. — nyomda 798. — ruha 92. — üzletek ünnepi zárvatartása 728/a. — vallásról áttérés keresztény hitre 609, 637. — vászon 89.
zsidók eltemetése 772.
zsinagóga 802.

OKLEVELEK FACSIMILÉI

1. A prágai Zsidó Múzeum kézirata: Ms. 24, p. 6a

2. A prágai Zsidó Múzeum kézirata: Ms. 64, p. 7b

3. A prágai Zsidó Múzeum kézirata: Ms. 64, p. 8a

4. A prágai Zsidó Múzeum kézirata: Ms. 64, p. 8b

TARTALOM

Előszó. *Scheiber Sándor:* Újabb héber források a középkori magyar zsidóság történetére 5
Bevezetés. *Vass Előd:* Zsidók a hódoltságkori török forrásokban 11
Oklevéltár 33
Függelék 455
Mutatók 477
Oklevelek facsimiléi ..... I-IV

Felelős kiadó: Heber Imre
Példányszám: 500 — Terjedelem: 44.5 (A/5) ív
Megjelent 1980-ban.
80/334 Franklin Nyomda, Budapest. Felelős vezető: Vágó Sándorné igazgató.